

ཕྱི རྒྱལ་འཕུག་པའི་རྣམ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་
འོད་སྣང་གསལ་པ།

མཛད་པ་པོ། མཁན་པོ་ཆོ་དབང་བསོད་ནམས།

དབུ་མ་འཕུག་པའི་རྣམ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་
པར་སྣང་བཤད་པ་ © མཁན་པོ་ཆོ་དབང་བསོད་ནམས།

འབྲེལ་བ་གནང་ཡུལ།

Contact Address:

NGAGYUR NYINGMA INSTITUTE

P.O. Bylakuppe 571 104, Mysore District,

Karnataka State, South India

དཀར་ཆས།

འགོ་བརྗོད་	༡
མཆོད་བརྗོད་དང་ཚུལ་པར་དམ་བཅའ་བ་	༢
ས་བཅད་དང་པོ། ཐོག་མར་དགེ་བ་གྲགས་ཀྱི་དོན་	༡༢
ས་བཅད་གཉིས་པ། བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན་	༣༣
དང་པོ། བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་	༣༣
གཅིག་ རྒྱལ་ཕྱི་རྒྱལ་སྐྱེས་པའི་བཟུང་བ་	༣༣
གཉིས། བྱེད་པ་ལྟ་སྒྲིལ་ཆེ་ལ་བསྟོད་པ་	༤༣
གཉིས་པ། བཅུ་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་	༤༣
གཅིག་ རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ་སེམས་དཔའི་ས་བཤད་པ་	༤༣
༡༽ ས་བཅུ་སོ་སོར་བཤད་པ་	༤༣
༡༽ སྤྱི་དོན་	༤༣
༢༽ གཞུང་དོན་	༤༣
དང་པོ། ས་དང་པོར་བཅུ་དགའ་བ་བཤད་པ་	༤༤
༡༽ སྤྱི་དོན་	༤༤
༢༽ གཞུང་དོན་	༤༤
གཅིག་ བྱེད་གཞི་ས་ཡི་དོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་	༤༤

གཉིས། བྱེད་ཆོས་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་	༤༤
༡༽ རང་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་	༤༤
༢༽ གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་པའི་ཡོན་ཏན་	༤༥
༣༽ ས་དང་པོར་ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་	༤༥
གསུམ། ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བ་	༤༤
༡༽ མཆོན་	༤༥
གཉིས་པ། ས་གཉིས་པ་རྩི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་	༤༥
༡༽ སྤྱི་དོན་	༤༥
༢༽ གཞུང་དོན་	༤༤
གཅིག་ རྒྱལ་ཕྱི་རྒྱལ་སྐྱེས་པའི་དགེ་བ་པའི་སྒོ་ནས་ས་ཡི་དོ་བོ་བསྟན་པ་	༤༤
གཉིས། ཞར་ལ་རྒྱལ་ཕྱི་རྒྱལ་སྐྱེས་པ་	༡༠༣
གསུམ། ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྟུ་བ་	༡༠༤
༡༽ མཆོན་	༡༠༤
གསུམ་པ། ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་	༡༠༤
༡༽ སྤྱི་དོན་	༡༠༤
༢༽ གཞུང་དོན་	༡༠༤
གཅིག་ བྱེད་གཞི་ས་ཡི་དོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་	༡༠༤
གཉིས། བྱེད་ཆོས་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་	༡༡༠

༡༽	བཅོད་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་	༡༡༠
༢༽	སྤངས་ཏྟེགས་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་	༡༡༩
༣༽	པར་ཕྱིན་གྱི་རྟེན་དང་ཚོགས་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་	༡༡༩
གསུམ།	ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བཅོད་པས་མཛུགས་སྐྱུ་བ་	༡༢༠
༼༣༽	མཚན་	༡༢༡
བཞི་པ།	ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ་	༡༢༡
༼༡༽	སྤྱི་དོན་	༡༢༡
༼༢༽	གཞུང་དོན་	༡༢༣
གཅིག་	བཙོན་འགྲུས་ཆེ་བས་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་	༡༢༣
གཉིས།	བཙོན་འགྲུས་ལྷག་པས་ས་ཡི་དེ་བོ་བསྟན་པ་	༡༢༣
གསུམ།	སྒོ་མ་པའི་ཉམས་ཀྱིས་ས་ཡི་དེ་བོ་ཚིག་བསྟན་པ་	༡༢༣
བཞི།	ས་དེའི་སྤོང་བའི་བྱུང་པར་རྣམ་གཞག་	༡༢༣
༼༣༽	མཚན་	༡༢༥
ལྔ་པ།	ས་ལྔ་པ་སྤྱང་དཀར་བ་བཤད་པ་	༡༢༥
༼༡༽	སྤྱི་དོན་	༡༢༥
༼༢༽	གཞུང་དོན་	༡༢༥
གཅིག་	ས་ཡི་དེ་བོ་ཚིག་	༡༢༥
གཉིས།	པར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ་	༡༢༥

གསུམ།	ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་	༡༢༥
༼༣༽	མཚན་	༡༢༥
དྲུག་	ས་དྲུག་པ་མདོན་དུ་སྤྱར་པ་བཤད་པ་	༡༢༥
༼༡༽	སྤྱི་དོན་	༡༢༥
༼༢༽	གཞུང་དོན་	༡༢༥
གཅིག་	ཡུལ་ཅན་ས་ཡི་དེ་བོ་མདོན་བསྟན་པ་	༡༢༥
གཉིས།	ཡུལ་ཚོས་དབྱིངས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་	༡༢༠
༡༽	གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་	༡༢༠
༢༽	ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་	༡༢༣
༣༽	ཚོས་གང་བཤད་པ་	༡༢༥
༡	བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་པ་	༡༢༥
༢	ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་	༡༢༩
༣	དེའི་དོན་རིགས་པས་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་གསུམ་ལས་	༡༢༩
༼༡༽	སྤྱི་དོན་	༡༢༩
༡༽	སྤྱིར་དབྱེ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་གཞི་གང་ལས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེས་	
ཚུལ་		༡༢༩
༢༽	དབྱེ་མ་ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་	༡༣༣
༣༽	དེད་གཞི་སྤྱོད་པ་གཅོད་པའི་ཚུལ་	༡༣༠

༤། དབུ་མའི་དབྱུང་པ་གཟུང་གནས་དགེས་པའི་གཏམ་དུ་ཞུ་བུང་ངེས་	
སྒྲོན་ལ་དབྱུང་པའི་བྲི་ལན་	༡༥
༥། གཞུང་དོན་	༡༥
གཅིག རྩོམ་གཞུང་མའི་རིགས་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་	
ཐུན་མོང་བ་བསྟན་པ་	༡༥
༡། བརྟགས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་དང་བྲལ་བ་	༡༥
༡ མཐའ་བཞི་སྒྲུ་མེད་དམ་བཅའི་སྒྲོན་མའོར་བསྟན་པ་	༡༥
༢ འགོ་བཤེད་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་	༡༥
༣ རྒྱ་བདག་ལས་སྒྲུ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་	༡༥
༡ འབྲེལ་བ་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ་	༡༥
༢ རྩ་ཤེར་གྱི་རིགས་པས་དགག་པ་	༡༥
༣ དེ་དག་གི་དོན་ཀུན་མཁུན་ཆེན་པོས་ཇི་ལྟར་བཀའ་ཚུལ་	༡༥
ཁ གཞན་སྒྲུ་འགོ་བཤེད་པ་	༡༥
༦། གཞུང་དོན་	༡༥
གཅིག ཕྱི་དོན་ཀུན་བཏགས་ལྟན་སྒྲུ་ཐུན་མོང་གི་གཞན་སྒྲུ་འགོ་བཤེད་	
པ་	༡༥
གཉིས། མདོ་སྒྲུ་འགོ་བཤེད་ཀྱི་འགྲུ་ལྟམ་དོན་དམ་གྱི་གཞན་སྒྲུ་འགོ་བཤེད་	
པ་	༢༠

གསུམ། ཕྱི་སྒྲུ་འགོ་བཤེད་ཀྱི་འགྲུ་ལྟམ་དོན་དམ་གྱི་གཞན་སྒྲུ་འགོ་བཤེད་	
པ་	༢༠
བཞི། རང་རྒྱུད་འཇིག་རྟེན་ཉམས་དགའ་ཀུན་རྩིས་ཀྱི་གཞན་སྒྲུ་འགོ་བཤེད་	
པ་	༢༠
༧། འཇིག་རྟེན་གཞན་སྒྲུ་འགོ་བཤེད་ཀྱི་ཆོད་བཀོད་པ་	༢༠
༨། འཇིག་རྟེན་ཆོད་མ་བདེན་གཉིས་ཕྱི་ནས་རྒྱས་པར་འགོ་བཤེད་	
པ་	༢༠
༡ སྒྱི་དོན་	༢༠
༢ གཞུང་དོན་	༢༡
༣། དབུ་མའི་དབྱུང་པ་གཟུང་གནས་དགེས་པའི་གཏམ་དུ་ཀུན་གཞིའི་	
དབྱུང་པ་	༢༡
ལྟམ་པ། སེམས་ཅམ་ཀུན་གཞིའི་གཞན་སྒྲུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་མའོར་འགོ་བཤེད་	
པ་	༢༢
༡། ཀུན་གཞིའི་འདོད་ཚུལ་ངོས་བཟུང་བ་	༢༢
༢། སྒྲུ་བཤེད་དཔེ་རྟགས་ལུང་གསུམ་རིམ་ལྟར་དུ་འགོ་བཤེད་	
པ་	༢༢
༡ ཆོས་མཚུངས་ལྟར་པའི་དཔེ་བཞི་རིམ་ལྟར་དུ་འགོ་བཤེད་པ་	༢༢
༢ མདོན་རྩིས་ཆོད་མའི་རྟགས་གཉིས་རིམ་ལྟར་དུ་འགོ་བཤེད་པ་	༢༢

३ དབྱ་མའི་དབྱ་པ་གཟུར་གནས་དབྱེས་པའི་གཏམ་དུ་རང་རིགས་ལ་
 དབྱ་པ་..... ३༥༤
 ༤ ཡིད་ཆེས་མདོ་སྒེའི་ལུང་གཉིས་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པ་..... ३༧
 ༥ དབྱ་མའི་དབྱ་པ་གཟུར་གནས་དབྱེས་པའི་གཏམ་དུ་ཕྱི་དོན་གྱི་དབྱ་
 པ་..... ३༧
 གྲི། ཀུན་མཁུན་ཆེན་པོས་འགྲུབ་ཚུལ་..... ३༤༤
 ག རྒྱ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་..... ३༤༥
 ༡། གཞུང་དོན་..... ३༤༥
 ༡། ཀུན་མཁུན་ཆེན་པོས་འགྲུབ་ཚུལ་..... ३༤༦
 ༨ རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་..... ३༤༧
 ༡། གཞུང་དོན་..... ३༤༧
 ༡། ཀུན་མཁུན་ཆེན་པོས་འགྲུབ་ཚུལ་..... ३༤༨
 ३ མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་མེད་གངས་ངེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཐུག་བསྟུན་པ་..... ३༤༩
 ༡། མ་བརྟགས་འཛིན་ཏེན་གསལ་པས་ཚོད་པ་སྤང་བ་..... ३༥༠
 གཉིས། རྣམ་བདུན་ཤིང་རྟའི་རིགས་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དེ་བོ་སྟོང་ཉིད་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་སྤུངས་མེད་པ་བསྟན་པ་..... ३༥༡
 ༡། བརྟགས་ན་གང་ཟག་བདག་མེད་ལས་ལེན་དང་བྲལ་བ་..... ३༥༡
 ༡ བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མདོར་བསྟན་པ་..... ३༥༡

३ རྣམ་བདུན་ཤིང་རྟའི་རིགས་པས་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་..... ३༥༥
 གཅིག རྣམ་བདུན་རིགས་པས་ཀུན་བརྟགས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འགོག་
 པ་..... ३༥༦
 གཉིས། རྣམ་བཞི་རིགས་པས་འཛིན་ལྟའི་རི་ཅེ་ཉི་ཤུ་འགོག་པ་..... ३༥༧
 གསུམ། རྣམ་ལྔའི་རིགས་པས་གནས་མ་བྱུ་པའི་གང་ཟག་བརྟེན་མེད་འགོག་
 པ་..... ३༥༨
 བཞི། རྣམ་བདུན་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་སྒྲོམ་དུ་བསྟན་པ་..... ༣༥༩
 ३ དབྱིབས་དང་ཚོགས་པའི་རིགས་པས་བདག་མེད་བྱེད་ཀྱི་བཤད་
 པ་..... ༣༥༩
 ༡། མ་བརྟགས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བའི་ཚོད་པ་སྟོང་བ་..... ༣༦༠
 གསུམ། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུའི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྟོགས་རིགས་བྱུང་
 པར་བསྟན་པ་..... ༣༦༡
 ༡། མཁུན་བཅེ་རྣམས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུག་བསྟུན་པ་..... ༣༦༢
 གྲི། མཚན་..... ༣༦༣
 བདུན་པ། ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་བཤད་པ་..... ༣༦༣
 གྲི། སྤྱི་དོན་..... ༣༦༣
 གྲི། གཞུང་དོན་..... ༣༦༣
 གྲི། མཚན་..... ༣༦༣

བརྒྱུད་པ། ས་བརྒྱུད་པ་མི་གཡོ་བ་བཤད་པ་	༤༤༣
༡། སྤྱི་དོན་	༤༤༣
༡། གཞུང་དོན་	༤༤༤
གཅིག་ བྱང་གཞི་ས་ཡི་ངེས་ཚིག་བསྟན་པ་	༤༤༤
གཉིས། བྱང་ཚེས་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བཟློག་པ་	༤༤༥
༡། མཚན་	༤༤༥
དགུ་པ། ས་དགུ་པ་ལེགས་པ་འཛིན་གྱིས་བཤད་པ་	༤༤༥
༡། སྤྱི་དོན་	༤༤༥
༡། གཞུང་དོན་	༤༤༥
༡། མཚན་	༤༤༦
བརྒྱུ་པ། ས་བརྒྱུ་པ་ཚེས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་བཤད་པ་	༤༤༦
༡། སྤྱི་དོན་	༤༤༦
༡། གཞུང་དོན་	༤༤༧
༡། མཚན་	༤༤༧
༡། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་	༤༤༧
གཉིས། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་བཤད་པ་	༤༤༧
༡། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་ཆུབ་	༤༤༧
༡། ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་	༤༤༧

༡ ཏེན་སྐྱུ་ཡི་ནུས་བཞག་	༤༤༧
༡ བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་བཤད་པ་	༤༤༧
༡། བྱང་ཆུབ་བརྟེན་ཆུབ་སྐྱུ་ལ་པས་འགྲོ་དོན་བྱེད་ཆུབ་	༤༤༧
ས་བཅད་གསུམ་པ། མཐའ་མར་དགོ་བ་མཆོག་གི་དོན་	༤༤༧
འགྲོ་ལ་པའི་མཆོག་བྱང་	༤༤༧

༡༡། ཁྲོམ་གྲུ་གསལ་པུ་མེད།

དེ་ཡང་དུས་རབས་འདིར་འཛམ་གླིང་གི་སྤྱི་བོ་རྣམས་ལ་ཅུང་ཟད་རེ་
ཕན་པར་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བའི་རིག་གཞུང་གསལ་རྒྱུ་རྒྱ་ཆོག་གསལ་གྱི་
དབྱར་གྱི་རྒྱ་ཆོག་ལྟར་འཕེལ་རྒྱས་འགོ་བཙུག་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཕམ་ལ་
ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འབད་འབུང་རྒྱ་ཆོག་གསལ་གྱི་རང་གི་རིག་གཞུང་དར་
སྤེལ་གཏོང་གིན་ཡོད། འགོ་བཙུག་པ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་
བདེ་མ་ལུས་པ་སྟེར་བར་མཛད་པའི་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
འདི་ཉིད། འཛིག་རྟོག་ཁམས་སུ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོས་བསམ་
སྒོམ་གསུམ་ཡང་དག་ཞིག་གིས་རྒྱུན་སྤེལ་རྒྱུ་ནི། རང་རེ་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་
རིན་པོ་ཆེའི་སྟོར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་དེས་པར་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ལས་སུ་བབ་
ཡོད་པས། དེའི་རྒྱལ་ཅུང་ཟད་ཤེས་པས་བདག་ཅག་གིས་ཀྱང་རིགས་བདག་
འཁོར་ལོའི་མགོན་པོ་ལྷ་བས་ཅེ་གྲུབ་དབང་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ལྟར་སྤེལ་
མཐུན་ལུང་སྤྱི་མཆོག་གི་བཤའ་གྲ་འདི་བཙུགས་ནས། འདིར་ཞུགས་པའི་
སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་ལོ་རིམ་རིམ་བཤོད་དང་ལོ་དགུ་ལ་སྟོབ་སྟོང་དང་། ཡང་ལོ་
གསུམ་ལ་རིགས་གཅིག་རྟེན་འཛིན་གྱི་སྟོབ་སྟོང་བཅས་བསྐྱང་བྱ་བཅུ་གཉིས་
རིང་མཐུན་རྒྱུན་ཡོངས་རྟོགས་སྟུར་བར་བཏེན། ད་ཆ་སྤྱི་གཞི་ནང་བཞུགས་

དངོས་སུ་ཐོས་བསམ་བྱེད་བཞིན་ལགས་པས་འདིར་ལུ་ཅག་དགོན་པའི་བཤའ་
གྲ་ལྷན་ལས་ཁང་གིས་དགོ་སྟོབ་རྣམས་ཀྱི་རེ་བ་སྟོང་ཕྱིར་དང་། ཞར་ལ་སྟོབ་
པ་པོ་གཞན་དག་ལ་འད་ཅུང་ཟད་རེ་ཕན་པར་སེམས་ནས་གསལ་ཆེན་སྤྲོད་མེད་
པའི་ཤིང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁུན་རོང་གྲོང་གཉིས་དང་འཛམ་མགོན་མི་ཕམ་རིན་པོ་
ཆེའི་ཡིག་ཆ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་རྒྱ་བོད་མདོ་སྟགས་ཀྱི་དཔེ་ཆོགས་སྟོར་ལོ་
དགུ་ལྷན་སྟོབ་དེབ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་དེབ་ཏུ་སྤྲུལ་ཐུང་ནས་དཔར་སྐྱུར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ད་
ཐེངས་མདོ་སྟགས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཆོའི་གནས་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་ཞིང་
ལུང་རིགས་སྤྱི་བའི་དབང་ལྷན་མཁུན་རིན་པོ་ཆེ་ཆོད་དབང་བསོད་ནམས་མཆོག་
གི་གསུང་འབུམ་འདི་དག་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བཀའ་བསྟན་རི་མ་མེད་པའི་
དགོངས་པ་གཞིར་བཟུང་། རང་ལུགས་ཀུན་མཁུན་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་གཞུང་གི་ཁོག་
ལུབ་ནས་སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་མཁུན་དཔྱད་ཀྱིས་རྩ་ལས་བྱུང་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་
བ། ས་མཆོམས་སོགས་ཀྱི་བྱུར་བརྒྱན་ཅིང་། དབྱུང་གསུམ་རྣམ་དག་གིས་
བསྐྱུན་པའི་གཞུང་ཁགས་པ་ཞིང་གོ་བདེ་ལ་ཆོག་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པས་སྟོ་
གསལ་རྣམ་པའི་སྟོ་གོས་ཀྱི་པ་སྟོ་འབྱེད་དེས་པའི་འོད་སྤང་གསལ་པ་ཞིག་ཡིན་
ཕྱིར། གཟུར་གནས་མཁུས་དབང་ཀུན་གྱིས་སྟགས་པའི་མེ་རྟོག་འཕྲོར་བཞིན་
མཆིས་སུས། ཐོས་བསམ་པ་རྣམས་ལ་ཕན་འབྲས་ཏུ་ཅང་ཆེ་བར་བཏེན། དེད་
ཅག་མཐུན་ལུང་དཔེ་སྟོན་ཆོགས་པས་མཁུན་རིན་པོ་ཆེར་དགོངས་ཞུ་བཞིན་
སྟགས་དབྱེས་ཆོར་ཆེན་པོས་དགོངས་ཁྲོལ་གནང་བར་བཏེན་ནས་དཔར་སྐྱུར་

ལུས་པ་ལགས། འོན་ཀྱང་དེད་ཅག་ནི་སྐྱེས་སྤངས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་དམན་པ་དང་།
ཁྱད་པར་རྩོམ་སྒྲིག་ལ་ཉམས་སྦྱང་མེད་པས་ནོར་འཁྱུལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡིད་དེས་
པས་རྒྱ་ཆེའི་གྲོག་པ་པོ་རྣམས་ནས་རིན་ཐུལ་གྱི་བཀའ་སློབ་ལྷན་སྦྱོལ་གནང་
བར་མ་ཁྱེན་མ་ཁྱེན། །

བདག་ཅག་གིས་འདྲ་བྱེད་པའི་རྣམ་དགར་གྱི་དགོ་ཚོགས་འདི་ཡིས་
སྐལ་བཟང་གི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་དྲི་
མ་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་དག་གི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་འགྲོ་བའི་པན་བདེ་ཉར་འཛོའི་རྒྱར་
སྤིང་མཐའི་བར་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་གུ། །།

མཁན་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མ་ནས།

ལོ་ལོ་ལོ་

༡༡། ཁོ་ལྟ་སྒྲི། གང་གི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་ཟ་ཅམ་གྱིས། །
 བཀའ་དཀའི་སྲིད་པ་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས། །
 གཤམ་པ་དོན་ལྡན་སྲིད་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས་གཏེར། །
 ཟབ་མོ་དབྱུ་མའི་གཏམ་དེ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །
 ཅེས་མཛོད་པར་བཞེད་པ་ཉུང་དུ་འི་ངག་གིས་མདུན་བསུས་ཏེ།
 འདིར་རང་ཉིད་སྐྱེས་སྤངས་ཀྱི་ལུས་བྱང་ཞན་ཡང་དབྱུ་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་གང་
 འོད་སྤངས་གསལ་པ་ཇི་ལྟར་འབྲི་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ།

༥ ཐོག་མར་བཅུ་མ་དགོས་པའི་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒྲོ།

དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༥ལོར་རང་ཉིད་སྐྱེ་ལུས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་
 དབྱངས་རྩོམ་ཞེས་ཞབས་འབྲིང་པ་བྱས་ནས་སྡོད་སྐབས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
 ལས་རྒྱུ་མ་པ་ལ་དབྱུ་མ་ཆ་འཇུག་གང་རུང་གི་འགྲེལ་ཆེན་ཞིག་དགོས་འདུག།
 དེ་ར་མགོ་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེར་གསོལ་བ་གང་བ་དགོས་འདུག་གསུངས།
 དེ་དུས་ཁོང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཐའི་མན་དུ་ཐུགས་སྒྲེལ་ཆེ་བའི་སྐབས་ཡིན་སྐབས་
 དངོས་སུ་ཞལ་འཛུམས་མ་བྱུང་ཡང་ཁྱེད་དཔར་ཉིན་མོ་བདེ་ལགས་དང་སྟོན་པའི་
 སྒྲུ་བརྟན་ལི་བྲ་མ་སྒོར་༥༠༠༠བཅས་ར་མགོ་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོངས་

འཛིན་བཀའ་སྒྲོའི་ཕྱག་རྒྱ་ལུས་ནས་ཁྱེད་ཀྱིས་ངའི་ཆོད་བྱས་ཏེ་ཕྱག་གསུམ་འཆོལ་
 ལས་ཁྱེད་དེ་དག་ལུས་ནས་དབྱུ་མ་ཆ་འཇུག་གང་རུང་གི་འགྲེལ་པ་ཞིག་ཚུམ་
 གནང་རོགས་ཞེས་གསོལ་བ་ཐོབ་ཅིག་གསུངས་པ་མ་ཟད་ཞལ་སྤྱར་བརྟན་ལས་
 གང་དེ་ལྟར་བསྐྱལ་མ་མཛད། འོན་ཀྱང་ཁོ་བོའི་སྒྲུ་མ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཞི་དེ་ལོར་
 དགོངས་པ་འདས། དེ་ནས་བཟུང་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༥ལོའི་བར་ར་མགོ་མཆོག་སྤྱལ་
 མཆོག་ནས་དབྱུ་མའི་འགྲེལ་པ་ཞིག་གསལ་རྩོམ་གནང་ཡོང་ཞེས་ཆར་འདོད་ཀྱི་
 གྲུས་ཆར་སྤྱག་ལྟར་རེ་འདོད་བྱས་ཀྱང་ར་མགོ་མཆོག་སྤྱལ་མཆོག་གི་རྒྱུང་
 མའི་སྤྱི་མཐུན་ལས་དབང་དམན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱུ་ཁམས་བདེ་མིན་ལས། ད་
 བར་གསལ་རྩོམ་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་མ་གོ་བས་སེམས་པམ་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་།
 དེའི་ཚུལ་རྣམས་ཆོས་ཁྲིད་སྐབས་རང་ལྟོས་རྣམས་ལ་བཤད་པས་ཕྱིན་བྱས་ཏེ་
 བསྟན་འགྲོར་ཐུགས་བསྐྱེད་དཀར་བའི་དཔལ་ཡུལ་སྟོབ་དཔོན་པ་རྒྱ་དབང་
 འདུས་༥ སྟོབ་དཔོན་བསོད་མིན། སྟོབ་དཔོན་བཙུན་འགྲུས་འོད་ཟེར་བཅས་ཀྱིས་
 གཙོས་པའི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་མཁན་སྤྱལ་དགོན་མཆོག་བསྟན་
 འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་དར་དང་སྒོར་༢༠༠གསོལ་བ་སྤྱལ་བཅས་བོང་བ་
 གསལ་གཟིགས་ཀྱི་ཐུགས་བརྩེས་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་བ་ལ་བཏང་སྟོམས་སུ་ལྷག་
 བ། འཛིན་ཏེན་གཏམ་དཔེར། ཟས་ལ་ཟས་ལན་མེད་ན་བྲམ་པ། གཏམ་ལ་
 གཏམ་ལན་མེད་ན་ལྷགས་པ། ཟེར་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་ཀྱི་དོགས་པའི་ངོ་ཆ་
 དང་། རང་གི་སྒྲུ་མ་བཀའ་རིན་ཅན་ཞི་བར་གཤེགས་པ་སྐྱེ་ལུས་མཁན་རིན་པོ་

རྗེས་ངེས་པར་དུ་པར་སྐྱོན་དགོས་ལུགས་དང་། རྒྱོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་རྗེ་དང་།
 རྒྱོབ་དཔོན་པལ་དབང་འདུས་བྱུང་ནས་ཞུས་དག་གནང་བ་དང་། སྤྱི་བར་
 གསུམ་དུ་གྱུས་པ་ཐུགས་བརྩེས་བསྐྱེད་ས་པའི་ཇ་ཀུམ་ཆོག་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུ་
 མཚན་འོད་ཟེར་དང་། སྤྱུལ་སྤྱི་བར་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་གཉིས་ནས་ཡོན་ཏྱར་
 གྱིས་པར་སྐྱོན་གནང་ནས་ལེགས་ཉེས་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྱས་པའི་ལས་ལ་གྲུབ་
 པའི་མཐའ་ཞིག་བྱུང་བ་ནི་ཁོང་ལྷན་རྒྱུས་རྣམས་པའི་བཀའ་ངོན་ཡིན་པས་ཕྱན་གྱིས་
 རྟེན་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷན་དང་། ཕྱན་ནས་མི་ཤེས་ཤེས་བྱུང་གྱིས་སྤྱིར་
 མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ། བྱེ་བྲག་རང་ལུགས་ཀྱི་མ་ཁུཅན་ཡབ་སྐུ་
 ཀྱི་དགོངས་པ། ཡང་རྒྱེས་སྤྱུ་སྤྱུ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་དགོངས་པ་བཟུང་མོ་རྣམས་དེ་
 མིན་དེ་འཛིན་གྱིས་མ་ཉོགས་ལེག་ཉོག་ཉེས་བཤད་སྐྱོན་གྱི་གོང་བུར་བྱུར་པ་ལ་
 མཁས་དབང་རྣམས་ནས་ཐུགས་བརྩེས་ལུང་རིགས་མཐུང་ཐུང་རྗོན་པོས་ལན་
 བརྒྱུ་འཕྲིགས་པའི་བཀའ་ངོན་ལྷན་ཞུ་ཞེས་ཚུམ་པ་པོ་ནས་ཐོག་མའི་འགོ་བརྗོད་དུ་བྱི་
 ལོ་༡༠༠༥པོ་ད་ལྟ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ལ།

༡༡། །དུམ་འདུག་པའི་རྒྱམ་པ་ཀྱང་པ་གསལ་པོ་དང་
སྒྲུབ་པ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
པུ་མ་པ་ལོ། །

༡༡། རྒྱལ་པ་སྤྲུལ་དང་སྒྲོ་བ་མང་པ་ཆས་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གསུམ་པས་བྱས།
 འཚེ་ལ་ཞིང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མཆོའོ། ། བརྟན་དང་འགོ་ལ་སྤྲུལ་པར་
 དྲིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ཏུ་གསོལ། །

གང་ཐུགས་ཟག་མེད་སྒྲོས་ཀུན་ཉིད་ནི་མ་ཁྱེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་གང་
 ཞིང་། །
 འགོ་ལ་བརྟེ་བའི་འཛུམ་འཕྲེང་འོད་གྱིས་གདུལ་བྱའི་ཞིང་གི་མོངས་ལུན་
 བསལ། །
 སྒྲོ་བས་བརྟུ་མངའ་བའི་རྩམ་མཐུའི་དཔལ་གྱིས་འགོ་སྒྲོའི་ཀུན་ད་བཞད་
 མཛད་པ། །
 རྣམ་འདྲེན་སྟོང་ལས་པད་དཀར་ལྟར་བསྐྱགས་དོན་ཀུན་གྱུབ་པས་གིས་པ་
 སྟོལ། །

བདེ་ཅན་ཞིང་མགོན་འགོ་ལ་ཆགས་པའི་ཁམས། །
 མདངས་ལྷན་སིཿའི་པརྟོར་ལྷུང་བ་ལས། །
 འཕོ་མེད་དོན་རྒྱུབ་པའི་སྤྲུང་སྤྲུང་བ། །
 པརྟོ་ཀར་ཆོར་བས་གཏན་གྱི་སྤྲུབས། །

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་གསང་གསུམ་མ་ཁྱེན་བརྟེའི་གཏེར། །
 འགོ་བའི་མོས་དོར་ཅུ་སྒྲའི་གར་སྤྲུང་མ་བལ། །
 འཇམ་དཔལ་ཡབ་ཡུམ་དགེས་པའི་འོད་སྤྲང་གིས། །
 རྣམ་ཐག་འགོ་བའི་མོངས་ལུན་བསལ་བར་མཛོད། །

མཐའ་སྤྲུལ་བྱང་འཛུག་དབུ་མའི་ཅུ་གཏེར་ལ། །
 དབང་གྲུར་རྒྱལ་བས་ལུང་འཛིན་གྱུ་སྤྲུབ་རྩེས། །
 ཟབ་མོ་ལྷ་བའི་ལམ་སྟོལ་འབྲེད་པའི་ཅུལ། །
 བསམ་བཞིན་དད་པའི་མཆི་མས་བ་སྤྲུག་ཡོ། །

རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གྱུ་སྤྲུབ་གཞུང་། །
 ཇི་བཞིན་འགོ་ལ་ལ་སྒྲུ་མེད་སྒྲུ་བའི་ཞབས། །
 རྣམ་ཀུན་ཡིད་མཁར་འཛུམ་པའི་འོད་སྤྲང་གིས། །
 སྒྲོ་བས་ཀུ་ལུང་འདབ་སྟོང་བཞད་པར་མཛོད། །

ཆོས་ཀུན་མ་ཁྱེན་པའི་ལུ་བྱུང་གྱིས་སྒྲུམ་པའི། །
 འཕགས་ལྷ་སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས་དང་ལེགས་ལྷན་བྱེད། །
 བྱུང་པར་གངས་སྟོངས་ཐོག་མར་སྤྲང་བའི་མགོན། །

མཁན་ཆེན་ཞི་འཛོལ་ཅན་ལ་སློང་ནས་འདུད། །

གཞན་ཡང་འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་གངས་ལྗོངས་སོགས། །

མ་དེས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་བཞིན། །

ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་ཆོས་ཆར་འབེབས་མཛད་པའི། །

མཁས་དབང་ཀུན་ལ་དད་པའི་སེའི་བཙུ་བྱམ། །

ཀ་དག་སྟོང་པའི་ཕུལ་རྫོགས་རོང་བོམ་རྩ། །

ལྷན་གྲུབ་སྒྲིལ་བཞི་མཐར་སོན་གྲོང་ཆེན་པ། །

བྱང་འབྲུག་སློབས་པའི་གཏེར་འཆང་མི་པམ་མགོན། །

ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པར་བཅས་པས་དགེ་ལེགས་སྟོལ། །

སློས་བཅས་ལམ་གྱིས་སློས་བྲལ་རྟོགས་དཀའ་ཆོ། །

སློས་མེད་ལམ་ནས་སློས་བྲལ་སྟོན་མཛད་པའི། །

བྱུང་བཅས་གྲུབ་དབང་གྲ་མ་རྣམས་གཉིས་དང། །

བཀའ་ངོན་མཚུངས་མེད་འཇམ་དབྱངས་རྩི་རྩེས་སྟོངས། །

རིགས་གཞུགས་འབྱོར་པས་སྤངས་པའི་ཉམ་ཆུང་བདག །

སྤང་དོར་ལུས་ཀྱི་སློག་རྩ་འགག་པའི་ཆོ། །

ལྷ་རིག་ཀུ་བཞེད་འཆིགས་སྤངས་དཔལ་སྟོར་བའི། །

ཡོངས་འཛིན་ཆོགས་ཀྱི་བཀའ་ངོན་བྲན་པས་བརྟུངས། །

ཕྱ་ལ་རྟོགས་དཀའ་རྟོགས་ན་དོན་ཆེ་བ། །

རྟོན་འབྱུང་མཐའ་བྲལ་ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་དོན། །

ཆོར་བས་ཀུན་ཏུ་ཡིད་ལ་གོམས་པའི་སྤང། །

གཞུང་བཟང་པད་མཆོར་རོལ་བའི་དཔལ་བ་བསྟེན། །

ཞེས་མཆོད་པར་བཞེད་པ་དང་དངོས་པོ་དེས་པར་བསྟན་པའི་

ཉུང་དུའི་དག་གིས་མཐུན་བསུས་ནས། དེ་ལ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐབས་

མཁས་ལ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་

བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལེ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བ་ལས་རབ་

དང་མཆོག་དང་ཕུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་བཀའ་བར་པ་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཤེས་རབ་

ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཡིན་པ། དེ་ལ་སྤྲས་དོན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་

ཆ་དང་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་སྤྲས་དོན་མདོན་རྟོགས་

ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་རྒྱུལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་བྱམས་པའི་ཆོས་སྡེ་ལྷ་ཡི་སྟོ་

ནས་བཀའ་བར་པ་མཛད་པ། དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་མགོན་པོ་

སྤྱུ་བྱིས་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་གིས་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཡང་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་བདེན་དངོས་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིགས་
ཚོགས་གསུམ། བཟུལ་ལན་གྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པའི་རིགས་ཚོགས་གསུམ་སྟེ་
དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་ལས།

དང་པོ་རང་སྟེ་དང་གཞན་སྟེ་འཇིག་རྟེན་བསྐྱབ་བྱ་བདེན་དངོས་སྟེ་མོང་དུ་
འགོག་པ་ཅུ་ཤེས་དང་། རང་སྟེ་འཇིག་རྟེན་བསྐྱབ་བྱ་བདེན་དངོས་བྱེད་གཏུ་འགོག་པ་
རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའོ། །ཡང་ན་ཚེས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འགག་སོགས་མཐའ་བརྒྱད་
གྱི་སྟོན་པ་དང་བྲལ་བར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཅུ་ཤེས་དང་། སྐྱེ་འཇིག་གཉིས་
དང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཏེ་སྟོན་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའོ། །ཡང་ན་རྣམ་བཅད་དགག་པའི་སྟོན་པ་རང་
བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཅུ་ཤེས་དང་། ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡོངས་གཙོ་བྱས་པ་
པའི་སྟོན་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའོ། །དེ་གསུམ་
ལས་གྱི་མ་དེ་ཉིད་གཞུང་དུ་ཞུགས་པར་སྤྱང་དེ་ཞེས་མཁས་པ་མ་བྱས་
བཞེད་། རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཙོ་བྱས་པའི་སྟོན་པའི་དོན་ནི། སྤྱུ་མས་རང་
བཞིན་བཀག་པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། ཕྱི་མས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྤྱང་བ་སྐྱུ་མ་དང་
སྤྱི་གཞུ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པ་གཙོ་ཆེ་སྟེ་དུ་དགོངས་པའོ། །དེས་ན་ཅུ་ཤེས་
དང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་བྱེད་པར་ཡང་དེ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་འཛིན་གོ། །ཞིབ་
མོ་རྣམ་འཐག་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་རྟོག་གའི་ཚིག་དོན་བཅུ་

དྲུག་འགོག་པར་མཛད་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་བདེན་དངོས་
འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་རིགས་ཚོགས་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་བཟུལ་ལན་གྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པའི་རིགས་ཚོགས་གསུམ་
ནི། ཅུ་ཤེས་རབ་བྱེད་བདུན་པར། མི་ལམ་ཇི་བཞིན་སྐྱུ་མ་བཞིན། ཁྱི་ཟེ་གྲོང་
ཁྱེར་ཇི་བཞིན་དུ། ཁྱེར་ཇི་བཞིན་སྐྱེ་དང་དེ་བཞིན་གནས། ཁྱེར་ཇི་བཞིན་དུ་ནི་འཇིག་པར་
གསུངས་། ཞེས་སྐྱེ་འགག་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ། རང་སྟེ་དངོས་སྟེ་
རྣམས་གྱིས་དེ་ལྟར་ན། མདོ་ལས། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་
ཉིད་དེ། འདུས་བྱས་སྐྱེ་བར་མདོན། འཇིག་པར་མདོན། གནས་པ་ལས་གཞན་
དུ་འགྱུར་བར་ཡང་མདོན་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེས་ཚུད་པའི་ལན་
དུ། སྐྱེ་བའམ་གནས་འཇིག་ཡོད་དམ་མེད། ཁམས་པ་འམ་མཉམ་དང་བྱུང་པར་
ཅན། ཁངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་སྟོང་དབང་གིས། གསུང་གི་ཡང་དག་དབང་
གིས་མིན། ཞེས་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་ཐ་སྙད་ཅམ་ལ་དགོངས་གྱི། དོན་
དམ་དུ་མ་གྲུབ་ཅེས་ཚུད་ལན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་གསུངས། དེ་
བཞིན་ཚུད་སྟོན་གྱིང་། ཅུ་ཤེས་རབ་བྱེད་དང་པོར། དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་རང་
བཞིན་ནི། རྟེན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་
ན། རྟེན་དངོས་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། ཞེས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
སྐྱེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ན། རང་སྟེ་དངོས་སྟེ་
བས། དེ་ལྟར་ན་ཁྱེད་གྱི་ཚིག་གྱིང་རང་བཞིན་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་

དགག་པར་ག་ལ་རྩ་ཞེས་པའི་ཚེད་ལན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚེད་རྫོག་
 ལས་ཀྱི་གཤམ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཀུན་ལ་ཡོད་མིན་ན། །
 བྱོད་ཀྱི་ཆོག་གྲང་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་རྫོག་པར་མི་རྩུ་སོ། །ཞེས་
 ཚེད་པ་བཏོད་ནས། ལན་ལ། དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དགག་བྱ་ཅི་ཡང་
 མེད་པས་ན། །རས་ནི་ཅི་ཡང་མི་འགོག་གོ། །ཞེས་དང་། ཐ་སྐད་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ཏེ། ཅི་ལྟར་སྤྱད་པས་སྤྱད་པ་དང་། །སྤྱི་མའི་སྤྱེས་ལྷན་སྤྱུ་མ་ལ། །
 དགག་པ་བྱེད་པ་ཅི་འདྲ་བ། །དགག་པ་དེ་ཡང་དེ་འདྲར་འདོད། །ཅེས་
 གསུངས་ཀྱི་ཐ་སྐད་གྲུབ་པ་ནི། དངོས་སྤྱོད་པས་རང་བཞིན་མེད་ན་པོར་བྱའི་རྩ་ལ་
 སོགས་པ་ལྟར་ཐ་སྐད་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་བཀའ་བའི་ལན་དུ་
 གསུངས་པ་ཡིན་པོ། །

དེ་ལ་མཁས་དབང་ཁ་ཅིག་གིས། ཐ་སྐད་གྲུབ་པ་བོད་དུ་མ་འགྱུར་
 ཞིང་། སློབ་དཔོན་རྒྱ་བས་ཆོག་གསལ་དུ། སློབ་དཔོན་ལྷ་སྤྱད་ཀྱི་གཞུང་
 ལུགས་མཐོང་ཚུལ་སློབ་པ་ན། གཞན་ལྷ་སློབ་ནས་འདི་མ་སློབ་པས་རྒྱ་གར་
 བཟུང་རིགས་ཆོགས་སུ་བགྲངས་པ་མིན་པར་སྤང་དོ་ཞེས་གསུངས། འོ་ན་
 བཤེས་སྤྱིངས་ཆོས་ཅན། རྒྱ་གར་ནའང་ལྷ་སྤྱད་ཀྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་དུ་མི་
 བགྲང་པར་ཐལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་སློབ་དཔོན་ལྷ་སྤྱད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་
 མཐོང་ཚུལ་སློབ་པ་ན་སློབ་དཔོན་ལྷ་སྤྱད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་གཞན་སློབ་ནས་
 བཤེས་སྤྱིངས་མ་སློབ་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་འགྲིག། དེ་ཡང་ཆོག་གསལ་

ལས་ཀྱི་མདོ་སྤྱོད་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་གཏམ་བྱ་རིན་ཆེན་སྤོང་དང་ཡང་དག་
 བསྟོད་པ་དང་། །འབད་པས་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཕགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་
 བསྟན་ཆོག་ལེར་བྱས་དེ་དང་། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་ཞེས་བྱ་རྣམ་པར་འཕག་བཅས་
 སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་དེ་དང་། །གང་ཡང་ཚེད་པ་རྣམ་པར་བཏོད་པ་དེ་དག་གྲང་
 བྱེད་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་དེ་དག་དང་ནི་དེ་བཞིན་མདོ་སྤྱོད་ཐམས་
 རྣམ་མང་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་བཤེས་སྤྱིངས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་ལུགས་ནི་ཀུན་མཁུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་ཐེག་མཆོག་མཛོད་
 ལས་ཀྱི་འདིའི་གཞུང་ཆེན་པོ་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཆོགས་དུག་སྟེ། རྩ་བ་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཕག། ཚེད་
 པ་རྫོག་པ། ཐ་སྐད་གྲུབ་པ་སྟེ་ཞེས་དང་། ཀུན་མཁུན་འཛིགས་སྤྱིང་གི་རི་ལན་
 ལུང་གི་གཏེར་མཛོད་ལས་གྲང་། དབུ་མ་རིགས་པའི་ཆོགས་དུག་སྟེ། རྩ་བ་
 ཤེས་རབ་ཐ་སྐད་གྲུབ། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་ཚེད་རྫོག་དང་། །ཞིབ་མོ་རྣམ་འཕག་
 སྟོང་ཉིད་ནི། །བདུན་ཅུ་པ་འོ་དེ་ཡང་ནི། །དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྤྱད་
 ཀྱིས་ཀྱི། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རིགས་ཆོགས་དུག་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་བྱའོ། །

སྤྱིར་སློབ་དཔོན་ལྷ་སྤྱད་ཀྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་ཐམས་པོ་ལྷ་
 བའི་ཆ་འགྲེལ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་སྤྱོད་པའི་ཆ་འགྲེལ་པ་གཉིས་སུ་གནས་སོ། །
 དང་པོ་ལའང་། ཐོས་བསམ་གྱིས་སློབ་འདོགས་གཅོད་པའི་བསྟན་འཛོམས་དང་།
 སློབ་བྱུང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མན་ངག་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལའང་། འོག་

སྒྲ་ཚར་གཙོད་པ་དང་། སྒྲ་ལ་ལྷན་རྒྱུ་འཛིན་པ་དང་། སྟོན་པ་ལ་གྲུས་པ་
 སྐྱེད་པའི་གཞུང་གསུམ་དུ་གནས་སོ། །དང་པོ་ནི་དབྱུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་
 རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གིས་རང་གཞན་གྱི་སྒྲེ་པ་དྲག་ཆད་དུ་སྒྲ་བ་མཐའ་དག་རིགས་
 པས་སྐྱུན་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་རིན་པོ་ཆའི་སྤེང་བ་དང་བཤེས་པའི་
 སྤྱིང་ཡིག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་ནི་གདམས་པ་དང་རྒྱུ་བསྐྱུན་པའི་
 རྒྱུ་ལ་གྱིས་གཞན་ལ་ཟབ་མོ་འདོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་སྐྱུམ་པ་བསྟོད་ཚོགས་ལ།
 གཞི་ལ་བསྟོད་པ་ལ། ཆོས་ཅན་གསལ་བ་ལ་བསྟོད་པ། ཆོས་ཉིད་དབྱིངས་ལ་
 བསྟོད་པ་དང་གཉིས། ལམ་ལ་བསྟོད་པ་ལ། ཐབས་སྦྱིང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་
 པ། ཤེས་རབ་འཕགས་བཞིའི་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་དང་གཉིས། འབྲས་བུ་ལ་
 བསྟོད་པ་ལ། སྐྱུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་དང་སྐྱུ་གསུམ་སེ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་བསྟོད་པ་
 གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ལ་དོན་དམ་པར་བསྟོད་པ། དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ།
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྟོད་པ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ།
 བསྟོད་པ་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ། སྐྱ་ན་མེད་པའི་བསྟོད་པ་རྣམས་སོ། །ཁ་
 ཅིག་མཆོད་རྟེན་བརྒྱུད་ཀྱི་བསྟོད་པ་གཉིས་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་བསྟོད་པ་
 གཉིས་རྣམས་ཀྱང་འདིར་བསྐྱུན་པར་སྤྱད་རོ། །ཁ་ད་ལྟར་བསྟོད་ཚོགས་དེ་དག་
 གིས་ནི་གཙོ་ཆེར་ཟབ་མོ་གསུང་ཞིང་ཐུགས་སྐྱུང་པའི་སྟོན་སྟོན་པའི་ཆེ་བའི་
 ཡོན་ཏན་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོད་པའི་ཆ་འགྲེལ་པ་ནི་མདོ་སྟེ་ཀུན་ལས་བཏུས་
 པ་སྟེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱིམ་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་

གཉིས་ཀའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་མདོ་སྟེ་དག་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་སྟོན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་བྱུང་གིས་ཉམས་སྐྱུ་ལེན་པའི་མན་དག་ལའང་། ཕྱི་པ་
 རོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སྐྱུ་ལེན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ།
 བྱང་རྩེ་རྩེའི་ཐོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སྐྱུ་ལེན་པ་གསལ་བ་འདུས་པ་རིམ་པ་ལྟ་
 པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་དཔོན་གྱིས་དབྱུ་མའི་བསྐྱུན་འཛོམས་མཛད་པའི་རྒྱུ་
 སྟེ། འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
 བསྐྱུན་འཛོམས་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དོ། །དེ་ཡན་
 ཆད་དུ་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱུ་གྱི་དགོངས་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །དེ་ནས་
 སྟོན་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ཀྱིས་དབྱུ་མ་རྩ་བའི་འགྲེལ་པ་མཛད་དེ་
 འཕགས་པའི་དགོངས་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀྲལ་ལོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྟོན་དཔོན་
 ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ཀྱི་ལུགས་སྐྱུ་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 དབྱུ་མ་རྩ་བའི་ཚོག་གི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྟོན་མ་མཛད་དེ་འཕགས་པའི་
 དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་དུ་བཀྲལ། རང་གཞན་གྱི་སྒྲེ་པ་དྲག་གི་ལོག་རྟོག་དག་གི་
 པའི་ཕྱིར་དབྱུ་མའི་བསྐྱུན་འཛོམས་རྩ་བ་དབྱུ་མ་སྦྱིང་པོ་དང་། འགྲེལ་པ་རྟོག་གི་
 འབར་བ་དང་བཅས་པ་མཛད་དོ། །དེ་ཕྱིན་ཆད་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཐལ་
 རང་གཉིས་སྐྱུ་གྲེས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གསལ་པ་བྱོན་ཏེ།
 འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ཀྱི་ལུགས་དེ་

ཡིན་པར་གཟིགས་ནས། དེའི་གཞུང་འཇུགས་པའི་ཕྱིར་དུ་དབུ་མ་ཅུ་བའི་འགྲེལ་
 པ་ཆོག་གསལ་མཛད་ནས་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སྒྲིན་བཟོད་ཅིང་།
 སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་གཞུང་འཇུགས་པར་མཛད་དོ། །ཁྱེད་པར་དུ་དབུ་མ་ཅུ་
 བའི་རིགས་པའི་ཁ་བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེའི་དགོངས་པ་
 རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྒྲིབ་བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལུགས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་། མདོ་སྡེའི་བཅུ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་འགྲེལ་པ་དང་
 བཅས་པ་འདི་མཛད་དོ། །དེ་དག་ལས་འདིར་རང་ཉིད་སློབ་གྲོས་གྱི་འཇུག་པ་
 ཡངས་པ་དང་། རང་སྟོན་འགའ་ལ་ཡང་སྤྱིད་མཐའ་མ་བཀག་ཙམ་དུ་ཅུང་ཟད་
 རེ་པན་ན་སྒྲིམ་པའི་ལྷག་བསམ་འོ་མཆོད་ལླུ་བས་གྱི་འདུ་འགོད་དང་མཚུངས་
 པའི་སྒོ་ནས། མཁས་མཆོག་དཔལ་ལྷན་སྐྱེད་པས་མཛད་པའི་དབུ་མ་འཇུག་པའི་
 རྣམ་པ་ཤད་རབ་གསལ་འོད་སྤངས་གསལ་པ་འབྲི་བ་ལ།

༥ ཐེག་མར་དགོ་བ་ཤེད་གྱི་དོན། བར་དུ་དགོ་བ་གཞུང་གི་དོན།
 མཐའ་མར་དགོ་བ་མཇུག་གི་དོན་དང་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ལ་མཆོན་དོན་དང་འགྱུར་བྱུག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་མཆོན་
 གྱི་སྐད་དུ་སྒྲོས་པ། བོད་སྐད་དུ་སྒྲོས་པ། སྐད་གཉིས་ཤན་སྐྱེད་ཏེ་སྒྲོས་པ།
 མཆོན་དོན་འགྲེལ་པ། མཆོན་བཀྲགས་པའི་དགོས་པ་དང་ལྷ་ལས།

དང་པོ་ནི། སྤྱིར་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་
 བཞི་སྟེ། སྤྱི་ཏ་ལེགས་སྤྱིར་ལྷ་ཡི་སྐད། དཔྱི་ཏ་ཡུལ་མི་རང་བཞིན་པའི་སྐད།
 ཨ་བ་བྲམ་ཤུར་ཆག་གི་སྐད། དི་ཕི་ཅ་ཤེད་འདྲེའི་སྐད་དེ་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་
 བཞི་ཞེས་ཡོངས་སུ་བྲགས། ལེགས་སྤྱིར་ལྷ་ཡི་སྐད་ཟེར་བའང་ལྷ་མི་གཉིས་སུ་
 བྱེ་བའི་ལྷའི་སྐད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་མཁས་པ་རྣམས་གྱི་བདེ་སྤྱོད་པའི་བསྟན་
 བཅོས་དང་མཐུན་པའི་སྐད་དེ་ལ་དེ་སྐད་བྲགས་པ་ཙམ་མོ། །དཔྱི་ཏ་ཡུལ་མི་
 རང་བཞིན་པའི་སྐད་ནི་དེར་སང་རྒྱ་གར་གི་གཞུང་སྐད་དག་མ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་
 སྤྱི་ཏ་དང་ཕིན་ཏེ། ཨ་བ་བྲམ་ཤུར་ཆག་གི་སྐད་ནི་གཞུང་སྐད་དམ་རང་
 བཞིན་སྐད་ལས་ཟུར་ཆག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཨ་ར་ཆ་སིའི་གྲོང་གསལ་པའི་སྐད་
 ལྷ་བུ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་གཞུང་སྐད་དང་འབྲེལ་བུར་ཅུང་ཟད་ཉམས་པས་
 སོ། །དི་ཕི་ཅ་ཤེད་འདྲེའི་སྐད་ཟེར་བའང་ལྷ་འདྲེའི་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་འདྲེའི་སྐད་
 ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤུའི་རི་བྲག་པ་སོགས་གྱི་སྐད་ལྷ་བུ་གོ་དཀར་ཞིང་མི་
 སྐད་གང་ཞིག་གོང་གི་སྐད་རིགས་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་
 མཐའ་འཁོབ་པའི་སྐད་དེ་ལ་དེ་སྐད་བཀྲགས་པ་ཙམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་བོད་སྐད་
 ལ་ཡང་སྐད་རིགས་བཞིར་དབྱེ་རིགས་ཏེ། ལྷ་མིས་མཛད་པའི་བདེ་སྤྱོད་པའི་
 བསྟན་བཅོས་དང་མཐུན་པ་སྒྲོན་དུས་གྱི་བོད་དབུས་གཙང་དག་པའི་སྐད་ནི་བོད་
 གྱི་ལེགས་སྤྱིར་སྐད་དང་། སྤྱིར་དབུས་གཙང་དབུས་མའི་སྐད་ལྷ་བུ་ནི་ཡུལ་མི་
 རང་བཞིན་པའི་སྐད་དང་། དེ་དང་ཉེ་བ་ཁམས་སྡེ་དགོ་སོགས་གྱི་སྐད་ལྷ་བུ་ནི་

ཟུར་ཆག་གི་སྐད་དང་། དེ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་ཤིང་གོ་དཀར་བའི་ཡུལ་མཐའ་
ལའོ་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ནི་ཤ་ཟའི་སྐད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡུལ་གང་དུ་བརྟེན་
པའི་བསྟན་བཅོས་ཆད་ལྔ་ཡོད་ན་ཡུལ་དེར་པལ་ཆེར་སྐད་རིགས་བཞིར་དབྱེར་
རུང་ངོ་། །རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བསྟན་ཀྱི་དབྱར་རྒྱ་སྐད་དང་བོད་སྐད་
ཟེར་བ་ཡང་དཀྱུས་མའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཙམ་ལ་མི་གོ་བར་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་སྐད་དང་བོད་ཀྱི་སྐད་ལ་ངོས་བཟུང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །
དེས་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་ཡི་མཚན་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ། མཉུ་མ་
ཀཱ་མ་བ་ཏ་ར་ན་མ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བོད་ཀྱི་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ་དབྱེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་
བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཉུ་མ་ཀཱ་ནི་དབྱེས་པ་ལ་ཀཱ་མ་བ་ཏ་ར་ནི་འཇུག་པ། ན་མ་
ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་ལ་སྦྱར་དབྱེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཏྲ་ཀ་ཆད་ཀྱི་མཐའ་
གཉིས་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་ལ་དབྱེས་པ་བཞི་དབྱེས་ཀྱི་དབྱེས་པ་དང་། རྫོང་བྱེད་
ཆོག་གི་དབྱེས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཀྱི་དབྱེས་པ་དང་།
ཕྱི་མ་ལ་ཡུམ་རྒྱུ་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ལྟ་བུ་བཀའ་དབྱེས་པ་དང་། དེ་དག་གི་
དགོངས་འགྲེལ་དབྱེས་པ་ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་བསྟན་བཅོས་དབྱེས་པ་སྟེ་གཉིས་སོ། །
ཏྲ་ཀ་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་བྱ་དེ་གཞི་དབྱེས་པའི་

མཚན་ཉིད་དེ། འཇུག་པར། བདེན་པ་གཉིས་སུ་འང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར།
དེ་དག་ཏྲ་ཀ་པ་མ་ཡིན་ཆད་པ་འང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེས་
གཉིས་ཏེ། སྦྱང་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། སྦྱང་བའི་ཆ་ནས་དོན་
དམ་སྟེ་གཉིས་སོ། །གཞི་གྲུབ་ན་གཞི་དབྱེས་པ་ཡིན་པས་བྲལ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན་
ཏྲ་ཀ་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཁོན་དེ། གཞི་
གྲུབ་ན་གཞི་དབྱེས་པ་ཡིན་པས་མ་བྲལ་པར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དེ་
ཏྲ་ཀ་པའི་སྟོས་པ་རང་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། །ཁྱོད་ཏྲ་ཀ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན་མ་བྲལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དེ་ཏྲ་ཀ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཏྲ་ཀ་
པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། །ཁྱོད་དབྱེས་པའི་རིགས་པས་བཏགས་ཆོམ་
གྲུབ་པས་ཏྲ་ཀ་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ། མ་བཏགས་སྦྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཡངས་ཤིང་གོ་
འབྱེད་པའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེས་
པའི་གཏན་ཆོག་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ན་གཟུགས་སོགས་མ་གྲུབ་པས་ཏྲ་ཀ་
པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ། མ་བཏགས་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟུ་མེད་དུ་སྦྱང་
བས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ནི་ཏྲ་ཀ་ཆད་ཀྱི་མཐའ་རགས་པ་ཙམ་བཀག་པ་
སྟེ། དེ་ནི་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་ཡང་དགོས་སྟེ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། ཡོད་
པ་པ་ནི་བདེ་འགྱོར་འགྱོ། །མེད་པ་པ་ནི་དན་འགྱོར་འགྱོ། །ཡང་དགའི་བཞིན་
ཡོངས་ཤེས་པས། །གཉིས་ལས་མི་བརྟེན་ཐར་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པས་བཏགས་ཆོམ་ཙན་གཞི་མེད་ཅུ་བྲལ་དེ་ཡང་ཡོད་

མེད་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ནི།
 དགག་བྱ་སྒྲོམ་པ་ཕྱ་མོ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ། དབྱ་མ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་
 པ་ལས། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་དགག་འབའ་ཞིག། །དེས་ལ་དགག་སྒྲུབ་གང་
 ཡང་མེད། །ཅེས་དང་། །དབྱ་མ་རྩ་བ་ལས། རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཞི།
 ཞིབ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། །མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་བཞི། ཞིབ་འདི་ལ་
 ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་དང་། །ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་ཀུན་བརྟུས་ལས། ཡོད་མིན་མེད་མིན་
 ཡོད་མེད་མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་འང་མིན། །མཐའ་བཞི་ལས་
 གྲོལ་དབྱ་མ་པ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་གཞི་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་ཆོད་དགག་བྱ་ཕྱ་རགས་
 ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་འདྲེན་དགག་བྱ་བདེན་སྣང་འཕོག་པའི་
 སྲིད་པའི་རྩ་བ་གང་ཟག་བདེན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཉན་རང་གྱི་ལམ་དང་། དགག་
 བྱ་སྒྲོམ་པ་མཐའ་དག་བྲལ་བའི་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པ་སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀའི་
 མཐའ་ལས་འདས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 འབྲས་བུ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་རྣམས་གཞི་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་དགག་བྱ་ཕྱ་
 རགས་ལས་གྲོལ་མི་གྲོལ་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་གནད་དམ་པའོ། །

དེ་འདྲ་བའི་གཞི་དབྱ་མ་ཆོས་ཅན། ཀུན་གྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡིན་ཏེ།
 གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་། ཤེས་བྱའི་ཡིན་ཚུལ་མ་ནོར་བ་དང་།
 དེ་རྟོགས་ན་པན་བདེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་

སྟེ། གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཐམས་ཅད་དང་དེས་གཉིས་སུ་འདུས་པ་གང་ཞིག་
 དང་དོན་དང་དེས་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ལས་གཞན་དུ་བྱས་པའི་གསུང་རབ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། མདོ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན་པ་
 གང་། །དེས་དོན་མདོ་སྟེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་
 ཟག་སྐྱེས་བྱ་བསྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མ་བརྟགས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་སྣང་ཚུལ་
 ཆོས་ཅན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་དང་། བརྟགས་ན་གང་དུ་འདྲེན་པ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུམ་བར་མ་ལས་མཚན་ཉིད་འདི་དག་ལྟ་
 དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་དཀྱུག་པར་མི་རུས་སོ།
 །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དེ་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་འཕགས་བཞིའི་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེར་བྱིན་ལ་
 བསྟོད་པ་ལས། སངས་རྒྱུ་རང་སངས་རྒྱུ་རྣམས་དང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་
 ཀྱིས་དེས་བསྟན་མ། །ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་ལྟ་བུ་ཐར་པའི་ལམ། །དེ་ལྟར་གཞན་དག་
 མེད་པར་དེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞི་དབྱ་མ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་
 རང་བྱང་སེམས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལམ་དབྱ་མའི་མཚན་ཉིད་ནི། གཞིའི་གནས་ལུགས་སྒྲོ་སྒྲུར་
 དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ལམ་དབྱ་མའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
 དམིགས་བཅས་བསོད་ནམས་ཆོགས་ཀྱི་དེ་བོར་གྱུར་པའི་ལམ་དབྱ་མ་དང་།

དམིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཚྲིགས་ཀྱི་དེ་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་དབྱུང་མ་གཉིས། དེ་ལ་
 དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། གཞི་ཚེས་ཅན་གྱི་སྒྲིང་ཚུལ་སྒྲོ་སྒྲུར་དང་བྲལ་བར་
 རྟོགས་པའི་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁའ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ཡོད་དེ།
 སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མཁའ་པའི་སྒྲོབ་ལམ་པའི་རྩིས་ཐོབ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། གཞི་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་སྒྲོ་སྒྲུར་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་
 པའི་མཁའ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་
 པས་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་
 དབྱུང་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞི་དབྱུང་མ་རྟོགས་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རང་རང་
 གི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་དབྱུང་མའི་མཚན་ཉིད།
 འབྲས་བུ་དབྱུང་མ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེག་དམན་བྱང་འདས་
 དང་དེ་པོ་ཉིད་སྐྱུ་དེ་འབྲས་བུ་དབྱུང་མ་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་འབྲས་བུ་དབྱུང་མ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས་སོ།
 དེ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་པ་ཡང་སོ་སོའི་སྐབས་བཤད་པར་བྱའོ། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་དབྱུང་མ་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་སྒྲིལ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ང་ཅམ་པོ་དེ་
 རྣམ་བདུན་ཤིང་རྟོའི་རིགས་པས་བཅའ་བའི་ཆོ་མཆོད་པའམ་མ་གྲུབ་པའི་གང་
 ཟག་བདག་མེད་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་མེད་ཐབས་བྲལ་

བའི་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་ཡུང་པོ་རིགས་པ་བཅའ་ན་མ་རྟོན་པའི་ཆ་ནས་
 རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ། ཡུང་པོ་རིགས་པའི་ཆ་དང་གང་ཟག་རྣམ་པ་
 བདུན་དུ་བཅའ་ན་མི་རྟོན་ཀྱང་། མ་བརྟགས་བྱ་བྱེད་བསྐྱེད་དུ་སྒྲིང་བ་
 གཞུགས་དང་ཚོར་བ་སོགས་དབྱུང་བ་དེ་ལ་བདུང་ཆུང་བུར་ལྟར་དུ་སྒྲིང་བའི་ཆ་
 རྣམ་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞི་དབྱུང་མ་
 ཡིན། དེས་ན་གང་ཟག་རིགས་པས་བཅའ་ན་མ་རྟོན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་དེ་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞི་དབྱུང་མའི་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད།
 མཚན་གཞི། གང་ཟག་རྒྱ་པོ་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ལྟ་བུ། ཡུང་པོ་རིགས་པ་དང་གང་
 ཟག་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲིང་ཚུལ་བསྐྱེད་དུ་གཞུགས་སོགས་དབྱུང་བ་དེས་པ་ལྟ་བུའི་
 ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞི་དབྱུང་མ་ཀུན་རྩིབ་
 བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་ལམ་དབྱུང་མ་ལ་ཡང་། སྒྲིང་མེད་དང་སྒྲིང་བཅས་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། གང་ཟག་ང་ཅམ་པོ་མེད་པར་
 རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཁའ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་
 གཞི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ལྟ་བུ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཡོད་དེ། གང་ཟག་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྒྲིང་ཚུལ་བསྐྱེད་བདེན་མེད་ཅམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཁའ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་
 གཞི་གང་ཟག་རྒྱ་པོ་དང་ལྟར་སྒྲིང་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཁའ་པ་ལྟ་

བུ་ལོ། །

གསུམ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དབུ་མ་ནི། དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་པའི་རྟག་ཆད་ལས་གྲོལ་བའི་གཞི་བདེན་པ་གཉིས་སྒྲོ་སྒྲུབ་དང་བྲལ་བའི་
སྒྲུབ་བཅས་སྒྲུབ་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དབུ་མར་བསྒྲོམས་པའི་མཐུས་ངན་སོང་
དང་མཐོང་རིས་གཉིས་ཀྱི་གཡང་ས་ལས་གྲོལ་བའི་རྟག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་མུང་
འདས་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས།
བདག་དང་བདག་གིར་ཞེས་འཛིན་པས། ཇི་སྲིད་ཕྱི་རོལ་རྣམ་བཏགས་པ། །
བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་མཐོང་ན། སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །
ཞེས་དང་། ཕ་ཤེར་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། ལས་དང་ཉོན་
མོངས་རྣམ་ཏྲེག་ལས། དེ་དག་སྒྲོས་ལས་སྒྲོས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་
འགག་པར་གྱུར། ཞེས་དང་། མ་རིག་འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི། འདུ་བྱེད་
རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་མི་འབྱུར། མ་རིག་འགག་པར་འབྱུར་བ་ནི། ཤེས་པས་
དེ་ཉིད་བསྒྲོམས་པས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

རང་རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་དབུ་མ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་
གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱུང་གི་
གཟུང་བ་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བཏགས་པའི་རིགས་རོར་མ་
གྲུབ་པས་རྟག་མཐའ་ལས་གྲོལ། དེ་མ་བཏགས་བསྐྱུ་མེད་སྐྱུ་མ་དང་མཚུངས་

པར་སྒྲུབ་བས་ཆད་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞི་
དབུ་མ་ཡིན། དེས་ན་ཀུན་བྱང་གི་གཟུང་བ་རིགས་པས་དབྱུང་ཆེ་མེད་པ་ཙམ་
གྱིས་ཆ་ནས་བཞག་པ་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞི་དབུ་མའི་དོན་དམ་
བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། རྩལ་ཕྱན་ཆ་མེད་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་
བུ། ཀུན་བྱང་གི་བཟུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་བ་བསྐྱུ་
མེད་སྐྱུ་མ་ལྟར་སྒྲུབ་བཅས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པ་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་གཞི་དབུ་མ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལམ་དབུ་མ་ལ་
ཡང་གཉིས་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་མེད་ཀྱི་དོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། སྒྲུབ་བཅས་ཀྱི་དོ་བོར་
གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དབུ་མ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ།
གཟུང་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཁུན་པ་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མཚན་གཞི། རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ།
གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། གཟུང་བ་སྒྲུབ་ཆུབ་བསྐྱུ་མེད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་
རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཁུན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་
གཞི་རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་མཁུན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་མདོན་
རྟོགས་རྒྱུན་ལས། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྟོང་ཕྱིར་དང་། འཛིན་པ་མི་སྟོང་ཕྱིར་
དང་ནི། རྟོན་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལས། ཡང་དག་བསྐྱུས་པར་ཤེས་པར་བྱ།
ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

རང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་དབུ་མ་ནི། རྟག་ཆད་ལས་གྲོལ་བའི་གཞི་དབུ་

མ་དེཉིད་ལམ་དབུ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲུང་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་སྤིང་
པ་འཁོར་བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བའི་རང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དབུ་མ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་བརྟགས་ཤིང་
དབྱེད་ན་གཞི་མེད་རྩ་བའ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བས་རྟག་པའི་
མཐའ་ལས་གྲོལ། མ་བརྟགས་མེད་སྣང་སྒྲ་ཤད་ལྟ་བུ་འབྲུལ་འོར་བུ་བྱེད་བསྒྲུ་
མེད་དུ་ཤར་བས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་
དུ་བྱས་པའི་གཞི་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་བྱང་འཇུག་ཡིན། དེས་ན་མཐའ་བཞིའི་
སྒྲོམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞི་དབུ་མའི་
དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ནུམ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་
པ་དོན་གཅིག་། དོན་ལ་མེད་ཀྱང་འབྲུལ་འོར་བསྒྲུ་མེད་དུ་སྣང་བའི་ཆ་ནས་
བཞག་པའི་ཆོས་ཅན་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞི་དབུ་མ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
པའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དོན་གཅིག་གོ། གཉིས་པ་ལམ་
དབུ་མ་དེ་ལ་ཡང་། དམིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། དམིགས་བཅས་
བསོད་ནམས་ཀྱི་དེ་བོར་གྱུར་པའི་ལམ་དབུ་མ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་
ཡོད་དེ། ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་བྱང་
སེམས་ཀྱི་མཁུན་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་
པའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ།

ཆོས་ཅན་ཇི་སྟེང་པའི་སྣང་ཆུབ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་རྒྱུད་
ཀྱི་མཁུན་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། མཚན་གཞི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་
མཁུན་པ་ལྟ་བུའོ། །

འབྲས་བུ་དབུ་མ་སྒྲུ་གཉིས་བྱང་འཇུག་ནི། གཞི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་
ཡིན་ཆུལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་མཐའ་བྲག་པ་བདེན་གཉིས་བྱང་
འཇུག་དེཉིད། འཁོར་གསུམ་དུ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོ་སྒྲུང་དང་
བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་ཆུབ་བསྐྱོམས་པ་ལས་སྤིང་ཞི་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལས་གྲོལ་
བའི་འབྲས་བུ་སྒྲུ་གཉིས་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། བདེན་
གཉིས་ནམ་དབྱེ་ཤེས་པ་དག ། རྒྱབ་པའི་བཀའ་ལ་མི་མོངས་ཏེ། ། དེ་དག་མ་
ལུས་ཚོགས་བསགས་ནས། ། རྩན་ཚོགས་པ་རོལ་འགོ་བར་གྱུར། ། ཞེས་དང་
རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་མའོར་བསྐྱས་ན། ། རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་
ཚོགས་ལས་འབྲུངས། ། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་མའོར་བསྐྱས་ན། ། རྒྱལ་པོ་བསོད་
ནམས་ཚོགས་ལས་འབྲུངས། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ། དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་
ལྟར་ན་ལམ་དབུ་མ་དང་གཞི་དབུ་མ་ལ་ལུ་གསུམ་སྟེ། ལམ་དབུ་མ་ཡིན་ན་གཞི་
དབུ་མ་ཡིན་པས་བྱལ། གཞི་དབུ་མ་ཡིན་ན་ལམ་དབུ་མ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ།
བྱམ་པ་དེའི་བྱིར། འབྲས་བུ་དབུ་མ་དང་ལམ་དབུ་མ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་
གཅིག་མ་ཡིན་པས་བྱལ་གོ། ། འབྲས་བུ་དབུ་མ་དང་གཞི་དབུ་མ་གཉིས་ལ་
ཡང་ལུ་གསུམ་ཡོད་པར་ཤེས་དགོས་སོ། ། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་རང་གི་གཞི་ལམ་

འབྲས་གསུམ་གྱི་དབུ་མ་ལ་ཡང་མུ་བཙིས་ཏེ་རིགས་པའི་ཕྱུང་སྤྱང་བར་བྱའོ།།
 གཞི་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁའ་དང་མཚུངས་ཏེ། འཁོར་
 འདས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་སྤྱང་ལ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་
 མེད་པ་དང་། དོན་དམ་སྤྱང་མེད་ལ་བདེན་བརྟུན་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་མེད་
 ཅིང་། བདེན་གཉིས་མ་རིག་པས་འཁོར་བར་གོ་སྐབས་འབྱེད་ལ། རིག་པས་
 སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱད་པ་ལས།
 སེམས་ཅན་ཐ་མ་འབྲིང་དང་མཆོག་གྱུར་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀུན་མ་རིག་པས་འབྱུང་
 བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚུལ་སྟོན་ཐབས་དང་ཅ་
 བཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀུན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཆོག་ལས་བྱུང་། །ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །ལམ་དབུ་མ་ཆོས་ཅན། ཤིང་རྩ་དང་མཚུངས་སྟེ། སྤིང་
 ཞིར་མི་ལྷང་བས་བརྟན་པ། སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་པས་བདེ་བ། སྤྱར་དུ་འཛང་རྒྱ་
 བས་མཐོ་གས་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། སྤྱད་པ་ལས། ཁམས་གསུམ་
 ཡང་དག་བདེ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མིན། །ཞེས་དང་། ཟེལ་གྱིས་མི་གཞོན་རྒྱལ་
 བའི་བྱང་ཆུབ་སྤྱར་དུ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །འབྲས་བུ་དབུ་མ་ཆོས་
 ཅན། ཝེར་བྱ་དང་འབྲས་སྟེ། རྣམ་རྟོག་མེད་པར་འབད་མེད་རྟག་བྱུང་སྤྱན་གྲུབ་ཏུ་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྐྱེད་ལས། ཇི་ལྟར་ཝེར་བྱ་སིལ་
 ལྷན་དག་རྟོག་པ་མེད་པར་རང་ལས་འབྱུང་། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱུས་ཕྱིན་ལས་
 དག་རྟོག་པ་མེད་པར་རང་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

འདིར་སྒྲུབ་པ།

རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། །གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དབུ་མ་རུ། །
 གནད་དོན་བསྒྲིལ་ནས་འཆད་པ་འདིས། །སྟོན་གསུང་རྣམས་ལ་སྒྲན་གྱུར་ཅིག།
 ཅེས་ཀྱང་སྟོན་ནོ། །

དོན་གཞུང་འཇུག་པ་འདིས་ཡུལ་དབུ་མ་གང་ལ་འཇུག། ཚུལ་ཇི་ལྟར་
 འཇུག་སྒྲུལ་ན། འདིར་དབུ་མ་འཇུག་པའི་འཇུག་ཡུལ་དངོས་ནི་དབུ་མ་ཅ་བ་
 ཤེས་རབ་སྟེ། རང་འབྲེལ་དུ། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་བཅུམ་པར་འདོད་པས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
 བརྒྱུད་ནས་བཀའ་དབུ་མ་དང་བརྩོན་བྱ་དོན་གྱི་དབུ་མ་ལ་ཡང་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་དག་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སམ་མན་དག་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་ལ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ།
 ལུང་དང་མན་དག་གི་སྟོན་ནས་འཇུག་པ། ལྟ་སྟོན་སྟེང་འབྲས་གསུམ་ཀ་དངོས་
 སུ་བསྟན་ཅིང་རྟོག་བཅུན་པའི་ལྷག་མ་ཆར་གཙོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་དང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་ཅ་ཤེར་གྱི་དགོངས་པར་ཐལ་རང་
 གཉིས་ཀས་སེམས་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་ཅུལ་དུ་བཏོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་གང་ཞིག་
 འདིར་གཙོ་བོ་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཅུལ་དུ་བཏོན་པའི་ཆ་
 རས་ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆ་ཅ་ཤེར་ནས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་རྣམས་

འདིར་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ནས་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ། སེ་སེ་སྒྲེ་བའི་ཆོས་གསུམ།
 འཕགས་པ་སྒྲོབ་པའི་ས་བཅུ། མཐར་འབྲས་མི་སྒྲོབ་པའི་ས་དང་བཅས་པ་
 དངོས་སུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་
 མཁས་པའི་སྒྲེ་བོས་ནི། །རིམ་གྱིས་རབ་རྟ་དག་འབའི་ས་ནི་འཐོབ་འགྱུར་བས།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་དང་མན་ངག་ཚད་མ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྤུང་མིན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལུགས་ལྟར་དུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་
 འདི་དག་སྒྲོང་རྒྱ་གྲགས་གྱིས། །དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བརྟན་ནས། །
 ལུང་ཇི་བཞིན་དང་མན་ངག་ནི། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
 རང་འགྲེལ་ལས། ལུགས་འདི་ནི་སྤུང་མོང་མིན་པའི་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་
 དེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མའི་
 གཞུང་གཞན་དག་ཏུ་ལྟ་སྟོམ་སྒྲོང་གསུམ་གང་རུང་རེ་གཅི་བོར་བསྟན་པའམ་
 རྟོག་པ་བ་དན་པའི་ལྷག་མ་སེམས་ཅམ་པ་རྒྱས་པར་མ་བཀག་པ་གང་ཞིག་
 འདིར་ལྟ་སྟོམ་སྒྲོང་འབྲས་ཆ་མཉམ་བསྟན་ཅིང་རྟོག་པ་དན་པའི་ལྷག་མ་སེམས་
 ཅམ་པ་རྒྱས་པར་བཀག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པས་སོ། །དེ་ཡང་མཁས་ཆེན་
 བད་རྣམས་གྱི་འཇུག་པའི་ས་བཅད་ལས། ལྟ་བ་གཅི་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
 དབུ་མ་ཙུ་བ་ཤེས་རབ་རིགས་ཆོག་གས་གཞན་དང་བཅས་པ། སྟོམ་པ་གཅི་བོར་
 གཏན་ལ་འབེབས་པ་དེ་སྤྲས་ཨ་རུ་དེ་བས་མཛད་པའི་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱུ་ལ། སྒྲོང་
 པ་གཅི་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་རྒྱལ་སྤྲས་ཞི་བ་ལྟའི་སྒྲོང་འཇུག། ལྟ་སྟོམ་

སྒྲོང་གསུམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཅིང་རྟོག་པ་དན་པའི་ལྷག་མ་ཆར་
 གཅིད་པ་མཁས་མཆོག་དཔལ་ལྷན་སྒྲོབ་པས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་དབུ་མ་ལ་
 འཇུག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 ལྟ་བ་ནི། སྒྲིང་མིང་བཏགས་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོང་ས་པ་བསལ་བའི་
 དགོས་པ། གྲེ་བཀ་རྟ་དབང་པོར་བ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གྱི་སྒྲོང་ས་པ་བསལ་བའི་
 དགོས་པ་དང་། ཡང་སྟོམ་མཆོན་རྒྱ་སྐད་དུ་སྟོམ་པའི་དགོས་པ་ལ། རྒྱ་གར་
 ཆོས་བྲུངས་བཙུན་པས་ཆོས་བྲུངས་མར་ཤེས་ནས་ཐོས་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་
 དགོས་པ་གཅི་བོར་བཟུང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་ལ་བྱིན་རྒྱལ་འཇུག་པའི་དགོས་
 པ། རྐྱད་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་པའི་དགོས་པ། ལོ་ཙ་བའི་བཀའ་རིན་ཐུན་
 པའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་འགྱུར་ཕུག་ནི། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་འགྱུར་པ་ལ་ཕུག་
 འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐུགས་ཉོན་ཤེས་གྱི་སྒྲིབ་པའི་རྩལ་རེག་ཐམས་ཅད་
 སྤངས་པས་འཇམ་ཞིང་། །ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་
 མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པའི་དཔལ་དང་ལྷན་ཞིང་། རྒྱལ་བ་ཐམས་
 ཅད་གྱི་ཡལ་མེས་སུ་གྱུར་ཀྱང་སྤིང་པའི་སྤིང་བར་སྐྱལ་བཤེས་རྒྱུད་གྱི་རྣམ་པ་མི་
 མངའ་བར་བརྒྱུད་གཉིས་བཅུ་དུག་ལང་ཆོའི་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་དེ་ལ་སྟོགས་སུམ་
 འདུད་པས་རང་རྒྱུད་གྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཕུག་སྟེ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་

པའི་བྱིན་རྒྱལ་པ་རང་རྒྱུད་ལ་འཆའ་པ་བའམ་ཐོབ་པ་སྐྱུ་ལ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ལོ་
 བེ་སྐྱར་བསྟུན་སྟེ་འོ། །དེ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་རལ་གྱི་བཀའ་བཅད་དང་མཐུན་པར་
 མཛོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ངོས་འཛིན་གྱི་འགྲུར་ཕྱག་ཡིན་པ་སྐྱུ་ལ་བཀའ་
 བཅད་གྱི་ཕྱག་དང་། སྟེ་སྟོན་ངོས་འཛིན་གྱི་ཕྱག་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལ་དབྱེད་
 གཞི་ཡོད་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལོ་ཙ་བས་
 ཕྱག་བྱས་པས་འགྲུར་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། རང་ཅག་འཆད་ཉན་བྱེད་པོ་རྣམས་
 ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་ཕྱག་བྱས་ན་ཐོས་བསམ་སྟོན་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པ་སོགས་གྱི་
 དགོས་པ་ཡོད་དོ། །

༥ གཉིས་པ་བར་དུ་དགོ་བ་གཞུང་དོན་ལ། བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པ་ལ་
 འཇུག་པའི་ཡན་ལག །བརྩམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་གྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པའོ།

དང་པོ་ལ་སྒྲིར་རྒྱལ་སྐུ་ལ་གྱི་རྒྱ་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ། བྱེ་བྲག་
 སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོན་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱུ་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྟེས། །
 སངས་རྒྱུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། །སྒྲིང་རྩེ་སེམས་
 དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྐུ་རྣམས་གྱི་རྒྱ། །
 ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་སངས་རྒྱུ་འབྲིང་སྟེ་རང་སངས་རྒྱུ་

རྣམས་ཆོས་ཅན། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་གསུང་
 ལས་སྟེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 བསྟན་པའི་དོན་ཉན་སེམས་སྟོན་པའི་རིམ་པས་ཉན་རང་སོ་སོའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཉན་ཐོས་མཐོང་ཆོས་ཞི་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་
 གཞན་དང་རང་སངས་རྒྱུ་རྣམས་གསུང་ལས་ཇི་ལྟར་སྟེ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཉེན་
 འབྱུང་གི་དོན་སྟོན་པས་ཆོ་འདི་ལ་ཟུང་འདས་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་ཆོ་
 འདིར་ཉེན་འབྱུང་སྟོན་པའི་སྟོབས་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷས། དེ་
 ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །ཟུང་ན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །སྟེ་བ་གཞན་དུ་
 འབད་མེད་པར། །དེས་པར་ཐོབ་འགྲུར་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྩ་
 བ་ལས། རྩོགས་སངས་རྒྱུ་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་
 ན། །རང་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཉེན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྟེ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཉན་ཐོས་དང་། སངས་རྒྱུ་འབྲིང་པོ་
 ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་ཡང་དག་པའི་འབྲས་བྱ་བྱང་རྒྱལ་གཞན་ལ་ཐོས་པ་འམ་
 སྟོགས་པར་བྱེད་པས་ཉན་ཐོས་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྤྱིད་པ་
 གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་པ་ལྟར་རེ། ཡང་ན་ཐོག་ཆེན་གྱི་ལམ་སངས་རྒྱུ་ལས་
 ཐོས་ནས་རང་གིས་རྩེས་མཐུན་པ་ཙམ་ཡང་མི་བསྐྱབ་པར་གཞན་ལ་སྟོག་པར་
 བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་ཏེ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། མགོན་པོ་བདག་ཅག་དེ་
 རིང་ཉན་ཐོས་ཀྱང་། །བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྐྱག་པར་བཞི། །བྱང་རྒྱལ་

པ་ཡི་སྒྲིལ་ཡང་རབ་ཏུ་བཞུགས། །དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མེ་བྱང་འདྲ། །ཞེས་
 པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ཆོག་ཀྱང་གཉིས་པས་ཐོག་ཆེན་གྱི་ལམ་སངས་
 རྒྱལ་ལས་ཐོས་ནས་རང་གིས་ཉམས་སྲུལ་ལེན་པར་གཞན་ལ་སྒྲོག་ཚུལ་དང་།
 ཆོག་ཀྱང་གསུམ་པས། རང་འབྲས་བྱང་རྒྱལ་བྱང་མི་སྤྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཞན་ལ་
 ཐོས་སྒྲོག་བྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐད་དོད་ལྷ་བ་ཀ་ཞེས་པ་ཐོས་
 སྒྲོག་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲིལ་འཇུག་པ་ཡོད་ན་བཤད་པ་ཡོད་
 པས་མ་བྱུང་སྟེ། གཞུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་བཞིན་ནོ། །དེ་གདམས་
 དག་གི་འབྲས་བྱུ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆོ་དེ་སྒྲོག་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་སྒྲིལ་བཤད་པ་ཡོད་དོ་སྟེ་ནི། འོ་ན་གཞུགས་མེད་ཁམས་པའི་དག་བཅོམ་ལ་
 འདོད་ཁམས་པའི་སྒྲིལ་བཤད་དུ་ཡོད་པར་ཐམ། བྱོད་ཀྱི་སྟོན་དུ་སོང་བའི་མཐོང་
 ལམ་པ་ལ་འདོད་ཁམས་པའི་སྒྲིལ་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་སངས་རྒྱལ་
 ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་སངས་རྒྱལ་འབྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་ཞེས་པའི་སྒྲིལ་
 དེ་ཁོ་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་སྤྱིར་ཉན་རང་སངས་རྒྱལ་གསུམ་ཀ་ལ་
 འཇུག་པ་གང་ཞིག །བྱོད་ཀྱི་རང་འབྲས་མཐར་ཐུག་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་ཉན་ཐོས་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱལ་ལས་དམན་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ཅན།
 བྱོད་ལ་ཐུབ་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒོ་གསུམ་ཉན་མོངས་པ་ལས་བསྐྱམས་ཐུབ་པའི་
 ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་འམ་རྒྱལ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་རྣམས་གང་ལས་བསྐྱམས་ཞེ་ན། ཐུབ་དབང་སངས་
 རྒྱལ་ཆོས་ཅན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་
 ཆོགས་གཉིས་བསགས་ཤིང་ལམ་ལ་འབད་པའི་འབྲས་བྱུ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་རྣམས་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་
 ཉན་སེམས་སྒྲོམ་པར་གྱུར་པ་ལས་བྱང་པས་རྒྱལ་སྤྱུ་ཞེས་བཞུགས་པ་མ་ཡིན་
 བཅ། ཅི་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 བདེན་མོད་ཀྱི། འོ་ན་ཀྱང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དག་སངས་
 རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་ཏེ། དང་པོ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་
 པར་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་སྐབས་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་
 འཇུག་པའི་བྱང་པར་ནི། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའར་གྱུར་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཆེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བྱང་རྒྱལ་
 ཀྱི་སེམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་བཅུག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 འབྲས་བྱུ་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་བསྟོས་ནས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་
 ཡང་སྤྲ་མ་ནི་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉེར་ལེན་ཀྱི་རྒྱ་
 བྱས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་རང་ལས་རྒྱུད་གཞན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་
 བྱེད་རྒྱུས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཀྱང་འཕགས་པ་འཇམ་

དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟར་པ་དེ་སངས་རྒྱུ་ཡིན་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱུ་སངས་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་ཐལ་བ་དང་།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ལས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་སངས་རྒྱུ་
 ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཆུབ་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྩོགས་
 པའི་སངས་རྒྱུ་གིས་བྱང་སེམས་ལ་བསྐྱུགས་པ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་བཞི་ཡོད་
 དེ། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཆེས་བརྒྱན་བ་ཡིན་པ་
 དང་། རྒྱ་ལ་མཚོན་པར་བརྩོན་པས་འབྲས་བུ་ལ་མཚོན་པར་བརྩོན་པ་དོན་
 གྱིས་འཕངས་པར་དགོངས་པ་དང་། སྤྲུལ་གྱི་ལྷོན་གྱི་ལྷོན་ཆོ་བ་སྦྱིམས་ཏེ་
 བསྐྱུང་བ་ལྟར་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་
 སྐབས་ན་བསྦྱིམས་ཏེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱུན་པ་དང་།
 དུས་དེར་ཉེ་བར་ལྟར་ཅིང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གིས་བྱང་སེམས་
 རྣམས་ལ་བསྐྱུགས་པ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གང་ལས་ཤེས་ཞེས། དགོན་
 བཅུགས་ལས། འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་བ་ཆོས་པ་ལ་ཕྱག་བྱ་བ་
 ལྟར་ཉ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྤངས་དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ལ་རབ་ཏུ་
 དང་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱ་ཡི། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱུང་ངོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་

ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་རྣམས་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ལྷགས་གཉིས་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྐྱུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གི་རྒྱ་གང་ཞེས། སླིང་རྩེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་སློང་དང་བྱང་ཆུབ་གི་སེམས་གསུམ་ནི། རྒྱལ་སྐྱུ་བྱང་སེམས་རྣམས་གི་རྒྱ་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་སྐྱུ་རྣམས་དེ་དག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །

འདིར་བསྐྱུན་རྒྱལ་སྐྱུ་གི་རྒྱ་གསུམ་ངོས་འཛིན་ཡོད་དེ། འཆད་
 འགྲུར་གྱི་སླིང་རྩེ་གསུམ་དང་། རང་འབྲེལ་ལས་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་
 པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་གཉིས་དང་བུལ་བའི་ཤེས་རབ་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་སློང་དང་། འཕགས་པ་ཆོས་ཀུན་འགྲོ་བའི་མདོ་རང་འབྲེལ་དུ་
 བྲངས་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སློང་ཉིད་སླིང་རྩེའི་སླིང་པོ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་གྱི་
 སེམས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་ཐོང་བ་ལས། དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ཤི། རྩི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། རྩོགས་མཐར་གཏུགས་པའི་
 སླིང་རྩེ་དང་། གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

འདིར་རྒྱ་གསུམ་ལས་འབྱུངས་པའི་རྒྱལ་སྐྱུ་གི་མ་མཐའི་ས་
 མཚམས་ལ་མཁས་དབང་དག་གི་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ལུགས་སོ་སོའི་ཡིག་ཆར་
 གསལ་ལ། རང་ལུགས་ལ་ལྷག་བསམ་བསྐྱུལ་བའི་མདོ་དང་སློང་འཇུག་ནས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་རྩོམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱལ་སྐྱུ་དང་།

རབ་ཅུལ་རྣམ་གཞོན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། ཡུམ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱའལ། རྒྱུད་
 ལྷན་། དབྱ་མ་འདུག་པའི་གཞུང་འདི་དག་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་དམ་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་བཤའ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 ལྷག་བསམ་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས། བྱ་རམ་ཤིང་ཤུན་སྒྲིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད། །
 དགའ་བར་བྱ་བའི་རོ་ནི་ནང་ན་འདུག། རི་ལྟར་ཤུན་པ་དེ་བཞིན་སྤྲུལ་སྟེ། རོ་ལྟ་
 བྱ་ནི་འདི་ལ་དོན་སེམས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལམ་མ་ཞུགས་གྱིས་
 བཅོས་ནས་སྒྲོམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བྱ་རམ་ཤིང་ཤུན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་
 དང་། ལམ་དེ་བཅོས་མིན་ངམ་ངམ་ཤུགས་གྱིས་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་སེམས་
 བསྐྱེད་དེ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། དེ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྱུང་པ།
 ཐེག་ཆེན་ཆོག་ལམ་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཡིན་ཏེ། དོན་དེ་ལ་དགོངས་
 ལས་ཨ་ཅུ་ཤུ་དེ་བས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྱེས་སྤྱུར་ན་སྐྱད་ཅིག་གིས། །
 འཁོར་བའི་བཅོན་རར་བསྐྱེད་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་
 སྤྲུལ་ཞེས་བཟོད་བྱ་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་ལྷ་མི་བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་འབྱུང་། །
 ཞེས་གསུངས། འོ་ན་བྱང་སེམས་ཆོག་ལམ་པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྱུང་ཞེས་
 སྟོན་དུ་རྒྱ་གསུམ་ཇི་ལྟར་འཇིག་སྤྲུལ་ན། ཐོག་མར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་
 གྱིས་སྒྲིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད། ཐེག་ཆེན་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཉེར་བྱ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པ་ཡང་ཤེར་
 ཕྱིན་དུ་སྤྱུང་པ་རང་གི་དོ་བོ་སོགས་ལ་གདམས་པ་ལྟར། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡོ་

ཤེས་ལ་འདུག་ཅིང་དེ་གསུམ་འབྲེས་མར་བསྐྱོམས་པས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
 མཚན་ཉིད་པ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པ་ན་རྒྱལ་སྤྲུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇིག་ རོ་ན་
 འདི་ལ་དགོངས་ནས་དགོ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོས་ཀྱི་ལྷོན་ཤིང་
 གི་ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཆོག་ལམ་
 ལམ་ནས་བཞེད་དོ། །
 གཉིས་པ་ནི། རབ་ཅུལ་རྣམ་གཞོན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རབ་ཀྱི་
 ཅུལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པ་
 མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ། ཇི་སྐྱད་བཟོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སོགས་
 ལས་ཆོས་དེ་རྣམས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་དང་།
 ཡུམ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱའལ་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་
 སུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཆོག་སྤྲུལ་དུ་གསུངས་ཏེ། གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་
 སུ་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས། རང་
 འགྲེལ་ལས་ཇི་སྐྱད་བཤའ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་ནི་གནས་སྐབས་དེར་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་
 ཡང་། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འདྲ་སྤྱེས་པ་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས། དེས་ན་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་
 མ་མཐའི་ས་མཚམས་ནི་ས་དང་པོ་ནས་བཞག་དགོས་ཏེ། དོན་དམ་སེམས་

བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་པའི་མ་མཐའ་ས་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་
རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སློང་དང་
སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་ནི་ཚོགས་སྦྱར་ན་བཞག་དགོས་སོ། །

དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་རྒྱ་
གསུམ་པོའི་མཚན་ཉིད་རེ་རེ་ནས་གཞག་རྒྱ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་
པ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སློམ་པའི་ལྷོད་བ་ཐོན་པའི་
སླིང་རྩེ་དང་། དེར་གྱུར་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་། དེར་གྱུར་པའི་སློམ་
བྲལ་རྟོགས་པའི་སློག་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་གོ་རིམ་བཞིན། ཀུན་རྫོབ་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སླིང་རྩེ་དང་། བྱང་
རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སློག་གསུམ་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་
པོའི་མཚན་ཉིད་རེ་རེ་ནས་གཞག་རྒྱ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་
རྒྱུར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ལམ་ཞུགས་སོ་སྦྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་།
སླིང་རྩེའི་སེམས་དང་། སློམ་བྲལ་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་
གོ་རིམ་བཞིན། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་རྒྱུར་
གྱུར་པའི་སླིང་རྩེའི་སེམས་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་
སློའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ས་དང་པོ་ནས་ས་བཅུ་པའི་རྒྱུན་མཐའི་སྤྲ་ལོག་བར་
རང་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། སྦྱིར་རྒྱལ་

སྲས་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྲུབ་པ་དང་མཉམ་དུ་སྦྱིར་
རྒྱལ་སྲས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་སྲས་གང་ཡང་རུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་དུ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་པར་འདོད་ན།
ཅན་དན་གྱི་མེད་དང་ལུགས་པའི་མེ་ཡང་དུ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་
དེ་དག་ལྷོག་པས་མེ་ལྷོག་པར་ཐལ་ལོ། །དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་རྒྱལ་སྲས་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ས་སྦྱེའི་ལ་བས་དབང་རྣམས་གྱིས་ཆོས་
དབྱིངས་བསྟོད་པའི་ལུང་། ཇི་ལྟར་མར་དེའི་བཅུ་བཞི་ལ། ཁྲི་བ་རུང་ཞིག་སྤྲ་
བ་ལྟར། ཇི་བཞིན་མོས་སྦྱོད་ཞུགས་རྣམས་གྱིས། ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་ཡང་རུང་ཟད་
སྤྲ་། ཅི་ལྟར་ཆོས་པའི་ཁྲི་བ་ལ། ཇི་མ་གྱིས་ཇི་མ་གྱིས་འཕེལ་བ་ལྟར། ཇི་
བཞིན་ས་ལ་ཞུགས་རྣམས་གྱིས། ཇི་མ་གྱིས་ཇི་མ་གྱིས་འཕེལ་བར་མཐོང་། །
ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྤྲ། ཇི་ལྟར་ལྷུག་སོགས་ཇི་མ་སྦྱེས་པས། ས་བོན་ལུན་པ་
གཙོད་པ་ལྟར། ཇི་བཞིན་མཐོང་ལམ་ཇི་མ་སྦྱེས་པས། མཐོང་སྤྲ་རྣམས་ནི་
གཙོད་པར་བྱེད། ཁེས་པའི་ལུང་དང་ས་ནས་ཁྲི་བ་ཆོས་པ་དང་སྤྲ་ལྷུག་ལྟ་བུའི་
བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་ནས་བཞག་པ་དགག་ནས་ཁྲི་བ་ཆོས་པ་དང་སྤྲ་ལྷུག་
ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་ནས་འཛོག་པར་མཛད། དེ་ལ་དགོ་ཕྱོགས་པ་
རྣམས་གྱིས་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་ལུང་དེ་ཆོས་སྦྱ་དང་ཁྲི་བ་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་
ལས། ས་དང་པོ་སོགས་དང་ཁྲི་བ་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེའི་
མཛུགས་ཀྱི། ཇི་ལྟར་ཡར་དེའི་བཙུ་ན། ཁྲི་བའི་དཀྱིལ་འགོར་རྫོགས་པར་

སྒྲུང་། རྟེན་བཞེན་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་རྫོགས་པར་སྒྲུང་། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲིབ་སྒྲོང་མཛད་དོ། །གནད་ཀྱི་དོན་ཅི་ཅི་སྐད་
 བཤད་པ་ལྟར། ཀུན་རྫོགས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱང་སེམས་།
 རྒྱལ་སྤྲུལ་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཆོགས་ལམ་ནས་འཛོགས་པ་
 ལྟར་དེའི་རྒྱ་གསུམ་ཡང་ཆོགས་ལམ་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་བཞག་དགོས། དོན་དམ་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱང་སེམས་། རྒྱལ་སྤྲུལ་། དེ་བཞེན་
 གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་མཐོང་ལམ་ནས་འཛོགས་པ་ལྟར་དེའི་རྒྱ་
 གསུམ་ཡང་ཆོགས་སྒྲོང་ནས་བཞག་དགོས་པ་ནི། མདོ་བསྟན་སེ་སེའི་
 དགོངས་པ་འཛོགས་བྱེད་ཐ་དད་ཡིན་པས་གཅིག་གིས་གཅིག་སུན་འབྱེན་བྱེད་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་སྣང་རྩི་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྣང་
 རྩི་གསུམ་པོ་ཕྱེ་སྟེ་ཐུག་འཆའ་བ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་བཅུ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་སུན་ཆོགས་འདིའི།
 ས་བོན་དང་ནི་སྟེལ་ལ་ཁུ་འབྲུག་རིང་དུ། འཁོངས་སྟོན་གནས་ལ་སྒྲིན་པ་ལྟ་
 བྱུང་འདོད་ལྟར་པ། རྟེན་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྣང་རྩི་བསྟོད་པར་བགྱི། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་བཅུ་བའི་བདག་ཉིད་སྣང་རྩི་ཆེན་པོ་ཆོས་
 ཅན། རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་དོན་གཉིས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་འདིའི་ཐོག་མར་ས་

བོན་དང་འབྲས་སྟེ། ཀུན་རྫོགས་དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་རྣམས་པ་
 གཉིས་ཀྱི་སྤྱུ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། འདི་
 ལྟར་སྣང་རྩི་ཆེན་པོ་གཞན་ཀྱི་སྤྱུ་གུ་སྤྱུ་གུ་སྤྱུ་གུ་སྤྱུ་གུ་སྤྱུ་གུ་སྤྱུ་གུ་སྤྱུ་གུ་
 ཅན་སྤྱུ་གུ་སྤྱུ་གུ་བར་བྱུར་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 གདོན་མི་ཐ་བར་བདག་གིས་འཛིག་རྟེན་འདི་མཐའ་དག་སྤྱུ་གུ་སྤྱུ་གུ་སྤྱུ་གུ་སྤྱུ་གུ་
 ཏེ་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ལ་ངས་པར་སྐྱུར་བར་བྱའོ་སྣམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ།
 དམ་བཅའ་བ་འདི་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པས་བསྐྱབ་པར་མི་
 ལུས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་ངས་པ་ཁོ་ནར་འཇུག་སྟེ། དེའི་
 ཕྱིར་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བོན་ནི་སྣང་རྩི་ཆེན་པོ་ནོ། ཅི་སྐད་དུ།
 རིན་པོ་ཆེའི་ཐེང་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལས། སྣང་རྩི་ཆེན་པོ་བྱང་
 སྟོན་པ་ཀུན། ཡེ་ཤེས་རྩི་མ་མེད་བཤད་པ། སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་དེ་ལ་སྟོན།
 ཅས་གསུངས་པས་སོ། །བར་དུ་བསྐྱེད་བྱིན་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་དང་ཆོགས་
 གཉིས་གོང་དུ་སྟེལ་བ་ལ་ཁུ་དང་འབྲས་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་
 བསྐྱེད་དུ་བྱིན་ཡང་། གལ་ཏེ་དུས་ཕྱིས་སྣང་རྩི་ཆེན་པོ་ལུས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཅུས་
 པར་མ་ལྟར་ན། འབྲས་སུའི་ཆོགས་ཡངས་པ་མ་བསགས་པ་འདི་ངས་པར་ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མཐའ་མར་ཡུན་རིང་དུ་འཕགས་པའི་འབྲས་སུའི་
 ཆོགས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པས་ཉེ་བར་འཁོངས་སྟོན་པའི་གནས་ལ་སྒྲིན་

བ་ལྟ་བུར་འདོད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་རང་དོན་ཆོས་སྐྱུ་
 སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་བརྟེན་སྲུ་ཟིན་གྱིང་། སླིང་རྩེ་ཆེན་པོས་གཟུགས་སྐྱུར་
 བཞེད་སྟེ་སྤྱིད་པ་ཇི་སྤྱིད་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏེ་འཕགས་པའི་ཆོག་སྒྲིལ་
 ཀྱི་འབྲས་བུའི་བརྒྱུད་པ་མ་ཆད་པར་ཡུན་རིང་དུ་མངོན་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པར། འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་ཏུ་ཟིན་
 གྱིང་། གཤམ་ཏེ་དུས་ཁྱིམ་སླིང་རྩེའི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན།
 དུས་ཡུན་རིང་པོར་ལོངས་སྤྱོད་པར་མི་འགྱུར་ལ། འཕགས་པའི་འབྲས་བུའི་
 ཆོག་སྒྲིལ་ཆེན་པོའི་རིམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་པར་བར་མ་ཆད་པ་
 ཡུན་རིང་པོ་མངོན་པར་འཕེལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། མདོ་རྒྱན་
 ལས། ཇི་ལྟར་མར་མེ་གཅིག་ལས་མར་མེའི་ཆོག་སྒྲིལ་རབ་མང་། གྲངས་མེད་
 དཔག་མེད་བྱུང་ཡང་དེ་ལ་ཟད་པ་མེད། །དེ་བཞིན་སྒྲིན་པ་གཅིག་ལས་སྒྲིན་པའི་
 ཆོག་སྒྲིལ་རབ་མང་། གྲངས་མེད་དཔག་མེད་བྱུང་ཡང་དེ་ལ་ཟད་པ་མེད། ཅས་
 དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས་གྱིང་། བཙུག་ལྷན་འདས་བྱུང་
 རྒྱུ་མཐའ་དཔའ་ཆོས་གཅིག་རབ་ཏུ་བཟུང་ཞིང་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བསྐྱིས་ན་
 སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལག་མཐིམ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །ཆོས་
 གཅིག་པོ་གང་ཞེན་སླིང་རྩེ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་དཔའ་
 བསྐྱིན། སྟོག་གི་དབང་པོ་མཆིས་ན་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 རོ། །བཙུག་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་དུ་སླིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མཆིས་ན་བྱུང་རྒྱུ་མཐའ་

དཔའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
 དེ་ཕྱིར་ཟླ་གྲགས་བདག་གིས་ཐོག་མར་སླིང་རྩེ་ལ་བསྟོད་པར་བསྐྱོད། །དེ་
 ཡང་ཆོག་སྒྲིལ་ལམ་དུ་སླིང་རྩེ་དང་བྲལ་ན་དམན་པའི་བྱུང་འདས་སྐྱུ་གྱུར་པ་ཡོད་
 གྱིང་སྟོན་ནས་སླིང་རྩེ་དང་བྲལ་བ་མི་སྤྱིད་གྱིང་འདིར་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་
 གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སླིང་
 རྩེའི་མཆོན་ཉིད། དགེ་བ། སླིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སླིང་རྩེ་ཆེན་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་
 དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་བརྟེན་བསྐྱུར་སླིང་རྩེའི་མཆོན་ཉིད།

གཉིས་པ་དེ་ལ་དགེ་ལྡན་གསུམ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་
 རས་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་བརྟེན་བསྐྱེད་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་
 སླིང་རྩེའི་མཆོན་ཉིད། སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་ཞེས་པའི་ཅམ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་གཅིག་པར་བྱ་
 བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སླིང་རྩེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སླིང་རྩེ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱུང་
 པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །མི་རྟག་པས་

བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་དང་བྲལ་
 བར་འདོད་པའི་བརྟེན་བཞེས་ལ་དམིགས་པའི་སྣང་ཆེའི་མཚན་ཉིད། བདེན་
 མེད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་
 དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་བརྟེན་བཞེས་ལ་མེད་པའི་སྣང་ཆེའི་མཚན་ཉིད།
 སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་
 པས་བྱུང་གྲུང་། མི་རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཞེས་པའི་
 དོན་ནི། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་དང་། བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 དངོས་སུ་ཟིན་པའི་སྣང་ཆེ་ཡིན་དགོས་སོ། །དེས་སྣང་ཆེ་གསུམ་གྱིས་མཚན་སྟངས་
 གྲུང་རྟོགས་ལུས་ཏེ། གང་ཟག་མི་རྟག་པར་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་རྒྱུད་ལ་སྣང་
 རྒྱུ་དང་པོ་ཙམ་ལས་མེད། གང་ཟག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ཤིང་བདེན་མེད་དུ་མ་
 རྟོགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྣང་ཆེ་དང་པོ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གསུམ་པ་མེད། སངས་རྒྱུས་
 ཀྱིས་རྣང་ཆེ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལས་དང་པོ་མེད་དེ། སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་
 སྣང་ཆེ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་མི་རྟག་པ་དང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་
 བས་ས་བརྩུ་ཡན་ཆད་ལ་སྣང་ཆེ་གསུམ་ཀ་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་ས་ཐོབ་
 འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་ཆེ་ཡིན་ན་སྣང་ཆེ་ཕྱི་མ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟངས་ཉིད། སྤྱིར་
 ཞིམ་ཉམ་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་ཆེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་ལེ། བྱང་འཕགས་རྒྱུད་ལ་རྟག་འཛིན་དང་བདེན་འཛིན་མདོན་གྱུར་མེད་

པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་ཆེ་ཡིན་ན་སྣང་ཆེ་ཕྱི་མ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་
 པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱུང་སྟེ། སྤྱིར་བྱང་འཕགས་པ་ལ་རྟག་འཛིན་
 དང་བདེན་འཛིན་མདོན་གྱུར་ཡོད་མེད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་།
 དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་ཆེ་ཡིན་ན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་བྱང་སེམས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་པ་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ཟིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྟངས་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་ཆེ་ཕྱི་མ་གཉིས་གཞི་མཐུན་ཡིན་མིན་གྱང་དབྱེད་
 དགོས་སོ། །སྣང་ཆེ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་དམིགས་པའི་སྟོན་སྟངས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི།
 རྣམ་པའི་སྟོན་སྟངས་མི་འབྱེད་དེ། གསུམ་གསུལ་སྤྲུལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འགྲེལ་ལས། དཀི་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་
 འཇུག་པས་བྱང་སྣང་ཆེ་རང་གི་དེ་བཞིན་བྱུང་པར་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལ་
 ལྷག་འཇམ་པར་བརྩམས་པར་འདོད་པས། དང་པོར་ད་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་
 ཅིང་། ཞེས་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྣང་ཆེ་
 ཡང་དམིགས་པའི་སྟོན་སྟངས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
 སྣང་ཆེ་གསུམ་དམིགས་པའི་སྟོན་སྟངས་སོ་སོར་འཛིན་ཀྱང་། རང་གི་དམིགས་
 ཡུལ་སེམས་ཅན་རྣམས་འགྲོ་བ་ཡིན་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་དེ། སྣང་ཆེ་དང་པོའི་
 སྐབས་འགྲོ་བ་སྣང་ཆེ་རྒྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། ཅེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ཕྱི་

མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདྲ་། འགྲོ་བ་གཡོ་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྟིང་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་། སྟིང་ཆེ་ཆོད་མེད་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ།
སྟིང་ཆེ་ཆེན་པོ་ནི། སྤྱག་བསྐྱེད་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྟོབ་པ། སྤྱགས་ཆེ་ཆེན་པོའོ་
དགའ་བ་ནི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྟོབ་འདོད་ཀྱི་རྣམ་
པ་ཅན་ཡིན་ལ། ཉན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟིང་ཆེ་དང་སྟིང་ཆེ་ཆོད་མེད་ནི་གཞན་སྤྱག་
བསྐྱེད་ལས་བྱུང་བར་འདོད་པ་ཙམ་མོ། །དེས་ན་མ་ཁས་དབང་དག་གིས་ཉན་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟིང་ཆེ་མ་ལག་རྩམ་ལྟ་བུ་དང་། སྟིང་ཆེ་ཆེན་པོ་ནི་པ་དཔའ་བོ་ལྟ་
བུའི་དཔའ་མཛད་དོ། །སྟིང་ཆེ་ཆོད་མེད་ཡིན་ན་རང་གི་སེམས་རྟེན་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་དགོས་མོ། །དེ་ལྟར་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟིང་ཆེ་ཆེན་པོ་དེ་སྟིང་ཆེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། སྟིང་ཆེ་
ཆོད་མེད་མ་ཡིན་པའི་སྟ། བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཉན་རང་དང་
ཕྱི་རོལ་པའི་སྟིང་ཆེ་དེ་སྟིང་ཆེ་ཆོད་མེད་ཡིན་ཀྱང་སྟིང་ཆེ་ཆེན་པོ་མིན་པའི་སྟ།
བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་བྱང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟིང་ཆེ་ལྟ་བུ་གཉིས་
ཀ་ཡིན་པའི་སྟ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་མིན་རྟོགས་སྒྲུབ་པའོ། །བྱེད་པ་སྟིང་ཆེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་
ལ་མ་སྟེན་ན་བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་མི་སྟེན་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པ་ནི་གཞན་དམ་
པའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་
དང་། ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟིང་ཆེ་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །བདག་གི་འདི་
ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ། །ཟོ་རྒྱུན་འཕྱུར་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། །
འགྲོ་ལ་སྟིང་ཆེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། །ཅིས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་
བདག་གིར་ཞེན་པའི་དང་པོར་ངའོ་ཞེས་རྟོག་པས་ཡོད་པ་མིན་པའི་བདག་ལ་
བདག་ཏུ་ཞེན་པར་གྱུར་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་ངར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་པའི་
སེམས་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ལ་བདག་གི་འདིའོ་ཞེས་དངོས་པོ་
རྣམས་ལ་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པ་དེའི་དབང་གིས་ཁམས་གསུམ་དུ་ཟོ་རྒྱུན་འཕྱུར་པ་
ལྟར་ཆོས་མཚུངས་རྒྱག་གི་སྟོན་པར་དབང་མེད་པར་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་
པའི་འགྲོ་བ་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལས་སྟིང་ཆེས་སྟོབ་པར་སྟོབ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེ་
སྤང་བཙུམ་པའི་བཙུམ་ལྟར་འདས་སྟིང་ཆེ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་
འདུད་དོ། །ཅིས་སོ། །བདག་དང་བདག་གིར་ཞེན་པའི་འགྲོ་བ་ཆོས་ཅན། ཟོ་
རྒྱུན་འཕྱུར་པ་དང་ཆོས་རྒྱག་གི་སྟོན་པ་མཚུངས་ཚུལ་ཡོད་དེ། །དེ་ཡང་ཟོ་རྒྱུན་
རྒྱུད་ལ་ཐག་པས་བསྐྱེད་པ། འབྱུལ་འཁོར་སྟོར་མ་ཁན་གཞན་དབང་ལ་རག་
ལས་པ། ཁྱོན་པར་འཁོར་བར་བྱེད་པ། འོག་ཏུ་ངར་གིས་འགྲོ་ཞིང་སྟེང་དུ་
འབད་ནས་བྱང་བར་བྱ་དགོས་པ། རྒྱུ་སྤྱི་བར་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་མི་ཐེན་པ།
ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་དུ་འཇགས་པར་འགྱུར་པའི་དཔེའི་དོན་རིམ་བཞིན། འགྲོ་བ་འདི་
དག་ལས་ཉོན་གྱིས་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་གཞན་དབང་ལ་
རག་ལས་པ། སྤིང་ཅེ་ནས་མཁར་མེད་བར་འཁོར་བར་བྱེད་པ། དན་སོང་

ལ་ངང་གིས་འཇུག་ཅིང་མཐོང་མཁྱེས་སུ་འབད་པས་བྱང་དགོས་པ། མ་དེག་པའི་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་སྲ་བྱི་བར་
 གསུམ་གྱི་རིམ་པ་མི་བེད་པ། ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གསུམ་གྱིས་
 བཅོག་པའི་ཕྱིར་བོ་རྩུན་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བ་གཡོ་བ་ཚུ་ཡི་ནང་གི་རྒྱ་བ་ལྟར། གཡོ་དང་
 རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཡི། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་རྣམས་
 བྱིད་པར་ན་རྒྱུ་ཏ་ཅང་དྲག་པོ་མ་ཡིན་པས་གཡོ་བ་ཡི་ཚུ་གིན་ཏུ་བྱངས་པའི་ནང་
 གི་རྒྱ་བའི་གཞུགས་བརྟན་ལྟར་དུ་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱ་མཚོར་མ་དེག་པའི་
 ཚུ་སྟོན་པའི་ནང་དུ་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུང་གིས་གཡོ་བའི་རང་གི་ལས་ཀྱི་གཞུགས་
 བརྟན་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མི་ཉག་པའི་བྱུང་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་མཁར་
 བའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། དཔེ་སྲ་མ་རྒྱ་བ་འདི་ཉིད་རྒྱ་བར་སྤྲང་ཡང་
 རྒྱ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ལྟར། བདག་དང་སྤང་པོ་སོགས་
 སུ་སྤྲང་ཡང་། དོན་ལ་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཡི་བྱུང་པར་དུ་
 བྱས་པའི་འགྲོ་བ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། སྟིང་རྩེ་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། ཁེས་
 སྐྱར་རོ། །དམིགས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་།
 དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟིང་རྩེ་རོ། །དེ་ལྟར་མཚོན་པར་བཞེད་པས་འགྲོ་བ་དེ་
 དག་ལ་ལོག་རྟོག་དེ་དག་གིས་གཉེན་པོར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་བསྟན་ནས་
 སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པར་བཞེད་པ་སྟེ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་སྟིང་རྩེ་གསུམ་ལ་བཏུང་

ནས་གཞུང་རྩོམ་པར་འདོད་པའི་བཞེད་པ་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་བརྩམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་དངོས་ཀྱི་ལུས་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་དང་། འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱུ་གྱིས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ས་བཅུ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ས་བཅུ་འི་
 ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་སྤྱི་དོན་དང་གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་བྱང་སེམས་
 འཕགས་པའི་ས་བཤད་པ་ལ། ཇོ་བོ་དང་། ས་བཅུར་བྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱོད་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྟིང་
 རྩེ་བེད་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག་རང་འབྲས་ཡོན་ཏན་དུ་
 མའི་རྟོན་དུ་གྱུར་པ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རང་
 འབྲེལ་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟིང་རྩེ་
 ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བེད་པ་ཉིད་ཆར་རྣམ་པར་བྱེ་བས་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་
 ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་
 དབྱིངས་མཐོང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ས་བཅུར་འབྱེད་མི་རུས་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་
 མངོན་ལས། ཇོ་བླུར་བར་སྤྲང་བྱ་རྩེ་མ་ལས་རྣམས་ཀྱིས། བཞེད་པར་རུས་མ་

ཡིན་ཞིང་མི་མཐོང་བ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱིས་ཀུན་ཀྱང་། །བཟོད་མི་རྣམས་
 བཏུང་པར་གཤམ་ལུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན་ས་བཅུར་ཇི་ལྟར་འབྱེད་
 སྒྲུལ་ན། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་དང་།
 མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 གྲགས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་འཕེལ་བའི་བྱེད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་
 ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་དབྱེ་བ་རྣམས་པ་བཅུར་གཞག་གི་འདི་ལ་རང་
 གི་དེ་བའི་བྱུང་པར་གྱིས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ཡོན་ཏན་གྲངས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ས་
 དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་
 གྲངས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མཐུ་
 ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་འོག་མ་འོག་མས་སྟོང་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིབ་པ་
 གོང་མ་གོང་མས་སྟོང་བའི་མཐུ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་པར་ཕྱིན་གྲགས་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་དང་པོར་སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ནས་བཅུ་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 པར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྣམས་པར་སྤྱིན་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ།
 ས་བཅུ་རྣམས་སུ་རིམ་བཞིན། འཛམ་གྲུ་གྱིང་གི་རྒྱལ་པོ་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷའི་
 བྱ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་དབྱེ་མ་རིན་ཆེན་ཕྱེད་བཤམས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ་ས་དང་པོར་བཏུ་དགའ་བ་ནས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་

སྤྱིན་པར་བཅུ་ལས། དང་པོས་དང་པོར་བཏུ་དགའ་བ་སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དང་།
 མཆོན་གསུམ་ལས།

དང་པོར་བཏུ་དགའ་བའི་ས་ལ་བཅུ་ཏེ། རོ་བོ་ཐོག་ཆེན་མཐོང་
 ལམ་གྱི་སྐྱབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་གྱི་ཏེན་བྱེད་པ།
 དེས་ཆོག་ནི་མདོ་སྔེའི་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་
 སྐྱབ་མཐོང་བ་ལས། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེ་འབྱུར་བས། །དེ་ཕྱིར་རབ་དགའ་
 ཞེས་བཟོད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྟོང་བའི་བྱུང་པར་མཐོང་སྤང་བརྒྱུད་དང་བཅུ་གཉིས་
 སྤངས། ཏྲོགས་པའི་བྱུང་པར་ཆོས་ཉིད་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ཏྲོགས། ཀུན་
 རྩོམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཏིང་ཅེ་འཛིན་བརྒྱལ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་ཅིང་ལྷང་། སངས་རྒྱུས་བརྒྱའི་ཞལ་བཟླ། སངས་རྒྱུས་བརྒྱས་ཕྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པར་ཤེས། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱུར་འགྲོ། ཞིང་བརྒྱག་ཡོ་བར་བྱེད།
 ཞིང་བརྒྱ་སྤང་བར་བྱེད། སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྤྱིན་པར་བྱེད། དུས་བསྐྱལ་པ་
 བརྒྱུར་གནས་པ་སྟོན། སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་བརྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་
 འཇུག། །ཕྱུས་བརྒྱུར་སྟོན། ལུས་རེ་རེ་ལ་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བརྒྱ་
 རེས་བསྐྱོར་བར་སྟོན་པ་རྣམས་ཐོབ། ཤས་ཆེ་བའི་བྱུང་པར་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་ཤས་ཆེ། སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་བྱུང་པར་འཛམ་གྲུ་གྱིང་གི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་བ་
 འཛིན་རུས་པོ། །འདིར་སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་པོའི་དབྱུར་ས་བཅུ་པོའི་སྤྱི་དོན་
 རེ་རེ་བཞིན་བཀོད་པ་ནི་མ་ཁན་ཡོན་དགའི་ཡོན་མཛོད་འགྲེལ་པ་ལས་བཟུས་པ་

ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་འད་བྱུང་གཞི་ས་ཡི་དེ་བོ་མདོར་བསྟན། བྱུང་ཆོས་སའི་
ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཞེད། སའི་ཡོན་ཏན་བཞེད་པའི་སྒྲོན་མ་མཁུག་བསྟུ་བ་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་
རྣམས། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བྱིར་སྤྲིང་རྗེས་དབང་གྱུར་ཅིང་། རྒྱུ་ཏུ་བཟང་
པོའི་སྒྲོན་པས་རབ་བསྐྱེས་དག་འབྲེལ། རབ་ཏུ་གནས་པ་འདི་ནི་དང་པོ་ཞེས་
བྱའོ། ཞེས་པ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་ལས་སྤྲུལ་པའི་དོན་དམ་
སེམས་བསྐྱེད་གྱིད་བང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོས་དང་པོ་བའདི་ཡི་མཉམ་
གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སེམས་གང་ཞིག་འགྲོ་བ་རྣམས་སྤྲོད་ཉིད་
དུ་རྟོགས་ཀྱང་ཐབས་སྤིང་རྗེས་སྤྲུག་བསྟུ་ལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་
སྤྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཕྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོན་མ་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཅིང་། ཞེས་ཐེག་
ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཐབས་ཤེས་ལ་བྲལ་མིན་པར་བསྟན་ཏེ།
རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤིང་རྗེ་ལ་
སོགས་པས་ཟིན་པ་ཉིད་ཆར་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་ས་ཞེས་པའི་མིང་ཐོབ་སྟེ་ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འཕགས་པ་རྒྱུ་ཏུ་བཟང་པོའི་སྒྲོན་ལམ་
བཅུ་པོ་རེ་རེ་འཁོར་འབྲུམ་ཐུག་གངས་མེད་དང་བཅས་ཏེ་ཐུག་པ་མེད་པའི་
གནས་བཅུར་སྤྱབ་པས་རབ་ཏུ་བསྐྱེས་པ་དང་། ས་ཐོབ་པའི་དག་འབྲེལ་རབ་ཏུ་
གནས་པ་དེ་ཉིད་ནི་ས་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་ཆོག་རྟེན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཟག་

པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤིང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཟིན་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་།
བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོན་ལམ་བཅུ་པོ་འབྲུམ་
ཐུག་གངས་མེད་དེ་དག་གྱང་བྱང་སེམས་རྒྱུ་ཏུ་བཟང་པོའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ནང་དུ་
བསྟུ་ཏེ་འདེབས་པ་དང་། ས་ཐོབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་དག་འབྲེལ་བ་སྤྲུལ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་
ཤེས་བསྟན་ཏེ། །

གཉིས་པ་ལ་རང་རྒྱུད་མཛོས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། གཞན་རྒྱུད་ཟིལ་
གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན། ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་
གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ། དོན་ལྡན་གྱི་མཆོན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། རིགས་སུ་སྤྱེ་བ་
སོགས་སྒྲང་བྱའི་བྱུང་པར་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། ངན་སོང་སོགས་སྤྱང་བྱ་
འགགས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའི་སྤྲིད་གྱིས་བསྟན་དོ། ཞེས་པ་སྟེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་
དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡི་རྒྱ་
མཆོན་གྱིས་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲི་
ཉིད་གྱིས་བསྟན་དོ། རྣམ་པ་གཞན་སེམས་ཅན་དང་སོ་སྤྱེ་ཡིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་ཆོ་འཕགས་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན། རྟོགས་པའི་

ཡོན་ཏན། ལུས་པའི་ཡོན་ཏན། གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྔ་ལས།
 དང་པོ་ནི། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འདྲ་སྐྱེས་
 པ་སྟེ། །ཞེས་པ་སྟེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་བྱང་ལུས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འདྲ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་
 སྐྱེས་དང་ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་
 ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འད་གི་སྐྱེས་ནི་གོང་དུ་
 མཚན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེས་པའོ། །སྐྱབས་འདིར་བསྐྱེས་ཀྱི་རྒྱལ་སྐྱེས་
 དང་། བྱང་སེམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་
 དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཚུལ་གོང་དུ་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་
 སྐྱབས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་སྐྱེར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་
 ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་སེམས་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། འཛིག་ལྷ། བློ་མེད་ཉན་
 མོངས་ཅན། ཚུལ་བརྟུལ་མཆོག་འཛིན་བཅས་ཀུན་སྐྱེར་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་
 སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གཉིས་པོ་བདག་མེད་མཛོད་སུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་སྤངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་མཐོང་སྤངས་
 མཐའ་དག་སྤངས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཀུན་སྐྱེར་གསུམ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 འཛིག་ལྷས་བདག་ཆད་པར་དོགས་ནས་ཐར་པ་ལ་འགོ་བར་མི་འདོད། ཚུལ་
 བརྟུལ་མཆོག་འཛིན་གྱིས་ཐར་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐར་ལམ་དུ་འཛིན་ནས་ལམ་

མོར་བར་བྱེད། བློ་མེད་ཀྱིས་ལམ་ཡང་དག་ལ་སྐྱོ་ཅི་གཉིས་སུ་འཇུག་པའི་སྐོ་
 རས་ཐར་པར་འགོ་བའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འགོ་
 མི་འདོད་དང་ལམ་མོར་དང་། །ལམ་ལ་བློ་མེད་ཅི་སྟེད་ཅིག །ཐར་པར་བསྐྱོད་
 ལ་གོགས་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གསུམ་བསྐྱེད་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
 གསུམ་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་
 འཆང་ཞིང་། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་
 གྱུར་པ་འཆང་ཞིང་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་
 ཏན་བྱང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་ལུས་པར་གྱུར་
 པའང་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་སེམས་དེས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་གཅིག་པ་
 བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་ལུས་པ་མ་ཟད་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པར་
 གྱུར་པའང་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོས་བསྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་དབང་གྱུར་
 པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་ནི། ས་ནས་སངས་གཞོན་བྱེད་ཅིང་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགོ་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ས་ནས་སངས་གཞོན་པར་
 བྱེད་ཅིང་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
 པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་གོམས་པས་ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞོན་པ་ལ་སྐྱོ་བ་ཆེ་བའི་
 ཕྱིར།

གསུམ་པ་ངན་སོང་སོགས་སྤྱད་བྱ་འགགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། དངོས་
དང་། དཔེ་བཞད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་ཆོ་འདི་ཡི་ངན་འགྲོའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་འགག་
པར་འགྱུར། །དེ་ཆོ་འདི་ཡི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད། །ཅེས་པ་
སྟེ། ས་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོ་བུང་སེམས་འདི་ཡི་རྒྱུད་ཀྱི་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ལམ་
རྣམས་མཐའ་དག་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་ཡོང་མི་འགྲོ། །ཞེས་པ་ནི་རྒྱུན་མ་ཆོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་
ལ། འདི་ནི་གཉེན་པོས་ས་བོན་བཅོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པས་བྱུང་པར་
ཆེད། །དེའི་ཆོ་འདི་ཡི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཡིན་ཏེ།
བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱུད་པའི་ལྷ་དེ་ལྷར་ཉེ་བར་
བསྟན། །ཅེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་བྱང་སེམས་འདི་ནི་དཔེ་འཕགས་པ་བརྒྱུད་པ་
རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པས་རང་དང་མེས་མཐུན་གྱི་འཕགས་ཆོས་རྟོགས་པ་ལས་
སྒྲིན་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་བྱུང་བ་འི་ལྷ་བ་དེ་ལྷར་ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་བྱང་
སེམས་ལའང་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷན་ཅོ་ཞེས་དཔེ་ཡི་སྒྲོ་ནས་ཉེ་བར་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་ནས་
མར་རིམ་པར་དེད་པས་འཕགས་པ་བརྒྱུད་པ་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་ལ་དངོས་
འཛིན། །ཀུན་མཁྱེན་གོ་བོས། དགྲ་བཅོམ་ལྷགས་པ་ནས་རིམ་བཞིན་བགྲངས་

ཏེ་འཕགས་པ་བརྒྱུད་པ་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་ལ་དངོས་བསྐྱེད་ནས་འདོད་པ་སྤྲ་
མར་སྒྲིན་བཟོད་མཐོང་གྱུར། །དེ་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དཔེ་
བྱས་པ་ཡིན་པས་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། །རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་
གནས་ནི་མཛོད་ལྷར་ན་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་སྒྱུར་པ་
གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་ཞེས་པས་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དེའི་
དཔེ་ལ་རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་བཞག་དགོས་སོ་སྒྲོམ་ནའང་དེ་ལྷན་མཐོང་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འདི་འཕགས་པ་བརྒྱུད་པའི་
དཔེས་མ་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་རང་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་
འཕགས་པ་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་མཐོང་ལམ་པས་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་
མཆོན་ནས་བསྟན་པ་ཅམ་ལས་དཔེ་དོན་ཐམས་ཅད་ནས་མཆུང་ས་དགོས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་འཕགས་པ་
བརྒྱུད་པ་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པའི་དཔེས་མཆོན་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཆོན་ཡོད་དེ།
དེས་རང་གི་འཕགས་ཆོས་ཐོབ་པ་ལས་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་ལྷར།
ཁྱོད་ཀྱིས་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལས་ས་དང་པོའི་སྒྲིན་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྣམས་འབྱུང་
བས་དེ་ལྷར་བཟོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཚུལ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་
གཉིས། དང་པོ་ནི། རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ལྷ་དང་པོ་ལ་གནས་གྱུར།
ཐུབ་དབང་གསུང་སྒྲིམ་དང་བཅས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། །བསོད་ནམས་

དག་གི་དབང་གིས་པམ་བྱས་ནས་པར་འཕེལ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྫོགས་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་གི་སེམས་ལ་ལྟ་བུ་སྟེ་དོན་དུ་གཉིས་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་ལ་གནས་པས་
 གྲུང་། ལྷན་དབང་གསུང་སྒྲིམ་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ནི། ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྲིང་རྩེའི་
 བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་པམ་པར་བྱས་ཏེ་ཟིལ་གྱིས་མཉན་ནས་དེ་དག་
 ལས་བསོད་ནམས་རྣམས་པར་འཕེལ་བའས་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་བྱམས་
 པའི་རྣམས་པར་ཐར་པ་ལས། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྒྲིམ་ནས་རིང་པོར་མ་
 རོན་པ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པས་ནི། སྒོན་པོའི་ཚོགས་སྐད་པོ་གཙོ་བོར་
 ལྷུང་པ་ཐམས་ཅད་གྲུང་རིགས་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
 ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་དཔལ་ལས་དང་པོ་པ་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་
 སྒྲིམ་པས་གྲུང་། བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་དང་སྤྲིང་རྩེའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱས་ལྟན་རིང་དུ་ཆོངས་པར་སྒྲིང་པ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །
 རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་སྤྱུ་
 སྒྲིམ་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་གཤེག་པའི་རྒྱུད་གི་ཕྱགས་དང་མིག་ཡོངས་སུ་
 དག་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱའི་ཚོགས་མ་ལུས་པ་
 བླམ་པར་ལྷུང་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་
 སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་

པོའི་རིགས་བསྐྱེད་དུ་ཡང་དག་པར་བྱང་བ་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་
 པོའི་སྤྱུ་གུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གཤེག་པའི་སྟོབས་
 གྱིས་པ་རོལ་གཞོན་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་
 ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་དུ་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ལུང་དོན་དང་པོ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་དཔལ་ལས་དང་པོ་
 པ་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྒྲིམ་པས་གྲུང་ཞེས་པ་རགས་པ་བརྟ་
 ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ལུང་འོག་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམ་མཁའ་ལྗིང་གི་དབང་པོའི་སྤྱུ་གུའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་
 མིག་ཅེས་པ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ས་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་
 ལ་དོས་བབྱང་ནས་ལུང་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཐ་དད་དུ་བཀྲལ་བ་སོགས་
 འཆད་ཚུལ་མང་ཡང་། རང་ལུགས་གོང་དུ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་རྒྱལ་སྐུ་འཆད་པའི་སྐྱབས་ལྟར་ལུང་འདིའི་དོན་ཡང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྒྲིམ་པ་ས་དང་པོ་ནས་བཞག་དགོས་ཏེ། ལུང་དེ།
 འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འང་སྒྲིམ་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་
 བཤད་བྱ་ཅ་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་འོག་མ་ལྷག་བསམ་དག་པའི་མིག་
 ནི། མདོ་རྒྱན་སོགས་ནས་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ས་དང་པོ་ནས་

བཞག་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ལུང་གོང་འོག་གཉིས་དཔེ་མི་འདྲ་ཡང་དོན་གཅིག་
 པ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་སོ། སྤྱིར་སྤྱོད་འཇུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱེས་
 གྱུར་ན་སྒྲིབ་ཅིག་གིས། འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས།
 བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲས་ཞེས་བཞེད་བྱ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་
 རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་སྦྱོས་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་ཆུབ་
 ཞིག་དང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེད་ཕྱིན་སྦྱབ་པའི་སྐྱབས་བྱུང་སེམས་ལས་དང་
 པོ་བཙོགས་སྦྱོར་བའི་ཉིན་གཅིག་གི་སྦྱབ་པས་ཀྱང་ཆེལ་དུག་ལ་གནས་པའི་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་གསུངས་པས། བྱང་སེམས་
 ཚོགས་སྦྱོར་པ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རིགས་སུ་སྦྱོས་པའང་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཀུན་
 རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་
 ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་བཞུགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལ་འཇིག་
 རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཉན་རང་གི་བསོད་ནམས་གང་གིས་ཀྱང་
 བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་
 གང་ཏེ། སྐལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། ཞུམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀའ་
 བསྟན་ཏེ་བས་ཀྱང་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། འོན་ཀྱང་
 འདིར་བྱམས་པའི་མདོ་དང་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་བཤད་བྱ་ཅུ་བའི་མདོར་
 བཞག་ནས། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་དང་། རྒྱ་གསུམ་ལས་འབྱུངས་
 པའི་རྒྱལ་སྤྲས་དང་། ལས་དང་པོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རིགས་ཀྱི་སྟོབས་

ཀྱིས་ཉན་རང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཆུབ་གསུངས་པ་རྣམས་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། མཁས་དབང་རྣམས་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་གཏེར་
 འབྲུགས་ཀྱང་དོན་གྱི་སྒྲིབ་པོ་སྤྱུ་རྒྱལ་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ནི་དེ་ཙམ་དུ་བས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་སློབ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། ཞེས་
 པ་སྟེ། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཉན་རང་རྣམས་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་
 ཀྱིས་གཞོན་ལུས་ན་སློབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གང་དུ་གཞོན་སྟམ་ན། བྱང་
 སེམས་དེ་ནི་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བར་ཉན་རང་ལས་སློབ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར་
 པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔལ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་འདི་ལྟ་
 སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྦྱོས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་མཚན་དང་ལྷན་པ་ནི་
 སྦྱོས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་བྱིན་གྱིས་སྟོན་པོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱི་གཞོན་
 ཀྱི་རང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི་
 རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བྱ་
 བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ཇི་ལ་
 རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པའི་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་རང་གི་ཐུན་མོང་
 མིན་པའི་ཡུལ་སྦྱོས་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་འགོག་པར་གནས་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ནི་ས་དུག་པར་ཡུལ་ཙན་ཤེས་རབ་ལྷག་པའི་ཆུབ་ཀྱིས་ཐོབ། ས་བདུན་པར་

དེ་ལ་འདུ་བྱེད་གྱི་ཚེ་ལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་བོད་གྱི་མཁས་དབང་དག་དགག་བཞག་བྱེད་ཚུལ་དང་། རང་
ལུགས་བཞག་པ། བྱུང་དོན་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཚུལ་
སྒྲོར་བཤད་པ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། མཁས་པའི་དབང་པོ་གོ་བོར་བའུ་མས་ཀྱི་ལྟ་བུ་བརྟན་སེལ་
ལས། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་འདོད་པ་འདི་ལྟར་བཤོད་དེ། ཡང་ས་བདུན་
པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་
མཐའ་ལ་འཇུག་ལྔ་བྱེད་པ་ས་འདི་ནས་རུས་ལ་ས་འོག་མར་མི་རུས་པར་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བདག་གི་སྒྲུ་མ་དམ་པས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་ཏེ།
མོས་སྒྲིད་དུ་སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རོ་གཅིག་ཏུ་མ་སོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་དུས་ཐུང་དུར་འཇུག་ལྔ་བྱེད་པ་མི་དཀའ་ཡང་། སེམས་དང་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་མ་སོང་བའི་སྐབས་ལས་སོང་བའི་སྐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་འཇུག་ལྔ་བྱེད་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྲིས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ། འོ་
ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་ལྔ་བྱེད་གཏན་མི་རུས་པར་འཇུག་ཏེ།
སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་མ་སོང་བའི་སྐབས་ལས་སོང་བའི་སྐབས་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་ལྔ་བྱེད་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་རང་དག་བཅོམ་
མོས་སྒྲིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྲིས་བྲིས་གཞོན། ས་དང་པོ་ནས་དུག་
པའི་བར་བྲིས་མི་གཞོན་ཡང་ས་བདུན་པ་ཐོབ་ནས་བྲིས་གཞོན་རུས་པའི་

བྱེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འཇུག་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་འདི་དག་ནི་སེམས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་
རོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའི་སྒོ་དེ་གནས་ཚུལ་ལ་མ་ཞུགས། ཐ་དད་དུ་ཤེས་པའི་སྒོ་
དེ་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པར་དོན་གྱིས་ཁས་སྒྲུངས་འདུག་གོ། །ཞེས་དགག་ནས།
རང་ལུགས་བཞག་སྐབས་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བའི་དོན་ནི་ཐེག་ཆེན་རང་གི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་འགོག་པ་ཐོས་བསམ་
གྱིས་ཤེས་པ་ཆོག་སྒྲོལ་ནས་ཡོད། མཛོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ས་དང་པོ་ནས་
ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཆེ་བ་ནི་མཚན་འཛིན་སྒྲུར་མི་སྒྲེབ་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་རུས་པ་
ཡིན་ལ། དེས་བདུན་པ་ནས་ཐོབ་པས་བྲིས་གཞོན་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས།

གཉིས་པ་ནི་མི་ཤམ་ཆོས་རྗེའི་དབུ་མ་རྒྱན་འགྲེལ་ལས། བདག་མེད་
མ་ཐོང་བའི་འཕགས་པ་དེ་དག་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་འགོག་པའི་དབྱིངས་
ལ་དམིགས་པའི་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པར་འཇུག་པ་ལ་ས་དུག་པ་མན་དང་ཉན་
རང་དག་བཅོམ་ལ་བྱེད་མེད་པས་ཡིན་ལ། ས་བདུན་པར་འགོག་པ་ཡང་དག་
པའི་མཐའ་ལ་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོས་ཀྱང་ལྷག་པར་
བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། བདག་ནི་འདི་ལྟར་སེམས་ཏེ། འཕགས་པ་
ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། སྒྲོ་བྲོས་ཆེན་པོ་ས་དུག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་

རྣམས་འགོག་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་འཇུག་སྟེ། ས་བདུན་པ་ལ་ནི་སེམས་སྐྱད་ཅིག་
 སྐྱད་ཅིག་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བསལ་བས་སྒྲུབ་པར་འཇུག་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་
 འགོག་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་འཇུག་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་གཟུང་བ་དང་
 འཛིན་པའི་མཆོན་ཉིད་ལྟར་བའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་
 དགོངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་མཐོང་ནས་ཐེ་ཆོས་ཆོད་དོ། ། དེ་འདྲ་ཉན་རང་དག་
 བཅོམ་སྒྱུར་འགོག་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་། བྱང་སེམས་ས་བྱུག་པ་
 རྣམས་འཇུག་པར་གསུངས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། དེ་ཡང་ས་བཅུ་པའི་
 མངོན་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། ལང་
 ཀར་གཤེགས་པའི་མངོན་འགོག་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་
 མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་གཟུང་འཛིན་གྱི་མཆོན་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་
 བྱས་ནས་བཀལ་བར་མཛད་དོ། ། རྟོན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་འཇུག་པའི་
 འགོག་པ་དང་། ཉན་རང་གིས་སྒྲུབ་པར་འཇུག་པའི་འགོག་པ་དེ་གཉིས་
 གཅིག་གམ་ཐ་དད་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་འགོག་པ་ནི།
 ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པའི་འགོག་པ་
 ཡིན་པས་ཐེག་གསུམ་རྟོགས་རིགས་མཉམ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉན་རང་ལ་འང་
 ཤེས་རབ་པར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་འཐོབ་པའི་འགོག་པ་ཡོད་པས་ཤེས་རབ་

པར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་རྣམས་ལེན་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱང་
 གཞི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འགོག་པ་ལ་ཉན་རང་གིས་འཇུག་པ་མི་སྲིད་བཞིན་དུ་བྱང་
 ཆོས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡོད་མེད་བཞག་པ་མི་འཐད་དོ་སྒྲུལ་ན། ཞིབ་
 མོར་དབྱེད་པའི་ལྷགས་ལ་དོགས་པ་དེ་ལྟར་སྒྲེ་བ་བདེན་མོད། སྐབས་འདིར་
 ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ཞེས་པའི་ཡུལ་འགོག་པ་ཆོས་དབྱིངས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 རྟོགས་བྱ་ཐུན་མོང་མིན་པ་རྣམས་གངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་
 འཁོར་བ་སྒྱུར་གྱི་བྱི་ལ་གཡུང་པོ་མི་དབང་བ་བཞིན་ཉན་རང་གིས་འཇུག་པའི་གོ་
 སྐབས་མེད་པས་འཕགས་གསུམ་རྟོགས་རིགས་གཅིག་པའི་སྒྲིན་ག་ལ་ཡོད།
 ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་འགོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་སྒྲིན་གཉིས་པ་མི་འཇུག་
 སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་གི་སྒྲོས་པ་ཕྱོགས་རེ་བཀག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་
 པ་དང་། སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་བྲལ་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འགོག་པ་གཉིས་བྱུང་པར་
 ཆེ་ཡང་སྒྱུར་འགོག་པ་ཞེས་རིགས་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རང་རང་
 གི་འགོག་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་ཞུགས་པའི་ཆེ་ས་བྱུག་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་
 རྣམས་ཉན་རང་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་མཆོན་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་
 མེད་པ་དང་། ས་བདུན་པ་རྣམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འཇུག་ལུས་པས་
 རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་རང་སྒྲོའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་
 གཞོན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་རང་འགྲེལ་ལས། ལུང་འདི་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་

སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་
 ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་ངེས་ཏེ་སོགས་རིགས་པ་གསུམ་དང་ལུང་
 གསུམ་གྱིས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་སྦྱབ་ཡོད་པ་བཞིན།
 འདིར་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་དང་།
 མི་འདོད་པའི་ལུགས་དང་། རང་ལུགས་དེ་དག་འགལ་མེད་དུ་འདོད་ཚུལ་དང་
 གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུང་ཚུལ་སོ། །

དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དཔེ་མ་བྱུང་གི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་བཞིན་མ་མཐོང་བས་སེམས་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་ཡང་དག་
 པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་གང་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བར་
 མི་འགྱུར་བ་བསྟན་དུ་གསོལ། འཇམ་དཔལ་བདག་ནི་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བ་
 དང་། རྒྱང་འདས་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་རྟོག་པར་བྱེད་
 པས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་སྟོམ་པ་ན། བདག་གིས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་སོ། །ཀུན་
 འབྱུང་སྤངས་སོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ལམ་བསྟོམས་སོ་སྟེ་མ་ནས་
 བདག་ནི་དག་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏེ་སྟེ་མ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་
 ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གྱིས་འཕགས་པའི་

བདེན་པ་བཞི་པོ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བཟྱ། འཇམ་དཔལ་གང་གིས་འདུས་བྱས་
 ཐམས་ཅད་མ་སྦྱོས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །
 གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ཀུན་འབྱུང་སྤངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་དུ་བྱུང་ན་ལས་འདས་པར་མཐོང་
 བ་དེས་ནི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་
 མ་སྦྱོས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ལམ་བསྟོམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དངོས་བསྟན་ལ་
 འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་བདེན་བཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པར་
 བསྟན་ཏོ། །ཡང་ལྷག་བསམ་བཏན་པས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་
 འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྦྱོམ་མ་མཁན་གྱི་རོལ་མོ་བྱུང་བའི་ཆོ་སྦྱ་
 མ་མཁན་གྱི་སྦྱལ་པའི་བྱུང་མེད་མཐོང་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དོ།
 །དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་དགྱིས་ནས་འཁོར་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་བག་ཆ་སྟེ།
 སྟན་ལས་ལངས་ནས་སོང་སྟེ། དེ་སོང་ནས་ཀྱང་བྱུང་མེད་དེ་ཉིད་ལ་མི་སྤྱག་
 པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་
 བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱས་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ཇི་སྟེ་མ་དུ་སེམས། མི་དེ་ཡང་
 དག་པར་ཁྱགས་པ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་ལོག་པར་ཁྱགས་པ་ཡིན། གསོལ་བ་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་བྱུང་མེད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་སྤྱག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་།
 མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་
 བབྱིད་པའི་མི་དེས་མངོན་པར་བརྟོན་པ་དེ་ནི་ལོག་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདིན་དག་སྤོང་དང་དག་སྤོང་མ་དང་
 དག་བསྟེན་དང་དག་བསྟེན་མ་ཁ་ཅིག་མ་སྟེན་ཤིང་མ་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་
 མི་སྤྱུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་མི་རྟག་པ་དང་སྤོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གྱུར། དེ་དང་འབྲ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། ། ཇི་མི་
 ལྷན་པོ་དེ་དག་ལ་མ་བསྟེན་པ་ཡིན་ཞེས་མི་སྤྲོ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ལོག་པར་ཞུགས་
 པ་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ཤེས་ན་ལམ་ལོག་པར་
 གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་རྗེ་རྒྱུད་པོ་ལས་གྱུར། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་སྤྱུ་མ་སྤྱི་ལས་ལྟ་བུར་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ལས་
 མི་གྲོལ་བར་གསུངས།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། སྤོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་
 ལས་། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྟེན་དངོས་པོ་རྣམས། ། ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །
 དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། ། དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། ། ཞེས་
 དང་། ཆོག་གསལ་ལས། གང་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་རྣམས་པར་
 ཁོང་དུ་མི་རྒྱུད་ཅིང་། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་རྟོག་ནས་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་འདི་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་
 སྟོན་མངོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་པ་དང་། ལས་གྱུར་བྱེད་ཅིང་འཁོར་བ་ན་
 ཡང་འཁོར་བར་འགྱུར་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གནས་པས་བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་
 ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་

ལས་ཆོག་ཟིན་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་གསུངས། བོད་གངས་ཅན་
 སྤོངས་འདིར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟོན་བརྒྱུད་དང་བཅས་པས་ལུང་དོན་དེ་དག་
 ཆོག་ཟིན་ལྟར་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མ་བཟང་འཕགས་
 གསུམ་རྟོགས་རིགས་གཅིག་པར་ཡང་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལའང་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་
 ལས་། དང་པོ་ནི། རྗེ་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། སྤོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པའི་ཉོན་
 མོངས་ཅན་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་
 ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་འདུས་མ་བྱས་པ་མངོན་
 སུམ་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་རྗེ་ལྟར་ལགས། བཀའ་བསྩལ་པ།
 དེའི་འདུས་མ་བྱས་པ་ནི་སྤྱི་ཙམ་སྤངས་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་པོ་ཞེས་དང་།
 དཀོན་མཆོག་བཅུགས་པ་ལས། འོད་སྤང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡུངས་འབྲུ་
 སྤྱིན་བྱས་ཐོས་པའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་པ་
 ཤེས་པ་བལྟ་བར་བྱའོ། ། ཞེས་དང་། དུམ་བར་མ་ལས་གྱུར། རབ་འབྱོར་
 ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། ། ལམ་ཤེས་
 པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་
 པ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཅིའི་སྤྱི་དུ་ཐམས་ཅད་འཆལ་བ་ཉིད་ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལགས། རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱི་དང་

ནང་གི་ཚེས་རྒྱུ་མཉམ་པ་ལྟེན་པ་འདི་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱུ་རྒྱུ་མཉམ་པ་གིས་ཤེས་ཀྱི། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ།
 རྒྱུ་མཉམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མཉམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མ་ཡིན་པས་
 དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་རྒྱུ་མཉམ་པ་གི་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་
 བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་མཉམ་པ་འདི་ཞལ་སྒྲ་ནས། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་
 སྟོང་ཕྱིར་དང་། འཛིན་པ་མི་སྟོང་ཕྱིར་དང་ནི། རྟོན་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ།
 ཡང་དག་བསྐྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་གི་རིང་བའི་
 གཞི་ཤེས་བསྟན་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ནས་དང་། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།
 བྱང་རྒྱུ་མཉམ་པ་དཔལ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་དག་གིས་རྟོན་ཅིང་འགྲེལ་བར་
 འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པར་མི་རུས་སོ་སྟེན་ལྟ་བུ་པས་མ་
 རས་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་མཉམ་པ་དཔལ་རྒྱུ་མཉམ་པ་གུས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་།
 ཤེས་རབ་སྟོན་མེ་ལས་ཀྱང་། བདག་མེད་ཅེས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་གང་
 ཐག་གི་བདག་མེད་པའི་སྒྲ་དོན་གྱི་ཐེག་ཀྱི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚེས་
 བདག་མེད་པར་བསྟན་པར་མི་རུས་སོ། །རུས་པར་གྱུར་ན་ནི་ཐེག་པ་གཞན་
 ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་
 དུ་ཐལ་བ་བཅས་གསུངས། ལྷང་དོན་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བོད་འདིར་
 དེ་མཐའ་བ་དང་གོ་རམས་སོགས་ས་སྐྱའི་ཕྱོགས་དང་། ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་

ཞབས་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་བཀའ་བརྒྱུད་ཕྱོགས་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་
 མཁའ་རྟོག་རྟོག་ཡེན་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱིས་ཉན་རང་གིས་ཚེས་ཐམས་ཅད་བདག་
 མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚེས་ཀྱི་རྒྱུ་མཉམ་པ་འདི་མེད་འོད་ཟེར་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས། ཉན་
 རང་ལ་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྒྱུ་མཉམ་པ་རྟོག་
 པར་གྱུར་ནའང་། རང་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་པ་ལ་སྟོན་ཡང་བདག་ཡོད་མེད་དུ་
 སྒྲ་བ་གཉིས་བྱུང་བ་ཅི་རིགས་སྒྲུང་ཡང་། དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལ་ནི་ཕུང་པོའི་
 འཛིན་པའི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་སྲིད་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་
 དག་གི་བདག་མེད་ནི་ཡུངས་འབྱུ་སྲིད་ཀྱིས་ཐོས་པའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་བཞིན་
 དུ་རྒྱ་རྒྱུང་བར་མདོ་སྟེན་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལ། འཇམ་དབྱངས་སྒྲུ་མས་
 ཉན་རང་གིས་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་སྒྲུར་ཚུལ་གཉིས་དང་།
 མ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྟངས་སྒྲུར་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། རང་འཛིན་ནི་རྒྱ་
 ཕུང་པོ་རིགས་པ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལས་འབྱུང་བས་ན་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཕུང་པོ་རིགས་པ་དུ་མ་དང་བསེལ་བའི་རྒྱུ་མཉམ་
 གཅིག་ཀྱི་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐ་སྟངས་སྒྲུར་
 ཚུལ་ཞིག་དང་། ཚེས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་ཅམ་པོ་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཚེས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐ་སྟངས་སྒྲུར་ཚུལ་ཉེ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་གྲུབ་

སྟེ། བཀའ་ལན་ཉིན་བྱེད་སྤང་བ་ལས། ཡུང་པོ་རིལ་པོ་འཕྲུལ་པ་མ་གྲུབ་
 པ་འདི་ལའང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱལ་པ་ཙམ་གྱི་ཐ་སྟངས་རུང་སྟེ། ཤེས་པར་
 བྱ་བའི་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་བཀའ་པ་ཙམ་ལས་དེ་དང་དེ་རང་གི་ངོ་
 བོས་མ་གྲུབ་པ་ནི་དེ་དང་དེའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཡུང་
 པོ་རྒྱལ་པ་ཇུས་སྤྲུལ་གྲུབ་པ་ཙམ་རྟོགས་ཀྱང་དེའི་གདགས་གཞི་ཆ་མེད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་ཆོས་དེའི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཡུང་པོ་རིལ་བྱ་བ་གཅིག་ཤུ་མེད་
 པར་དུ་མཆོག་པ་ལ་བཀའ་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་
 གི་བདག་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པས་བདག་མེད་ཐུང་བ་ཡོངས་སུ་
 རྟོགས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་དང་། གཤམ་ཏེ་ཡུང་པོར་ཡང་བཟུང་རང་གི་རྒྱུད་དུ་
 ཡང་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་རང་འཛིན་པ་སྐྱེ་བ་མིན་ནམ་སྐྱེ་བ་ལས་དང་པོ་བདག་
 སེམས་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་དུ་མཆོག་པ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུང་པོ་རྣམས་ལ་
 གཅིག་ཤུའི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་དེ་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པའི་ཆོ་དེ་ཙམ་ལ་
 བདག་ཏུ་སྟོོས་པར་བཀའ་པ་ཙམ་ལས་བདག་དོན་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ན་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ང་མང་པོ་ཡོད་སྐྱེས་པའི་སྟོ་ལྟན་སྐྱེས་འབྱུང་མི་
 སྤྲིད་ལ་གཅིག་ཤུའི་ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞི་ཞིག་ནི་གདགས་གཞི་ཡུང་པོ་འདི་ལ་
 མེད་ངེས་སུ་མཐོང་བའི་ཆོ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་ཏེ་
 ཐག་པ་ཡོད་པར་བཟུང་ཡང་སྤྲུལ་དུ་མི་འཛིན་པ་འདྲའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུན་འགྲུལ་ལས། ཡུང་པོར་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་
 བས་བཀའ་པ་པའི་ངོ་སྟོན་པའི་རང་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སྤྲུལ་མ་ཡུང་
 བ། རྟག་བདག་ཙམ་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་སྟོང་མི་རྣམས་པར་རིགས་པས་གྲུབ་
 པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ང་ཙམ་པོ་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐ་སྟངས་རུང་སྟེ། རྒྱུ་མཆོ་རྟུབ་གང་འཕྱངས་པ་ལ་རྒྱ་
 མཆོ་འཕྱངས་ཞེས་བཟོད་དུ་རུང་བ་ལྟར། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐམ། ཆོས་གཅིག་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
 ཕྱིར་སྐྱེས་ན། དེ་ཉིད་ལས། གཅིག་སྟོང་པར་ཤེས་ན་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ངེས་
 པའི་བྱུང་བ་མེད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་ལ་ཞེན་ནས་ཆོས་བདག་མེད་
 དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་དང་ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་དང་། སྟོད་པ་དང་། ཡོངས་
 བསྟེའི་རྒྱུ་མ་ཆོང་བས་རྟོགས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གང་
 གིས་དངོས་པོ་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་ན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་
 བར་གསུངས་པ་ནི་ཉི་ཆོ་བ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་
 འདྲ་བར་གནས་པ་ཉིད་མཐོང་རྣམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྟངས་སྤྲུལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་
 ཉིད་ལས། འོན་ཀྱང་། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་དེ་དག་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ལ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟུབ་གཅིག་འཕྱངས་ཀྱང་རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་

ཤིང་ཆུ་རྫོགས་པར་ཁོང་དུ་སོང་བ་མིན་པ་ལྟར། དམན་པ་ལ་དགག་པའི་སྒྲ་
 སྒྲར་ཏེ་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ཞེས་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ནམ་གསུངས་པ་ཡིན་
 ལ་ཞེས་གསུངས། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཐ་སྟོན་སྒྲར་ཆུ་ལ་གྱི་བྱུང་པར་གཞན་
 ཞིག་གྲང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པས་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་དུ་ཆུ་
 རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན་སོགས་ཆོས་ཀྱི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་
 རྟོགས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སྟོན་པ་བྱུགས་མེ་ཅན་གྱི་བཀའ་དང་
 བྱམས་པ་དང་སྒྲ་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མ་
 རྟོགས་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟར་བར་དགོངས་པ་འགལ་མེད་
 བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཆུ་བོ་གཅིག་འདྲེས་ཀྱི་ཆུ་པ་དུ་གཏན་ལ་འབབས་པ་སྒྲ་
 འགྱུར་ལོ་པ་ཅ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། །

དེ་ལྟར་ན་རང་འགྲེལ་ལས། ལུང་འདི་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་
 ཡོད་དེ་ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་དེས་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་
 མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་ལྟར་དེ་དག་གྲང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
 གྲང་རང་གི་སྒྲོམ་རྣམ་པར་དབྱུང་པས་གྲང་བྲིས་གྲིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ལ།
 ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྐྱོད་པའི་སྤྲ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་

སྒྲངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་དེ་བོ་ལ་
 དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་
 པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་སོགས་རིགས་པ་གསུམ་དང་ལུང་གསུམ་གྱིས་ཉན་རང་གིས་ཆོས་བདག་
 མེད་རྟོགས་པར་གསུངས་པའི་དོན་མི་པམ་ཆོས་རྗེའི་དགོངས་པ་དང་སྒྲར་ནས་
 སྐྱོར་བ་འགོད་པ་ལ།

རིགས་པ་དང་པོ་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཆོས་ཅན། སེམས་དང་
 པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་གྱིས་སྒྲོའི་སྟོབས་གྱིས་བྲིས་གཞོན་པར་ཐལ།
 དར་འཛིན་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཡུང་པོ་རགས་པའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་བཞིན་
 ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡུང་པོ་རགས་པ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས། དེ་མ་རྟོགས་ན་ཉན་རང་རྣམས་བདག་མེད་པའི་
 འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་མི་རུས། དེ་མ་རུས་ན་ས་དང་པོའི་བྱང་སེམས་
 གྱིས་སྒྲོམ་བྲིས་གྲིས་གཞོན་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
 ཆགས་བྲལ་གྱི་སོ་སྐྱེ་བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཁམས་
 གསུམ་ན་སྐྱོད་པའི་སྤྲ་རྒྱས་གྲང་མ་སྒྲངས་པར་ཐལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 བདག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་ཡུང་པོ་རགས་པ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན་དེ་དག་

གི་དེ་བོ་ལ་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྤྱིར་དོ་ལ་
པ་བཞིན། ཞེས་སོ། །

རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་ཏུ་གང་གས་པའི་རྒྱ་
ཕུང་པོ་རགས་པ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། ། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོ་
རགས་པ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་ལ་རར་འཛིན་སྐྱེ་བའི་བྱུང་པ་
ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་ཕུང་དང་པོ་ནི། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས།
ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་རར་འཛིན་ཡོད། །རར་འཛིན་
ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །སོགས་ནས། དེ་ནས་ལས་
དང་སྐྱེ་བ་ཡང་། །ཞེས་པའི་བར་ཆོགས་བཅད་གསུམ་ལས། ཆོགས་བཅད་
དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་རགས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་གང་ཟག་
ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་དང་དེ་ལས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་
སྤྲིན་གསུམ་པོ་བར་མཆོམས་མེད་པར་འཁོར་བས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་
བསྟན། ཆོགས་བཅད་ཕྱི་མས་ཕུང་པོ་རགས་པ་ཆ་ཕྱེ་ནས་དཔྱད་ན་རང་གཞན་
གཉིས་ཀ་དང་དུས་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་ན་འཛིན་ལྟ་ལོག་པས་
འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བསྟན།

ལུང་གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཅི་ལྟར་མིག་ནི་འབྱུང་པ་ཡིས། །
ཞེས་པ་ནས། གནས་མེད་ལེན་མེད་མྱ་ངན་འདས། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆོགས་

བཅད་དགུ་པོས་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་རྣམས་
རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་ནས། བདེ་བ་དང་འཕྲད་སྲིད་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
བྲལ་སྲིད་སྲངས་ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བསྟན། དེ་བུང་སེམས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་རྣམ་པ་མིན་ཏེ། ཉན་རང་གི་དབང་དུ་མཛོད་
ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚུགས་ཐོག་ཁོར་བ། དེ་ལྟར་བུང་རྒྱབ་སེམས་
དཔས་ཀྱང་། །མཐོང་ནས་བུང་རྒྱབ་ངེས་པར་འདོད། །ཁོར་ཀྱང་དེ་ནི་སྤྲིང་རྩེ་
ཡིས། །བུང་རྒྱབ་བར་དུ་སྲིད་མཆོམས་སྤྱོད། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

ལུང་གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གཟུགས་ནི་
དབུ་བ་རྟོས་པ་འདྲ། །ཆོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བྱར་བཞིན། །འདུ་ཤེས་སྤྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྤྲོ། །
འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་
ཀྱིས་བཀའ་བསྟུན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་དག་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐྱུ་བ་ཀྱི་དགོངས་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱི་
ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པས་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་
ཀྱིས། །ཞེས་དང་། བཙམ་ལྟན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁུན་པས་ཀ་ཏ་ཡ་
ན་ཡི། །གང་མས་དག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀ་དག་ག་པར་
མཛོད། །ཅེས་སོ། །ཁོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ན།
ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་ཞེས། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་མ་

ཡིན། གྲེ་བླ་མཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ཡང་དོན་མེད་མིན་ཏེ། དང་པོ་ནི།
 རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སློན་ལམ་དང་། སྦྱོང་པ་ཡོངས་བསྡོམ་བཤད་དེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ག་ལ་འགྱུར། བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་ལ་གནས་པའི་དོན། ཁའོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་
 ལྷམ། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་ལྷམ་པ། འདྲིའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱུངས།
 ཞེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པས་ནི་ཆོས་ལ་
 བདག་མེད་པ་ཅམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དང་། ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། སློན་ལམ་དང་། སྦྱིང་རྩེ་
 ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྡོམ་དང་། ཆོགས་གཉིས་དང་།
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་གོ་བོས།
 ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། ཆོགས་གཉིས་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཆོས་ཉིད་
 ཀྱང་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷ་བའི་སྟོན་སྒྲུབ་པར་དུ་འཕགས་པར་
 བསྟན་ཞེས་པ་ནི། ལྷགས་ཤིན་ཏུ་མད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྟོགས་ཉན་རང་
 གིས་མ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་བསྟན་པས་སོ། འདྲིའི་མཁས་སྤྱིར་ཉན་རང་
 གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐ་སྐྱོད་མཛད་ཀྱང་འཕགས་གསུམ་རྟོགས་
 རིགས་མཐོང་མཁན་ཡོད་པ་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འབྲེལ་
 པར། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་
 བསྟན་པ་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱས་པར་བསྟན་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མཛོར་མཆོན་པ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་
 ཟད་དོ། འི་སྐད་དུ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས། མཆོན་མ་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར། །
 བྱོང་གིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། འདྲིའི་བྱོང་གིས་ཐེག་ཆེན་ལས། འདྲི་
 ཆང་བར་བསྟན་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་སོ། འདྲིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 གསལ་བ་དང་། རྒྱས་པ་དང་། རྟོགས་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་ལས། དང་པོ་
 ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར། གཞུགས་ནི་དབྱ་བ་དོས་པ་འདྲ། ཞེས་སོགས་
 དཔའི་སྟོན་པ་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཅམ་ལས་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་གང་ཞིག་
 ཐེག་ཆེན་དུ་ནི། གཞུགས་ནི་གཞུགས་ཀྱིས་སྟོང་དོ་སོགས་གསལ་བར་གསུངས་
 པས་སོ། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཐེག་པར་བདག་ཏུ་གང་གསུངས་པའི་རྒྱ་ཉར་
 ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་རིགས་པ་བདེན་པས་སྟོང་བ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་པ་གང་ཞིག་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སྟོང་ཉིད་ཉི་ལུ་སྟོན་སྒྲུབ་པ་འབེབས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཕུང་པོ་རིགས་པ་བདེན་པས་སྟོང་བ་ཅམ་ལས་
 མ་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ཐེག་ཆེན་ལས་མཐའ་བཞི་བཀའ་པའི་མཆོན་མེད་ཆང་
 བར་བསྟན་པས་སོ། འདྲིའི་ཕྱིར་གསུངས་པའི་ཤིང་རྟ་ལས་ནི། འདི་ལྟར་
 གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པ་སྤྱུས་ཀྱི་དོན་ནི། ཆོས་ཉིད་བདག་མེད་
 པའི་རང་བཞིན་དེ་བྱང་གཞི་ཀུན་རྩེ་པའི་ཆོས་ཅན་མ་ལུས་པ་ཡང་རྟེན་བརྟེན་
 པར་འབྲེལ་བར་མཛོད་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་བྱེད་པ་ལས་དེར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་
 རང་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕུང་པོ་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་

བྱས་པའི་ཆ་དང་། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ཆོས་ཙམ་ཞིག་རང་གི་དོ་བོས་
མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་གྱི། དེ་ལ་གཞན་རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལས་
ཉོན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་
འཕགས་གྱིས་བསགས་སྐྱུང་གི་བྱེད་པས་རྩལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྩལ་སྟེང་གི་ཆོས་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་རྣམས་མི་རྟོགས་པར་གསུངས། དེར་བརྟེན་དེས་སྟོན་
ལས་དེ་ཁ་ཅིག་ཉན་རང་རང་རྒྱུད་གྱི། ཡུང་པོ་ལྷ་པོ་སྟོང་རྟོགས་ཀྱང་། ཆོས་
གཞན་བདག་མེད་མི་རྟོགས་ཟེར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་
སྟེ། དེས་སྟོན་འབྲེལ་བ་མ་ཁལ་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་སྟོགས་སྟེ།
དེ་གོ་རམས་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་ཁོ་བོས་ནི་གོ་རམས་གཞུང་དུ་ཇི་ལྟར་བཙལ་
ཀྱང་མ་ཆེད་དོ། །

མདོར་ན། ཀུན་མཁུའི་གོ་བོ་ནི་ཉན་རང་གིས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་དོན་མཐའ་བཞི་ལས་མཐའ་དང་པོ་བདེན་པར་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཙམ་
ལ་བཞེད། ཀུམ་པ་མི་བསྐྱོད་ཞབས་ནི། རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱང་ལྷ་ཙམ་
རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་བཞེད། མི་པམ་ཆོས་ཇེ་ནི། ཕྱང་པོ་རགས་པ་
བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་འམ་ཆོས་གྱི་བྱེད་བྱུང་ཙམ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་བཞེད་
དོ། །

འོ་ན་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གསུམ་དང་ལུང་གསུམ་གྱི་སྟོན་ལེགས་ལྷན་
འབྱེད་ལ་མི་འབབ་པར་ཐལ། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་གྱིས་ཀྱང་ཉན་རང་གིས་ཕྱང་

པོ་རགས་པ་བདེན་མེད་རྟོགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་རས་གཟིགས་
གྱི་བརྩལ་ཞུགས་ལས། དེ་ལ་གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྟོས་པ་འདྲ། ཞེས་བྱ་བ་ནི།
བརྟག་མི་བཟོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཆོར་བ་རྒྱུ་བྱུང་དག་དང་མཚུངས། ཞེས་བྱ་བ་
ནི་བྱུང་ནས་འཇིག་ཅིང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདུ་ཤེས་སྒྲིག་རྒྱུ་འདྲ་བ་སྟེ། ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོང་བྱུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་
རྒྱ་ཤིང་བཞིན། ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྱིང་པོ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྣམ་
ཤེས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས། ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བོ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
ཞེས་ཉན་ཐོས་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་གྱི་གཉེན་པོར་དེ་ལྟར་རྟོགས་དགོས་པར་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་གྱིས། གཟུགས་སོགས་ཕྱང་ལྷ་
དབུ་བ་རྟོས་པ་དང་། རྒྱུ་བྱུང་དང་། སྒྲིག་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་ཤིང་དང་། ལྷན་མ་
ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐ་སྟོང་མ་མཛད་པ་ནི།
མདོར་རྟོགས་རྒྱུ་ལས་དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྟོན་སྟེ། ཞབས་མ་ཡིན་པས་
རིང་བ་སྟེ། ཞེས་ཉན་རང་རྣམས་ལ་བདག་མེད་པའོ་སྟེ་ལྷན་པ་ལྟ་བུའི་མཚན་
འཇིན་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོར་རྒྱུར་པའི། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་
ནི། ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྟོང་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་
མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་བཞེད་ནས་དེ་ཉན་ཐོས་གྱིས་མ་
རྟོགས་པས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ཞེས་གསུངས་པ་འདྲའོ། ཁོ་ན་གོང་
གི་སྐྱབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་གསུམ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་བལ་བ་

དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཏྲགས་དེ་རྣམས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་ཞིག་དང་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འབབ་པ་ཞིག་མི་དགོས་
 སམ་སྐྱུ་ན། ཏྲགས་དེ་དག་ལུང་དབང་བཅོན་དུ་བྱས་ནས་བཞོད་པ་འདྲ་སྟེ།
 འགྲེལ་པར། ལུང་འདི་ལས་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཤེས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསལ་བར་ངེས་སོ། །
 དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སོགས་རིགས་པས་མཐའ་བཅད་ནས་མཛོད་པའི་དགག་པ་
 ཡིན་པར་སྤང་ངོ། །དེས་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲུབ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་
 ལེགས་ལྡན་གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྐྱད་བཞེད་པའི་ཐོག་ནས་ཚུངས་ཅོད་པ་ཙམ་ལས་
 དོན་དུ་དགོངས་པ་མཐུན་པར་སྤང་ངོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན་རང་ལུགས་ཀྱང་སྒྲུབ་པའི་
 ཐལ་ཆེན་གསུམ་ལས་བཟུང་བར་དཀའ་བས་སྡུ་འགྱུར་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་
 མཁས་དབང་རྣམས་ནས་དེའི་སྒྲོམ་ལ་གསལ་རྒྱས་ཞིག་གསུང་ཅོད་པ་གནང་བའི་
 གསོལ་འདེབས་ཀྱང་ཁྱེད། །

མཁས་དབང་དག་གིས་གསུངས་པ་བཞིན། འཕགས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པ་ལ་ཡང་དབྱེད་པ་འདི་ཡོད་
 དེ། སྟོང་འཇུག་ལས། སོ་དང་སྐྱ་སེན་བདག་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གང་
 ཟག་བདག་མེད་བསྟན་པའི་གཞུང་གིས་གང་ཟག་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་

མི་རུས་པར་ཐལ། སོ་དང་སྐྱ་སེན་སོགས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ཆོས་བདག་ཕྱ་
 མོར་གཏན་ལ་མ་པབ་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་མ་གྲུབ་ན་གཞུང་དུ་གཟིགས། དེ་
 བཞིན་དུ། ཐེག་དམན་པ་དབང་པོ་རྟུལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོངས་འཛིན་དང་ཡང་
 བལ། ཆོགས་ཀྱང་དམན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་བྱེད་གྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་
 རྒྱས་པ་ཡང་མ་བསྟན། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ཙམ་ལས་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་སོགས་ཡིན་ཀྱང་། མི་ཆོ་གཉིས་གསུམ་
 སོགས་དུས་ལྷུང་དུས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་རུས་
 ཤིང་། དེ་ལས་ལྷོག་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་གྱུར་གྱིས་རབ་ཏུ་ཚང་བའི་ཐེག་ཆེན་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་དུས་ལྷུང་བ་མ་མཐའ་ཡང་བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་མེད་གཅིག་གི་བར་དུ་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བ་ནི། གེ་མ་དེ་འདྲའི་ལུགས་ཀྱི་
 ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཅིས་ནོངས།

དེ་ལྟར་དག་བྱེད་ལུང་རིགས་ཉལ་འགྲོའི་རྒྱན། །
 གུས་ཏྲག་བཙོན་པས་དེང་འདིར་བྱངས་ན་ཡང་། །
 མི་པམ་མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་རལ་གྱུང་ནས། །
 འབབ་པའི་གཏུ་ཡིན་མིན་མཁས་རྣམས་གཞིགས། །
 ཞེས་ཀྱང་བསྐྱེད་ལོ། །

༥ གསུམ་པ་ས་དང་པོར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། ས་འདིར་སྦྱོར་པའི་
 ཕར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ། སྦྱོར་པའི་བསྐྱེད་པ་སྦྱོར་པའི་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་མོ།
 དང་པོ་ནི། དེ་ཆོ་དེ་ལ་རྫོགས་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱ། །དང་པོ་སྦྱོར་པ་
 ཉིད་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར། །དང་པོ་སྦྱོར་པ་ལའང་གུས་པར་བྱས་པ་ཡིས། །སྤང་དུ་
 མི་རུང་དཔོག་པའི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེ་ཡི་ཆོ་
 བྱང་སེམས་དེ་ལ་ཆོས་ཅན། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུད་པོ་སྦྱོར་
 པའི་ཕར་ཕྱིན་ཉིད་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་སྦྱོར་པ་ལའང་གུས་པར་
 བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲེལ་རྒྱས་ཆོས་ཅན། སྤང་དུ་མི་རུང་
 བའི་ཡོན་ཏན་དཔོག་པའི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྤོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་
 རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱི་མཐོང་པའི་སྤྲིང་རྫོང་ཀུན་ལ་སྤོང་བའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ས་དང་སྦྱོར་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གཞན་རྣམས་
 མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྦྱོར་པའི་བསྐྱེད་པ་ལ། རྒྱལ་བས་དང་པོར་སྦྱོར་པའི་
 གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཛན། གཏོང་བ་པོ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ཡང་གནས་
 སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་སྦྱེད་ཚུལ། བྱང་སེམས་ལ་བདེ་བ་སྤྱུར་དུ་སྦྱེད་
 ཚུལ། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུན་པ། རྒྱལ་བས་ལ་བདེ་བ་སྦྱེད་ཚུལ་གྱི་བསྟུན་པ་ལ་
 བདེ་བ་ལྡན་ཏེ། །

དང་པོ་ནི། སྦྱོ་བོ་འདི་ཀུན་བདེ་བ་མཛད་པ་འདོད་ཅིང་། །མི་རྣམས་བདེ་

བའང་ལོངས་སྤྱོད་མེད་མིན་ལ། །ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ནི་སྦྱོར་ལས་འབྱུང་མཁུལ་
 བས། རྒྱལ་བས་དང་པོར་སྦྱོར་པའི་གཏམ་མཛད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ། སེ་སེའི་སྦྱོ་
 བོ་འདི་ཀུན་བསྐྱེད་སྦྱོར་ཆ་གང་སོགས་སེལ་བའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་མཛད་པར་
 འདོད་ཅིང་། མི་ཡིས་གཙོས་པའི་འགྲོ་བ་ཆེ་ཤ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཕྱིར་
 བཙུགས་པའི་བདེ་བའང་རྒྱུ་ལོངས་སྤྱོད་མེད་ན་འབྱུང་བ་མིན་ལ། ལོངས་སྤྱོད་
 ཀྱང་ནི་རྒྱུ་བསྐྱེད་རྣམས་བྱ་བའི་སྦྱོར་པ་ལས་འབྱུང་བ་མཁུལ་བས། རྒྱལ་བས་
 ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་དང་པོར་སྦྱོར་པའི་གཏམ་མཛད་ནས་དེ་ལ་འབྲུག་པར་
 བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་རྒྱ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་
 ལས།

དང་པོ་ནི། སྤོང་རྫོང་མཐོང་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་སེམས་ཅན། །དང་དོན་
 ལྷུང་ལེན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་། །དེ་དག་གི་ཡང་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་།
 སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉེར་ཞིའི་རྒྱུར་གྱི་སྦྱོར་ལས་བྱུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། གཏོང་བ་པོ་
 ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་གཞན་པར་ཀྱི་སྤོང་རྫོང་མཐོང་ཞིང་གཏོང་བའི་ཆོན་ཆོང་པས་
 བོར་རྒྱུད་དུ་ཆོང་ནས་ཆེན་པོ་རྫོང་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་གཞན་བྱུང་གསོད་ཀྱི་རྒྱུད་
 ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་པའི་སེམས་པ་ཅན། ཆོ་འདིའི་སྦྱོར་བྱུགས་དང་ཕྱི་མ་མཐོང་པས་
 ཐོབ་པའི་དང་དོན་འབའ་ཞིག་ལྷུང་ལེན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ། སྦྱོར་པ་
 ཚུལ་བཞིན་བཏང་བ་མིན་པ་དེ་དག་གི་ཡང་དང་ཉིད་གང་འདོད་པའི་བདེ་བའི་

ལོངས་སྟོང་རྣམས། འབྲས་བུ་བཀའ་སྒྲིབ་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྒྱུ་
རྒྱུ་པའི་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གནས་སྐབས་འཁོར་བའི་
གནས་འདིར་ཡང་བདེ་བའི་ལོངས་སྟོང་གི་རྒྱུ་སྦྱིན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཞུམ་ཞིག་ཆོ། འཕགས་
པའི་སྦྱོང་བྱེད་འཕྲད་ལྷུང་དུ་འཕྲོབ། ཏེ་ནས་གྲིད་རྒྱུན་ཡང་དག་བཅད་བྱས་ཏེ།
དེ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་ཞི་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱིང་རྩེ་དང་བྲལ་བའི་
གཏོང་བ་པོ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་འདི་ཡང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་སྐབས་ཀྱི་དུས་
ནས་ཞིག་གི་ཆོ། སྦྱིན་པ་ལེན་པ་པོ་འཕགས་པའི་སྦྱོང་བྱེད་འཕྲད་པ་ལྷུང་དུ་
འཕྲོབ་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་གཏོང་བ་པོའི་གནས་སུ་བསོད་སྒྲོམས་ལ་རང་
བྱོན་ནས་སྦྱར་བྲངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་འཕགས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་
ཆོས་བསྟན་པ་ལས་འཕགས་པས་མཛད་དུ་བྱས་ཏེ་གྲིད་པ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་རྒྱུང་
ནས་ཡང་དག་པར་བཅད་པར་བྱས་ཏེ། སྦྱིན་པ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་འབྲས་བུ་ཉན་རང་
གི་ཞི་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་མཐར་ཐུག་བྱུང་འདས་ཀྱི་རྒྱུར་ཡང་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འགྲོ་ལ་ཕན་པར་དམ་བཅས་ཡིད་ཅན་རྣམས། སྦྱིན་
པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་དགའ་བ་ཐོབ། ཅེས་པ་སྟེ། བྱང་སེམས་མིན་པའི་
གཏོང་བ་པོ་རྣམས་ལ་ནི་སྦྱིན་པ་བཏང་བའི་དུས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྦྱིན་འབྲས་ལ་
ལོངས་སྟོང་པ་མེད་ན་སྦྱིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་གྲིད་ཀྱང་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པར་དམ་

བཅས་པའི་ཡིད་ཅན་བྱང་སེམས་རྣམས་ནི། སྦྱིན་པས་འབྲས་བུ་དུས་རིང་པོར་
མི་ཐོགས་པར་སྦྱིན་པ་བཏང་མ་ཐག་ཏུ་འབྲས་བུ་དགའ་བ་ཐོབ་སྟེ། ལེན་པ་པོ་
བདེ་བའི་ཆེད་དུ་གཏོང་བ་གང་ཞིག་དེ་སྦྱིན་པ་བཏང་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།
རྒྱུ་མཚན་དེས་བྱང་སེམས་སྦྱིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ནས་ཡང་མི་སྤྱིད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། གང་ཕྱིར་བརྟེ་བདག་བརྟེ་བདག་མ་ཡིན་པ། ཏེ་ཕྱིར་སྦྱིན་
པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་སྦྱིན་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་
གཏམ་དེ་འདོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་
ལྟར་བརྟེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དང་། བརྟེ་བའི་བདག་ཉིད་མ་
ཡིན་པའི་སོ་སྦྱེ་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་མཛད་མཐོངས་ལོགས་མཐའ་དག་གི་རྒྱུ་སྦྱིན་
པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

ལྔ་པ་ལ། དངོས་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་འབྱུང་ཡང་གཞན་དོན་འཕེལ་
བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྒྲ་ཐོས་བསམ་ལས། རྒྱལ་སྐུས་
བདེ་འབྱུང་དེ་ལྟར་བྱུང་རྣམས་ལ། ཞི་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱེད་མིན་ན། །
ཐམས་ཅད་བཏང་བས་ལྷ་ཞིག་སྒྲོམ་ཅི་དགོས། ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་སྒྲོང་མོ་
པས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྒྲོང་བའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ན། བདག་ལ་སྒྲོང་བ་ཡིན་ནོ་བསམ་པ་
ལས། རྒྱལ་སྐུས་དེ་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཉན་རང་རྣམས་ལ་
འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཞི་བར་ཞུགས་པའི་འགོག་པ་ཐོབ་པའི་བདེ་བས་

ཀྱང་བདེ་བར་བྱེད་པ་མིན་ན། སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་བཏང་
བས་ནི་བྱང་སེམས་ལ་བདེ་བ་ཆེས་འབྱུང་བ་ནི་ལྟ་ཞིག་སྒྲོམ་ཅི་དགོས་ཏེ་མི་
དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུས་བཅད་སྟེར་ཞིང་བདག་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས། །
གཞན་དག་རྣམས་ཀྱི་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པའི། །སྤྱག་བསྐྱེད་རང་རིག་ཉིད་དུ་
མཐོང་ནས་ནི། །དེ་གཅན་བྱ་བྱིར་རྒྱུར་དུ་བཙོན་འགྲུལ་ཅོམ། །ཞེས་པ་སྟེ།
ཆགས་པ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་སྒྲོར་བ་ལྟ་བུ་
ཞིག་གིས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཤ་བཅད་དེ་གཞན་ལ་སྟེར་ཞིང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་བདག་
གི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་གདུང་བས་མཉམ་བ་ལ་དཔགས་ནས་གཞན་དག་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཆེས་
ཆེན་པོ་ནི་བདག་གི་ཤ་བཅད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་སྟོང་འཁྱུར་དུ་ལྷག་པ་དེ་རང་
གིས་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་ནི། །རང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་
ཅིས་མེད་དུ་བཏང་ནས་གཞན་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་རྒྱུན་གཅད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
ཐོགས་བྱུང་ཐོབ་ཆེད་རྒྱུར་དུ་བཙོན་འགྲུལ་ཅོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཆགས་པ་མེད་
པའི་ས་ཐོབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སེམས་མེད་སེམས་པོ་བཅད་པ་ལྟར་སྤྱག་
བསྐྱེད་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་སྤྱིག་པ་སྤངས་པས་ལུས་ཀྱི་སྤྱག་
བསྐྱེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་མཁས་པས། སེམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་
ཡང་མེད་དེ། སྒྲོང་འཇུག་ལས། སྤྱིག་པ་སྤངས་བྱིར་སྤྱག་བསྐྱེད་མེད། །

མཁས་པའི་བྱིར་ན་མི་དག་འཁེད། །འདི་ལྟར་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། །སྤྱིག་
པས་སེམས་དང་ལུས་ལ་གཞོད། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ནི་ལུས་བདེ་ལ། །མཁས་པ་
ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན། །གཞན་དོན་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་ནི། །སྤྲིང་ཐེ་ཅན་
དག་ཅི་སྟེ་སྟོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱིན་པའི་རྣམ་དགེ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་གཞུང་དོན་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ། ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྤྱ་བཤད་པ། སྤྱ་བཤད་དང་མཐུན་
པའི་དངོས་མིང་འཇུག་པའི་གཞི། བཏགས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་དང་གསུམ་
མོ། །

དང་པོ་ནི། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་ས་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་
འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕར་འགྲམ་དང་དོགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་
སྤྱིབ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་མངའ་བའི་སངས་རྒྱུས་ཉིད་དོ། །པ་
རོལ་ཏུ་སོན་པ་ནི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པས། ཕར་བྱིན་ཞེས་པའི་
སྤྱ་དོན་དང་ཤེས་བྱའི་མཚན་གཞི་འབྲས་བུ་ཤེས་བྱའི་དང་རྒྱུར་ནས་བསྟན།
ཆོག་བྱིམ་ཡོད་ན་མི་མངོན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་འདིས་ལས་
ཀྱི་རྣམ་པར་དགྲེ་བ་མི་མངོན་པར་མ་བྱས་པས་གཞུགས་སུ་འཁྱུར་བའམ་གྲེའི་དང་
ར་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་བྱི་མའི་མཐའ་ཅན་ཉིད་དུ་བཞག་གོ། །ཞེས་པས་
ལོགས་སྤྱར་དུ་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཞེས་པའི་ཡི་གེའི་སྤྱབ་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་
ས་རོལ་གྱི་སྐད་དོད་ལ་པ་ར་དང་བྱིན་པའི་སྐད་དོད་ལ་ཨི་ཏེ་ཞེས་ཡོད་པའི་པ་ར་

ལ་ནམ་དགེ་གཉིས་པའི་གཅིག་ཚིག་ཨམ་གྱིན་པས་པར་ཨམ་ཞེས་སུ་གྲུབ། ཨ་
བརྗོད་བྲལ་ཡིན་པས་ཕྱིས་ཏེ་པར་མ་ཞེས་པ་རོལ་ཏུ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། སྤྱི་
བསྟན་བཅོས་ལས། ཚིག་ཕྱི་མ་ཡོད་ན་མི་མངོན་པར་མི་བྱུངོ། ཞེས་པས་ཚིག་
ཕྱི་མ་ཡི་ཏེ་ཡོད་པས་ཚུ་རོལ་གྱི་ནམ་དགེ་གཉིས་པའི་མ་མི་མངོན་པར་མ་མེད་པ་
མ་བྱས་པར་པ་རོལ་གྱི་ཡི་ཏེ་ཞེས་པའི་ཡི་ཚུ་རོལ་གྱི་མ་སྟོག་མེད་ལ་བྲངས་པས།
པར་མི་ཏ་སྟེ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ནི། དེ་ཉིད་པའི་བསྟུ་
བའམ་གཞུགས་མཛེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་མའི་མཐའ་ཅན་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་གཞིར་བབྱང་ནས་དེ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་
འགྲེལ་ལས། ཤེས་རབ་བབྱང་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
སོ། རོལ་གྲུང་དེ་ནི་སྤྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཅམ་ལ་མི་གོ་བར། བྱེ་བྲག་སྒྲ་
བཤད་དང་མཐུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གོ་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ས་དང་པོར་ཐོབ་པའི་སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་སྟོགས་སྟོབ་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ནི་སྒྲ་བཤད་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་དབང་བཅོན་དུ་བྱས་
ནས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་འབྲས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ།
ཅི་ལྟར་འབྲན་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་བྱིས་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱིན་པ་ལ་སྟོགས་པ་ནམས་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
དང་འབྲས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་བྱིས་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་དེས་པར་བཞག་ནས་
སྤྱིན་པས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། རྟེན་པ་མེས་ལ་སྟོགས་
པ་འཆད་པར་འགྱུར་པ་དག་གྲུང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱུངོ། ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། ཤེས་ན་འདིར་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཤད་དང་མཐུན་པ་དབང་
བཅོན་དུ་བྱས་ཏེ་ཕྱིན་ཟེན་གྱི་མ་ཕྱེན་པ་གཞིར་བབྱང་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ།
སྤྱིར་སྟོབ་ལས་དུ་ཤེར་ཕྱིན་མེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། པར་ཕྱིན་བྲག་གི་ནང་ཆོན་དུ་
འགྱུར་པའི་ཤེས་རབ་པར་ཕྱིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་དཔལ་སྤྱད་སྤྱི་དོན་
ལས། ཚེས་ཐམས་ཅད་སྟོས་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མ་ཕྱེན་པ་གང་མི་
གནས་པའི་བྱང་འདས་སུ་ཕྱིན་པའམ་ཕྱིན་བྱེད་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་
གསུངས་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་སུ་ཕྱིན་ཟེན་དང་ཕྱིན་
བྱེད་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་གཞིར་བབྱང་ནས་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་པར་ཕྱིན་
དངོས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དང་། ལམ་ལ་བཏགས་པ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
གྱི། ཕྱིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་པའི་པར་ཕྱིན་གྲུང་ཅིས་མི་བཞེད་དེ་སྐབས་ཐོབ་སོ་
སོར་ཤོན་འབྱེད་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་གང་འཆད་གྲུང་མེད་མི་རུང་བའི་གནད་དམ་
པའོ། །

གཉིས་པ། གཞུང་དོན་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་པར་
ཕྱིན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྤྱིན་པ་སྤྱིན་བྱ་ལོན་པོ་གཏོང་པོས་སྟོང་། འཛིག་
རྟེན་འདས་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བྲ། ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་། སྤྱིན་བྱ་ཆས་དང་ལེན་པོ་སྤོང་མོ་བ་དང་གཏོང་བ་པོ་རང་
 ཉིད་ལྟ་བུ་འཁོར་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གྱིས་ཕྱིས་ཟིན་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་
 བར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། མི་
 དམིགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ལ། ཞེས་དང་། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་ཤེས་པར་མི་རུས་སོ། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ནི། གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་སྐྱེས་གྱུར་པ་དེ། །
 འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བསྟན། ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་འཁོར་གསུམ་
 པོ་དག་ལ་བདེན་འཛིན་དང་མཚན་འཛིན་དང་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་ཆགས་པ་
 སྐྱེས་པར་གྱུར་པའི་སྤྱིན་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་
 བསྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དམིགས་པ་ནི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་བདེན་པས་བསྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་འཁོར་
 གསུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། འཁོར་གསུམ་དུ་
 བདེན་པར་རྟོག་པ་སོ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་བུམ་པ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ། འཁོར་
 གསུམ་དུ་མཚན་མར་རྟོག་པ། དཔེར་ན། སྤྱུ་མ་མཁའ་གྱིས་རང་གི་སྤྱུ་མས་
 སྤྱུ་ལ་པའི་བྱུང་མེད་ལ་དབྱིབས་སོགས་སུ་མཚན་མར་འཛིན་པ་ལྟར་མ་དག་ས་
 བདུན་སྐབས་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་གཉིས་སུ་
 འཛིན་པ་ཕྱ་མོ་ནི། མདོ་རྒྱན་ལས། འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡེའི་ཕྱིར། ཞེས་

པ་ལྟར། དག་པ་ས་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་
 ཤེས་མེད་ཀྱང་གཉིས་སུ་དགོས་བསྐྱེད་པའི་འཛིན་པ་ཕྱ་མོའི་ཆ་ཆེས་ཐོབ་ན་ཡོད།
 དེས་ན་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ན་མཚན་འཛིན་དང་གཉིས་འཛིན་དེས་བསྐྱེད་པའི་
 སྤྱིན་སོགས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་པར་ཕྱིན་ནི་ཞེས་ལྟ་བུ་ཤིང་ཤིང་གྱི་འགྲེལ་པར་
 གསུངས། འདིར་འཇིག་རྟེན་འདས་མ་འདས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གཉིས་ཀ་ས་དང་པོའི་
 དབྱེ་བ་ཡིན་པར་མཁས་དབང་གོ་བོས་གསུངས་ཀྱང་ཚོགས་སྦྱོར་ན་འཇིག་རྟེན་
 པའི་པར་ཕྱིན་མེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཁོང་ཁྱོད་པའི་བསམ་པ་སྐྱོད་
 ཅིག་ཙམ་ཞིག་སྐྱེས་ན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱར་བསམ་གསུངས་པའི་བསོད་
 རམས་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱར་བསྟན་པའི་སྤྱིན་པ་དང་ཆུལ་བྱིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 གོ་མས་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་འཛོམས་པར་འགྱུར་ན་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་
 འཕགས་ས་ཐོབ་ནས་ཁོང་ཁྱོད་པའི་ཆུ་འཛོམས་པ་མི་སྲིད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་མཁུག་བསྟུན་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱལ་
 པའི་སྤྱུ་ཡིད་ལ་རབ་གནས་ཤིང་། །དམ་པའི་རྟེན་ལ་འོད་ཆགས་མཛེས་པ་
 རྟེན་གྱུར་པའི། །དག་འ་བ་འདི་ནི་ལོར་བྱ་ཆུ་ཤེལ་ཇི་བཞིན་དུ། །ལུན་པོ་སྤྱུ་ག་པོ་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་རྒྱལ། །ཞེས་པ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆུལ་
 གྱིས་དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་པའི་སྤྱུ་ཡིད་ལ་རབ་ཏུ་
 གནས་ཤིང་། དམ་པའི་རྟེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་འོད་ཆགས་ཤིང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པས་མཛེས་པ་རྟེན་

པར་གྱུར་པའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དེན། དཔེར་ན་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་
 རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཉ་གང་བས་སུན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ།
 རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་ཀྱི་སུན་པ་སྤྱག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 བསལ་ནས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ནི། དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་རབ་གསལ་
 འོད་སྦྲང་གསར་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་བཤད་པའོ། །

༥ ས་གཉིས་པ་རི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་དོན་གཞུང་དོན་མཚན་
 དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། ས་གཉིས་པ་རི་མ་མེད་པ་ལ། རོ་བོ་ཐོག་ཆེན་སྒོ་མ་ལམ་
 རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་དུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་གྱི་
 རྟེན་བྱེད་པ། དེས་ཆོག། འཆལ་ཚུལ་ཚོལ་བའི་རི་བྲལ་གྱིར། རི་མ་མེད་པའི་
 ས་ཞེས་བྲ། ཞེས་སོ། སྟོང་བའི་བྱུང་པར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོ་མ་སྤང་ཆེན་
 པོའི་ཆེན་པོ་ཞེ་དུག་སྤངས། རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་ཆོས་ཉིད་མཆོག་གི་དོན་དུ་
 རྟོགས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ། ཤས་ཆེ་བའི་བྱུང་
 པར་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤས་ཆེ། སྤྱོད་བ་འཛིན་པའི་བྱུང་པར་གྲིང་

བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་སྤྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱོད་བ་འཛིན་ལུས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་ས་ཡི་རོ་བོ་བསྐྱར་
 པ། ཞར་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་བཤད་པ། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་
 མཇུག་བསྟུ་བ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་ཚུལ་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དེ་ཚུལ་སྤུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྟར་གྱིར། མི་
 ལམ་དུའང་འཆལ་བྲིམས་རི་མ་སྤངས། ཞེས་པ་སྟེ། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་
 པའི་བྱུང་ཚུལ་སེམས་དཔལ་འདྲེ་རང་སའི་ཚུལ་བྲིམས་སྤུན་སྤུན་ཚོགས་པའི་ཡོན་
 ཏན་དང་ལྟན་པའི་གྱིར། སང་པའི་ཆོ་ལྷ་ཅི་རྒྱུ་ལམ་དུའང་འཆལ་བྲིམས་ཀྱི་རི་
 མ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། སྤྱིར་བྱུང་སེམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་ས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་
 མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་སོགས་ལྷག་པ་ལས་ས་གཉིས་པ་
 སོགས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ས་ཞེས་བྲ་བ་ཤེས་པའི་བྱུང་པར་
 ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྱིར། དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་
 བྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་ལས་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །
 སྐབས་འདིར་ཅ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྤྱོད་ནོ། རོ་བོ། སུན་སུམ་
 ཚོགས་པའི་ཆད་བཅས་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་ནི། སྤྱི་ལ་ཞེས་པའི་གི་ཏ་བསིལ་བ་
 དང་། ལ་ཏི་ཐོབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་

ཉོན་མོངས་པ་དང་དུ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲིག་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སེམས་
ཡིད་ལ་བཅག་པའི་མེ་ཞི་བས་བསིལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ། བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་
ཉིད་ཀྱིས་དམ་པ་དག་གི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཚུལ་བྱིས་པ་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤོང་སེམས་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པའམ། ཡང་
ན་སྤང་བྱ་བ་དུན་སྤོང་བའི་ཡིད་ཀྱི་དགོ་བ་གསུམ་དང་བཅས་ཏེ་དགོ་བའི་ལས་
ལམ་བཅུ་ལྔ། །དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་སྤོང་བ་བདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཆོས་
གསུམ་པོ་མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ནི་དེ་དག་
ཀུན་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་
བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། མི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་བྱིས་པ་དེ་མ་སྤངས། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་མི་དགོ་བ་སྤངས་པས་དག་ཚུལ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་
དག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་སྒོ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་བ་དག་ཚུལ། ས་དང་པོ་བས་ལྷག་
ཚུལ། དེ་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་དག་གྱུར་པས། །དམ་པའི་ལས་
ལམ་བཅུ་ཆར་གསོག་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། ས་གཉིས་པའི་བྱང་སེམས་འདི་

ནི། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་མི་མཐུན་པའི་དེ་མ་དག་པར་གྱུར་པས། རྒྱ་མཚན་
དེར་བརྟེན་དམ་པའི་ལས་ལུས་ངག་གི་སྤོང་བ་དུན་དང་ལམ་ཡིད་ཀྱི་དགོ་བ་ཀུན་
སྤོང་གསུམ་བཅས་ལས་ལམ་བཅུ་ཆར་ཡང་དང་གིས་གསོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ཏེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤང་བ་དག་གྱུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་
དེ་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒོག་
གཅོད་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་
ལ་བསམ་པ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་རང་འགྲེལ་དུ་བྲངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགོ་བའི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བཅུ་ཆར་ཡང་། །དེ་ལ་
ལྷགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། ཅི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་རྣམས་
སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་མི་གསོག་གམ་ཞེན། དེས་ཀྱང་
གསོག་མོད། འོན་ཀྱང་ས་དང་པོའི་སེམས་དཔའ་ལས། དགོ་བའི་ལམ་འདི་ལྟ་
ཞིག་བཅུ་ཆར་ཡང་ས་གཉིས་པའི་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ལྷགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་དག་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ས་འདི་ལ་གཅོད་པོ་ཚུལ་བྱིས་པར་བྱིན་ལྷག་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྟོན་ཀའི་རྩ་ལྟར་ཏྲག་ཏུ་རྣམ་དག་སྟེ། ཞི་འོང་ཆགས་
པར་དེ་དག་གིས་རྣམ་མཛོས། ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་སེམས་དེ་ནི་དཔེར་ན་སྟོན་ཀའི་
དུས་ཀྱི་རྩ་བ་སྤྱིན་དང་བྲལ་བ་ལྟར་ཏྲག་ཏུ་འཆལ་བྱིས་པ་དེ་མ་རྣམས་པར་དག་
སྟེ། རྩ་བའི་ངོ་བོ་ཚ་གདུང་ཞི་བ་ལྟར་དབང་པོའི་སྒོ་བསྐྱམས་པས་ཞི་བ་དང་།

འོད་དཀར་གྱི་བླ་བ་ཆགས་པར་ལྷ་མེད་གསལ་བ་ལྟར་ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་གྱིས་
བརྒྱན་པ་སྟེ་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་མཛོམས་སྟེ། །

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་གྱིས་དག་ཚུལ་ལ། དངོས་པོར་ལྷ་ན་ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་
མི་དག་ཚུལ། བྱང་སེམས་གྱི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་དངོས་འཛིན་དང་བྲལ་བར་བསྟན་
པ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ནི་བྱིས་ཀྱིས་དག་རང་བཞིན་ལྟ། །དེ་ཕྱིར་དེ་
ནི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་དག་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་འདྲལ་བྱིས་ཀྱིས་བརྒྱུད་
གསུམ་དང་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་གྱིས་ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་དག་པའི་གང་
ཟག་དེ་ནི་རང་ཉིད་ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་དག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ལྟ་ན། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་
ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་དག་པར་མི་འགྱུར་སྟེ། དུམ་ལས། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྒྱལ་བའི་ལམ་སྟོང་པ། །སེམས་ཅན་འདི་དག་བྱིས་ཀྱིས་ལྷན་འདི་དག་
བྱིས་ཀྱིས་འཆལ་ཞེས། །སྒྲ་ཚེགས་འདྲུ་ཤེས་ཞུགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་འཆལ།
ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་ཉམས་ཤིང་དེ་ལ་ཡང་དག་ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་མེད། །ཅེས་སྟེ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གསུམ་ཆར་ལ། །གཉིས་སྟོན་རྒྱ་བ་
ཡང་དག་བྲལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ས་གཉིས་པའི་
བྱང་སེམས་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་གང་ལ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྤང་བྱ་གང་
ཞིག་སྟོང་བ་དང་། གང་ཟག་གང་གིས་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དེ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་
དངོས་འཛིན་དང་གཉིས་འཛིན་གྱི་སྟོན་རྒྱ་བ་མཐའ་དག་དང་ཡང་དག་པར་བྲལ་
བར་འགྱུར་ཞིང་ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དུམ་ལས། གང་ལ་

བདག་གི་འདྲུ་ཤེས་སེམས་ཅན་འདྲུ་ཤེས་མེད། །འདྲུ་ཤེས་འདོད་ཆགས་བྲལ་ལ་
སྟོམ་མིན་ག་ལ་ཡོད། །གང་ལ་སྟོམ་དང་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་སྟོམས་སེམས་མེད།
དེ་ནི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་སྟོམ་པར་རྣམ་པར་འབྲེན་པས་གསུངས། །ཞེས་སྟེ། །

གཉིས་པ་ཞར་ལ་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཟོད་པ་ལ། སྤྱིར་
ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་བྱང་སེམས་གྱི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་ལ་བསྟན་
པ། ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ། ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་འཆལ་བའི་ཉེས་དམིགས། ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། དན་སོང་དུ་ལྟུང་བ། སྤྱིན་འབྲས་ལན་གཅིག་གིས་
ཐོགས་པ། དན་སོང་ལས་མི་ཐར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་དག་ནི་འགྲོ་བ་ནམ་མཁའ་། །སྤྱོ་བོ་
ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་རྟག་པ་ཉམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་སྤྱིན་པ་
ལས་འབྲས་བྱུ་ཆེ་ཞིང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ལོངས་སྟོང་དུ་སྤྱིན་སྤྱིན་ཀྱིས་ཐོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཉི་ཆོ་བའི་དབྱུང་བ་དང་སྤྱོད་ཡི་
དུགས་རྩུ་འཕྲུལ་ཅན་དེ་དག་ནི་རྟེན་འགྲོ་བ་དན་པའི་གནས་སུ་ལྟུང་བ་ཡང་སྤྱོ་བོ་
མཐོང་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་སྟོང་བའི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་རྟག་པ་ཉམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
མདོ་ལས། ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་འཆལ་པ་དན་འགྲོ་དེར་འགྲོ་སྟེ། །དེ་ལ་ཐོས་པ་མང་
པོས་སྤྱོད་མི་ལུས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་འབྲས་བྱུ་དུ་

སུམ་ཚོགས་པ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེད་བཅས་དངོས་འདུ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ན། བྱིན་
ཆད་འདི་ལ་ཡོངས་སྐྱོད་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་མཁས་པ་
ཞིག་ལ་སྒྲོར་བྲི་གཅིག་ཙམ་ཡོད་ན་དེ་གཞན་ལ་སྐྱེད་ཁར་བཏང་ནས་མ་དདུལ་དེ་
སྒར་ལས་ཇེ་ལྷག་ཏུ་སོང་ནས་ཆོག་གང་དཀའ་ཆོགས་མེད་པའི་ཡོངས་སྐྱོད་ཕུན་
ཚོགས་འབྱུང་ཡང་། མི་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་ནི་མ་དདུལ་སྐྱེད་དང་
བཅས་པ་རྫོགས་བཅུག་པས་བྱིན་ཆད་དེ་དདུལ་ཞིང་ཡོངས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྐྱོད་
བ་ལྟར། ཚུལ་བྲིམས་དང་མི་ལྟན་པའི་གང་ཟག་ནི་སྟོན་གྱི་དགོ་ཅུང་འབྲས་བུ་
སྐྱེད་དང་དེའི་རྒྱ་དགོ་བའི་དངོས་པོ་འདུ་བ་དང་བཅས་ཟད་པས་ན་བྱིན་ཆད་དེ་ལ་
ཡོངས་སྐྱོད་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་ཆོར་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པ། །
གཤམ་ཏེ་འདིས་བདག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། །ཁྱལ་མར་ལྷུང་བས་གཞན་
དབང་འཇུག་འགྱུར་བ། །དེ་ལས་བྱིས་ནས་གང་གིས་སྐྱོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་
པ་སྟེ། ཚུལ་བྲིམས་དང་བྲལ་བས་ཡོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པར་འབྱུང་བ་རྟེན་དཀའ་
བ་མ་ཟད། ངན་འགྲོར་སོང་བ་ལས་ཀྱང་ལྷུང་དཀའ་སྟེ། དཔེར་ན་མཐུན་པའི་
ཡུལ་ན་འཆིང་བ་མེད་པར་གནས་པའི་དུས་ལྟར་གང་ཆོར་དབང་གིས་བྱ་བ་
གང་ལའང་འཇུག་ཞེས་བྱེད་ཅིང་། མཐུན་པའི་ཡུལ་ལྷན་མི་འགྲོ་བར་གནས་པ་ན།
གཤམ་ཏེ་འདིས་བདག་རང་ཉིད་ངན་འགྲོའི་གཡང་ས་ལས་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན།

དཔེར་ན་པོ་བཅིངས་ནས་རི་སུལ་དུ་བསྐྱར་བ་ལྟར། ངན་འགྲོའི་གཡང་སར་ལྷུང་
བ་ལས་གྱི་གཞན་དབང་ཁོ་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལས་བྱིས་ནས་གང་གིས་
སྐྱོར་བར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱོར་བའི་ཐབས་མི་སྲིད་དེ། སྐྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཆོ་
དགོ་སྐྱེད་སྐྱེད་ལྟར་ཡང་། །དགོ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན། །ངན་སོང་སྤྱུག་
བསྐྱེད་ལྟར་སྐྱོར་པ། །དེ་ཆོ་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ། སྤྱིན་པའི་འོག་ཏུ་ཚུལ་བྲིམས་
གྱི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན། ཚུལ་བྲིམས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་བསྟན་པ།
མངོན་མཐོང་ས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱར་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། དེ་བྱིར་རྒྱལ་
བས་སྤྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་ནས། ཚུལ་བྲིམས་རྩིས་འགྲོའི་གཏམ་ཉིད་མཛད་
པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བ་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་
མང་པོའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དེའི་བྱིར་སྤྱིག་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་པམ་པར་མཛད་
པའི་རྒྱལ་བས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་སྤྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་ནས།
དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་མི་ཟ་བའི་བྱིར་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་
རྩིས་སུ་འགྲོ་བའི་གཏམ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་ཚུལ་བྲིམས་ཞིང་དུ་རྣམ་འཕེལ་ན། །འབྲས་བུ་
ཉིར་སྐྱོད་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་རྣམས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཞིང་སའི་ནང་དུ་རྣམ་པར་འཕེལ་ན། །རྟེན་ཚུལ་
བྲིམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་བརྒྱུད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཉི་བར་

འཕེལ་ཞིང་དུས་རིང་པོར་ཡོངས་སྤྱོད་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རྒྱུ་གི་གཞན་དུ་
མ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བྲལ་པའི་སྒྲིན་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེ་སེའི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་དང་གསུང་སྒྲེས་དང་། རང་བྱུང་
ཚུབ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་
དང་། ཁ་ངོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། ཁྱེས་པ་སྟེ། སེ་སེའི་
སྒྲེ་བོ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་པའི་གསུང་སྒྲེས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱུང་ཚུབ་
ལ་བདག་ཉིད་ངེས་པ་རང་རྒྱལ་རྣམས་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་། གནས་སྐབས་མངོན་པར་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ལས་གཞན་མེད་དེ། དཔེས་སྤྱིང་ལས། ཁྲིམས་ནི་རྒྱ་དང་མི་རྒྱུད་ཀྱི་ས་བཞིན་དུ།
ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་ལགས་པར་གསུངས། ཞེས་སོ། འདིར་རང་
འགྲེལ་དུས་བཅུ་པའི་མདོ་ལུང་བྲངས་པའི་དོན་བསྟན་ན། མི་དག་གི་བཅུ་ལ་ཆེ་
འབྲིང་ཆུང་གསུམ་རེ་སྟེ་རྣམས། དེ་དག་གིས་རིམ་པར་དབྱེ་ལ་བ་དུད་འགོ་
གཤིན་ཟླེའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཁྱིད་པར་གསུངས་ལ། གཤམ་ཏེ་མིར་སྒྲིན་འང་རྣམ་པར་
སྒྲིན་པ་གཉིས་གཉིས་མངོན་པར་བསྟན་སྟེ། སྟོག་གཅོད་ཀྱིས་ཆོ་བྱུང་བ་དང་
ནད་མང་བ་གཉིས། མ་བྱིན་ལེན་གྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་ཆུང་བ་དང་། ལུན་མོང་པའི་
ཡོངས་སྤྱོད་དུ་འགྱུར་བ་གཉིས། ལོག་གཤམ་གྱིས་འཁོར་ལ་ཡིན་བསྟན་དུ་མི་
རུང་བ་དང་དགྲ་སྤྱོད་བཅས་པའི་ཆུང་མར་འགྱུར་བ་གཉིས། རྩལ་དུ་སྤྱོད་
བས་སྒྲུབ་པ་མང་བ་དང་གཞན་གྱིས་བསྟན་བར་འགྱུར་བ་གཉིས། བྲམས་འཁོར་

མི་འདུམ་པ་དང་གཤམ་འཁོར་ངན་པར་འགྱུར་བ་གཉིས། ཆོག་ཀྱལ་བས་
བཟུང་བར་འོས་པའི་ཆོག་མ་ཡིན་པ་དང་མ་ངེས་པའི་སྒྲོབས་པར་འགྱུར་བ་
གཉིས། བརྒྱབ་སེམས་ཀྱིས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་འདོད་པ་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་
གཉིས། གཞོད་སེམས་ཀྱིས་ཕན་པ་མི་ཆོལ་བ་དང་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱ་བར་
འགྱུར་བ་གཉིས། ལོག་ལྟས་ལྟ་བ་ངན་པར་ལྟང་བ་དང་གཤམ་སྤྱོད་ཅན་དུ་འགྱུར་
བ་གཉིས་བསྒྲེད་པར་གསུངས་ལ་འདི་དག་ནི་རྒྱ་མཐུན་པ་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་མིང་
གིས་བཏགས་ཏེ་བསྟན་པ་འཇམ་ཡང་ན་མངོན་པ་ལས་འཕངས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་
རྣམ་སྤྲིན་དུ་བཤད་ཀྱང་། དབུ་མའི་སྐབས་འདིར་འདི་དག་རྣམ་སྤྲིན་དུ་འཕམ་ལེན་
པ་འགལ་བ་མེད་པ་འདྲ་སྟེ། ས་བརྒྱུད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
ཡོན་ཏན་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ལ་སྒྲོལ་བཞི་བསྒྲོམ་པའི་རྣམ་སྤྲིན་དུ་འཇོག་པ་
བཞིན་ནོ། ཞེས་གོ་རམས་བཞེད། དག་བཅུ་ཡང་དག་སྤངས་པའི་རྒྱུ་མི་ནས་
སྤྱིད་ཅེ་བར་དུ་སྒྲེལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱུང་ཚུབ་ཡིད་བྱེད་དང་། སྒྲུའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱངས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འབྲུག། རང་རྒྱལ་གྱི་
བྱུང་ཚུབ་ཡིད་བྱེད་དང་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཟབ་མོ་ཁོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཡོངས་སུ་
སྤྱངས་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་འབྲུག། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེ་བས་
ཡོངས་སུ་སྤྱངས་ན་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་། སར་བྱིན་ཡོངས་སུ་དག་
པའི་སྤྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྲུག་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་བྱུང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྟན་པ་ནི། ཇི་

ལྟར་རྒྱུ་མཆོར་དང་ལྟན་ཅིག་དང་། བཀྲ་ཤིས་རྣ་ནག་མ་དང་ལྟན་ཅིག་བཞིན།
 དེ་ལྟར་རྒྱུ་མཆོར་དང་བྱས་བདག་ཉིད་ཆེ། ཏེ་འཆལ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་
 གནས་མི་འདོད། བྱེད་པ་སྟེ། དཔེ་ལྟར་གཙང་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷུ་འཁོར་པ་གནས་
 རྒྱུ་མཆོར་གཙང་བའི་རོ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་པ་ནི་རྣ་
 བཀྲ་པ་སྟེ་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ། དེ་ལྟར་
 རྒྱུ་མཆོར་སྤྱན་རྒྱུ་མཆོར་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་
 གཉིས་པ་བའི་སྤྱུགས་རྒྱུད་ནི་དེ་འཆལ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་པར་མི་འདོད་དོ།
 བཞིན་རྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པར་བཀྲ་ཤིས་མ་གང་དུ་ཞུགས་པའི་ཁྱིམ་དུ་རྣ་ནག་མ་ཡང་
 གདོན་མི་བར་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདིར་བཤད་པ་མི་འགལ་ཏེ།
 བཞིན་རྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པའི་དོན་ནི་བཀྲ་ཤིས་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤྱན་རྒྱུ་མཆོར་གང་དུ་
 ཡོད་པ་དེར་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། འདིར་
 འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་བཀྲ་ཤིས་པ་དང་མི་ཤིས་པ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་
 གནས་པའི་དོན་དང་། རྣ་ནག་མ་ནི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀར་བཀྲ་མི་ཤིས་པའི་མིང་
 གི་རྣམ་གྲངས་སུ་མཐུན་ཅོ་ཞེས་ཀུན་མཁུན་གོ་བོས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་སྟོང་བྱེད་པ། གསུམ་དུ་
 དམིགས་པ་ཡོད་ན་རྒྱུ་མཆོར་དེ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རོལ་བྱིན་ཅེས་བཤད།
 གསུམ་ལ་ཆགས་པ་སྟོང་དེ་འཇིག་རྟེན་འདས། ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་སེམས་གང་
 གིས་སྤང་བྱ་གང་ཞིག་ཡུལ་གང་ལ་སྟོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ་འཁོར་གསུམ་དུ་

དམིགས་པ་ཡོད་ན་རྒྱུ་མཆོར་དེ་ཞིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རོལ་བྱིན་པ་ཞེས་མདོ་
 ལས་བཤད་དོ། གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་པས་སྟོང་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་པར་བྱིན་ཅེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་མཐུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་སྐྱེས་རྒྱ་
 བ་ལས་བྱུང་སྲིད་མིན་སྲིད་པ་ཡི། ཏེ་པ་ལ་གྱུར་ངེ་མ་དང་བྲལ་ངེ་མ་མེད་འདི་
 ཡང་། རྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་བའི་འོད་ནི་འཇིག་དུ། འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་
 བཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་པོ་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་
 བའི་རྒྱུ་མཆོར་ནི་འཁོར་བས་མ་བསྐྱེད་པས་སྲིད་པ་མིན་ཡང་སྲིད་པ་ཡི་
 དཔལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་སྤྱན་རྒྱུ་མཆོར་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་བྱིར་
 འཆལ་རྒྱུ་མཆོར་དེ་མ་དང་བྲལ་བའི་ངེ་མ་མེད་པ་འདི་ཡང་དཔེ་རྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་
 རྒྱ་བའི་འོད་ནི་རབ་ཏུ་དཀར་ཞིང་རེག་བྱ་བམིལ་བའི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ། འགྲོ་
 བའི་ཡིད་ཀྱི་འཆལ་རྒྱུ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་མཚན་ནི། དབྱེད་པ་ལ་འཐུག་པའི་རྣམ་པའི་དབང་རབ་གསལ་
 འོད་སྤང་གསལ་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

ལྟེན་པ་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་དོན་གཞུང་དོན་མཚན་
དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་སྐུ་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ལ། རོ་བོ་ཐོག་ཆེན་སྒྲོམ་ལས་རྒྱུ་
དུའི་འབྲིང་པོའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་
པ། དེས་ཆོག་། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ནི། བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་པ། །
ཞེས་སོ། སྤྱོད་བའི་བྱུང་པར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྣང་ཆེན་པོའི་འབྲིང་པོ་ཞི་
དུག་སྣངས། རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་ཆོས་ཉིད་རྒྱ་མཐུན་པའི་དོན་གྱི་མཚོག་ཏུ་
རྟོགས། དེའི་དོན་སྣང་ཐོས་པ་བྱས་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་
དོན་དུ་རྟོགས་ནས་སྤྱོད་གསུམ་མེ་འོབས་ཀྱིས་གང་བའང་འབོགས་ནས་ཆོས་
འཚོལ་བའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་པུག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ། ཤས་ཆེ་བའི་
བྱུང་པར་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤས་ཆེ། སྤྱི་བ་འཛིན་པའི་བྱུང་པར་ལྷའི་
དབང་པོའི་སྤྱི་བ་འཛིན་ལུས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བྱུང་གཞི་ས་ཡི་རོ་མ་དོར་བསྟན། བྱུང་ཆོས་སའི་
ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་མཐུག་བསྟུ་བ་དང་
གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱའི་བྱུང་ཤིང་མ་ལུས་སྟེག་པའི་མེ། འོད་འབྱུང་
ཕྱིར་ན་ས་ནི་གསུམ་པ་འདྲི། འོད་བྱེད་པ་སྟེ་བདེ་གཤེགས་སྤྱས་པོ་ལ། རྟེན་
ཉི་ལྟར་ཟངས་འདྲའི་སྣང་བ་འབྱུང་། ཞེས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ལ་

སྒྲོམ་པ་མ་མཆིས་ཀྱང་མཐར་འཛིན་གྱི་བྱུང་ཤིང་མ་ལུས་པ་དུང་ནས་སྟེག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་འོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་ནི་གསུམ་པ་
འདྲིའི་མིང་ནི་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིན་ཆེན་བྱེད་པ་ལས། སྐུ་གསུམ་པ་ནི་
འོད་བྱེད་པ། ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་འོད་བྱུང་ཕྱིར། ཞེས་སོ། སྐུ་གསུམ་པའི་བདེ་
གཤེགས་སྤྱས་པོ་དེ་ལ་འོད་ཅི་འདྲ་འབྱུང་ན་དེའི་ཆོ་ཉི་མ་ཤར་བའི་སྒྲོན་དུ་ལྟར་
ཟངས་ཀྱི་མདོག་འདྲ་བའི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་བཞིན་བྱུང་སེམས་དེ་ལ་འང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།
སྣང་སྤྱོད་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ། པར་ཕྱིན་གྱི་རྟེན་དང་ཆོགས་
དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་འང་གསུམ། ས་དེར་བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་ལྟག་ཚུལ། ཞར་
ལ་བཟོད་པའི་བསྟན་པ། འཛིག་རྟེན་འདས་མ་འདས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། སྤྱིང་རྗེས་བཟོད་ཚུལ་དང་། ཤེར་རབ་ཀྱིས་བཟོད་ཚུལ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གནས་མིན་འབྱུགས་པ་འགའ་ཡིས་དེའི། །
ལུས་ལས་ཤ་ནི་རུས་བཅས་ཡུན་རིང་དུ། སྤྱང་རེ་རེ་ནས་བཅད་པར་སྤྱར་ཀྱང་
དེའི། བཟོད་པ་གཅོད་པར་བྱེད་ལ་ལྟག་པར་སྤྱོ། ཞེས་པ་སྟེ། བྱུང་རྒྱུ་
སེམས་དཔའི་ནི་སྤྱིང་རྗེས་སྒྲོན་པ་གཞན་གྱི་སེམས་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་ན།
གལ་ཏེ་འོད་ཁྱོ་བའི་གནས་མིན་པའི་བྱུང་སེམས་སྐུ་གསུམ་པ་བ་དེ་ལ། སྤྱི་བོ་

སྒྲིལ་པོ་ཁོང་འབྲུག་པ་འགའ་ཡིས་བྱང་སེམས་དེའི་སྒྲུབ་ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་རུས་
 པ་དང་བཅས་ཏེ་དུས་ཡུན་རིང་དུ། ཚུལ་སྒྲུང་རེ་རེ་ནས་ཤིན་ཏུ་མཁར་བའི་ཕྱིར་
 སྡོད་ཅིང་སྡོད་ཅིང་བཅད་པར་གྱུར་ཡང་བྱང་སེམས་དེའི་སྒྲིང་རྩེའི་སྒྲོམ་བཟོན་
 པ་གཙོན་པར་བྱེད་མཁན་ལ་ལྷག་པར་སྒྲེ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་མ་ནི་
 བྱུང་པར་དུ། ཁད་ཐེབས་བྱ་ལ་གདུང་གྱུར་པ། ཏེ་བཞིན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའི་བཙུམས། ཏམ་པ་མིན་ལ་བྱུང་པར་དུ་ཤོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་མཐོང་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ། །
 གང་ཞིག་གང་གིས་གང་ཆོ་ཇི་ལྟར་གཙོན། གང་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱང་དེ་ཡིས་
 གཞུགས་བརྟན་ལྟར། མཐོང་བ་དེས་ན་དེ་ཡིས་བཟོན་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་
 སྟེ། དེ་ལྟར་སྤྲིན་པའི་ལས་ཅན་ལ་སྒྲིང་རྩེས་བཟོན་པ་ལྷག་པར་སྒྲེ་བ་མ་ཟད།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་མཐོང་བའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ། གཙང་བྱ་
 ཤུལ་གང་ཞིག་གཙོན་པ་པོ་གང་གིས་དུས་གང་གི་ཆོ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གཙོན་པ་དེ་
 རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་ནང་གི་
 ཆོས་ཀུན་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་གཞུགས་བརྟན་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་
 མཐོང་ཞིང་། བདག་དང་བདག་གི་བའི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་དེས་ཀྱང་བྱང་
 སེམས་དེ་ཡིས་ཤིན་ཏུ་བཟོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བྱམས་སྒྲོམ་ལས། ས་འམ་
 ཡང་ན་རྒྱལ་མོ། རྒྱུད་གི་ཁམས་ལྟར་མི་གནས་ཤིང་། བཟོན་པ་འམ་ཁྱོ་བ་
 མ་མཆིས་པ། བཟོན་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་རྩྱུགས་ཤོག། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། ཀྱང་གི་

སྒྲིལ་བཟོན་པའི་རྒྱུ་སྒྲུལ་སྒྲིང་རྩེ་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་གོ། །

གཉིས་པ་ཞར་ལ་བཟོན་པའི་བསྐྱེད་པ་ལ། ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་དམིགས།
 བཟོན་པའི་པན་ཡོན། དེས་ན་བཟོན་པ་བསྒྲོམ་དགོས་པར་གདམས་པ་དང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། འཇིག་རྟེན་འདིར་དོན་མེད་ཅིང་པ་རོལ་དང་འགལ་
 བ། ཉེས་དམིགས་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། གཞོད་པ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་དེར་བཀོན་ན། ཏེ་ལ་བཀོན་
 པས་བྱས་ཟིན་ལྟོག་གམ་ཅི། ཏེ་ཕྱིར་དེར་བཀོན་དེས་པར་འདིར་དོན་མེད།
 འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། ཁོང་ཁྱོད་པས་འཇིག་
 རྟེན་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀར་དོན་མེད་དེ། བདག་ལ་གཞན་གྱི་གཞོད་པ་བྱས་ཟིན་པས་
 གལ་ཏེ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་པོ་དེར་ལན་དུ་བཀོན་པ་འམ་ཁྱོ་བར་བྱས་ན་འང་། དེ་ལ་
 ལན་དུ་བཀོན་པས་སྒྲུབ་བྱས་ཟིན་པ་མི་བསལ་བ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་ལྟོག་གམ་ཅི་སྟེ་ལོག་
 ཏུ་མེད་པ། དེའི་ཕྱིར་གཞོད་བྱེད་དེར་བཀོན་པ་འམ་ཁྱོ་བར་བྱེད་པ་ནི་དེས་པར་ཆོ་
 འདིར་དོན་མེད་དེ། སྡོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་བཙོས་སུ་ཡོད་ན་ནི། ཏེ་ལ་མི་
 དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། གལ་ཏེ་བཙོས་སུ་མེད་ན་ནི། ཏེ་ལ་མི་དགའ་བྱས་ཅི་
 གན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ཏེར་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་དོན་དང་ཡང་ནི་
 འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁོང་ཁྱོད་པས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྣམས་སྤྲུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པ་དང་། བཟོན་རྣམས་

ཟད་པའི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ། འདི་ཕྱི་རི་སྒྲོན་དུ་མའི་གནས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་གསུམ་
ལས།

དང་པོ་ནི། སྒྲོན་བྱས་པ་ཡི་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་། ཟད་
པར་བྱེད་པར་བརྟེན་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀོ། །ཁམས་ལ་གཞོན་པ་དང་ནི་ཁོ་
བས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཕྱིར། ཁ་བོའི་ཉིད་དུ་ཤི་ལྟ་བུར་ན་བྱིད་པར་བྱེད། ཅེས་པ་སྟེ།
ཆོ་འདིར་དབྱེ་སོགས་ཀྱིས་གཞོན་པ་བྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་རང་གིས་སྒྲོན་བྱས་
པ་ཡི་མི་དགའ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་དཔེ་སོང་གི་གནས་སུ་སྒྲོང་བར་བྱས་ཤིང་།
རྒྱུ་མ་ཐུན་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ལྷག་མ་ལུས་པ་རྣམས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་
གཞོན་བྱེད་དེས་སྟེར་བ་ཡིན་པས་དྲིན་ཆེ་བར་སེམས་ཤིང་བརྟེན་པར་འདོད་
པའམ་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀོ་ཏེ་དེ་ཉིད་ནི་དཔེར་ན་ཁོང་ནད་གསལ་བའི་ཕྱིར་གཏར་
བསྟེགས་ཕུག་གསུམ་ཀྱི་སྒྲན་དབྱང་ལྟར་བསྟེན་དགོས་ཏེ། སྒྲོང་འཇུག་ལས།
འདི་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ བཟོད་པས་བདག་སྤྲིག་མང་དུ་བྱེད། །
ཞེས་དང་། བདག་གི་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་ལ། སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་ནི་ཆོད་ཡོད་དེ།
ལུག་རྩུ་ཁོང་ལ་གཞོན་བསལ་ཕྱིར། ལུས་མ་གཏོད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བཞིན།
སྒྲན་པ་ཀུན་གྱི་གསོ་དབྱང་ཀྱིས། མི་བདེ་བ་ཡི་ནད་མེད་བྱེད། །དེ་བས་སྤྱག་
བསྐྱེད་མང་པོ་དག་ ཁམས་ཀྱིར་མི་བདེ་ཆུང་བཟོད་བྱ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་
མིན་པར་གཞན་དབྱེ་སོ་ལྟ་བུ་ལ་ལན་དུ་གཞོན་པ་དང་ནི་ཁོ་བས་ནི་སྒྲར་ཡང་རང་
ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་བོའི་ཉིད་དུ་

བསྤྱོད་པས་ཏེ་དཔེ་སོང་གི་གནས་ཉིད་དུ་རང་གིས་རང་ཤི་ལྟར་བུར་ན་འབྱིད་པར་
བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ད་ལྟའི་སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་ལ་ཡང་།
བདག་གིས་བཟོད་པར་མི་ལུས་ན། །དེས་ན་དབྱེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱ། །སྟོབ་
ཅི་སྟེ་བསྒྲོག་མི་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་སྟོབ་པ་ཡིས། སྤྲིན་དང་
སྤྲིམས་བྱུང་དགོ་བ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར། །བསགས་པ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཛམ་མ་དེ་
ཡི་ཕྱིར། མི་བཟོད་ལས་གཞན་སྤྲིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། མི་བཟོད་
པས་ནི་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་མ་ཟད། ཡུན་རིང་བསགས་པའི་དགོ་ཅུ་
ཡང་འཛམ་མ་པར་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱུང་སེམས་སྒྲོལ་ལས་པ་ལྟ་བུས་
ཆོགས་ལས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ལ་དུས་སྐད་ཅིག་ཅམ་ལ་སྟོབ་པ་ཡིས།
བཟོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱར་བསྐྱེད་པའི་སྤྲིན་པ་དང་ཆུ་ལ་སྤྲིམས་ཀྱི་པར་སྤྲིན་
གོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱད་
ཅིག་གཅིག་གིས་འཛམ་མ་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། མི་བཟོད་པར་ཁོང་
སྟོབ་ལས་གཞན་པའི་སྤྲིག་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་
འདིར་ལྟར་བཟོད་སེམས་ལས། འདིར་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར་བསགས་པའི་དགོ་བ་
འཛམ་མ་པར་གསུངས་པ་དང་། སྒྲོང་འཇུག་ལས། བསྐྱེད་པ་སྟོང་དུ་བསགས་
པའི་དགོ་བ་འཛམ་མ་པར་གསུངས་པ་ནི་འཛམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་
ལས། འཛམ་དཔལ་ཁོང་སྟོབ་ཁོང་སྟོབ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར་

བསམས་པའི་དགོ་བ་ཉེ་བར་འཛེམས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁོང་ཁྱོད་པ་ཞེས་བྱེད་
 ཞེས་དང་། དགོན་བརྟེན་གསལ་ལས། ཁོང་ཁྱོད་པ་གང་ཞེ་ན། བསྐྱལ་པ་སྟོང་དུ་
 བསམས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྟེན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 མདོ་ཐ་དད་གྱིད་གོངས་པ་ལོ། །དེའི་དགོངས་པ་ཡང་འདིར་རྟེན་དང་ཡུལ་གཉིས་
 ཀྱི་བྱང་སེམས་སུ་གསུངས་པས་བྱང་སེམས་སྟོབས་ཆེ་བས་རྒྱུད་བ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་
 བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསལ་ཏེ། རྟེན་གྱི་སྐྱབས་སུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་ཞེས་དང་། ཡུལ་གྱི་སྐྱབས་སུ་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་རྣམས་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །རིགས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་འཇུག་གི་
 དགོངས་པ་བྱང་སེམས་སྟོབས་རྒྱུད་བས་ཆེ་བ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་
 གྲུབ་ཅིང་། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བསྐྱེད་ན་རྣམ་པར་
 སླིན་པ་ཆད་བཟུང་དུ་མེད་པར་ཡང་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་པར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་མ་ཡིན་པས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྟ་ཅི་
 སྟོས་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ཆ་དང་སྒྲིང་གངས་ཀྱིས་ངེས་པར་མི་རྩལ་པ་ལྟར།
 རྣམ་པར་སླིན་པའི་མཚམས་ངེས་པར་མི་རྩལ་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་དཀྱིས་ཕྱིན་པར་སེམས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། མི་སྡུག་གཟུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་དམ་པ་མིན་པར་བགྱི།
 ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་ཤེས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་། མི་བཟོད་པ་ཡིས་
 ལྷུང་དུ་ངན་འགྲོར་སྐྱུར་བར་བྱེད། ཁྱེས་པ་སྟེ། མི་བཟོད་པར་གཞན་ལ་གནོད་

པ་བྱེད་མི་རྩལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་ཉིད་ཁོན་འཛེམས་པར་བྱེད་ལ། རྩལ་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་འཛེམས་པར་བྱེད་པའི་ཁྱོད་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་
 ཅམ་ནས་གདོང་མི་སྡུག་པའི་གཟུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་དེའི་དབང་གིས་མཚོན་ཆ་
 ལེན་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པས་དམ་པ་མིན་པར་བགྱི་བ་སྟེ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པ་དང་།
 ཁྱོད་བས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཏེ་ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་ཏེ་རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པ་
 ཤེས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱིས་འཕྲོག་པར་བྱེད་ཅིང་རྫོངས་པར་སྐྱུར་པ་དེ་
 གསུམ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡིན་ལ། དུས་ཤིས་རིགས་མཐུན་བཏང་
 རས་ནི་མི་བཟོད་པ་ཡིས་སྐྱུར་དུ་ངན་འགྲོའི་གནས་སུ་སྐྱུར་བར་བྱེད་པས་ན་
 བཟོད་པ་བསྐྱོས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། བཟོད་པས་བཤད་ཟིན་དང་འགལ་
 ཡོན་ཏན་རྣམས་བྱེད་དོ། །བཟོད་པས་མཛེས་ཤིང་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ལ། །པངས་དང་
 ལུགས་དང་ལུགས་མིན་ཤེས་པ་ལ། །མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི།
 ལྷ་མིར་སྐྱེ་དང་སྤྲིག་པ་ཟད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་མི་བཟོད་པའི་
 སྐྱོན་དེ་དག་ཡིན་ན། །དེ་དང་འགལ་བའི་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
 བཟོད་པས་མི་སྡུག་པ་སོགས་བཤད་ཟིན་པ་དང་འགལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བྱེད་
 དོ། །དེ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། བཟོད་པས་གཟུགས་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་མཛེས་ཤིང་
 གཞན་དང་བསྐྱེད་པ་དང་། གཤེ་ཡང་མི་གཤེ་བ་སོགས་གཞན་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ཡོན་
 ཏན་ཅན་རྣམས་ལ་གཅེས་ཤིང་པངས་པ་དང་། སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པས་ཆོས་

དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་རིགས་པ་དང་། ལུགས་མིན་རིགས་པ་མ་ཡིན་
 པ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་དེ་གསུམ་ནི་མཐོང་བ་ཆོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་འོག་ཏུ་རིགས་མཐུན་བཏང་ནས་ནི་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་དང་།
 བསྐལ་པ་དུ་མའི་དགེ་བ་འཛུམས་པ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་
 འགྱུར་བས་མི་བཟོད་པ་ལ་སྦྱོན་གང་བསྟན་པ་དེ་དག་དང་འགལ་བའི་ཡོན་ཏན་
 དེ་དག་བཟོད་པ་ལ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡུམ་ལས། བཟོད་ལ་གནས་པའི་ལུས་ནི་
 ཡོངས་སུ་དག་གྱུར་ཏེ། །སྐུ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་མཚན་དང་མཐུ་སྟོབས་པ་མཐའ་
 ཡས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་རབ་གཏོང་བ་སྒྲོག་པར་མཛད། །འདི་ན་
 བཟོད་ལུན་དེ་ལ་འགྲོ་བ་དག་འའ་འགྱུར་མཁས། །ཞེས་དང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས།
 འཁོར་ཆོ་བཟོད་པས་མཛེས་སོགས་དང་། །ནད་མེད་པ་དང་གྲགས་པ་ཡིས།།
 ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཆོ་བ་དང་། །འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་བདེ་རྒྱས་ཐོབ། །ཅེས་སོ།།
 གསུམ་པ་དེས་ན་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པར་གདམས་པ་ནི། སེ་སེའི་སྐྱེ་བོ་དང་ནི་རྒྱལ་
 སྲས་ཀྱི། །ཁྱོད་དང་བཟོད་པའི་སྦྱོན་ཡོན་རིག་བྱས་ཏེ། །མི་བཟོད་སྤངས་ནས་
 འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །བསྐྱུགས་པའི་བཟོད་པ་རྟག་ཏུ་སྐྱར་བསྟེན་བྱ། །
 ཞེས་པ་སྟེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སེ་སེའི་སྐྱེ་བོ་དང་ནི་རྒྱལ་
 སྲས་ཀྱི་ཁྱོད་དང་བཟོད་པའི་སྦྱོན་ཡོན་རིག་པར་བྱས་ཏེ་མི་བཟོད་པ་སྤངས་ནས་
 འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས་བསྐྱུགས་པའི་བཟོད་པ་དུས་རྟག་ཏུ་སྐྱར་དུ་བསྟེན་པར་
 བྱ་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་འདས་མ་འདས་ཀྱི་རྣམ་དགེ་བསྟན་པ་ནི།
 རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྐྱོས་ཀྱང་། །གསུམ་དམིགས་ཡོད་ན་
 དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའོ། །དམིགས་པ་མེད་ན་འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །འཇིག་
 རྟེན་འདས་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བསྟན། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་
 པ་དེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྐྱོས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། །གང་
 བཟོད་པ། །གང་གིས་བཟོད་པ། །སེམས་ཅན་གང་ལ་བཟོད་པ་གསུམ་པོ་འདི་
 དག་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་བཟོད་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པའོ། །དེ་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་མེད་ན་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྤངས་རྫོགས་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི། ས་དེར་
 རྒྱལ་སྲས་བསམ་གཏན་མཛོན་ཤེས་དང་། །འདོད་ཆགས་ཞེས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་
 པར་འགྱུར། །དེས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ནི། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་
 འཛུམས་པར་རྣམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། ས་གསུམ་པ་དེར་གནས་པའི་
 རྒྱལ་སྲས་བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པ་དེ་བཞིན་དུ། །བསམ་གཏན་བཞི་དང་དེས་
 མཚོན་པའི་གཟུགས་མེད་བཞི་དང་ཆད་མེད་པ་བཞི་དང་མཛོན་ཤེས་ལྷ་རྣམ་པར་
 དག་པ་དང་ལུན་པ་ནི་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། །རྟེན་འབྲེལ་འཕྲོ་བ་མེད་པ་
 དང་། །རྣམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པར་རྫོགས་པས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེས་པ་དང་།
 །དང་གིས་བསྐྱུས་པའི་གཏི་ལྷག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྤངས་པའི་

ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་། རྣམས་སྤྱིན་དབང་གིས་ལྟ་ཡི་དབང་པོར་སྐྱེ་བ་འཛིན་ལ།
 དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་དེས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་
 སྲེད་པའི་འདོད་ཆགས་འཛོམས་པའི་ཐབས་སྒྲུབ་ཅིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་
 འདོད་པའི་འདམ་ནས་འདོན་པར་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྤྱིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ།།
 དེ་དག་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ས་བརྩུ་པའི་མདོ་སྤྱོད་ཀྱིས་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའི་ས་འོད་བྱེད་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ།
 འདོད་པ་རྣམས་ལས་དབེན་པ། སྤྱིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ།
 རྟོག་པ་དང་བཅས་པ། དཔྱེད་པ་དང་བཅས་པ། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་
 བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་པ་ནས།
 སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་པའི་འདམ་ནས་འདོན་པ་ལ་མཁའ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས་པ་བཞིན་རང་འགྲེལ་དུ་བྲངས་པ་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་པར་ཕྱིན་གསུམ་གྱི་རྟེན་དང་ཆོགས་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་
 གཞག་བསྟན་པ་ནི། སྤྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་པལ་མེ་ཆེར། །བདེ་བར་
 གཤེགས་པས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱགས། །བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཆོགས་
 ཀྱང་དེ་དག་ཉིད། །ཁངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐྱུ་ཡི་རྒྱ། །ཞེས་པ་སྟེ།
 དེ་ལྟར་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པར་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་དང་པོ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་རྟེན་
 སྤྱིར་བྱང་སེམས་ཁོན་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཁང་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་དབྱེ་
 བས། པལ་མེ་ཆེར་ཏེ་གཙོ་ཆེ་བར་བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་

བསྐྱབ་བྱུར་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་དག་བསྐྱབ་སྐྱབ་བའི་ཕྱིར། རབ་བྱུང་
 རྣམས་ལ་ནི་པར་ཕྱིན་ཕྱི་མ་གསུམ་བསྐྱབ་བྱུར་བསྐྱགས་ཏེ། སྤྱི་མ་དག་མི་
 བསྐྱབ་པ་མིན་ཀྱང་ཞར་བྱུང་རྒྱལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 ཅིག་ཤོས་དག་ལ་ཅིག་ཤོས་མི་སྲིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་
 གཉིས་ལས་བསོད་ནམས་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོགས་ཀྱང་པར་ཕྱིན་སྤྱི་མ་གསུམ་པོ་དེ་
 དག་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་དང་།
 བརྩོན་འགྲུས་ནི་གཉིས་ཀའི་གྲོགས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །གཙོ་བོ་བསོད་
 རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་དེ་ནི་ཁངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱུ་ཡི་རྒྱ་དང་
 ཆོས་སྐྱུའི་རྒྱ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། གཟུགས་
 ཀྱི་སྐྱུ་ནི་མདོར་བསྟུན་ན། རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་ཆོགས་ལས་འབྲུངས། ཆོས་
 ཀྱི་སྐྱུ་ནི་མདོར་བསྟུན་ན། རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ལས་འབྲུངས། ཞེས་སོ།།

གསུམ་པ་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པས་མཁའ་གསུ་བ་ནི། རྒྱལ་པའི་སྤྱོད་
 པོ་ཉི་མ་ལ་གནས་འོད་བྱེད་འདི། །རང་གཏོགས་སུ་རྣམས་དང་པོ་ཡང་དག་
 བསལ་བྱས་ནས། །འགྲོ་བའི་སུན་པ་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་མདོན་པར་འདོད།།
 ས་འདིར་ཤིན་ཏུ་ཚོ་བར་གྱུར་ཀྱང་ཁྱོམ་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱལ་པའི་སྤྱོད་པོ་
 ས་གསུམ་པ་ཉི་མ་ལ་གནས་པ་འོད་བྱེད་པ་འདི་ནི་རང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་
 མི་ཤེས་པའི་སུན་པ་རྣམས་ནི་ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལས་དང་པོར་སྐྱེ་
 བཞིན་པའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་དག་པར་བསལ་བར་བྱས་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་འགྲོ་

བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ས་གསུམ་པ་སྐྱེ་བའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བ་རྣམས་པར་
 འཛེམས་པར་མཛོད་པར་འདོད་དོ། །སེམས་དཔའ་དེ་ནི་ས་འདིར་སྐྱེ་བ་
 འཛེམས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་ལ་ཤིན་ཏུ་ནོར་བར་གྱུར་ཡང་སྒྲོན་ལུག་གི་སྐྱེ་བོ་ལ་ཁོ་
 བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཟོད་པ་ལ་ཆེས་གོམས་ཤིང་། སྤིང་རྗེས་རྒྱུད་སྐྱེ་བ་པར་
 བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་སྒྲོན་ལས། སེམས་ཀྱི་རྩི་མར་གྱུར་པ་ལ། །མངས་
 རྒྱས་རྣམས་ནི་སྒྲོད་མི་མཛད། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་ཐུགས་ལྷན། །
 སྤིང་པའི་མཆོ་ལས་སྒྲོལ་བར་ཤོག། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་རབ་གསལ་
 འོད་སྣང་གསར་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༥ ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ལ། སྤྱི་དོན་གཞུང་དོན་མཚན་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ལ། དེ་པོ་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་དུ་
 ཆེན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁྱེད་པར་ཅན་གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ།
 དེས་ཆོག། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆོས། །རབ་ཏུ་སྲེག་བྱེད་འོད་ལྷ་
 བུ། །དེ་དང་ལྷན་ཕྱིར་ས་དེ་ནི། །གཉིས་པོ་བསྲེགས་པས་འོད་འཕྲོ་ཅན། །ཞེས་
 སོ། །སྒྲོད་བའི་ཁྱེད་པར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དུ་ཞེ་དུག་
 སྤངས། །རྟོགས་པའི་ཁྱེད་པར་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་

རྟོགས། དེའི་ཆོ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བདག་གིར་
 འཛིན་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའོ། །ཀུན་རྗེ་བ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱེད་བསྒྲག་བཅུ་གཉིས་
 ཐོབ། །ཤས་ཆེ་བའི་ཁྱེད་པར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤས་ཆེ། སྐྱེ་བ་
 འཛིན་པའི་ཁྱེད་པར་འཐབ་བྲལ་ལྟའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ལུས་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ་བཞི་སྟེ། བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བས་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་
 བསྟན། བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་པས་ས་ཡི་རོ་བོ་བསྟན། བསྒྲོམས་པའི་ཉམས་ཀྱིས་
 སའི་དེས་ཆོག་བསྟན། ས་དེས་སྤངས་པའི་ཁྱེད་པར་རྣམ་བཞག་གོ། །

དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བརྩོན་འགྲུས་རྗེས་འཕྲོ་ཞིང་། །བསོད་
 བསྐྱེད་སྒྲོ་བྱས་ཆོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། མཛོད་མཐོངས་ལེགས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཕྲོ་ཞིང་། བསོད་བསྐྱེད་ཀྱི་
 ཆོགས་དང་སྒྲོ་བྱས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་སྤང་བཤད་པ་ལྟར་
 བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་གང་དུ་འབར་བར་གྱུར་པ་ཡི། །ས་དེ་
 བཞི་པ་འོད་ནི་འཕྲོ་བའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེས་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གང་དུ་
 ལྷག་པར་འབར་བར་གྱུར་པ་ཡི་ས་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཞི་པ་འོད་ནི་
 འཕྲོ་བའོ། །དེས་ན་བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་པར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ས་ས་བཞི་
 པའི་རོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེར་ནི་བདེར་གཤེགས་སྤྲུལ་ལ་རྫོགས་པ་ཡི། །བྱང་
 རྒྱུ་ཕྱོགས་ལྷག་བསྐྱེལ་པ་ལས་སྐྱེས་པ་འི། །སྤྲང་བ་ཟངས་ཀྱི་འོད་བས་ལྷག་
 འབྱུང་ཁིང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ས་བཞི་པ་དེར་ནི་བདེར་གཤེགས་སྤྲུལ་པོ་དེ་ལ་
 རྫོགས་པ་ཡི་བྱང་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་ལྷག་པར་བསྐྱེལ་པ་ལས་སྐྱེས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲང་བ་སྤྲར་བཤད་པའི་ས་གསུམ་པ་ཟངས་ཀྱི་འོད་ཀྱི་དཔེར་བྱས་
 པ་ལས་ལྷག་པ་འབྱུང་ཁིང་། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ས་དེར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འོད་འཕྲོ་
 བས་འོད་འཕྲེའི་སར་བརྫོད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། རང་དུ་ལྷ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། །ཅེས་པ་སྟེ། ས་
 འདིར་རང་ངམ་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ས་བཞི་པ་རང་གི་དོ་སྐལ་དུ་
 བྱུང་པའི་སྤྲང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ཡང་མ་དོ་ལས།
 ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག བྱང་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་པའི་ས་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་འདི་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་པའི་དེ། འཇིག་ཚལ་ལ་ལྷ་བ་སྤྲོད་དུ་འཕྲོ་བའི་
 བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྟོག་དང་། གསོ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་དང་།
 གང་ཟག་དང་། སྤྲང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེམ་ཆེད་ལ་མ་དོན་པར་ཞེན་པས་
 ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལྷག་པར་གཡོ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་རྣམས་དང་། བརྟན་
 པར་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། བདག་གིར་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། ཁོར་དུ་འཛིན་པ་
 རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་རྣམས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་
 སྤྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ནི། དབྱུ་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་རབ་གསལ་འོད་
 སྤྲང་གསར་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༥ ལྷ་པ་སྤྲང་དཀའ་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་དོན་གཞུང་དོན་མཚན་དང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ས་ལྷ་པ་སྤྲངས་དཀའ་བ་ལ། དེ་བཟེག་ཆེན་སྐྱོམ་
 ལམ་འབྲིང་པའི་རྒྱུ་དུའི་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བྱང་པར་ཅན་གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་གྱི་
 རྟེན་བྱེད་པ། དེས་ཆོག། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤྲོད་བྱེད་ཅིང་། །རང་གི་
 སེམས་ཀྱང་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར། །སྤྲོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲངས་དཀའ་བ། །དེ་ཕྱིར་
 སྤྲངས་དཀའ་ཞེས་བརྫོད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྤྲོང་བའི་བྱང་པར་ཁམས་གསུམ་གྱི་
 སྐྱོམ་སྤྲང་འབྲིང་པའི་ཆེན་པོ་ཞེ་དུག་སྤྲངས། རྟོགས་པའི་བྱང་པར་ཆོས་ཉིད་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱེད་བསྐྱོང་ཕྱག་བཅུ་
 གཉིས་ཐོབ། ཤས་ཆེ་བའི་བྱང་པར་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤས་ཆེ།
 སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་བྱང་པར་དགའ་ལྷན་ལྷའི་རྒྱལ་པའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ལུས་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་ལ། སའི་དེས་ཆོག པར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ། ཡོན་ཏན་
 གཞན་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་བདུད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །སྤྲང་
 དཀའི་ས་ལ་པམ་པར་རྣམས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ས་ལྷ་པ་ལ་གནས་པའི་བདག་

ཉིད་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་དེ་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཐམས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་
 པའི་ལྟ་འདྲི་བདུན་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་སྤྱད་དཀའ་བའི་ས་ལ་པམ་པར་བྱ་
 བར་རུས་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་བདུན་གྱི་བཀའ་ཉན་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེའི་ཕྱིར་ས་འདིའི་མིང་སྤྱད་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
 ཡང་ས་ལྔ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཕྱི་ལྟ་བུའི་བདུན་དང་འཁོར་གྱི་ལོག་སྤྱད་སོགས་གྱིས་
 རྟུར་ཐམས་དཀའ་བ་འམ་སྤྱད་དཀའ་བ་དང་། ཡང་ན་ནང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཐར་
 སྤྱད་དཀའ་བ་དེ་ལས་རྒྱལ་བས་ན་ས་ལྔ་པ་ལ་སྤྱད་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རིན་
 ཆེན་སྒྲེང་བ་ལས། ལྔ་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱད་དཀའི་བདུན། ཀུན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ཐུབ་
 དཀའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ཉོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་
 སྤྱད་དཀའ་ལ། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་སྤྱད་དཀའ་འདོད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་ཞེས་པ་སྟེ། ས་དེར་པར་ཕྱིན་
 བཅུ་ལས་བསམ་གཏན་པར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཐོབ་ཅིང་འཕེལ་བར་གྱུར་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སློབ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན། །ཞིབ་མོ་རྟོགས་ལའང་
 ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཐོབ། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སློབ་བཟང་སྟེ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
 བཞིའི་རང་བཞིན་ཞིབ་མོ་རྟོགས་པ་ལའང་འོག་མ་ལས་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར་
 པ་ཐོབ་པ་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། སློབ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་སོ། །
 དེ་དག་གི་བདེན་པ་རྣམས་ནི་སློབ་བཟང་བདེན་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་
 རྣམས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། རང་བཞིན་ནི་རང་གི་དེ་བོའོ། །ཤེས་པ་ཞིབ་མོས་

ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་ཞིབ་མོ་ཏེ། དེ་ནི་སློབ་གྲོས་
 བཟང་པོས་བདེན་པ་རྣམས་གྱི་རང་གི་དེ་བོ་སྤྲོ་མོ་ཤེས་པ་ལ་ཆེར་མཁས་པར་
 གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལས་གཞན་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 དང་། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་དང་
 རང་འབྲེལ་གཉིས་ཀར་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་འགོག་བདེན་ཞེས་པ་ཐེག་པ་འདོག་
 མ་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་བྲལ་བའི་མེད་དགག་ཅམ་ལ་མི་གོ་བར་དོ་སྐལ་གྱི་སྤྱད་བྱ་
 བྲལ་བའི་སེམས་གྱི་གནས་ལུགས་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་
 ལ་གོ་དགོས་པ་ནི་གནད་དམ་པ་སྟེ། ལོ་ཆེན་སྤྱབས་མཆོག་དཔལ་བཟང་གིས།
 མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟོས་པ་དང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་
 ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན་དམ་པ་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱང་ཐ་སྐད་དུ་སྤར་མེད་གསར་དུ་ཐོབ་
 པའི་ཆ་ནས་དང་། སྟུར་བ་དང་། རྩེས་དང་། སྤྱིན་སོགས་ཐབས་གྱི་ཡོན་ཏན་
 རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་བདེན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞག་ལ། འགོག་
 བདེན་ཐ་སྐད་དུ་སྤར་མེད་གསར་དུ་ཐོབ་ཀྱང་། གདོད་མ་ནས་སྟོས་པའི་མཚན་
 མ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ། སྟོབྱར་གྱི་བྱི་མ་དག་པས་བྱུང་
 པར་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་བཞག་གོ། །གང་དག་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་ན་
 འགོག་བདེན་ཡིན་པར་སྤྱོད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དང་
 འགལ་ཞིང་། ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་འགོག་བདེན་གྱིས་བྱུང་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱང་
 རྣམ་བུ་གི་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་

དཔགས་ན་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དོན་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་གཞག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པས་མདོར་ན་ལམ་བདེན་ལ་ཀུན་རྫོབ་
 གྱི་ཆ་དང་དོན་དམ་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པས་རང་ལྷོག་ནས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་
 བཞག་ཀྱང་དོན་ལ་ལམ་བདེན་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པ་
 ལྟར་སྒྲུང་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུང་པའི་ལུགས་ལ་འགོག་བདེན་དང་
 དོན་དམ་བདེན་པར་ལུགས་སྟེ། འགོག་བདེན་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་
 ཡིན་པས་ཁྲབ་ཀྱང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་འགོག་བདེན་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་
 སྟེ་དབུ་མ་པའི་སྟོང་ཉིད་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ནི། དབུ་མ་ལ་འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་རབ་གསལ་
 འོད་སྒྲུང་གསར་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༥ ། ས་དྲུག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་བ་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་དོན་གཞུང་དོན་
 མཚན་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ས་དྲུག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ལ། རོ་བོ་ཐེག་ཆེན་བསྐྱོམ་ལམ་
 འབྲིང་པོའི་འབྲིང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་
 བྱེད་པ། དེས་ཆོག། ཤེས་རབ་པ་པོ་ལ་ཕྱིན་བརྟེན་ནས། འཁོར་བ་དང་ནི་ལྷ་
 ངན་འདས། གཉིས་པོ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་

བྱ། ཞེས་སོ། སྟོང་པའི་བྱེད་པར་ཁམས་གསུམ་ཀའི་སྟོམ་སྤང་འབྲིང་པོའི་
 འབྲིང་པོ་ཞི་དྲུག་སྤངས། རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་དག་པའི་དོན་དུ་
 རྟོགས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱེད་པ་འདུམ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ། ཤས་ཆེ་བའི་
 ཁྱད་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་པོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤས་ཆེ། སྟེ་བ་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་
 འདུལ་དགའི་ལྷའི་རྒྱལ་པོའི་སྟེ་བ་འཛིན་ལུས་པའོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། ཡུལ་ཅན་ས་ཡི་རོ་བོ་མདོར་བསྟན། ཡུལ་
 ཆོས་དབྱིངས་རྒྱས་པར་བཤད། མ་ཁྲེན་བཙེ་རུས་གསུམ་གྱི་སྟོན་སའི་ཡོན་
 ཏན་བརྗོད་པས་མཉམ་གཞུག་བསྟུ་བ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ། ས་དངོས་དང་། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། མཛོན་དུ་ཕྱོགས་པར་མཉམ་གཞག་སེམས་གནས་ཏེ། །

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མཛོན་ཕྱོགས་ཤིང་། འདི་རྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་
 ཉིད་མཐོང་བ་དེས། ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར། ཞེས་པ་
 སྟེ། ས་དྲུག་པ་མཛོན་དུ་ཕྱོགས་པར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་སམ་ཡེ་
 ཤེས་ལ་གནས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་མཐོང་
 བའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། སྟོས་པའི་མཚན་མ་ཞི་བའི་འགོག་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཤེས་རབ་པར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྤྱོད་པ་
 དུ་ནི་འགོག་པ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པ་ཙམ་གྱིས་འགོག་པ་ཐོབ་མི་རུས་པའི་

ཕྱིར། ས་འདིར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ལ་མངོན་དུ་སྟོན་པའི་འཕྲོ་ལ་འདྲ་བ་དང་། རྒྱུ་ཉིད་འདི་པ་
 ཙམ་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ག་ཟུགས་བརྒྱན་དང་འབྲེལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་
 བ་དང་། ས་ལྗེ་པར་ལམ་གྱི་བདེན་པར་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་གསུམ་གྱིས་
 ས་འདི་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བཞེད་དེ། རང་འབྲེལ་ལས། གསུགས་བརྒྱན་
 དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ལྗེ་པར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ལ་མངོན་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ན་ས་
 འདི་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་གསུགས་
 བརྒྱན་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ལུགས་ནི། ས་ཕྱིན་དང་པོ་ལྗེ་ལ་
 གཙོ་བོར་སྤྱད་པས་ནི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུགས་བརྒྱན་དང་མཚུངས་པར་
 རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་གསུགས་བརྒྱན་དང་མཚུངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་ལོ་ཆེན་རྒྱལ་སེམས་མཆོག་གིས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཤེས་
 རབ་ཅི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་རབ་ལྷག་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཡུལ་
 འགོག་པ་ཡང་དག་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་
 འབྲེལ་པ་སྟོབས་བཅན་པའི་དབང་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཆོགས་ཀུན་བདེ་སྒྲག་ཏུ། མིག་ལྡན་
 སྒྲིམ་བུ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི། ཡུལ་དུ་འབྲིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་སྒྲིམ།

མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་སྒྲངས་ཏེ་རྒྱལ་ཉིད་འགོ། ཞེས་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་
 ཆོགས་གཞན་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་རག་ལས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་ལོང་བའི་ཆོགས་
 རང་སྟོབས་གྱིས་འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་འགོ་མི་རུས་པ་ཀུན་དཀའ་ཆོགས་མེད་པར་
 བདེ་སྒྲག་ཏུ་མིག་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིམ་བུ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི་ཡུལ་དུ་འབྲིད་
 པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བགྲོད་པའི་སྐབས་འདིར་
 ཡང་སྒྲིམ་བུའི་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོམ། དམིགས་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
 མིག་ཉམས་པ་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲངས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་གོང་ཁྱེར་ཀུན་ཏུ་འོང་
 ཉིད་དུ་འགོ་ཞིང་འཛུགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལམ་དང་ལམ་
 མིན་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྤྱད་པ་ལས།
 དམུས་ལོང་དམིགས་བུ་མེད་པ་བྱེད་པ་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས། ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གོང་
 ཁྱེར་འཛུགས་པར་ག་ལ་རུས། ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རོལ་ཕྱིན་ལྔ་འདིས།
 དམིགས་བུ་མེད་པས་བྱང་རྒྱལ་རེག་པར་རུས་མ་ཡིན། གང་ཆོ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 བོ་རབ་ཏུ་ཐིན་གྱུར་པ། །དེ་ཆོ་མིག་རྟོག་གྱུར་ཅིང་འདི་ཡི་མིང་ཐོབ་པོ། ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་
 བཤད་པ། ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ། ཆོས་གང་བཤད་པ་དང་གསུམ་སོ། །

དང་པོ་ནི། གོང་དུ་འདི་རྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེས། ཤེས་
 རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར། ཅེས་སྒྲུས་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་

འབྱུང་བའི་དེ། བོན་ཉིད་ནི་གང་། ས་རྒྱལ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་མཐོང་བའི་
 ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེའི་རང་གི་དོ་བོམ་རིག་པའི་ལིང་རྟོག་གིས་སློབ་གཡོགས་པ་
 བདག་ཅག་གི་ཡུལ་དུ་མི་འགྲོ་ཡི། རྒྱལ་པ་སོགས་ས་གོང་མ་ལ་གནས་པའི་
 དུལ་དུ་ནི་འཁྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ངི་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི་ངི་མ་
 མེད་པའི་སློབ་འདུག་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་
 འདས་དེ་དག་ཉིད་ལ་ངི་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་འཆད་པ་
 བོད་དང་། ཚུམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དང་རྒྱལ་བཅག་པའི་ཆེད་དུ་ཤེད་ས་པ་བསྐྱུངས་པ་
 སྟེ། སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ས་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་རང་སློབ་ས་ཀྱི་
 བསྟན་བཙུག་ཚུམ་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀལ་ཏེ་ཤེར་ཕྱིན་དང་ས་བཅུ་པའི་མདོ་
 ལས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་མཐོང་ཚུལ་གསུངས་པས་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་
 རིགས་སོ་ཞེ་ན། བདག་ལྟ་བུས་ནི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་རང་སློབ་ས་ཀྱིས་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་མི་རུས་ཏེ། ལུང་གི་དགོངས་པ་རང་སློབ་ས་ཀྱིས་འགྲུལ་མི་རུས་
 པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལུང་གི་དགོངས་པ་རང་སློབ་ས་ཀྱིས་འགྲུལ་བའི་བསྟན་
 བཙུག་རྣམ་དག་གི་ཐེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཤད་རུས་སོ་ཞེས། ཇི་ལྟར་དེ་ཡིས་
 ཆེས་ཟབ་ཆོས་རྟོགས་པ། ལུང་དང་གཞན་ཡང་རིགས་པས་ཡིན་པས་ན། རྟེན་
 ལྟར་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་གཞུང་ལུགས་ལས། ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ལུགས་
 བཞིན་བརྟུན་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ས་རྒྱལ་པ་བདེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་པའི་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་ལྟར་དམ་པ་དག་གི་ལུགས་ལས་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་ལུང་དང་གཞན་ཡང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་བསྟན་བྱ་ཡིན་
 པས་ན། ཚུལ་དེ་ལྟར་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཁུན་ནས་གསལ་བར་མཛད་
 པའི་གཞུང་ལུགས་ལས་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ལུང་རིགས་མན་དག་གི་ལུགས་
 བཞིན་བདག་གིས་བརྟུན་པར་བྱའོ། །འོ་ན་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ལུང་དོན་མ་ཞོར་བ་བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་ངེས་ཞེ་ན། དེ་ནི་བཙུག་ལྷན་
 འདས་ཉིད་ཀྱི་ལུང་གིས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ལང་གཤེགས་ལས། རྟོག་
 གོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པ། ཁོ་སོ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཕྱི་མའི་དུས་སུ་གྱུར་པ་
 རན། ཁམ་གོན་པོ་སུ་ཞིག་འཛིན་འཁྱུར་གསུངས། ཁབ་དེ་གཤེགས་སྐྱུ་དན་འདས་
 པའི་འོག་དུས་དག་འདས་ནི་འབྱུང་བ་ནི། ཁང་ཞིག་བསྟན་པ་འཛིན་གྱུར་ཏེ།
 སློབ་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱིད་ཤེས་བྱེས། རྟོག་སྟེགས་སྟེང་འུལ་དུ་ནི། རག་སློང་དཔལ་
 ལྷན་ཆེར་གྲགས་པ། རྟེན་མིང་སྐྱུ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། ཡོད་དང་མེད་པའི་སྟེགས་
 འཛིག་པ། ར་ཡི་བསྟན་པ་འཛིག་རྟེན་འདིར། སློབ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་
 རས། ར་བ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱུབས་ཏེ། ཁབ་དེ་བཅན་དུ་དེ་འགྲོ་འོ། །ཞེས་
 སོགས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲུལ་བའི་ཤིང་རྟོག་སྟོབས་འབྱུང་དུ་ལུང་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་ལ། ཉན་པ་པོའི་སྟོན་བརྟག་པ། དེ་
 ལ་མཉན་པར་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ཏྲགས་གསུམ་གྱིས་སྐལ་ལྷན་གྱི་སྟོང་བཏག་ །དེ་ལ་སྟོང་
ཉིད་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་སྟོང་གཞུང་དོན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། རྟེན་འབྲུང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་འདི་ཡང་སྤར་གོམས་
པས་རྒྱུད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བོན་བཞག་པ་ཁོན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཡི་གཞན་
དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཉན་པར་གྱུར་ཏེ་བྱིན་གྱིས་དེ་ལ་ལོག་
པར་ཞུགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཀྱི་བསམ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་མེད་
པའི་དོན་དུ་ལྟ་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་བདེན་པའི་དོན་དུ་ལྟ་བའོ། །

དང་པོ་ལ་འདྲ་གཉིས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་སྡེ་པ་ལ་
སོགས་པ་ཁ་ཅིག་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་ལུང་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ཏེ།
བདུད་རྒྱུ་ཏོ་ཅན་གྱིས་བྱས་པའི་ཆད་པར་ལྟ་བའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
ཆོས་སྟོང་གི་ལས་བསགས་ཏེ་དན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་པ་ལས། སྟོན་
སྟོང་ཆོན་སངས་རྒྱུས་ཐུག་ཐོག་བཀའ་བཀུར་གྱིས་ཀྱང་། རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབས་པོ་ལ་
ཕྱིན་ལ་མ་དད་ན། ཐོས་ནས་སྟོ་རྒྱུང་འདི་ཡིས་འདི་ནི་སྟོང་བྱེད་དེ། སྤངས་
ནས་རྒྱབས་མེད་གྱུར་པ་དེ་ནི་མཉམ་མེད་འགྲོ། ཞེས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་སྟོང་
ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པ་འབྲུང་ཆད་དུ་བལྟས་ནས་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་
ལས་འབྲས་སོགས་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་དན་འགྲོར་འགྲོ་བ་སོགས་དོན་མིན་པར་

འགྱུར་ཏེ། དེ་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཆོས་འདི་ལོག་པར་བཟུང་གྱུར་ན། །མི་
མཁས་རྣམས་ནི་རྒྱུད་གྱུང་འཛེལ། །འདི་ལྟར་མེད་པར་ལྟ་བ་ཡིས། །མི་གཙང་
འདམ་དུ་བྱིང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་བདེན་པའི་དོན་དུ་ལྟ་བ་ལ་འདྲ་གཉིས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་
ཡོད་པས་དེའི་རྟེན་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ཁ་
ཅིག་སྟོང་ཉིད་རང་གི་དེ་བོ་ནི་སྟོང་པར་གཞན་ཀུན་རྩིབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་
བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཐར་ལས་ལས་ལོག་པར་ཞུགས་
པའི་ཕྱིར། ལྷན་པས་བོར་བའི་ནད་པ་བཞིན་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བ་ཅན་ཡིན་
ཏེ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་རྒྱུང་རྣམས་ལྷུང་
བར་འགྱུར། །རི་ལྷར་སྐྱལ་ལ་བཟུང་ཉེས་དང་། །རིགས་སྤྲུགས་ཉེས་པར་
བསྐྱབས་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་། ལང་ག་ཤེགས་ལས། སྟོ་སྟོས་ཆེན་པོ་ངས་
འདི་ལ་དགོངས་ནས་བདག་ཏུ་བལྟ་བ་དེ་རབ་ཅམ་ནི་ལྟའི། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་
ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ད་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་།

ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་སྟོང་ལ་གསུམ་སྟེ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོར་
སྤྱི་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རིགས་པས་ལོག་རྟོག་བཅོམ་
པའི་སྟོ་ནས་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་། ལས་དང་པོ་པ་སྟོ་རིམ་གྱིས་སྤངས་ནས་
བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པ་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་བསྟན་

པར་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །སྐབས་འདིའི་ཙ་འགྲེལ་དུ་རིགས་སུ་པ་ཁོ་ན་སྟོང་དུ་
བསྟན་པ་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་གཞུང་འདིར་མཐའ་
བཞི་བཀག་པའི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་དེའི་སྟོང་ཐོག་ཆེན་དུ་རིགས་སུ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
པར་ཐལ་ཞིང་འདོད་ན་གྲངས་ཅན་པ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཆོས་སྤྱིའི་
སྟོང་དུ་མོས་པ་གལ་ཆེ་བ་དང་། བྱད་པར་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་སྒྲ་
མར་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱ་བཞི་བསྟན་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ནི་
ས་བོན་དང་འབྲ་བར་གསུངས་ཤིང་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་གྱི་མོས་པའི་ལུ་སྟོན་གཞན་
ཡང་ལུང་དུ་མར་མོས་པ་ཁོ་ན་གཙོ་ཆེ་བར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་སྡེ་
མ་གཉིས་ཐོག་ཆེན་གྱི་གཞུང་སྤྱི་དང་། འདིར་ཡང་གཞུང་གི་བབ་ལས་བསྟན་པ་
ནི་གཞུང་དོན་སྤྱི་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །འོ་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་གོ་མས་པས་ས་བོན་
བཞག་པའི་རིགས་སུ་པའི་སྟོང་དེ་ཇི་ལྟར་ངེས་སྟོན་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་མཆོན་མ་
རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་རུས་པས། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་
ནས། ཞིང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་
ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བརྒྱན་ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱུ་ལྔ་བར་འབྱུར་བ་གང་
ཡིན་པ། དེ་ལ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོ་ཡི་ས་བོན་ཡོད། དེ་ཉིད་ཉེ་བར་
བསྟན་པའི་སྟོང་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ།

ཞེས་པ་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དུས་ནའང་གཞན་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ཐོས་
ནས། སེམས་ཀྱི་ནང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་དང་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་།
ཞིང་། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཆི་མས་མིག་བརྒྱན་ཞིང་། དེའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱུ་ལྔ་བར་འབྱུར་བ་གང་ཡིན་པའི་རྩགས་གསུམ་ལྔ་ན་དེ་
ལ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོ་ཡི་ས་
བོན་ཡོད་པས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྟོང་ནི་དེ་ཡིན་
ཏེ། དེས་ན་དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ།
དེ་ལ་བསྟན་པས་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྔ་ན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱུ་ལྔ་བ་ལ་
རྒྱག་ནས་ལྔ་བ། འབྱུགས་ནས་ལྔ་བ། ཆགས་པས་ལྔ་བ། དང་ནས་ལྔ་བ་
བཤོད་པ་ལས་འདིར་ཐམ་ཡིན་ཞེས་བྱུ་བྱས་མ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོས་གསུངས་
སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དམིགས་བཅས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ་
དང་། དམིགས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྩེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །རྩག་ཏུ་
ཚུལ་བྱིམས་ཡང་དག་སྒྲངས་ནས་གནས་པར་འབྱུར། །སྤྱིན་པ་གཏོར་བར་
འབྱུར་ཞིང་སྤྱིང་རྩེ་བསྟན་པར་བྱེད། །བཟོད་པ་སྒྲོམ་བྱེད་དེ་ཡི་དགོ་བ་འང་བྱང་
ཚུབ་ཏུ། །འགྲོ་བ་དགོ་བ་བར་བྱ་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བྱེད་ཅིང་། །རྩོགས་པའི་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གུས་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོང་

ལྷན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་བསྟན་པ་དེ་ཡི་རྩེ་སྤྱི་འགྲོ་བའི་ཡོན་
 ཏན་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། བདག་མི་དག་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་བསྐྱུངས་ན་
 ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་སྟོན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཉན་སྟོན་རྒྱུ་ཆད་པར་དོགས་ནས་རྟག་
 ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པ་སྒྲངས་ནས་ཚུལ་བཞིན་སྤྱད་པ་ལ་གནས་པར་འབྱུར་
 བ་དང་། ཁྲིམས་གྱིས་མཐོ་རིམ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་འཆོ་བས་ཤོངས་ན་སྟོང་ཉིད་ཉན་
 སྟོན་མི་འོང་བར་ཤེས་ནས་ཡར་མར་གྱི་ཞིང་དུ་སྤྱོད་པ་གཏོང་བར་འབྱུར་ཞིང་།
 སྟོང་རྩེ་བྲལ་བའི་ལྷ་བས་སངས་རྒྱུ་མི་འཕྲོ་བ་པར་ཤེས་ནས་སྟོང་རྩེ་རྒྱུད་ལ་
 བསྟེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁྲོ་བས་ངན་འགྲོར་སྤྱོད་ཞིང་མིར་སྤྱོད་ཀྱི་མི་སྤྱི་ག་
 པར་སྤྱུར་ན་རྒྱུན་དེས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་མི་མཉེས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་
 གདམས་ངག་མི་ཐོབ་པར་ཤེས་ནས་བཟོད་པ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡི་དག་
 བའང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མ་བསྟོན་ན་དག་ཅུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མི་འཕེལ་བས། འགྲོ་
 བ་དགོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་དག་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
 བའི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པར་མི་རུས་སོ་སྟོན་དུ་བསམ་ནས་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གུས་པར་བྱེད་དེ། །སེམས་འགྲེལ་
 ལས་། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ན། །ལས་དང་འབྲས་བྱ་བ་རྟེན་པ་གང་། །
 རོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་རོ་མཚར། །ཁྱད་བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་ཁྱད་བྱུང་། །ཞེས་
 པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མ་ཁས་པའི་སྤྱོད་པོས་ནི། །རིམ་
 གྱིས་རབ་ཏུ་དག་འ་བའི་ས་ནི་འཕྲོ་བ་འབྱུར་བས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསོད་
 བས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱོད་
 བྲལ་རྟེན་འབྱུང་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མ་ཁས་ཏེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྤྱོད་པོས་ནི་
 རིམ་གྱིས་ཆོགས་སྤྱོད་གྱི་ལས་བཟོད་ནས་རབ་ཏུ་དག་འ་བའི་ས་དང་པོ་ནི་དེས་
 པར་འཕྲོ་བ་པར་འབྱུར་བས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་མཉན་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བས་
 ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེས་ན་ས་དང་པོ་དོན་དུ་གཉེར་བས་
 འཆད་འབྱུར་སྟོན་བྲལ་རྟེན་འབྱུང་གི་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས་ཤིག་སྟེ། མདོ་
 ལས་། མེ་ཆོགས་སྤྱི་གི་སོ་ཡང་བརྟལ་ནས་ནི། །འཆི་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་
 དམ་ཆོས་བཅུལ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་གང་བཤད་པ་ལ།
 བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད། ལུང་གི་དོན་བཤད། དེ་རིགས་པས་གཏན་ལ་དབབ་པ་
 དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ག་བྱང་

རྒྱལ་མཉམས་དཔའ་ས་ལྷ་པ་ལ་ལམ་གྱིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་
 མཉམས་དཔའ་དེ་བྱང་རྒྱལ་མཉམས་དཔའ་ས་རྒྱལ་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ཆོས་མཉམ་
 པ་ཉིད་བཅུ་འཇུག་གོ། །བཅུ་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་
 མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་
 ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་མེད་པར་དང་། མ་སྟེས་པར་དང་། དཔེན་པ་དང་།
 གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྟོས་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱང་བ་མེད་པ་དང་།
 དོར་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟུ་མ་དང་། མི་ལམ་
 དང་། མིག་ཡོར་དང་། བྲག་ཆ་དང་། རྩ་ཆ་དང་། གཟུགས་བརྒྱན་དང་།
 སྤྱུལ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་
 མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ན། རྣམ་ཐོབ་རྩལ་སྤྲུལ་པའི་བཟོད་པས་བྱང་
 རྒྱལ་མཉམས་དཔའི་ས་རྒྱལ་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་རྩལ་སྤྲུལ་པའི་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལམས་ཤིང་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ལམ་འཛིན་པའི་ཆེ་འཇམ་
 དབྱངས་གྲུབ་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་དབྱེ་འཇུག་རྣམ་པ་ཤེས་སྟེ་རང་ས་དང་པོའི་སྣང་བ་
 ལས། དེའང་དང་པོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ལ་མཚན་མ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོགས་སུ་སྣང་བ་
 རྣམས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོར་མེད་པ་དང་།

གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་

སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ནས་གསུམ་གྱིས་རིམ་པར་རྒྱ་འབྲས་དེ་བོ་གསུམ་
 གྱིས་སྟོང་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་བསྟན་ནས་སྟེ། རྒྱལ་པས་དེ་ལྟར་སྟོང་པ་དེ་
 ཡང་གསལ་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་གདོད་ནས་རྣམ་དག་ཆེན་
 པོར་གནས་པ་དང་། བདུན་པས་གདོད་ནས་རྣམ་དག་ལ་སྒྲོ་རྟོག་གི་སྟོབས་མི་
 རུས་པ་དང་། བརྒྱུད་པས་སྟོས་བྲལ་ལ་མོར་བཞག་ཙམ་ལས་བྱང་དོར་བྱར་
 མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དགུ་པ་དཔེ་བདུན་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་སྟོང་
 འགལ་མེད་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་གནད་བསྟན་པའོ། །དེའང་རིམ་པར་རྒྱ་ཆེན་གྱིས་
 བཅོས་མ། བག་ཆགས་ཀྱིས་སྣང་བ། རང་དབང་བཞིན་པ། ཕྱི་ནང་གང་
 རའང་མེད་པ། སྣང་ཡང་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ། གྱིས་པ་བསྟུ་བ། དག་མ་དག་
 གང་ཡང་སྣང་བ་སྟེ་བདུན་ལོ། །

དང་པོ་བརྒྱུད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་སྟོང་པའི་དོས་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་
 དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྩོབ་སྣང་བའི་དོས་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དང་།
 བཅུ་པས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ནས་ལྷོགས་བསྟུས་
 པའོ། །རྣམ་ཐོབ་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུ་པོ་ལ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་། རྩལ་སྤྲུལ་
 མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ནི་དེ་དག་ལ་མི་སྒྲིག་པ་སྟེ་དེའི་སྟོན་ནས་ས་རྒྱལ་པ་འཕྲོ་བ་ཅེས་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་པོར་བསྟན་
 པ་ནི། ས་རྒྱལ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། ས་དང་པོ་དེ་ནི་
 དོན་དུ་གཉེར་བས་ལམ་འདི་ཉིད་མཉམ་པར་གྱིས་ཞེས་བྱང་རྒྱལ་མཉམས་དཔའི་

རིགས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་
 རྟོགས་ན་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་ཀྱིས་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་
 པ་མཐའ་དག་སྔོང་བའི་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ལ་བརྟེན་
 བས་ཆོས་བདག་མེད་དང་པོར་བསྟན་ཏེ། འོ་ན་གང་ཟག་བདག་མེད་བསྟན་པ་
 དོན་མེད་དོ་སྟེན་ན་སྟོན་མེད་དེ། དབང་པོ་དམན་པ་དག་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་
 གཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་རང་གི་གང་ཟག་དག་རྣམས་པར་གྲོལ་བའི་འཇུག་
 རོགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་དགོལ་ཕྱིར་།
 ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམས་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།
 སྔོང་འཇུག་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐོག་མར་བསྟན་པ་ནི་སྒྲིབ་བྱ་འབྲིང་གི་
 ལམ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་སོ། །

གསུམ་པ་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་སྒྱིདོན་དང་། གཞུང་
 དོན་ནོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྱིར་དབྱེ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་གཞི་གང་ལས་ཚུལ་
 ཇི་ལྟར་གྱེས་ཚུལ། གྲེ་བྲག་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱེ་མ་ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར། དེ་
 དག་གིས་སྒྲོས་པ་གཙོ་བོའི་ཚུལ་སོ། །

དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུའི་ནང་ནས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྒྲེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་རིགས་པས་བསྟན་པས། མཉམ་པ་ཉིད་
 གཞན་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་པར་སྤྲོ་བར་དགོངས་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་དབྱེ་མའི་
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་པོར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་

མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྒྲེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་
 མ་ཡིན། །ཞེས་མཐའ་བཞི་སྒྲེ་འགོག་གི་དམ་བཅའ་གསུངས་པ་དེ་དབྱེ་མ་ཐལ་
 རང་གཉིས་གྱེས་པའི་གཞི་ཡིན་ནོ། །ཆོས་པ་བཅད་དེའི་དོན་ནི། རྒྱ་བདག་
 ལས་བརྟེན་པ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་དག་རྟེན་ས་ཡུལ་དུས་གྲུབ་པའི་མཐའ་
 གང་ན་ཡང་སྒྲེ་བ་ནམ་ཡང་སྟེ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་
 མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་བྱེད་རང་ལས་སྒྲེ་བ་དང་འབྲེལ་གྱི་
 ཡོད་པ་དང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་པ་དོན་གྱི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 དམ་བཅའ་གསུམ་ཀ་ལའང་སྒྱུར་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་དེ་ལས། ཐམ་རང་གཉིས་
 ཚུལ་ཇི་ལྟར་གྱེས་ན། ཐོག་མར་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་ས་ཀྱིས་མཐའ་
 བཞི་སྒྲེ་བ་འགོག་པའི་དམ་བཅའ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་བཞི་ལ་སྒྱུར་ནས་
 རིགས་པ་བྱུར་ནས་ཁ་སྐོང་བར་མཛད། དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་
 ཀྱིས་མི་འཐད་པའི་སྒྲོན་འཕངས་ནས་རང་ལུགས་མཐའ་བཞི་སྒྲེ་བ་འགོག་པའི་
 དམ་བཅའ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལ་སྒྱུར་ནས་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་བྱུར་ནས་
 ཁ་སྐོང་བར་མཛད། དེ་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷན་བས་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་ས་ལ་སྒྲོན་དེ་
 མི་འཇུག་ཚུལ་དང་། ལེགས་ལྷན་བྱེད་ལ་སྒྲོན་ཡོད་ཚུལ་བསྟན། ཚུལ་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཐལ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པོད་གངས་ཅན་སྒྲོངས་སུ་སྒྱུར་ལྟར་
 གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་དཔལ་ལྷན་ལྷན་བའི་ཆོག་གསལ་དུ་སངས་རྒྱུས་
 བསྐྱེད་ས་ཀྱི་འདོད་པ་དང་། དེ་ལ་ལེགས་ལྷན་གྱིས་སྒྲོན་བཟོད་ཚུལ། སྒྲོན་དེ་

སྒོ་ཚུལ། ལེགས་ལུན་གྱི་འདོད་པ་མི་འབྲང་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་
 འདིར་ཅུང་ཟད་ཤིང་བཞིན་སྒྲོས་པ་ལ། དང་པོ་དེ་ཉིད་ལས། སྒྲོ་བ་དཔོན་
 སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ།
 དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་
 སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་
 ཀྱི་བུ་ཕྱུག་པ་ལི་ཏར་བདག་སྐྱེ་བ་གཤམ་པའི་རིགས་པ་བསྐྱེད་ཏེ་བསྟན།

གཉིས་པ་ནི། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཤམ་
 རྒྱལ་དང་དཔེ་མ་བཟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སྐྱེས་པའི་ཉེས་པ་མ་
 བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལེགས་ལུན་འབྱེད་ཀྱིས་རྩ་ཤེས་འགྲེལ་པ་ཤེར་རབ་
 སྒྲོན་མེར་གསུངས་པ་རྒྱ་བས་བསྐྱེད་ཏེ་བསྟན།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་པོ་
 ཅག་གིས་མཐོང་བ་སོགས་མཛད་བསྟན། རྒྱལ་བཤད་ལ། ཇི་ལྟར་ཞེན། དེ་ལ་
 དེ་ཞིག་གཤམ་རྒྱལ་དང་དཔེ་མ་བཟོན་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་གང་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་མི་
 རིགས་སོ་ཞེས་པ་ནས། བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་དགའ་བ་ཉིད་མངོན་
 བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གངས་ཅན་པའི་བདག་སྐྱེ་འདོད་པའི་
 ལོ་གཏོག་འགལ་བ་བཟོན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྒྱོག་མི་རུས་ན་རང་རྒྱུད་དུ་

བཀོད་པས་ཀྱང་རྒྱོག་མི་རུས་པས་སྐྱབས་འདིར་སྤྱིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་
 བཀོད་པ་ལ་དགོས་རུས་མེད་པར་བསྟན། དེ་ཡང་གངས་ཅན་པས་དངོས་པོ་
 དག་རྒྱུ་དུས་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་མེད་ན་སྐྱེ་བ་མི་འབྲང་པར་མཐོང་ནས་རང་
 རང་གི་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་
 གསལ་བར་གྱུར་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་བྱའིང་གསལ་བེན་པ་སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་
 བར་མི་འདོད་པས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལ་སངས་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་པ་དག་སྒྲོར་དུ་བཀོད་ན། རང་གི་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དུ་
 ཡོད་པའི་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། སྤྱར་སྐྱེ་བ་ལ་དོན་མེད་
 དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། རང་གི་དེ་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱམ་སོགས་ཆོས་ཅན།
 བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་དང་ཐུག་པ་དང་བཅས་པ་གང་
 ཞིག་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་སྐྱེས་ན་ཐུག་མེད་དང་དོན་མེད་ཐལ་བའི་ཕྱིར།
 ཞེས་འགལ་བ་སྤྱད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ལ། གངས་ཅན་པས་འགལ་བ་ཅི་ལྟར་
 ཁས་བླངས་ཞེ་ན། སྤྱིར་ཡོད་པ་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་
 ཡང་ཁས་བླངས་ཤིང་། ལྷ་སྤྱུ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་སྤྱར་སྐྱེ་བར་ཁས་
 བླངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། འགལ་བ་སྤྱད་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་སྤྱིར་དུ་བྱམ་པ་རང་གི་
 བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བར་ཡང་ཁས་བླངས་ཡོད་པ་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་ཐུག་མེད་དུ་
 ཐལ་བར་ཁས་བླངས་པའི་འགལ་བ་གཉིས་གཞི་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་སྤྱིར་དུ་

འབབ་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདི་ནས་བཤད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་ཚད་མ་ནས་
 བཤད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ཁས་ལེན་ཡོད་པའི་
 དངོས་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་དང། ཁས་ལེན་མེད་པའི་དབྱུ་མ་པའི་བཀོད་ལུགས་ཐ་
 བད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནང་འགལ་བསྟན་ཀྱང་མི་ལྡོག་ན་ནི་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་གཏན་བརྩོན་ཀྱང་མི་ལྡོག་པས་ཁོ་ལོ་ཅག་སྒྲིལ་པ་དང་སྟོན་ཏེ་
 བར་མི་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། མདོར་ན། གཏན་ཆོག་སྐད་དཔེ་མ་བརྩོན་
 པའི་སྒྲིལ་མེད་དེ་དོན་དམ་གཏན་འབེབས་སྐབས་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལ་
 རྟོགས་གཞན་ཁས་སྒྲངས་མེད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སྐད་ནི་མི་བཀོད་པས་
 དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དཔེ་གཏན་མེད་ཀྱང་། གཞན་གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་དཔེ་དང་གཏན་ཆོག་སྐད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་
 སྐྱེ་བམེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མདོན་གསལ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་པ་
 ལྟར་རོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སྐད་མི་བཀོད་དེ། དབྱུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་གི་
 རྒྱུད་ཀྱི་རྩེ་སྒྲུབ་པ་དང་བྱ་བ་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་གཞན་ཁས་
 སྒྲངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལོགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་ཀུན་བྲལ་གྱི་ལྟ་བ་རྣམས་གངས་མ་
 ཡིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་གཏན་འབེབས་ཀྱི་སྐབས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོག་སྐད་རང་རྒྱུད་
 དུ་བཀོད་ན་ཁས་སྒྲངས་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་པར་བསྟན་ཏོ། །
 སྒྲིལ་གཉིས་པ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་
 གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིལ་ནི་གཞན་གྲངས་ཅན་པས་ཅི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་དེ་མདོན་པར་གསལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྒྲུབ་
 བྱེད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་། མདོན་པར་མི་གསལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འགལ་
 རྟགས་སྒྲུབ་ཏེ། མདོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ན། སྐྱེ་བས་
 བྱུང་ཅེས་སྒྲུབ་ན་དེའི་ཉེས་པ་བསལ་བཤོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སྒྲིལ་དེ་གཉིས་མེད་
 དེ། གངས་ཅན་པས་མདོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཡོད་པའི་
 རྟགས་ཀྱིས་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་འདིར་འགོག་པས་སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲུབ་པའི་
 སྒྲིལ་མེད། ཡོད་ན་མི་སྐྱེ་བའི་བྱུང་པ་དཔེ་མདོན་གསལ་གྱི་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་
 གངས་ཅན་པ་རང་གི་ཁས་སྒྲངས་པས་འགལ་རྟགས་སྒྲུབ་པ་འགྱུར། དེས་
 བཞག་གིས་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་པ་བསལ་བའི་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་སངས་རྒྱུས་
 བསྒྲུངས་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་དག་སྒྲིལ་གཞན་དུ་ཡང་སྒྲིལ་དུ་ཡོད་དེ། གངས་ཅན་
 པས་ཤེས་བྱ་ལ་རིགས་གཉིས་སྒྲུབ་འདོད་པའི་བཅའ་ཤེས་ཀྱིས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན།
 གཙུ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་བདག་ལས་སྐྱེ་བམེད་དེ། རང་རང་གི་བདག་
 ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་ཀྱང་
 ཆོག་གོ། །སྒྲིལ་གསུམ་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐབས་ཀྱི་
 དོན་ལས་བརྒྱུགས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཆོས་བརྒྱུག་པའི་དོན་
 མདོན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་
 དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པའི་
 མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བརྒྱུག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་པ་སྟོང་

བལ། སྤྱིར་མཐའ་གཅིག་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་བརྒྱུ་པའི་དོན་དུ་ཐལ་འགྱུར་
 བཞོད་ཚུལ་དང་། སྐབས་དོན་དངོས་བཞད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 རང་གི་དོ་བོར་ཡོད་ན་མི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་པ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་
 འདོད་པའི་གངས་ཅན་པའི་དོར། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ།
 བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡོད་ན་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་
 བྱ་བ་དེས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཤེས་འདོད་ལྷགས་པའི་དོར། ལུས་པ་ཆོས་ཅན།
 བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངོན་གསལ་གྱི་ལུས་པ་
 བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པས་བཞོད་ལུགས་དང་། མིག་སོགས་
 ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
 ལྟར་གཏན་ཆོགས་ཐལ་རང་གང་བཞོད་ཀྱང་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་དོན་དམ་གྱི་སྒྲ་
 སྒྲུང་བ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་སོ། །རང་རྒྱུད་པས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་
 གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་དོན་དམ་གྱི་སྒྲ་མ་སྒྲུང་ན་སྒྲོན་
 ཅི་ཡོད་སྟེ་ན། དོན་སྒྲོན་ཆེར་མེད་ཀྱང་ཆོག་སྒྲོན་ཡོད་དེ། གངས་ཅན་པས་
 འདོད་པའི་བདག་སྐྱེ་ཁས་ལ་བྲངས་ཀྱང་སྤྱིར་བདག་སྐྱེ་རང་རྒྱུད་པས་འདོད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ཐ་སྙད་དུ་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲ་དངོས་སྤྱུ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ཡང་སྤིང་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བདག་དེ་ལས་
 སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག། དེ་དོན་དམ་གཏན་འབེབས་གྱི་རིགས་

པས་མི་ལོགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐབས་གྱི་དོན་
 ལས་བརྒྱུགས་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སོགས་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་
 འགལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་དོན་ལ་མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་བཞེད་
 དོ། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། བདག་
 ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་བརྒྱུགས་པས་རང་རྒྱུད་འཕེན་ཚུལ་
 རི། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་
 ཡོད་དང་ཐུག་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་དེ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
 གཞིར་བཅས་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་དང་ཐུག་ཡོད་ཡིན་པའི་རྟགས་དེས་གཞན་སྐྱེ་
 ལུགས་ལ་འཕེན་པས་རྟགས་དེ་མ་ཡིན་དགག་དུ་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལྟར་ན་གྲུ་
 སྒྲུབ་གྱི་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཆོགས་དེ་མེད་དགག་ཡིན་པར་བཞེད་
 པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལོགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་
 སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ལ་སྒྲོན་དེ་ལྟར་འཕེན་པར་བཞེད་ནས། སངས་རྒྱུ་
 བསྐྱུངས་གྱི་དག་དེ་ཐལ་བའི་དག་ཡིན་ཀྱང་རུང་བརྒྱུག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་
 པ་མེད་དེ། བྱ་བ་པས་ལ་ཆོད་མས་གྲུབ་ཅིང་ཕྱོགས་ཆོས་ཁས་བྲངས་ཀྱིས་གྲུབ་
 པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་བྱེད་པ་དངོས་སྤྱུ་
 གཞན་ཕྱོགས་བཀག་ནས་ལུགས་ལ་རང་རྒྱུད་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་འཕེན་པ་མིན་
 པས་རྟོག་གོ་འབར་རྒྱུད་འཕེན་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ་འདིར་རང་ལ་

དམ་བཅའ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་
 དང་འགལ་བའི་སློབ་མེད་དེ་ཞེས་སྤྱོད་བས་ཀྱི་མཁས་པས་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་ལ།
 མཁས་གྲུབ་མེས་བསྐྱེས་གྲུའི་རིགས་པར་སློབ་སྦྱོང་གས་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཐལ་
 འགྱུར་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་མི་འདོད་ན་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་དེ་ལ་དེ་འདྲའི་དགོངས་པ་ག་ལ་མངའ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་དུ་མས་
 དགག་པར་མཛད།

རང་གི་བསམ་ཚུལ་ནི། འདིར་བདག་ལས་སྤྱོད་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྤྱོད་
 བའོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སློབ་བཞེད་ན། དོན་ཡོད་ཐུག་ཡོད་ཀྱི་སྤྱོད་
 བའི་བདག་ལས་མ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བཞིག་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་
 དགག་བྱ་དངོས་པོ་བདག་སྤྱོད་བཞིག་ལུལ་ན་དོན་ཡོད་ཐུག་ཡོད་ཀྱི་གཞན་སྤྱོད་བཞིག་
 འཕེན་པས་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་འདི་སྤྱོད་དཔོན་
 གྱིས་མེད་དགག་ཏུ་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སློབ་
 འཕེན་པ་འདྲ་སྒྲུབ་མོ། །འོན་ཀྱང་སངས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་བདག་ལས་སྤྱོད་ན་སྤྱོད་
 བའོན་མེད་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སློབ་གཞན་ལ་འཕེན་པ་ལས་རང་དོར་དོན་ཡོད་
 ཐུག་ཡོད་ཀྱི་སྤྱོད་བཞིག་ལས་སྤྱོད་པ་མེད་པས་སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་གྲུབ་མཐའ་དང་
 མི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱོད་སྤྱོད་མཛད་ཅུས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་སངས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་མི་འཇུག་
 ཚུལ་བསྟན་ནས། དེ་མི་ལེགས་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ་ལ་བློ་

བས་སྤྱོད་འདི་ལྟར་བཞེད་དེ། གཞན་ཡང་རྟོག་གོ་བ་འདིས་བདག་ཉིད་རྟོག་
 གོའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་འདོད་པས། དབུ་
 མའི་ལྷ་བཀའ་ལེན་བཞིན་དུ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་བའི་བདག་བཞེད་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་དུ་མའི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་སུ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་དང་།
 ཆོག་གསལ་དུ་ལེགས་ལྷན་གྱིས་བདག་སྤྱོད་བཞིག་པའི་སྤྱོད་བའི་ལྟར་བཞེད་
 དེ། དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྤྱོད་མཆེད་རྣམས་ཆོས་ཙན། བདག་ལས་སྤྱོད་བཞེད་
 པར་དེས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཤེས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱོད་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་དོན་དམ་པར་ཞེས་པའི་སྤྱོད་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་བའི་ན་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདག་སྤྱོད་ཡོད་པར་ཐལ་བས་དེ་ལྟར་ན་མཛོད་དང་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་ལུང་
 ལས་བདག་སྤྱོད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་སྤྱོད་པས་སོ། །ཁག་ན་ལུགས་ལ་
 བསྟོམ་ནས་དོན་དམ་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་རོ་ཞེན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བྱངས་ཙན་གྱི་རྣམ་
 གཞན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རང་གིས་འཐད་ཕྱོགས་སུ་ཁས་མ་སྤྱོད་པས་སོ། །
 དེ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་མི་འཐད་པས་དེ་དགག་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཡིན་
 པར་རྟོགས་སོ། །ཅི་སྤྱོད་དམ་པར་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ཅོད་གཞི་ཆོས་ཙན་ནང་གི་སྤྱོད་
 མཆེད་ལ་སྤྱོད་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་བདག་སྤྱོད་བཞིག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་གཏན་
 ཆོགས་བཞེད་དོ་ཞེན། དེ་ལྟར་ན་ལེགས་ལྷན་རང་ལ་དོན་དམ་པར་སྤྱོད་མཆེད་
 མ་གྲུབ་པས་ཆོས་ཙན་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཁལ་ཏེ་མིག་
 ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཙན་ལ་དོན་

དམ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོམ་ཅེས་། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་མིག་ལ་སོགས་
 པ་ཀུན་རྒྱུ་ལ་རྣམས་ཆོས་ཅན་། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་སོགས་ལ།
 དེ་ལྟ་ན་འདྲ་བ་ཅན་པས་མིག་སོགས་རྒྱུ་ཡོད་དུ་ཁས་སྒྲུབ་པ་ལས་ཀུན་
 རྒྱུ་ལ་ཁས་མ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལ་འདྲ་བ་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་
 ཏྲགས་སུ་འགྱུར་རོ། ཅི་སྟེ་རང་སྟེ་དང་གཞན་སྟེ་སྟེ་ཏྲག་མི་ཏྲག་གི་བྱུང་པར་དུ་
 མ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་བདེན་ཏུ་གང་གིས་
 གྲུབ་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པས་སྐྱོན་མེད་
 དོ་སྒྲུབ་ན། དེ་ལྟར་ན་འདྲ་བ་འཐད་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ནང་གི་སྐྱེ་
 མཆེད་ཅུ་པོ་རང་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་ནི་ཉམས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུབ་
 པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་མེད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་ཅི་རིགས་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་
 ཅན་དང་། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅུ་མ་གྱིས་སྟོན་རྟེན་པ་ཡིན་
 པར་ཁས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་གི་སྟོན་གཉིས་འཛིན་
 སྒྲུབ་པ་འགལ་བས་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 ཆོག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཆོར་བ་རིབ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་འགལ་བ་སོགས་པ་
 ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དེའི་ཆོན་ཡོད་
 པར་འགྱུར་པའི་དོན་ཆ་ཅུ་མ་ཡང་དམིགས་པར་གཤམ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །

ལྟེ་གཉིས་པ་དབྱུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ། གང་ལ་བཏོན་
 པའི་བྱུང་པ་ལུང་དགོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་རེ་རེ་བཞིན་འགྲེལ་བཤོ། །
 དང་པོ་ནི། མི་པམ་ཆོས་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་ཐལ་ལས། དེས་ན་རྣམ་
 གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་དེ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པ་རང་
 རྒྱུད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་ཁས་ལེན་ཀུན་
 ཐལ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པ་ཐལ་འགྱུར་པ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་
 གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་ཐ་སྐད་དུ་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 འདོད་མི་འདོད་དང་གཏན་ཆོག་འགོད་ཚུལ་སོགས་བྱུང་པར་བྱེ་སྟེ་འཛིན་པ་ནི་
 ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་ཅུ་མ་སྟེ་མཆོན་ཉིད་འདིར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁས་ལེན་ཡོད་
 མེད་ཤིང་། ཐ་སྐད་དུ་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མི་བཞེས། རང་
 བཞིན་མེད་སྐབས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ཐལ་རང་དུ་འགོད་ཚུལ། དགག་བྱུལ་དོན་
 དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྒྲུབ་མི་སྒྲུབ་ཀྱི་གནད་གྲུབ་པ་ཐལ་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་
 འཆད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་མཆོན་ཉིད།
 རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །སྒྱིར་
 དོན་ལྟོག་དོས་འཛིན་པ་ལ་ཐལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དེ་མི་པམ་ཆོས་རྒྱུ་ལ་

སོར་བཞག་གིས་འཕྲུལ་ཀྱང་དེང་སང་དུས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་པ་རང་འབྲ་བ་ཚོག་
ཙམ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་ཚོག་གིས་ཁ་བསམ་བས་པ་ལ་རང་ལུགས་པ་
རྣམས་མི་བྲེལ་བར་ཞུ།

མཚན་ཉིད་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཡན་ལག་གི་བྱུང་པར་ལ།

ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར། ཐ་སྐད་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་
ཞལ་གྱིས་བཞེས་མི་བཞེས་ཀྱི་བྱུང་པར། རང་བཞིན་མེད་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་
ཚིགས་ཐལ་རང་དུ་འགོད་ཚུལ། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྒྲུབ་མི་
སྒྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་བཅས་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། ཡིད་བཞིན་མཛོད་ལས། འདིར་འདི་ལྟར་གོ་བར་བྱ་སྟེ།
ཁས་ལེན་མི་ལེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ཡོད་ཀྱི་དབྱེ་མ་ཐལ་འཁྱུར་བ་ལ་དོན་
དམ་དུ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་དབྱེད་ར་མེད་པས་ན་རེ་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྐད་དུ་
སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཁས་ལེན་པ་དང་ཁི་ལེན་པ་གཉིས་སུ་གོ་བར་བྱའོ། །དེའང་
ཚུད་པ་དང་དོན་དམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆོ་སྒྲུང་བ་གང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་
གཤིས་ལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
ལམ་རྒྱུ་ཐོབ་པ་ཐ་སྐད་ཡུལ་དུ་བྱེད་དུས་གསུང་རབ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་
དབྱེད་དང་བཅས་པ་མྱི་ལམ་སྒྱུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ཙམ་དུ་ཤེས་ནས་རང་གིས་ཀྱང་
དབྱེད་དེ་བསམ་ཞིང་། གཞན་ལ་རང་བསྟན་པས་སྒྲུང་དོར་གྱི་དམིགས་ཕྱེད་ནས་
ལམ་དབྱེད་ཚོགས་གཉིས་ལ་ཞུགས་ཏེ་འབྲས་བུ་སྒྱུ་གཉིས་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་

ཡོད་དོ། །དང་པོ་ཁས་མི་ལེན་པའི་དུས་ཀྱང་བཤད་དེ། གལ་ཏེ་དས་དམ་བཅའ་
འགའ་ཡོད། ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ།

གཉིས་པ་ཁས་ལེན་པ་རང་། སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་ཚོག་
གསལ་དུ། རྒྱ་འདོད་པས་སློབ་ལྟར་ཐོག་མར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་གདོན་མི་
ཟ་བར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། འབྲུག་པའི་འགྲེལ་པར། ཕྱོགས་
འདི་ནི་མཁས་པ་དག་གིས་སློབ་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའོ་སྒྲུལ་དུ་
བསམས་ཏེ། གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
ལུགས་འདི་གཉིས་སྒྲུབ་པས་པ་དག་གིས་མ་ཕྱེད་པས་གཅིང་པས་ནི་ཁས་མི་
ལེན་ལ། མ་བྱས་ནི་ལེན་པར་སྒྲུབ་སྟེ་གཉིས་ཀར་ལེགས་ཆ་རེ་དང་སློབ་
རེ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཞུང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དོན་ཅུང་ཟད་མ་དགོངས་པར་སྒྲུབ་
དོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སློབ་ཀྱིས་དང་གཞུང་ལུགས་པལ་པོ་ཆེ་མཐོང་བ་
ལས་བྱུང་བའི་མིག་རྒྱས་པས་གཞུང་ན་གཤམ་ཅིང་འཕྲོར་བའི་དོན་གསལ་པོར་བྱེ་
བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིན་ཆད་དམ་བཅའ་འདི་འཆའ་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་ཁོ་པོའི་གཞུང་
འདིའི་མཐུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་ཕྱི་ལ་གྱིས་
བསྟུས་ན། དབྱེད་ཐལ་འཁྱུར་བ་ལ་དོན་དམ་པར་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་དབྱེད་ར་
མེད་། དེས་ན་ཁས་ལེན་མི་ལེན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞག་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པ་དེ་དོན་
དམ་གཏན་འབེབས་ཀྱི་ཚུད་པ་དང་། དོན་དམ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་ཁས་ལེན་
མེད་དེ། རང་གི་ཐུན་མིན་ཁས་ལེན་ཀུན་བྲལ་གྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་

སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་ལེན་ཡོད་པ་ནི་རྗེས་ཐོབ་ས་ལམ་གྱི་
 རྣམ་གཞག་ཤེད་པའི་ཆོ་ཁས་ལེན་ཡོད་དེ། ཐ་སྐད་དུ་སྤང་ཚུལ་མི་འགོག་པའི་
 རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྐད་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་
 ལྟར་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཅི་མ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ངོས་འཛིན་ལུགས་ཀྱང་།
 དབུ་མ་རྒྱན་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་པས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ལྟར་
 ཁས་ལེན་ཚུལ་དེའང་གྲུབ་མཐས་སློབ་སྦྱར་མ་བསྦྱར་གཉིས་གྱི་ནང་གི་མ་བསྦྱར་
 བའི་འཇིག་རྟེན་པལ་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་གོ། འདྲིའི་
 འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་ལམ་ཁྲགས་མ་ཁྲགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཛིན་དགོས་ཏེ། ཞི་བ་
 ལྷས། རྣལ་འབྱོར་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་པལ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།
 ཞེས་དང་། རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཅི་མ་གྱི་ཐ་སྐད་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའི་དབུང་པ་ཞིབ་མེར་
 ཁྲགས་མི་དགོས་པར་མ་དབུང་པར་གྲགས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཡིན་པའི་གནའདི་
 ལྟར་ཤེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། གཞན་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་
 གཞག་འཛིག་ཆོ། ཐམས་པ་གཞན་གྱི་སློབ་པ་རེ་ལྟོས་འཆད་དགོས་པ་མཚར་རོ།
 ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་རེ་ཞིག་གཞན་དོ་དང་མཐུན་པའི་ཁས་ལེན་ཏེ། དཔེར་
 བ་སྦྱོར་མ་ལ་བཞག་གིས་གཞན་བསྐྱེད་བྱུང་མེད་སྟུང་ཆོག་གཞན་མིག་སྤྲད་པ་རྣམས་
 གྱིས་བྱུང་མེད་ཡིན་པ་ཁས་སྤངས་པ་རང་ངོའི་ཁས་ལེན་དང་། ལྟ་མོ་བས་སྦྱོར་
 མ་ལ་བཞག་ལ་བྱུང་མེད་ཡིན་ནམ་ཞེས་ངེས་ཆོ་བྱུང་མེད་ཡིན་པར་སྤྲས་པ་དེ་གཞན་
 ངོའི་ཁས་ལེན་ཡིན། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་པས་རི་ར་བ་བྲག་ཁང་ཁྱིམ་དང་ས་

ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་དོན་དམ་གཏན་འབེབས་ཆོ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ཆོས་
 ཅན་གྱི་སྤང་བ་ལུལ་དུ་མ་ལྷག་ཀྱང་དེ་དང་དེ་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པ་
 གཞན་དོར་གྲགས་པ་དང་བསྐྱུན་པའི་ཁས་ལེན་ཡིན། སེམས་གྱི་ནང་ལ་ནི་
 སྤང་བ་འདི་དེ་ག་རང་མ་ཡིན་པར་འདོད། འོན་ཀྱང་སྤྱི་བ་པ་མ་ཟད་གྱི་རིང་
 གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྤང་ཚུལ་དཀར་དམར་འབྲམ་ལས་བཟླ་བ་
 དག་གཏུ་མེད་དེ། དེ་ཡི་ཙྰ་བ་མ་རིག་པ་ནི་སྟོབས་ཆེ། དེ་ཡིས་བསྐྱེད་པའི་
 སེམས་ཅན་ནི་བསྐྱེད་བ་ལས་འདས། དེ་དག་གི་གནས་རིས་ལས་བློས་ས་ནི་མ་
 རྟེན་པ་དེའི་རིང་ཕུག་ནས་གཞན་དོར་ཁས་མ་སྤངས་ཐབས་མེད་བྱུང་། རང་
 ངོའི་ཁས་ལེན་ནི་རང་ལ་འཆར་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ཡང་མ་རྒྱ་བརྒྱུ་དག་ཆོས་གྱི་དབུ་མ་གྱི་སྦྱོར་དགོངས་རྒྱན་ལས། དོན་ལ་
 ཁས་ལེན་བྱ་བ་འདི་ཡིད་དང་དག་གང་གིས་ཁས་སྤངས་ནའང་འབྲ་བས་རང་ལ་
 འཆར་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཁས་སྤངས་པ་འམ་ཡིད་ཆེས་ནས་རང་ལུགས་སུ་
 ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཁས་ལེན་པ་དེ་
 གཞན་དོར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤང་བ་དེ་ཀའི་སྤེང་དུ་སྤང་བའི་བདེན་བཞི་
 སྤང་བའི་ལམ་ལྷ། ཁས་ལེན་པ་སོགས་དོན་ལ་འབྲུལ་སྤང་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་མེད་
 གྱི། འབྲུལ་སྤང་གི་རིམ་པ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་པར་མཐར་ཐུག་གི་གནས་སུ་བསྐྱོད་
 པའི་ལམ་མེད་པས། ཆོས་རྣམས་གཟིངས་དང་འབྲ་བ་ཤེས་ནས། ཞེས་དང་།
 ཞི་བ་ལྷས། རྒྱལ་བསྐྱེད་ཉེར་བར་ཞི་དོན་དུ། འབྲས་བུའི་མོངས་པ་བསྐྱོག་མི་

བྱ། ཞེས་གསུངས་ལ། གོ་ཚེད་པའི་འབྲས་བུའི་ཚོངས་པ་དེ་ནི་གོང་གི་
གཟིངས་དང་དོན་གཅིག་པར་སྒྲུང་ལ། འཁོར་བའི་ཆུ་བོའི་ཕ་རོལ་གྱི་འབྲས་བུ་
སྟེ་བས་ཆོལ་ཁོར་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བར་གསུངས་སོ། །ཐེམ་སྐྱས་འོག་མ་
ལ་བརྟེན་ནས། ཐེམ་སྐྱས་གཉིས་པ་ལ་འཛེགས། དེ་ལ་བརྟེན་ཅིང་དེ་སྒྲུངས་
ནས། ཐེམ་སྐྱས་གསུམ་པ་ལ་འཛེགས་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་བཤོད་ཚུལ་འདི་
འདྲ་ཡིན་གྱི། གྲིས་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་རང་བཞིན་མ་བཟུང་བར། དར་མ་དང་ཆུན་
པོའི་གནས་སྐབས་སུ་འཕོ་ཚུལ་ཡང་མེད་ན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲུང་
ཚུལ་མ་བཟུང་བར། སངས་རྒྱུས་གྱི་ས་ལ་འཕོ་ཚུལ་དེ་ལས་ཀྱང་གཤམ་ཡོད།
གཞན་དོར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་མེད་ན། སྒྲུང་སྟོན་དག་པ་རབ་
འབྲམས་སུ་ཤར་བའི་སངས་རྒྱས་དང་། ཐམས་ཅད་མ་དག་ཟག་བཅས་སུ་ཤར་
བའི་སོ་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་ཆོག་གཅིག་སྒྲུབ་པའི་སྐལ་བ་གཤམ་ཡོད། ཞེས་
དང་།

གོ་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་ཅུང་ཟད་དགོད་པར་བྱ་སྟེ། མིང་བཏགས་པའི་སྒྲུ་
ཆོལ་གྱིས་དུང་གི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡིན་གྱི་སེར་པོ་མིན་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ།
མཁྱིས་ནད་ཅན་གྱི་ཕྱི་ཆོལ་གྱིས་ཆོལ་བར་བྱས་ཆོ། མདུན་ན་མཐོང་བའི་ཁ་དོག་
དེ་ཆོས་ཅན། དུང་གི་ཁ་དོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེར་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
ཐལ་འགྱུར་འཕེན་པ་ཡིན་ཞིང་། གཤམ་ཏེ་ཁོ་ཡིས་བཤོད་པའི་བྱུང་ཕྱོགས་དང་།
དེའི་ལྷོག་དོན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་ཁས་སྒྲུངས་ན་མཁྱིས་ནད་ཡོད་མེད་གྱི་མི་དེ་

གཉིས་དུང་གི་སྟེང་དུ་དབྱེད་པའི་གནས་མེད་ལ། ཁས་སྒྲུངས་ཆོག་གཞན་ལུགས་
གྱི་དུང་སེར་པོ་དང་། དུང་གི་ཁ་དོག་ཡིན་ན་སེར་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་དང་།
སེར་པོ་མིན་པ་དུང་གི་ཁ་དོག་མིན་པར་བྱུང་པ་སོགས་ཁོར་བ་གི་རྣམ་གཞག་
ཐམས་ཅད་ཁས་སྒྲུངས་ནས། གཟོད་དུང་མི་རྟག་པ་དང་། བདེན་མེད། སྐྱུ་མ་
སོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་། མཁྱིས་ནད་ཅན་གྱི་མི་ལ་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཚུལ་
ལུགས་འདི་ཁོན་བཞིན་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་སོ་སྐྱེ་ཐལ་པ་རྣམས་མེས་སུ་
འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་མཁྱིས་ནད་ཡོད་མེད་གྱི་མི་དེ་གཉིས་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་
མཐུན་སྒྲུང་དུ་འབྱུང་མི་སྟོན་མེད་གྱི། བསམ་སྒྲོར་གསལ་བཞིག་གི་རང་ནས་དུང་
བྱ་བ་ཅུ་མ་པན་ཚུན་བརྟེན་འཕྲོད་པ་ཡིན་ལ། ཅུ་བ་དེའི་སྟེང་ནས་དུང་གི་བྱུང་ཆོས་
རྣམས་ཀྱང་བརྟེན་སྟོན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། གཞན་དུ་ན་མཁྱིས་ནད་ཅན་ལ་དུང་བྱ་
བ་འདི་དོན་ལ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཡིན་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། ཁོ་
ལ་དུང་ཞེས་བརྟེན་པའི་ཆོ། ཁོའི་སྒྲོ་རོར་ཤར་བའི་དུང་དེ་དུང་སེར་པོ་ཞིག་ལས་
མེད། རྩལ་གྱི་དུང་སེར་པོ་དེ་བྱུང་གཞི་བྱས་ནས། དུང་དཀར་པོ་མིག་གིས་མ་
མཐོང་ཡང་ཡིད་གྱིས་མཐོང་བའི་རིགས་པ་རྣམས་ལ་ཉན་པ་ལས་ཐབས་གཞན་
མི་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ལུགས་ཐག་
ཆོད་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་མེད་པའོ། །དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ནི་དོན་
དམ་གཤམ་འབེབས་དང་ཀུན་རྫོགས་གཤམ་འབེབས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་

ན།ལས་ལེན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

༥། གཉིས་པ་ཐ་སྐད་རང་མཚན་དུ་ལས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་བྱང་པར་ནི།
མ་ལས་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི་སྒྲོམ་བཞག་པ་ལ་སྒྲོམ་པ་དང་། ཡུལ་རང་ངོས་ནས་
སྒྲོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ལ་བཞག་ དེ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ། རྩམ་སུ་གྲུབ་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་དང་། དབྱེ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཐུན་མོང་
མིན་པའི་དགག་བྱ་ཡང་དེ་ཡིན་པར་བཞེད། དབྱེ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་
ལ་སྒྲོའི་གུ་པས་པར་བཏགས་པ་ཅོམ་ལས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་སྒྲོད་ལུགས་སུ་
གྲུབ་པའི་ཆོས་མི་སྲིད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་མི་བཞེད་
གསུངས། རང་ལུགས་ལ། གཞུང་ལས། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་
འགྱུར་ན། །དེ་ལ་བསྐྱར་བས་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། །སོགས་ཐལ་ཆེན་
གསུམ་པའི་འཕེན་པའི་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ངོས་འཛིན་གང་ལ་
བྱེད་སྒྲུལ་ན། དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པས་དོན་དམ་གཏན་འབེབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲུར་ནས་མ་བཀག་པར་བཞག་ཆུ་དེ་ཡིན། དེ་འདྲ་
དེ་ཡང་སྤང་ཅོམ་གྱི་ཆོས་ལས་རང་གིས་ངོ་བོས་རང་དབང་རྒྱལ་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་
པ་ཞིག་རང་རྒྱུད་པས་ལས་ཞལ་ལེན་བསམ། དབྱེ་མ་ཐལ་འགྱུར་པས་དོན་
དཔྱོད་རིགས་པས་བཏགས་སྐབས་ཆོས་ཁོ་རང་སྟོང་ཉིད་དུ་མ་སོང་བར་ཆོས་

ཅན་ཞིག་ལུལ་དུ་ལྷག་ན་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། རིགས་པས་དབྱུང་
བཟོད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་འཕེན་པ་མ་བཟད་རིགས་པ་དེའི་ངོར་ཐ་སྐད་དུ་འར་
སྒྱུ་བ་མི་རིགས་ཚུལ་གསུངས་སྟེ། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས།
བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྱུ་བ་རིགས་མིན་པས། །རིགས་དེས་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་
རིགས་མིན་ན། །བྱོད་གྱི་སྒྱུ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།
དེའི་ཕྱིར་ན་མི་པམ་ཆོས་རྩེས་དབྱེ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཐུན་མིན་གྱི་དགག་བྱ་རང་
རྒྱུད་པས་བདེན་གཉིས་ཐ་དང་དུ་ཞེན་པའི་ཞེན་པ་དེ་ཡིན་གསུངས། དེས་ན་
རང་རྒྱུད་པས་དོན་དམ་གཏན་འབེབས་སྐབས་དོན་དམ་པ་ལས་ཐ་དང་དུ་གྱུར་
པའི་ཀུན་རྫོབ་གཞག་པ་དེ་ཐ་སྐད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན། རྒྱ་
མཚན་དེ་ཡིས་དབྱེ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་བྱམ་པར་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་
བདེན་གྲུབ་དང་རང་གིས་ངོ་བོས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཅོམ་མིན་པར་ཆོས་ཀུན་རང་
ཉིད་གཞི་མེད་ཅུ་བལ་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ལྟ་བུར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས།
གནད་དེ་ཤེས་ན་ཁྱེད་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་མི་པམ་ཆོས་རྩེའི་དབྱེ་མའི་སྒྱུ་
དོན་གྱི་དགོངས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པར་སེམས་སོ། །ཁ་དོར་ན་དབྱེ་མ་
རང་རྒྱུད་པས་རང་ངོར་དོན་དམ་གཏན་འབེབས་སྐབས་སུ་དོན་དམ་པར་སྟོང་
པའི་ལུལ་ན་བཀག་མི་ཤོད་པར་ལྷག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆ་དེ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་
ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན། དེ་དབྱེ་མ་ཐལ་འགྱུར་པས་ཞལ་
གྱིས་མི་བཞེས་སོ། །འོ་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གཏན་ལ་

འབེབས་དང་མི་འབེབས། འབེབས་ན་དེའི་ཆོ་ཆོས་ཅན་བཀག་པ་མི་འབྲང་པས་
 རང་གིས་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཁས་སྒྲངས་པར་ཐལ་ལ། དེ་གཏན་
 ལ་མི་འབེབས་ན་རང་རྒྱུད་པའི་རིགས་ཅན་མེས་སུ་འཛིན་མི་རུས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་
 བ། དེ་གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་རང་དོར་ཆོས་ཅན་དེ་ཁས་
 གྲངས་པ་མེད་པས་སྦྱོན་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་བར་སེམས་སོ། །འོན་ཀྱང་དཔལ་
 ལྷན་ལྷ་བས་རྩེས་ཐོབ་ཤན་འབྱེད་སྐབས་གཞུགས་ནི་གཞུགས་རུང་མཚན་ཉིད་
 ཅན་ཞེས་སོགས་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀུན་ལ་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་རེ་
 བཞག་ནས་མེ་ཆ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞལ་
 གྱིས་བཞེས་ཀྱང་། དེས་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
 པར་མི་འགྱུར་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་ །

༥ གསུམ་པ་རང་བཞིན་མེད་སྒྲུབ་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཐལ་རང་དུ་
 འགོད་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གཏན་འབེབས་ཀྱི་ཆོ་གཏན་
 ཆོགས་རང་རྒྱུད་དུ་བཀོད་པ་ལ་ནི་རིགས་ཤིང་འབྲང་པ་ལས་མི་འོས་པ་ཅི་ཡོད།
 འོན་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་དབུམ་
 རང་རྒྱུད་པས་གཙོ་བོ་གཏན་ཆོགས་རང་རྒྱུད་དུ་བཀོད་པར་མཛད། ཐལ་
 འགྱུར་བཀོད་ཀྱང་དབུམ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་གཞན་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་ཅམ་གྱི་
 ཐལ་འགྱུར་བཀོད་པ་མིན་པར་རྟགས་ཁས་སྒྲངས་དང་བྱུང་པ་ཆོལ་སྤྱི་གཉིས་

ཀར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བཀོད། དབུམ་རང་རྒྱུད་པའི་གཏན་ཆོགས་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡང་དགེ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་གྱིས་ནི་ཆོས་ཅན་དང་གཏན་ཆོགས་
 རྣམས་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད།
 དེས་ན་དེ་འདྲའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དབུམ་ཐལ་འགྱུར་པས་ཐ་སྦྱང་གཏན་
 འབེབས་སྐབས་ཀྱང་མི་བཀོད་པ་མ་ཟད་རང་རྒྱུད་པས་བཀོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 ཀྱང་དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པར་འདོད། རྒྱུ་མཚན་དེས་དབུམ་ཐལ་རང་གི་
 བྱུང་པར་གཏན་ཆོགས་རང་རྒྱུད་དུ་བཀོད་མི་བཀོད་གཅིག་དུས་ཀྱང་འབྱེད་པར་
 རུས། ཆོས་རྩེ་བསོད་ནམས་སོལྟེ་དང་མི་པམ་ཆོས་རྩེ་སོགས་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་ཚུལ་གསུམ་ཆོལ་སྤྱི་གཉིས་ཀའི་ཚད་མར་གཞན་དོར་
 མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་ཅམ་ལ་བཞེད་ནས་ཐལ་འགྱུར་བས་ཐ་སྦྱང་གཏན་འབེབས་
 ཆོ་གཏན་ཆོགས་རང་རྒྱུད་དུ་བཀོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། ལྟ་བུ་དན་སེལ་དུ།
 སྒྲུང་དུ་མི་རུང་དཔོག་པའི་རྒྱུར་ཡང་གྱུར། ཞེས་པའི་ཐད། གཏན་ཆོགས་འདི་
 དག་དང་སོགས་ནས་ཚུལ་གསུམ་ཆོལ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་
 པའི་རྟགས་ལས་བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མི་
 པམ་ཆོས་རྩེའི་དབུམ་རྒྱན་འགྲེལ་གྱི་བབ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་
 སྒྲུང་དོ། །འོན་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆོ་
 གཏན་ཆོགས་རང་རྒྱུད་དུ་མི་བཀོད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་ཚུལ་
 གསུམ་ཆོལ་སྤྱི་གཉིས་མཐུན་སྒྲུབ་ཅམ་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེའི་ཆོ་དབུ

མ་ཐལ་འགྱུར་བས་དངོས་སྤྲུང་མཐུན་སྒྲུང་ཙམ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཁས་མི་ལེན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལ་ལས། རྟོགས་གཞན་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མཐུན་སྒྲུང་ཙམ་དུ་ཞེས་པའི་དོན་འཇིག་རྟེན་གྲགས་སྡེ་
 ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་གོ་དགོས་སོ། །དེས་ན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་རྣམ་
 བྱངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཏན་འབེབས་ཆོ་གཏན་ཆོགས་ཐལ་འགྱུར་དང་།
 གཞན་གྲགས་གཉིས་ལས་རང་རྒྱུད་དུ་བཀོད་པ་མི་སྲིད་དེ་ཆོག་གསལ་ལ་ལས།
 གཏན་ཆོགས་རང་རྒྱུད་དུ་བཀོད་པ་ལ་ཉེས་པ་དུ་མའི་ཆོགས་སུ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཐ་སྐད་གཏན་འབེབས་ཆོ་ནི། གཏན་ཆོགས་ཐལ་འགྱུར་དང་གཞན་
 བྲགས་རང་རྒྱུད་གསུམ་ཀ་བཀོད་པར་སྒྲུང་དོ། །འོན་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་ཆད་
 མས་གྲུབ་པའང་གཞན་དོ་དང་མཐུན་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་ལས་དངོས་སྤྲུང་དོན་
 དུ་མི་མཐུན་ཏེ། ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་དཀའ་
 བའི་གནད་ཅུང་ཟད་སྟོང་ན། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས། གཏན་ཆོགས་རང་རྒྱུད་དུ་
 བཀོད་པ་དེ་རྣམ་བྱངས་དང་རྣམ་བྱངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་ཡིན། དང་པོ་རྣམ་བྱངས་པའི་དོན་དམ་གཏན་འབེབས་སྐབས་ཡིན་ན་ཁྱེད་
 བྲགས་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་བཀོད་པ་ལ་ཉེས་པ་དུ་མའི་ཆོགས་སུ་
 སྤྲད་མི་རིགས་པར་ཐལ། མི་པམ་ཆོས་རྗེས་དབུ་མ་རྒྱུད་དུ་ཆེས་མཛོས་པའི་
 གནས་སུ་བསྐྱགས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་གཉིས་པ་རྣམ་བྱངས་མིན་པའི་དོན་དམ་
 གཏན་འབེབས་ཆོ་གཏན་ཆོགས་རང་རྒྱུད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་

ཆོགས་ཀྱིས་རྣམ་བྱངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབས་རྒྱས་
 མས་མི་རྒྱས། རྒྱས་ན་གཏན་ཆོགས་རང་རྒྱུད་བཀོད་པ་ལ་ཆོག་གསལ་ལ་ནས་ཉེས་
 པ་དུ་མའི་ཆོགས་སུ་སྤྲད་པ་དང་། འདྲུག་པར་ཐལ་ཆེན་གསུམ་པོ་འཕེན་པའི་
 དུལ་དུ་ཅི་འདྲར་འགྱུར། མ་རྒྱས་ན་རང་ལུགས་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་མཐར་
 ཐུག་རྣམ་བྱངས་མིན་པའི་དོན་དམ་རྟོགས་པར་དགོངས་པ་མཉམ་ཚུལ་ཅི་འདྲ་
 ཡིན། རང་རྒྱུད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་རྣམ་བྱངས་མིན་པའི་དོན་དམ་
 གཏན་ལ་པབ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་རང་རྒྱུད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་
 རྣམ་བྱངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྒྱས་པ་ཟད་ནས། ཐལ་
 འགྱུར་བས་བཀོད་པའི་གཏན་ཆོགས་ཐལ་འགྱུར་དང་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་
 ཆོགས་རོགས་སུ་སྤྲན་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་པས་རྣམ་
 བྱངས་པའི་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་ཆོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དང་རྣམ་
 བྱངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་ཆོ་གཏན་ཆོགས་ཐལ་འགྱུར་དུ་
 བཀོད་ཅེས་པ་དོན་ཐོབ་ཏུ་སོངས་བས། ཁྱེད་པས། རྣམ་བྱངས་པའི་དོན་དམ་
 གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆོ་གཏན་ཆོགས་རང་རྒྱུད་དུ་བཀོད་ན་ཉེས་པ་དུ་མའི་
 ཆོགས་སུ་སྤྲད་པར་ཐལ་བས། དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་རྒྱུད་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་རྣམ་
 བྱངས་པའི་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་
 འདྲའི་དཀའ་བའི་གནས་ལ་རང་ལུགས་འཛིན་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པ་རྣམ་ཀྱིས་
 གསལ་བཤད་ཅིག་ཅིས་ཀྱང་མཛད་པར་ལྟ། དེས་ན་རང་གི་བསམ་ཚུལ་ནི་

རང་རྒྱུད་པས་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉག་ས་ཀྱིས་གཏན་ལ་
 འབེབས་ཚུལ་ནི་ཚོག་གསལ་དུ་སྒྲོལ་དུ་བྱེད་ས་པས་ཤེས། ཐལ་འགྱུར་ཞིག་
 བཏོད་ཀྱང་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལས་དབྱུང་ཐལ་འགྱུར་བའི་
 ལུགས་ལྟར་མི་བཏོད་པ་འདྲ། དེས་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲུང་བ་མི་འགོག་པས་རང་
 རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཏན་འབེབས་ཆོ་སྒྲོས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྒྱུར་ནས་བཀག་པས། དབྱུང་ཐལ་
 འགྱུར་བ་ལྟར་གཞི་མེད་ཅ་བྱལ་གྱི་དོན་དམ་ཇི་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབས་མི་རུས་
 གླུ་ལ། འོ་ན་དབྱུང་པར་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་མིན་
 པའི་དོན་དམ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་སྒྲུལ་ན། རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ནི་དོན་དམ་
 པར་སྐྱེ་བ་བཀག་ཀྱང་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་མཐའ་མི་བཀག། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་
 དམ་ནི་དོན་དམ་པར་མཐའ་ཐམས་ཅད་དགག་པར་མཛད་དོ། ཁ་དོར་ན་རང་
 རྒྱུད་པས་དོན་དམ་གཉིས་གང་གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱང་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་དོན་
 དམ་གྱི་སྒྲུབ་སྒྱུར་བར་མཛད་དེ། དབྱུང་ཆུན་ལས། ཡང་དག་ཏུ་ན་སྒྲོས་པ་ཡི།
 ཆོག་ས་རྣམས་ཀུན་ལས་དེ་གྲོལ་ཡིན། ཞེས་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་
 གཏན་འབེབས་སྐབས་ཡང་དག་ཏུ་ཞེས་དགག་བྱལ་དོན་དམ་གྱི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་། སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་མེད་ལ་སོགས་མི་
 སྲིད། ཁྱེས་པའི་ཐད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་མེད་ལ་སོགས་མི་
 སྲིད། ཁྱེས་བྱ་བ་ནི། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་དང་།

མཛོན་པར་བརྗོད་པ་རྣམས་འཇུག་པ་མི་སྲིད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ཞེས་
 སོགས་དགག་བྱལ་དོན་དམ་གྱི་སྒྲུབ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། དབྱུང་ཆ་སྒྲུང་བ་ལས་
 ཀྱང་། ཁོ་བོ་ཅག་ཆོག་ཅམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྱུབ་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཐལ་བར་སྒྱུབ་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་ཅི་ཞེན་
 ཡང་དག་པའི་ཆོད་མ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྱུབ་བོ། ཞེས་དང་། དབྱུང་ཆ་བདེན་གཉིས་ལས་
 ཀྱང་དགག་བྱལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། ཁྱེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་གྲངས་པའི་སྐབས་མཐའ་བཞི་ལས་གང་རུང་དང་།
 རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་སྐབས་དོན་དམ་པར་མཐའ་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་མཛད་
 དོ། དབྱུང་ཆ་རྒྱན་གྱི་སྒྲི་དོན་ལས་ཀྱང་། འདི་པས་མཐའ་བཞི་ཀ་དགག་ཀྱང་།
 དོན་དམ་པ་འམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་སམ། བདེན་གྲུབ་ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་མ་
 སྒྱུར་བར་དགག་པ་མིན་ལ། བདེན་གཉིས་ཕྱེས་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་སེལ་
 ཚུལ་སོགས་ཤན་ཕྱེས་ཏེ་སྒྲུའོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། འོ་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་
 རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་དང་བྱུང་ཅི་ཡོད་ཅེན། ཐལ་འགྱུར་པས། རིགས་
 དེས་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་ན། བྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར།
 ཞེས་པ་ལྟར་རིགས་པ་དེས་དབྱུང་པར་རྒྱུད་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་མཐའ་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་ཡང་ཐ་སྐད་དུ་མ་བྲལ་བའི་ལུན་སྒྲགས་ཡན་གར་བ་ཞིག་མ་ལྟག་
 པར་མེད་སྒྲུང་སྒྲུབ་པར་དངོས་ཀུན་རབ་རིབ་མེད་པའི་སྒྲུང་དོར་ལྟར་
 རུལ་ཅམ་ཡང་མ་ལུས་པར་སྟོང་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས། ཡུལ་

གྲིདབང་དུ་ན་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་ཀྱི་ཆ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྲིདབང་དུ་ན་བདེན་
 གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའི་ཆ་སྤྱོད་ཡང་མེད་པས་བྱུང་ཞུགས་པ་ཡིན། རྒྱ་
 མཚན་དེས་མི་པམ་ཆོས་རྒྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་
 པའི་ཆ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མིན་གྲིདགག་བྱུར་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་
 ཡིན་པར་སེམས། གལ་ཏེ་དབྱུང་རང་རྒྱུད་པས་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་
 དབྱུང་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་བྱུང་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱས་ན་རང་རྒྱུད་རང་
 གི་རིགས་པས་བདེན་གཉིས་རོ་མཉམ་དུ་རྟོགས་ཀྱས་པས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་
 མིན་གྲིདགག་བྱུར་ཅི་ལ་གསུངས། དོན་ལ་འཐད་མི་འཐད་གང་ཡིན་ཀྱང་ཁོ་
 བོས་ཐལ་རང་གི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་ཅེས་གསུང་
 གཏོང་ཅིག་བྱེད་ཆེད་མང་རང་ལུགས་འཛིན་པ་མ་ཁས་སྤྲོན་ཀུན་གྱི་དག་ནས་
 རྟོ་པར་ཀྱི་ཆོས་སྤྲོས་ལུང་པ་གང་བར་གོར་མ་ཆགས་མོད། ལུང་རིགས་ཀྱི་མཆེ་
 སྟེར་ཡོད་ན་ཁོ་བོས་གོང་དུ་དོགས་སྟོང་བཀོད་པར་རོལ་ཅེད་གནད་བར་ལྷ།
 འོན་ཐལ་རང་དགོངས་པ་མཉམ་ཚུལ་ཅི་འདྲ་ཡིན་ཞེས། རང་རྒྱུད་ལ་རང་
 ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་དེ་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་ནས་
 བསྟོམས་པས་མཐར་གཞི་མེད་ཅུ་ཐལ་གྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་
 པ་མཛོད་དུ་འགྱུར་བར་སྤངས། མི་པམ་ཆོས་རྒྱུ་མ་རྒྱན་འགྲེལ་ལས།
 ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་བསྟོམས་པས་ཉམས་སྟོང་གིས་སུས་རེག་ཀྱང་གང་ཟག་དེས་
 རྒྱུ་ཐོབ་ཀྱི་ཁས་ལེན་མཛད་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐལ་རང་སོགས་མིང་ཅི་བཏགས་

ཀྱང་རུང་། རྟོགས་པའི་མཐོང་མན་རྟལ་ཅམ་མེད་པར་འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་
 གནད་གཅིག་ཏུ་འབབ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་དེ་ཉིད་ལས།
 གཞུང་འདིར་ཡང་། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི། རིགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་
 འབྲང་བར། ཞེས་པ་ནས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་ཡང་དག་མིན། ཞེས་པའི་བར་
 གྱི་དོན་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་བ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དབྱུང་མ་རྒྱན་འགྲེལ་གྱི་དབྱུང་ཐལ་བར་གསུང་དུ་དབྱུང་
 ཐལ་རང་གཉིས་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པར་ལ་སྟོབའི་ཆོ་
 དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ཀུན་རང་རྒྱུད་པའི་རྣམ་
 གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོམ་པའི་ཉམས་སྟོང་གིས་མཐར་དབྱུང་
 ཐལ་འགྱུར་པའི་དོན་དམ་བདེན་པར་རེག་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་
 སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མ་ཁས་ཆེན་དག་དབང་དཔལ་བཟང་གི་ཞལ་ལུང་བེན་བྲིས་
 ལས། ཉམས་ཞིག་གོམས་པ་སྟོབས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཛོད་ན་སུས་དུ་གཟིགས་ནས་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་ལ་
 སོགས་པའི་སྟོམ་པའི་མཐའ་བཞིའམ་བརྒྱད་དང་ཐལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་
 པས། དེ་ཡང་ཡོད་མེད་སོགས་སུ་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོབས་ལ་འདིར་
 གཉིས་ཀྱི་སྟོང་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འགགས་པས་སྟོམ་ཐལ་ཅམ་དུ་འཛིན་པ་
 ཉེ་བར་ཞིབ་ཡིན་པས་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབས་པ་ཡིན།

ཞེས་དང་།

དེ་ལྟར་ཐེ་མི་བསྐྱོད་དེ་ཐེ་འི་འདུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། འོན་པར་རྒྱུད་པའི་
ཆོས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་རྟོགས་པར་འགྱུར་རམ་ཞེས། མི་
འགྱུར་ཏེ། ལྷག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཅིག་དང་
དུ་བྲལ་མོགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་སྐྱབ་བྱེད་དེ་དག་
ཐ་སྐྱོད་དུ་བརྟེན་པར་བྱེད་ཀྱང་ཐ་སྐྱོད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་
ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཐ་སྐྱོད་དུ་གྲུབ་འཛིན་གྱི་སྒོ་
དེ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་དེར་ཡང་ཕྱིས་ནས་དབུ་མའི་ལྷ་བ་གོམས་པའི་ཆོགས་
གསོག་གི་མཐུས་དང་གིས་བསྒྲོག་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

བཞི་པ་དགའ་བྱུལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྐྱར་མི་སྐྱར་ནི།

དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ནི། དོན་དམ་གཏན་འབེབས་ཆོ་དགག་བྱུལ་
དོན་དམ་གྱི་སྐྱ་སྐྱར་ཏེ་དཔེར་ན་དབུ་མ་རྒྱུན་དུ། བདག་དང་གཞན་སྤྲུལ་དངོས་
འདི་དག །ཡང་དག་ཏུ་ན་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་ཕྱིར།
རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན། ཞེས་ཡང་དག་ཏུ་ཞེས་དོན་དམ་གྱི་
བྱུང་པར་སྐྱར་བའི་ཕྱིར། དེ་གཞུང་སྒྱུར་བཀོད་ན། བདག་དང་གཞན་གྱི་སྤྲུལ་
པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། །ཡང་དག་པའམ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་
མེད་དེ། ཡང་དག་ཏུ་ནའམ་དོན་དམ་པར་བདེན་པའི་གཅིག་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་

ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཡང་དག་དང་།
དངོས་སུ་ན། དོན་དམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཡིན་པས་
དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་དེ་གསུམ་གང་སྐྱར་ཀྱང་དགག་བྱུལ་དོན་དམ་གྱི་སྐྱ་སྐྱར་བ་
ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས། རང་རྒྱུད་ཏུ་གས་ཀྱིས་རྣམ་
གངས་པའི་དོན་དམ་གཏན་འབེབས་སྐབས་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྣམ་གངས་མིན་པའི་
དོན་དམ་གཏན་འབེབས་ཆོ་དང་དགག་བྱུལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྐྱར་བ་ཡིན་པ་
གོང་སྟོན་བཞིན་ནོ། །དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་གཏན་
འབེབས་ཀྱི་རིགས་པས་སྐྱར་ཙམ་གྱི་སྟོན་པ་མ་ལུས་པ་བཀག་ནས་མཐར་ཆོས་
དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྟོན་ལས། འཕགས་ལུལ་
དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་དང་། །པོད་ན་རོང་ཟོམ་ཆོས་བཟང་གཉིས། །དགོངས་པ་
གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་གིས། །ཀ་དག་སྟོང་པ་ཆེན་པོར་སྐྱབ། །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་སྟོན་པ་གཅོད་པའི་ཚུལ་ནི། ཀུན་
མཁྱེན་ཆོས་ཐེ་མི་བྱུང་མཐར་མཛོད་ལས། གསུམ་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྟོན་པ་
གཅོད་པའི་ཚུལ་ནི། སྐྱར་སྟོན་པ་བཞིན་གཏན་ཆོགས་ལྷས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད་པར་འཇལ་ལ། དེའང་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
བཀག་ནས་རྒྱུན་པར་སྐྱབ་པའམ། །དོན་དམ་ལ་སྟོན་པ་བཀག་ནས་སྟོན་མེད་
སྐྱབ་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གང་དུ་ཞེན་པ་དེ་དངོས་སུ་བཀག་ཀྱང་ལུགས་ལ་

གང་ཡང་མི་བསྐྱབ་པས་པ་རོལ་གྱི་ལོག་རྟོག་སྒྲོག་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ཀའ་
 ལྷལ་པ་ནི་གསུང་གི་ཉིང་བྱ་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། །དེས་ན་རང་ངོར་དོན་དཔྱེད་
 རིགས་པས་སྒྲ་ཙམ་གྱི་ཚོས་ཙན་བཀག་མི་བཀག་སྒྲོམས་དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་
 དགག་བྱ་ལ་ཐ་རགས་དང་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ།
 རང་རྒྱུད་པས་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཏན་འབེབས་སྐབས་དགག་བྱ་ལ་
 དོན་དམ་གྱི་སྒྲ་སྒྲུབ་ནས་བྱམ་པ་དོན་དམ་པར་སྟོང་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་བྱམ་པ་རང་གི་
 རོ་བོས་མི་སྟོང་པར་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་དེ་ཡུལ་གྱི་ཆ་དང་། དེ་
 ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཙན་གྱི་ཆ་སྟེ་དེ་
 གཉིས་ཀ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཐུན་མིན་གྱི་དགག་བྱར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ་ཚོས་
 དབྱིངས་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་མ་སྟོང་ལྷག་པའི་ཚོས་ཤིག་མེད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་
 རྒྱན་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་བདེན་གཉིས་སོར་སོར་ཞེན་ཅིང་སོ་སོའི་ལྷགས་སུ་
 ཁས་ལེན་པས་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁས་ལེན་གྲུང་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པར་མེད་གྲུང་
 ཀུན་རྩིབ་ཏུ་ཡོད་དེ་ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་ཞེན་པའི་ཆ་
 དེ་ཐལ་འགྱུར་པའི་དགག་བྱ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དབུ་མ་རང་
 རྒྱུད་པ་དག་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་ཞེན་པའི་དགག་བྱ་དང་ཐལ་བར་གྱུར་ན།
 ཐལ་འགྱུར་བ་སོགས་ལའང་ལྷ་བ་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་སྦྱེད་འདོན་རྒྱ་མེད་པར་ཤེས་
 པར་བྱ་སྟེ། མཐའ་བཞི་སྟོས་ཐལ་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་ཐལ་བ་ལས་ལྷག་
 པའི་སྟོས་པ་གཙོ་དུ་ཞིག་ཡོད་པར་རིགས་པས་ན་མ་ཡང་འགྲུབ་དགའོ། །ཞེས་

གསུངས། དེས་ན་རང་རྒྱུད་པས་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་། དབུ་མ་
 ཐལ་འགྱུར་བ་ཁུ་ཅིག་གི་ཚོས་ཙན་ལས་ཐ་དད་པའི་རང་གི་རོ་བོས་སྟོང་པ་ཙམ་
 གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་པ་དང་རང་སྟོང་གི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཙན་རང་
 ཉིང་རང་གིས་མ་སྟོང་པར་བདེན་གྲུབ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྷ་བྱ་དགག་
 བྱ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཉི་ཆོ་བའི་སྟོང་པའམ་སྟོང་པ་ཐ་ཤལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བཅེགས་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤངས་གཞན་
 ཡང་དབུ་མའི་ལམ་ཚོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི། གང་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་།
 གང་མཚན་མ་མེད་པས་ཚོས་རྣམས་མཚན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་
 རྣམས་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། གང་སྟོན་པ་མེད་པས་ཚོས་རྣམས་སྟོན་པ་
 མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། གང་མདོན་པར་
 འདུ་བྱ་བ་མེད་པས་ཚོས་རྣམས་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ།
 ཚོས་རྣམས་ཉིད་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། གང་མ་སྐྱེས་པས་ཚོས་
 རྣམས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཏུ་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་དང་། གང་མ་
 བྱུང་བས་ཚོས་རྣམས་མ་བྱུང་བར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་མ་བྱུང་བ་དང་
 ཞེས་རྒྱུ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྷ་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་
 དབྱེད་ན། །དེ་ཉིད་བདག་ཙན་དངོས་ལས་ཚུ་རོལ་དུ། །གནས་སྟེང་མ་ཡིན་དེ་
 ཕྱིར་འཛིག་རྟོག་གི། །ཐ་སྙད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་མི་བྱ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་

རང་འགྲེལ་དུ་འདྲ་། དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར། རང་
 བཞིན་ཅན་ལས་ཚུ་རོལ་ཏེ་གཞན་དུ་སྦྱར་པའི་ཆ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅན་ལ་
 གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་དང་གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་
 སོགས་པའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དོན་ནི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཚུ་
 རོལ་ཏེ་གཞན་དུ་སྦྱར་པའི་ཆོས་ཅན་སྣང་ཅོམ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་
 པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅན་ལ་གནས་པ་འཇུག་པ་
 མེད་ཅེས་རང་རྒྱུད་པའི་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་ཀྱི་ཆ་དེ་སྒྲུབ་པ་བཀག་པས་མི་ཕམ་
 ཆོས་རྒྱུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་མིན་གྱི་དགག་བྱ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་བབ་པས་
 རིགས་ལམ་གྱི་བརྒྱུད་ཤིང་འཕེལ་བའི་ལོ་ལ་འཕེལ་བའི་ལོ་ལ་འཕེལ་བའི་ལོ་
 མ་ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་ལ་ཡིད་ཆེས་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བ་ནི་སྤྱུ་ལྟར་རིག་འཛིན་རྒྱུད་
 པའི་བྱིན་རྒྱལ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་སོ། །མདོར་ན་རང་རྒྱུད་པའི་དོན་དཔྱོད་
 རིགས་པའི་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་སྒྲིམ་པ་སྤྱི་
 དང་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་པའི་ཆ་དང་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དང་བཅས་པའོ། །
 འོ་ན་མི་ཕམ་ཆོས་རྒྱུ་རང་བཞིན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཐ་སྐྱེད་སྣང་
 ཅོམ་དགག་པའི་དབྱུ་མ་པ་ནི་སྤྱུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་དང་། བརྒྱུ་འགྲེལ་ལས། ཁོ་
 ཙག་ནི་འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་གི་མིག་ལ་སོགས་
 པ་བྱས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཉིད་ནི་མི་

འགོག་པའོ། ཞེས་དང་། ཞི་བ་ལྷན། ཇི་ལྟར་མ་ཐོང་ཐོས་ཤེས་པ་དག །
 འདིར་ནི་དགག་པར་བྱ་མིན་ཏེ། འདིར་ནི་སྤྱུ་ག་བསྐྱེད་ལྟར་སྦྱར་པ། བདེན་
 པར་རྟོག་པ་བརྒྱུ་ལྟ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྒྲུམ་ན། དེ་ནི་རྟེས་
 ཐོབ་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཏེ། གང་སྣང་
 ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་སྐྱེ་མའི་དཔེ་བདུན་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་རྩོམ་ཏུ་མ་བརྟགས་གྲགས་པ་
 ཅོམ་དུ་འཕེལ་ལེན་པ་སྟེ། མ་བརྟགས་གྲགས་པའི་གཏི་མུག་ལས་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 སོ། །རང་རྒྱུད་པས་ནི་དོན་དམ་གཏན་འབེབས་དང་ཐ་སྐྱེད་གཉིས་ཀར་འཕེལ་
 གྲངས་པ་གོང་བཤད་ལྟར་རོ། འདི་ལ་དགོངས་ཏེ། དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་ལས། དེ་
 ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོའི་
 རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ནི་སྣང་བའི་
 ཡིན་ལུགས་ཅོམ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ལོག་རྟོག་གི་ཞེན་ཡུལ་ཆོས་བདག་
 རགས་པ་སྟེ། དེ་མེད་པར་མ་རྟོགས་ན་སྣང་ཚུལ་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་ཇི་
 བཞིན་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ས་དང་པོར་སྤྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་
 སྐབས་འཁོར་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱིན་པའི་ཕར་བྱིན་ལ་
 སྦྱོད་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། གོང་དུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བཀག་པར་གསུངས་པ་ནི།
 གཤིས་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཅོམ་གྱི་ཆ་དེ་མེད་པར་གཏན་ལ་མ་ཕབ་ན་སྣང་བ་དེ་

སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚེས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་སྟོང་པ་ཐ་
ཤལ་ཡིན་པར་དགོན་བརྩེགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྟོས་པ་
ཐམས་ཅད་དགག་པར་བྱ་བའི་མཐའ་དང་ཚེས་བདག་ཕྱལོ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པ་
བཀའ་ངོན་ཅན་གྱི་ཞལ་ནས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། མེད་
ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ནི་རབ་སྤངས་
ཏེ། ཁྲ་ལས་པས་དབུས་ལའང་གནས་པར་ཡོད་མི་བྱ། ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་པའི་
ཕྱིར། དེ་དང་མཐུན་པར་འབྲུག་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་དང་ཀའ་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ན་མེད་པ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། ཡོད་མིན་
མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། བཀའ་ཉིད་ཀའི་མཐའ་ཉིད་མིན་པའང་མིན། ཞེས་པ་
དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཕྱིར་དགག་བྱ་ཞེས་པ་ལའང་སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིགས་
པས་དབྱེད་མི་བཟོད་པའི་ཆ་ལ་དགག་བྱ་ཞེས་པ་གཅིག་དང་། སྒྲ་དོག་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ན་རྟོག་གེ་རིགས་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཚུད་གཞི་ཚེས་ཅན་དང་
དགག་བྱའི་ཚེས་གཉིས་སྒྲེལ་ནས་བཞག་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་
རྟག་པ་ལྟ་བུ་རོ། །ལས་ལེན་ཀུན་བྱལ་གྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་སྐབས་སྟོས་པ་
ཐམས་ཅད་དགག་བྱ་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་དང་པེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་
ཞེས་ཞིབ་ཆ་དགོས། དེ་མིན་རྟོག་གེའི་གཞུང་ལུགས་ལས་ཁྱད་འབྱེད་མི་རུས་
སོ། །དེས་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱི་དོར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་འབྲུགས་

རོམ་ཆུར་ལུས་པ་ལྟར་གཞི་མེད་ཅ་བྱལ་སྟོང་ཉིད་དུ་སོང་བར་ཤེས་པ་ནི་དབུ་མ་
ཐལ་འགྱུར་པའི་ཐབ་གནད་དམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །

༥ དབུ་མའི་དབྱེད་པ་གཞུང་གནས་དབྱེས་པའི་གཏམ་དུ་ ཞར་བྱུང་དེས་སྟོན་ལ་དབྱེད་པའི་དྲི་ལན།

དྲི་ག ཞར་བྱུང་དུ་དབུ་མ་དེས་ཤེས་སྟོན་མེ་ལས། ཀ་བ་ཀ་
ནས་དག་པ་ཡི། །ལུལ་ན་མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་མེད། ཀླ་བ་མེད་ཅེས་མ་བཀག་ན།
ཀ་བ་མིན་ཞེས་ཅི་ཞིག་ཡིན། ཀླ་བ་ལེག་པའི་སྟོང་བ་དང་། །ལུལ་ན་ལུས་པའི་
སྤང་བ་གཉིས། སྟོང་དང་མི་སྟོང་བྱུང་འཇུག་ཏུ། མི་བྱུང་སྤང་བུ་སྟོས་པ་
བཞིན། ཀླ་བ་ཀ་བས་མི་སྟོང་དང་། ཚེས་ཉིད་ཀ་བས་སྟོང་དོ་ཞེས། སྟོང་
གཞི་བཞག་ནས་གཞན་སྟོང་བ། ཚིག་དང་དོན་གྱི་གཞན་སྟོང་གཉིས། ཞེ་མ་
དེས་དེ་མ་སྟོང་ན། སྟོང་གཞི་མི་སྟོང་ལྟག་མར་ལུས། བཟུགས་ནི་གཟུགས་
གྱིས་སྟོང་དོ་ཞེས། ལུང་དོན་རིགས་པར་བཅས་ལས་འགལ། ཀླ་བ་ཀ་བའི་
བདེན་གྲུབ་གཉིས། བཅིག་ན་གཅིག་ལེག་གཅིག་གྱུང་ལེག། བཞན་ན་ཀ་བ་མ་
ཡིན་པའི། བདེན་གྲུབ་ལེག་གྱུང་ཀ་བ་ནི། བཀའ་གིས་མི་སྟོང་དབྱེད་བཟོད་
འགྱུར། བདེན་གྲུབ་ཡོང་མ་ཁྱོད་བའི་ཕྱིར། བཅིག་དང་ཐ་དད་མི་དགོས་ན།

བདེན་གྲུབ་མེད་ཀྱང་སོ་སྤྱིའི་དོར། །བྱམ་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། །མི་
སྟོང་བྱམ་པའི་པ་རོལ་ན། །བདེན་པར་གྲུབ་རྒྱ་སྤྱོད་ཞིག་ཡིན། །དགག་བྱའི་སྤང་
ཚུལ་ངེས་སོ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། །ཀ་བ་དོན་དཔྱོད་
ཚད་མའི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། །ཀ་བ་ཀ་བས་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདོད་
ན། །གཞི་གྲུབ་ན་དོན་དཔྱོད་ཚད་མའི་དགག་བྱ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། །འདོད་
པའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། །ཆོས་ཉིད་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན།
དོན་དཔྱོད་ཚད་མའི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། །འདོད་མི་རྣམས་
ཏེ། །གཞུང་སྤྱིའི་དཀའ་འབྲེལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཏྱོག་ལས། །ལུ་བཞི་ནི་དོན་
དཔྱོད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ལ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་མིན་པ་མེད་དེ་ལྟ་སྟོན་
ཀུན་གྱིས་སོ། །ཐ་སྙད་དཔྱོད་པས་ཡོད་པ་ལེགས་པ་རི་བོང་རུ་ལྟ་བུ་རིགས་
པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ཡང་ལམ་གྱི་མིན་ནོ། །ལམ་གྱི་དགག་བྱ་བདག་འཛིན་
གཉིས་དང་དེ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། །གཉིས་ཀའི་དགག་བྱ་བདག་གཉིས་ལྟ་
བུ། །གཉིས་ཀའི་དགག་བྱ་མིན་པ་གནས་ལུགས་ཆོས་ཉིད་དམ་བདག་མེད་
རྟོགས་མ་བྱེན་ལྟ་བུའོ། །བདེན་གཉིས་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་མིན་ལ་
ལམ་གྱི་དགག་བྱ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་མེད་དེ་རིགས་པས་མ་ལེགས་པ་ལམ་གྱིས་
ལེགས་ན་དངོས་པོ་ལ་སྒྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་རེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པ་ལ།

ལན། དགག་བྱར་ལུ་བཞི་གསུངས་པ་ནི་ལས་དང་པོ་བས་བདེན་

པར་འཛིན་པའི་མཛོན་ཞེན་སྒྲོག་པ་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། །དེ་ལྟར་ན་
རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ན་གཞི་མ་གྲུབ་པས་བྱུང་སྟེ་སོ། །

དྲི་བ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། །དེ་ཡང་འདོད་ན། །ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན།
སྟོང་དོན་དཔྱོད་ཚད་མའི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། །བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་
དབང་དུ་ན་སྟོང་དང་སྟོང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱུང་པ་ངེས་སྟོན་ལས། །གཅིག་ན་གཅིག་ལེགས་གཅིག་ཀྱང་ལེགས། །ཅེས་པས་
གྲུབ་ལ། །མ་གྲུབ་ན། །དེར་ཐལ། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཡང་བྱུང་པ། །ངེས་སྟོན་ལས། །བདེན་གྲུབ་ཡོད་མ་སྟོང་བའི་ཕྱིར། །གཅིག་
དང་ཐ་དད་མི་དགོས་ན། །བདེན་གྲུབ་མེད་ཀྱང་སོ་སྤྱིའི་དོར། །བྱམ་པ་བདེན་
པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པས་གྲུབ་ལ། །གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་ན། །དེར་ཐལ།
སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དེར་ཐལ། །འཇུག་
པ་ལས། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། །མ་ལས་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་
བསྟན་ན། །སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས། །ཁོ་བོས་སྟོང་བར་འདོད་པ་ཡིན། །
སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་གང་། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། །སྟོང་ཉིད་
དངོས་པོའི་སྟོ་ཅན་གྱི། །འཛིན་པ་བརྒྱུག་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་ན་གཞི་གྲུབ་ན་དོན་དཔྱོད་ཚད་མའི་དགག་བྱ་ཡིན་པས་བྱུང་
མིན་དང་བྱུང་ན་ཆོས་ཉིད་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་དེ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལ།

ལམ། གཞི་གྲུབ་ན་དོན་དཔྱོད་ཚད་མའི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་
མིན་ནི། རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གཏན་འབེབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཞི་གྲུབ་
ན་དོན་དཔྱོད་ཚད་མའི་དགག་བྱ་མིན་པས་བྱ་བ། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་
དམ་གཏན་ལ་འབེབས་ཆེ་ཞེན་འཛིན་ཅན་གྱི་དོར་གཞི་གྲུབ་ཚད་དགག་བྱ་ཡིན་
པས་གོང་གི་སྒྲིན་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་བར་སེམས་སོ། །

དྲི་བ། གཞན་ཡང་སྐྱབས་མཛད་པའི་ཕུང་ལཱའི་རབ་བྱེད་ལས།
དེ་ལྟ་བུས་ན་ཀུན་དགའ་བོ་གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ།
ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་ཤེས་པ་འོ། །ཞེས་དེ་སྐད་བཙུང་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོང་བ་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགོས་པ་དང་བྲམ་ཟེལ་ཅིག་གང་སྟོང་
པ་དེ་ཡང་མི་འདོད་ལ། གང་གིས་སྟོང་པ་དེ་ཡང་མི་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་
ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཉེས་པར་བརྒྱུད་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། གང་གིས་སྟོང་པ་
དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་གང་སྟོང་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་
རིགས་སོ། །ཐམས་ཅད་མེད་ན་གང་གང་གིས་སྟོང་པར་འགྱུར། དེ་ཉིད་དེས་
སྟོང་བར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཉེས་པར་བརྒྱུད་བར་འགྱུར་རོ། །
ཇི་ལྟར་ན་སྟོང་བ་ཉིད་ལེགས་པར་བརྒྱུད་བ་ཡིན་ཞེས། གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་

དེས་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་ཞེས་ཡང་དག་པར་མཐོང་ལ་ལྷག་མ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་
ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཞེས་གསུངས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕུང་
གིས་གང་གིས་སྟོང་པ་དེ་འགོག་པར་མ་ཟད་གང་སྟོང་པ་དེ་ཡང་བཀག་ན་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཉེས་པར་བརྒྱུད་བ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་འདུག་པས་ལུང་དེ་
དག་གི་དོན་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཁྲོལ་བར་ལུ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལ།

ལམ། གཞུང་དེ་སྐྱབས་པའི་གསུང་ཡིན་མིན་ལ་དོགས་གཞི་དང་།
གལ་ཏེ་ཡིན་ཀྱང་གང་ན་གང་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་ནི་ལས་དང་པོ་བའི་དབང་
དུ་བྱས་པ་སྟེ། ལས་དང་པོ་བ་དེ་འདུའི་རིགས་ཅན་ལ་དང་པོ་ནས་རྣམ་གྲངས་
མིན་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་མཐའ་ཐམས་ཅད་བཀག་པའི་སྒྲིམ་བྲལ་བ་སྟོན་ན་
ཆད་མཐར་ལུང་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས།
མགོན་པོ་སྤྱུ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་བལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་རྒྱུད་རྣམས་ཕུང་བར་
འགྱུར། ཇི་ལྟར་སྤྱུ་ལ་ལ་བརྒྱུད་ཉེས་དང་། རིགས་སྤྱུགས་ཉེས་པར་སྤྱུ་བ་
བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དྲི་བ། གཞན་ཡང་སྐྱབས་པའི་ཞབས་ཀྱི་བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་ཆེན་
ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་
ལས་པའི་དོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི། བདག་མེད་པ་འོ། དེ་ནི་ཆོས་དང་
གང་ཟག་གིས་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་། གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཕྱང་གོ་
 ལཱ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཕྱང་གོ་དག་ལ་རྣམ་པ་ལྲས་བཙལ་བ་ན་
 མི་སྤྱིད་དོ། །ཆོས་ནི་ཕྱང་གོ་དང་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་དངོས་པོ་
 རྣམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་དེ་རྣམས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུའི་རྒྱ་
 དང་རྒྱེན་ལ་རག་ལས་ཏེ། སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་བདག་
 གི་རང་གི་དོ་བོ་རང་ལ་རག་ལས་ཤིང་། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱེས་ནས། གང་ཟག་ཙམ་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་མིན་པར་གསུངས་འདུག་པས། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་
 བཀག་པས་གང་ཟག་འགོག་དགོས་པའི་ཚུལ་དང་། ཕྱང་གོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 བཀག་པས་ཕྱང་གོ་བཀག་དགོས་པའི་ཚུལ་སོགས་གང་ཡིན་ཆ་མ་འཚལ་བས་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོས་བྲལ་ཏུ་འདོད་པ་དག་གིས་ལེགས་པར་གསུངས་
 བར་ལུ་ལུ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ།

ལན། དེ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་བདག་རགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 སྟེ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་མི་འགོག་པར་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 འགོག་པ་ཙམ་སྟེ། དེ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩིས་ཐོབ་ཀྱིས་
 གཟིགས་པ་དང་མཚུངས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེང་སང་ཤིན་ཏུ་

འགྲོ་དོན་ཆེ་ལོ། །ཆོས་བདག་ཕྱ་མེད་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཙམ་
 ཡང་འགོག་དགོས་ཏེ། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་དོར་མ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། ཆོས་རང་རང་གིས་དོ་བོ་མི་སྟོང་པར་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཙམ་
 གྱིས་སྟོང་གོ་མི་ཆོད་པ་དགོན་བརྟེན་གས་ཀྱི་མདོ་ལུང་གོང་དུ་བྲངས་མ་ཐག་པ་
 ལྟར་རོ། །

དེ་ག གཞན་ཡང་གོང་སྟོས་ཀྱི་ཆོག་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་དོན་
 དཔྱད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་ཀ་བ་སོགས་མ་བཀག་པར་དེ་བདེན་གྲུབ་ཁོན་འགོག་ན།
 དེ་འདྲའི་སྟོང་བ་དེས་དངོས་ཞེན་གང་ཡང་ལྷོག་མི་རུས་ཤིང་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གོ་
 ཡང་མི་ཆོད་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་འདུག། དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་རྒྱན་འགྲེལ་འཇམ་
 དབྱངས་སྒྲ་མ་དབྱེས་པའི་ཞལ་ལུང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་པའི་སྟོང་བ་
 རྣམ་གྲངས་པ་ཙམ་ལ་གཞས་ན་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུང་གི་དངོས་པོ་གཏན་འགོག་
 མི་རུས་པས་དེ་འདྲའི་སྟོང་བ་ཉིད་བསྟོམས་པས་དངོས་ཞེན་གཅིག་ཀྱང་ལྷོག་པ་
 མེད་ཅེས་འཆད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་བསྟོམས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྟོང་མི་རུས་པར་འགྱུར་རོ། །
 དེ་ཡང་ཡིན་ན་དེའི་ལུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གོམས་པས་ཀྱང་བདག་
 འཛིན་སྟོང་མི་རུས་པར་འགྱུར་བས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལ་ཐར་བ་མེད་
 ཅེས་སྒྲ་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་གྲུབ་མཐའ་

གཞན་མཐའ་དག་ལ་ཐར་བ་གཏན་མེད་ཅེས་སྐྱར་བ་རང་ལུགས་ལ་འང་འདྲེན་པ་
 དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བདེན་གྲུབ་མེད་པ་ཙམ་བསྟན་པས་དངོས་ཞེན་
 ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་དང་པོའི་དོར་ཡང་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དང་། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལ།

ལམ། སྐབས་འགར་ཆོས་ཅན་ཀ་བ་སོགས་མ་བཀག་པར་
 བདེན་གྲུབ་ཁོན་འགོག་ན་དེ་འདྲའི་སྟོང་པ་དེས་དངོས་ཞེན་གང་ཡང་འགོག་མི་
 ལུས་ཞེས་ཆོག་ཟེན་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། དོན་དུ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསལ་ཏེ། དབྱུ་མ་རྒྱན་དུ་རྣམ་གངས་པའི་དོན་དམ་
 ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བར་གསུངས་པ་དང་། དེས་སྟོན་ལས་ཀྱང་།
 བདེན་སྟོང་ལུ་ཐག་ཆོད་གྱུར་ནས། །སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་ཤར་བ་ཡི། །སྤྲང་སྟོང་
 ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་ལ། །མེ་ཡི་ཁ་ནས་དག་པའི་གསེར། །ཇི་བཞིན་ཡིད་ཆེས་
 རུང་མོད་གྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་རང་ལུགས་ལ་རང་རྒྱུད་པ་
 མན་ཆད་ལ་ཐར་པ་མེད་ཅེས་བསྐྱར་འདྲེན་དང་གདུལ་བྱ་ལས་དང་པོའི་དོར་
 ཡང་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྟོན་མེད་དོ། །

དྲི་ག རང་ལུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་ལ་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་
 བ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ལ་ཡང་འདོད་ཚུལ་སྤྲ་རགས་མེད་ཅེས་ཟེར་དགོས་

ལ། དེ་ལྟར་ན་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་དམན་པ་དག་གང་ཟག་གི་སྟེང་
 དུ་སྟོ་ཡི་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བའི་ཡང་ཅེ་དང་ཡང་བྱུང་པར་མེད་
 བཞིན་ཡུང་སོགས་གྱི་སྟེང་དུ་ཐོན་ཆོ་རང་བཞིན་མེད་པ་གཏན་སྟོར་མི་ཤོང་པའི་
 རྒྱུ་མཚན་དང་། གཞན་ཡང་རང་ལུགས་གྱི་དོན་དཔྱེད་ཆོད་མར་སོང་བའི་ཆོད་
 དང་། རྟོག་པ་ལ་སྤྱི་བ་པས་བྱུང་མིན་སོགས་གསལ་བོ་ཞིག་བཀའ་སྟོལ་ཅིག་
 ཅེས་ལན་བརྒྱུར་ལུངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ།

ལམ། བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བ་སོགས་ཐེག་དམན་པ་དག་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་
 སྟོ་ཡི་འཇུག་པ་སྤྲ་བ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་མཉམ་ཟེར་བ་ཡང་གཙོ་བོ་ཐར་པ་ཐོབ་
 བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་ཙམ་རྟོགས་ཚུལ་ལ་
 བསམས་ན་མ་གཏོགས་གང་ཟག་བདག་མེད་སྤྲ་བ་རྟོགས་པ་ལ་བྱུང་ཤིན་ཏུ་ཆེས་
 ཏེ། ཐམས་ཅད་མ་ཁུའི་པ་ཐོབ་པ་ལ་གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་གྱིས་སྟོང་པ་ཙམ་
 མིན་པར་གང་ཟག་གཞི་མེད་ཅུ་བྲལ་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་སྟོར་
 མི་ཤོང་བ་ནི། དཔེར་ན། ཐམ་པ་ལ་སྤྱུལ་དུ་འབྱུལ་པའི་ཆོ་སྤྱུལ་མེད་པར་
 རྟོགས་པ་ལ་ཐག་པ་མེད་པར་རྟོགས་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་དཔྱེད་ཆོད་
 མར་སོང་བའི་ཆོད་ཀྱང་། རྣམ་གངས་པའི་དོན་དམ་སྐབས་ནི་དོན་དཔྱེད་རིགས་
 པས་དབྱུད་པའི་གཞི་གང་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་
 གངས་མིན་པའི་དབང་དུ་ན་རང་ཉིད་གྱིས་གང་ལ་དབྱུད་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་

གཞི་མེད་ཅ་སྒྲུབ་དུ་རྟོགས་པ་དེའོ། རྟོག་པ་ལ་སྒྲིབ་པས་བྱུང་མིན་ནི། གནས་
 སྐབས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྟོག་པ་ལ་སྒྲིབ་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་ཀུན་རྫོབ་
 སེམས་བསྐྱེད་ལུ་སྟེན། མཐའ་ཐུག་གི་དབང་དུ་རྟོག་པ་ལ་སྒྲིབ་པས་བྱུང་སྟེ།
 སེམས་འགག་པ་སྟེ་སྒྲུབ་ཡིས་མཛོན་སུ་མ་མཛད། ཁྱེད་མཛད་སྐབས་འཕྲོལ་པ་ལ་
 ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་མཐའ་དག་འགག་དགོས་པར་གསུངས་པ་
 གང་ཞིག་དེ་གཉིད་པོ་ཞིག་གིས་མ་བཤགས་ན་དེའི་རྒྱུ་ལྟོག་པར་མི་རུས་པས་སོ།།
 དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཚབ་བྱུངས་པས་ཀྱང་། རྒྱུ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ལྟ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྐབས་ཐོབ་ཤིང་སྟེ་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདྲ་སྟེ་སོ།། སྒྲོས་པས་
 ཆོག་གོ། རྟོག་གཏི་གཞུང་ལུགས་མ་སྤངས་པས། རྟོག་གཏི་ཐ་སྐྱོད་དང་
 འགལ་ཡང་། རྟོག་མེད་ཆོས་དབྱིངས་དགོངས་པའི་མཛོད། མི་པམ་ཆོས་
 རྗེའི་བཞེད་གཞུང་སྟོས། རྣམ་ཆོས་ཟབ་དང་མི་ཟབ་དེ། རྟོག་གཏི་རིགས་
 པས་ཐུ་མི་རུས། རྒྱུ་བཞིན་སྒྲུབ་ལ་བྱིན་རྒྱུ་ཡིས་ཀྱི། མཚན་པ་རྣེ་དང་མི་རྣེས་
 འབྱེད། རྟོག་སྟོན་ལས་དེང་སང་སྒྲིགས་དུས་བར། རྒྱུ་བཞིན་སྒྲུབ་ལ་
 ཉམས་རྟོགས་མི་བསྐྱེད། རྟོག་ཆོས་གཟི་འོད་འབར་བའི་ཆོས་རྒྱུ་ཡོད། །
 མཁྱིམ་ནད་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་སྐྱུམ་བྱུང་བཞིན། མི་འདོད་ལྟ་བུའི་སྒྲིགས་མ་བཅོ་
 དུས་འདིར། ཀུན་མཁྱེན་པོ་དྲེད་མི་པམ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་སོགས། སྤྱི་འགྱུར་ཅ་
 གསུམ་དམ་ཅན་ཆོག་པ་བཅས་ཀྱིས། རྒྱུ་བསྐྱེད་རྒྱུད་པའི་སྒྲིག་སྐྱེད་བསལ་དུ་
 གསོལ། ཁྱེད་ཀྱང་སྟོན་ནོ། །

༥ གཉིས་པ་གཞུང་དོན་བཤད་པ་ལ། རྗེ་གཟུགས་མའི་རིགས་
 པས་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་དེ་བོ་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་བསྟན་པ། རྣམ་
 བདུན་ཤིང་རྟོན་རིགས་པས་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་དེ་བོ་འབྲས་སུ་ཐུན་མོང་བ་གང་ཟག་
 ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུའི་སྟོན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དེ་བོ་སྟོན་བྲལ་
 ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྟོགས་རིགས་བྱུང་པར་བ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ལ་བརྟགས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་དང་བྲལ་བ། མ་
 བརྟགས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་ཚོད་པ་སྟོང་བ་དང་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ལ། མཐའ་བཞི་སྟེ་མེད་དམ་བཅའི་སྟོན་མཛོད་བསྟན་པ།
 དེ་འགོ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ། མཐའ་བཞི་སྟེ་མེད་གངས་པེས་
 ཀྱི་སྟོན་མཛུགས་བསྐྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི། ཅ་ཤེར་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ནི།
 འདིར། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ། གཞན་ལས་མིན་
 ཞེས་པའི་དོན་ནི། གཞན་དག་ལས་ལྟ་གཤམ་ཞིག་ ཁྱེད་དང་། གཉིས་ལས་མ་
 ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞེས་དང་། རྒྱུ་མེད་མིན་
 ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྒྱུ་མེད་པར་ནི་གཤམ་ཡོད་ཅེས་པའོ། ཅི་དམ་བཅའ་བཞི་པོ་དེ་
 སྤྱིར་སྟོན་དཔོན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་ཐེན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཡང་འདིར་བསྐྱེད་པའི་
 སྤྱིར་བཏོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེན། སྟོན་དཔོན་གྱིས་ནི། དཔོན་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། རྟོན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གཏོ་

བོད་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱི་གཞན་གསུམ་རྒྱུ་པར་
 མ་བསྟན་ལ། འདིར་ནི་གཞན་གསུམ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་
 ལའང་རིགས་པའི་རྣམ་པ་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་
 སློབ་དཔོན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་སོགས་གསུམ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྒྱུ་པར་མ་
 བསྟན་ཅེན། དེ་དག་ནི་སྤྱི་ལོ་པའི་འདོད་པ་ཡིན་པས་རང་སྡེ་དག་གིས་སྤར་
 བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། རེ་ཞིག་ཉེས་ཀྱང་འབྱུང་
 བའི་གནས། ཁེད་ཉིད་རྣམ་པར་བརྒྱུགས་ཟིན་གྱི། རིགས་པ་གང་གིས་ཡོད་ཉིད་
 དག་ བརྒྱུག་པར་འབྱུང་བ་མཉན་པར་གྱིས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། འོན་འདིར་
 ཡང་བཀོད་པས་ཅི་བྱ་ཞེན། གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་དང་། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་
 བཞག་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པའི་རྣམ་པ་ལྷག་པོ་གཞན་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་ལོ་ཆེ་སྐྱབས་བཟང་གིས་གསུངས།

གཉིས་པ་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ།
 རྒྱུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་གངས་ཅན་པ་འགོག་པ། རྒྱུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་
 འདོད་པ་དངོས་སྒྲ་བ་འགོག་པ། རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་གཅེར་བྱ་བ་
 འགོག་པ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་རྒྱུད་འཕྲུལ་པ་འགོག་པ་དང་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ལའང་འགྲེལ་པ་མཚན་པའི་རིགས་པས་དགག་པ། ཅུ་ཕེར་གྱི་

རིགས་པས་དགག་པ། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་ཇི་ལྟར་
 བཀྲལ་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ལ་དེ་ལོན་ཉིད་དུ་བདག་སྐྱེ་དགག་པ། འཇིག་རྟེན་ཐ་སྐྱོད་
 དུ་འང་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བསྟན་པ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །
 དང་པོ་ལ་རང་དང་རེ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། རྒྱུ་
 འབྲས་རེ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ། སྐྱེ་བར་མི་རིགས་
 པས་དགག་པ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་སྐྱབས་མི་ཐོབ་པར་ཐལ་བས་དགག་པ། ས་
 བོན་ཐུག་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་དགག་པ་དང་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ནི། དེ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།
 ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་དགག་བྱུང་བྱུར་པའི་བདག་སྐྱེ་ལ་
 གསུམ་ཡོད་དེ། ལྷ་སྐྱུ་རང་ལས་རང་སྐྱེ་བ་ལྷ་བྱའི་བདག་སྐྱེ་དང་། ལྷ་སྐྱུ་རང་
 དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བྱུར་པའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་ལྷ་བྱ་དང་། བདེན་པར་
 གྲུབ་པའི་བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་ལྷ་བྱ་སྟེ་དེ་གསུམ་ཀ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་
 དོ། རང་རྒྱུད་པས་དོན་དམ་གཏན་འབེབས་སྐྱབས་ཐ་སྐྱོད་དུ་བདག་ལས་སྐྱེ་
 བའི་འབྲས་བུ་ལས་སྐྱུངས་ཀྱང་དེ་གསུམ་ནི་གང་ཡང་མིན་ནོ། འདིར་གཙོ་བོ་
 གངས་ཅན་པས་རྒྱུ་འབྲས་རེ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དེ། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རང་
 རང་གི་རྒྱུའི་དུས་ན་མ་དོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུ་དང་བདག་ཉིད་

གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྒྱ་རྒྱུ་གྱིས་མཛོན་པར་གསལ་བ་ལ་འབྲས་བུ་འོ་
 བོར་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ། །འདི་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཡོད་པའི་ལྷ་ལུ་དེ་ནི་
 ཆོས་ཅན། ས་བོན་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པའི་ལྷ་ལུ་དེ་ལས་འབྱུང་བའམ་སྐྱེ་
 བཅའི་ན་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་ནམ་དགོས་པ་ལྷག་པ་
 འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བོན་གྱི་དུས་ན་རང་གི་དེ་བོ་རྫོགས་
 པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཛོན་གསལ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་འང་མ་
 ཡིན་ཉིད། །ཅེས་པ་ཏེ། ལྷ་ལུ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་པར་གྱུར་ཟིན་པ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་
 བར་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། ས་བོན་གྱི་དུས་ན་རང་གི་དེ་བོར་གྲུབ་ཟིན་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེས་ཟིན་གྱི་བུ་བཞིན་ནོ། །འདི་གི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བའི་མཛོད་པར་
 མ་ཟད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་རིགས་པ་འོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱེས་ཟིན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ན་
 བོ། ལྷ་ལུ་ལ་སོགས་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་འདིར་རྟེན་མི་འབྱུར་ཞིང་། །ཞེས་པ་སྟེ།
 སྐྱེས་ཟིན་གྱི་ལྷ་ལུ་ཆོས་ཅན། སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའམ་སོམས་
 པ་དེ་རིགས་ཤིང་འཐད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ནི། སྐྱེས་ཟིན་གྱི་ས་བོན་དེ་འདྲ་
 བས་ཡང་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས། དེ་ལྟར་ན་ས་བོན་འགགས་ནས་ལྷ་ལུ་སྐྱེ་བའི་
 དུས་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་པས། ལྷ་ལུ་དང་ལ་སོགས་པ་སྟེ་སྐྱོད་པོ་དང་སྐྱབས་
 འཆར་བ་སོགས་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་གཏན་ནས་རྟེན་པར་

མི་འབྱུར་བར་ཐལ་ཞིང་། །ཞེས་སྐྱོན་དེ་ཉིད་དང་ད་དུང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆད་
 འབྱུར་གྱི་སྐྱོན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་འོ། །དེ་ནི་རྒྱ་བསལ་ཁ་བསྐྱངས་པ་འོ། །

བཞི་པ་ནི། ས་བོན་སྲིད་མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་དུ་འབྱུར་།
 །ཞེས་པ་སྟེ། ས་བོན་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་སྲིད་མཐར་ཐུག་གི་བར་རབ་ཏུ་ཐུག་མེད་ཏུ་
 སྐྱེ་བའི་དུ་འབྱུར་བར་ཐལ། སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ལྷ་
 ལུ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མི་རྟེན་པར་ཐལ་པོ། །ཁོད་དུ་སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ལྷ་
 ལུ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་མི་རྟེན་པའི་ཐལ་བ་དང་། འདིར་ས་བོན་ཐུག་མེད་ཀྱི་ཐལ་
 བ་ལ། རྟགས་ཁོད་གི་སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེ་བའི་ཐོབ་ཐོབ་ཀྱིས་བཞུགས་ནས། དོན་དུ་ལྷ་ལུ་
 སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་མི་རྟེན་པའི་སྐྱོན་གཅིག་པར་བབ་ཀྱང་སྐྱོན་འཕེན་ཚུལ་ཐ་དང་
 བས་རྒྱུས་སྐྱོན་དུ་བསམ་པར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་དེ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས་དེ་བོ་
 གཅིག་ན་གནས་སྐབས་ཐ་དང་མི་དམིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། གནས་སྐབས་ཐ་
 དང་དམིགས་ན་རྒྱ་འབྲས་དེ་བོ་མི་གཅིག་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ལ། རྒྱ་འབྲས་རྣམས་པར་འབྱུར་བས་མི་འཐད་པ་དང་། དེས་ན་
 དབྱིབས་སོགས་ཐ་དང་མེད་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྣམས་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པར་
 འབྱུར་། །ཞེས་པ་སྟེ། །ཁོན་དེ། རྒྱ་ལུ་དེ་སོགས་ཀྱིས་ས་བོན་སྐྱར་རོ་ལྷ་ལུར་
 བྱེད་ཅིང་ལྷ་ལུ་བསྐྱེད་པ། ལྷ་ལུ་དེས་ཀྱང་ས་བོན་འཇིག་པར་བྱེད་ནས་སྐྱེ་བས་ཇི་

སྐད་བཤད་པའི་སྒྲིན་མེད་ལ། ས་སྤྱལ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པས་བདག་
ལས་སྐྱེ་བམིན་པའི་སྒྲིན་ཡང་མེད་དེ་སྒྲུལ་ན། ཇི་ལྟར་སྤྱུ་གུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་
ཅན་ ས་ཐོན་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
ཁྱོད་ས་ཐོན་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ས་ཀྱི་
རིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱེད་རྒྱུ་ས་ཐོན་གྱི་ལས་ཐ་དད་སྤྱུ་གུ་འི་དབྱིབས་དང་ནི།
ཁ་དོག་རོ་རུས་སྒྲིན་པའི་ཐ་དད་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། གང་ས་
ཅན་པ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ས་ཐོན་གྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་
སོགས་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྱུ་གུ་འི་དབྱིབས་དང་ནི། ཁ་དོག་དང་རོ་དང་རུས་པ་
དང་སྒྲིན་པའི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་སྤྱལ་
རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། གནས་སྐབས་ཐ་དད་ན་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པ་
དངོས་དང་། དེ་ལྟར་འཐད་ན་གནས་སྐབས་གཉིས་སྤྱུ་གཉིས་ཀ་འཛིན་མི་འཛིན་
མཚུངས་པར་ཐལ་བ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱར་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་བསལ་ནས་དེ་ལས་
གཞན་། རྩོམ་འགྱུར་ན་དེ་ཆོ་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། གལ་
ཏེ་སྤྱར་གྱི་ས་ཐོན་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་བསལ་ནས་དེ་ལས་གཞན་སྤྱུ་གུ་འི་རོ་
བོར་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ་ནི། དེ་ལྟར་དེའི་ཆོ་སྤྱུ་གུ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དང་ས་

ཐོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ས་ཐོན་སྤྱུ་གུ་འདིར་གཞན་མ་ཡིན་ན།
ས་ཐོན་བཞིན་དུ་སྤྱུ་གུ་ཞེས་བྱ་འདི་བཟུང་མེད་པ་འཇུག། །ཡང་ན་དེ་དག་གཅིག་
པས་ཇི་ལྟར་སྤྱུ་གུ་འདི་བཞིན་དུ། རྩོམ་འགྱུར་དུ་ཡོད་འགྱུར་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་
ཁས་མི་སྤྱང་། །ཞེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་གང་ས་ཅན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྒྱ་ས་ཐོན་
དང་འབྲས་བུ་སྤྱུ་གུ་གཉིས་འདིར་གཞན་མ་ཡིན་པར་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན། སྤྱུ་
གུ་འི་དུས་ན་ས་ཐོན་བཟུང་དུ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱུ་གུ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འང་བཟུང་དུ་
མེད་པ་འཇུག། །ཡང་ན་ས་སྤྱལ་དེ་དག་རང་བཞིན་གཅིག་པས་ཇི་ལྟར་སྤྱུ་གུ་བཟུང་
དུ་ཡོད་པ་འདི་བཞིན་དུ། ས་ཐོན་དེ་ཡང་བཟུང་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། དེ་འབྲའི་སྒྲིན་བརྒྱུ་གུ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ས་སྤྱལ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་
འདི་ནི་ཁས་མི་སྤྱང་སྟེ། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཞུ་བས་ཁ་
བསྐྱེད་ས་པའོ། །

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྐད་དུ་འང་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།
གང་ཕྱིར་རྒྱ་ཞིག་ན་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྩོམ་གཅིག་པ་
ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་
ཕྱིར་ན་རྒྱ་ས་ཐོན་ལྟ་བུ་ཞིག་ན་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མཐོང་ན་སྤྱུ་གུ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར། རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་
ཁས་མི་ལེན་ཏེ། མཐོན་སྤྱུ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པའི་དོན་བསྟུན་ནི། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྟགས་པ་འདི། །དེ་ཉིད་དང་ནི་འཛིག་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ་གཞོན་བྱེད་རིགས་ལམ་མཐུང་ཐུང་ལྟ་བུ་རྒྱུ་རྒྱུ་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་འབྱུང་དེ་ཞེས་སྐྱེ་མཚན་ལྟར་སྤང་དུ་མས་རབ་ཏུ་བརྟགས་ཏེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི། དེ་ཉིད་དེ་དོན་དམ་པ་དང་ནི་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་རིགས་ཤིང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རང་འབྲེལ་དུ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་མ་མཛད་པར། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱུང་པར་དུ་བྱེད་པ་དེའི་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བའི་བྱུང་པར་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དགག་གྲུ་ལ་དོན་དམ་དང་རང་བཞིན་སོགས་ཀྱི་ལྟན་པ་སྤྱད་པ་དོན་མེད་གསུངས་པས་དེའི་ལྷགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་གཏན་ནས་མི་འགོག་པ་འང་སྒྲིབ་པའི་དགོངས་པ་མིན་པར་ངེས་ལུས་སོ། །

གཉིས་པ་ཙུ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པ་ནི། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དང་། །ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་འགྱུར་ན་དེ་དག་ནི། །གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླང་བར། །བྱ་མིན་སྐྱེ་བའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་སྐྱེན་ཡོད་

དེ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུ་དང་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུ་དང་། །ལས་རྒྱུ་མ་དང་བྱེད་པ་པོ་རྒྱུ་ལས་ལྟ་བུ་ཡང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་ནི་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཙུ་ཤེས་ལས་སྐྱེ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན། །བསྐྱེད་དང་སྐྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། གཤམ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་འདོད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ལས། གངས་ཅན་པས་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བས་རང་ལས་སྐྱེ་དུས་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པས་བྱུང་པར་ཐལ་བ་ནི། འཇུག་པ་ལས། དེ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་ན་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སྤྱད་ཡང་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་ཉིད། །ཅེས་པ་སྟེ། མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆོད་ཡེ་ནས་ཡོད་པ་མིགས་ལ་བཞིན་རྒྱུར་གནས་པ་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཅམ་འབྲས་བུའི་ཞེས་འབྱུང་ལ། ཡེ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་འགལ་བ་སྤྱད་པའི་ཐལ་འགྱུར་བཛོད་ལ། རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་པ་མི་འགལ་བས་བྱུང་པ་མ་གྲུབ་པར་རྟོག་ན། མིགས་ལ་བའི་དུས་ན་ཡེ་ནས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེས་ན། སྐྱེས་ཆོད་མཛོད་པར་གསལ་

བའི་དུས་ནའང་ཡེ་ནས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་སྐྱེ་མི་དགོས་པ་
 ལྟར་མི་གསལ་བའི་དུས་ནའང་ཡེ་ནས་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེ་མི་དགོས་པས་བྱུང་བ་ཅེས་
 མགོ་སྒྲོམས་པ་དང་། གསལ་བའི་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེ་མི་དགོས་པས་བྱུང་ཀྱང་མི་
 གསལ་བའི་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེ་མི་དགོས་པས་མ་བྱུང་བོ་ཞེས་འབྱེད་ན། བྱུང་པ་དེ་
 བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་ཏེ་རྒྱལ་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་བོ་ཙམ་ལ་མ་བྱུང་པ་ལྟར་
 བྱུང་པར་དེའང་མ་བྱུང་བོ་ཞེས་རང་ལས་སྐྱེ་བ་འགོ་བྱ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །

༥ གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་འགོ་བྱ་པ་ལ། གཞུང་དང་། དེ་ཀུན་མཁུ་
 ཆེན་པོས་བཀའ་ཚུལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལའང་། ཕྱི་ནང་ཀུན་བཏགས་ལྟན་སྐྱེས་ཐུན་མོང་གི་གཞན་
 སྐྱེ་འགོ་བྱ་པ། མདོ་སྡེའི་སྐྱེ་འགག་དུས་མཉམ་དོན་དམ་གྱི་གཞན་སྐྱེ་འགོ་བྱ་པ།
 གྲེ་སྤྱའི་རྒྱལ་འབྲས་དུས་མཉམ་དོན་དམ་གྱི་གཞན་སྐྱེ་འགོ་བྱ་པ། རང་རྒྱུད་འཇིག་
 ཏེན་ཉམས་དགའ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཞན་སྐྱེ་འགོ་བྱ་པ། སེམས་ཅམ་ཀུན་གཞིའི་
 གཞན་སྐྱེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འགོ་བྱ་པ་སྟེ་ཐུན་མོང་དང་ནང་པའི་བྱུང་མཐའ་
 བཞིའི་གཞན་སྐྱེ་འགོ་བྱ་པ་དང་ལྔ་ལས།

དང་པོ་ལ། གཞན་ལ་བྱུགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རིགས་པས་རྒྱ་མིན་
 གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྒྲོམས་ཀྱི་རིགས་

པས་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཀུན་ལས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ། བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་མ་
 བྱུང་པའི་རིགས་པས་བྱུང་པར་ཕྱེ་བའི་ཚུང་པ་སྤོང་བ། འགལ་བ་བརྗོད་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་གྱི་རིགས་པས་གཞན་དང་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་སྟེ། དབུ་མའི་
 གཏན་ཆོགས་ཆེན་པོ་བཞི་དང་སྐྱུར་བ་ལས།

དང་པོ་ལ། ཕྱོགས་སྔ་བརྗོད་པ་དང་། དགག་པ་དངོས་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། འདིར་རང་གི་སྤྱེ་པ་ན་རེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་
 འབྱུང་ཞེས་པ་ནི་རིགས་ཏེ། རང་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་ཀ་
 ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པའང་རིགས་ཏེ། ཡན་ལག་གཅིག་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་
 མེད་པའི་ཕྱོགས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་དགག་པར་རིགས་ཀྱང་།
 གཞན་དག་ལས་ལྟ་བུ་ལ་ཞིག་ ཁྱེས་སྤྱེ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་གཞན་དུ་
 བྱུར་པའི་རྒྱུན་བཞི་པོ། རྒྱ་དང་། དམིགས་པ་དང་། དེམ་ཐག་པ་དང་།
 བདག་པོའི་རྒྱུན་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་བྱ་བའི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་
 བར་ཁས་ལྡང་བར་བྱའོ། ཁྱེ་ལ་བྱེ་སྤྱོད་པ་རེ། རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟེན་པའི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་
 པའི་རྒྱ་ལྟེ། ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། ལྟན་མཉམ་དང་། མཚུངས་ལྟན་
 དང་། ཀུན་འགོ་དང་། རྣམ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། རྒྱ་
 ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་ལྟེ་ཡིན། ཁྱེས་པོ། ཁྱེས་པས་པའི་རྒྱུན་ནི་རྣམ་ཤེས་དབུགས་
 དམིགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། དེ་ལས། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ།

ཞེས་སོ། །དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ནི་ལྷག་མེད་བྱུང་འདས་ལ་འཇུག་པ་མའི་སེམས་
 སེམས་བྱུང་ལས་གཞན་པའི་མཚུངས་ལྷན་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལས། སེམས་
 དང་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་རྣམས་། ཁ་ཐལ་མ་མིན་མཚུངས་དེ་མ་ཐག་ ཅེས་སོ། །
 བདག་པོའི་རྒྱུ་ནི་བྱེད་རྒྱ་སྟེ། དེ་ལས། བྱེད་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བདག་པོར་བཤད། །
 ཅེས་སོ། །མདོ་སྡེ་པ་དག་ན་ཤེ། སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་
 མཚན་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་གང་གིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ས་པོན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་
 པ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། སྐྱེས་བྱ་ཀན་པོ་ལའང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷང་བ་
 ལྟར་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་དམིགས་པ་གང་གིས་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་
 དེ་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །
 རྒྱ་ལག་མ་ཐག་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་དང་ས་པོན་
 འགག་མ་ཐག་པ་རྒྱ་གཉིས་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གང་ཞིག་
 ཡོད་ན་གང་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཏེ། རྒྱུ་གཞན་གང་
 དག་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་རྒྱ་གཉིས་དང་དེའི་གྲིབ་མ་དང་། མར་མེ་དང་དེའི་འོད་ལྷ་བྱ་ནི་
 བདག་པོའི་རྒྱུ་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྟུ་བ་དང་། ལྷ་ནས་སྐྱེ་བའི་ཤེས་བྱ་མ་འོངས་པ་
 དེ་རྣམས་ཤེས་ད་ལྟ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱུ་ནི་སྤྲ་སྐྱེ་བ་བྱ་འཛེར་བ་
 དང་། ཉ་འཕར་བ་ནི་ནམ་ལངས་པ་དང་ཆར་འབབ་པའི་རྒྱས་བྱས་པས་རྒྱུ་
 རྒྱུ་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྟུ་བ་དང་། དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་སྤྲ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། ལྷིར་ཐལ་རང་ལྷན་མེད་

གི་དགག་བྱུར་གྱུར་པའི་གཞན་སྐྱེ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྐྱས་
 རྒྱུ་གྱི་ཚོས་གཉིས་ལྷ་བྱ་པན་ཚུན་འབྲེལ་མེད་གྱི་གཞན་ལས་གཞན་སྐྱེ་བ་དང་།
 བདེན་བྱ་བ་གྱིས་པོན་ལས་རྒྱ་གཉིས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །རང་རྒྱུད་པས། དོན་དམ་
 གཏན་འཁེབས་ཀྱི་རིགས་པས་ཐ་སྐྱོད་དུ་མི་བཀག་པའི་གཞན་སྐྱེ་དེ་ཐལ་འགྱུར་
 ལྷན་མིན་གྱི་དགག་བྱུར་ལོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རིགས་པས་འགོ་ག་པ་ནི།
 གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། འོ་ན་མེ་ལྷེ་
 ལས་ཀྱང་ལྷན་པ་འབྲས་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་པ་སྟེ། རྟེན་ལྷན་གཞན་
 ལས་སྐྱེ་བ་ནི་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དོ། རྟེན་ལ་རིགས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། རང་གི་ངོ་བོས་བྱུ་བའི་རྒྱ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་
 འབྲས་བུ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། འོ་ན་མེ་ལྷེ་དམར་འབར་བ་ལས་
 ཀྱང་ལྷན་པ་འབྲས་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་ཐལ། གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་།
 དེ་ནི་དངོས་སྤྲ་བས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་གཞན་དང་མེ་ལྷེ་དང་ལྷན་པ་གཞན་ཡིན་
 པར་མཚུངས་པར་སྤྲོ་སྤྲོ་པར་ལ་གྲགས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་ཀྱི་རིགས་པ་ནི།
 ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་། རྐྱེད་པར་བྱེད་
 པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས། ཞེས་པ་སྟེ། དེར་མ་ཐད་རྒྱ་
 ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་

འགྱུར་། རྟེན་མཉམ་ལྷན་གྱི་འགྱུར་པར་འགྱུར་མིན་པས། གཞན་
ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་འདི་གཏོང་བར་བྱོས། ཞེས་པ་སྟེ། ལྷན་གྱི་
ས་བོན་དང་ནི་ཆོས་ཅན། དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་གྱི་ཆོས་ལྷན་གྱི་
མ་གྲུབ་ལྷན་གྱི་ཆོས་བོན་འགག་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་གྱི་ཆོས་གཞན་ལྷན་གྱི་ཉིད་
མེད་པར་ས་བོན་གཞན་པ་ཉིད་དུ་གཤམ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། རྟེན་མཉམ་ལྷན་གྱི་
རང་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་འགྱུར་པར་འགྱུར་བ་མིན་པས་ན།
གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་འདི་གཏོང་བར་བྱོས་ཤིག་སྟེ། ས་
ལྷན་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་ཡང་དངོས་སྒྲུབ་ཆོས་གཉིས་མེད་པར་
གཞན་དུ་མི་འདོད་ཅིང་ས་ལྷན་གཞན་དུ་འདོད་པ་ལ། ཐལ་འགྱུར་པས་ས་བོན་
གྱི་ཆོས་ལྷན་དང་ལྷན་གྱི་ཆོས་བོན་མ་གྲུབ་པས་ས་ལྷན་གཞན་དུ་འདོད་པ་འགག་
བས། གཞན་དང་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། ། རོན་འདི་ནི་
རྩ་ཤེར་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། རྟེན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་
ཡིན། ཁང་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གཤམ་ཡོད། །
ཅེས་སོ། ། འདི་འདི་རོན་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་རྟེན་ལ་སོགས་ལ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྒྱུ་ལས་རྟེན་དག་གས། རྒྱ་དང་རྟེན་གྱི་ཆོས་པ་འམ་དེ་ལས་གཞན་ཡང་
རུང་སྟེ། རང་བཞིན་རྣམས་པར་མ་གྱུར་པ་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པ་ཁོན་སྟེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་མེད་ན་རྟེན་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ལ་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། གང་ཡོད་པས་ན་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་

དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། གང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཡིན་པ་དེའི་ཆོས་འབྲས་
བུ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟེན་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་འཁམས་གཞིར་དང་རྒྱ་ལྷན་ལྷན་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་
སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱེ་མ་དག་ལ་ཉི་མ་མར་བཞིན་ཏེ། ཅི་སྟེ་དེ་ནི་མེད་
པར་ཡང་། རྟེན་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་གྱུར་ན། རྟེན་མ་ཡིན་པ་དག་ལས་ཀྱང་། ཅི་
ཡི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་མི་འགྱུར། ཞེས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྷན་རོ། །

༥ གཉིས་པ་མདོ་སྟེ་འགག་དུས་མཉམ་དོན་དམ་གྱི་གཞན་སྐྱེ་
འགོག་པ་ལ། འདོད་པ་དང་། དེ་དག་ག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་སྤང་གི་མདའ་གཉིས་མཐོ་བ་དང་ནི་དམའ་བ་དག།
དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་མིན་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་
སྐྱེད་བྱེད་དག་གི་སྐྱེ་འགག་འགྱུར་ཞེས། ཞེས་པ་སྟེ། མདོ་སྟེ་པ་དག་ན་རེ།
དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་སྤང་མདའི་མགོ་མཇུག་གཉིས་མཐོ་བ་དང་ནི་དམའ་བ་དག་དུས་
མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་མིན་པ་དུས་གཅིག་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བསྐྱེད་པར་
བྱ་བ་ལྷན་གྱི་དང་སྐྱེད་བྱེད་ས་བོན་དག་གི་སྐྱེ་འགག་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པས་
གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས།

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་གཅིག་ཆོས་ཡིན་ན་འདིར་དུས་གཅིག་མེད་དེ་ཡོད་

མིན། གཤམ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་སྐྱེ་ལ་ཕྱོགས་པས་ཡོད་མིན་ཞིང་། །འགག་བཞིན་
 པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་ལ་ཕྱོགས་པར་འདོད་ཀྱང་པ། །དེ་ཆོ་འདི་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་ན་
 སྤང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། །སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འང་
 མིན། །ཞེས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། གཤམ་ཏེ་དཔེ་སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་
 གཉིས་དུས་གཅིག་གི་ཆོ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དཔེ་ལས་བྱུང་བའི་དོན་འདིར་
 དངོས་པོ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་མེད་པས། །ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་
 རྣམ་དག་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་
 ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་མཐོངས་པ་ཡིན་པས་ད་ལྟ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། །འགག་
 བཞིན་པ་ཞེས་པ་ནི་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་བ་ཡིན་པས་ད་ལྟ་
 ཡོད་ཀྱང་འཇིགས་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེའི་ཆོ་ན་ས་སྐྱུག་གི་སྐྱེ་
 འགག་གི་བྱ་བ་འདི་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་ན་དཔེ་སྤང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱུ་གུ་དང་
 །སྐྱུ་གུའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྐྱུ་གུ་མེད་ལ་སྐྱུ་གུའི་
 སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་དུས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། །ས་པོན་གྱི་འགག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
 ཤེས་དགོས་སོ། །དེས་ན་སྐྱུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་བྱ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་སྐྱུ་གུ་མེད་
 པར་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འང་མིན་ཏེ། །འདིར་རང་འགྲེལ་ལས། །ཅི་སྟེ་ཆོས་དག་
 དུས་གཅིག་པ་མེད་མོད་ཀྱི། །དེ་ལྟར་ཡང་དེའི་བྱ་བ་དག་ལ་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་
 ཡོད་དོ་སྟེ་མ་ན། །དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། །དེ་དག་གི་བྱ་བ་ཆོས་ལས་ཐད་དང་པར་ཁས་
 མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་

ངོ་བོ་འང་མིན། །སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་བྱེད་པ་པོ་སྐྱུ་གུ་ནི་མཐོངས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་མེད་ན་རྟེན་མེད་པར་འདི་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ལ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་འགག་པ་དང་དུས་གཅིག་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ།
 །དེའི་ཕྱིར་བྱ་བ་དག་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་དང་།
 །རྩ་ཤེར་ལས་ཀྱང་། གཤམ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ། །འགའ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་
 གྱུར་ན། །དེ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་དངོས་པོ་དེ། །མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་འཕགས་པ་སྤྲུལ་བྱུང་བའི་མདོ་ལས། །སྤང་
 མདའི་མཐོ་དམན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ས་པོན་འགག་པ་དེ་ཉིད་
 ལ་སྐྱུ་གུ་སྐྱེ་འོ་ཞེས་སྤང་གི་དཔེ་ཉེ་བར་བཞོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། །ཉེ་བར་
 བཞོད་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། །དེ་ནི་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་རང་མཚན་གྱི་སྐྱེ་བ་
 བསྟན་པ་མ་ཡིན་ལ། །འོ་ན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། །ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་
 བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །ཇི་སྟངས་
 དུ། །ས་པོན་ཞིག་དང་མ་ཞིག་ལས། །སྐྱུ་གུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེ་
 བ་ཐམས་ཅད་ནི། །སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་འོ། །

ལྟེན་གསུམ་པ་བྱེ་སྒྲུའི་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་དོན་དམ་གྱི་གཞན་སྐྱེ་ལ་
 སྐྱིར་དགག་པ་དང་། །སྐྱུ་བཞིར་དབྱེད་ནས་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་མིག་གི་སྒོ་ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་དུས་གཅིག་པ། །
 མིག་ལ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་ལས། །གཞན་ཉིད་
 ཡོད་ན་ཡོད་ལ་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅི་སྟེ་དེ་མེད་ཅེན་དེ་ལ་ཉེས་
 པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བྱེས་ན་རེ། གཤམ་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཕྱི་བ་ལ་གཞན་
 སྐྱེ་མི་འཐད་ཀྱང་དུས་མཉམ་པ་ལ་འཐད་དེ། དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 དང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཚེར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་
 སུ་གྱུར་པ་བཞིན་ཐོ་ཞེས། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མིག་གི་སྒོ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་རང་དང་དུས་གཅིག་པ་མིག་དབང་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཡུལ་
 གཟུགས་དང་། གཞན་ཡང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་འདུ་
 ཤེས་དང་ཚེར་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྐྱེད་བྱ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་གཞན་པ་ཉིད་
 དུ་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་ཡོད་ན། མིག་སྟོ་ཚེས་ཅན། མིག་དབང་སོགས་དང་དུས་
 མཉམ་ཡོད་པ་ལ་དེ་དག་ལས་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ།
 དེ་དག་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་འབྲས་བུ་མིག་སྟོ་དེ་རྒྱ་མིག་
 དབང་སོགས་དང་དུས་མཉམ་དུ་མེད་ཅེན། དེ་ལ་ཉེས་པ་རྒྱ་འབྲས་དུས་མི་
 མཉམ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ་སྟེ། རང་འབྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
 གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ན་གཞན་ཉིད་སྲིད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་ལ། དེ་མི་སྲིད་
 པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་ཅིང་། སྐྱེ་བ་སྲིད་ཀྱང་གཞན་ཉིད་མི་སྲིད་ལ། དེ་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་སྲིད་པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པས་སོང་སོང་ནས་སྒྲུ་ཅོམ་
 འབའ་ཞིག་ལུས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དེ་ནི་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་གཞན་བསྐྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན།
 ཡོད་པ་འམ་འོན་ཏེ་མེད་དང་གཉིས་ཀ་གཉིས་བྲལ་ཞིག་བསྐྱེད་གང་། །ཡོད་ན་
 སྐྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། །གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་
 གཉིས་དང་བྲལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱས་བསྐྱེད་
 བྱ་འབྲས་བུར་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན། རྒྱ་དེས་འབྲས་བུ་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འམ་འོན་ཏེ་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་བྲལ་ཞིག་
 བསྐྱེད་ཅེས་བརྟགས་པ་བཞིར་གང་ན། དང་པོ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་
 ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཡོད་ན་སྐྱེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མེད་པ་ལའང་རྒྱ་དེས་ནི་ཅི་
 ཞིག་བྱ་སྟེ། མེད་པ་བསྐྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། བོང་བུའི་རུ་ལྟར་རོ། །དོན་འདི་
 ལ་དགོངས་ནས། བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། འབྲས་བུ་ཡོད་པར་གང་འདོད་དང་། །
 འབྲས་བུ་མེད་པར་གང་འདོད་ལ། །ཁྱིམ་གྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་སོགས། །བརྒྱན་པའི་
 དོན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་ལས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་དེ་བོ་
 ཉིད་ཡོད་ན། །རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད། །འབྲས་བུ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་ན། །
 །རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད། །སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །རྒྱ་ཉིད་འཐད་པར་མི་
 འགྱུར་རོ། །རྒྱ་ཉིད་འཐད་པ་ཡོད་མིན་ན། །འབྲས་བུ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་དཔེ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། རོན་
མེད་པར་ཐལ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་མེད་གཉིས་
ཀ་དང་བྲལ་བ་ལ་འདྲ་རྒྱ་དཔེ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའི་
འབྲས་བུ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། དངོས་མིན་དངོས་པོ་མེད་
མིན་པ། བྱ་ངན་འདའ་བར་གང་སྟོན་པ། དངོས་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་དག།
གྲུབ་ན་དེ་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

ལྟ་བུ་བཞི་པ་རང་རྒྱུད་འཇིག་རྟེན་ཉམས་དགའ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཞན་སྐྱེ་
འགོག་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་གཞན་སྐྱེའི་ལྷན་ཚད་བཞུགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཚད་
མ་བདེན་གཉིས་ཕྱེ་ནས་རྒྱས་པར་འགོག་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། གང་གིས་རང་ལྷ་ལ་གནས་འཇིག་རྟེན་ཚད་མར་འདོད་
པས་ན། འདིར་ནི་རིགས་པ་སྤྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་གེ་ཅི་ཞིག་བྱ། གཞན་ལས་
གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་གཞན་ལས་
སྐྱེ་ཡོད་འདིར་ནི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས། ཞེས་པ་སྟེ། ཁོ་ན་རེ། གཞན་སྐྱེ་
འགོག་པའི་རིགས་པ་མི་འཐད་དེ། འཇིག་རྟེན་པ་གང་གིས་རང་གི་ལྷ་བ་ལ་
གནས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མར་འདོད་པས་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་
དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ན། འདིར་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་རིགས་པ་སྤྲུལ་
པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷ་གེ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་ཉི་བར་འགོད་པ་ཡང་དངོས་པོ་མཛོན་

སྤྲུལ་པ་ཡིན་པ་ལ་འོས་ཀྱི། མཛོན་སྤྲུལ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་མཛོན་སྤྲུལ་གྱིས་
མཐོང་བ་བརྟེན་ཏུ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་འཇིག་
རྟེན་པ་ཡིས་མཛོན་སྤྲུལ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་
པ་མཛོན་སྤྲུལ་པ་ལ་འདིར་ནི་བསྟོན་འདིར་བའི་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཅི་
ཞིག་དགོས་ཏེ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། རང་
འགྲེལ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པའི་རྡོ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ནི།
འཇིག་རྟེན་གྱི་འབྱུང་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་མ་བཤད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་
གཞོད་པའི་རྒྱ་རྡོ་ལས་བརྟེན་པར་མི་རྟོགས་པས། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པའི་
ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་
པར་བཞག་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་ཕྱེ་ནས་རྒྱས་པར་འགོག་པ་ལ་སྐྱེ་དོན་དང་གཞུང་དོན་ གཉིས། དང་པོ་སྐྱེ་དོན་ནི།

སྐབས་འདིར་རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་སྤྲུལ་བ་བཞི་པོའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་
གཉིས་སྒྲོར་མདོ་ཅམ་སྟོས་པ་ལ། དང་པོ་བྱེ་སྤྱི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་འཇིག་རྒྱུ་པ་
ལ་དེ་པོ་ནི། མཛོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྟོལ་ཡིས་གཞན། ཁས་པ་ན་དེ་སྟོ་
མི་འཇུག་པ། ཁུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་
མོ། ཞེས་པ་ལྟར། བཅོམ་གཞིག་གང་དུང་གིས་རང་འཇིག་གྱི་སྟོ་འདོར་དུ་རུང་

བའི་ཚོས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་དང་། ལྷ་བྱའོ། བུམ་པ་ཚོས་ཙན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་ཐོབ་ས་བཅོམ་ན་
 རང་འཛིན་གྱི་སློབ་འདོར་དུ་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ཚོས་ཙན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་འདོག་ཅི་རོ་སོགས་སློས་སོ་སོར་བསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཞིག་
 པའམ་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་ན་རང་འཛིན་གྱི་སློབ་འདོར་དུ་རུང་བའི་ཚོས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བཅོམ་གཞིག་གང་རུང་གིས་རང་འཛིན་གྱི་སློབ་འདོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཚོས་
 དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཆ་མེད་གཉིས་དང་གཟུགས་
 དང་ཚོར་བ་སེམས་སེམས་བྱུང་རང་སྐྱབ་རྣམས་སོ། །གཟུགས་ཚོས་ཙན་དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་གཞིག་གང་རུང་གིས་རང་འཛིན་གྱི་སློབ་འདོར་དུ་
 མི་རུང་བའི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་དོན་དམ་བདེན་
 པ་ཡིན། གཟུགས་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། བུམ་པ་དེ་
 གཟུགས་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་སེམས་བྱུང་དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་རུང་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་
 ཡིན་པས་མ་བྱུང་བོ། འདི་ནི་སློས་འཛིན་ཚུལ་གྱི་སློབ་སྐབས་བཞག་དགོས་
 ཏེ། དཔེར་ན་སོར་མོ་ལ་གཟུགས་སུ་འཛིན་པའི་ཆོ་གཟུགས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་
 ཡིན་ཏེ། བཅོམ་གཞིག་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དེར་གཟུགས་འཛིན་གྱི་སློབ་འདོར་མི་
 ལུས་པའི་ཕྱིར། སོར་མོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆ་སོ་སོར་བྱས་ཆ་སོར་མོ་
 འཛིན་པའི་སློབ་འདོར་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ལྟར་མིན་པར་རགས་པ་ཡིན་ན་ཀུན་

རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་སྒྲིན། གཞུང་བྱུངས་བྱུང་མང་པོ་ལས་
 གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞིར་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། འདི་པའི་ལུགས་ལ་ཏྲག་པ་དང་ཆ་མེད་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་
 ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་ཀྱང་། གཟུགས་ཤེས་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་
 གསུམ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། སྒྲིབ་ཤད་
 ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲིབ་ཤད་ནི། མཛོད་འབྲེལ་རྒྱལ་སྐུ་སྐུ་མ་ལས། ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་དེ་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་ཙན་དང་ཉོན་
 མོངས་ཙན་མིན་པས་འཛིན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ། ཞེས་
 གསུངས། དོན་དམ་བདེན་པའི་སྒྲིབ་ཤད་ནི། གང་སྟེལ་གྱིས། དམ་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེའི་དོན་དུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ནི་དོན་
 དམ་པའོ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་མཛོད་སྟེ་པ་ལའང་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་
 འབྲང་གི་མཛོད་སྟེ་པ་གཉིས་ལས། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མཛོད་སྟེ་པའི་བདེན་
 གཉིས་འདོད་ཚུལ་ཙམ་ལ་བྱེ་སྒྲིབ་དང་འབྲས་སྟེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་དབྱུང་རྒྱུན་གྱི་
 ལྷ་ལའད་ལས། དེ་ལས་དོན་སྒྲིབ་གཉིས་པོ་ལ་བྱེ་བྲག་འདོད་ཚུལ་མི་འབྲས་བཡོད་
 ཀྱང་། དོན་དུ་འདི་ལྟར་འདོད་དེ། གང་བཅོམ་ཞིང་གཞན་བསལ་བར་གྱུར་ན་
 རང་འཛིན་གྱི་སློབ་འདོར་དུ་རུང་བའི་རགས་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཞེས་སོགས་བྱེ་
 མཛོད་གཉིས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་བྱུན་མོང་དུ་བཞག་གནང་བ་ལྟར་རོ། རིགས་པའི་

རྩེས་འབྲང་གི་འདོད་ཚུལ་ནི། རྩེས་འབྲེལ་ལས། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྩེས་པ་
 གང་། རྩེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། གཞན་ནི་ཀུན་རྩོམ་ཡོད་པ་སྟེ། རྩེ་
 དག་རང་སྤྱི་འཚོ་ཉིད་ལགས། རྩེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་དམ་པར་དོན་
 བྱེད་རྩེས་པའི་ཆོས་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་
 རྩེས་པའི་ཆོས་ཀུན་རྩོམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་བདེན་པ། མི་རྟག་
 པ། རང་མཚན་སོགས་དོན་གཅིག་། ཀུན་རྩོམ་བདེན་པ། རྟག་པ་སྤྱི་མཚན་
 སོགས་དོན་གཅིག་གོ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ནི། སྤྱི་མཚན་སོགས་ཆོས་
 ཅན། ཀུན་རྩོམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱི་ཀུན་རྩོམ་པའི་རོང་བདེན་པའི་
 ཕྱིར། འདིའི་སྤྱི་ཀུན་རྩོམ་པ་ནི་རྟོག་པ་སྟེ། དོན་དམ་རང་མཚན་དངོས་ཡུལ་དུ་
 བྱེད་པ་ལ་སྤྱི་བ་པས་ན་ཀུན་རྩོམ་ཅེས་བྱའོ། རང་མཚན་སོགས་ཆོས་ཅན། དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱི་དོན་དམ་པའི་རོང་བདེན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྤྱི་དོན་
 དམ་པ་ནི་མཛོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྤྱང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། རྩེས་ཀྱི་རྩེས་འབྲང་གི་མཛོན་སུམ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 མཚན་གཞི་སོགས་བྱེ་སྒྲ་དང་འདྲ་ཡང་། དེ་དག་གི་རྩེས་གཞན་འཛོག་ཚུལ་ནི་
 ཆེས་མི་འདྲ་སྟེ། བྱེ་སྒྲ་སྤྱི་ཡོད་པར་འདོད་ཕྱིན་རྩེས་གྲུབ་འདོད་ལ། མཛོན་སུམ་པ་
 སུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་འདུས་མ་བྱས་
 སོགས་ལུང་རིགས་ཀྱི་མཛོན་སུམ་པ་གཉིས་ཀས་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་
 ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་རྩེས་འབྲང་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་མཛོད་བསྐྱ་
 བ། བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྩེ་ལ་ཀུན་
 རྩོམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱི་རུ་གི་ཆོས་སོ། །
 ཡང་ན་རྩེས་དག་ལས་ཀྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སོ། རྩེ་
 དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྩེས་དག་ལས་ཀྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྤྱར་པའི་
 ཆོས་སོ། རྩེ་རྩོམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ནི་གཞན་དབང་དང་ཀུན་བཏགས་
 ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་སོ། རྩེ་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ནི་བདག་མེད་
 གཉིས་ལྟ་བུའོ། རྩེ་རྩོམ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གང་རུང་ཡིན་ན་
 མཚན་ཉིད་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་
 བདེན་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། བདག་གཉིས་ལྟ་བུ་ཀུན་བཏགས་
 ཡིན་ཀྱང་བདེན་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྩེ་སུ་མ་རྒྱུན་འབྲེལ་
 ལས། གཞན་དབང་ཉིད་ལ་གནས་ཚུལ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དབང་བཅན་དུ་
 བྱས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། སྤྱང་ཚུལ་དབང་བཅན་དུ་བྱས་ན་ཀུན་རྩོམ་ཏུ་
 བསྐྱར་རུང་བ་གནད་ཀྱི་དོན་ཏེ་ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་ནི་གནས་ཚུལ་
 དབང་བཅན་དུ་བྱས་ན་གཞན་དབང་དེ་གཞུང་འཛོན་གཉིས་ཀྱིས་སྤོང་པའི་ཆོས་
 ཅན་གསལ་རིག་ཅམ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོན་ཡང་ཡོད་པར་
 འདོད་པས་ན་གནས་ཚུལ་དབང་བཅན་དུ་བྱས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་དོན་

དེ་ཡིན། སྤང་ཚུལ་དབང་བཅོན་དུ་བྱས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་
 བྱི་གཞན་དབང་ཉིད་གཟུང་འཛིན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་མེད། །འོན་ཀྱང་
 གཞན་དབང་སྤྱིར་དོན་དམ་བཤེན་པར་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཡིད་བཞིན་
 མཛོད་ལས། གཞན་དབང་ནི་ཚོས་ཅན་དོན་དམ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཚོས་ཉིད་
 དོན་དམ་དང་། ཀུན་བརྟགས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བཤེན་པའོ། །དབྱུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་
 ལས། དོན་དམ་པའི་བཤེན་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་ཕྱོགས་སྟེ་གཞན་དབང་དང་
 ཀུན་བརྟགས་པ་གཉིས་ནི་དོན་དམ་པར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་
 འགལ་ལོ་སྤྲུལ་ན་མཐུན་སྟེ། གཞན་དབང་ནི་རེ་ཞིག་དོན་བྱེད་ལུས་པ་ཉིད་མྱོང་
 བ་གསལ་བ་ཅམ་དུ་ཡོད་པའི་ཆ་ལ་དེ་སྐད་དུ་བཟོད་པས་ཕྱོགས་དེར་གྲུབ་
 པའོ། །དངོས་པོ་ལ་དང་པོ་ཀུན་རྫོབ། ཕྱི་མ་དོན་དམ་དུ་གནས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་དམ་དང་ཡོངས་གྲུབ་དོན་གཅིག་གོ། ཀུན་
 རྫོབ་བཤེན་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི། བརྟགས་པ་དང་ཤེས་པ་དང་བཟོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 གསུམ་གྱི་དོར་བཤེན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བཤེན་པའོ། །དོན་དམ་བཤེན་པའི་སྒྲིབ་
 པ་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ནི་དམ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་
 ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པ་དང་། སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་བཤེན་
 པའོ། །

མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་དེ་བོ་ནི། སྒྲིབ་
 དང་རྟོག་པས་སྒྲོ་བརྟགས་ཀྱི་ཆ་སྟེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། རྣམ་པ་གང་གི་གཞན་

གྱི་དབང་གི་དེ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་དེ་བོ་
 ཉིད་དེ་ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་དེ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེན་གཉིས་ཏེ། རྣམ་གངས་པའི་
 ཀུན་བརྟགས་ནི་ཡོངས་གྲུབ་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་མེད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་སོ། །
 མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བརྟགས་ནི། གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་དུ་སྤང་
 བ་སོགས་བདག་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་དུ་
 བཞག་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ནི་གཞིམ་གྲུབ་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 གཞན་དབང་ལ། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་གཞན་དབང་གི་དེ་བོ་
 སྟེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཇི་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་གཞན་
 གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་ཞེན། རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་པོན་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་པས་དེ་
 ལྟ་བུས་ན་རྒྱུན་གྱི་གཞན་དབང་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་དབྱེན་གཉིས་
 སྟེ། དང་པོ་དག་པ་གཞན་དབང་ནི་འཕགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་ཞིང་ཁམས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་མ་དག་གཞན་དབང་ནི་མ་དག་
 སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་དེའི་རྒྱལ་པས་དང་ཉོན་མོངས་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་
 ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ལ། བདག་གིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་
 གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དེ་བོ་སྟེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཇི་ལྟར་ན་
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་
 བ། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་

དམིགས་པ་དང་དགོ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་མཆོག་གི་
 དོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས། དབྱེ་ན། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་སུ་བྱ་གཉིས་
 ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། རྣམ་དག་སྟོང་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །

བཞི་པ་དབུ་མ་པ་ལའང་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་བཤད་པ་ལ། གྲུབ་མཐའ་
 མཛོད་ལས་དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས། དབྱེ་བ་ལ་ལྔ་
 རྟེན་ དབྱེ་གཞི། དབྱེ་དོན། དེས་ཆོག། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ། གངས་དེས་པའོ། །
 དང་པོ་ནི་ཤེས་བྱ་ཙམ་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཙམ་ཡང་
 ཐུང་མེད་པ་མིང་གི་རྣམ་གསུངས་དང་། རོ་བོ་ཐུང་པ་དང་། རོ་བོ་གཅིག་ལ་
 ལྡོག་པ་ཐུང་པ་དང་། གཅིག་པ་བཤགས་ཙམ་གྱི་ཐུང་དང་བཞི་ལས། འདིར་
 ཐམས་འདོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་
 དང་བྲལ་བ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་དངོས་པོ་གཞན་དང་དེ་ཉིད་དུ་འང་
 བརྫོང་དུ་མེད་པ་གཅིག་པ་བཤགས་ཙམ་གྱིས་ཐུང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
 བདེན་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐུང་པ་ཐུང་པ་འདོད་པར་གསལ་པོ། །
 གསུམ་པ་དེས་ཆོག་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དེས་ཆོག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེས་
 ཆོག་གམ་མིང་གི་དོན་ནི་སམ་བྱི་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱིར་པར་བྱེད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་

སྟེ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྤྱིར་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་པའི་ཤེས་པའོ། །དེའི་ཡུལ་
 དུ་བདེན་པས་ན་བདེན་པ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཆོགས་པའི་ཆོས་སྣང་
 ཆོད་པའི་རོ་བོ་སྤྱི་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ནི་ཐལ་འགྱུར་
 པའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དེས་ཆོག་དང་ཡང་མཐུན་ཏེ། དབུ་མ་འཇུག་པ་
 ལས། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྤྱིར་བྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་དེས་ཆོག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། པ་ར་མ་ཨ་རྩ་ཞེས་
 པས། དེས་པར་ལེགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉེར་བྱའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
 པས་དོན་དམ་པ། དེ་ཉིད་སྟོན་འབྱུང་པའི་རོ་བོ་རིག་པའི་ཤེས་པའོ། །དེ་ཉིད་
 གྲུལ་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ཀྱང་དམ་པ་སྟེ། སྟོན་འབྱུང་པ་དེའི་ཡུལ་
 དུ་བདེན་པས་བདེན་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་
 དབྱེ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་
 ཀྱི་བདེན་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་འང་ཡབ་སྐུས་མཇུག་བའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་
 མཁའ་པས་བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཏེ། །བྱེད་ཀྱིས་གཞན་ལས་མ་གསན་རང་གིས་
 གཟིགས། །དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་དང་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་
 ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་གངས་དེས་ནི། དེ་ཉིད་ལས་གངས་དེས་
 པ་ནི་ཤེས་བྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་
 གཉིས་བཙས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡིན་པ་བཤགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཉིས་དང་
 བཙས་པར་དེས་ཏེ། བར་གྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་བསལ་བས་གཉིས་དང་བཙས་པ་

དང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བདེན་པ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་
ནི། ཚེས་གང་ཞིག་རང་བཞིན་མེད་པ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་
ནི། ཚེས་ཅན་གང་ཞིག་རིགས་པས་དབྱུང་མི་བཟོད་པ། དོན་དམ་བདེན་པའི་
མཚན་ཉིད་ནི། གང་ཞིག་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་པའོ། ཞེས་གསུངས། དོན་
དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་འདི་ཡི་གེ་ཆད་པར་སྤང་སྟེ། གོང་གི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བབ་དང་བསྐྱུན་ན་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཚེས་ཉིད་
གང་ཞིག་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་པའོ། ཞེས་པ་ལྟར་སྤང་རོ། རིགས་
པས་དབྱུང་བཟོད་མི་བཟོད་ཀྱི་དོན་ལ། དེ་ཉིད་ལས། མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་
རིགས་པས་དགག་པར་རྒྱས་པ་ལ་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་ཟེར་ཞིང་། རིགས་པ་གང་
གིས་ཀྱང་དགག་པར་མི་རྒྱས་པ་ལ་དབྱུང་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་དགོངས་པ་བཙུག་དགོས་ཏེ། ཡོངས་གྲགས་རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་
དགག་མི་རྒྱས་པ་འདི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆད་དུ་བཞག་པས་སོ། །རང་རྒྱུད་པའི་
ལུགས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ། ལས་ལེན་ལ་ཁན་སྟོན་དུས་བྱུང་པ་ཚེས་
མེད་སོགས་བྱུང་བར་ཡིག་ཆ་འགའ་ལས་གསལ་ཡང་རང་ལུགས་ནི་མི་འཐད་
དེ། དབྱུང་སྐྱེ་འབྲེལ་དུ་བདེན་གྲུབ་འདོད་པའི་དབྱུང་པ་སྤང་མེད་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་པོའི་བསམ་ཚུལ་ནི་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་
དོར་ཡོད་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་ཚེས་རྗེས་རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་འགོག་མི་རྒྱས་པ་

ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་སྟེ། སྤྱིར་བདེན་པར་གྲུབ་ན་རིགས་ཤེས་དོར་གྲུབ་དགོས་
ཀྱང་། རིགས་ཤེས་ཀྱི་དོར་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་
མཚན་ཡང་བྱམ་པ་ལྟར་བཞིན་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དོན་དབྱེད་ཆད་མས་རྙེད་དགོས་
ཏེ། དོན་དབྱེད་ཆད་མ་དེ་བྱམ་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་དབྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་དེ་དོན་དབྱེད་ཆད་མས་རྙེད་ཀྱང་བདེན་
པར་མེད་པར་རྙེད་པ་ཡིན་གྱི། བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་དབྱེད་ནས་དེ་བདེན་པར་
ཡོད་པར་རྙེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དབྱེན་གཉིས་ཡོད་
དེ། བདེན་གཉིས་ལས། སྤང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དང་། རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་
མི་རྒྱས་ཕྱིར། ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེན་བའང་
བྱེད་། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འདི་མཚན་ཉིད་ནི། གྲུབ་མཐའ་མཛོད་
ལས། དབྱུང་མི་བཟོད་པའི་ཤེས་བྱ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
མཚན་ཉིད། དབྱུང་མི་བཟོད་པའི་ཤེས་བྱ་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་ཐ་སྙད་ཆད་མའི་རྙེད་དོན་གང་ཞིག་
རང་སྤང་བའི་སྟོལ་སྤང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཚེས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་
དང་། དེ་ལྟར་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཚེས་ལ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་
བཞག་པ་ཡིན་ནོ། འདི་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
པ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཡིན་དགོས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ལ་ཤེས་བྱ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་འདི་སྤྱས་ཟེན་ཚོད་ལྟར་ན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་པ་

དངོས་པོ་དང་། རེ་གཤམ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་རྟག་པས་བྱུང་པར་སེམས་ཀྱང་། དབུ་
 མ་བདེན་གཉིས་འབྲེལ་པ་ལས། ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
 འབྲུག་ཡང་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་དང་བསྐྱུ་བའི་བྱང་
 བར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་རྩ་ལ་སོགས་པ་དང་སྒྲིག་རྩུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་དང་
 ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་སོ་ཞེས་དང་། ཇོ་བོས་མཛད་པའི་བདེན་གཉིས་ལ་
 འབྱུག་པ་ལས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། རེ་གཤམ་པ་དང་ནི་ཡང་
 དག་གོ། གང་པོ་གཉིས་ཏེ་རྩ་རྒྱ་དང་། བྱུང་མཐའ་དན་པའི་རྟོག་པོ། ཞེས་
 པའི་ལུང་ལ་དཔགས་ན་རྩ་དང་རྩ་བ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་དུ་དོན་བྱེད་རྣམ་པས་ཡང་
 དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། སྒྲིག་རྩུ་དང་རྩ་རྩ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲུབ་པ་ལྟར་དུ་དོན་བྱེད་
 མི་རྣམས་པས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་པོ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ལ་དངོས་པོས་
 བྱུང་། རེ་གཤམ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་གཞུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་དང་། དོན་སྒྲིལ་བུ་
 རྟག་པའི་ཆོས་གཉིས་ཡོད་དོ། རྟོན་དམ་བདེན་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་
 བ་བཞི་སྟེ། རིགས་ཤེས་ཆད་མ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
 གཉིས་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་གངས་པའི་དོན་དམ་
 དང་། རྣམས་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སོ། རྟོན་དབྱེད་ཆད་མ་དང་མཉམ་
 གཞག་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལ་དོན་དམ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་པ་སྟན་ཚུལ་ནི། བྱུང་མཐའ་
 མཛོད་ལས། ལེགས་པའི་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉེར་བུའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
 པས་དོན་དམ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་གངས་པའི་དོན་དམ་དང་། དེ་ཉིད་

གློམ་འབྲུལ་པའི་རིགས་པའི་ཤེས་པའོ། ཞེས་སྒྲུབ་བྱངས་པ་ལྟར་དང་། དབུ་
 མ་བདེན་གཉིས་ལས། བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་རིག་པ་ནི་དོན་དམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 དང་། དབུ་མ་སྒྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་པའི་སྒྲོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་
 གློམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
 པའི་བྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་། བྱིམ་ཡུལ་དོན་དམ་
 གཉིས་པོ་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། ཡང་
 དག་པ་དང་མཐུན་པའི་བྱིར་། རྟོན་དམ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་འདོད། ཅེས་
 དང་། དབུ་མ་སྒྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་དོན་དམ་པ་
 དང་མཐུན་པའི་བྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བུ། དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་
 ནི་དོན་དམ་པ་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་བྱིར་། ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར་རོ། རྟོན་དམ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་བྱིམ་གཉིས་ཁོ་ནས་། བྱིར་དབུ་མ་རང་
 རྩུད་པ་ལ་མདོ་སྟེ་སྟོན་པ་དང་། རྣམས་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ལས་
 ཡོངས་སུ་མ་བྱགས་ཀྱང་། བྱེ་སྒྲུ་སྟོན་པའི་དབུ་མ་རང་རྩུད་པ་ཡང་ཡོད་པར་
 མདོན་ཏེ། བྱུང་མཐའ་མཛོད་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲོགས་འཛིན་པའི་
 དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་བྱེ་བྱག་ཏུ་སྒྲུབ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུ་སྟེ། ཞེས་དབུ་མ་རང་རྩུད་
 པའི་དབྱེ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དཔལ་ལྷན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་ལ། དབྱེ་གཞི། དབྱེ་བ། མཚན་ཉིད། སྒྲུབ་ཤུགས། གངས་པེས་དང་ལྔ་

ལས། དང་པོ་ནི། གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ལས། སྤྱིར་བྱུང་མོང་བའི་དབྱེ་གཞི་
མཚན་ཉིད་པ་མེད་མོད་ཀྱི། འཛིག་རྟེན་པའི་སློང་ན་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་ལས།
ལོག་ཙམ་གྱི་བདེན་པ་ཙམ་ཞིག་གནས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་རྒྱུ་ཅུ་པའི་
འགྲེལ་པ་ལས། བདེན་པ་གཉིས་སུ་འཛིག་རྟེན་པའི་སློང་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིག་གོ།
ཞེས་སོ། །ཡང་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་དབྱེ་གཞིར་བྱ་སྟེ། འཇུག་པ་
ལས། བདེན་པ་གཉིས་སུ་འང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། །འདི་དག་རྟག་པ་མ་
ཡིན་ཆད་པ་མིན། ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། གུན་རྫོང་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཏེ། འཇུག་པ་
ལས། དངོས་གུན་ཡང་དག་རྩལ་ལ་མཐོང་བ་ཡི། །དངོས་སྟངས་དོན་གཉིས་ནི་
འཛིན་པར་འགྱུར། །ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་རྩལ་པ་
གུན་རྫོང་བདེན་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་པོ་གུན་ལ་དོན་
གཉིས་རེ་ཡོད་དེ་དཔེར་ན་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་ལྟོ་ལྟོར་བ་ལྟ་བུ་གུན་རྫོང་
དང་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་དོན་དམ་པའི་དོན་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་གུན་ལ་རིགས་འགྲེ་
དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས་
ལས། གུན་རྫོང་གི་མཚན་ཉིད་གཟུང་འཛིན་སྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་
སྣང་བའོ། ཞེས་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། གཟུང་འཛིན་སྟོས་
པ་དང་བྲལ་བའི་དོན་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གུན་རྫོང་ལ་དབྱེ་ག

གཉིས་ཡོད་དེ། ཡང་དག་གུན་རྫོང་དང་ལོག་པའི་གུན་རྫོང་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་
དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། གུན་རྫོང་བདེན་པ་གང་ཞིག་འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྩུས་མ་
བསྐྱད་པའི་འཛིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཐ་སྐྱད་ཆད་མས་རྩུན་པར་རྟོགས་མི་རུས་
པའི་ཆོས། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྩུས་མ་བསྐྱད་པའི་
འཛིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཐ་སྐྱད་ཆད་མས་རྩུན་པར་རྟོགས་རུས་པའོ། །འཛིག་
རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཐ་སྐྱད་ཆད་མ་ཞེས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་སློབ་ཕྱོགས་མ་ལྟོང་
བའི་ཐ་སྐྱད་ཆད་མ་ལ་གོ་དགོས། དེས་ན་ཀ་བ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་གུན་རྫོང་
ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྩུས་མ་བསྐྱད་པའི་འཛིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཐ་
སྐྱད་ཆད་མས་རྩུན་པར་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཤད་འཛིན་
པའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ལོག་པའི་གུན་རྫོང་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་འཕྲལ་གྱི་
འབྲུལ་རྩུས་མ་བསྐྱད་པའི་འཛིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཐ་སྐྱད་ཆད་མས་རྩུན་པར་
རྟོགས་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཁྱོད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར། འཇུག་པར། མཐོང་བ་བརྩུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །དབང་པོ་
གསལ་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་ནོ། །སྐྱོན་ལྡན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། །
དབང་པོ་ལེགས་སྤྱར་ལ་ལྟོས་ལོག་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས། ལོག་པའི་
གུན་རྫོང་དེ་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི། །
གཟུང་བགང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་
ལྷག་མ་ནི། །འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་པས་གཙོ་བོ་

ཞེན་ཡུལ་ཡོད་པའི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་བསྟན། སྤྱི་མ་སྤྲིག་རྒྱ་སོགས་ལ་
 བརྟགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་ཞེན་
 ཡུལ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་བསྟན་ཏོ། །དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་
 ལུགས་ལ་ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་ཁྱེ་མི་འཛིག་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་སྒྲུང་བ་
 ལྟར་དུ་དོན་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་ཡུལ་ལོག་
 པའི་ཀུན་རྫོང་ཡིན་ན་དེ་ལ་ལོག་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་འདྲ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་
 ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཐ་སྙད་ཚད་མས་ཀྱང་ཡུལ་རྒྱུན་པ་ཡིན་ན་
 ཡུལ་ཅན་ཡང་རྒྱུན་པའམ་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་མ་ལས་
 པའི་དབང་པོ་འགའ་ཞིག་ཡང་དགའ་ཀུན་རྫོང་དང་ཐ་སྙད་བདེན་པ་དོན་གཅིག་ ཐ་
 སྙད་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཀྱང་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་
 ཡིན་ན་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཀྱང་པའི་སྤྱི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་མ་ཐམས་ཅད་
 འཛིག་། དེ་བཞིན་དུ་གྲགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་
 ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བཞེད། དེ་ལ་བརྟག་ན་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཞེས་པའི་
 དོན་ནི་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཤིག་ལ་བཞེད་པར་སྒྲུང་། དེ་ཡང་བྱམ་པ་ལྟ་
 བྱ་ལ་མཚོན་ན་བྱམ་པ་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་བྱམ་པའི་སྤྱི་དུ་དོན་དམ་བདེན་པ་
 རྟོགས་རྒྱ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་ཞེས་པའི་
 དོན་བཞག་དགའ། དེ་ལྟར་ན་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་ཡང་ཐ་སྙད་བདེན་
 པར་ཐལ། བྱུང་གྱི་གཞུགས་བརྟན་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་སྤྱི་དུ་རྟོགས་

རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་འདྲ་དེ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་
 མེད་དགོས་ན། བདག་ལས་སྤྱི་བར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཚོས་ཅན། ཐ་སྙད་
 དུ་འདྲ་མེད་པར་ཐལ། བདག་སྤྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་
 ལྟར་འདོད་པའི་གངས་ཅན་པའང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ཐོ་ནི་ཡང་དགའ་ཀུན་
 རྫོང་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་
 ཀྱང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་ལ་སྤྱི་བཞི་བཞག་སྟེ། ཐ་སྙད་
 བདེན་པ་ཡིན་ལ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་མིན་པའི་སྤྱི་ཡང་དགའ་ཀུན་རྫོང་། ལོག་པའི་
 ཀུན་རྫོང་ཡིན་ལ་ཐ་སྙད་བདེན་པ་མིན་པའི་སྤྱི་གྲགས་པའི་ཕྱི་རོལ་པའི་བདག་
 རྟག་པ་སོགས། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ནི་གཞུགས་བརྟན་དང་གངས་ཅན་པའི་
 རྒྱུད་གྱི་བདག་སྤྱི་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ལྟ་བུ། གཉིས་མིན་ནི་སྤྱི་ལོ། །ཡུལ་མེད་
 ན་ཡུལ་ཅན་མེད་པས་ཀྱང་པ་ནི་དོན་དམ་གཏན་འབེབས་གྱི་གནས་སྤྲུལ་སྤྱི་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རིགས་པས་དབྱུང་ཆོ་སྤྱི་གུ་མེད་ན་ས་བོན་མི་གྲུབ་ས་བོན་མ་
 གྲུབ་ན་སྤྱི་གུ་མེད་པས་ཀྱང་ཀྱང་། ཐ་སྙད་མ་དབྱུང་པའི་ཆོ་སྤྱི་གུ་མེད་པའི་སྤྱི་
 ལོགས་སུ་འདྲ་ས་བོན་འཛིག་རྣམས་པ་བཞིན་ནོ་སྟེ། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་དགའ་བའི་
 གནས་ཏེ་དོན་གྱི་གནད་ལ་རེག་པར་དགའ་བས་རང་གི་ཀུན་རྟོག་གི་རི་མོ་ཙམ་དུ་
 བས་སོ། །

བཞི་པ་སྤྱི་བཤད་ལ། ཀུན་རྫོང་ལ་ཡུལ་གྱི་རོལ་ནས་སྤྱི་བཤད་པ་
 དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་རོལ་ནས་སྤྱི་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མ་དག

པའི་སངས་པོ་ཅི་གྲག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བཟྍེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། གྲོ་ཀུན་རྫོབ་པ་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པའི་
 ཕྱིར་། གཉིས་པ་ནི། གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྤྱི་བ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྤྱི་བ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། འོན་དམ་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་ནི། སྤྱོད་བྲལ་ཆོས་
 ཅན་། ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བཟྍེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དོན་
 ཡང་ཡིན། དམ་པ་འང་ཡིན། བདེན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ཡིན་
 ཏེ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱའི་ནང་ནས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་
 རྒྱུ་དང་སྤྲང་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། དོན་
 ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པའོ། འདྲི་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་
 པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གྱིམ་ཚན་ཉིད། བདེན་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ས་ངེས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་བཞི།
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཚོས་བསྟན་པ་དང་རྒྱལ་ལས།
 དང་པོ་ནི། དངོས་ཀྱན་ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་འབྱུང་
 པའི་དངོས་ཀྱན་ཞེས་པའི་དངོས་པོ་དེ་དོན་བྱེད་རུས་པ་ཙམ་ལ་མི་གོ་བར་ཤེས་བྱ་
 སྤྱི་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཀུན་མཁུན་ཚོས་མཇེས། སྤྱིར་སྟན་མེད་པའི་དབྱེ་གཞི་
 མཚན་ཉིད་པ་མེད་མོད་ཀྱི། འཛིག་རྟེན་པའི་སློང་ན་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་
 འོག་ཙམ་ཀྱི་བདེན་པ་ཙམ་ཞིག་གནས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་རྒྱལ་བྱ་པའི་
 འབྲེལ་པ་ལས། བདེན་པ་གཉིས་སུ་འཛིག་རྟེན་པའི་སློང་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིག་གོ་
 ཞེས་སོ། །ཡང་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་དབྱེ་གཞིར་བྱ་སྟེ། འཇུག་པ་
 ལས། བདེན་པ་གཉིས་སུ་འང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ཀླག་པ་མ་
 ཡིན་ཆད་པ་མིན། ཅེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སྟེ། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུ་ཤིང་དོན་དེ་བོ་གཉིས་རེ་ནི་
 འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐ་སྐད་ཚད་མའི་ངོར་ལྟོ་སྒྲིལ་བ་ལྟ་བུ་
 བྱམ་པའི་དེ་བོ་ཀུན་རྫོང་བ་བདེན་པ་དང་། དོན་དཔྱད་ཚད་མའི་ངོར་བྱམ་པ་མ་
 བྱལ་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། དོན་དུ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཐ་དང་
 ལས་གྲོལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་བྱམ་པ་གང་འབྲུགས་འཛིན་པ་ལྟར་པའི་ཆོ་དེ་
 ཉིད་ཆུ་བྱམ་པ་གང་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ཀྱང་ཆུར་མི་སྤང་། དེ་ཉི་མས་ཆུར་ཁྱུ་
 ཆོ་འབྲུགས་འཛིན་པ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ཀྱང་འབྲུགས་འཛིན་པ་ལྟར་བ་བཞིན།
 བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ངོར་ཀུན་རྫོང་གི་ཆོས་དེ་གར་
 གཞི་མེད་ཅ་བྱལ་སྟོང་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྤང་བ་ལས་ཀུན་རྫོང་གི་ཆོས་ལྟལ་ན་
 ལྟག་པ་རྩལ་ཅམ་མེད་ལ། རང་ཅག་སོ་སྟེའི་ངོར་སྤང་བའི་ཀུན་རྫོང་གི་ཆོས་
 ཀུན་ཡིན་ཆུལ་སྟོང་ཉིད་ལས་ལོགས་སུ་རྩལ་ཅམ་མ་བྱལ་བྱུང་སྟོང་ཉིད་ལྟ་
 སྤང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྗེས་སྟོན་པའི་ཀུན་རྫོང་གི་སྤང་བ་མཛོན་དུ་
 འགྱུར་ཆོ། དེ་དག་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་མཛོན་སུམ་དུ་མི་སྤང་ཡང་མེད་སྤང་
 སྟོང་པའི་རང་གཟུགས་སྒྱུ་མ་སྒྲིག་རྒྱུ་ལྟར་དུ་རྟོགས་ཀྱིས། སྒྲིབ་གཉིས་བག་
 ཆགས་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲུ་མཛོན་དུ་གྱུར་ཆོ་ཀུན་རྫོང་གི་ཆོས་དེ་གར་
 སྒྲོས་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ཉིད་འབྲུལ་པའི་ངོར་དག་མ་དག་གི་
 ཆུལ་དུ་སྒྲོས་པའི་སྤང་བ་སྒྲུ་ཆོགས་སུ་ཤར་བ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བྱང་ཆོས་ཁོ་ན་ལགས་སོ། །འདི་ལ་

དགོངས་ནས། དཔལ་སྒྲུལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་ནས། འབྲུལ་སྤང་འདི་
 ཉིད་དོན་དམ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་གཞན་པའི་ཡིན་ཆུལ་མི་རྒྱུད་ལ། དཔེར་
 ན་ཆུ་དང་ཆབ་རོམ་ཇི་བཞིན་དུ། ཤེས་པར་གྱིས་དང་རང་སྒྲོལ་སྤྱིང་གི་བུ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་མཐོང་བ་ཡང་དག་དང་རྩུན་པའི་དབང་
 ལས་སྤང་ཆུལ་ལྟར་ན་སྒྲོས་པ་ལས་གྲོལ་མ་གྲོལ་གྱི་ཆ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་
 བྱངས་ངེས་པར་བྱལ་མཐའ་མཛོང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
 བཞི་པ་ནི། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དེ། མཐོང་བ་རྩུན་
 པ་ཀུན་རྫོང་བདེན་པར་གསུངས། ཞེས་པ་སྟེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་
 ཡོད་དེ། ཡང་དག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། བྱལ་མཐའ་མཛོང་ལས།
 མཛོང་ན་བྱུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཟབ་པ་དང་ཞི་བར་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་
 དག་པའི་དབྱིངས་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་རྣམ་པར་དག་པ་འགྱུར་བ་མེད་པར་སྤང་བ་དང་
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །ཀུན་རྫོང་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ།
 མཐོང་བ་རྩུན་པའི་ཡུལ་དེ་ཀུན་རྫོང་བདེན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་རྫོང་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་པོ་སྤང་
 བའི་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། ཀུན་རྫོང་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་

ཚུད་ལན་འདེབས་པ། དོན་དམ་དཔེས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་ས་ཚུད་ལན་འདེབས་པ་
དང་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་སྤྲེལ། བདེན་པས་ལོག་པ་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཚུལ། ལོག་པས་ཡང་དག་སུན་འབྱེན་མེད་ཚུལ། སྒྲ་བཤད་གྱི་
སྒྲོན་ས་སོ་འཕགས་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། མཐོང་བ་རྟུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། དབང་པོ་
གསལ་དང་དབང་པོ་སྒྱུན་ལུན་ནོ། སྒྱུན་ལུན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི།
དབང་པོ་ལེགས་སྒྱུར་ཤེས་ལྟོས་ལོག་པར་འདོད། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་
དུག་རྣམས་ཀྱིས། གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་
ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་
བཞག་ ཁྱེས་པ་སྟེ། མཐོང་བ་རྟུན་པ་ཀུན་རྫོབ་ལའང་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་གྱི་
སྒྲོ་ཉིད་ལས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོ་ལ་འཕྲལ་གྱི་
འབྲུལ་རྒྱུ་མ་བསྐྱད་པའི་དབང་པོ་གསལ་བ་དང་། འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱུ་
བསྐྱད་པའི་དབང་པོ་སྒྱུན་ལུན་ཡིན་ནོ་ཅོག་གི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
འཕྲལ་གྱིས་འབྲུལ་རྒྱུ་བསྐྱད་པའི་སྒྱུན་ལུན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་
ཆོས་ཅན། སྒྱུན་མེད་དབང་པོ་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་ཤེས་པ་ལྟོས་ནས་ལོག་ཤེས་ཡིན་
པར་འདོད་དེ། དབང་པོ་སྒྱུན་ལུན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་
རྒྱུ་མ་བསྐྱད་པའི་གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བ་

གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་པའི་གཟུགས་དེ་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་
ཉིད་ལས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་རང་ག་བའི་སྒྲོས་རྟུན་
པར་རྟོགས་མི་ལུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་མེ་ལོང་ནང་
གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ལས་ལོག་པའི་ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། འཛིག་རྟེན་རང་ག་བའི་སྒྲོས་རྟུན་པར་
རྟོགས་ལུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མི་ཤེས་གཉིད་གྱིས་རབ་བསྐྱོད་ལུ་སྟེགས་ཅན། རྣམས་
གྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་། སྒྱུ་མ་སྒྲིག་རྒྱུ་སོགས་ལ་བརྟགས་
པ་གང་། དེ་དག་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། བདེན་
གཉིས་ལ་རྟོང་ས་པའི་མི་ཤེས་གཉིད་གྱིས་རབ་ཏུ་བསྐྱོད་པའི་ལུ་སྟེགས་ཅན་
རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པར་བརྟགས་པའི་གཙོ་བོ་དང་བདག་
བྱུང་ཆོས་ལུ་ལུན་སོགས་དང་། སྒྱུ་མ་སྒྲིག་རྒྱུ་སོགས་ལ་བརྟགས་པའི་རྟ་སྐྱང་
སོགས་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
སྐྱད་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྐྱད་དུ་ཆོད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
འདིར་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་ཀྱང་།
ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ཐ་སྐྱད་བདེན་པ་ལ་ལུ་གསུམ་སྟེ། མེ་ལོང་ནང་གི་
གཟུགས་བརྟན་དང་དེ་མཛོན་ཤེས་པ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མིན་ལ་ཐ་སྐྱད་བདེན་པ་
ཡིན་པའི་ལུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་

ཡང་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྐྱོད་བདེན་པ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་
ལ་ལུ་བཞི་ཡོད་ཚུལ་དང་། བདེན་གཉིས་རྣམ་གཞག་སྒྲོར་རོབ་ཙམ་གོང་དུ་སྒྲི་
དོན་སྒྲུབ་པ་བཤད་པ་ལས་ངེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། མིག་ནི་རབ་རིབ་ཙན་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིས། །རབ་
རིབ་མེད་ཤེས་ལ་གཞོད་མིན་ཇི་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་
སྒོས། ཁྱི་མེད་སྒོ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་འཕགས་པའི་
མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་
གསལ་པས་མི་གཞོད་དེ། མིག་ནི་རབ་རིབ་ཙན་གྱིས་སྒྲི་ཤད་དམིགས་པ་ཡིས།
རབ་རིབ་མེད་པའི་ཤེས་པས་སྒྲི་ཤད་མ་དམིགས་པ་ལ་གཞོད་པ་མིན་པའི་ལྟར།
དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་མཐོང་བའི་དེ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་སོ་
སྒྲིའི་སྒོས། ཁྱི་མེད་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པས། དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། གཏི་ལུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །དེས་གང་
བཙོས་མ་བདེན་པར་སྤང་འདི་ནི། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་བྱུང་པ་དེས་གསུངས་
ཏེ། །ཁཙམ་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བདེན་པར་
འཛིན་པའི་གཏི་ལུག་ཆོས་ཙན། རང་བཞིན་མཛོད་སྤུམ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་
ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་བྱ་སྟེ། བདེན་འཛིན་དེས་གང་བཙོས་མ་བདེན་པར་མེད་

བཞིན་དུ་བདེན་པར་སྤང་བའི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ནི་ཆོས་ཙན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱུང་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་སྒོ་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་
འཛིན་གྱི་དོར་བདེན་པའི་ཕྱིར། སྒོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་
འཇོག་གསལ་ཞེན། ཉན་རང་དགྲ་བཙོས་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
ཀྱི་རྫོབ་ཐོབ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་བཞག་གི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
པར་མི་བཞག་སྟེ། འཕགས་པ་དེ་དག་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་ཉོན་མོངས་ཙན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
གཟུགས་བརྒྱན་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཙོས་མར་གྱུར་པའི་
དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་
འགྱུར་བའོ། །རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཙན་མ་
རིག་པ་ཙམ་ཀུན་ཏུ་སྒྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤང་བ་དང་བཙུག་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་
ལ་སྤང་གི་སྤང་བ་མེད་པའི་སྒྱེད་ཡུལ་མངའ་བ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁངས་
རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛོད་པར་རྫོགས་པར་
བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་བ་གཏན་ལོག་པར་
འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལས་གྲུབ་དོན་ཅིར་གྱུར་ཞེན། ད་ལྟ་
སྤང་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཙན་གཟུགས་ལྟ་བུ་དེ་ག་རང་ཉོན་མོངས་ཙན་གྱི་བདེན་འཛིན་
དོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དེ་མེད་པའི་འཕགས་པ་སྒྲོབ་པའི་རྫོབ་ཐོབ་དོར་
ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་སྤང་མེད་དང་།

མངས་རྒྱུ་རང་སྣང་ལ་དོན་དམ་སྒྲིམ་པའི་མཐའ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་མཛོན་པར་
 རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྣང་བར་སེམས་ཏེ། དེའི་ལས། དེ་ལ་
 སོ་སའི་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ལས་གསལ་པ་སྣང་བ་དང་
 བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། དེའི་རང་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཉིད་
 གང་ཡིན་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །མངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་རང་
 བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལྷན་པ་དོན་དམ་
 བདེན་པར་ཐལ་ལོ་ཞིན། མ་རིག་པ་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་ལ་དེའི་རང་བཞིན་མི་སྣང་
 བར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དེར་མི་ཐལ་ཏེ། དེའི་ལས། རང་བཞིན་ནི་
 མ་རིག་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྣང་ངོ་། །ཞེས་དང་།
 ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཟླ་མ་ཉམས་འབྱུང་མ་ཉམས་པ་
 ཡན་གར་དུ་བཞག་ནས་དོན་དམ་གཞན་དུ་འཆོལ་བ་ནི་མི་རིགས་པ་ཁོ་ནར་
 སེམས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཚུད་ལན་འདེབས་པ་
 ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་དཔེ་ཡི་སྒྲོན་པ་བསྟན་པ། འཕགས་པས་སྤྱན་པོ་བྲིས་
 གྱིས་གཞོན་ཚུལ། སྤྱན་པོས་འཕགས་པར་གཞོད་པ་མེད་ཚུལ། འཇིག་རྟེན་
 བྲགས་པའི་གཞོད་ཡུལ་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྱ་ཤང་ལ་སོགས་པ། རྡོ་བོ་ལོག་པ་

གང་ཞིག་རྣམ་བཟགས་པ། རྡོ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས། མཐོང་
 དེ་དེའི་དེ་བཞིན་འདྲིར་ཤེས་གྱིས། ། ཞེས་པ་སྟེ། རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་རང་
 གི་ལག་ན་ཐོགས་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱ་ཤང་ལ་སོགས་པའི་རྡོ་བོ་མེད་པ་ལ་ཡོད་
 པར་མཐོང་བའི་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་པར་བཟགས་པ་དེའི་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་གཞི་གང་དུ་མིག་དག་པས་སྐྱ་ཤང་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་སྐྱ་ཤང་གི་གནས་
 ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དོན་གྱི་སྐབས་འདྲིར་མ་རིག་པའི་རབ་
 རིབ་ཀྱིས་མོན་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས། དོན་དུ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་སྣང་བའི་
 དུང་ཁམས་སྤྱོད་མཆོད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐོང་བ་དག་
 པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་
 སྤྱོད་པ་དུ་རྫོགས་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག།
 དེས་ན་བྱུལ་པ་དོན་དམ་དེའི་མ་གྲུབ་པའི་ཆེས་ཅན། དོན་དམ་
 བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྫོགས་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཆོད་མ་ཡིན་ན་ནི། འཇིག་རྟེན་དེ་
 ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས། ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་
 ཞིག་བྱ། །སྤྱན་པོ་ཆོད་མར་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་ན་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱིས་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བས་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོན་པའི་འཕགས་པའི་གང་

ཟག་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་
ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པར་བཤམ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མར་
འདོད་པས་སོ། ། འོན་ཀྱང་སྤྱོད་པོ་དེ་ཁོ་ཉིད་ལ་ཚད་མར་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་
ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་བཟག་པ་ལ་སྒྲེན་པ་ཚད་མར་མི་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཉེ་ཉིད་
སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གཞོད་པ་མེད། ཁྱེས་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཚད་མ་མིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་
སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་དེ། འབྲུལ་ཤེས་གྱིས་མཐོང་བས་མ་
འབྲུལ་བའི་མཐོང་བ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཉིད་གྱིས། ཁག་ཏེ་
བསལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། འོན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་
གཞོད་པ་གང་དུ་འཇུག་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དོན་བུམ་པ་རྩམ་ཡིན་
པར་སྒྲ་བ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཆོས་ཙམ། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ཉིད་གྱིས་གཤམ་ཏེ་བསལ་
བར་བྱེད་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཁ་ཅིག་གིས་ངའི་
རྩམ་ཐོགས་སོ་ཞེས་སྒྲ་པ་ན། གཅིག་ཤོས་གྱིས་རྩམ་ཅི་ཡིན་ཟེར། དེས་བུམ་
པའོ་ཞེས་སྒྲ་པ་ལ། ཡང་གཅིག་ཤོས་གྱིས་བུམ་པ་ནི་རྩམ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་
བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ལམ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་སུ་འབྱེན་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཇིག་
རྟེན་གྱིས་གཞོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་སང་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བུམ་པ་བདེན་

པར་འདོད་ཅིང་། མི་ལམ་གྱི་བུམ་པ་བདེན་པར་མི་འདོད་པས་དཔེ་དོན་མི་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པའི་དབྱེད་པ་ཞིབ་མོར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། ཁྲམ་གྱི་ཆོ་འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་ལ་གནས་ཏེ་སྐྱེ་བོ་མ་ཁས་པ་ཚད་
མར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གང་རང་གི་
བདག་ཉིད་མི་མཐོང་བ་དེས་གཞན་མི་མཐོང་སྟེ། བུམ་པ་བཞིན། མིག་གིས་
ཀྱང་རང་ཉིད་མི་མཐོང་བའོ་ཞེས་སྒྲ་པ་ལ། མིག་གིས་གཞན་མཐོང་བ་འཇིག་
རྟེན་ན་གྲགས་སོ་ཞེས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་ལ་
མི་གཞོད་དོ། །

༥ བུག་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་བསྟན་པ་ལ། འཇིག་རྟེན་དུ་
ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་ཚུལ། ས་སྤྱུག་ཏུ་གཞན་མཐོང་ལས་གྲོལ་ཚུལ། ཐ་སྐྱོད་དུ་
ཡང་རང་མཚན་མེད་ཚུལ། སྟོང་ཡང་རྟེན་འབྱུང་བསྐྱེད་མེད་ཚུལ། སྤྱང་
ཡང་བདེན་གཉིས་མཐོང་དང་བཤམ་ཚུལ། ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་འབྱེན་
ཚུལ་སྟེ་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་དུག་ལས།

དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཙམ་བཟབ་ནས། བདག་
གིས་བུ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྒྲ་བྱེད་ཅིང་། ཤིང་ཡང་བཅུགས་སོ་སྟེ་མ་དུ་རྟོག་དེས་
ན། ཁྲམ་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། ཁྱེས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་
རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྐྱོད་ལས་ཀྱང་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་

འཇིག་རྟེན་པ་དག་མའི་མངལ་དུ་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས་ཕྱིས་པོ་དབང་དང་ལྷན་
 པ་ཞིག་བཙས་པ་ན་བདག་གིས་བྱ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྒྲ་བར་བྱེད་ཅིང་། ལ་མའི་
 ས་བོན་ཙམ་བཙུགས་ནས་ཕྱིས་ཤིང་སྔོང་ཆེར་སྐྱེས་པ་ན་འདི་ཡང་བདག་གིས་
 བཙུགས་སོ་སྒྲམ་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་གྱི། ས་བོན་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་གཞན་དུ་བཏུ་
 བར་མི་བྱེད་པ་དེས་ན། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་
 པར་བྱུངོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་ལྷ་ལྷ་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ཕྱིར་ལྷ་ག་
 ཆོས་བོན་ཞིག་པ་མེད། །གང་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ཡང་། །ལྷ་ག་ཆོ་
 ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་མི་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། གང་ཕྱིར་ལྷ་ལྷ་ས་བོན་ལས་གཞན་
 མིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རས་ལྷ་ག་ལྷ་བྱ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་བོན་ཞིག་ཅིང་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་
 ལ། གང་གི་ཕྱིར་ས་ལྷ་ག་གཉིས་དུས་གཅིག་གམ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་
 ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་། རས་ལྷ་ག་སྐྱེས་པའི་ཆོས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་
 པར་མི་བྱ་སྟེ། ས་ལྷ་ག་རྒྱ་འབྲས་སུ་བྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། ས་ལྷ་ག་གཉིས་གཞན་དུ་
 རྒྱུར་ན་ཆོས་ཙན། ལྷ་ལྷ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་བོན་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བ་སྤང་ཤི་ཆོ་རྟ་ཡོད་ཀྱང་བ་སྤང་རྒྱན་མ་ཆད་པ་མ་
 ཡིན་པ་དང་། སོ་སྐྱེ་ཡོད་པས་འཕགས་པ་སྤང་རན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་པར་
 མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཇི་སྐད་དུ། ས་བོན་ཡོད་ན་ལྷ་ལྷ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ས་བོན་
 གང་ཡིན་ལྷ་ལྷ་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་

རྟག་མིན་ཆད་མིན་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། གང་
 ལ་བརྟེན་ནས་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་དེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་པ་འང་
 མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟག་མིན་ཆད་མིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་རང་མཚན་མེད་ཚུལ་ལ། འཕགས་པའི་
 མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དངོས་པོའི་འཇིག་རྟེན་ཐལ་བ། ཐ་སྐད་བདེན་པ་
 རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་ཐལ་བ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མི་ཞེགས་པར་ཐལ་བ་
 དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་གྱིར་ན། །དེ་ལ་བསྐྱུར་
 བས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། །སྔོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ན།
 དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མིན། །ཞེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་
 རྣམས་དོན་དཔྱོད་རིགས་པས་དཔྱོད་ཆོག་ཞི་མེད་རྩ་བལ་མིན་པར་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་དེ་བོ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་གྱུར་ན་ནི། སྔོས་བལ་ལ་གཉིས་སྤང་
 ལུབ་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཙན། དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དཔྱོད་ཆད་མས་དཔྱོད་པའི་ཆོ་མི་ཞེགས་པར་ཡོད་པའི་སྐྱེ་
 བ་དེ་ཁྱོད་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་
 བ་སྤང་ཡོད་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག །སྔོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་དོར་མེད་པར་འདོད་པས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ལ་བསྐྱུར་བ་བཏབ་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་སྔོང་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱུར་ཐལ་

བའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་རྒྱུ་རྒྱུར་ན། དེ་
 བོད་རིགས་པ་མིན་ཏེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲོམ་ཡིན་
 པར་ཐལ་བ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དཔྱད་རིགས་པས་མ་ཁེགས་པའི་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དཀོན་བཅུགས་ལས། འོད་
 སྤངས་གཞན་ཡང་དབྱུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་གང་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་། གང་
 མཚན་མ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་མཚན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་
 མཚན་མ་མེད་པ་དང་། གང་སྟོན་པ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་སྟོན་པ་མེད་པར་མི་
 བྱེད་། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དབྱེད་ན། རྟོན་ཉིད་
 བདག་ཅན་དངོས་ལས་ཚུ་རོལ་ཏུ། གནས་སྟེང་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཛིག་རྟོན་གྱི།
 ཐ་སྐྱད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་མི་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་
 དག་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན་རྟུལ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ཚུ་རོལ་ཏུ་རང་ཉིད་རང་གིས་མི་སྟོང་པའི་
 གནས་སྟེང་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟོན་གྱི་ཐ་སྐྱད་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པར་
 དབྱེད་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་པའི་ཤུགས་ལ་དོན་དཔྱད་རིགས་དོར་རང་གི་ངོ་བོས་
 མི་སྟོང་པའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་དུ་ཐལ་

བའི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། བདག་
 དང་གཞན་ལས་སྒྲུབ་པ་རིགས་མིན་པའི། རིགས་དེས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་རིགས་
 མིན་ན། རྟོན་གྱི་སྒྲུབ་པ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་རྟོན་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། དངོས་
 པོ་རྣམས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྲུབ་པ་རིགས་པ་མིན་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་
 དེས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་སྒྲུབ་པ་རིགས་པ་མིན་ན། རྟོན་གྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་
 ཡོད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་ཤུགས་ལ་ཆོས་ཅན་བྱུམ་
 པ་ལྟ་བུ་དེ་དོན་དཔྱད་རིགས་དོར་གཞི་མེད་ཅ་བྲལ་དུ་མ་སོང་ན་དོན་དམ་པར་སྒྲུབ་
 བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་ཏེ། དོན་དཔྱད་རིགས་པས་མ་ཁེགས་ན་གཞན་གྱིས་
 ཁེགས་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཐལ་ཆེན་གསུམ་པོ་
 འདིའི་སྒྲོ་རྩོམ་ལ་དགོ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པར་འདོད། ཀུན་མ་ཁྱེན་
 གོ་བོས་དེ་བཀག་ནས་རང་ལུགས་སེམས་ཙམ་པར་བཞེད་དེ། ལྟ་བ་དན་སེམས་
 ལས་། སེམས་ཙམ་པས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བར་ཁས་མི་ལེན་ཅེས་པ་ཡང་གནད་མ་གོ་བ་སྟེ། དེས་
 འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་གཞན་དབང་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་
 ཡོངས་གྲུབ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མཐོང་བར་འདོད་པ་ལ། དབྱུ་མ་པས་ཡུལ་གྱི་
 གནས་ཚུལ་དང་། སྒྲེའི་འཛིན་སྤངས་མི་མཐུན་པའི་སྟོན་བསྟན་པའི་སྐབས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་། །ཞེས་ས་རྒྱུག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཞུང་འཛིན་གཉིས་གྱིས་
 སྟོང་པའི་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་རིག་
 རང་གསལ་ཙམ་དེ་ཉིད་དམ་གནས་ལུགས་སུ་རྟོགས་པར་འདོད་པས་ཡོངས་
 གྲུབ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་མཐོང་བར་གསུངས་པ་ལ་ཅུང་ཟད་དོགས་སོ། །རང་
 ལུགས་མི་ཕམ་ཆོས་ཟླེན་རྒྱན་འགྲེལ་དུ་རང་རྒྱུད་པ་བཞག་གནང་བ་དེ་བཞིན་
 རང་རྒྱུད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཐལ་བ་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་པས་
 རིགས་པས་དབྱུང་ཆོ་བདེན་གྲུབ་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལས། སྐྱེ་བ་དེ་བཤགས་དོན་
 བཅའ་ན་མི་རྟོག་པའམ་གཞི་མེད་ཅུ་བྲལ་ལམ་རང་གིས་ངོ་བོས་སྟོང་པར་མི་
 འདོད་ཅིང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའམ་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་ཁས་
 གྲུངས་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 མེད་པར་རྟོགས་པར་ཡང་འདོད་པ་ལས། ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་དང་ཡུལ་ཙན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱི་འཛིན་
 སྟངས་མི་མཐུན་པས་དེ་དངོས་པོའི་འཛིན་རྒྱུར་ཐལ་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་བབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །ལེགས་ལྡན་གྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཆོས་རྣམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། མཚན་ཉིད་རྣམ་
 པར་བཞག་པར་མཛད་ལ། ཞེས་སོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོར་དེ་
 མ་གྲུབ་པ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཁས་གྲུངས་ཏེ། ཐལ་རྫོགས་ལས། འདི་ལྟར་

གང་གི་ཆོ་འདིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆོ་དེ་ཁོ་ནར་
 དེའི་རྟོག་ཆོས་ཙན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱི་དངོས་པོ་རྟོག་པ་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་པ་
 འདིས་རང་ཉིད་གྱིས་ཁས་གྲུངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིས་དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་གསལ་བར་བསྟན་
 པ་ཡིན་ནོ། །

གཞུང་དོན་དཀའ་གནད་རྟོག་པར་མ་བཟུལ་བར། །

གཞན་ཟེར་རྟོག་སུ་འཇུག་པས་ཅི་ལ་ཕན། །

གྲུབ་མཐའི་སོག་གི་གནད་ལ་མ་དེག་ན། །

ལུང་རིགས་ཉག་ཐུན་མང་ཡང་ཤོག་སྒྲག་གོན། །

འདི་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་གཞུང་ལུགས་གྱི། །

བྱིན་རྒྱལ་མཁའ་འཇུག་འཕྲེང་འོད་སྣང་ཆ་ཤས་གྱིས། །

བདག་སྟོན་ཆུ་སྐྱེས་བཞད་པའི་སྟིང་པོའི་བཅུད། །

ལྷ་ལམ་རྒྱ་སྐར་བཞིན་དུ་འདི་ན་ཤར། །ཅེས་ཀྱང་སྒྲུབ་སོ། །

བཞི་པ་ནི། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཞུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ། །ཆོགས་
 ལ་སྟོན་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན། །ཇི་ལྟར་དེ་ནི་གཞུགས་བརྟན་སོགས་

ལྟོང་ལས། ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམས་པ་སྐྱེ་འགྱུར་ལྟར། རྟོང་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་པ་
 ཅད་སྟོང་ན་ཡང་། ལྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཤེས་པ་སྟེ།
 བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་དག་རང་གི་
 དེ་པོ་འཇིག་རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར་ཞེས། དངོས་པོ་སྟོང་པ་སྟེ།
 རྟུན་པ་གཟུགས་བརྒྱན་པ་སོགས་པ་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་རྣམས་འཇིག་
 རྟེན་ན་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན་ལ། ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་དེར་ནི་གཟུགས་བརྒྱན་
 སོགས་སྟོང་ཞིང་རྟུན་པའི་རྒྱ་དམིགས་རྒྱུན་ལས། འབྲས་བུ་མིག་གི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་རྒྱ་གཟུགས་བརྒྱན་དེ་ཡི་རྣམས་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་པ་ལྟར། དཔེ་དེ་
 བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གིས་སྟོང་ན་ཡང་། ལྟོང་པ་ཉིད་དག་
 ལས་དེ་ཡི་རང་ག་དང་ས་འགག་པ་མེད་པའི་རྩ་ལ་གྱིས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ།
 ཇི་སྐད་དུ། ཇི་ལྟར་སྟོན་པས་སྟུལ་པ་ནི། རྩ་འབྲུལ་སྟུན་ཚོགས་ཀྱིས་སྟུལ་
 ཞིང་། སྟུལ་པ་དེ་ཡང་སྟུལ་པ་ནི། སྟུར་ཡང་གཞན་ནི་སྟུལ་པ་ལྟར། རྟོང་
 བཞིན་བྱེད་པོ་དེ་ལས་གང་། བྱས་པ་འད་སྟུལ་པའི་རྣམས་སྟོན་བཞིན། རྟེན་མེད་ས་ལས་
 སྟུལ་པས་སྟུལ་གཞན་ཞིག་སྟུལ་པ་མཛེད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། ཉོན་མེད་ས་ལས་
 དང་ལུས་རྣམས་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་དག་ ཁྱི་ཟླ་མེད་ཁྱེད་ལྟ་བུ་
 དང་། རྒྱིག་རྒྱ་མི་ལམ་འབྲུག་ཡིན། ཤེས་སྟུལ་པའི་དཔེས་རང་བཞིན་མེད་པ་
 ལས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱེ་བར་བསྟན། དེ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་འགྲེལ་
 ལས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ན། ལས་དང་འབྲས་བུ་བརྟེན་པ་གང་།

རོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་རོ་མཚར། ཁྱད་བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་ཁྱད་བྱུང་། །ཞེས་
གསུངས།

ལྷ་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་སྤྱའང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཁྱིམ། །དེ་དག་
རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པ་མིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པ་གཉིས་
སྤྱའང་སྟོང་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་གཞུགས་བརྒྱན་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཁྱིམ། དེས་
ན་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ། སྤར་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་གྱིས་ཆད་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། ཕ་ཤེར་ལས། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག་ །སྟོན་བྱུང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། །དེ་ནི་
ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

རྒྱལ་པའི། ལྷན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་འབྱིན་ཚུལ་ལ། དངོས་
 དང་། དེའི་དཔེ། ཚུང་པ་སྒྲོང་བ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། གང་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །དེ་གིས་ཀྱང་
གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རྣམས་སྤྱིར། །ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་
ཀྱང་། །རྒྱུ་ལྟ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་སྟེ། བདེན་པ་
གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་ཆད་གྱི་ལྟ་བ་སྤངས་པ་མ་ཟད། ལས་
འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡང་འཐད་དེ། གང་གི་སྤྱིར་ཞེན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
སྐྱེས་པའི་སྤྱིར། ལས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགག་པ་འཇམ་མཆིག་པ་ལས་
འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཀྱང་།

གཞི་སོགས་མེད་ཀྱང་འདས་པའི་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་ལྷན་པའི་ཕྱིར།
 དུམ་དུམ་ལ་ལར་ལས་འགན་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ལོན་པ་ལས་ཀྱང་རྣམས་སྒྲིལ་གྱི་
 འབྲས་བུ་ཡང་དག་པ་འབྱུང་བ་རིག་པར་གྱིས་ཤིག་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས།
 གང་གི་ལྟར་ན་ལས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ལྟར་ན་ནི་འགག་པ་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། མ་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་འང་མིན་
 པས། ལས་རྣམས་མི་འཇིག་པ་ལས་ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་ཆེས་ཤིན་
 ཏུ་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། ཁྱིམ་དུ། བསྟན་བཅོས་ལས། གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྐྱེ་
 བ་མེད། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ། ཁྱེ་
 ཕྱིར་རྒྱུ་ཟེར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཀའ་བསྩལ་པ་བཞིན་ནོ།
 འདིར་ཆོས་རྒྱུ་གོ་བོས། དེ་ལ་ལས་འགན་པའི་དོན་དངོས་སྒྲིབས་
 ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པ་ལ་འདོད་ལ། དེའི་དོན་ཡང་དགག་བྱའི་ལས་
 དེ་དེ་ཕྱིན་ཆད་གཏན་མེད་པར་འདོད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་དང་རྒྱུན་གང་ལ་སྦྱར་
 ཡང་འབྲེལ། ཁྱེ་ལྟར་ན་ལས་འགན་ཟེན་ནས་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ལས་གཏན་
 མེད་པའི་བར་སྟོང་ཡུན་རིང་དུ་བྱུང་བས། དེ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོམས་ཅོམ་
 པས་ལས་ཀྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་འདོད་ཅིང་། དེའི་གཞི་ཀུན་གཞི་རྒྱུན་
 བཟླ་པའི་བདེན་གྲུབ་པ་འདོད་དོ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་བཀའ་ཅིག། ལས་ཀྱིས་བྱུ་ལོན་
 གྱིད་པར་རྒྱུད་འབྲེལ་བའི་རྒྱུད་མི་ཟ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ལས་
 ཀྱིས་ཐོབ་པ་བསྐྱེད་ནས་དེས་སྐྱེལ་བར་འདོད་དོ། མཛད་སྤྱེ་པས་བག་ཆགས་

ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་རྟོག་པར་བྱེད། སྐྱེལ་བྱེད་བག་ཆགས་
 ཡིན་པ་ནི་སོམས་ཅོམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱོ་གཞི་མི་འབྲེལ་བོ། ཁྱེ་ལ་པ་
 རང་གི་ལུགས་ནི། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་ན་དེ་ལྟར་བདེན་ཡང་ཐ་སྐྱོད་
 དུ་འགགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགགས་པས་འབྲས་བུ་འབྱིན་གྱི་
 བར་དུ་ལས་གཏན་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ་དེས་ན་བར་སྐབས་སྟོང་པ་སྐྱེལ་བྱེད་གྱི་
 ཀུན་གཞི་སོགས་མེད་ཀྱང་ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་འཐད་དོ། ཁྱེ་ན་བར་
 སྐབས་དེར་ལས་རང་གི་དེ་བོ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས། ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཏྲག་པར་ཐམ་བའི་ཕྱིར་རོ། གཞུང་འདིར། གང་ཕྱིར་རྒྱུ་ཞིག་ན་འང་འབྲས་བུ་
 མ་ཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འབྲས་བུའི་དུས་ན་རྒྱུ་ཞིག་པར་བཤད་པ་དང་། གང་
 ཕྱིར་རྒྱུ་ག་ཆོས་པོན་ཞིག་པ་མེད། ཁྱེས་འབྲས་བུའི་དུས་ན་རྒྱུ་མ་ཞིག་པར་
 བཤད་པ་དང་། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མི་འགག་པ། ཞེས་ལས་མི་
 འགགས་པར་བཤད་པ་དང་། ལ་ལར་ལས་འགན་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་།
 ཞེས་ལས་འགན་པར་བཤད་པ་འགལ་བ་ལྟར་སྤང་བའི་དོན་ནི། ལས་བྱས་མ་
 ཐག་ཏུ་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཞིག་པ་དང་། ཐ་སྐྱོད་དུ་འགགས་པ་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཞིག་པ་དང་འགགས་པ་མིན་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། མཛད་པས། ཟད་པ་མེད་ཅེས་
 གང་སྒྲིབ་དང་། ལས་ཟད་ཅེས་ནི་གང་སྒྲིབ་པ། སྟོང་པའི་ཚུལ་དུ་ཟད་པ་
 མེད་། ཐ་སྐྱོད་ཚུལ་དུ་ཟད་པར་བསྟན། ཁྱེས་འབྱུང་བས་སོ། ཁྱེ་གཉིས་གྱི་
 དོན་ཡང་དབྱེ་མ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་དང་ཐ་སྐྱོད་ཅེས་པའི་ཆོག་ཅོམ་

འཇིག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མ་ཡིན་གྱི། བ་སྐྱད་དུ་ཞིག་པ་དང་འགགས་པའི་
 དོན་བ་སྐྱད་པའི་སྒོ་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱད་ཡང་གཏན་མེད་རྒྱུ་ཆད་དུ་མ་སོང་བ་ཡིན་ལ།
 རང་བཞིན་གྱིས་ཞིག་པ་དང་འགགས་པའི་དོན་སྐྱར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིས་
 གཏན་མེད་དུ་སོང་བའོ། །འདི་ནི་སྐྱད་ཅིག་ལ་སྒྱུར་བའི་ཆོ་སྐྱད་ཅིག་སྐྱུ་མ་གྱི་
 མའི་དུས་སུ་གཏན་མེད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་ལ་སྒྱུར་བའི་ཆོ་རིགས་འབྲས་སྒྱི་
 བ་གཏན་མེད་དུ་སོང་བའོ། །ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པ་མེད་པའི་སྒྱུ་བ་
 བྱེད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། ཅ་ཤེར་མ་སྐྱེས་པས་རྒྱུད་
 ཟར་མི་འགྱུར་ཞེས་དང་། འདིར་མ་འགགས་པས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་
 རུས་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས།

འདིར་གནད་ཀྱི་དོན་ནི། འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མའི་དབུ་མ་རྒྱུན་འགྲེལ་
 ལས་ཤི། སྐབས་འདིར་རྒྱུ་འབྲས་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོན། ལས་འགགས་པ་དང་།
 ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དུས་ཡུན་རིང་པོས་ཆོད་པས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་
 ཇི་ལྟར་འབྲེལ་སྒྲུབ་པའི་དོན་ལས་པ་སྐྱེས་ནས་དངོས་སྒྲུབ་བླ་མས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་
 བར་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་དང་རྒྱུད་མི་བའི་རྗེས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལེན་
 གྲང་། དབུ་མ་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་བར་འབྲེལ་བའི་རྗེས་
 གཞན་ཅི་འདྲ་མི་དགོས་པར་ལས་སྒྲུབ་སོང་གིས་གང་དུ་ཆོག་པ་མཛད་པའི་རྒྱུད་
 དེར་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་རྒྱུད་མི་བའས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་ཆེས་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་རྒྱུན་
 བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱར་བས་བོན་དང་རྒྱ་གུ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྲང་རུང་སྟེ། སྐད་ནས་ནི་

བསྐྱེད་མི་ཤེས་པས་ནས་བོན་དང་རྒྱ་གུ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་
 འབྲས་སུ་རུང་བ་དང་། ལས་དང་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་དུ་མ་བྱུང་བ་
 ཡིན་པས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་རུང་བ་ཅུང་ཟད་མེད་པར་དེ་གཉིས་མཐོ་མཉམ་པར་
 ཤེས་པ་ནི་གོ་བ་འགང་ཆེ་ཤོས་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེས་ནས་བོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་གུ་
 བསྐྱེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། དེས་བོན་གྱི་ཆོས་ཉིད་
 གྲང་ཡིན་ཏེ། མའི་རང་བཞིན་ཆ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་ལུས་པ་ཐོགས་མེད་
 དེས་རང་འབྲས་མི་བསྐྱེད་པའམ། འཆོལ་བར་བསྐྱེད་པའམ། ལྷག་མེད་དུ་
 བསྐྱེད་པ་སོགས་མིན་པ་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེས་ན་རྒྱ་གུ་དེ་ས་བོན་
 ཞིག་པ་ལས་སྐྱེའམ། འོན་ཏེ་མ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་བརྟགས་ན་གཉིས་ཀ་འདྲ་མི་
 འཐད་མོད་གྱི། འོན་གྲང་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་སྐྱད་ཅིག་སྐྱུ་མ་སྐྱེན་དུ་སོང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་
 ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་རྒྱུ་སྐྱེན་སོང་གིས་བོན་དེ་རྒྱ་གུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུར་གདགས་པ་
 ཡིན་གྱི། དེའི་སྟེང་གི་དངོས་པོ་མ་ཞིག་པ་དང་། དངོས་མེད་ཞིག་པ་གཉིས་ཀ་
 སོ་སོར་ཕྱེན་པ་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་གུའི་རྒྱུ་ས་བོན་ཙམ་
 ཡིན་གྱི། དེའི་སྟེང་གི་གཞུགས་ཀྱི་ཆའམ་དངོས་མེད་ལས་ལྷོག་པའི་ལྷོག་ཆ་ལྟ་
 བུ་རེ་རེ་རྒྱུད་པ་རྒྱུ་རུ་མི་གཞག་པ་བཞིན་ནོ། །ཁྱོགས་དུས་ཀྱི་ཆ་ཕྱེ་སྟེ་རྒྱུར་
 བཞག་ན་དམིགས་སུ་བཀར་བ་དེ་ལས་གཞན་རྒྱུར་མི་རུང་བའི་བ་སྐྱད་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་འཇིག་སྟེ། ལུས་པ་ཞེས་པ་གཞུགས་དུ་ཁོན་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་དང་
 འབྲེལ། དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་སྐད་མ་སྐད་གང་དུ་འདྲ་མི་རུང་མོད། རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་

བྱ་འཕེན་པ་མི་བསྐྱ་བ་ཆོས་ཉིད་དེ། དཔེར་ན། ཉི་ཟླའི་གཟུགས་བརྟན་ཆུ་ལ་
 ཤར་བ་ལ་ཉི་ཟླ་དངོས་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་སྤང་ཞིང་། གཟུགས་དང་
 གཟུགས་བརྟན་སྤང་མ་སྤང་གི་འཐད་པ་བྲལ་ཡང་མངོན་སུམ་སྤང་བ་དེ་དཔེར་
 བྱས་ནས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དེ་འདྲའོ། ཞེས་བསྟན་པ་
 བཞིན་དུ་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་
 ཅམ་ལས་འདས་ནས་ཇི་ལྟར་ཁས་ལྡངས་ཀྱང་མི་རུང་སྟེ། ས་བོན་ལས་ལྷ་ལྟ་སྟེ།
 ལས་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་ཞིག་མ་ཞིག་ཆ་ཕྱེན། མ་ཞིག་པ་ལ་
 རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་གྱི་སྒྲིན་སྤར་བཤད་ལྟར་དང་། ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་ནས་
 ལྷག་གི་བར་དུ་ཞིག་པ་སྐྱད་ཅིག་མས་མཆོད་པས་རྒྱ་འབྲས་རྒྱ་མི་ཆད་དུ་མི་
 འབྱུང་བའི་སྒྲིན་ཡོད་ལ། བར་དེར་ཞིག་པ་སྐྱད་ཅིག་མས་མཆོད་ན་རྒྱ་ཞིག་པར་
 ཡང་གལ་རུང་། ཡང་ཞིག་པ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེ་མ་ཞིག་བཞིན་དུ་ལྷ་ལྟ་སྟེ།
 དམ་ཞིག་ནས་སྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱ་ཞིག་པ་དང་འབྲས་བྱ་ལྷ་ལྟ་གཉིས་དུས་
 མཉམ་པས་མི་འཐད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཞིག་པ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་འགགས་
 བས། ཡང་ཞིག་པ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་འབྱུང་ལ། དེ་དང་ལྷ་ལྟ་དུས་མཉམ་ན་རྒྱ་
 འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བས་མི་འཐད་པས། དེ་ལྟར་ན་མཐར་ཞིག་པ་གང་
 ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་ལ། ཞིག་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་མིན་ན་ནི་རྟག་དངོས་ཀྱི་གཞི་
 མཐུན་ནས། ཡང་ན་ནི་དོན་བྱེད་རྣམ་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པའི་རྒྱར་
 ཡང་གལ་རུང་། དེ་ལྟར་ན་ས་བོན་འགགས་སུ་རྒྱག་ནའང་ཞིག་པ་དག་གིས་གོ་

བཀག་ནས་ལྷ་ལྟ་སྟེ། ལྷ་ལྟ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་ཞིག་པ་སྤིང་མཐར་ལྷག་པར་སྐྱེ་བ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ནི་ཅོག་རྒྱུན་ཆད་དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་
 ཅད་གཏན་མེད་དུ་འབྱུང་རོ། །དེས་ན་དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཇི་སྐྱད་བཤད་པ་ལྟར།
 ས་བོན་ཞིག་པ་དང་མ་ཞིག་པའི་ཆ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་པས་རྒྱ་ལས་
 འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་ཅམ་ལ་ཡོད་ཆོས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་
 ལྟར་ས་ལྷག་ལྟ་བུ་པ་ཐ་སྐྱད་དུ་རྒྱ་ཞིག་ནས་སམ་འགགས་ནས་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་
 ཅམ་ཁས་ལེན་པ་ནི་རྒྱ་ཉིད་འབྲས་བྱའི་དུས་ན་མ་འགགས་པར་ཡོད་པ་བས་ལ་
 བའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཅམ་སྟེ། རྒྱའི་སྐྱད་ཅིག་ལོག་པ་དང་འབྲས་བྱའི་སྐྱད་ཅིག་
 སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་གཞན་གྱིས་མཆོད་པར་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་བརྟགས་ན་དཔེན་
 པ་ཡིན་གྱི། སྤར་གྱི་རྒྱ་ཉིད་མ་གཏོགས་པར་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཞེས་
 རྒྱ་འགགས་པའི་ཤུལ་ན་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ཅིའང་མེད་དེ། འབྲས་བྱ་རྣམས་རྒྱ་
 སྒྲིན་སྟོང་ལས་སྐྱེ་ཡང་སྒྲིན་སྟོང་ཞེས་རྒྱ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་རྣམས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་ཅིའང་མེད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མ་ཁས་པ་གཞན་གྱི་འདིར་ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱངས་པའི་
 ལུང་རྣམས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པར་འགྲེལ་ཚུལ་ནི། གསེར་རྟ་མཁན་ཆེན་ཡིད་
 བཞིན་ནོར་བུའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆ་བ་དམ་པ་མ་ཁས་བཙུན་བཟང་
 གསུམ་གྱི་ཡང་ཅེར་སོན་པའི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཚུལ་བྲིམས་སྟོན་གྱི་ཞིག་པ་
 དངོས་པོར་དབྱེད་པ་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

ཀུན་གཞི་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་མོད། དེ་ཐ་སྐད་
 དུ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མི་སྣང་ལ། དོན་དམ་པར་འགོག་པ་ནི་སྒྲོས་མ་དགོས་
 མོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་ཀྱང་དངོས་སུ་ཀུན་གཞི་
 འདོད་པའི་ཞལ་བཞེས་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་སྣང་བ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་
 འདོད་པས་ཐ་སྐད་དུ་ཅིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་གསུངས་འདུག་
 པས། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་བའི་ལུགས་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཐ་སྐད་པའི་ཀུན་གཞི་
 མི་འཛོག་པར་ལས་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་ལས་འགག་
 པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འགོད་པའི་རྒྱུ་དང་། གཞན་
 ཡང་ཀུན་གཞི་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་ན་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་མདོའི་
 དགོངས་གཞིར་དེ་ཉིད་གྱིས་རུང་ཡང་དེ་མི་འཛོག་པར། འདུག་པ་རང་འགྲེལ་
 ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་བ་
 ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲིམ་བསྟན་པར་རིགས་པར་བྱའོ་ཞེས་
 དགོངས་གཞིར་སྟོང་བ་ཉིད་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ལེགས་པར་གསུངས་
 པར་ལུ་ལུ། ཞེས་ཟེར་བ་ལ།

ཀུན་གཞི་དཔྱད་པའི་བྱི་བ་དང་ལན་གྱི་རིམ་གྱི་ དཔལ་

ལྷན་རྒྱ་བས་དོན་དུ་ཀུན་གཞི་བཞེད་ཀྱང་འདུག་པའི་གཞུང་འདིར་ལས་འབྲས་ཀྱི་
 རྟེན་དུ་ཀུན་གཞི་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་དམ་གཤམ་ལ་འབེབས་པ་
 དང་། ཐ་སྐད་ཁས་ལེན་རྒྱུ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་

ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་གཤམ་
 འབེབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དབྱུང་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་
 མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་བཞིན་མཛོད་དུ་དོན་དམ་གཤམ་འབེབས་
 སྐབས་ཁས་ལེན་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐ་སྐད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛིག་རྟེན་གྲགས་སྟེ་ལྟར་དུ་
 ཁས་ལེན་པ་ལས་སེམས་ཙམ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཉིད་ལས། འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་བསྐྱགས་ཤིག ཞེས་དང་།
 འབྲས་ཕྱིར་དེ་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། འཛིག་རྟེན་དོར་བྱས་བདག་གིས་སྒྲ་
 བར་བཞི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབྱུང་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཕྱིར་
 སྒྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་གཞིར་བབྱུང་དང་། ཐ་
 སྐད་ཐམས་ཅད་འཛིག་རྟེན་མཐུན་འདུག་གི་མདོའི་དགོངས་པ་ལྟར་ལས་འགག་
 པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བར་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་ཁས་སྐྱངས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་བཞེན་ནས། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཀུན་གཞི་མི་འཛོག་པར་
 ལས་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བར་
 གསུངས་པ་འབྲས་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཏུ་ཨོ་འགྲོ་མི་ཤེས་སོ། སྒྱིར་
 དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ཀྱང་འདུག་པའི་གཞུང་འདིར་ཐལ་འགྱུར་
 བའི་གྲུབ་མཐར་ཁས་ལེན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། གལ་སྲིད་བྱུང་ན། ཐལ་འགྱུར་
 བའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྐད་དུ་རི་མོ་བྲིས་པའི་བ་ལས་འོ་མ་འཛོལ་ཡོད་པ་དང་།

སོལ་བ་ལས་སྤྱ་སྤྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་ཐལ། ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཐ་
 སྐད་དུ་དེ་ལྟར་མདོན་སྤྱད་ཀྱི་མཛད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་པར་ཐལ།
 ཟླ་བ་གྲགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་བསྟག་
 པའི་སྒྲིན་ཡོད་པ་གང་ཞིག། མདོ་ལས་ཀྱང་། དད་པ་མེད་པའི་མི་རྣམས་ལ།
 དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་མི་འབྱུང་ཞིང་། །ས་བོན་མེ་ཡིས་འཆོག་པ་ལ། ལྷ་གྲ་
 སྒྲིན་པོའི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། །

ཡང་ཁོ་ན་དེ། ཀུན་གཞི་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་ན་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་
 བསྟན་པའི་མདོའི་དགོངས་གཞིའང་དེ་ཉིད་རུང་ཡང་དེ་མི་འཇོག་པར། འཇུག་
 པ་རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་
 ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲུབ་བསྟན་པར་རིགས་
 པར་བྱའོ་ཞེས་དགོངས་གཞིར་སྟོང་ཉིད་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ལེགས་པར་
 གསུང་བར་ཞུ། །

ཞེས་པའི་ལན་ལ།

མདོ་ལས་སྤྱིར་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་
 པ་ལོས་བདེན། འོན་ཀྱང་དེ་སེམས་ཅམ་པས་བདེན་པར་འདོད་པ་ལྟར། མདོ་
 ལས་ཀྱང་། དངོས་སུ་བདེན་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་མིན་དབྱུད་གཞི་
 དང་། འདིར་ཀུན་གཞི་དགག་པའི་སྐབས་དགོངས་གཞི་ཐ་སྐད་པའི་ཀུན་གཞི་དེ་
 འཇོག་དགོས་བསམ་པ་ཡང་། ལུས་པ་ལུས་པས་སྟོང་ན་ལུས་པ་ཐ་སྐད་དུ་རང་
 མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲ་སྒྲ་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདྲ་བསམ། གལ་

སྤྱིད་མདོ་ལས་ཀུན་གཞི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ཀྱང་། དགོངས་གཞི་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་ཀུན་གཞི་མི་འཇོག་པའི་གོང་དུ་
 བཤད་པ་ལྟར། ཐ་སྐད་རྣམ་གཞག་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་དབང་དུ་བཏང་བ་
 དང་། བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་གཞག་
 གསལ་པོར་མ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཙུ་ཤེར་དུ་ཡང་མ་བསྟན་
 པར་བརྟེན་འཇུག་པ་འདིར་ཡང་དེའི་རྣམ་གཞག་མ་བྱས་པ་འདྲའོ། །འོ་ན་འཇུག་
 འགྲེལ་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཀུན་གཞི་སྒྲུབ་བསྟན་པ་རིགས་པར་བྱའོ་ཞེས་དགོངས་
 གཞི་སྟོང་ཉིད་གཞག་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་སྟེ་མ་ན། སེམས་
 ཅམ་ལྟར་དུ་གཟུང་འཇོག་གི་སྒྲ་བ་འདི་དག་ཐ་སྐད་པའི་ཀུན་གཞི་ལས་འབྱུང་
 ཡང་རུང་། ཀུན་གཞི་དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་འམ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་གནད་
 ཀྱིས་ལས་འབྲས་སུ་རུང་བ་འདི་ཙུ་བ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཐུག་པར་བརྟེན་ཟླ་བས་མདོ་
 ལས་ཀུན་གཞི་དོན་དམ་པར་གསུངས་པ་དེ་དགོངས་གཞི་ཐ་སྐད་པའི་ཀུན་གཞི་
 ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་ཙུ་བ་པོར་ནས་ཡལ་ག་འཆོལ་བ་དང་སྤྱང་པོ་རྟེན་ནས་
 སྤྱང་རྗེས་འཆོལ་བ་ལྟར་སྒྲོར་བ་རྒྱབ་མི་དགོས་པར། ཀུན་གཞི་སྒྲུབ་བསྟན་པ་
 སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཐད་ཀར་གསུངས་པ་འདྲ་སྟེ། ཙུ་བ་དེ་བཞིན་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་། །སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་
 དང་། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པར། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་
 དེ་ལུས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་སྤྱིར་ཀུན་གཞི་ཐ་སྐད་དུ་

ཡོད་པ་སྒྲ་བས་བཞེད་ཀྱང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཀུན་གཞི་མི་བཞག་པ་དང་ཀུན་གཞི་ཞེས་སྟོན་པའི་དགོངས་གཞི་སྟོང་ཉིད་དང་། ལས་འགག་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་གཙོ་བོ་ཐལ་འགྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛུགས་པའི་སྐྱབས་སྦྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའམ་དོན་དུ་གཞི་མེད་ཅུང་པ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་གཞིར་བཟུང་སྟོ་ནས་ཐ་སྐད་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་གནད་དེ་ལ་ཐུག་པར་སེམས་སོ། །

འདིར་སྒྲས་པ།

ཟབ་ལས་ཆེས་ཟབ་མི་པམ་དགོངས་པའི་གནད། །

སྒྲིགས་དུས་བཤད་ཡམ་མལ་དུ་ལྷུང་བའི་ཆོ། །

གང་གི་ནམ་དཔྱོད་སྤོངས་ཉེར་སྟོང་བའི། །

དྲི་བར་ལན་གྱི་སྟོབས་པ་བདག་ལ་དབེན། །

དེ་ཕྱིར་གང་བྱུང་ཡིག་རིར་བཞོད་པ་ཡིས། །

ངན་ལངས་ཤོར་བའི་བྱ་ཆོམ་གོམས་པའི་ལན། །

མ་རྟོགས་ལོག་རྟོགས་ཤོར་ལ་མི་བྲེལ་བར། །

མི་པམ་ཆོས་རྗེའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་མཛོད། །

ཅེས་ཀྱང་བསྐྱལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་འབྱིན་པའི་དཔེ་ནི། མི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི། ཁམ་ཀྱང་སྒྲུན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་འགྱུར་བ། རྟེན་བཞིན་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི། ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། ལས་འགག་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་དམིགས་པའི་ཡུལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་འདོད་པ་སྟོང་པ་དག་མཐོང་ནས་ནི། སྒར་གཉིད་སང་པ་ན་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དེ་དག་འགགས་སུ་བྱེད་ཀྱང་སྒྲུན་པོ་འག་འཁྱེད་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ། དེ་བཞིན་དུ་འགགས་ཤིང་ཡུན་རིང་པོ་ལོན་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མིན་པའི་ལས་ལས་ཀྱང་ནི་ནམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་པ་འཕྲོ་བའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་མི་ལམ་ན་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྟོང་པ་མིས་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་མ་གྲུབ་པའི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྟོང་པ་མིས་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སང་ནས་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་དེ་བྱུང་པའི་མི་དེ་མཁས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྒྲིད་དུ་ཞེན། བཙམ་ལྷན་འདས་མི་ལམ་གྱི་བྱུང་མེད་བཟང་མོ་ཡང་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དམིགས་ལགས་ན། དེ་དང་ཡོངས་སུ་སྟོང་པ་ལྟ་གཤམ་མཆིས་ཏེ།

འདི་ལྟར་མི་དེ་ནི་ཤོངས་ཤིང་དུ་བ་པའི་སྐལ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལགས་སོ། །བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བྱུང་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སེ་སེའི་སྤྱི་
པོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྷན་པ་ཡང་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་
བར་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་ཏེ། མཛོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་
ནས་ཆགས་པ་སྤྱིད་པར་བྱེད་དོ། །ཆགས་ནས་འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དང་།
ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཏི་ལུག་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ལུས་དང་རག་དང་
ཡིད་ཀྱིས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ལས་དེ་མཛོན་པར་འདུ་བྱས་པར་གྱུར་ནས་
འགག་གོ། །འགགས་པ་ན་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནས་
ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༥ གསུམ་པ་རྩོད་སྤོང་ལ། རྣམ་སྤྲིན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་
གཞི་གསུངས་པའི་ལུང་འགལ་གྱི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ་དོན་མཆོན་གྱི་དཔེ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་དེས་ཚུལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་། །རབ་རིབ་
ཅན་གྱིས་སྒྲ་ཤད་རྣམ་པ་ནི། །མཐོང་གི་དངོས་གཞན་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ལྟར། །དེ་
བཞིན་སྤྲིན་ལས་སྤྲས་སྤྲིན་མིན་ཤེས་གྱིས། །ཞེས་པ་སྟེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་
མ་འགག་པ་ལས་འབྲས་བྱ་བྱུང་ན། རྣམ་སྤྲིན་ཕྱུང་བེན་པ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་
མིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་ཡུལ་སྒྲ་ཤད་དང་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་

བྱ་གཉིས་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། །རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲ་ཤད་གྱི་
རྣམ་པ་ནི་མཐོང་གི་དངོས་གཞན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱའི་རྣམ་པ་ནི་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་
ལྟར། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྤྲིན་ཕྱུང་བེན་པ་དང་མ་བེན་པའི་ལས་དག་ཀྱང་
རང་བཞིན་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྤྲིན་བེན་པའི་ལས་ལས་འབྲས་བྱ་
སྒྲར་ཡང་སྤྲིན་པ་མིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་རྣམ་སྤྲིན་མི་དགོན་གཤམ་པོའི་ལས། །རྣམ་སྤྲིན་དགོ་
ཉིད་དགོ་ལས་ཡིན་མཐོང་ཞིང་། །དགོ་མི་དགོ་མེད་སྟོ་ཅན་ཐར་འགྱུར་ཏེ། །
ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པ་འདུག་པར་མཛད། །ཅེས་པ་སྟེ། དཔེ་
འདིས་ལས་ཀྱིས་རྣམ་སྤྲིན་ཐུག་མེད་དུ་འབྱིན་པའི་སྤྱོད་མེད་པ་མ་བཟད། རྣམ་
སྤྲིན་དེས་པའད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར་ལས་དགོ་མི་དགོ་རང་བཞིན་མེད་
པར་མཚུངས་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་རྒྱུ་མི་དགོ་བ་ཞག་པོའི་ལས་
ལས་ཡིན་གྱི་དགོ་བ་ལས་མ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་སྤྲིན་དགོ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཉིད་
རྒྱ་དགོ་བ་ལས་ཡིན་པར་མཐོང་གི་མི་དགོ་བ་ལས་མ་ཡིན་པར་མཐོང་ཞིང་།
ལས་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཅན་
རྣམས་ནི་ལས་གྱི་འབྲུལ་སྤྱང་བཟད་དེ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ལས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རྣམ་སྤྲིན་མི་འཆོལ་བར་འབྱིན་
པའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་། སེ་སེ་སྤྱི་པོའི་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་ལས་
འབྲས་གྱི་འཐད་པ་མ་རྟེན་ནས་ལས་འབྲས་ལ་སྒྲར་བ་བཀྲ་བ་སྟེ་དོན་ཆེན་ལས་

ལྷུང་བར་དགོངས་ནས། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ་
ཞེས་ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པ་འང་དགག་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཀུན་གཞི་གསུངས་པའི་ལུང་འགལ་གྱི་རྩོད་སྤྱོད་ལ།
ལུང་དེ་འདྲ་བ་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། ལུང་པོ་འདི་
དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན། རིག་
པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལ་འོ། ཞེས་པ་སྟེ། འོ་ན་ལང་ཀར་གཤེགས་མདོ་
ལས་ཀུན་གཞི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་རྒྱུར་གསུངས་པ་དེ་ཅི་མེད་པ་ཡིན་
ནམ་ཞེན། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་དགོངས་གཞི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
དགོས་པ་དེ་བསྟན་པས་འདུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསྟན་ཅིང་། དེ་མ་ཟད་བཛྲོད་
མེད་གྱི་གང་ཟག་གྲུང་ཡོད་ལ་ལུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་གྲུང་ཡོད་ཅེས་
བསྟན་པ་དེ་ནི། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཆེས་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རིག་
པར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པའི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཤེས་
པར་བྱའོ། རྟེན་ཡང་རང་འབྲེལ་ལས། དེ་སྐད་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་པས་གདུལ་བ་
རྣམས་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པས་དགོས་པ་དང་།
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོན་ཀུན་
གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲིབ་བསྟན་པ་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་པས་དགོངས་གཞི་
བསྟན་ན། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་པར་མ་ཟད་གྱི་གང་ཟག་

གྲུང་ཡོད་དེ། དེས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་རྗེས་སུ་
འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། གདུལ་བྱ་གང་དག་ཡུན་རིང་པོར་སྤྲུགས་
གྱི་ལྟ་བུ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཆེས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག་པར་མི་ལུས་ཤིང་
བདག་མེད་དོ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ཆེས་ཉིད་ཟབ་མོ་
ཐོས་ནས་སྒྲིག་པ་ཐོག་མ་ཁོན་རྟེན་པའི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལ་གཡང་ས་དང་འདྲ་
བར་སེམས་པ་དེ་དག་དེ་ལ་རྒྱུ་གྱིས་ཕྱོགས་པས་དོན་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པར་མི་
འགྱུར་རོ། ཆེས་ཐོག་མར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སེགས་པ་བསྟན་པས་
ནི་སྤྲུགས་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་ལས་པ་ལ་དེ་དག་གི་དོན་ཆེན་པོ་འདྲན་པར་འགྱུར་ཞིང་།
ཕྱིས་ནས་གསུང་རབ་གྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིག་པ་རྣམས་རང་ཉིད་གྱིས་དེ་
དག་སྟོང་བར་འགྱུར་བས་ཡོན་ཏན་ཁོན་འབྱུང་གི་སྒྲིབ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། ཁྱིམ་དུ་
འཕགས་པ་ལྷས། གང་ཞིག་གང་གང་ལ་དགའ་བ། རྟེན་ཡིས་དེ་དེ་སྤར་དབྱེད་
བྱ། རྟམས་པར་གྱུར་པ་དམ་ཆོས་ཀྱི། སྟོང་ནི་ཅིས་གྲུང་མ་ཡིན་ལོ། ཞེས་
གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པས་གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་པ་འབྱུང་ཚུལ་
བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་བྲལ་ཡང་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས། ཁྱི་
ལྟར་དང་དཔེ་བསྟན་པ་ལྟར། རྟེན་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་
གྱི། ཡོད་ཅེས་དང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། གདུལ་བྱས་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་བསྟན་པ་མ་ཟད། ལུང་པོ་འཇིག་

པའི་ཚོགས་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བ་དང་བྲལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། ཇི་ལྟར་དང་
 ང་ཡི་འཛིན་པ་གཏུག་བྱ་ལ་པན་པའི་ཚོས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཡུང་
 ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཚམ་མེད་
 མོད་ཀྱི། ཡོད་ཅེས་བྱང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྒྲེད་དང་
 མཐུན་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དག་ལས། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་རྣམས་འབྲེན་
 རྣམས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་མཐུན་པར་མི་འཇུག་ན། ཁངས་རྒྱས་ཚོས་ཉིད་གང་ཡིན་
 དང་། ཁངས་རྒྱས་སུས་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར། ཡུང་པོ་དག་དང་ཁམས་རྣམས་
 དང་། སྐྱེ་མཆེད་རང་བཞིན་གཅིག་བཞེད་ལ། ཁམས་གསུམ་པོ་དག་སྟོན་
 མཛད་པ། འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན། རོགས་འཛིག་རྟེན་མཐུན་
 འཇུག་དུག་གི་སྒྲོ་ནས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༥ ལྟ་བུ་སེམས་ཚམ་ཀུན་གཞིའི་གཞན་སྐྱེ་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་
 འགོག་པ་ལ། ཀུན་གཞིའི་འདོད་ཚུལ་ངོས་བཟུང་བ། སྐྱབ་བྱེད་དཔེ་རྟགས་
 ལུང་གསུམ་རིམ་ལྔ་དུ་འགོག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། ཀུན་གཞི་ལྟངས་འདས་ཀྱི་གཞི་དུ་བསྟན་པ། ཀུན་གཞི་
 འགོར་བའི་གཞི་དུ་བསྟན་པ། ཀུན་གཞི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་གསུམ་
 ལས།

དང་པོ་ནི། གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། སྤྱིད་གསུམ་
 རྣམ་ཤེས་ཚམ་དུ་རབ་རྟོགས་པས། ཤེས་རབ་ལ་གནས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་
 དཔལ་དེས། རྣམ་ཤེས་ཚམ་དུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། དབྱ་
 མ་པས་ཀུན་གཞི་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་སེམས་ཚམ་པ་རྣམས་མི་བཟོད་ནས། དེ་
 དག་ན་པེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེ་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱང་
 མ་མཐོང་ཞིང་། སྤྱིད་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་དབེན་པའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཚམ་དུ་ནི་རབ་རྟོགས་པ་ཡོད་ལ། དེ་བསྒྲོམས་པས་བྱུང་ན་ལས་
 འདས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དོན་མ་རྟོགས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དོན་
 དུ་ཞེན་པ་སོགས་འཆད་འགྱུར་གྱི་སྟོན་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྟོགས་
 པའི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། ས་དུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་ལ་གནས་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔལ་དེས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་ཤེས་ཚམ་དུ་གནས་
 ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བེད།

གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྤྱང་གིས་བསྐྱེད་པས་རྒྱ་མཚོ་ནི། ཆེ་ལས་ཆུ་
 རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཀུན་གྱིས་བོན་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ལས། རང་གི་
 ལུས་པས་རྣམ་ཤེས་ཚམ་ཞིག་འབྱུང་། ཞེས་པ་སྟེ། འོ་ན་ཕྱི་དོན་མེད་པར་དེའི་
 རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེན། ཇི་ལྟར་སྤྱང་གིས་
 བསྐྱེད་པས་རྒྱ་མཚོ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་རྒྱུ་ལས་མེད་དུངས་ཞིང་འབྱེད་པ་གཏིང་ཟབ་
 ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལས་ཆུའི་ཡན་ལག་བསྐྱོད་ཅིང་བ་རྒྱུ་ལས་པན་ཚུན་འགྲན་པའི་ཆུ་

གྱིས་སློག་ཆགས་འཛིགས་པའི་གཟུགས་དང་། རི་བོ་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་རྒྱག་ཅིང་
 འབྱུང་བར་རྟོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ཀུན་
 གྱིས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཐོག་མེད་ནས་གཟུང་འཛིན་མང་
 པོར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་བཞག་པ་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པ་ལས། རང་གི་རྣམ་པས་
 མ་དག་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་ཅམ་ཞིག་འབྱུང་བ་ལ་གྱིས་པ་རྣམས་གྱིས་
 གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་གྱི། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་རྒྱུར་པའི་གཟུང་བ་ནི་རུང་བ་དང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 དཔེར་ན་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་སྒྲ་བ་རྣམས། བཞི་བ་སྒྲ་རྣམས་གྱི་རྒྱ།
 རྒྱ་ཤེལ་རྒྱ་རྣམས་གྱི་བཞིན་དང་། གྲག་ཤ་ཡལ་ག་རྣམས་གྱི་ལྟར། འདི་ནི་ལྷ་ས་
 ཅན་རྣམས་གྱི་རྒྱ། ཞེས་དབང་ཕྱུག་སོགས་རྒྱུར་སྒྲ་བ་བཞིན་དུ། འདི་དག་གིས་
 གྲུང་ཀུན་གཞི་ཀུན་གྱི་རྒྱར་སྒྲ་ཞིང་། གང་དབང་ཕྱུག་རྟག་ལ་ཀུན་གཞི་མི་རྟག་
 གོ་ཞེས་པ་ནི་བྱུང་པར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་དེ་བོ་གང་། འདོམ་པོ་
 བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུར་འབྱུར་ཞིང་། ཕྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་པར་འབྱུང་
 འབྱུར་ལ། ཡོད་དང་སློས་ཀུན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། ཅེས་པ་སྟེ། གང་
 གི་ཕྱིར་གསུང་རབ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གདོན་མི་
 ཟུང་བ་གཞན་དབང་ནི་ལས་སྤང་དགོས་སོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་དེ་བོ་གང་ཞེན།
 ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་རྣམས་གྱི་སྒྲོ་

འདོགས་པའི་རྒྱུར་འབྱུར་ཞིང་། རྟོག་པའི་བྱ་བ་མ་ལུས་པའི་གཞིར་འདོད་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་འབྱུང་གཞི་མེད་པར་འགའ་ཡང་བདག་དང་ཆོས་སུ་
 འབྱུང་མི་རུང་སྟེ། སྒྲུལ་ལ་སོགས་པར་འབྱུང་པ་ལ་འབྱུང་གཞི་ཐག་པ་
 སོགས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ནམ་མཁམས་སྟོང་པར་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །འདིར་
 ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་ཀྱང་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་དང་། ཀུན་
 ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་འབྱུར་ལ། ཀུན་བརྟགས་
 གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་དེ་རང་གི་དེ་བོས་མི་སྟོང་པར་
 བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་། སློས་པའི་སྒྲ་རྟོག་ཀུན་གྱི་ཡུལ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་
 ཡོད་པར་འདོད་དོ། །མདོར་ན་གཞན་དབང་རང་གི་དེ་བོ་བྱུང་ཆོས་གསུམ་
 ལྟན་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་ཀྱང་གཟུང་བར་རྟོག་པ་སོགས་རང་གི་
 བག་ཆགས་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱུར་རྒྱུར་ལ། བདེན་པར་ཡོད་པ། དོན་དམ་པར་
 སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་གསུམ་སོ། །དེ་དག་ནི་ཕྱོགས་
 སྒྲའི་འདོད་པའོ། །

༥ གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དཔེ་རྟགས་ལུང་གསུམ་རིམ་ལྟན་དུ་འགོག་པ་
 ལ། ཆོས་མཚུངས་ལྟན་པའི་དཔེ་བཞི་རིམ་ལྟན་དུ་འགོག་པ། མདོན་རྗེས་ཚད་
 མའི་རྟགས་གཉིས་རིམ་ལྟན་དུ་འགོག་པ། ཡིད་ཆེས་མདོ་སྒྲའི་ལུང་གཉིས་བྲང་
 དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ། ཡིད་ཤེས་འབྱུང་པའི་མི་ལམ་གྱི་དཔེ་འགོག་པ། དབང་
ཤེས་འབྱུང་པའི་རབ་རིམ་གྱི་དཔེ་འགོག་པ། སྒྲོམ་འབྱུང་འབྱུང་པའི་ཀེང་རུས་
གྱི་དཔེ་འགོག་པ། ལས་སྒྲུང་འབྱུང་པ་རྣམས་སྒྲེད་དཔེ་འགོག་པ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ལ། ཡུལ་མེད་སེམས་ཡོད་མི་ལམ་གྱི་དཔེ་སྒྲུབ་ཚུལ།
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་མཚུངས་པས་དཔེ་འགོག་པ། སངས་རྒྱལ་སྐྱེ་ལམ་དང་མཚུངས་
པས་དོན་འགོག་པ། སང་མི་ཡོད་མེད་མཚུངས་པས་མགོ་སྒྲོམས་པ་དང་བཞི་
ལས།

༥ དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་མེད་སེམས་དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད། །མི་ལམ་ཇི་
བཞིན་ཞེན་། །ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ལ་སེམས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་
དཔེ་གང་དུ་ཡོད་ཅེས་ངོས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ་ཁང་མིག་ཆུང་དུར་གཉིད་ལོག་པ་ན།
སྤང་པོ་ཆེ་འཁྱུ་སྒྲོགས་མིས་པའི་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དེ་ཡོད་མི་རིགས་ཏེ་དེར་ཤོང་
བའི་སྐྱབས་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ལྟ་བུ་དཔེ་དེ་
བཞིན་དུ་ཕྱི་དོན་མེད་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་དོ་ཞེན།

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་མཚུངས་པས་དཔེ་འགོག་པ་ལ། མི་
ལམ་གྱི་དཔེ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་འགྲུབ་པ། ཕྱི་རོལ་མེད་པ་མི་
འགྲུབ་པ་དང་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ་་་དེ་བསམ་བྱ། །གང་ཆོང་ལ་མི་ལམ་ན་ཡང་སེམས། །
ཡོད་མིན་དེ་ཆོ་ཁྱོད་གྱི་དཔེ་ཡོད་མིན། །གལ་ཏེ་སང་ཆོ་མི་ལམ་དྲན་ལས་ཡིད།

ཡོད་ན་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཡང་དེ་བཞིན་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་གྱི་ངས་མཐོང་སྐྱེས་
དན་པ། །དེ་འདྲ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཁྱོད་གྱི་དཔེ་དེ་
ནི་རེ་ཞིག་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཆོ་དབྱུང་པ་དང་ལ་མི་ལམ་ན་ཡང་སེམས་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ན། དེའི་ཆོ་ཁྱོད་གྱི་ཡུལ་མེད་ལ་སེམས་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པའི་དཔེ་གྲུབ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སང་པའི་ཆོ་མི་ལམ་དྲན་པའི་
རྒྱུ་མཚན་ལས་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་དོ་ཞེན། འོན་ཕྱི་
རོལ་གྱི་ཡུལ་ཡང་ཡིད་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ།
ཇི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་ངས་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་མཐོང་བའི་ཡིད་ཤེས་དྲན་ནོ་སྐྱེས་པ་དེ་
འདྲ་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡང་འདི་མཐོང་དོ་སྐྱེས་པའི་དྲན་པ་ཡོད་པ་མཚུངས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་འདོད་པ་བཀོད་པ་དང་། དེ་དག་གཤམ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཉིད་ན་མིག་སྒྲོ་མི་སྤྲིད་པས། །ཡོད་མིན་ཡིད་གྱི་
ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད། །དེ་ཡི་རྣམ་པ་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དུ་ཞེན། །མི་ལམ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་
འདིར་འདོད་ན། །ཞེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་གཉིད་ལོག་པ་ན་མིག་སྒྲོ་མི་སྤྲིད་པས་ཕྱི་
རོལ་གྱི་ཡུལ་ཡོད་པ་མིན་ཀྱང་། གཉིད་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་
དུ་སྒྲུང་བ་ཁོ་ན་ཡོད་ལ། དེ་ཡི་རྣམ་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་འབྱུང་བ་
ཡིན་པས། མི་ལམ་དུ་ཡུལ་མེད་ལ་ཡིད་ཤེས་ཡོད་པའི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སང་
པའི་གནས་སྐྱབས་འདིར་ཡང་འདོད་དོ་ཞེན།

གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བྱོད་གྱི་ཕྱི་ཡུལ་མི་ལམ་དུ། ལམ་སྐྱེས་དེ་བཞིན་
ཡིད་ཀྱང་སྐྱེ་མ་ཡིན། མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་དེས་བསྐྱེད་སེམས། །
གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་རྩལ་པ་ཡིན། རྣམ་ཐོག་སྤྱི་ལྟོགས་གསུམ་པོ་འདྲ་སྐྱེ་
བ་མེད། ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བྱོད་གྱི་ཕྱི་ལྟོགས་མི་ལམ་དུ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་
བཞིན་དུ། ཡིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐམས། དེ་དག་སྐྱེས་
མ་སྐྱེས་རྒྱུ་མཆོན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་འབྲུལ་དོར་ནི་གཉིས་ཀ་
ཡོད་ལ། སང་པ་ན་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། མི་ལམ་དུ་མིག་དང་མིག་གི་
ཡུལ་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་རྩལ་པ་ཡིན་ལ།
དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཐོག་སྤྱི་ལྟོགས་པའི་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་པོ་འདྲ་རང་བཞིན་གྱིས་
སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སང་སྐྱབས་མི་ལམ་དང་མཚུངས་པས་དོན་འགོག་པ་ནི།
མི་ལམ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་སང་འདྲིར་ཡང་། འདྲོས་རྣམས་རྩལ་ཡིན་སེམས་དེ་
ཡོད་མ་ཡིན། སྐྱོད་ཡུལ་མེད་ཅིང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མེད། ཅེས་པ་སྟེ།
དེ་ལྟར་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་རྩལ་པ་ཡིན་པའི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ།
སང་པའི་གནས་སྐབས་འདྲིར་ཡང་སྐྱེར་དོས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྩལ་པ་ཡིན་ཞིང་
བྱེ་བྲག་ཏུ་དམིགས་བྱེད་གྱི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་
སྐྱོད་ཡུལ་དམིགས་པ་མེད་ཅིང་རྟེན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། འདི་ན་ཇི་ལྟར་སང་བཞིན་ཇི་བཞིན་དུ། ལམ་སང་དེ་སྤྱིད་
དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད། ལམ་པར་འགྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར། གཏི་
ལུག་གཉིད་སང་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་མེད་ཅིང་ཤེས་པ་
ཡོད་པ་ཆོས་ཅན། མི་འཐད་དེ། འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཇི་ལྟར་ཐམས་པའི་གཉིད་
སང་པ་ལ་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཡོད་པར་སྤང་བ་དེ་བཞིན། དཔེ་ཇི་ལྟར་བཞི་
བཞིན་དུ། ཇི་སྤྱིད་ཐམས་པའི་གཉིད་མ་སང་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་གང་ཟག་དེའི་ཤེས་རོ་
དེ་ལ་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་པོ་ཆོང་བར་སྤང་ཞིང་སྤང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་པའི་
རུས་པའང་ཡོད་ལ། གཉིད་སང་པར་གྱུར་ན་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དབང་ཤེས་པ་
གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་མིན་པ་ལྟར། གཏི་ལུག་གི་གཉིད་སང་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་སྐྱོས་བྲལ་མཛད་ན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོར་ཡུལ་དབང་ཤེས་
གསུམ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་གཉིད་སང་པ་ན་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་མ་
གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་ནོ། འདྲི་ཡང་མི་པམ་ཆོས་རྒྱུ་ཆོད་པའི་སྐྱེ་སྐྱེ་མའི་རོལ་
མོ་ལས། ལྷ་ལྟུང་ལྷ་ལྟུང་། ལུས་གཙུག་གིས་གཏུགས་ནས་གཏུག་འདི་
འཆད། ལམ་དང་བཟང་པོ་མིས་པའི་སྤང་བ་དང་། འདྲོས་སུ་འཐད་པའི་སྤང་
བ་གཉིས། གཉིས་ཀས་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པར་མཉམ། གཉིས་ཀ་མཐར་ནི་
འཇིག་པར་མཉམ། ལམ་དང་མཐད་གི་སྤང་བ་བདེན་པར་བཟུང་། འདྲོས་སྤྱི་
སྤང་བ་བདེན་པར་འཇིག། འདྲོས་དང་དང་ལྷ་སྤྱི་བདེན་བཟུང་། འདྲོས་སྤང་
བ་འཁྱུད་པོ་ཆོས། ལམ་དང་སྤང་བ་བྱོད་ནི་འབྲུལ་ལོ་བྱེད། ལམ་དང་གི་སྤང་བ་

འབྲུལ་པོ་ཆེས། །རང་མ་བཟང་ཁྱོད་ཀྱང་འབྲུལ་པོ་བཟེ། །ད་ལྟམ་མ་འབྲུལ་
བདེན་ཏུགས་ལ། །ད་དེས་སུ་སྒྲུང་བ་འདི་ཡིན་བཟེ། །ཞེས་དང་། དེ་ནས་
ཁྱིམ་མ་མཁན་རྒྱ་ནག་ཡིས། །ཤེས་རབ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞལ་ལྟེ་མངགས། །དེས་ཚུང་
མཁན་གཉིས་ལ་འདི་འདྲ་བཟེ། །ད་ད་རུང་དེ་འདྲ་བཤད་པ་ན། །མང་མང་ཡོད་
ཀྱང་དེ་ཙམ་ཆོས། །ཁྱོད་གཉིས་ལ་བདག་གིས་རྟིང་གཅོད་བྱེད། །ཁྱོད་གཉིས་ཀ་
བདེན་དེ་གཉིས་ཀ་བརྟུན། །མ་དབྱུད་སོ་སོ་རང་སར་བདེན། །དབྱུད་ན་གཅིག་
མཛངས་གཅིག་གིས་ལུད། །དོན་ལ་འདྲ་འདྲ་མཉམ་མཉམ་རེད། །གཉིས་ཀ་མི་
བདེན་ཡིན་ན་ཡང་། །ཁྱི་ལམ་མཁན་པོས་འབྲུལ་པ་ལ། །འབྲུལ་ཞེས་ཁས་
ལེན་གིན་ཏུ་བྱང་། །ཁྱོད་སང་པས་འབྲུལ་ཀྱང་མ་འབྲུལ་ཞེས། །ད་རུང་ཞེན་
པས་ཁྱིམ་མ་འཕྱོགས། །ཁྱི་སྒྲེན་ཁ་ཆེས་ཏེ་བྱང་པོར་སོང་། །སང་སྒྲུང་ཁ་ཆེས་
ཏེ་ཆེས་ཆེར་སྒྲོངས། །བརྟན་མི་བརྟན་བག་ཆགས་རྒྱ་ཡིས་ལགས། །རང་
འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་ཁྱུང་པར་མེད། །ད་ཁྱི་ལམ་མཁན་པོའི་རྒྱུ་སྟོགས་ལ། །
ལྟ་སྟེད་གཅིག་ཏུ་འདྲེ་བར་གྱིས། །ཟེར་ནས་བྱུང་བའི་ཞགས་པས་བཅིང་བྱས་
ནས། །ཁྱི་ལམ་མཁན་པོའི་ལག་ཏུ་གཏད། །ཁྱོད་གཉིས་མ་བཟོད་མཐུན་པར་
གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དབང་ཤེས་འབྲུལ་པ་རབ་རིབ་གྱི་དཔེ་འགོག་པ་ལ། །སྒྱུ་བ་
བྱེད་རབ་རིབ་འགོག་པ་དང་། །བསྒྱུ་བ་བྱ་སེམས་སྒྲུང་འགོག་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། །གཟུང་འཛིན་བདེན་དང་བརྟུན་པར་མགོ་སྟོམས་ཚུལ།

མ་སྟོམས་རབ་རིབ་མེད་པའི་སྒྲོར་འབྱུར་ཚུལ། །སྒྲོ་ལུས་དུས་གསུམ་དག་ཏུ་མི་
འབྱུབ་ཚུལ། །དུས་གྱི་སྤྱི་གཞན་ལ་རྒྱུད་གཅིག་མེད་ཚུལ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། །དབང་པོ་རབ་རིབ་བཅས་པ་སྟོག་གིས། །རབ་རིབ་
མཐུ་ལས་སྒྲ་རྣམས་གང་མཐོང་བ། །དེ་སྟོ་ལ་ལྟོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ། །
དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་ཀའང་རྟུན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། །སོན་རེ། །རབ་
རིབ་ཅན་ལ་སྒྲ་ཤད་མེད་ཀྱང་དེ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་བཞིན། །ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་མེད་ཀྱང་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་དེ་ཞེ་ན། །དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
དབང་པོ་རབ་རིབ་གྱི་སྟོན་དང་བཅས་པའི་སྟོག་གིས་རབ་རིབ་གྱི་མཐུ་ལས་སྒྲ་
ཤད་ལྟ་བུ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་གང་མཐོང་བ་དེ་ནི། །དེ་འཛིན་གྱི་སྟོ་
ལ་ལྟོས་ན་ཡུལ་སྒྲ་ཤད་དང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོ་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ། །དེ་དང་དེའི་
སྒྲུང་ཆ་འགག་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །རབ་རིབ་མེད་པ་དོན་གསལ་པོར་མཐོང་
བའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ན་དེ་གཉིས་ཀའང་རྟུན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། །གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་པར་སྟོ་ཡོད་ན། །སྒྲ་དེའི་ཡུལ་དང་
མིག་ནི་རྒྱུ་འབྲེལ་བའི། །རབ་རིབ་མེད་ལའང་སྒྲ་ཤད་སྒྲོར་འབྱུར་ན། །དེ་ལྟ་
མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་དེ་ཡོད་མིན། །ཞེས་པ་སྟེ། །གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་སྒྲ་ཤད་མེད་པར་ཡང་
དེ་འཛིན་གྱི་སྟོ་ཡོད་པར་འདོད་ན། །རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲ་ཤད་སྒྲུང་བ་དེའི་ཡུལ་
རྟེན་འཁར་གཞོང་ལྟ་བུ་དང་གང་གི་མིག་ནི་རྒྱུ་འབྲེལ་བའི་ཆོ་རབ་རིབ་མེད་
པ་ལའང་སྒྲ་ཤད་སྒྲུང་བའི་སྟོ་སྟེ་བར་འབྱུར་བར་ཐལ་ན། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་དེའི་

ཕྱིར་སྐྱེ་ཤད་མེད་ལ་དེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡན་ཆད་གྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དཔེ་བཞེད་པ་
དག་གསུམ་ཡིན་ལ། འདི་མན་ཆད་གྱིས་གཙོ་བོ་དོན་དག་གསུམ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒོ་རྒྱུ་དུས་གསུམ་དག་ཏུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ལ།
འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་། དེ་དག་གསུམ་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་མཐོང་བ་དག་ལ་སྒོ་རྒྱུ་ནི། སྒྲིན་མེད་དེ་ཕྱིར་
དེ་ལ་སྒོ་མི་འགྱུར། ཤེས་བྱ་ཡོད་དངོས་བྲལ་བས་མིན་ཞེས། ཞེས་པ་སྟེ།
རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་ཤད་སྒྲུང་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་རབ་རིབ་མེད་
བར་མཐོང་བ་དག་པ་ལ་སྐྱེ་ཤད་མཐོང་བའི་སྒོ་ཡི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་ནི་སྒྲིན་
པ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་རབ་རིབ་མེད་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་ཤད་སྒྲུང་བའི་སྒོ་སྟེ་བར་མི་
འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱ་སྐྱེ་ཤད་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བས་དེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་མི་
སྒྲིབ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས།

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱུ་བཤད་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། རྒྱུ་དེ་མེད་པས་འདི་ནི་འབྲུབ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ།
བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་སྐྱེ་ཤད་སྒྲུང་བའི་སྒོ་
སྟེ་བའདི་ནི་འབྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་མའོངས་འདས་པ་གསུམ་ལ་རྒྱུ་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དག་གསུམ་པ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། སྟེ་ལ་རྒྱུ་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། རྣམ་
ཤེས་སྟེ་བཞིན་པ་ད་ལྟ་ལ་རྒྱུ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་སྲིད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ།
གང་གི་ཆོ་རྒྱུ་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་ཀྱིས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་རྒྱུ་པ་ད་ལྟ་ལ་ཡིན་
ཞིང་། དེའང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དེ་བོ་གཞན་མ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལ་སྒྲིན་
གསུམ་ཡོད་དེ། ད་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་སྟེ་བཞིན་པ་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་འདི་
རང་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རྒྱུ་པ་ལས་སྒྲིན་རང་ཉིད་རང་གི་རྒྱུ་ཡང་ཐལ་བ་
དང་། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་ལ་འདི་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་ཏེ། རྒྱུ་པ་ནི་
རང་དང་དུས་མཉམ་ཡིན་པས་རྒྱུ་མི་རུང་དེ་ལས་རྒྱུ་གཞན་ཡུལ་ནི་ཁས་མ་
ཐོངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་ལ་འདི་དང་རྒྱུ་པ་དེ་བོ་ཐད་དང་
མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་པ་མ་འགག་པ་ལས་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་སྟེ་བར་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཆོ་རྒྱུ་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་ཀྱིས་པ་ཡིན་པའི་
དབང་དུ་ནི། རྒྱུ་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་ལ་འབྲུང་བར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་མི་
འཐད་དེ་རྣམ་ཤེས་ད་ལྟ་གྲུབ་ཐོབ་པ་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མ་སྒྲིས་དེ་བོ་ལ་ཡང་རྒྱུ་ཡོད་མིན། །བྱུང་པར་མེད་
པར་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་མིན། མོ་གཤམ་བྱུང་ལའང་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ། །གལ་
ཏེ་འབྲུང་བར་འགྱུར་བས་བསྐྱེད་འདོད་ན། རྒྱུ་པ་མེད་པར་འདི་ཡི་འབྲུང་
འགྱུར་མེད། །པན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་པ་ནི། གྲུབ་མིན་ཉིད་ཅེས་དམ་
པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ཞེས་པ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་མ་སྒྲིས་པའི་དེ་བོ་ལ་ཡང་རྒྱུ་

བ་གྲུབ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་དེ་ད་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྒྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་རྒྱད་པར་ཅན་
 ལུས་པ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། མོ་གཤམ་བྱ་ལའང་ལུས་པ་དེ་
 བློ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། གཤམ་ཏེ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བའི་མ་འོངས་པའི་རྣམ་ཤེས་
 ལ་བསམ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདྲིའི་ལུས་པ་ནི་འདྲིའི་ཞེས་མ་འོངས་པའི་རྣམ་
 ཤེས་ཀྱིས་རྒྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ།
 རྣམ་ཤེས་མ་འོངས་པ་ནི་མ་སྦྱེས་པ་མེད་པ་ལ་དེའི་ལུས་པ་མེད་ལ། སྦྱེད་བྱེད་
 ལུས་པ་མེད་པས་འདྲི་ཡི་འབྲས་བྱ་འབྱུང་འབྱུང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་མེད་པར་ངེས་
 མོ། གཤམ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་དང་ལུས་པ་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་འཛོལ་གོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
 རྣམ་ཤེས་དང་ལུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ།
 པན་ཚུན་གཅིག་གི་དོན་ལ་གཅིག་བརྟེན་པའི་གྲུབ་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་
 མིན་པ་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུངས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། འབྲས་བྱ་
 མེད་པར་རྒྱུ་ཡི་ནི། རྒྱུ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། ཁྱེད་ཀྱི་ལུས་པ་ལྟེན་པ་ལྟེན་པ་ལྟེན་པ་ལྟེན་པ་
 རྒྱུ་ཉིད་དུ་ནི་ཐལ་བར་འབྱུང་། ཞེས་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་། གཤམ་ཏེ་
 དངོས་པོ་གང་ལྟོས་གྲུབ། ཁྱེད་ཀྱི་ལ་ཡང་ལྟོས་ནས་ནི། ལྟོས་བྱ་གང་ཡིན་དེ་
 གྲུབ་ན། གང་ལ་ལྟོས་ནས་གང་ཞིག་གྲུབ། ཅེས་དང་། དངོས་པོ་ལྟོས་གྲུབ་
 གང་ཡིན་ལ། ཁྱེད་ཀྱི་གྲུབ་ན་ཇི་ལྟར་ལྟོས། ཅི་སྟེ་གྲུབ་པ་ལྟོས་ཤིག། ཁྱེད་ཀྱི་
 ལྟོས་པར་མི་རིགས་སོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། རྣམ་ཤེས་ལུས་པ་ལ་

ལྟོས་ནས་གྲུབ་ན། རྣམ་ཤེས་མ་གྲུབ་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ལྟོས། དང་པོ་ལྟར་ན་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་པོད་བྱའི་རུ་ལྟར་ལུས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས། གཉིས་པ་ལྟར་ན་
 གྲུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ལྟོས་མི་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་འགགས་པའི་ལུས་སྒྲིན་ལས་འབྱུང་ན། །
 གཞན་གྱི་ལུས་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འབྱུང་། ཞེས་པ་སྟེ། གཤམ་ཏེ་སྦྱེས་
 ལས་འགག་བཞིན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་འབྲས་བྱའི་དོན་དུ་ཀུན་གཞི་ལ་རང་གི་
 རིགས་འབྲས་བསྦྱེད་པའི་ལུས་པ་དང་ལྟན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱད་པར་བཞག་པ་
 ཉིད་སྒྲིན་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་སོགས་རིམ་པར་འབྱུང་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། གཞན་གྱི་ལུས་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་ཐལ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཐལ་བར་འབྱུང་
 རོ། ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་སྦྱོན་མེད་སྦྱོན་ལོད་ཚུལ་དེ་མ་
 ཐག་ཏུ་འཆད་པར་འབྱུང་རོ། ཁྱེད་ཀྱི་བརྟག་པ་སྒྲུ་མ་འདས་མ་འོངས་ལ་དབྱུང་
 པ་ནི་རིགས་པས་མཐའ་དབྱུང་པ་ཡིན་ལ། འདྲི་ནི་རྣམ་རིག་པའི་འདོད་པ་དངོས་
 ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། དུས་སྔ་ཕྱི་གཞན་ལ་རྒྱུན་གཅིག་མེད་ཚུལ་ལ། སྤྱིར་
 དགག་པ། དེ་ལ་ཉེས་སྒྲོང་བཟོད་པ། དེ་དགག་པ། དེ་དཔེས་སྒྲོན་པ་དང་བཞི་
 ལས།

དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ཅན་རྣམས་དེར་པན་ཚུན་ཐ་དད་ཡོད། ཁྱེད་ཀྱི་

ཐམས་ཅད་ཀུན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། རུས་པ་དང་དེའི་
 འབྲས་བུ་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་སྤྱི་རྣམས་དེའི་གྲིས་འབྱུང་བ་དེར་རང་བཞིན་
 གྲིས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པ་ཡོད་པར་འདོད་པས་དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཀུན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རྟེ། རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་
 ཅན་ཐ་དད་པ་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེར་ནི་རྒྱུ་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི། །དེ་དག་ལ་རྒྱུ་ཐ་
 དད་མེད་དེའི་ཕྱིར། །ཉེས་མེད་ཅེ་ན་། །ཞེས་པ་སྟེ། །ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་སྤྱི་
 དེའི་གྲིས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་དེར་ནི་རྒྱུ་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་
 རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཐ་དད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་
 ཅད་འབྱུང་བའི་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན།

གསུམ་པ་ནི། །འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག། །ཐམས་ཅད་རྒྱུ་རྒྱལ་མི་
 དེགས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། །བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཐ་དད་པ་ལ་རྒྱུ་
 གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཞིག་ལས་མ་གྲུབ་སྟེ། །བདེན་པར་
 གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཐ་དད་པ་ལ་ཐམས་ཅད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་མི་དེགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། བྱམས་པ་ཉེར་སྤྲུལ་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི། །ཀུན་ཉིད་
 ཕྱིར་ན་རྒྱུ་དག་ཅིག་གཏོགས་མིན་རྟེ། །ཀྱང་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། །
 དེ་དག་རྒྱུ་དག་ཅིག་གཏོགས་པ་དེགས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱམས་

པ་དང་། །ཉེར་སྤྲུལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་གང་ཟག་སོ་སོ་བ་གཞན་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་དག་ཅིག་གཏོགས་པ་དེགས་པ་མིན་རྟེ། དེ་བཞིན་དུ་
 གང་དག་ཤེས་པ་སྤྱི་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ་དེ་དག་རྒྱུ་དག་ཅིག་གཏོགས་
 པར་དེགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་སེམས་སྤྱང་འགོག་པ་ལ། །ཕྱོགས་སྤྱོད་པ་
 དང་། །དེ་དག་གཤམ་གཉིས།

དང་པོ་ལ། །མད་སྐབས་སེམས་ཀྱི་སྤྱང་བས་ཀུན་གཞི་སྐྱབ་པ། །མི་
 ལམ་ཡིད་ཀྱི་སྤྱང་བས་ཡིད་ཤེས་སྐྱབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། །མིག་སྒོ་སྤྱོད་པར་རང་རུས་གང་ཞིག་ལས། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་
 ཀུན་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་ཞིང་། །རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་རུས་དེ་ལ། །དབང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས། །འདི་ན་དབང་པོ་ལས་འབྱུང་རྣམ་པར་
 དེགས་ །སྤྱི་གཟུང་མེད་པར་རང་གི་ས་ཐོན་ལས། །སྤྱོད་སྤོགས་སྤྱང་ཉིད་འབྱུང་
 བར་མ་རྟོགས་ནས། །སྤྱོད་སྤོགས་ཕྱི་རོལ་བཟུང་བར་སེམས་ཁས་ལེན། །ཞེས་པ་
 སྟེ། །སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ། །རྣམ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་རོལ་མེད་དེ། །མིག་སྒོ་
 སྤྱོད་པར་རང་གི་རུས་པ་གང་ཞིག་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ། །རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་པ་
 གཞན་གྱིས་འཇིག་བཞིན་པ་ན་བཞག་པ་དེ་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་ལས། །དུས་ཕྱིས་དེ་
 མ་ཐག་ཏུ་རྣམ་ཤེས་ཀུན་ནས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། །མིག་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་

རྒྱུད་ལ་རྟེན་གྱི་རྩུ་པ་དེ་ལ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་
 ཤིང་ཐ་སྐྱད་བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་པའི་མིག་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་དབང་པོ་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་ཡང་
 ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་རྩུ་པ་སྤྲིན་
 པ་ལས་སྡོ་མེད་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་ཉིད་འབྱུང་བར་མཛོགས་ནས་བྱིས་པའི་སྐྱེ་
 བོས་སེམས་ལ་སྡོ་སོགས་སྣང་བ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བར་སེམས་ཤིང་ཁས་ལེན་
 པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་སེམས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་བྱིས་ཀུན་གཞི་
 སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །

ལྟ་གཉིས་པ་ནི། མི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་མེད་པར། །རང་
 རྩུ་པ་སྤྲིན་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་ཅན་སེམས། །འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་སང་ལའང་
 འདིར་། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་
 ཡིད་ཤེས་བདེན་པར་ཡོད་དེ། མི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་གཞན་མེད་
 པར་རང་གི་རིགས་མཐུན་བག་ཆགས་ཀྱི་རྩུ་པ་སྤྲིན་པ་ལས་གཟུགས་སོགས་དེ་
 ཡི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སང་པའི་གནས་
 སྐབས་ལའང་འདིར་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། གཉིས་པ་དེ་དག་ག་
 པ་ལ། ལོང་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པས་ཡིད་ཤེས་འགོ་ག་པ། ལུང་རིགས་
 མེད་པར་བསྟན་ཏེ་ཆར་གཅོད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པར་ནི་མི་ལམ་དུ། །སྡོ་སོགས་སྣང་
 བའི་ཡིད་སེམས་འབྱུང་དེ་ལྟར། །མིག་དབང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ནི། །
 སྤྲིན་ལས་ལོང་བ་ལའང་འདིར་ཅིས་མི་སྐྱེ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་མི་ལམ་དུ་ག་པ་ཡི། །
 རྩུ་པ་སྤྲིན་ཡོད་སང་པར་མེད་ཀྱུར་ན། །དུག་པའི་རྩུ་པ་སྤྲིན་ཇི་ལྟར་འདིར་མེད་
 པ། །དེ་ལྟར་མི་ཆོ་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་རིགས། །ཇི་ལྟར་མིག་མེད་འདི་ཡི་རྒྱ་མིན་
 ལྟར་། མི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་མི་ལམ་དུ་ཡང་དེ་དངོས་
 མིག་ །རྩུན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པའི་རྒྱར་ཁས་བླང་། །ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་
 མིག་དབང་མེད་པར་ནི་མི་ལམ་དུ་སྡོ་སོགས་སྣང་བའི་ཡིད་སེམས་འབྱུང་བའི་
 དཔེ་དེ་ལྟར། མིག་དབང་མེད་པར་རང་གི་རྒྱ་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་སྤྲིན་པ་
 ལས་ལོང་བ་ལའང་སང་དུས་འདིར་གཟུགས་སོགས་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཅིས་མི་སྐྱེ་
 སྟེ་སྐྱེ་རིགས་པར་ཐམ། །ལོང་བ་ལས་སང་མི་གཉིས་ཀར་མིག་མེད་པར་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་ན་མི་ལམ་ན་དུ་ག་པ་ཡི་ཡིད་ཀྱི་བག་
 ཆགས་རྩུ་པ་སྤྲིན་པ་ཡོད་ལས་སང་པར་མེད་པར་ཀྱུར་བས་མི་མཚུངས་པར་
 འདོད་ན། མིས་དུས་དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྩུ་པ་སྤྲིན་པ་ཇི་ལྟར་སང་དུས་འདིར་
 མེད་པ་དེ་ལྟར་མི་བའི་ཆོ་ཡང་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་རིགས་ཏེ་རིགས་པར་ཐམ། ཇི་
 ལྟར་མིག་མེད་པ་ལོང་བ་འདི་ཉིད་སང་པའི་གནས་སྐབས་ན་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྩུ་པ་སྤྲིན་ནས་སྡོ་སོགས་སྣང་བ་འདི་ཡི་རྒྱ་མིན་པ་ལྟར།
 མི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྩུ་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་དེ་

གཉིས་ཀར་མིག་དབང་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་ལམ་
 དུ་ཡང་དེའི་དངོས་པོ་གསུགས་དང་མིག་ནི་རྩུན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཏེ་ཡུལ་རྟོགས་
 པའི་རྣམ་ཤེས་སྒྲེ་བའི་རྒྱུར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་ཡིས་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཟུང་པ། །དེ་དང་དེ་ནི་
 དམ་བཅའ་ཙམ་མཐོང་བས། །ཚུང་འདི་སེལ་བྱེད་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི།
 འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་དབྱུང་པས་
 སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་
 བསྟན་པ་ན་རྣམ་རིག་སྒྲུབ་འདི་ཡི་ལན་ནི་སད་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་
 ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་སད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ནི་རྩུན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་
 ཏོ། །ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལམ་གྱི་ཡུལ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དག་ནི་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་མེད་ན་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་རུས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུའི་གོས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་
 དེ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་ཀྱི་དཔེ་དག་གིས་ཀྱང་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་
 གང་དང་གང་བཟུང་པ་དེ་དང་དེ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་མ་གྲུབ་
 པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་མ་ཁས་པ་དབྱུང་པས་མཐོང་ནས་ཚུང་པ་འདི་དག་སེལ་
 བར་བྱེད་དེ་རྣམ་རིག་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་མ་ཟད་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་བཀག་པ་ལ་ལུང་གི་གནོད་པ་ཡང་མེད་དེ།

གང་གི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གསུང་རབ་འགར་ཡང་གཞན་དབང་གི་
 དངོས་པོ་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་སེམས་ཙམ་ལ་གཞན་
 དབང་བདེན་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀ་མེད་པས་ཆར་གཅད་ཀྱི་
 གནས་ཏེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས། སྤིང་པ་གསུམ་ནི་བཟགས་པ་ཙམ། །དེ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད། །བཟགས་པ་དངོས་པོའི་དེ་བོར་ནི། །རྟོག་གོ་བ་དག་
 རྟོག་པར་འགྱུར། །རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་
 དངོས་མེད་ན། །བྱིས་པ་རན་པ་རྟོག་གོ་བ། །དེ་དང་འབྲུག་པས་འདི་དག་
 བཟགས། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གློ་བྲོས་ཆེན་པོ་གཅིག་ལ་
 གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 ལུང་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བ་ལང་རྟམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 །ཞེས་བྱ་བར་བརྟེན་པ་ནི་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སེགས་པ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གཞན་དབང་རང་ཉིད་
 རང་གིས་མི་སྟོང་པར་གཞན་བདེན་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ཐ་ཤལ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

༥ གསུམ་པ་སྒྲོམ་བྱུང་འབྲུལ་པ་ཀེང་རུས་ཀྱི་དཔེ་འགོག་པ་ལ།
 འདོད་པ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་ལོག་པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ཚུལ། རྩུན་པ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ་བས་དགག་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྒྲུ་མའི་མན་ངག་ལས། ཀའང་རུས་
གྱིས་གང་ས་གནི་མཐོང་བ་གང་། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ན། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྒྲུ་མའི་མན་ངག་ལས་བྱུང་བ་
ལྟར་མི་སྤྱད་པ་བསྐྱོམས་པས་ཀའང་རུས་གྱིས་གང་བའི་ས་གནི་མཐོང་བའི་སྟོ་
མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་ཀའང་རུས་གྱིས་ས་གནི་གང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན།

གཉིས་པ་ནི། དེར་ཡང་གསུམ་ཆར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་། ། འོག་པ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསྟན་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེར་
ཡང་ཡུལ་དབང་ཤེས་པ་གསུམ་ཆར་གཤོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་སྟེ། ཏིང་
ངེ་འཛིན་དེ་ནི་ཡུལ་དང་མི་མཐུན་པ་འོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་གོམས་པ་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་སྟོའི་ཡུལ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ། ། དེ་ལྟར་མི་
སྤྱད་ཡིད་ཀྱི་ཡང་འགྱུར་ན། ། དེ་བཞིན་ཡུལ་དེར་སྟོ་གཏང་གཅིག་ཤོས་གྱིས།
རྟོགས་འགྱུར་འདི་ནི་རྩལ་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ། ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་ཅམ་པ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་སྟོའི་ཡུལ་སྒྲོས་གང་ལྟ་བུ་རྣམས་གཅིག་གིས་མཐོང་བ་
དེར་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཀའང་རུས་ལ་སོགས་པ་མི་སྤྱད་པ་
སྒྲོམ་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་འོག་པ་མིན་པ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་
དགོས་ན། དེ་བཞིན་དུ་ཀའང་རུས་མཐོང་བའི་ཡུལ་དེར་སྟོ་གཏང་ན་རྣལ་འབྱོར་

པ་མིན་པ་ཅིག་ཤོས་གྱིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པས་མཐོང་བ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་
དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲོས་གང་གི་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ན་ཏིང་ངེ་
འཛིན་དེ་ནི་རྩལ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མདོ་ལས།
འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིང་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ལས་སྒྲུང་འབྲུལ་པ་རྣམས་སྟོའི་དཔེ་འགོག་པ་ནི། རབ་རིབ་
དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཆུངས་ལ། ། རྒྱུ་འབབ་ཀྱང་ལ་ཡིད་དྲགས་རྣམས་སྟོ་
ཡང་། ། ཁ་དོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན། ། སྟོ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་
ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་མཆུངས་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞིར་བཞག་
སྟེ། གང་མཆུངས་ན་རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྒྲུ་རྣམས་གང་མཐོང་བ་ཞེས་རབ་རིབ་
དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཅན་ལ་ལན་བཏབ་པ་དང་མཆུངས་ལ། ཇི་ལྟར་མཆུངས་
ན། རྒྱུ་འབབ་ཀྱང་ལ་ཡིད་དྲགས་གྱིས་རྣམས་སྟོ་མཐོང་བའི་སྟོ་ཡང་ཆོས་ཅན།
ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དཔེར་མི་རུང་བར་ཐལ།
རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྒྲུ་ཤད་མཐོང་བའི་སྟོ་དང་རྩལ་པ་ཡིན་པར་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། ཁ་དོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་འཕ་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་སྟེ།
ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་
སྐད་དུ་འང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྐྱོད་པ་ལས། མ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་
མིན། ། དེ་མེད་རྣམ་པར་ཤེས་མེད་པ། ། དེ་ཕྱིར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག ། རང་

བཞིན་མེད་པར་བྱེད་གྱིས་གསུངས། །ཞེས་དང་། རྣམ་ཤེས་སྒྱུ་མ་དང་མཚུངས་
པར། ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན། །དེ་ཡི་དམིགས་པ་འདུག་པའི་བཞིན་
ཏེ། །དེས་པར་སྒྱུ་མའི་དངོས་དང་འབྲ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མཁས་དབང་རྣམས་གང་ལ་ཚུད་
པའི་གནི། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཚུད་ཚུལ། རང་ལུགས་སྤིང་པོར་དེ་ལ་བ་དང་གསུམ་
ལས།

དང་པོ་ནི། ཐེག་བསྟུས་ལས། ཡི་དུགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །
ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་བྱིར། །དོན་
མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་བཤད་སྒྱུར་དགོ་བསྟེན་
བཅུན་པས་མཛད་པར། རྒྱ་ཁྱུང་གི་དངོས་པོ་ལ་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
དབང་གིས་ཡི་དུགས་ཀྱིས་རྣལ་ལ་སོགས་པས་གང་བར་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཉིད་
ལ་དུད་འགྲོ་ཉ་ལ་སོགས་པ་གནས་ཀྱི་སྒྲོས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་རྣམས་
ཀྱིས་ནི་དངར་བ་དང་དྲངས་བ་དང་བསིལ་བའི་རྒྱུ་རྟོག་ཅིང་བྱས་བྱེད་དོ། །
འཐུང་ངོ་དེར་འཇུག་གོ། །རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྱུ་མ་ཆེད་ལ་སྒྲོམས་པར་
ཞུགས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་མཁའ་མཐོང་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་
པར་བཞིག་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །འདི་དག་གི་དོན་སེམས་ཚུལ་པས་
དངོས་པོ་སྤྱན་མོང་བ་གཅིག་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སོ་སོར་མཐོང་བར་འདོད་པ་མ་

ཡིན་གྱི། རྩ་བར་དངོས་གཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ཡང་། མི་ལ་རྒྱུར་སྤྱང་བ་ལྟ་བུའི་
གཞི་གཅིག་བཟུང་ནས། གཞི་དེར་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་
སོ་སོར་སྤྱང་ཞེས་པ་སྟེ། ལུགས་འདི་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་སྤྱན་མོང་བ་མེད་
པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞི་གཅིག་ཉིད་དུ་བག་ཆགས་མཐུན་པར་སང་པས།
དངོས་པོ་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་སྤྱང་བ་དང་། བག་ཆགས་མི་མཐུན་པར་སང་པས་
དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་སྤྱང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲེས་བྱ་དུ་མས་
མར་མེ་གཅིག་མཐོང་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཅིག་གིས་མཐོང་བའི་
མར་མེ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱིས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་གྱི། བག་ཆགས་མཐུན་པར་སང་པ་
ཅུམ་སོ། །བྱི་མ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ཉིད་དོ། །རྣལ་ཞུགས་དང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་
དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་གྱི། རང་རང་གི་བག་ཆགས་མི་འབྲ་བ་
སང་པའི་སྤྱང་བ་ཅུམ་སོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །ཞེས་ཆོས་རྒྱུ་ཤེས་པས་གསུངས་པ་
ལྟར་སེམས་ཚུལ་པས་བྱི་དོན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དཔེ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་དངོས་པོ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་འདུག་པའི་ཐ་དད་པ་དུག་གི་མཐོང་བ་མི་འབྲ་བས་དེ་
དག་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཁས་དབང་གཅིག་གིས། རྒྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་དངོས་
པོ་ཐ་དད་པར་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་དེ་རྣམས་ཆད་མ་ཡིན་མོད། རོན་ཀྱང་རྒྱ་
གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ལས་

གྱིདབང་གིས་ཆུ་དེའི་ཆ་ཤས་གཅིག་རྣམས་དང་ཆ་ཤས་གཅིག་ཆུར་གྲུབ་པ་ཡིན་
 པས་དེ་འདྲའི་དབང་ཤས་གཅིག་གི་ཡུལ་ཐ་དང་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་
 འདོད། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ངེས་སྟོན་ལས། ཆུ་གཅིག་འགོ་བསོ་སོ་ལ། མི་
 གཅིག་དངོས་པོར་སྤང་བའི་ཕྱིར། ལ་ལས་ཐུན་མོང་བཟླ་བྱ་དེ། ཆུ་ཡིན་དེ་
 མཐོང་ཡུལ་ཅན་རྣམས། ཀྱུན་གྱང་ཆོད་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། ཞེས་ཕྱོགས་སྤར་
 བཞོད་ནས། དེ་དག་གི་པ་ལ། ཆུ་ལ་རང་བཞིན་འགའ་ཡོད་ན། ཆོད་མ་ཆོད་
 མིན་མི་སྤྲིད་ཅིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན། དབྱ་མའི་དབྱུང་པ་གཟུར་
 གནས་དབྱེས་གཏམ་ལས། འོ་ན་ཆུའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་བའི་མེད་དང་རྣམས་དང་
 བདུད་ཅི་སོགས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁ་དོག་བཞི་བོ་
 རེ་རེའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་བའི་ཁ་དོག་བཞི་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། འབྱུང་བ་བཞི་བོར་རེའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་བའི་འབྱུང་བ་བཞི་ཡོད་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགོ་བ་གཅིག་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་བའི་
 འགོ་བ་དུག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཀྱན་བྲལ་ལེབ་
 གཅིག་ཏུ་འབྱུར་བས་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འབྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། བཅོན་དུག་གྱང་
 མ་བྱ་སོགས་ལ་ཕན་པའི་སྐྱེན་དུ་འབྱུར་བ་སྤྲིད་པས་དེ་ལྟར་ན་དུག་གི་ཆ་ཤས་སུ་
 གྱུར་བའི་སྤྲོན་དང་། བདུད་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་བའི་ལྷ། འདྲེ་ཡི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་
 བའི་མི། སེམས་ཅན་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་བའི་སངས་རྒྱུས། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆ་
 ཤས་སུ་གྱུར་བའི་ཟག་མེད་སོགས་གྱང་ཡོད་དགོས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རེ་།

གཞན་ཡང་། ཆུ་ལ་ཡི་དྲགས་གྱིས་ལྷ་བའི་ཆོ་ལས་གྱིདབང་གིས་ཆུ་
 དེ་ལ་རྣམ་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་གསར་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྟོན་
 པའི་སྐྱེ་གཟུགས་ལ་ལྷ་བའི་ཆོ་དེའི་ལས་གྱིདབང་གིས་མི་མཛེས་པའི་གཟུགས་
 མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་སྟོན་པའི་སྐྱེ་གཟུགས་ལ་གསར་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་
 དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྟོན་པའི་སྐྱེ་གཟུགས་ལ་མི་མཛེས་པ་འཕམ་མཐོང་ན་མི་
 མཐུན་པ་ཡོད་དགོས་པས། དགོན་མཆོག་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་མདོ་ལས། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི་བསོད་ནམས་དག་གི་རྒྱ་མཐུན་པ། དག་བའི་རྩ་བ་
 རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་བ། བཟོད་པ་དག་གིས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པ། བསོད་ནམས་གྱི་
 གཏེར་རྣམས་གྱི་གཞི། དཔེ་བྱུང་བཟང་པོ་རྣམས་གྱིས་སྤྲུས་པ། མཚན་རྣམས་
 གྱི་མེ་ཏྲོག་རྒྱས་པ། སྟོང་ཡུལ་རན་པར་མཐུན་པ། མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་
 པ། དད་པས་མོས་པ་རྣམས་ལ་མདོན་པར་དགའ་བ། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པ་དང་འགའ་ཞིང་། མ་ཟད་བདུད་ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྟོན་པའི་སྐྱེ་གཟུགས་ཀྱི་ཆ་
 ཤས་གཅིག་མི་མཛེས་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ན་དེས་སྟོན་
 པའི་སྐྱེ་གཟུགས་ལ་སྟོན་པ་ཏགས་སྤྱར་བ་མ་བཏབ་པ་ཡིན་དགོས་གྱང་དེ་ལྟར་
 མ་ཡིན་པར་དཔེར་ན་མཁྲིས་ནད་ཅན་གྱིས་དུང་གི་ཁ་དོག་ལྟར་ཁོ་རང་གི་གློ་
 མིག་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་འབྲུག་པོས་བསྒྲིབས་ནས་སྟོན་པའི་སྐྱེ་མཛེས་ཤིང་ལྷ་བས་
 ཆོག་མི་ཤེས་པའི་མཚན་བཟང་མཐོང་མ་ལུས་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་སྤྱར་
 བ་འདེབས་པའི་ལམ་དམན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ། གཞན་ཡང་།

དེ་ལྟར་ན་ཆུ་ཤོར་པ་གང་ལ་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་ལྟ་བུའི་ཆེ་ཤོར་པ་གང་
 དེའི་ཆ་ཤས་གཅིག་ནས་དང་ཆ་ཤས་གཅིག་བདུད་ཅི་ཤོར་པ་གང་སོགས་སུ་སྒྲུང་
 བ་ཡིན་ཟེར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཅིས་ཀྱང་ནས་དང་བདུད་ཅི་སོགས་སུ་སྒྲུང་
 བའི་དབང་ཤེས་ཚད་མར་རིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཤོར་པ་གང་གི་ཆ་ཤས་ལ་
 ཤོར་བ་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་སོགས་གྱིས་བཀག་པ་ལྟར་རོ། །

ཡང་ཀུན་མཁུན་གོ་བོས་རང་ལུགས། འདིར་ནི་སྟོན་པ་ཚོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུ་འཛུལ་བུའི་གྲིང་དུ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་བཀའ་བསྟུ་བ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་
 པ་ཐམས་ཅད་མིའི་རྟེན་ལ་མཛད་པས། མིའི་མཐོང་ཚུལ་ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པ་
 དང་། གཞི་དེ་ཉིད་དུ་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་མཐོང་ཚུལ་མི་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་
 མཛད་པས་ཆུ་འབབ་པའི་ཀྱང་ལ་ཆུ་དང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཐ་སྙད་ལ་
 བལྟེས་ནས་བདེན་པ་དང་། རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་མཐོང་ཚུལ་གཞན་རྣམས་ནི་
 ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཐ་སྙད་དུ་འང་མི་བདེན་པར་བཞག་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་
 ཏེ། ཞེས་པ་གསུངས་པ་ལ། དྲགས་བརྒྱུད་གྲུབ་པའི་ཤིང་རྩར། སྤྲ་བ་འདི་ནི་
 སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྒྱ་གཞུང་ཞབས་ཀྱིས་གང་བཀག་པ་དེ་ལས་བྱེད་པར་མོང་
 བ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་དེས་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གང་ཡང་རུང་བ་གཞིར་བཞག་
 ནས་འགྲོ་བ་དེ་དག་ཀུན་ཚོ་བ་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཐ་སྙད་དུ་འང་བདེན་
 པ་བཀག་ནས་དེ་ལྟའི་བདེན་པ་དེ་བདེན་པ་ལྟར་སྒྲུང་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་ལྟར་

འབྲུལ་དེའི་འབྲུལ་པ་དང་། བསྐྱུ་དེའི་རྩྭ་པར་སྐྱེལ་བ་ནི་སྐབས་དེའི་དགོངས་
 པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ལས་
 མིའི་འཛིག་རྟེན་པ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གཅོད་གནས་འོག་མིན་པའི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་འགྲོ་བ་གཞན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་ཀུན་ཚོ་བ་བདེན་པར་གྲགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འོག་པའི་
 ཀུན་ཚོ་བ་པར་ཐལ། ཡང་འོག་གི་ཀུན་ཚོ་བ་བདེན་རྩྭ་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་
 འཛིག་བྱེད་འགྲོ་བ་གང་གི་རྟེན་ལ་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་སངས་རྒྱུ་མ་རྒྱུ་
 དང་། འགྲོ་བའི་ཞིང་དེར་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་མ་བསྐྱོར་དང་། བཀའི་བསྟུ་བ་
 གྲུས་མ་གྲུས་སོགས་ལ་འཛིག་པ་གང་ཞིག། བསམ་གསུམ་པའི་འགྲོ་བའི་རིས་
 འདིར་སངས་རྒྱུ་པའི་ཞིང་དང་། རྟེན་ནི་གཞུགས་ཀྱི་འོག་མིན་དང་མིའི་ཡུལ་
 ལས་གཞན་དུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་ནི་བྱེད་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་བྱེད་ཆོས་སུ་
 བཞག་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པ་ནི་ལང་ག་ཤེགས་སོགས་ལས་ཚོགས་པའི་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་བཀའ་ལྟར། ཞེས་དང་། ཡང་བྱེད་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་དང་བཀའི་
 བསྟུ་བ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་ཐམས་ཅད་མིའི་རྟེན་
 ལ་མཛད་ཅེས་ཐག་ཆོད་ཆེན་པོ་ཞིག་གྲུས་འདུག་པ། འོ་ན་ལོངས་སྐྱུ་ཆོས་
 འཁོར་མི་བསྐྱོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཞོད་སྦྱིན་གྱི་སྤེལ་པོ་ན་ཕུག་ན་རྩེ་རྩེས་
 ཀྱང་བཀའ་མ་བསྟུས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྩེ་རྩེ་སྤོང་པོ་དང་རྩེ་བཙུན་
 གྲུམ་པ་པ་ལ་སོགས་མིའི་རྟེན་ཅན་མིན་པས། བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་ལུགས་ཀྱི་

བསྟན་བཅོས་མ་མཛད་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་པར་རྩལ་ན་ནི་སྒྲེས་
 བྱེད་པའཕྱིར་བརྟུལ་མེད་པར་གྲུབ་པོ། ཞེས་དང་། ཡང་ལྷན་པོ་དབང་པོ་བརྒྱ་
 གྱིན་དང་བྱམས་མགོན་མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་རྒྱལ་བ་ལྷན་གྱིས་གཞུགས་
 མཐོང་བ་དེ་རྒྱལ་བ་ལྷན་གྱིས་གཞུགས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྒྱ་
 གྱིན་དང་བྱམས་མགོན་གྱིས་མཐོང་བའི་ལྷན་གྱིས་གཞུགས་དེ་འཛིག་རྟེན་
 དུའང་འབྲུལ་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ན་གྲུབ་པར་ཐལ། མིའི་གཞི་
 འདིར་མི་ལས་འགོ་བ་གཞན་ལྷན་གྱི་འདོད་པར་འདྲེས་ཅད་ལ་སྤྱད་བའི་ཡུལ་
 ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐ་སྐྱོད་དུ་མེད་པའི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་
 བར་མི་འདོད་ཀ་མེད། དེ་ལྟར་ན་བྱམས་མགོན་གྱིས་རྒྱལ་བ་ལྷན་གྱིས་གཞུགས་
 མཐོང་བ་དེ་དེའི་སྒྲུབ་པའི་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བྱམས་
 མགོན་ལོག་ཤེས་ཅན་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྒྱལ་བ་བྱམས་མགོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 བྱོད་ལོག་ཤེས་རྒྱུད་ལྷན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤྲངས། རྒྱལ་བ་མེད་ན་
 ལོག་ཤེས་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་རྫོགས་སངས་ཤེས་བྱེད་ལ་སྤྱད་མེད་དེ་འདྲ་གསར་དུ་
 འབྲུངས་པ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་ཆེ། ཞེས་དང་། མིའི་གནས་གཞིར་
 འགོ་བ་གཞན་ལྷན་མཐོང་རྒྱལ་མི་བདེན་པ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཅན། རྟགས་དགོན་
 པའི་དགོ་འདུན་པའི་ཐུག་རྒྱལ་ཁམས་མངའ་རིས་ཀྱི་སྤྱུ་པས་འཕྱུང་བ་ན་ཡང་
 དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐུག་པར་བདེན་ཡང་། ཐུག་ལྷན་རྟགས་སྤྲངས་པའི་བྱིས་
 འཕྱུང་བ་ན་ཐུག་ལྷན་དེ་ཐུག་པར་མི་བདེན་པར་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་

ཐལ། གཞི་དེ་ཉིད་དུ་མིའི་མཐོང་བ་ཐ་སྐྱོད་དུ་བདེན་ལ། འགོ་བ་གཞན་གྱི་
 མཐོང་རྒྱལ་མི་བདེན་པར་དེས་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྒྱལ་ཁས་
 སྤྲངས། འདོད་པ་ལས་འོས་མེད། དེ་ལྟར་ན་རྟགས་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཐུག་
 ལྷན་སྤྲངས་གི་བྱིས་འཕྱུང་བར་མཐོང་བའི་རྟགས་ཆོས་རྫོགས་ཤེས་ཆོས་ཅན།
 ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ། བྱིའི་དོར་དེ་ཐུག་པར་མི་བདེན་པའི་བུང་བ་ཞིག་འཕྱུང་
 ཡང་ཆོས་རྫོགས་བྱིས་ཐུག་པ་འཕྱུང་བར་བདེན་པར་འཛིན་པས་དེ་མ་ཡིན་ལ་
 དེར་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྒྱལ་གྲུབ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགོ་བ་
 པར་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟར་མ་ཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་སྒྲུབ་མཛད་པ་རྣམས་སྒྲོགས་ར་
 རྣམས་ཀྱི་སྒྲོགས་ཀྱི་པོ་བཞད་པའི་ཕྱིར་འདིར་གནད་བསྐྱུས་ཏེ་བཀོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཕྱིན་གི་དངོས་པོ་འདི་ཀུན་འགོ་བ་རང་རང་གི་འབྲུལ་
 སྤྱང་ཅམ་ལས་དོན་ལ་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོའི་
 འབྲུལ་སྤྱང་སྤྱུ་ལ་ཐུག་གི་རིམ་པས་ལོག་མ་ལོག་མ་ལ་ལྷོས་ན་གོང་མ་གོང་མའི་
 མཐོང་བ་ཆོད་མར་བཞག་གྱུང་དོན་ལ་གཞི་མེད་ཅ་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱང་བའི་གོ་
 མ་འགག་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་འབྲུལ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོ་བ་དུག་གི་མཐོང་
 རྒྱལ་དུག་དུ་གྱུང་བ་མ་གཏོགས་མི་ལ་སྤྱང་བའི་ཆུ་དེ་རང་འགོ་བ་གཞན་ལ་རྣལ་
 འབྱོར་སོགས་སུ་སྤྱང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེ་སྟོན་ལས། དེས་ན་རང་གི་

ལུགས་ལ་ནི། ལྷང་སྟོང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི། གཞི་ཉིད་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ།
 གང་སྤང་ཀུན་ལ་མཉམ་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་གཅིག་སྒྲ་ཚོགས་པར་ཡང་སྤང་།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆུ་པོ་གཞུང་ལྷ་བུ་མིའི་ལས་སྤང་དང་མཐུན་པར་
 ཆུར་མཐོང་བ་ལ་ཆད་མ་དང་། དེ་དང་མི་མཐུན་པར་མཐོང་བ་ལ་ཆད་མིན་ཞེས་
 པ་ཡང་མིས་མཐོང་བ་དབང་བཅན་དུ་བྱས་པ་ལས་རྒྱ་མཚན་གཞན་ནི་མེད་པར་
 སྤང་རོ། འོན་ཏེ་གཞི་མེད་ཅུ་བྲལ་དུ་མ་སོང་བའི་དགའ་བྱ་གཞན་གྱིས་སྟོང་
 པའི་ཆོས་ཤིག་ལྷག་ན་རིགས་དུག་སེལ་མཐོང་ཆུ་ལ་མཐའ་དག་བདེན་དགོས་
 བ་དེ་ལྟར་མིན་པ་ནི་གཞུང་དུ། ཆུ་འབབ་ཀྱང་ལ་ཡི་དྲགས་རྣམས་སྟོང་ཡང་།
 མཛོད་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མིན་དེ་བཞིན། སྟོང་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་
 གྱིས། ཞེས་གསུངས་པས་གསལ་ལོ། །

༥ གཉིས་པ་མཛོད་རྗེས་ཆད་མའི་རྟགས་གཉིས་རིམ་ལྡན་དུ་འགོག་པ་
 ལ། རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་རྗེས་དཔག་བློར་པའི་རྟགས་འགོག་པ། ཀུན་གཞི་སྒྲུབ་
 བྱེད་མཛོད་སུམ་རང་རིག་གི་རྟགས་འགོག་པ། སེམས་ཙམ་ཀུན་གཞི་ཐ་སྙད་དུ་
 ཡང་མེད་པར་ཐག་བཅད་པ། ལྷ་བ་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པའི་སྒྲིན་བསྟན་
 པ། ཐ་སྙད་འཛིག་རྟེན་གྲགས་སྡེ་སྟོང་པའི་ཆུ་ལ་བསྟན་པ་དང་ལྷ་ལས།

དང་པོ་ལ་ཀུན་བརྟགས་རང་རིག་གི་བློར་པ་མེད་ཆུ་ལ། མ་བརྟགས་
 གྲགས་པའི་སྟོང་བློར་ཡོད་ཆུ་ལ་དང་གཉིས།

དང་པོ་ལ་འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་། དེ་གཞན་ཡིན་པའི་རྟགས་གྱིས་
 འགོག་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཞུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། གཉིས་
 གྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་དངོས་ཡོད་ན། འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་
 འགྱུར། ཁ་བབྱང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། འདི་ཉིད་གྱིས་དེ་སྟོང་བར་
 འགྲུབ་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཕྱི་དུས་བློན་པ་ལས་འགྲུབ་ན། ཞེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་
 ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུང་བ་མེད་པས་འཛིན་པ་ཉིད་དང་ཡང་བྲལ་ཞིང་། གཞུང་འཛིན་
 གཉིས་གྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་བདེན་པར་ཡོད་ན། གཞན་
 དབང་འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཟོད་རིགས་ཏེ།
 ཆད་མས་མ་བབྱང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་གི་
 ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིད་སྟོང་བར་སྟོང་གྱིས་འགྲུབ་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་
 གིས་རང་ལ་བྱ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ན་ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་
 སྤང་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཕྱི་དུས་སུ་བློན་པ་ཡོད་པའི་རྟགས་འདིས་རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་ལས་སྤང་ཤེས་པས་ཡུལ་རིག་པ་ན་རང་ཉིད་རང་གིས་རིག་པར་ཡང་
 དེས་པས་གཏམ་ཚིགས་འདི་ལས་གྲུབ་པོ་ཞིན།

གཉིས་པ་ནི། མ་གྲུབ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བྱིར་བཟོད་པ་ཡི། མ་གྲུབ་
 འདི་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མིན། རང་རིག་པ་ནི་སྒྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི། འདི་ལྟ་འང་
 བློན་པས་བློན་པ་རིགས་མིན་ཏེ། གཞན་ཕྱིར་མ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་པ་བཞིན།

གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་བྱུང་པར་དག་ཀྱང་འཛོམས། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐབས་བྱེད་ཀྱི་
 གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་དྲན་པས་བསྐྱབ་བྱ་རང་རིག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 བཅོང་པ་ཡི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ནི་སྐབས་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། སྐྱེ་
 ཏྟག་སྐྱབ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཏྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་
 པ་སྒྲར་རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་དྲན་པའི་ཤེས་པས་སྒྲར་
 ཡུལ་ཁྱོད་གི་ཤེས་པ་དེ་དྲན་པར་རིགས་པ་མིན་ཏེ། སྒྲར་ཡུལ་ཁྱོད་གི་ཤེས་པ་
 དང་ད་ལྟ་དེ་དྲན་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པར་འདོད་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཉེར་སྤྲས་ཀྱིས་མ་ཤེས་པ་གང་ཟག་གཞན་ཀྱིས་ཡུལ་ཁྱོད་
 ཤེས་པ་དེ་ཉེར་སྤྲས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པའི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་མ་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །ཁོ་
 བ་དེ། མི་མཚུངས་ཏེ། རང་བཞིན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུན་གཅིག་པ་སྤྱི་བ་ལ་
 རྒྱ་འབྲས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པའི་གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཀྱི་
 བྱུང་པར་དག་ཀྱང་འཛོམས་པའི་ཕྱིར། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱུན་གཅིག་དང་རྒྱ་
 འབྲས་སྤྱི་མི་རིགས་ཚུལ་ལན་མང་དུ་བཤད་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་ཁྱོད་སྒྲར་དེ་ལས། དྲན་པ་
 འདི་གཞན་ད་ལ་ཡོད་མིན་ལ། །དེ་ཕྱིར་ད་ཡིས་མཐོང་སྐྱམ་དྲན་འགྱུར་ཏེ། །
 འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྐྱད་ཚུལ་ལུགས་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་ཀྱིས་
 གྲུབ་པའི་རང་རིག་མེད་ན་དྲན་པ་སྤྱེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲར་

གང་གིས་ཡུལ་ཁྱོད་བར་སྒྲར་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པའི་ཤེས་པས་
 འདི་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ད་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སྒྲར་ཁྱོད་བའི་ཤེས་པ་དང་དུས་ཕྱིས་དྲན་པའི་དྲན་པ་གཉིས་གཞན་མིན་པ་དེའི་
 ཕྱིར་ད་ཡིས་སྒྲར་ཡུལ་མཐོང་དོ་སྐྱམ་དུ་དྲན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་
 ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུད་ནས་བཞག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 དབྱུད་ན་དོན་དེ་དག་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཀུན་གཞི་སྐབས་བྱེད་མཛོན་སུམ་རང་རིག་གི་ཏྟགས་
 འགོག་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་གང་
 གིས་འཛིན་པར་འགྱུར། །བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 དེ་འཛིན་པར་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་
 རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་གཞན་
 དབང་ཡོད་པ་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་
 དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས་དེའི་ཕྱིར། །གཞན་དབང་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་དེ་
 འཛིན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །

པདྨ་མཐོང་དབྱུད་པ་གཟུར་གཞན་དབྱེས་པའི་གཏན་མཐུ་རང་རིག་ལ་དབྱུད་པ།
 ཡང་འཇུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཁྱོད་བས་འགྲུབ་མ་ཡིན། །

གཤམ་ཏེ་ཕྱི་དུས་དྲན་ལས་འགྲུབ་ཅེ་ན། །མ་གྲུབ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཕྱིར་བཟོད་པ་
 ཡིས། །མ་གྲུབ་འདི་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མིན། །རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་
 གྱི། །དེ་ལྟར་དྲན་པས་དྲན་པ་རིགས་མིན་ཏེ། །གཞན་ཕྱིར་མ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་
 གྱེ་བ་བཞིན། །གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་བྱུང་པར་དག་ཀྱང་འཛོམས། །གང་ཕྱིར་
 གང་གི་ཡུལ་མྱོད་རྒྱར་དེ་ལས། །བདག་ལ་དྲན་པ་གཞན་ཡོད་མ་ཡིན་ན། །དེ་
 ཕྱིར་བདག་གིས་མཐོང་སྒྲུལ་དྲན་འགྱུར་ཏེ། །འདི་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྐྱོད་ཚུལ་
 ལུགས་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་གང་
 གིས་འཛིན་པར་འགྱུར། །བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 དེ་འཛིན་པར་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་ལ་ཇེ་མི་ཤམ་པའི་བྲག་
 ལན་ལས། །ཕྱིར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚིགས་དུག་ཏུ་
 བཞེད་པ་དང་། །རང་རིག་གི་རྣམ་བཞག་སོགས་མ་མཛད་པ་ནི་རང་གཞུང་ན་
 གསལ་མོད། །དེར་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཞལ་བཞེས་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཐ་སྐྱོད་དུ་མེད་
 དེས་སྤྱོད་གོ་དགོས་པའི་དེས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ། །དཔེར་ན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་
 ལུགས་ལ་གཉུག་སེམས་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་སྒྱུར་དོན་མེད་ཀྱང་
 དེ་དག་ཐ་སྐྱོད་དུ་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དང་ག་ལ་འབྲས་སྟེ།
 །རང་རིག་ལ་དགག་པ་ནན་ཏན་མཛད་པར་དངོས་སྤྱོད་གསལ་བས་ཐ་སྐྱོད་དུ་མེད་
 པར་འགོག་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བྱུང་ཚོས་སྤྱོད་འཛོག་གོ་ཞེན། །དབུ་མའི་གཞུང་
 ན་རང་རིག་ནན་གྱིས་བཀག་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། །དེ་དག་གིས་དོན་དམ་པར་བཀག་

པར་འགྱུར་གྱི་ཐ་སྐྱོད་དུ་མི་ཤེས་ཏེ་དཔེར་ན་གཞན་རིག་བཞིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
 མི་ཤེས་སྒྲུལ་ན། །ཐ་སྐྱོད་དུ་འདེད་མེད་ཅེས་འགོག་ན་ཏྲག་པའི་སྐྱོད་དང་དབང་
 དུག་བྱེད་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཐ་སྐྱོད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་གཞོད་པ་
 དངོས་སྤྱོད་པ་དགོས་ན་འདི་ལ་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་
 ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་འདེད་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཙན་གྱི་དྲན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དུ། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་ནི། །རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི། །དེ་ལྟར་དྲན་
 པས་དྲན་པར་རིག་མིན་ཏེ། །གཞན་ཕྱིར་མ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་གྱེས་པ་བཞིན། །
 །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིའི་ཤེས་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ལ་སྤར་
 རང་གིས་རང་བྱོང་དུ་ཚུགས་ཀྱང་ད་ལྟ་དྲན་མི་སྲིད་པར་སྟོན་པའི་རིགས་པར་
 འདུག་གི་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྐྱོད་དུ་རང་རིག་ཡོད་པ་ལ་གཞོད་དེས་ཀྱི་རིགས་པ་གང་
 ཡང་མི་འདུག་ན་དེ་ཙམ་ཞིག་བཟོད་པས་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ། །རིགས་པ་ཡོད་
 དེ་གོང་དུ་བཟོད་པ་ལྟར་ཐ་སྐྱོད་དུ་རང་རིག་ཡོད་ན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་རང་དོས་
 ནས་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་བསྐྱོད་ཏུ་མེད་དེ་ཟེར་ན་འདི་རྒྱ་མཚན་མ་དེས་པའི་ཆོག་
 ཙམ་སྟེ། །རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་དབུ་མའི་སྐྱབས་འདིར་དོན་དམ་དཔྱོད་
 པའི་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་ལ་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། །དེས་རང་རིག་མ་གྲུབ་
 པར་ནི་འདོད་ཀྱང་ཐ་སྐྱོད་དུ་རང་སྟོང་གིས་རིག་ན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་རང་
 དོས་ནས་གྲུབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ཙམ་མེད་དེ་དོན་རིག་བཞིན་ནོ། །

གཤམ་ཏེ་འདྲི་རྒྱལ་གྱི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཞེས་པ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རིག་པའི་
བྱ་བ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་ལ་རིག་པའི་ཐ་སྐད་ཀྱང་མི་ཐོབ་ཅིང་། རང་གིས་
རང་ལ་བྱེད་པ་འཇུག་པ་ལ་དབྱེད་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་འང་རང་
རིག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ་གཞན་རིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། ཐ་དད་དུ་མེད་ན་འང་བྱེད་པ་མི་
འཇུག་སྟེ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་རལ་གྱིས་རང་གིས་རང་མི་
གཙོང་པ་བཞིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་དེ་དཔེར་ན་སྟོང་འཛིན་ཤེས་པ་དང་
སྟོན་པོ་གཉིས་པར་དང་བཅས་པ་དང་མ་བཅས་པ་འམ་སྟེ་མི་ལྟར་ཡིན་དབྱེད་ན་
གང་ལྟར་ཡང་དེས་དེ་འཛིན་པ་མི་སྲིད་མོད་ཀྱི་དབྱེད་པ་དེ་དག་དོན་དམ་དབྱེད་
པར་མོད་གི་འཛིན་ཏེན་ཐ་སྐད་དུ་སྟོན་པོ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ཤེས་པ་གཏན་མེད་
པར་མི་འགོ་བ་བཞིན་དུ་རང་རིག་ལ་རང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་
རང་སྟོན་ཉིད་སྐྱེས་ཙམ་ནས་སྟོན་ཏུ་མ་གྱུར་བར་སྟོང་བ་གསལ་པ་རིག་གི་དོ་བོར་
སྐྱེས་པ་ལ་རང་རིག་ཅེས་བཞེད་ལ་དེ་འཛིན་ཏེན་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་དེ་ཐ་སྐད་དུ་རང་
སྐྱེད་ཀྱི་སྟོང་གིས་དངོས་སུ་རིག་པ་འམ་མི་རིག་པ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པ་
ལས་མ་རིག་པར་འདོད་ན། རང་སྟོང་ལ་སྟོན་གྱུར་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་
མེད་དོ། དེས་ན་དཔལ་ལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ཞལ་ནས། སྟོ་ཡི་ཉམས་སྟོང་
བྱ་གཞན་མེད། དེ་ཡི་སྟོང་བ་འང་གཞན་ཡོད་མིན། གཟུང་དང་འཛིན་པ་
གཉིས་མེད་ཕྱིར། དེ་ནི་དེ་ལྟར་རང་ཉིད་གསལ། ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་
ལས། རྣམ་ཤེས་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ལས། བརྒྱུག་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། བེམ་

མིན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། དེ་འདྲི་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན། བཅེག་པ་ཆ་
མེད་རང་བཞིན་ལ། གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་མི་འཐད་ཕྱིར། དེ་ཡིས་རང་གིས་
རིག་པ་ནི། བྱ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
དེའི་ཕྱིར་རང་ལ་རང་གི་བྱེད་པ་གསལ་དུ་འཇུག་མི་དགོས་ཀྱང་རང་ཉིད་གསལ་
བའི་དོ་བོས་རང་སྟོན་ཏུ་མ་གྱུར་བར་ཤེས་པ་ལ་རང་རིག་པའི་ཐ་སྐད་གཞོན་མེད་
དུ་འཇུག་སྟེ། ཇི་ལྟར་བུམ་པ་མངོན་སུམ་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཐ་སྐད་དུ་
བྱེད་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་སྐྱེད་ལ་གང་སྐྱེས་པའི་སྟོང་གིས་མངོན་སུམ་ཤེས་པ་
ལ་རང་ཤེས་པའི་ཐ་སྐད་ཅི་སྟེ་མི་རུང་། དེ་བས་ན་རང་རིག་པ་ཙམ་འཛིན་ཏེན་ན་
གཞོན་མེད་བསྐྱེད་མེད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེས་རང་ཇི་ལྟར་རིག་པའི་བཏགས་དོན་
བཙལ་ན་མ་བཏགས་འཛིན་ཏེན་གྱི་གྲགས་པ་ཙམ་ལས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་
གང་ཡང་ཆེད་པར་མི་འགྱུར་ཡང་། དོན་དམ་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བཏགས་
དབྱེད་མེད་པར་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཐ་སྐད་བྱེད་པའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་སྟོང་དབང་དུ་
ན་རང་ཉིད་གསལ་པ་རིག་གི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཅེས་དང་། དེ་
ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ཐུག་གཞན་མེད་པས་ན་རང་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་དེས་པར་
རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་བདེ་སྐྱབས་ཀྱང་བྱ་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྟོང་བྱེད་སྟོ་ཡིན་པ་དང་།
སྟོ་དེས་བདེ་སྐྱབས་དངོས་སུ་སྟོང་བའི་བྱ་བྱེད་པ་གསུམ་ནི་སྟེ་ལུགས་ལ་འང་
ཡོད་པ་གཞིར་བཅས་ལ། བདེ་སྐྱབས་སྟོང་བཞིན་པའི་སྟོ་དེ་ལ་ཀྱང་བྱ་བདེ་
སྐྱབས་ལས་ཐུག་གཞན་པའི་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་དང་། སྟོ་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་

བའི་གཟུང་བྱ་བ་དེ་སོགས་ཡོད་པར་སྤྲོས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དཀའ་སྟེ། བདེ་
 སོགས་མྱོང་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒོ་ཡན་གར་དུ་ཡོད་ན་ཆོར་བ་མེད་པའི་སྒོར་
 ཐལ་བ་དང་། རང་འཛིན་གྱི་སྒོ་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་མྱང་བྱ་བ་དེ་སོགས་ཡོད་ན་
 ཤེས་པ་མེད་པའི་ཆོར་བར་འགྱུར་ཏེ། གངས་ཅན་པ་དང་བྱེ་བྲག་པས་བདེ་
 སོགས་སྤྱི་དང་ནང་གི་བཅའ་པོར་འདོད་པ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་ཤར་འགྲོལ་གཏུག་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་འགྲོལ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་
 བའི་ལུགས་ལ་རང་རིག་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་པ་ཆེས་ཆེར་བསྒྲུབས་འདུག་པས།
དྲི་བ་དྲི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་དྲི་བ། དེ་ལ་མཐའ་དབུད་པ་འདི་ཡོད་དེ། འོ་ན་
 རང་རིག་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་བའི་ཡུལ་ཅན་དྲན་པའི་དྲན་པ་འང་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། འཇུག་པ་རང་འགྲོལ་ལས་འོ་ན་
 ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་
 དྲན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

གཞན་ཡང་། རང་རིག་ཡོད་ན་དེའི་འབྲས་བུ་དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
 འགྲུབ་དགོས་ན་ཡང་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡང་འཇུག་པ་རང་
 འགྲོལ་ལས། གལ་ཏེ་འདིར་མེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རང་རིག་པ་
 འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ནི་དེ་ཡོད་པས་དུ་བས་མེ་ལྟར་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་དྲན་
 པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངས་པར་འགྱུར་བཞིག་ན་རང་རིག་པ་དེ་ཅི་དུང་དུ་
 ཡང་མ་གྲུབ་པས་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་རང་རིག་པ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བའི་དྲན་

པ་གལ་ཡོད། འདི་ལྟར་ཆུ་ཙམ་མཐོང་བ་ལས་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ལས། མེ་ཙམ་
 མཐོང་བ་ལས་ནོར་བུ་མེ་ཤེལ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་མེད་པར་ཡང་
 ཆར་ལ་སོགས་པ་དང་། གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆུ་དང་མེ་
 དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རང་རིག་པ་མེད་པར་དྲན་པ་ཇི་
 ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པའི་ལན།

རང་རིག་པའི་དྲན་པ་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་པར་
 ཐལ་ཞེས་པ་ལ་འདོད། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། རང་འགྲོལ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཐ་
 སྐྱོད་ཀྱི་དབང་ཡིན་ན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས། དེ་ནི་སེམས་ཙམ་
 པས་འདོད་པའི་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རང་རིག་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། གོང་དུ་རིགས་
 དེས་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དྲི་བ།

གཞན་ཡང་ཤེས་པ་རང་གིས་རང་རིག་པ་ཐ་སྐྱོད་དུ་ཡོད་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྡོ་འཛིན་དབང་ཤེས་རང་དུས་སྤྱིར་
 གིས་རང་ཁྱོད་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སྡོང་
 འཇུག་ལས། གཞན་ཁྱོད་བ་དང་འགྲོལ་བ་ལས། དྲན་འགྱུར་བྱི་བའི་དུག་བཞིན་
 རོ། །ཞེས་དང་། སྤྱི་བྱ་ཏེ་ཙྰམ་སྡོང་འགྲོལ་ཁྱུང་པར་གསལ་བྱེད་ལས།
 དགོངས་པ་ནི་འདི་ལྟར་སྟེ། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་པའི་དུས་སྤྱི་དུག་མ་བསྐྱངས་ཀྱང་དུག་
 གཞན་དུ་ལྷང་བ་ལྟར་ཡུལ་ཁྱོད་བའི་དུས་སྤྱི་རྣམ་ཤེས་མ་ཁྱོད་ཡང་། དུས་

གཞན་དུ་འགྲོ་ཞིང་གྱི་སྒྲིག་ལ་སོགས་པས་རྒྱུ་ལྷན་པའི་ཞུ་བ་ཞིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། དགེ་བའི་སྤྱི་ལྟོ་འགྲོ་ལ་ལོགས་པར་སྦྱར་བ་ལས། འདི་ལ་གྱི་བའི་
 དུག་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེས་ཀྱི་བར་སྦྱར་ཏེ། དེ་ཡང་དབྱུང་གི་ཆོ་གྱི་བ་དུག་
 དང་བཅས་པར་འབྱུང་ལ། དེ་དག་ཡོད་པར་རྟོག་པ་ན་སྦྱུང་གི་མཆེ་བས་ཟིན་
 པའི་རྗེས་སྒྲིག་ལ་སྦྱུང་ནི་མ་མཐོང་བར་སྦྱར་བ་དང་། ལུས་ལ་གཞོན་པའི་
 འབྱུང་བ་མཐོང་བས་གྱི་བའི་དུག་མེད་བཞིན་དུ་དེའི་དུག་གིས་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་
 འབྱུང་མེད་ཀྱི་སྦྱུང་གི་དུག་ནི་དེ་ལས་གཞན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་ལས་
 ལུས་ཀྱི་ནད་གཞན་ལས་གྱི་བའི་དུག་གི་ཤེས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་
 བར་རང་རིག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་འབྱུང་བ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་འགྲོ་ལ་གཏུག་ལས། ད་ལྟ་སྡོམ་འཛིན་རྣམས་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི་
 སྦྱར་སྡོམ་འཛིན་རང་གིས་རང་སྤྱིང་བའི་འབྲས་ཀྱིས་མིན་ཏེ། གཞན་སྡོམ་སོགས་
 ཡུལ་སྤྱིང་བ་དེ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འགྲོ་ལ་བ་ལས་ད་ལྟ་ཡུལ་ཅན་སྡོམ་འཛིན་
 གྱུང་འབྱུང་ཏེ། འདིར་སྡོམ་པོ་དང་བྲལ་བའི་སྡོམ་འཛིན་ཡན་གར་བ་ནི་
 རྣམས་ཡང་དམིགས་པ་མིན་པས་ན། རྣམས་སྦྱར་སྡོམ་འཛིན་སྡོམ་པོ་འབྱུང་བ་
 ན་དེ་འཛིན་གྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམས་པ་འབྱུང་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི། སྡོམ་པོ་
 ལས་ལོགས་སུ་ཆད་པའི་སྡོམ་འཛིན་ཞིག་སྦྱར་སྡོམ་འཛིན་སྤྱིང་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་དཔེར་ན་དགུན་དུག་ཅན་གྱི་གྱི་བས་སྦྱུགས་པ་ན་སྦྱུགས་པ་ཅམ་སྤྱིང་གི་དེ་
 དུག་དུག་ཉམས་སུ་མ་སྤྱངས་ཀྱང་སྦྱར་དཔྱིད་འབྱུག་གི་སྦྱུང་དུག་བསྤངས་པར་

སྦྱར་བ་ན་སྦྱར་མ་དང་མཉམ་དུ་བདག་ལ་དུག་ཞུགས་སོ་ཞེས་སྦྱར་གྱི་དུག་ལ་
 དམིགས་པའི་ཤེས་པ་གདོད་སྦྱོར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱེད་པ་མེད་ན་དཔེ་དོན་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་ལོགས་པར་སོམས་ཤིག་ཅེས་པ་ལ།

ལན།

སྤྱིང་འབྱུག་ལས། གཞན་སྤྱིང་བ་དང་འགྲོ་ལ་བ་ལས།
 འབྱུང་གྱི་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆ་འགྲོ་ལ་ལས། དེ་དཔེར་ན་
 དགུན་དུག་ཅན་གྱི་གྱི་བས་སྦྱུགས་པ་ན་སྦྱུགས་པ་ཅམ་སྤྱིང་གི་དེ་དུག་དུག་
 ཉམས་སུ་མ་སྤྱངས་ཀྱང་། སྦྱར་དཔྱིད་ཀྱི་འབྱུག་སྦྱུང་དུག་བསྤངས་པར་འབྱུང་བ་
 ན་ན་སྦྱར་མ་དང་མཉམ་དུ་བདག་ལ་དུག་ཞུགས་སོ་ཞེས་སྦྱར་གྱི་དུག་ལ་
 དམིགས་པའི་ཤེས་པ་གདོད་སྦྱོར་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། ཡུལ་དེ་
 འབྱུང་པའི་འབྱུང་བ་སྦྱོར་བ་ལ་ཡུལ་དེ་སྤྱིང་བའི་ཤེས་པའི་རང་རིག་ལས་སྦྱོས་པའི་
 ཁྱེད་པ་མེད་པ་ཅམ་དུ་སྤྱོད་པའི་རིགས་པ་ཅམ་ལས། ཐ་སྦྱང་དུ་འང་རང་རིག་
 གཏན་ནས་མེད་པར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་འབྱུང་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་སྦྱོར་བ་ཡོད་ཞེས་
 པའི་དོན་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན། གྱི་བས་སྦྱུགས་པའི་དུག་དེ་འབྱུག་སྦྱུང་བ་
 བསྤངས་པ་དང་དེ་གྱི་བའི་དུག་ཡིན་པར་གོ་བྱོས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་མ་སྤྱངས་
 བཞིན་དུ་དེ་གྱི་བའི་དུག་ཡིན་པ་ཤེས་པར་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་ན་ད་ལྟ་ལས་ནད་
 དུག་པོས་མཉམ་བ་སོགས་གང་བྱུང་ཡང་། དེའི་རྒྱ་ཕྱེན་སྡོམ་དུ་སོང་བ་དེ་འབྱུང་
 དགོས་ན་དེ་མིན་པར་སྦྱོར་པའི་བཟླ་བ་དབྱུང་དང་། སྦྱོར་མོ་པ་སོགས་ནས་
 བཟླ་བ་ཞུ་བ་སོགས་མཛོན་སུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིས་ཅི་

བསྟན་སྒྲུབ་ན་གྱི་བའི་དུག་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བའི་རང་རིག་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་གྱི་བའི་དུག་ཉམས་པའི་བྲན་པ་དེ་ངེས་པར་དུ་གྱི་བའི་དུག་ཉམས་སུ་
 སྒྱུང་བའི་རང་རིག་དེ་ལས་སྐྱེད་གོས་ན། གྱི་བའི་དུག་ཡིན་པ་ཉམས་སུ་མ་སྒྱུང་
 ཡང་། དུག་དེའི་ཉམས་དམིགས་གནོད་ཚུལ་སོགས་གོ་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་
 སྒྱུང་བ་ལས་ཀྱང་བྲན་པ་སྐྱེད་བས་ན། དེ་འདྲའི་རང་རིག་པ་མེད་ཀྱང་བྲན་པ་སྐྱེའོ་
 ཞེས་འགྲེལ་ན་ཆོག་པར་སེམས་ཏེ། འོན་ཀྱང་རང་གི་གང་བྲན་ཁོ་ན་བཤད་པ་
 ཅོམ་ལས་ཁྱུངས་ལུང་མེད་པས་དབྱུང་པའི་གཞི་ཅོམ་མོ། །

དེག

གཞན་ཡང་མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བ་ཡོད་པར་
 ཐལ། ཤེས་པ་རང་གིས་རང་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། མར་མེ་
 ལ་བསལ་བུའི་ལུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ན་ལུས་པས་རང་གིས་རང་
 བསྐྱིབས་ནས་ལུས་ཁྱུང་གི་གཟུགས་གསལ་བོར་མཐོང་བ་སོགས་ཏུ་ཅང་ཐལ་
 བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབྱུ་མ་རྩ་བ་ལས། མར་མེ་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས།
 གལ་ཏེ་སྒྲུང་བར་བྱེད་འགྱུར་ན། ལུས་པའང་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས།
 བསྐྱིབ་པར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཆོས་མེད། ཁྱེད་དང་། ཆོག་གསལ་ལས། མར་མེ་
 བཞིན་དུ་ལུས་པ་ཡང་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་
 འགྱུར་རོ། ཁྱེད་ཕྱིར་གཞན་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ལ་ཡང་བསྐྱིབ་པར་འགྱུར་རོ།
 གལ་ཏེ་ལུས་པས་བདག་ཉིད་སྐྱིབ་པར་བྱེད་ན་ནི་ལུས་པས་བསྐྱིབས་པའི་ཕྱིར་དེ་
 ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་

དང་། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཛུགས་ལས། གཞན་ཡང་མར་མེ་ནི་བདག་ཉིད་གསལ་བར་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ལུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མར་མེ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱང་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། མར་མེ་ལ་ནི་ལུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་
 གསལ་བར་བྱེད་དེ། མར་མེ་དང་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ།
 དེ་ལ་ལུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུས་པ་ཡང་བདག་ཉིད་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པར་
 འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། ཚུང་སྒྲོག་ལས། ཇི་ལྟར་མེ་ཡིས་གཞན་བདག་ཉིད།
 གསལ་བྱེད་དེ་བཞིན་རང་བདག་ལྟར། ཁྱེད་བཞིན་ཆོད་མ་རྣམས་ཀྱང་ནི། རང་
 བཞིན་བདག་ཉིད་སྐྱིབ་ཅེ་ན། ལྷན་པ་དེ་ནི་མི་མཐུན་ཏེ། ལུས་ཁྱུང་ནང་གི་
 མིན། གལ་ཏེ་སྒྱུང་གྱི་ཆོག་གིས་ནི། མེ་ཡི་རང་བདག་གསལ་བྱེད་ན། འོ་ན་
 མེ་ཡིས་གཞན་བཞིན་དུ། རང་ཉིད་སྟེགས་པའང་བྱེད་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་སྒྱུང་
 གྱིས་ཆོག་གིས་ནི། མེ་ཡིས་རང་གཞན་གསལ་བྱེད་ན། མེ་བཞིན་དུ་ནི་ལུས་པ་
 ཡང་། རང་གཞན་བདག་ཉིད་བསྐྱིབ་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་རིག་མེད་ན་ཡུལ་ཅན་བྲན་པ་མི་སྲིད་པས་བྱུབ་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དབྱུ་མ་འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་
 གང་གིས་ཡུལ་སྒྱུང་གྱུར་དེ་ལས། བྲན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་པའི། ཁྱེད་
 ཕྱིར་བདག་གིས་མཐོང་སྒྲུབ་བྲན་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྟུང་ལ་

ལུགས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏེ་ལྟར་བརྟགས་ན་ཅིས་ཀྱང་རང་
 རིག་ཐ་སྐད་དུ་འད་མེད་པ་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་དུ་ལས་སྒྲངས་ན་མི་ཕམ་འོང་ལུགས་
 དང་འགལ་ཞིང་མ་སྒྲངས་ན་ལུང་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་དང་། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལ།

ལན། གང་ཕྱིར་གང་གི་ཡུལ་སྤྱོད་ལྟར་དེ་ལས། རྒན་པ་འདི་
 གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ། ཏེ་ཕྱིར་ང་ཡིས་མཐོང་སྐྱེས་ཀྱང་འགྱུར་ཏེ། འདི་
 ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྐད་ཚུལ་ལུགས་ཡིན། ཞེས་པ་ཡང་ལྷ་གྲུ་དེ་སྤྱིར་ས་བོན་
 ལས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་དབུ་མ་པའི་སྐྱབས་འདིར་གཞན་སྐྱེ་མི་འདོད་པ་བཞིན་རང་
 རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་འཇུག་པ་དང་རང་རིག་པ་འདི་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ང་
 ལ་ཡོད་པ་མིན་ཀྱང་མ་བརྟགས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ཅམ་དུ་ཡུལ་འཇུག་པ་ཡོད་
 ཅིས་གསུངས་པ་ལས་རང་རིག་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མེད་འཇུག་པ་ཡོད་ཅིས་པའི་དོན་
 མིན་ནོ། ཏེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྐད་དུ་འད་རང་རིག་མེད་ན་བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱིས་
 བུམ་པ་སྤྱོད་ཆོ་བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱིས་བུམ་པ་རྟོགས་པར་སྤྱོད་ཤེས། ཚད་
 མ་གཞན་ཞིག་གིས་རྟོགས་ན་འད་ཚད་མ་གཞན་དེ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་པ་
 ཞིག་དགོས་དེ་ལྟར་ན་བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་བུམ་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པར་
 ཤེས་པ་གཅིག་ཕུ་ལ་འད་ཚད་མ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་ཇི་
 ལྟར་སྤོང་། དེར་མ་ཟད་བ་སྒྲང་ཇི་ཡན་ཆད་གྱིས་རང་སློང་ལ་སློག་ཏུ་མ་གྱུར་
 པ་རང་རིག་ཡོད་པའི་བཀའ་ངེན་མིན་ན་གང་ཡིན། འདི་འདྲའི་ཤེས་པ་དེ་རང་

རིག་ཅིས་པའི་མིང་ཐོགས་མི་ཐོགས་གང་ཡིན་ཡང་རུང་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་
 སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་མེད་པ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་ཡོད་ན་རང་རིག་ཐ་
 སྐད་དུ་འད་དགག་པ་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་ཉིད་རྟེན་ལ་ཞོན་བཞིན་དུ། ཏེ་
 ཉིད་བཟླེད་པར་གྱུར་པ་བཞིན། ཞེས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས་དབུ་མ་ཐལ་
 འགྱུར་བའི་བྱུང་ཆོས་ངོ་མཆར་ཆེ་རྒྱ་ཅི་ཡོད། རྒྱ་བའི་འདུག་པ་ཅུ་འགྲེལ་རྣམས་
 སུ་རང་རིག་བཀག་པ་ནི་སྤྱེ་འགྱུར་བ་རྣམས་གྱིས་དོན་དམ་པར་བཀག་པ་དང་
 གསར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ནས་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མེད་པར་བཞེད་པ་སྟེ་སོ་སོའི་
 དགོངས་པ་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་སྤྱང་ངོ་། །

རིག བྱུང་པར་དུ་ཤེས་པ་རང་གིས་རང་རིག་པ་ཐ་སྐད་དུ་
 ཡོད་ཀྱང་མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བ་དང་། ལུན་པ་རང་གིས་རང་སྤྱིབ་པ་
 ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་རྒྱལ་དང་། ཤེས་པས་རང་དུས་སུ་རང་མ་སྤྱོད་བ་
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་འགྲེལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སོགས་ཇི་བཞིན་ཕྱན་ནས་དབྱུང་མ་རུས་
 པས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་གཞན་ངོང་མི་
 འཇིག་པའི་སློབ་པ་མཆོག་གི་ལོར་དང་ལྷན་པའི་སྤྱེ་འགྱུར་མ་ལས་པའི་དབང་པོ་
 གང་དག་གིས་དེ་རྣམས་ལེགས་པར་ཁྲོལ་བའི་བཀའ་ངེན་ལན་བརྒྱུར་ཅུ་ལྷུ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ལ།

ལན་ལ། མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པ་ཞིག་ལུས་ན་ཐ་སྐད་དུ་
 བུམ་པ་དང་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་རྒྱན་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་རིགས་པར་

ཐལ། ཐ་སྐད་དུ་ལྷ་ས་སྤྱི་ལོ་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་གཉིས་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་
 གཏོགས་རིགས་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་འགྲིགས། འོ་དེ་ནི་ལྷ་ས་སྤྱི་ལོ་ཤེས་པ་
 བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱི་བ་ཡིན་ན་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་དཔེ་ཡིན་ལ་དཔེ་
 ཅན་ལྷ་ས་སྤྱི་ལོ་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་
 གཏོགས་ཀྱང་དཔེ་བྱམས་པ་ཉིད་སྤྱི་ལོ་ཤེས་པ་གཉིས་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་
 མི་དགོས་སོ་བཟེན། འོན་པ་དེན་པར་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་རང་གིས་རང་རིག་ན་
 མར་མེ་རང་གིས་གསལ་བ་དང་ལུན་པ་རང་གིས་རང་སྤྱི་བ་པར་ཐལ་བའི་དཔེ་
 ཡིན་གྱི། བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་རང་རིག་གིས་རང་རིག་པ་ལ་དཔེ་མར་མེ་
 རང་གིས་རང་གསལ་བར་ཐལ་བའི་སྟོན་ག་ལ་ཡོད། དེས་ན་གང་ཟག་ལྷ་ས་
 སྤྱི་ལོ་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་སྤྱི་གཉིས་ཐ་སྐད་དུ་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་རིགས་
 ལ། བྱམས་པ་ཉིད་སྤྱི་ལོ་ཤེས་པ་གཉིས་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་
 མི་རིགས་ཚུལ་དང་། རང་རིག་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མེད་བཞིན་གྱི་བའི་དུག་མ་སྟོང་
 ཡང་། གྱི་བའི་དུག་གིས་ཉེས་དམིགས་གོ་ཐོས་ཡོད་མཁན་གྱིས་དུས་ཕྱིས་གཞན་
 སྟོང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྱི་བའི་དུག་ཡིན་པར་རྟོགས་སྟབས་པ་དང་།
 གྱི་བའི་དུག་གོ་ཐོས་མེད་མཁན་གྱིས་དེ་རྟོགས་མི་ལུས་པའི་བྱང་པར་རྣམས་
 གསལ་རྒྱུ་གི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ལ་མ་ཁྱེན་པའི་སྤྱི་རང་ཡངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 གསལ་པོར་གསུང་བར་ཞུ་ཞུ། ཞེས་ཀྱང་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་གཞན་དབང་ཐ་སྐད་དུ་འདམ་པར་བསྟན་པ་ནི།

གལ་ཏེ་སྟེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི། བདག་ཅན་གཞན་དབང་དེ་བའི་དངོས་
 ཡོད་ན། གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པ་མི་རིགས་པ། གཞན་ལ་མོ་གཤམ་བུས་
 གཞོད་ཅི་ཞིག་བསྐྱལ། གང་ཆོག་ཞན་དབང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། ཀྱུ་རྫོབ་
 པ་ཡི་རྒྱུར་ནི་གང་ཞིག་འབྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་བྱོང་གིས་འདོད་པའི་
 གཞན་དབང་ཉིད་བདག་དང་གཞན་ལས་མི་སྟེ་བར་གོང་དུ་སྤྱིར་བསྟན་པས་སྟེ་
 བ་མེད་ཅིང་། འདིར་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཤེས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཤེས་པའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་གཞན་དབང་གི་དེ་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འདོད་ན། རྒྱ་
 མཚན་གང་གིས་ན་གཞན་དབང་འདི་དང་མོ་གཤམ་བུ་གཉིས་ཡོད་པ་མི་རིགས་
 པ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་གཞན་དབང་ཡོད་པ་དང་མོ་གཤམ་བུ་མེད་པར་གཞན་དུ་
 འདོད་པ་ལ་བཟུ་ན་བྱོང་ལ་མོ་གཤམ་བུས་གཞོད་པ་ཅི་ཞིག་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ཏེ།
 མེད་པར་གཅིག་པའི་ཆོས་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱོགས་རིས་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར།
 རིགས་པས་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པ་གང་གི་ཆོག་ཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་བདེན་
 པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་མིན་ན། གོང་དུ་དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་
 རྒྱུར་འབྱུར་ཞིང་། ཞེས་པའི་ཀྱུ་རྫོབ་པའི་རྒྱུར་གང་ཞིག་འབྱུར་ཏེ་མི་འབྱུར་
 བར་ཐལ་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལྟ་བ་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པའི་སྟོན་བསྟན་པ་ནི། གཞན་
 གྱི་ལྟར་ན་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། འཇིག་རྟེན་གསལ་པའི་རྣམ་བཞག་ཀྱན་ཀྱང་
 བསྟན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱོད་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་

ཐབས་མེད་དོ། །དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །དེ་ལས་ཉམས་
 པས་ཐར་པ་འགྲུབ་ཡོད་མིན། །ཐ་སྐད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཐབས་གྱུར་གྱུར་པ་སྟེ། །དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ།
 དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་ལམ་ངན་ཞུགས། །ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པ་གཞན་
 གྱི་ལྟར་ན་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། རྒྱུ་མཚན་
 དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀུན་གྱི་དབང་བསྐྱུག་པར་འགྱུར་ཏེ་
 རིགས་པས་འཐད་པ་བཅུག་ནས་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་འདོད་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལམ་ལས་ནི་སྤྱི་རོལ་དུ་
 གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ནི་བ་བྱང་ངན་ལས་འདས་པའི་ཐབས་ཀྱི་
 གཙོ་བོ་མེད་དེ། དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་
 ཉམས་པའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་དེ་ལས་ཉམས་པས་མ་བཟང་གི་བར་ཐར་པ་
 འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྐད་བདེན་པ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་
 གྱུར་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་དེ་ལས་འབྱུང་བར་གྱུར་པ་སྟེ། བདེན་པ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ་དེ་ནི་མཐར་འཇིག་གི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་
 ལམ་ངན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཉན་རང་དག་བཙུང་པ་ཆོས་
 ཅན། བྱོད་ཐར་པ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། བྱོད་དབུ་མའི་ལམ་ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་གྱུར་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ཕྱི་མ་
 མ་དཔེ་སོ། །

ལྷ་པ་ཐ་སྐད་འཇིག་རྟེན་གྲགས་སྟེ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ། རང་
 དོར་ཁས་ལེན་བྲལ་བས་གྲགས་སྟེ་སྤྱོད་ཚུལ། མ་བརྟགས་གྲགས་ཙམ་ཡོད་
 པས་གྲགས་སྟེ་སྤྱོད་ཚུལ། ཐ་སྐད་གྲགས་པ་བཙན་པས་གྲགས་སྟེ་སྤྱོད་ཚུལ་
 དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་བྱོད་གྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་
 ལྟར། ཀུན་རྫོབ་གྱུར་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་བླངས། །འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་
 མེད་གྱུར་ཡོད་དོ་ཞེས། །འཇིག་རྟེན་དོར་བྱས་བདག་ནི་སྤྱི་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་
 སྟེ། གཞན་དབང་འགོག་ན་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་སེལ་བར་བྱེད་དོ་
 ཞེན། ཇི་ལྟར་སེམས་ཙམ་པ་བྱོད་གྱིས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཞིག་འདོད་པ་ལྟར།
 ཀུན་རྫོབ་གྱུར་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་བླངས་ཏེ་འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་
 ཐབས་གྱུར་ངམ་འབྲས་བྱུངོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུགས་
 སོགས་འདི་དག་དོན་དུ་མེད་གྱུར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོར་བྱས་ནས་བདག་
 ནི་སྤྱི་བར་བྱེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས། འཇིག་རྟེན་ང་དང་ལྷན་
 ཅིག་ཏུ་ཚོད་ཀྱི། ང་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་མི་ཚོད་དེ། གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་
 འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་གྱུར་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་
 པ་དེ་ནི་ང་ཡང་མེད་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཕྱང་པོ་སྤངས་ནས་ཞིར་ཞུགས་པ། །དག་བཙུང་
 རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་དེ་ལྟར། །འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་ན་དེ་བཞིན་འདི། །

འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྤྲོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ལྷུང་པོ་
སྤངས་ནས་སྤང་འདས་ཀྱི་ནི་བར་ཞུགས་པའི་དགྲ་བཙེམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་
ངོ་ལ་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་ན་དེ་བཞིན་
དུ་ཀུན་རྫོབ་སྤང་བའི་ཆོས་འདི་དག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་
བདག་མི་སྤྲོ་ཞེས་མ་བརྟགས་གྲགས་ཙམ་ཡོད་པས་གྲགས་སྡེ་སྤྱོད་ཚུལ་
བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་བྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གཞོད་ན། །འཇིག་རྟེན་
ཉིད་ལྟོས་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས། །བྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་ཚོད་གྱིས་
དང་། །ཕྱི་ནས་སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཤམ་ཏེ་
སེམས་ཙམ་བྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་མི་གཞོད་ན་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བསྟོས་
ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས་ཤིག །བྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་
འདིར་ནི་ཚོད་པ་གྱིས་དང་། ཕྱི་ནས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དེ་བདག་གིས་སྟོད་
གདབ་སྟེ་བསྟེན་པར་བྱའོ་ཞེས་ཐ་སྐད་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་དབང་བཙན་པར་
བསྟན་ཏོ། །

ལྔ་ གསུམ་པ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་མདོ་ལུང་གཉིས་དྲུག་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལ།
ས་བརྩུ་པའི་མདོ་ལུང་དྲུག་དོན་དུ་བསྟན་པ། ལང་ག་ཤེགས་ཀྱི་མདོ་ལུང་དྲུག་
དོན་དུ་བསྟན་པ། དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོ་ལུང་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ། སྤིང་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་གྱི་མདོ་ལུང་བཞུགས་པ།

དགོངས་པའི་ཚུལ་གསུམ་བཤད་པས་དྲུག་དོན་དུ་བསྟན་པ། དགོངས་གཞི་བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤད་པས་སེམས་སྤང་འགོག་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། མདོན་གྱུར་མདོན་ཕྱོགས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །
སྤིང་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་གང་རྟོགས་པ། །ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པ་ན་དེ།
གཤམ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པས་དོགས་ནས་ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་ན། ལུང་གི་
གཞོད་པས་འཇིགས་ནས་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་
ས་དུག་པ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ལ་གནས་
པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་སྤིང་པ་གསུམ་པོར་དང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་
དུ་གང་ཞིག་རྟོགས་པར་མདོལ་ས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བརྩུ་པའི་མདོལ་ས་
ཁས་ལས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ། དགོས་པ་ལོག་པའི་བྱེད་པོ་འགོག་ཚུལ། དགོངས་གཞི་
བྱེད་པ་སེམས་ཙམ་གཙོ་ཚུལ། གཞོད་བྱེད་སེམས་ལའང་རྩ་རྩེན་བསྟན་ཚུལ་
དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟག་བདག་བྱེད་པོ་བཀག་པ་རྟོགས་
ཕྱིར་དེས། བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་པར་རྟོགས། །དེ་ཕྱིར་སྟོན་སྟོན་ནི་
འཕེལ་བྱའི་ཕྱིར། །ལང་ཀར་ག་ཤེགས་མདོད་ལས་ཀུན་མཁུན་གྱིས། །ལུ་
སྟེགས་སྟོན་མཐོན་རི་འཛེམས་ངག་རང་བཞིན། །རྩི་རྩེ་འདི་ནི་དགོངས་པ་གཙང་
ཕྱིར་གསུངས། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་བྱོད་ཀྱི་འདོད་པར་ལྟར་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་
སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལུང་དེས་ནི་རྟག་པའི་བདག་

དང་སྤྱི་གཙོ་བོ་སོགས་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་བཀག་པ་དང་། ཀུན་
 རྒྱུ་ལྡན་གྱི་དོན་ཡིན་ལུགས་མ་ནོར་བར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ལུགས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་རབ་ཏུ་རྟོག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱོལ་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ཆོར་བ་པོ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་མདོར་
 བར་འབྱུང་བ་པར་འབྱུར་རོ་སྟེ་མཐོ། །དེ་འདི་སྟེ་མཐོ་དུ་སེམས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ལ་
 མདོར་བར་ཞེན་པས་ལས་རྣམས་ཡོད་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་ན་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དེ་
 བདེན་དམ་པར་ལས་ཀྱང་མི་དམིགས་སོ་སྟེ་མཐོ། །དེ་འདི་སྟེ་མཐོ་དུ་སེམས་ཏེ།
 འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་སྟེ། སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་
 གཉིས་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་སྟེ་བཀའ་སྤྱུལ་པ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་གོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །
 དེས་ན་བདག་བྱེད་པ་པོ་བཀག་ནས་སེམས་ཅམ་ཞིག་ཁོ་ན་བྱེད་པ་པོར་མཐོང་
 ཞིང་ཁམས་གསུམ་ནི་སེམས་ཅམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅམ་
 བྱེད་པོར་སྟོན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྟོ་ལྟན་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་སྟོ་ནི་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་
 མདོ་དེ་ལས། ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀུན་མདོན་པར་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱིས་ལུ་
 སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོར་སེམས་པའི་
 ལོག་རྟོག་གི་ཕྱི་མོ་འཕ་སྟོ་མཐོན་པོར་བཅུགས་པའི་ལྟ་ངན་གྱི་རི་བོ་རྣམས་

འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་ངག་གི་རང་བཞིན་དོན་དང་འདྲ་བ་འདི་ནི་མདོ་གཞན་དུ་
 སྤྱིད་པ་གསུམ་པོ་སེམས་ཅམ་དུ་བསྟན་པའི་དགོངས་པ་ལ་དོགས་པ་གཅད་པའི་
 ཕྱིར་གསུངས་པ་སྟེ། ས་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་
 ཅམ་སྟེ། ཞེས་པའི་དོན་མདོ་ལང་ཀར་གཤེགས་པས་བྱེད་པ་པོ་རྟོག་བདག་
 བཀག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ཕུང་
 པོ་དང་། །དེ་བཞིན་རྟེན་དང་རྟུལ་དག་དང་། །གཙོ་བོ་དབང་སྤྱུག་བྱེད་པོ་
 རྣམས་། སེམས་ཅམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཇི་བཞིན་རང་གི་བསྟན་བཅོས་དེ་དེ་ལས། ལུ་སྟེགས་
 རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་སོགས་དེ་དག་ སྤྱུལ་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་གཟིགས་
 བས། རྒྱུལ་བས་སེམས་ཅམ་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོར་གསུངས། །དེ་ཉིད་རྒྱུལ་ལ་
 སངས་རྒྱུས་བསྟན་ཇི་བཞིན། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅམ་གཙོར་གྱུར་འཇིག་རྟེན་ལ།
 མདོ་ལས་སེམས་ཅམ་ཞེས་གསུངས་གཞུགས་ནི་འདིར། །འཕོག་པ་དེ་ལྟར་མདོ་
 ཡི་དོན་མ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། ས་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་
 སེམས་ཅམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་
 འཕོག་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པའི་དངོས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་
 བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནད་ཇི་བཞིན་མ་ངས་པས། རང་རང་གིས་རྟོག་པས་བཅོས་
 པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་དང་དེ་ལས། ལུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས། སྤྱི་གཙོ་བོ་དང་གང་
 ཟག་སོགས་དེ་དག་སྟོད་བརྒྱད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་སྤྱུལ་པ་དེ་དག་བྱེད་པ་པོར་མ་

གཟིགས་ནས། རྒྱལ་པ་མིའི་སོངས་སྤོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱི་
སྤང་ཚུལ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཙམ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་གསུངས་
གྱི་ཕྱི་དོན་འགོག་པ་ནི་མདོའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློབ་རྒྱལ་པ་ལ་
སངས་རྒྱལ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆོ་ཆོག་སྤྲུལ་སངས་ཞེས་པའི་སྤྱི་མི་མདོན་པར་བྱས་
ནས་ཀུན་མཁུན་རྣམས་མཁུན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱལ་པའི་དོན་ཁོ་ནའི་ཐོག་ནས་གཙོ་
བོར་བཤད་དུ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་སེམས་གཉིས་
ལས་སེམས་ཙམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ཆོག་གྱི་མ་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་མི་མདོན་པར་
བྱས་ནས་འཛིག་རྟེན་ལ་མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་གཞུགས་
ནི་འདིར་གཏན་མེད་དུ་འགོག་པ་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་ལྟར་མདོའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་དག་སེམས་ཙམ་ཞེས་མཁུན་ནས། །དེ་
ལས་གཞུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་ན་ནི། །སྤང་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་
པོས་སེམས། །གཏི་མུག་ལས་ལས་སྦྱེས་པར་ཅི་ཕྱིར་གསུངས། །ཞེས་པ་སྟེ།
གལ་ཏེ་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་ཙམ་ཁོ་ནའོ་
ཞེས་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱི་མཁུན་ནས་ས་བཅུ་པའི་མདོ་དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
གཞུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་ན་ནི་སྤང་ཡང་ས་བཅུ་པའི་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་སེམས་ནི་གཏི་མུག་དང་འདུ་བྱེད་པའི་ལས་
ལས་སྦྱེ་བར་ཅིའི་ཕྱིར་གསུངས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ལས་ལས་སྦྱེ་བར་
འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལུགས་

སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་རབ་ཏུ་རྟོག་གོ། །བདེན་པ་
རྣམས་མི་ཤེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་མ་རིག་པའོ། །མ་རིག་པས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་
རྣམ་པར་སྤོང་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །ཞེས་སོགས་ནས་དེ་ལྟར་ན་སྤྱུག་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྗོན་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ཆོར་བ་པོ་མེད་པ་འདི་
མདོན་པར་འབྲུབ་པར་འབྲུར་རོ་སྟམ་སོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་ནི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉི་
བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙམ་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་
པར་བྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་མདོན་པར་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །ཞེས་
སོགས་གྱིས་མདོར་ན་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུ་ཡོད་པས་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་གསལ་བར་བྱས་མོད་ཀྱི། དེ་མེད་པས་དེ་ཡང་མེད་
པ་ཇི་ལྟར་ཞེན། མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་རྣམས་འགག་གོ། །འདུ་བྱེད་
འགག་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག་གོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱལ་པར་གསུངས་སོ། །

༥ གསུམ་པ་དགོངས་གཞི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པས་སེམས་
སྤང་འགོག་པ་ལ། བྱེད་པོ་རྣམས་ཤེས་གཙོ་ཚུལ། གཞུགས་སྤང་བཀའ་པ་མིན་
ཚུལ། གཞུགས་ཤེས་ཡོད་མཉམ་མེད་མཉམ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། སེམས་ཉིད་གྱིས་ནི་སེམས་ཙམ་འཛིག་རྟེན་དང་། །སྤོང་གྱི་
འཛིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་ཆོགས་འགོད། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྦྱེས་པར་
གསུངས། །སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་གཞུགས་

ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི། སེམས་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ།
 འཇིག་རྟེན་བྱེད་པ་པོ་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུང་
 རྒྱུ་ལས་གསུང་མེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་ནང་བཅུད་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་
 ཕྱི་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཏུ་འབྲས་མིན་སྒྲ་ཆོག་པ་འགོད་ཅིང་སྟེད་ལ། སྟོན་
 པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་འགོ་བཅའ་ལུས་པ་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་
 མིན་པའི་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས་ཤིང་། ལས་ཀྱང་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་
 ཡིན་པས། དེ་ནི་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པས།
 སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་སེམས་མེད་པར་
 སེམས་བྱུང་སེམས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་མོད་ཀྱི་
 གཟུགས་དེ་ལ་ནི་སེམས་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཞི་བ་ལྷན། ལྷགས་བསྐྱེད་པ་སྤྲུལ་པ་གཞི་སྤྲུལ་པས། ཁོ་ཆོག་པ་དེ་དག་ཅི་
 ལས་བྱུང་། རྟེན་འབྲས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སྤྲིག་སེམས་ཡིན་པར་སྟབས་པས་
 གསུངས། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ། བརྒྱུད་གི་
 གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་སོགས་
 བརྒྱུད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་ཡོད་པ་ནི་བཀག་པ་དེ་མཛད་སྟེ་སྟེ་བཅུ་པའི་
 དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ། སྤྱང་པོ་འཇིག་
 རྟེན་གཟུགས་ཏེ་ལྷ་ཆར་ཡོད། རྟེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན། རྣམ་
 འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྷ་འབྱུང་མི་འབྱུར། གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཇིན་
 ཅིག སེམས་ཡོད་ཉིད་ནའང་གཟུགས་མེད་མ་འཇིན་ཅིག རྟེན་ཤེས་ཤེས་རབ་
 རྒྱུ་མཛད་པར་སྤངས་ཀྱིས། ཁམ་ཆུང་ས་པར་སྤངས་ཤིང་མཛད་པའི་ཆོས་
 ལས་གསུངས། བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཞིག་ནས་ཀྱང་། བྱོད་ཀྱི་
 རྣམ་ནི་བཀག་པས་འབྱུང་མི་འབྱུར། རྟེན་ཉིད་དེ་ལྷ་འདི་རིམ་པས་དངོས་གདོད་
 བས། རྟེན་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་རིག་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་
 རྣམ་གཞག་མ་བརྟགས་གཟུགས་པའི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱང་པོ་
 ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་གཟུགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གཟུགས་
 པའི་སྟོན་སྤྱང་པོ་ལྷ་ཆར་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 འཆར་བར་འདོད་པའམ་དེ་དང་མཐུན་པའི་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
 གནས་སྐབས་ན་ཆོས་ཅན། སྤྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། རྣམ་འབྱོར་
 པའི་རིགས་ཤེས་ཆོད་མའི་དོར་སྤྱང་པོ་དེ་ལྷ་འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་བའམ་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་གསལ་རིག་འདི་ཡོད་པར་མ་
 འཇིན་ནིག། སེམས་ཡོད་པར་འདོད་པ་འདི་ནའང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མེད་པར་
 མ་འཇིན་ནིག་སྟེ། སྤྱང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཡོད་མོད་མཚུངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་སྟོན་པའི་མཛད་པར་སྤངས་ཀྱིས་

གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་། མདོན་པའི་ཆོས་ལས་ནི་གཟུགས་སོགས་རང་དང་
 སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོམས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་
 རིགས་པས་དབྱེད་ན་རྩལ་ཙམ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་དང་སྤང་ཙམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་
 ཀུན་རྫོག་ཏུ་ཡོད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་དག་བཤིག་ནས་ཀྱང་།
 སེམས་ཙམ་བྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཇུས་ནི་ཆོས་ཅན།
 ལོང་དུ་ལུང་རིགས་ཆོད་མ་གསུམ་གྱི་བཀག་པས་ན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་སྤང་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་མ་བརྟགས་གྲགས་ཙམ་
 དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དེ་ལྟའི་རིམ་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གདོད་ནས་དེ་ལོན་ཉིད་
 དུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱེད་དུ་སྐྱེས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བདེན་གཉིས་
 མ་ཉམས་པ་ལ་དོན་དུ་མེད་པ་དང་སྤང་ཙམ་ཐ་སྐྱེད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་སྤྲང་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བདེན་གཉིས་རིམ་པ་དེ་དག་བཤིག་ནས་ཀྱང་། ཞེས་པ་
 འདིར་། གཞིག་བྱ་གང་ཞིག །འཇིག་བྱེད་གང་གིས། རྒྱལ་ཇི་ལྟར་བཤིག་ཚུལ་
 གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་ཏེ། དངོས་པོར་སྤང་བའི་ཆ་ཀུན་རྫོག་
 དང་། དེ་ཉིད་དོན་དུ་རྩལ་ཙམ་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ་བདེན་
 གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་རྩ་བས་དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་རིག་བྱ། ཞེས་
 གསུངས་པ་དེའོ། །འཇིག་བྱེད་ནི་སེམས་ཙམ་པས་གཞན་དབང་རང་གི་དེ་བོས་

བདེན་པར་ཡོད་པ་འདོད་པས་དོན་དམ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། གཟུགས་སྒྲ་
 སོགས་སྤང་བ་བསྐྱེད་དེ་མེད་པར་འདོད་པས་ཀུན་རྫོག་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་
 འདིའོ། །དེ་ནི་རྩ་བར། དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་དེ་བོ་གང་། །དངོས་པོ་
 བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་། །བྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་པར་འགྱུར་
 འགྱུར་ལ། །ཡོད་དང་སྒྲོས་ཀུན་ཡུལ་ཡིན་རང་བཞིན་ཡོད། །སོགས་གཞན་
 དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་རྩ་ཆོག་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྟན་ཏེ།
 རྒྱལ་ཇི་ལྟར་བཤིག་ན་གཞན་དབང་རང་གིས་དེ་བོས་མི་སྟོང་པར་ཆོས་གཞན་
 གྱིས་སྟོང་པར་འདོད་པས་བཤིག་པ་སྟེ་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་རྒྱ་རྒྱུ་
 ལས་སྐྱེར་མི་རུང་མ་སྐྱེས་ན་དངོས་པོར་མི་རུང་བས་འདི་འདྲའི་གཞན་དབང་མོ་
 གཤམ་བུ་དང་འབྲེལ་བས་ཀུན་རྫོག་ཏུ་ཡང་མེད་པས་ཀུན་རྫོག་པའི་རྣམ་གཞག་འཇིག་
 གཞན་དབང་མེད་ན་དེའི་སྟེང་གི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ་མོ་གཤམ་བུའི་
 སྟེང་དུ་ཡོངས་གྲུབ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡོངས་གྲུབ་མེད་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་
 འཇིག་གོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་རང་གིས་རང་འཇིག་པ་ནི་ཀུན་གཟིགས་རིང་
 བོམ་ཆེན་པོའི་ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་འཇུག་ལས། རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཉིད་གྱིས་
 རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་མཐོང་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་
 བ་ནགས་ལ་རྒྱུད་གི་གཞོད་པ་བྱུང་ན་ཤིང་སྐྱབས་སུ་ཤིང་འགྱུར་ཏེ། ཤིན་ཏུ་
 གཞོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ནགས་ལ་མའི་གཞོད་པ་བྱུང་ན་ཤིང་གཤེད་དུ་
 ཤིང་འགྱུར་ཏེ། སྐྱབས་མེད་ཅིང་ལྷག་མ་མ་ལུས་པའི་བར་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་

བཞིན་ནོ། །འོ་ན་རང་གིས་རང་ལ་གཞོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་དག་སུ་ཞིག་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་ཅེ་ན། །འདི་ནི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་རང་རང་གི་སློང་མ་མེད་པར་མཐོང་
 བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོན་མེད་པར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་བས་སློང་བཅུ་ཅིང་
 ཡངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བལྟས་ན། རྒྱ་བཞོགས་པ་བཞིན་དུ་རང་གིས་རང་ཉམས་
 པར་བྱས་པ་མཐོང་བ་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྒྲོན་བྱུང་བ་ཚངས་པ་སའི་མེ་
 ཏོག་ཅེས་བྱ་བས། ཚངས་པ་མི་འཆི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྒྲིམ་པ། གྲེམ་ཚངས་པ་
 བྱོད་ཀྱི་སློ། ཤིན་ཏུ་བྱི་མ་མེད་པ་དག། སློ་གྲོས་ལྡན་པ་ངས་བལྟས་ན། ཚིག་
 རེ་ལ་ནི་བཞོགས་པ་བཞིན། ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚངས་པ་མི་འཆི་བའི་སློ་
 རང་གིས་ཤིན་ཏུ་བྱི་མ་མེད་པར་མཐོང་བས་སྒྲིམ་པའི་ཚིག་རྣམས། ཚངས་པ་
 སའི་མེ་ཏོག་གིས་བལྟས་ན། ཚིག་རེ་རེ་ལ་རང་བཞོགས་པ་བཞིན་དུ་རང་གིས་
 རང་ཉམས་པར་བྱེད་པར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 རྒྱུ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་སྤང་བར་བྱ་བའི་རྒྱུ་རྣམས་གངས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། དེའི་དབང་གིས་རྣམ་གངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་པས།
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་གངས་ཀྱི་རེས་པ་ཉམས་པར་བྱས་ཏེ་བཞོགས་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་
 འདོད་པའི་རྒྱུ་ཉམས་པར་བྱས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་རྒྱུ་ལས་སྤང་བར་
 བྱ་བའི་རྒྱུ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདོད་པས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་པས་བཞོགས་
 པ་བཞིན་དུ་རང་གིས་རང་ཉམས་པར་བྱས་སོ། །དབྱུ་མའི་རྒྱུ་ལས་ཡང་དག་
 པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་པས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་

བཞོགས་པ་བཞིན་དུ་རང་གིས་རང་ཉམས་པར་བྱས་པ་བཟོད་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ།
 གསང་བ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱུ་དང་འགལ་བས་གཞོད་དེ་ཞེས་ནི་མ་སྒྲིམ་ཏེ།
 འདི་ནི་གཞོད་དུ་བྱིན་ཀྱང་རང་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྐྱབས་ལ་ཞེན་པས་གཞོད་
 པར་མཐོང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །རང་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཉིད་ཀྱིས་རང་
 འཛིན་པར་བྱེད་པ་སྤང་བ་བཟོད་པ་ནི། སྐྱབས་མེད་ཅིང་སྤྲུག་མ་མ་ལུས་
 པའི་བར་དུ་ཡང་འགྱུར་བས། དེ་བས་ན་སྒྲོན་འདི་དག་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དབྱུ་མའི་བདེན་གཉིས་ལ་ཉམས་པ་ལྟ་ཅི་སེམས་
 ཙམ་རང་གི་བདེན་གཉིས་ཀྱང་བཤིག་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྟོ གཉིས་པ་ལང་གཤེགས་ཀྱི་མདོ་ལུང་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལ།
 ཡུལ་མེད་སེམས་ཉིད་སྤང་བའི་མདོ་ལུང་བཀོད་པ། དགོས་པ་གཟུགས་ལ་
 ཆགས་པའི་ཉོན་མོངས་བསྒྲོག་པ། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་མདོའི་རང་ལུང་བསྟན་
 པ། དགོངས་གཞི་ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་འགག་པ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་སྤང་ཡོད་མིན། སེམས་ནི་སྤྲ་
 ཚོགས་སྤང་དེ་ཞེས་གསུངས་པ། ཞེས་པ་སྟེ། ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་ལང་ཀར་
 གཤེགས་པ་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤང་བ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། རང་གི་སེམས་ནི་སྤྲ་
 ཚོགས་སུ་སྤང་དེ་ཞེས་གསུངས་པས་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་སེམས་ནི་ཡོད་དེ། དེ་
 ཉིད་ལས། ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མེད་དེ། སེམས་ནི་སྤྲ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྤང་།
 ལུས་དང་ལོངས་སྦྱོང་གནས་འདྲ་བ། སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་གང་དེ་དག་ལ། གཟུགས་
བསྒྲིག་པ་སྟེ་དེ་ཡང་བྱུང་དོན་ཉིད། །འདི་ནི་སྟོན་པས་བྱུང་དོན་ཉིད་གསུངས་
ཤིང་། །འདི་ནི་བྱུང་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་འཐད། །ཅེས་པ་སྟེ། ལང་ཀར་
གཤེགས་པའི་མདོ་སྟེ་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤང་བ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། སེམས་ནི་
སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྤང་དོ་ཞེས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་ལ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་
ཆགས་པ་བྲག་པོ་བསྒྲིག་པ་སྟེ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག་དེ་ཡང་
བྱུང་དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་སྟོན་པས་བྱུང་དོན་ཉིད་དུ་གསུངས་ཤིང་
ཚུལ་འདི་ནི་བྱུང་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྟེ་གཞན་ཡང་ནི། །བྱུང་དོན་ཉིད་དུ་
ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། སྤང་བཤད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་
སེམས་ཅམ་པས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་མདོ་སྟེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་སོགས་
གཞན་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། །བྱུང་དོན་ཉིད་དུ་ལང་གཤེགས་ཀྱི་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་
ནད་པ་ནད་པ་ལ། །སྤྲོན་པས་སྤྲོན་ནི་གཏོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱུས་
སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཅམ་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་པའི་ལུང་འདིས་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །འདིར་རང་འགྲེལ་ལས། སྟོན་སྟེ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟེ་གསུངས་བྱེད་བདག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་

པ་རྣམས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲོད་པོ་བསྟན་པས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྤྲོད་པོ་སྟོན་ཏེ། །ཞེས་བདེ་གཤེགས་སྤྲོད་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་
དེ་བདག་ཏུ་སྤྲོ་བའི་སྟེ་གསུངས་པ་ཁ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པས་བྱུང་དོན་ཡིན་
པར་གསུངས་པ་དང་། །རང་ལུགས་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
པལ་ཆེ་བར་གཤེགས་སྤྲོད་བསྟན་པའི་མདོ་རྣམས་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་ན་དེ་
གཉིས་མི་འགལ་ལམ་སྤྲོས་པའི་དོགས་པ་ནི་ལོས་ཡོད། །དེ་མི་འགལ་ལུགས་
བརྗོད་ན་སྐབས་འདིར་སྤྲོད་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། །སྤྲོད་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་གསུངས་པ་ནས་བཤད་པ་ངེས་དོན་དང་བདེ་
གཤེགས་སྤྲོད་པོ་གསལ་ཆ་དང་སྤང་བའི་ཆ་ནས་བཤད་པ་ལ་བྱུང་དོན་དུ་བཤད་
པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། །ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱིས་བདེ་གཤེགས་སྤྲོད་
པོ་ཡོ་ནས་གནས་པའི་ཆ་གཤེགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་འབྲུལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱང་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན། །མདོར་ན་སྐབས་འདིར་
སྤང་སྤྲོད་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་བཤད་ཚུལ་དང་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་
སོགས་ཀྱིས་གནས་སྤང་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་བཤད་
ཚུལ་ཡིན་པས་དོན་དུ་མི་འགལ་བར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་དག་ནི་དཀའ་བའི་
གནས་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་ཡི། །རྟོག་
གཤེགས་རིགས་པས་ནི་འགལ་འདུ་ཅམ་ལས་གནད་དུ་མིགས་པར་མི་རུས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི། །བདེ་སྐྱབས་རྟེན་ཅེས་

སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་པས། །
 དང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་མེད་ན་དེ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་བསལ་ཏེ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ནི། བདེ་སྐྱབ་ཏུ་
 དེས་པ་རྒྱེད་ཅེས་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། ཤེས་བྱ་ཡུལ་མེད་
 པར་ཤེས་ན་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་རང་ལུགས་ཀྱིས་བཀག་པར་འགྲུབ་པས་ན་དེ་ལ་
 དགོངས་ནས་དང་པོར་ཤེས་བྱ་ཕྱི་དོན་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ གསུམ་པ་དང་དེས་གྱི་མདོ་སྟེན་ལྟར་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་
 ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་བྱས་ཏེ། མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་བཤད་དོན་ཅན། དྲང་
 དོན་གསུངས་པ་འདྲ་ཉོགས་ནས་དྲང་བྱ་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་དེས་དོན་ཤེས་
 པར་གྱིས། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་
 པར་བྱས་ནས་དྲང་དེས་གྱི་དོན་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱལ་ཇི་ལྟར་ཤེས་དགོས་ན།
 མདོ་སྟེན་གང་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཀུན་རྫོབ་གཙོ་བོར་
 བཤད་པའི་དོན་ཅན་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་འདྲ་ཉོགས་པར་བྱས་ནས་དྲང་དོན་གྱི་
 གདུལ་བྱ་ཁ་དྲང་བའི་རྒྱལ་དུ་བཤད་པར་བྱ་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་
 བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་མདོ་སྟེན་རྣམས་དེས་དོན་གྱི་མདོར་ཤེས་པར་
 གྱིས་ཤིག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། །
 དེས་དོན་མདོ་སྟེན་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བྱ་

བསྟན། ཁོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་སྐབས་འདིར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་
 པའི་མདོ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་
 བས་བསྟན་པའི་མདོ་དེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

༥ ། རྒྱུ་མའི་དབྱུང་པ་གསུང་གནས་དཔྱེས་པའི་གཏམ་དུ་བྱི་ དོན་གྱི་དབྱུང་པ།

ཡང་དབྱུ་མ་འཇུག་པ་ལས། གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་
 ཞིང་། སྤྱིད་གསུམ་རྣམས་ཤེས་ཅོམ་དུ་རབ་ཉོགས་པའི། ཤེས་རབ་ལ་གནས་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ། རྣམ་ཤེས་ཅོམ་དུ་དེ་ཉིད་ཉོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་
 པ་ནས། དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་བྱས་ཏེ། མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་བཤད་
 དོན་ཅན། དྲང་དོན་གསུངས་པ་འདྲ་ཉོགས་ནས་དྲང་བྱ་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་དོན་
 ཅན་དེས་དོན་ཡང་ཤེས་གྱིས། ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་གིས་སེམས་ཅོམ་པས་
 ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བའི་གཞན་
 དབང་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ། མི་འདོད་པའི་
 ཐལ་བ་འཕངས་ཏེ། མདོ་ལས་སེམས་ཅོམ་དུ་གསུངས་པའི་ལུང་གི་དགོངས་
 པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་འཐད་ལྡན་དུ་བསྟན་པ་ལ།

རྩེ་མི་པམ་པའི་དབུ་མ་རྒྱུ་འགྲེལ་ལས། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་ཚུལ་
 འདི་ཀུན་རྩོམ་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་བདེན་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་འདིས་
 རྣམ་ཤེས་རང་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་པའི་ཆ་དེ་དག་གི་བྱ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དབུ་མ་དེ་ལ་སྣང་ཆོད་ཀུན་རྩོམ་གྱི་དངོས་པོ་འདི་མ་
 བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་སྒྲེཛོར་སྣང་ཙམ་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་
 པ་དང་། དཔྱད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མདོ་སྡེ་བ་སོགས་དོན་སྤྱི་ལྷགས་ལྟར་ཁས་
 ལེན་པ་ཡོད་ཀྱང་གཞུང་འདིར་ནི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་
 པར་བཞེད་པས་དབུ་མ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་ཉིད་རྟེན་སྒོལ་དང་བོར་འབྱེད་པར་
 མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྩོམ་གྱི་འཛིག་ཚུལ་འདི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཐ་སྐྱད་
 ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཞིང་། དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་
 དགོངས་པ་འང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐ་སྐྱད་དང་དོན་དམ་པའི་ཆོད་མ་སོ་སོའི་རྟེན་
 དོན་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་ཅུ་མོར་གྱུར་བ་སེམས་ཙམ་པ་
 ཡིན་པས་ལུགས་འདི་ལྟ་བུར་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཐ་སྐྱད་བདེ་ཞིང་། གཞན་ཡང་
 དགོས་པའི་མཆོག་དུ་མ་ཡོད་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་དང་། ཡང་དེས་ན་བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད་ཀྱང་ཕྱི་དོན་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་
 སྣང་བ་ཙམ་དུ་འདར་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་པས་ནི་ཐ་སྐྱད་སེམས་ཙམ་དུ་འདོད་པ་འདི་
 ཐེག་ཆེན་སྤྱི་ལྷགས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་སོགས་ཀྱིས་
 ཀྱང་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དེ་ལྟར་ཅིའི་ཕྱིར་མ་མཛད་སྟེ་ན། གོང་དུ་ཐོ་སྐྱད་

བཤད་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་དང་རྩེ་ས་སུ་མཐུན་པར་གཏན་ལ་པ་བ་ཆོ། སྣང་སྤྱིད་འཁོར་
 འདས་ཀྱི་ཆོས་འདི་ཀུན་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་འཛིག་རྟེན་ན་སྣང་ཆོད་གྲགས་
 ཆོད་ལྟར་གཞུང་བྱུང་བས་ཆོག་གི། འདི་ཀུན་མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་བྲལ་ཆེན་
 པོར་ཡེ་ནས་གཞན་པའི་ཕྱིར་སྣང་ཚུལ་ཐ་སྐྱད་ལ་གྲུབ་མཐའ་དཔྱད་པ་ཞིབ་མོར་
 གཞུགས་དགོས་པ་མིན་ཞིང་། སྣང་བ་དེ་ལ་སྒྲུ་རྟོག་གིས་གཞུགས་ཏེ་ཡོད་དོ་ཞེས་
 མེད་དོ་ཞེས་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་མིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་གང་དུ་
 ཁས་ལེན་ན་འང་དེ་དང་དེ་ལྟར་གཞན་ལུགས་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པས་དོན་དམ་
 དཔྱད་པའི་རིགས་པས་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རྟོག་བའི་ལོག་རྟོག་དག་གིས་ཙམ་ཡིན་
 གྱི། རང་ལུགས་ལ་མཆོན་མའི་དམིགས་གཏད་ཅི་ཡང་མེད་པས་ཁས་ཀྱང་ཅི་
 ཞིག་ལེན་ཏེ་མི་ལེན་ཏོ། ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་དེ་ལ་དམིགས་མཆོན་སྒྲོས་པ་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གཞན་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་ན་སྣང་བ་སེམས་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཀྱང་མི་དམིགས་མེད་དེ་ནི་ཐ་སྐྱད་ལས་འདས་པའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ།
 ཐ་སྐྱད་སྣང་བའི་རང་ཚུལ་འདི་ལ་གཞན་ན་ནི་ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་རིགས་པས་
 གཞོད་ཅིང་སེམས་ཙམ་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པས་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པས་ཆུར་མཐོང་གི་
 ས་ལས་མ་བཟུལ་བར་ཐ་སྐྱད་ཅིག་ཁས་ལེན་ན་འདི་ལས་གོང་དུ་གྱུར་བ་མེད་དེ།
 རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་དཔྱད་ན་གང་དུ་འདར་མ་གྲུབ་
 ཀྱང་། རང་དོར་བྱོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་དུ་སྣང་བ་འགོག་ཏུ་མེད་པ་འདི་

སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བའམ་རང་སྒྲུང་ཙམ་དུ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།
 དེ་ལས་བརྒྱུད་ན་ཐ་སྐྱད་ལས་འདས་པའི་དོན་དམ་པའི་ས་ཡིན་གྱི་འདྲིའི་གོང་དུ་
 གྲུང་པའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཅིག་མི་སྲིད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་དཔལ་
 ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཀྱང་། བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱིས་དངོས་
 པོའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུར་གཞིགས་པའི་དགོངས་དོན་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་
 གསལ་བར་མཛད་པའི་སྤྱིང་བོ་ནི་དེ་ཙམ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་ཕྱི་
 དོན་མེད་པར་བྱིན་གྱི་དངོས་པོ་འདི་དག་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་
 ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཇི་སྟེད་པ་གཞིགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱའི་དོན་ཡིན་པས་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་
 དངོས་སུ་དེ་ལྟར་ཞལ་བཞེས་མེད་ཀྱང་དེའི་དོར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་
 དག་གིས་འགྲུབ་ཀྱིས་པས་དོན་ལ་ཞལ་བཞེས་མཛད་དགོས་ཞེས་གསལ་བོར་
 གསུངས་འདུག་པས།

དྲི་བ་དྲི་ལན་གྱི་རིམ་པ་ལས་དྲི་བ། དེ་ལ་མཐའ་དབྱེད་

པ་འདི་ཡོད་དེ། གཞུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་
 ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་འབྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། །

ཞེས་པའི་ལན། གཞུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་དེ་འཛིན་པའི་

ཤེས་པ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་འབྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
 ཐལ་བ་ལ་སྒྱིར་འདོད་དེ། ཕྱི་རོལ་ཡུལ་དེ་དག་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཙམ་

ལས་ཕྱི་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ཨ་ཙཱ་ཤེན་དེ་བས། ལྷགས་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་གཞི་སྒྲུབ་ཡིས་བྱས། མེ་ཆོག་ཀྱི་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །དེ་འབྲུ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སྤྱི་གསེབ་སེམས་ཡིན་པར་གྲུབ་པས་གསུངས། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

དྲི་བ། དེ་ཉིད་ལས་འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་

བསྟོད་པ་ལས། མ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་མིན། །དེ་མེད་རྣམ་པར་ཤེས་མེད་པ། །དེ་
 ཕྱིར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག །རང་བཞིན་མེད་པར་བྱོད་ཀྱིས་གསུངས། ཞེས་
 དང་། མ་བྱས་སྒྱུ་མ་དང་མཚུངས་པར། ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན། །
 དེ་ཡི་དམིགས་པ་འང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེས་པར་སྒྱུ་མའི་དངོས་དང་འབྲ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་
 བཞིན་། ཁྲོ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་བྱིས། ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་
 ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ། བྱུང་བོ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཏེ་ལྷ་ཆར་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཡེ་
 ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ལ། །རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་དེ་ལྟ་འབྱུང་མི་འགྱུར། །
 གཞུགས་མེད་ཉིད་ན་སེམས་ཡོད་མ་འཛིན་ཅིག །སེམས་ཡོད་ཉིད་ན་འང་
 གཞུགས་མེད་མ་འཛིན་ཅིག །དེ་དག་ཤེས་རབ་ཚུལ་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །
 མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མདོན་པའི་ཆོས་ལས་གསུངས། །བདེན་གཉིས་རིམ་
 པ་འདི་དག་བཞིགས་ནས་ཀྱང་། །བྱོད་ཀྱིས་རྩམ་ནི་བཞག་པས་འགྲུབ་མི་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། འདིར་

ཡང་གཉིས་གཤམ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་རྟག་ཏུ་གནོད་པ་མེད་པས་
 གཟུགས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ངི་
 སྐད་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ། ཞེས་སོགས་
 བས་གང་ཆོ་འཐད་པའི་གཟུགས་མེད་པར་རྟོགས་ན་ནི་དེའི་ཆོ་གཉིས་གཤམ་ཡོད་
 པ་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སེམས་མེད་པར་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ལ།
 ཡང་གང་གི་ཆོ་སེམས་ཡོད་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་ནི་དེའི་ཆོ་གཟུགས་ཀྱང་རྟོགས་པར་
 བྱ་དགོས་ཏེ་གཉི་གཤམ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུང་ལས་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ཤེས་རབ་ཚུལ་མཛོད་སངས་རྒྱུས་
 གྱིས་། རྒྱུ་ཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མཛོད་པའི་ཆོས་ལས་གསུངས། གཟུགས་
 ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ནི་ཆོས་མཛོད་པ་ལས་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་
 སོགས་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ལྷ་ཆར་ཡང་མཚུངས་པར་གསུངས་ལ།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས་ནི་ལྷ་ཆར་ཡང་མཚུངས་པར་བཀག་པ་ཡིན་
 ཏེ། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡུང་
 དང་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡི། བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཤེག་ནས་ཀྱང་།
 ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཉི་བཀག་པས་འགྲུབ་མི་འགྱུར། གཟུགས་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ཅུ་ཞེས་འདོད་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་དག་གི་རིམ་པ་ངི་སྐད་དུ་
 སྒྲས་པ་བཤེག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བདེན་པ་དག་གི་རིམ་པ་དེ་དག་བཤེག་

བས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཉི་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་གང་གི་ཕྱིར་
 སྒྲར་རྣམ་པ་གཤམ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་དཔལ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པའི་བར་གྱི་ལམ། གོང་གི་ཐམ་བ་དེ་བྱེ་བྲག་དབུ་མ་ཐམ་

འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན་རྟགས་
 མ་གྲུབ། རྟགས་གྲུབ་པར་ཐམ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མ་
 བྲལ་སྟེ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་དེ་འཐད་ཕྱོགས་སུ་
 བཞེད་པ་གང་ཞིག། དབུ་མ་ཐམ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་སྤང་བ་སེམས་སུ་འདོད་
 བཞིན་དུ་སྐབས་འདིར་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་དེ་འཇིན་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་
 མཉམ་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་སྟེ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
 དབང་བཙན་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མཛོད་སེམས་སོགས་
 སྤྱིའི་ལུགས་ལ་སྐྱེ་ཤང་སྤང་བའི་ཤེས་པ་དེ་བདེན་པ་དང་། ཡུལ་སྐྱེ་ཤང་དེ་ཐ་
 སྐད་དུ་ཡང་མེད་པར་བཞག་པ་དེ་སྤྱིར་མི་འཐད་པ་མེད་ཀྱང་། ཐམ་འགྱུར་པའི་
 ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་བདེན་མཉམ་རྩུན་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། གཞུང་ཙ་
 བ་ལས། དབང་པོ་རབ་རིབ་བཙས་པ་སྒྲོ་གང་གིས། རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྱེ་
 རྣམས་གང་མཐོང་བ། དེ་སྒྲོ་ལ་ལྟོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ། དོན་གསལ་
 མཐོང་ལ་གཉིས་ཀ་རྩུན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མིག་རབ་

རིག་གི་ནད་མ་དྲག་པར་སྐྱེ་གད་མེད་ཟེར་ཡང་ཤེས་པ་དེའི་ངོར་བསྐྱེ་མེད་དུ་སྒྲུང་
 བ་བཞིན། རིར་བ་བྲག་ཁང་ཁྱིམ་སོགས་ཕྱི་དོན་སྒྲུང་པའི་ཤེས་པ་དེ་མ་དག་པར་
 དུ་སྒྲོ་དེ་ལ་བྱ་བྱེད་བསྐྱེ་མེད་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། བྱེད་པར་གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་
 པར་སྐྱེ་བ་དེ་དང་ཉེ་གུང་ཡོད་པར་སྐྱེ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་བདེན་མཉམ་རྩུན་མཉམ་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ།
 དེའི་གནད་ཀ་གང་ལ་ཐུག་ན་འབྲུལ་དོ་ཙམ་དུ་ནི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་ཕྱི་དོན་ཡང་
 བསྐྱེ་མེད་དུ་སྒྲུང་བ་བཞིན་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གུང་རུང་བ་དང་། དོན་ལ་ནི་དེ་
 གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་ཐད་ཀར་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མས་སྒྲུང་བ་དེ་ལ་སྒྲ་རྟོག་
 གིས་གཞུག་ཏེ་ཡོད་དེ་ཞེ་འམ་སོགས་ནས་ཅི་ཞིག་ལེན་ཏེ་མི་ལེན་ཏེ། ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས་པ་ཉིད་ནས་དྲངས་མ་ཐག་པ་ལྟར། གཞུང་འདིར་ཡང་།
 གཞུགས་མེད་ཉིད་ན་སེམས་ཡོད་མ་འཇིག་ཅིག་སོགས་ཉིད་ཀྱིས་དྲངས་པའི་རྩ་
 འགྲེལ་རྣམས་ནས་གཞུགས་སེམས་གཉིས་ཡོད་མཉམ་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་
 པ་ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀ་འབྲུལ་སྒྲུང་གི་རྩུན་རིས་ཡིན་པ་མཉམ་པ་ལ་མཐོང་མན་
 བྱིད་བྱེད་བ་ཕྱེ་མི་དགོས་པར། དེ་སྒྲོ་ལ་ལྟོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་
 ཐ་སྐྱོད་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། མི་པམ་ཆོས་རྒྱུ་ ཕྱི་
 དོན་མེད་པར་ཕྱི་ནད་གི་དངོས་པོ་འདི་ཀྱན་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་
 དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་དེ་ལྟར་ཞུ་བ་བཞེས་མེད་ཀྱང་དོན་ལ་ཞུ་

བཞེས་མཛད་དགོས་གསུངས་པ་ནི་སྤྱིར་འབྲུལ་སྒྲུང་དེ་ལ་འང་འབྲུལ་སྒྲུང་སྐབ་
 མཐུག་གི་དབང་ལས་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་ཕྱོགས་འབྱེད་པའི་རིགས་པའི་འཐད་པ་
 བཅུག་ནས་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་འཇུག་པའི་གཞུང་དང་ག་ལ་འགལ།
 དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་དོན་ལ་དེ་ལྟར་བཞེད་ཀྱང་རྒྱ་བའི་བཞེད་ཆོད་ཐམས་ཅད་ཐལ་
 འགྱུར་པའི་གྲུབ་མཐར་ཡང་བཅུག་ག་ལ་དགོས།

དེག གཞན་ཡང་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཁམས་གསུམ་འདི་ནི་
 སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པའི་ལུང་དེ་སྐྱས་ཟེན་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་ཁས་ལེན་
 རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། ཇི་
 ལྟར་དེ་ཉིད་རྟོགས་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད། །དེ་བཞིན་སེམས་ཙམ་གཙོ་བྱུར་
 འཇིག་རྟེན་ལ། མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་གཞུགས་ནི་འདིར། །
 འགོག་པ་དེ་ལྟར་མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་འདི་དག་སེམས་ཙམ་ཞེས་
 མ་ཁྱེན་ནས། །དེ་ལས་གཞུགས་ཉིད་བཀག་པར་མཛད་ན་ནི། སྐྱར་ཡང་དེ་
 ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སེམས། །མ་རིག་ལས་ལས་སྐྱེ་བར་ཅིའི་ཕྱིར་
 གསུངས་། ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་གཞུགས་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི། སེམས་
 བཞིན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ།
 རྒྱུ་གི་གཞུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ།
 དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་བཀག་པའི་དོན་བྱས་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཙམ་གྱི་སྐྱས་ཤེས་བྱ་འགོག་པར་མི་རུས་པར་བཛྲོད་ནས་རྣམ་པ་

གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་འགོག་པ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
 བཤད་པ་ཞེས་སོགས་ནས་དེའི་ཕྱིར་འདིས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཙོ་
 བོ་ཉིད་ཡིན་པ་སེལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཞིག་ཙམ་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་
 བོ་མེད་དོ་ཞེས་ཡོད་པ་ཉིད་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་
 མིན་ཏེ། །སེམས་ནི་སྒྲ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྤང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དེ་ཡང་
 སྒྲས་བྱིན་ལྟར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཇུག་
 པ་ལས། མདོ་སྡེ་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་དོན་ཡོད་མིན། །སེམས་ནི་སྒྲ་ཚོགས་སྤང་
 དོ་ཞེས་གསུངས་པ། །གཟུགས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་གང་དེ་དག་ལ། །གཟུགས་
 རྒྱུ་པ་དེ་དེ་ཡང་བྱང་དོན་ཡིན། །འདི་ནི་སྟོན་པས་བྱང་དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་།
 འདི་ནི་བྱང་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་འཐད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ།
 དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འདི་ནི་བྱང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གང་དག་གཟུགས་
 ལ་ཤིན་ཏུ་རེ་བ་དང་བཅས་པ་དེའི་རྒྱུ་ཅན་གྱིས་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་
 དང་ར་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པས་དེ་དག་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་དང་སྦྱར་བ་ལ་
 བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་
 དག་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་གཞོས་
 པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་ཅན་དག་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་འཛེམས་པའི་ཀེང་

རུས་ལྟར་དེ་ལྟ་བུར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་སེམས་ཙམ་ཉིད་དུ་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར།

ཞེས་པའི་ལན།

ས་བཅུ་པའི་མདོ་དང་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་
 མདོ་ལས་ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཚེས་ཅན། སྐབས་འདིར་
 སྒྲས་བྱིན་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྟོན་མེད་དེ། འདིར་ཕྱི་དོན་བྱུང་བ་སྒྲུ་
 མེད་དུ་ཡོད་པ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རང་འགྲེལ་ལས། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པར་བྱུང་
 པས་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དེ་ཁོ་ནར་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྗེས་སུ་བརྟེན་པ་
 བོ་དེ་སྟེག་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་གོང་
 སྟོམ་ལྟར་ས་བཅུ་པའི་མདོ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལུང་རྣམས་ཀྱང་
 གཟུང་བ་ཕྱི་དོན་དང་དེ་འཛིན་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་རྣམས་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་
 ཐད་ཀར་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་དུས་གཟུགས་དང་དེ་འཛིན་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་བྱ་
 བྱེད་བསྒྲུ་མེད་དུ་སྤང་བ་ལྟར་འཇུག་པ་འདིར་ཡང་བདེན་མཉམ་རྩུན་མཉམ་ལས་
 བཟང་ངན་གྱི་བྱུང་པར་འབྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྟོམ་སྟོམ་
 གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ། །དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་ཀ་འང་རྩུན་པ་ཡིན། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེས་སྟོན་ལས་ཀྱང་། ལུན་མོང་བཟླ་བྱ་མེད་བྱུར་ན།
 སེམས་ཙམ་བཞིན་དུ་ཡུལ་མེད་པར། །ཤེས་ཉིད་ཡུལ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས། །དེ་

ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་མེད་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ཡང་། འོན་པ་མེད་
 པར་འདྲ་བ་ལ། གཞུང་འཛིན་གཉིས་པོ་འདྲ་ཀུན་རྩོམ་ཏེ། སྤྲོད་བར་མཉམ་
 ཕྱིར་གང་སྤྲོད་པ། འདྲ་བ་བརྟགས་ནས་གཞུང་འཛིན་གཉིས། ཡོད་མེད་ཕྱེས་
 པ་མི་འཐད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བབས་པ་
 ཡིན་ནོ། བྱ་སྤྲོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལ་ཡང་འབྲུལ་སྤྲོད་གི་བག་ཆགས་སྤྲོད་
 མཐུག་གི་རིམ་པ་ཕྱེས་ཏེ་བཟང་བཤད་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ན་རྒྱ་བས་ཀྱང་། སྤྲོད་
 འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་དེ་བདེན་པ་ཡིན། སྤྲོད་མེད་དེ་རྒྱུན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་
 ལས་བདེན་མཉམ་རྒྱུན་མཉམ་དུ་གཤམ་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་དོན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲོད་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང་། དེ་
 འཛིན་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ལོས་བཞེད། དེས་ན་སྤྲོད་པའི་ཤེས་པ་འཐད་ལྟར་དེ་
 འཛིན་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྤྲོད་པ་ལྟར་བྱ་བྱེད་མི་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་དེ་འཛིན་ཀྱི་སྟོབས་
 ཡོད་ན་དེའི་ཡུལ་ཡང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། འབྲུལ་སྤྲོད་གི་བག་
 ཆགས་དང་འབྲུལ་རྒྱ་སྤྲོད་པ་མཐུག་གི་དབང་གིས། ཡུལ་ཕྱི་དོན་མེད་པ་དང་
 གསལ་རིག་ཅི་ཡོད་པའི་བྱེད་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིན་བྱེད་ཐ་དད་པ་
 གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཏེ་གཅིག་གིས་གཅིག་སྤྲོད་པ་ནི་ནམ་ཡང་མི་བྱེད་ཤིང་།
 མདོར་ན། མདོ་ལས། གང་འཛིན་ཏེ་ན་ཡོད་པ་དེ་དང་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞེད་
 རོ། རྟེན། ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་སྤྲོད་པ་དང་། ལང་གཤེགས་ལས།
 ཕྱི་རོལ་སྤྲོད་པ་ཡོད་མེད་དེ། སེམས་ནི་སྤྲོད་པ་རྣམས་སྤྲོད་པ་ལས་འདྲ་དང་།

ཡོད་སྤྲོད་གནས་འདྲ་བ། སེམས་ཅི་མ་དུ་ནི་དང་མཐུན་དོ། ཞེས་སྤྲོད་པ་
 སེམས་སྤྲོད་གསུངས་པ་དང་། ཡང་མདོ་ལས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་མཐུན་
 ཡིན་ཏེ། མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་མཐུན་ཡིན་ཏེ། འདྲ་བ་གཉིས་ཀའི་མཐུན་ནི་
 རབ་སྤྲོད་པ་ཏེ། མཁས་པས་དབྱུས་ལ་འདྲ་གནས་པར་ཡོད་མི་བྱ། ཞེས་
 མཐུན་བཞི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྤྲོད་པ་
 གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་འཛིན་ཏེ་ན་མཐུན་འཇུག་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཐ་
 སྤྲོད་དབྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་རིགས་པ་
 ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་བྱ་དང་དགོས་པ་ཐ་དད་ལ་བཞེན་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་
 པས་འགལ་འདྲུང་མི་ལྟོ། །

དེ་ག གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་འཛིན་པ་ཐ་སྤྲོད་ཀྱི་
 གནས་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོབས་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པར་ཐམས། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཐ་སྤྲོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་སྤྲོད་པ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐམས། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་
 སྤྲོད་པས་བཟེད་བྱེད་ཀྱི་གདོན་ཀྱིས་བཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྤྲོད་པ་
 འདེབས་པ་འདི་ནི་ཅི་ནས་བདག་གིས་གཡང་སར་ལྷུང་བར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་
 བར་དམ་པ་སྤྲོད་ཏེ་སྤྲོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་དང་རིགས་པའི་གསལ་སྤྲོད་
 བཟང་པོ་བཏབ་པའི་ཆོས་ཆེར་ནན་ཏེ་བཟུང་བར་བྱེད། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟགས་ན་མི་ཤམ་རང་ལུགས་ལ་ཕྱི་རོལ་ཕྱི་དོན་

གཏན་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་དེ་དག་ལ་མ་གྲུབ་པ་འཕམ་ཡང་ན་མ་
 བྱུང་པའི་ལན་འདེབས་དགོས་པས་དེ་ལྟར་ན་ཙུ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་དག་གི་
 དགོངས་པ་གང་ཡིན་དང་། བྱུང་པར་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཡོད་
 པར་མི་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་
 པར་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་སྒྱུར་ན་ཆོག་འགྲེལ་བཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་ཡང་
 གཞུགས་མི་འགོག་ཅེས་དང་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བཟུང་བ་སྒྱུར་འདེབས་སུ་བཤད་པ་
 སོགས་ལ་དོན་དམ་གྱི་བན་ཆད་སྒྱུར་བའམ་ཡང་ན་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཕྱི་
 རོལ་དོན་དུ་སྒྱུར་བ་མི་འགོག་ཅེས་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན་བཞད་གང་གྱི་རྒྱུ་
 དེ་ལས་ཆེ་བ་མེད་པས་ན་གཞུང་དེ་དག་གི་འབྲུ་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་ལེགས་པར་
 གསུངས་པར་ལུ་ལུ།

ཞེས་པའི་པར་གྱི་ལན་ལ།

གོང་སློབ་གྱིས་པལ་ཆེར་འབྲུས་
 པར་སེམས། གཞུགས་མི་འགོག་ཅེས་དང་། ཕྱི་དོན་མེད་པར་བཟུང་བ་སྒྱུར་
 འདེབས་སུ་བཤད་པ་དེ་དག་གྱུང་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྒྲུང་རོར་བྱ་བྱེད་བསྟུ་མེད་དུ་ཡོད་
 བཞིན་མེད་པར་བཤད་ན་ཆད་པར་ལྟ་བུ་དང་སྒྱུར་འདེབས་སུ་ཐལ་བར་གསུངས་
 པ་ཡིན་ལ། དེའང་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་
 མ་གཏོགས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་རང་གི་དགོངས་པ་དབང་བཙན་དུ་བྱས་ཏེ་
 གསུངས་པ་ནི་གཏན་ནས་མིན་ཏེ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་
 གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་བླངས་ཀྱི་རང་

དབང་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ཁོ་ནས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
 ཕྱིར་གང་གིས་ཁས་བླངས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲོ་ནས་སེམས་བཞག་པས་པར་འོས་པ་
 ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་སྒྲོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། གལ་ཏེ་བྱོང་ལ་འཛིག་
 རྟེན་མི་གཞོད་ན། །འཛིག་རྟེན་ཉིད་སྒྲོ་སྒྲོ་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས། །བྱོང་དང་
 འཛིག་རྟེན་འདིར་ནི་ཚུད་གྱིས་དང་། །ཕྱིས་ནས་སྟོབས་ལྷན་བདག་གིས་བསྟེན་
 པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་རོར་བྱས་ནས་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྒྱུར་བ་མི་འགོག་ཅེས་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན་བཞད་གང་གྱི་རྒྱུ་
 དེ་ལས་ཆེ་བ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་བདེན་ན་འཇུག་པའི་ཙུ་འགྲེལ་དེ་དག་དེ་ལས་ཀྱང་
 བཞད་གང་གྱི་རྒྱུར་ཐལ་བར་སེམས་སོ། །

དེ་ག

ཡང་འདི་ལ་རང་དགར་སྒྲ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་རྩེ་མི་པམ་པའི་
 གསུང་རབ་ལ་སྤྱི་བྱེད་བྱུང་གྱིས་དེའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྐྱད་གྱི་སྒྲུང་ཚུལ་ལ་ཕྱི་དོན་
 འདོད་པས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་མི་འགལ་ལ། ཐ་སྐྱད་གྱི་གནས་ཚུལ་
 སེམས་ཙམ་དུ་འདོད་པས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ལུང་ཡང་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་
 འགྲེལ་ཆོག་པ་དེས་ན་འདི་འདྲའི་ནི་བ་ཆ་བྱེད་པ་ལིན་ཏུ་མཛོས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཡང་།
 དེ་ལ་འང་ཐ་སྐྱད་གྱི་སྒྲུང་ཚུལ་ཟེར་བ་རིགས་པས་མཐར་བསྐྱལ་ཆོ་མ་བཟུགས་
 འཛིག་རྟེན་པའི་སྟོའི་སྒྲུང་ཚུལ་ལས་སྒྲུང་རོར་ཕྱི་དོན་ཡོད་ཟེར་བ་ཡིན་པས་དེ་
 ལྟར་ན་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་སྒྲུང་ན་ཡོད་པས་བྱུང་པ་ཁས་བླངས་ཆར་བས་ཆོས་དང་
 གང་ཟག་གི་བདག་གྱུང་ཡོད་དེ་ཞེས་ཁས་ལོང་ལ་དགོ་མཚན་དུ་སྒྲོགས་དང་གཟི

བཟིན་ཆེ་བར་འདུག། ༡༡། ཞེས་ཟེར།

ཡན། དེ་ནི་དངོས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཁན་ཡོད་མེད་མ་འཆའ་
ཀྱང་ཆོས་རྗེ་མི་པམ་མཆོག་གི་གསུང་གི་བཤའ་ལས་དེ་ལྟར་འགྲེལ་ཡང་མི་འབྲང་
པ་མེད་པར་སེམས་ཏེ། དམ་ཆོས་དོགས་སེལ་ལས། སེམས་ཚམ་པའི་ལུགས་
ལ་ཐ་སྐད་སྒྲུང་ཚུལ་དང་བརྟུན་ན་ཕུང་པོ་ལྗེ་རྣམས་གཞག་ཀྱང་ཡོད། བེམ་ཤེས་
ཀྱི་རྣམས་གཞག་ཀྱང་ཡོད། ཕྱི་དོན་དང་ནང་གི་འཛིན་པའི་རྣམས་གཞག་ཀྱང་ཡོད་པ་
ལ་སོགས་སྒྲུང་ཚུལ་ཐམས་ཅད་མ་ཉམས་པར་འཛོག་ཤེས་ཀྱི་དེ་མེད་ཅེས་སུ་ཞིག་
གིས་སྒྲུས། གནས་ཚུལ་ཡང་དག་པར་དབྱུང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཟུགས་
ལ་སོགས་པའི་བེམ་པོས་བསྐྱས་པའི་ཕྱི་དོན་མེད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོང་མེད་
དེ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འོན་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་སྒྲུང་ན་ཡོད་པས་བྱུང་པ་ནི་མི་འདོད་དེ། འཇུག་པར།
མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་སུ་སྟེགས་ཅན། རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་
བཞིན་བརྟགས་པ་དང་། སྐྱུ་མ་སྒྲིག་སྐྱུ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་། རྟེན་དག་
འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་པ་ལ་
སྒྲུང་ན་ཡོད་པས་བྱུང་པ་ལས་བྱུངས་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཆོས་དང་གང་ཟག་
གི་བདག་ཡོད་པར་ལས་ལེན་པའི་དགོ་མཆོན་སྟོགས་པའི་སྟོན་དུ་གྱུར་ན། སྟོན་
པ་བཀའ་རྒྱུན་ཅན་དང་། དཔལ་ལྷན་ལྷན་གསལ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དང་གང་ཟག་
གི་བདག་ཡོད་པར་སྟོགས་པའི་དགོ་མཆོན་ཅན་ཞེས་པའི་ཁྲེལ་དགོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་

པར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་པ་ལ་སྒྲུང་ན་ཡོད་པས་བྱུང་པར་ལས་བྱུངས་དགོས་པ་
གང་ཞིག་ ཞང་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་སྟོན་པས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་ཅོད་
ཀྱི། ང་ནི་འཛིག་རྟེན་དང་མི་ཅོད་དེ། གང་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་
ངས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། ཞང་འཛིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་
ཀྱང་མེད་པར་བཞེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟོགས་སྟོང་གི་དྲི་བ་
ཟབ་རྒྱས་དེ་འདྲར་སྐྱེས་སྐྱུངས་དམན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་མཐུན་གྱི་ལན་དུ་མི་
འགྱུར་མོད། རང་སྟོགས་པའི་སྒྲུང་དུ་གང་བྲན་སོར་མོའི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཉེས་
རིས་སུ་ཐལ་བ་ལ་མི་ཁྲེལ་བར་དག་བྱེད་ལུང་རིགས་གཙང་མས་བྱི་དོར་གནང་
བའི་གསོལ་འདེབས་ཞུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ལས། ཡང་སངས་
རྒྱུས་པས་དུ་བ་དེ་དུ་བ་ལས་གཞན་མེ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་གཞན་སྐྱེ་ལས་
ལེན་ཅིང་། གཞན་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འདོད་ལ། ལུན་པ་ལས་མེ་ལྟེ་མི་སྐྱེ་བར་
འདོད་པ་གཉིས་ལས། གཞན་ལས་གཞན་སྐྱེ་ན་མེ་ལྟེ་ལས་ཀྱང་ལུན་པ་སྐྱེ་བར་
ཐལ་ལ། མེ་ལྟེ་ལས་ལུན་པ་མི་སྐྱེ་ན། མེ་གཞན་ལས་དུ་བ་གཞན་སྐྱེ་བར་ཡང་
མི་རིགས་པར་ཐལ་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀར་གཞན་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
འགལ་བ་སྐྱུང་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི། འཇུག་པ་ལས། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་
ཏེ་གཞན་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི། འོན་མེ་ལྟེ་ལས་ཀྱང་ལུན་པ་མཐུག་པོ་འགྱུར་

བར་འགྱུར། ཞེས་བཅོམ་དུས། བྱམ་པ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ན་མུན་པ་ལས་
གཞན་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོད་དུ། ཁྱེད་པ་ལས་གཞན་མེ་ལས་དུ་
བ་སྐྱེ་བའང་མི་རུང་ལ་དུ་བ་ལས་གཞན་མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་ཚོད་དུ་མུན་པ་ལས་
གཞན་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་སྐྱེ་བར་མགོ་མཉམ་པས་བྱམ་པ་གྲུབ་པར་བྱེད་དོ།
གོ་བདེ་བར་བྱས་ན་མེ་ལྷེ་ལས་ཚོས་ཅན། མུན་པ་སྐྱེ་བར་ཐལ། བྱོད་ལས་མུན་
པ་གཞན་མུན་པ་ལས་ཀྱང་བྱོད་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅས་པའོ། ཁག་ཏེ་དུ་བ་
ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་མེ་ལྷེ་ལས་དུ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པས་དུ་བ་བསྐྱེད་
ལ། མུན་པ་ལས་གཞན་མེ་ལྷེ་ལས་མུན་པ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པས་མི་སྐྱེ་འོ་
ཞེས། བྱད་པར་དེ་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མ་
གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། མེ་ལས་དུ་བ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་ལ། མེ་ལྷེ་མུན་པ་
བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་བྱད་པར་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གཞན་
ལས་སྐྱེ་བ་དག་ག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

ལྟེན་གསུམ་པ་རྒྱ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་གཅེར་བུ་པ་འགོག་པ་
ལ། གཞུང་དོན་དང་། དེ་ཀུན་མ་བྱེད་ཀྱི་མེད་འོད་ཟེར་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་
ཚུལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་རོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་
ཕྱིར། རྒྱུད་ཟེན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། འདི་ནི་འཇིག་
རྟེན་ལས་མིན་དེ་ཉིད་ཡང་འདོད་མིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་

པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། གཅེར་བུ་པ་ན་རེ་བུ་མ་པ་དེ་རང་དང་བདག་ཉིད་
གཅིག་པའི་རྒྱ་འཇིག་པ་ལས་སྐྱེ་བས་བདག་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། དབྱུག་གུ་དང་ཇ་
མ་ཁན་སོགས་ལས་སྐྱེ་བས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བས་དེས་ན་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་
ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བཅོམ་པའི་ཉེས་པ་མེད་
དོ་ཞེས། བུ་མ་པ་ཚོས་ཅན། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་རོ་བོ་མ་ཡིན་
ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། རྒྱུད་ཟེན་ཉེས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་དེ་ལས་བྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་
ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། སོགས་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། གཞན་ལ་
བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། འོ་ན་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་
མུན་པ་མཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་འབབ་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མིན་ལ་
དེ་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་རིགས་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྤྱིར་གྱི་རིགས་པས་
བདག་གཞན་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་གྱི་
རིགས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞིང་རབ་ཏུ་བརྟགས་པ་
འདི། དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་འང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། གཞན་
ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། ཅས་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ལས། དེ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་
པས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དག་ག་པ་དང་། ཞེས་སོ། །

ལྔ བཞི་པ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་རྒྱུ་འཕེན་པ་དགག་པ་ལ།
གཞུང་དོན་དང་། དེ་ཀུན་མཁུན་ཆེན་པོས་ཇི་ལྟར་བཀའ་ཚུལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལའང་དེ་བོ་ཉིད་རྒྱུར་སྒྲ་བ་དང་། འབྱུང་བཞི་རྒྱུར་སྒྲ་བ་གཉིས་
ལས།

དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འབྱུར་ན་ནི། །དེ་ཆོ་
མཐའ་དག་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འབྱུར་ཞིང་། །འབྲས་འབྱུང་ཆེད་དུ་
འཇིག་རྟེན་འདི་ཡིས་ས་པོན་ལ་སོགས་ནི། །བརྒྱ་ཕྱག་དག་གི་སྒྲོན་མཉམ་སྤྱད་པར་
བྱེད་པར་ཡང་མི་འབྱུར། །གཤམ་ཏེ་འགོ་བརྒྱ་ཡིས་སྟོང་པར་གྱུར་ན་ནམ་མཁའ་
ཡི། །མཁའ་ལ་ཡི་རྩི་མདོག་ཇི་བཞིན་གཟུང་དུ་མེད་ཉིད་ན། །ཤིན་ཏུ་ཆེས་བཀྲའི་
འཇིག་རྟེན་འཛིན་པའང་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །རང་གི་སྒོ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་
ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུང་འཕེན་པ་ན་རེ། དངོས་པོ་
ནམས་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བས་གོང་གི་སྒྲོན་ནམས་མེད་དེ། དབང་ཕྱག་ནག་པོའི་
གཞུང་ལས། ཉི་ཤར་རྒྱ་པོ་ཐུར་དུ་འབབ་པ་དང་། །སྙན་རྒྱུ་ཆོར་མ་གཟེངས་
རིང་ཚོ་བ་དང་། །རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་བཟླ་ན་སྤྱག་པ་ནམས། །སྤྱུང་ཡང་མ་བྱས་པོ་
བོ་ཉིད་ལས་སྒྲུབ། །ཅེས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཞོ་ན། གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་རྒྱ་མེད་ཁོ་
ནར་དངོས་པོ་ནམས་སྐྱེ་བ་ལྟ་ཞིག་ཡིན་པར་འབྱུར་ན་ནི་དེའི་ཆོ་སྒྲོན་འདི་ལྟར་
ཡོད་དེ། དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཆོས་ཅན། དུས་རྟག་ཏུ་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་
ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འབྱུར་ཞིང་། །འབྲས་བུ་ལོ་ཐོག་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་

འདི་ཡིས་ས་པོན་དང་རྒྱ་ལུང་འགྲོམས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་
དག་གི་སྒྲོན་ས་ཆོང་སོ་ནམས་ཀྱིས་རྒྱ་ལོར་གསོག་ཅིང་སྤྱད་པར་བྱེད་པར་ཡང་
མི་འབྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་ནམས་རྒྱ་མེད་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར།
གཤམ་ཏེ་འགོ་བརྒྱ་ཡིས་སྟོང་པར་གྱུར་ན་སྒྲོན་གྱི་ནམ་གཞག་འདི་ཡང་ཡོད་དེ།
འགོ་བ་ནམས་ཆོས་ཅན། ནམ་མཁའ་ཡི་མཁའ་ལ་ཡི་རྩི་དང་མདོག་ཇི་བཞིན་དུ་
ཆོད་མས་གཟུང་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འབྱུར་བར་ཐལ། རྒྱ་ཡིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཆེས་བཀྲ་བའམ་མང་བའི་འཇིག་རྟེན་མདོན་
སྤུང་དུ་འཛིན་པའང་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱུང་འཕེན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱིས་སྒྲོན་པོ་འཛིན་པའི་རང་གི་སྒོ་སྒྲོན་པོ་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་
འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འབྱུང་བ་རགས་པར་སྔོངས་ན་ཕྱ་བ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་
མི་རྟོགས་ཚུལ། དེ་འབྲའི་ལྟ་བ་དན་པའི་རྟེན་དུ་འབྱུར་ཚུལ། གོང་དུ་བཀག་
པ་ལས་གཞན་པའི་འབྱུང་བ་མེད་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ་དེ་དག་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་གིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོའི།
ཡུལ་དུ་འབྱུར་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ན། །གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་
མཐུག་པོ་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པ། །དེས་ནི་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡང་དག་
རྟོགས་པར་འབྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། འབྱུང་བཞི་རྒྱུར་སྒྲ་བའི་རྒྱུང་འཕེན་པ་ན་རེ།

ཕྱིན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་འབྱུང་ཞིང་། སེམས་དང་
 སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱང་པ་མའི་བྱ་བྲག་གི་འབྱུང་བཞི་ལས་སྒོ་བྱུང་དུ་འབྱུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འབྲས་ཆན་སོགས་ལ་པ་བ་བྱ་བ་པ་ལས་སྒོ་བྱུང་དུ་ཕྱུ་སྒྲིལ་
 འབྱུར་འབྱུང་བ་བཞིན། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་སྒྲིལ་དང་ཕྱི་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིན་པ་
 སངས་རྒྱུ་པ་པ་བྱ་བ་པ་ཅམ་ལས་མེད་དེ། ཇི་ཅམ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་
 བཞི། རྒྱུ་སྤྱོད་དེ་ཅམ་ཁོ་ནར་བད། བཟང་མོ་མང་ཐོས་གང་སྤྲུལ་པ། །དེ་ནི་
 སྤྱང་གི་འཇིག་རྟེན་དང་མཚུངས། །ཞེས་ཟེར། ལུང་འདིའི་གཏམ་བརྒྱུད་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་
 སྤྱང་པར་རྒྱུང་འཕེན་པའི་སྤྱོད་པ་ཞིག་གིས་རང་གི་བྱ་ལོ་ལ་འབྲིག་པར་རྩོམ་ཆོ་
 བྱ་ལོས་ལས་འབྲས་ལ་འཇོམ་པར་བརྟེན། ཆོག་རྒྱུང་བཞི་པོ་དེ་རང་གི་བྱ་ལོ་
 ལ་ཟེར་བ་སྟེ། བཟང་མོ་ལྷ་ཀྱའི་དགེ་སྤྱོད་མགོ་རེག་རྣམས་ཀྱིས་མང་དུ་སྤྲུལ་པ་
 ནི། དཔེར་ན་སྤྱོད་དུ་ལུང་པ་ཞིག་ན་རྩིས་པ་ཞིག་ཡོད་པས་ལུང་པ་དེའི་ཡོན་
 བདག་ལྷག་པོའི་རྒྱུ་ལོར་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཆེད་རྒྱུ་ཆོག་ནི། ཞག་པོ་
 བདུན་ལ་སྤྱང་གི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡོད་པས་ལུང་པའི་མི་རྣམས་རི་ལ་འབྲོས་དགོས་
 ཟེར་ནས། མི་རྣམས་སྤོས་ཆར་རྒྱུ་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལོར་ཐམས་ཅད་རྩིས་པ་རང་
 གིས་ཁྱེར་བཟང་ཆས་རྣམས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་ཅུང་བད་རེ་གཏོར་སྤྱང་གི་འཇིག་
 བཟོས་ནས་གོང་པ་ཐམས་ཅད་མགོ་གཡོགས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་འཇིག་རྟེན་སྒྲིལ་
 ཕྱི་མེད་ལ་དེ་དག་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་སྤྱང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཏམ་བརྒྱུད་ལྟར་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཞུང་དོན་ནི། འབྱུང་བ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རྒྱུར་
 འབྱུར་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བྱོལ་རང་གི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ལོག་པ་འཛུ་
 མཚན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་གིས་ནི་བྱོལ་གྱི་སྒོའི་ཡུལ་དུ་སྤྱར་པ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་
 དུ་ནི་གྲུབ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན། རགས་པའི་དོན་གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་
 མཐུག་པོ་ཆུལ་བཞིན་རྟོགས་མི་ལུས་པ་འདི་ཉིད་དུ་སྟེ་བྱོལ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་རྒྱུང་འཕེན་པ་ཆོས་ཅན། བྱོལ་གྱིས་ནི་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སྒྲིལ་དང་པ་
 རོལ་ཕྱི་མ་ཡོད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་འབྱུར་ཏེ་མི་འབྱུར་བར་ཐམ།
 འབྱུང་བཞི་རགས་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ལའང་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
 མཐུག་པོ་བྱོལ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་
 ཉིད་ནི། །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྷ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་ལྷ་
 བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། །གང་ཆོ་འབྱུང་བའི་བདག་
 ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆོ་བཞིན། །ཞེས་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འགོག་
 པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་རྒྱུང་འཕེན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། །ཤེས་བྱའི་རང་
 བཞིན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྷ་བར་སྤྱར་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ།
 འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་དེའི་ལྷ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་དང་མཚུངས་
 པའི་ལུས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གང་ཆོ་འབྱུང་བའི་བདག་
 ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དེའི་ཆོ་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་

ལོག་ཏུ་ལྟ་བའང་ཡིན་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ལུས་རྟེན་ལྡན་པ་
བཞིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་རྒྱུང་འཕེན་པ་ལ་གནས་སྐབས་གཉིས་ཏེ། དཔེར་ན་
འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སྐྱར་
བ་འདེབས་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འགོག་པའི་དུས་སུ་རྒྱུང་
འཕེན་པ་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་བར་སྒྱབ་ཆོ། འབྱུང་བ་
བདེན་པར་འདོད་པའི་དཔེ་བཞེད་དེ་མདོར་ན་དེ་གཉིས་གཅིག་ཤོས་སྒྱབ་ཆོ་
གཅིག་ཤོས་དཔེར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་
སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་དང་། དངོས་མེད། དབང་
ལྷན་དུས། རུས། རུལ། རང་བཞིན། རོ་བོ་ཉིད་སོགས་སུ་སྒྲུབ་གང་ཡིན་ལ་དག་
སྒྲུབ་འདི་སྒྲུབ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་འགོག་པར་བྱེད་
པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་བར་
རྫོགས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར།
གང་ཆོ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆོ་བཞིན། ཞེས་སོགས་
འདོན་པ་བསྒྱུར་ཏེ་ཡོད་མེད་སོགས་མཐར་ལྟ་ཐམས་ཅད་དགག་པར་བྱ་སྟེ།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་རྒྱུང་འཕེན་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱའི་
རང་བཞིན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱར་འདེབས་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་
དང་མཚུངས་པའི་ལུས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འབྱུང་བ་བདེན་པར་

ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་འདོད་ཆགས་དྲག་པོས་
གཟིར་བའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རང་ལུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་བའི་གང་ཟག་
ཡིན་ཏེ། ལུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་བས་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གཟིར་བའི་ལྟ་བུ་དེ་
དང་མཚུངས་པའི་ལུས་རྟེན་ཆགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན། གང་ཆོ་ཁོང་བློ་དྲག་པོས་གཟིར་བའི་ལུས་རྟེན་མིག་དང་བཞིན་རས་དམར་
པོར་གྱུར་པ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲོན་འདི་བྱོད་ལ་འང་མཚུངས་སོ་ཞེས། མ་
ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ལ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་མེད་པ་མ་ཟད་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་སྟེ།
དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི། ཤེས་
བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བུ་རྫོགས་བྱ་སྟེ། དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་
རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། གང་ཆོ་བདག་མེད་རྫོགས་པར་ཁས་
ལེན་དེ་ཆོ་བཞིན། ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པར་འདོད་
པའི་སངས་རྒྱུས་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ལ་ཡང་དག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
གང་ཆོ་བདག་མེད་རྫོགས་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་བཞིན་ནོ། །འདིར་རང་
འགྲེལ་ལས། གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་དག་ནི་དེ་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དེས་པ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འབྱུང་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏེ།

གང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་རང་གཞན་ལས་དང་གཉིས་ཀ་ལས། སྐྱེ་དང་རྒྱ་མེད་
 ཐུན་མོང་དུ་ནི་བཀག་ཟིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། མ་མཐད་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལྟ་ཞིག་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་སྟེ། འབྱུང་བ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་བདེན་པར་
 ཡོད་དེ་བདེན་གྲུབ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་མཐུན་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་
 མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་རང་དང་གཞན་ལས་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་
 རྒྱ་མེད་བཅས་ཐུན་མོང་དུ་ནི་བཀག་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་མ་མཐད་པའི་འབྱུང་
 བ་འདི་དག་ལྟ་ཞིག་བདེན་པར་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ལས། ཡང་རྒྱུད་འཕེན་པས་རྒྱ་མེད་
 པར་སྐྱེ་བར་འདོད་ཅིང་ནམ་མཁའ་འཕྲུག་ལའི་ངི་མདོག་མ་སྐྱེས་པར་འདོད་དེ།
 དེ་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལའང་ཚུལ་མཚུངས་པས་དགག་པ་ནི། དེ་
 ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་འགོ་བརྒྱུ་ཡིས་སྟོང་པར་གྱུར་ན་ནམ་མཁའ་ཡི། འཕྲུག་ལ་
 ཡི་ངི་མདོག་ཇི་བཞིན་གཟུང་དུ་མེད་ཉིད་ན། ཤིན་ཏུ་ཆེས་བཀྲའི་འཇིག་རྟེན་
 འཛིན་པའང་དེ་ཡི་ཕྱིར། །རང་གི་སྒོ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་
 པར་གྱིས། ཞེས་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་ན། འཇིག་རྟེན་རྒྱ་མེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཆོག་པས་བཀྲ་བ་མདོན་སུམ་གྱིས་གཟུང་དུ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་འགལ་
 བ་སྤྲད་པའི་ཐལ་འབྱུར་དང་། རྒྱབ་པ་མ་གྲུབ་པེ་ཞེས་རྟོགས་ན། འཇིག་རྟེན་རྒྱ་
 མེད་ཡིན་ཡང་བཀྲ་བར་སྤང་ཆོད་དུ། ནམ་མཁའ་འཕྲུག་ལའི་ངི་མདོག་གྲུང་རྒྱ་
 མེད་ཡིན་ཡང་མདོན་སུམ་ལ་སྤང་དགོས་ཞེས་མགོ་སྒྲོམས་པས་རྒྱབ་པ་བསྐྱུབ་

པ་དང་། དེ་ལ་གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་དུ་འདྲ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དེ་བོ་ཡོད་པས་སྤང་ལ།
 ནམ་མཁའ་འཕྲུག་ལའི་ངི་མདོག་དེ་བོ་མེད་པས་སྤང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁྱེད་པར་
 འདོད་ན། རྒྱུད་པར་དེ་བསྐྱུབ་བྱ་དང་མཚུངས་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་རྒྱ་མེད་ལས་
 སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། འཇིག་རྟེན་དེ་བོ་ཡོད་ལ་ནམ་མཁའ་འཕྲུག་ལའི་ངི་
 མདོག་དེ་བོ་མེད་པའི་རྒྱུད་པར་ཡང་མ་གྲུབ་པེ་ཞེས་པས་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་
 འགོག་སྟེ། ཐལ་འབྱུར་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་རང་ལ་
 སྒྲོས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ཏེ། ཚུང་བསྐྱོག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་
 བཅས་འགའ་ཡོད། །དེ་ཆོང་ལ་སྐྱོན་འདི་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན།
 ང་ནི་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་
 ཡོད་མེད་ཅེས། གང་ལ་སྒྲུགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་།
 གྲུག་ཀ་བཟོད་པར་རུས་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས།

༥ གསུམ་པ་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་མེད་གངས་ངེས་གྱིས་མཚུག་བསྐྱུ་བ་ནི།
 གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་། རྒྱུ་ལ་མ་སྐྱོས་
 ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་ཐལ། ཞེས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་
 ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་
 བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱུ་ལ་མ་སྐྱོས་པར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་
 མིན་པས་སོ། །རྒྱབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་མཐའ་

བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་
 རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
 འཛིན་ལྟར་སྐྱེས་དེ་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པའི་སློམ་ཡིན་ཡང་
 མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་པས། སྐྱེ་བ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་
 ལྟར་སྐྱེས་ལྟོག་ཚུལ་ནི། དེའི་ཡུལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ལུགས་བཙལ་ཆོ་ཡོད་ན་དེ་བཞི་
 གང་རུང་གི་སློམ་སྐྱེ་དགོས་པའི་གནད་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཆོས་
 གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་དགོས། དེ་
 ལས་མ་སྐྱེས་ན་སློམ་རིག་པའི་དོར་སྐྱེ་བར་སྣང་བ་ཙམ་ལས་དོན་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་
 དེར་བ་རིབ་ཙན་ལ་སྣང་བའི་སྐྱེ་བ་ཤད་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཕྲག་པ་འདྲིར་ཡང་
 ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མ་བརྟགས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་ཚུང་བ་སྤོང་བ་ལ། ལྟ་
 བས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཙ་བ་སྤོང་ཉིད་དུ་གཙོད་ཚུལ། སྤོང་ཡང་གྲགས་སྡེ་སྤོང་པས་
 ཚུང་བ་སྤོང་ཚུལ། སྤོང་བྱེད་ལྟ་བ་དག་པའི་བྱེད་ཆོས་བསྟན་པ་དང་གསུམ་
 ལས།

དང་པོ་ལ། འབྲུལ་སྣང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཙ་བ་དོས་བཟུང་བ། ཙ་བ་སྤོང་
 ཉིད་དུ་མ་ཆོད་པའི་སྤོང་བསྟན་པ། ཙ་བ་སྤོང་ཉིད་དུ་ཆོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་
 དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། གང་གི་སྤྲིན་ཆོགས་དང་མཚུངས་གཏི་ལྷག་སྤྲུག་པོ་འཇིག་

རྟེན་ལ། ཡོད་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པ་དག་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར། ཇི་ལྟར་
 རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བ་ཤད་ཆོས་དང་། མ་བྱའི་མདོངས་དང་
 སྣང་མ་ལ་སོགས་ལོག་པར་འཛིན་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཏི་ལྷག་སྤྲིན་གྱི་
 དབང་གིས་མི་མཁས་པས། འདུ་བྱས་ལྟ་ཞིག་སྤྲིན་ཆོགས་སྤོང་གོས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་
 པར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་
 ཡིན་ན། འོན་མ་སྐྱེས་པས་སྤོང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཅི་ལྟར་བཟུང་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་རྒྱ་གང་གིས་སྣང་ན་སྤྲིན་ཆོགས་དང་མཚུངས་པའི་གཏི་ལྷག་སྤྲུག་པོ་འཇིག་
 རྟེན་ལ་ཡོད་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་མེད་པ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་ལོག་པ་དག་ཏུ་སྣང་
 བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེ་རི་ལྟར་སྣང་ན་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་འགའ་ཞིག་ལ་སྐྱེ་
 བ་ཤད་དང་། རྒྱ་བ་གཉིས་དང་། མ་བྱའི་མདོངས་དང་། སྣང་མ་འབྲུལ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལྟ་བུར་ལོག་པར་འཛིན་པ། དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་གཏི་ལྷག་གི་
 སྤོང་གྱི་དབང་གིས་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་མི་མཁས་པས་བསོད་ནམས་དང་།
 བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་འདུས་
 བྱས་ལྟ་ཞིག་སྤྲིན་ཆོགས་པ་གཏི་ལྷག་གིས་བསྟན་པའི་སྤོང་གོས་ཀྱིས་ནི་མཐོང་ཞིང་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། འདི་ནི་མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་
 བྱེད་རྣམས་དང་། ཞེས་དང་། མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་འདི་
 ནི་བསོད་ནམས་མདོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མདོན་པར་
 འདུ་བྱ་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་མདོན་པར་ཡང་འདུ་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། དེ་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་རྣམས་པ་གཉིས་ཡོད་དེ།

དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་རབ་འཛིབ་ཅན་ལ་སྒྲ་ཤད་དང་སྒྲ་གཉིས་སོགས་སྒྲ་
བ་ལྟར་གྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡུལ་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་ལྟར་དུ་སྒྲ་ཞིང་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲ་བ་ནི་སངས་རྒྱུ་ལའང་སྒྲ་བས་
ལམ་དང་རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་དགག་པར་འདོད་པ་ནི་སྒྱིར་ཐུན་མོང་
ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་།

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་རབ་འཛིབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་
སྒྲ་ཤད་སྒྲ་བ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གདོད་ནས་གྲུབ་མཐོང་བ་གཞི་མེད་
ཅ་བྲལ་ཡིན་ཀྱང་གཏི་མུག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲ་བ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་ར་
མ་དག་པའི་སྒྲ་བ་མེད་ཅེས་འགྲེལ་བ་ནི་ཐུན་མོང་དེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་སྟེ།
གདོད་མའི་མགོན་པོ་ཀུན་མཁུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས། ཇི་ལྟར་རྒྱ་དུར་
ཡིས་སྟོམ་པ་ལ། །སྒྲ་ཆོགས་སྒྲ་བ་མི་འདྲ་ཅི་ཤར་ཡང་། །ཐམས་ཅད་འབྲུལ་
པའི་གཟུགས་ཏེ་དོན་ལ་མེད། །དེ་བཞིན་སེམས་འབྲུལ་པ་ཡིས་སྒྱུར་པ་ཡི། །
འགོ་དྲུག་འབྲུལ་སྒྲ་མ་ལུས་ཇི་སྟེད་ཀུན། །མེད་སྒྲ་སྟོང་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་
ཤེས་པར་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་ལྟར་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲ་བ་
དང་སྒྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་བ་གཉིས་ཀའི་ཅ་བ་གཏི་མུག་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་
སྒྲ་མེད་པ་དང་སངས་རྒྱུ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཡང་མི་སྒྲ་བ་གོང་དུ་རང་འགྲེལ་
ལས་གསུངས་པའང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་ཚུལ་འོག་མའི་གནད་ལ་ཐུག་པའོ། །

འགྲེལ་ཚུལ་རྣམས་གཉིས་གཞུང་གི་གོང་འོག་རྣམས་སུ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ། དེ་ལྟར་
ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མིན་གྱི་བཤད་པའི་གནད་མ་ཤེས་ན་གཞུང་དོན་སྟོགས་རེ་བ་
ཅམ་གྱིས་རྒྱུགས་ནས་ཆགས་སྒྲ་གི་སྟོ་སྒྱུར་སྒྲ་ཆོགས་འབྱུང་བར་སྒྲ་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་གཏི་མུག་བརྟེན་ནས་ལས་འབྱུང་གཏི་མུག་མེད་
པར་ནི། །མི་འབྱུང་ཞེས་བྱུར་མི་མ་ལས་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་གོར་མ་ཆགས། །
ཞེས་པ་སྟེ། གཤམ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྒྲ་བ་གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་
སྟོབས་ལས་འབྱུང་གི་གཏི་མུག་མེད་པར་ནི་དེ་མི་འབྱུང་ཞེས་བྱུར་ཆོས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་ལ་མི་མ་ལས་པ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་གོར་མ་ཆགས་སྟེ། ཆོས་ཀུན་གདོད་
ནས་སྟེ་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་སྟོན་གྱིས་གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་དེ་
མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ལ་ཞེན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྟོབས་ཉི་མས་ཐུན་པ་སྒྱུ་གཤོ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡི། །
མ་ལས་པ་དག་ནི་སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་གོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ།
གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ལ་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མས་ཡོད་མེད་གང་དུ་
ཞེན་པའི་ཐུན་པ་སྒྱུ་གཤོ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡི་མ་ལས་པ་དག་ནི་ཆོས་ཅན།
སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་ལས་གོལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
རིན་ཆེན་ཐོང་བ་ལས། ཡོད་པ་པ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། །མེད་པ་པ་ནི་དན་འགྲོར་
འགྲོ། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ཕྱིར། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཐར་པར་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་སྟོང་ཡང་གྲགས་སྡེ་སྟོང་པས་ཚོད་སྟོང་ལ། རོན་དམ་གྲུབ་
པའི་ཚོད་སྟོང་དང་། ཀུན་རྫོབ་གྲུབ་པའི་ཚོད་སྟོང་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ། རོན་ལ་མེད་ན་མི་སྤང་བའི་ཚོད་ལ། མེད་ཀྱང་མི་སྤང་མ་
ངེས་པའི་དཔེ་དོན། སྤང་ཡང་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་དཔེ་དོན་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་དངོས་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ན། རྩ་སྤང་དུ་ཡང་མོ་
གཤམ་བྱུང་བཞིན། རྟེན་གཤམ་མེད་པ་ཉིད་འགྱུར་དེ་ཡི་ཕྱིར། རྟེན་གཤམ་
བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད། ཁྱེད་པ་སྟེ། དངོས་སྤྱོད་བཞིན་དེ། གཞུགས་སོགས་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་དེ། གཤམ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྟོང་
དམ་པར་མེད་ན་ཐ་སྤང་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་
པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་སྟོང་བས་གྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་མི་རིགས་པ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོར་སྤྱོད་པ་ཀུན་གྱི་སྤྱིང་ནོར་ཡིན་
ནོ། རྟེན་མ་པས་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་བས་གྱིས་ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་སྤང་བ་དང་། དེའི་སྟོང་བས་གྱིས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་
དངོས་སྤྱོད་སྤྱིང་ནོར་གང་ཡིན་པ་དེ་དབྱེ་མ་པའི་རྣམས་སྤྱུ་སྤྱུར་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་ཡུལ་གྱུར་པ། སྤྱོད་ཤང་
ལ་སོགས་དེ་དག་མ་སྤྱེས་པས། རེ་ཞིག་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྩུབ་བྱ་སྟེ། ཕྱི་ནས་

མ་རིག་རབ་རིབ་རྩེས་འབྲེལ་ལའོ། གཤམ་ཏེ་མི་ལམ་གྱི་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་བཅས་།
སྤྱི་གཞུང་ཆུ་དང་མིག་འབྲུལ་གཞུགས་བརྟན་སོགས། སྤྱོད་མེད་མཐོང་ན་ཡོད་
ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་། བྱོན་ལ་ཇི་ལྟར་དེར་འགྱུར་དེ་མི་རིགས། རྟེན་ཉིད་དུ་
འདི་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་མེད་ཀྱང་། མོ་གཤམ་བྱུ་ལྟར་གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི། མཐོང་
བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་མ་ཡིན་པ། རྟེན་ཕྱིར་ན་སྤྱོད་འདི་མ་ངེས་པའོ། ཞེས་པ་
སྟེ། གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་སྤྱོད་ཤང་ལ་སོགས་པ་
དེ་དག་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱུང་བ་སྤྱེས་པར་མཚུངས་པས་ན། བྱོན་ཅག་གིས་ཡོད་
པ་མིན་པའི་སྤྱོད་ཤང་ནི་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་བྱུ་མ་མཐོང་བཅི་ཡིན་ཞེས། རེ་
ཞིག་རབ་རིབ་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྩུབ་པར་བྱའོས་ཏེ། ཕྱིས་ནས་མ་སྤྱེས་
པའི་གཞུགས་སོགས་ནི་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་བྱུ་མ་མཐོང་བཅི་ཡིན་ཞེས་མ་རིག་
པའི་རབ་རིབ་གྱིས་སྤྱོད་མིག་བསྐྱེད་པའི་རྩེས་སྤྱུ་འབྲེལ་བ་ལ་བརྩུབ་པར་བྱའོ།
དེར་མ་ཟད་རིགས་པ་གཞན་ཡང་གཤམ་ཏེ་མི་ལམ་གྱི་རྟ་སྤང་དང་། ཇི་ཟེའི་གྲོང་
ཁྱེར་དང་བཅས་པ་དང་། སྤྱི་གཞུང་ཆུ་དང་། མིག་འབྲུལ་གྱི་སྤྱེས་པ་བྱུང་མེད་
དང་། གཞུགས་བརྟན་སོགས་སྤྱོད་མེད་ཀྱང་མིག་ཤེས་མཐོང་ན་སྤྱེས་པ་
མཐོང་ན་དེ་དག་དང་མོ་གཤམ་བྱུ་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། བྱོན་
ལ་ཇི་ལྟར་མི་ལམ་སོགས་ནི་མཐོང་ལ་ཤེས་པའི་ཡུལ་དེར་གྱུར་ལ་མོ་གཤམ་བྱུ་
དེ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་རིགས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེས་རང་གིས་རང་ལ་ཚོད་དང་ཕྱིས་
ནས་དབྱེ་མ་པ་དང་ཚོད་ཆོག་གོ། རེས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གཞུགས་སོགས་ཀུན་

རྩོམ་གྱི་ཆོས་འདི་དག་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མེད་
 གུང་། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལྟར་གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། བྱིད་གྱིས། གཤམ་ཏེ་དངོས་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་
 མེད་ན། བསྐྱེད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་བུ་ཇི་བཞིན། ཞེས་སྒྲུབ་པ་འདི་བྱུང་བ་མ་དེས་
 པ་ཡིན་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྒྲུབ་ཤད་དང་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་རྣམས་མོ་གཤམ་གྱི་
 བྱ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མེད་གུང་མཐོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡོད་པ་མིན་གུང་
 རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲུབ་ཤད་སྒྲུང་བ་ལྟར་གཏི་མུག་ཅན་ལ་གཟུགས་སོགས་སྒྲུང་རབ་
 རིབ་མེད་པ་ལ་སྒྲུབ་ཤད་མི་སྒྲུང་བ་ལྟར་འཕགས་པ་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་སྐྱོད་ཡུལ་
 མངའ་བ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྩོམ་གུང་མི་སྒྲུང་བས། དོན་དུ་ཀུན་རྩོམ་གྱི་ཆོས་དང་
 སྒྲུབ་ཤད་མོ་གཤམ་བྱ་གསུམ་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱི་བྱུང་པར་དུས་སྐབས་གྱི་སྤྱིའི་འགྲུབ་
 རྒྱུར་གྲུར་པ་ཁོ་ནར་སེམས་ཏེ། ཁོ་བོའི་ཡབ་ཇུ་སྐྱེ་ལྷུ་ལ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་
 འཇམ་དབྱུང་ས་རྩི་རྩེས། གེ་ཏེ་གོགས་དག་དེ་མཚར་ལྟར་མོ་ལ་གཟིགས་
 དང་། ཡེ་ནས་བཅིངས་གོལ་ལས་འདས་ཆོས་ཉིད་གྱི་ཐང་ན། མོ་གཤམ་བྱ་
 ཡིས་སྐྱུ་མའི་སྤང་ཆེན་ལ་བཞེད་ཏེ། ཞམ་མཁའའི་མེ་ཏོག་ཐོད་འཕྱུང་སྒྲུག་ལ་
 ཆས་བྱུང་། སྒྲུང་སྤིང་ཆོས་སྐྱུའི་རྒྱལ་པོའི་ཡོ་ལངས་གྱི་གར་ལ། ཀུན་རྟོག་སྒོ་
 ཡི་གྲུབ་མཐའི་རི་མོ་འདི་སྐུས་བཀོད། འཁོར་འདས་སྐྱུ་མའི་ལྟང་མོ་འདི་ཉིད་
 ལ་དེ་མཚར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། མོ་གཤམ་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས། སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་

དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དུ་འདར། ཡོད་མིན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀུན་དེ་བོ། ཉིད་
 གྱིས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས། །དེ་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྟོན་པས་ཆོས་རྣམས་
 ཀུན་། ཁ་དོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྐྱེ་བྱུང་པར་བཞིན་གྱིས། ཡོད་ས་སུ་བྱུང་ན་འདས་
 པ་གསུངས་གྲུར་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། མོ་
 གཤམ་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་པ་མ་ཟད་འཇིག་
 རྟེན་ཐ་སྐྱེད་དུ་འདར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་གྱི་དངོས་པོ་འདི་
 ཀུན་དེ་བོ་ཉིད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྐྱེད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས་པས་སོ། །
 རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྟོན་པས་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཡེ་གདོད་མ་ནས་སྐྱོས་པ་
 ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་སྐྱེ་འགག་སོགས་སྐྱོས་མཐའ་བརྒྱུད་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་ས་སུ་བྱུང་ན་ལས་འདས་པར་གསུངས་པར་གྲུར་པ་རིགས་ཤིང་འཐད་
 པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཁྱིམ་འདིས་དབུ་མ་ཐལ་
 འགྱུར་བའི་བྱུ་མིན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་དབྱུང་ཆེ་བ་དེན་པ་
 གཉིས་ཀར་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་གཞི་མེད་རྩ་བྲལ་བྱུང་ན་ལས་འདས་པར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དུགས་བརྒྱུད་སྐྱུ་བ་པའི་ཤིང་རྩ་ལས་ཀྱང་། བྱིད་ཅག་དབུ་མ་པས་
 རྒྱུ་མེད་ལས་དངོས་ཆོས་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཐ་སྐྱེད་དུ་སྐྱེ་འོ་
 ཞེས་པའདར་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཆོག་གི་རྩུབ་རིབ་གྱིས་རྒྱལ་གཡོར་ནས་དོན་ལ་ཐ་སྐྱེད་
 པའི་སྐྱེ་འགག་གི་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་ལ་དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་དངོས་འཇིན་གྱི་འཁོན་
 བདག་ཏོར་དུ་མི་འདོད་པར་དབུ་མ་པའི་མཐོ་གཤམ་སྐྱེགས་པར་བྱེད་པའི་ཐོལ་དུ་

གོང་མ་ཆག་ནའང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དབྱེད་པ་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་འགག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྲུ་སྐྱ་བ་དེ་དག་དངོས་སྐྱ་བའི་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བའི་ཞབས་གྱིས་བཞེད་པ་ཙམ་ལས་དབྱེད་ཚོ་མཐར་འཛིན་གྱི་སྐྱེ་སོགས་བཀག་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་སོགས་མ་བཀག་ཅེས་པ་ནི། དབྱེད་ཚོ་འདུས་བྱས་གྱི་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ། འདུས་མ་བྱས་གྱི་སྐྱེ་དེར་མི་སྐྱབ་བོ་ཞེས་སྐྱས་པ་ལྟར་སྟོང་པོ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དབྱེད་པར་རྒྱུད་པས་ནི། ཇི་ལྟར་མཐོང་ཐོས་ཤེས་པ་དག །འདི་ནི་དགག་པར་བྱ་མི་ན་ཏེ། །འདིར་ནི་སྐྱབ་བསྐྱུ་རྒྱུར་གྱུར་པ། །བདེན་པར་རྟོག་པ་བརྟོག་བྱ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དོན་དཔྱད་རིགས་པས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་བཀག་གུང་ཐ་སྐྱད་དུ་སྐྱེ་བ་མི་བཀག་གོ །

༥ གཉིས་པ་ཀུན་རྟོག་གྲུབ་པའི་ཚུངས་ལ། ཀུན་རྟོག་རང་བཞིན་མེད་གུང་སྒྲུང་བའི་དཔེ་བསྟན་པ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་གུང་རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་བསྟན་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། རྣམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་། །འཛིག་རྟེན་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་ཡོད་ཇི་བཞིན། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བས་ན། །མོ་གཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། རང་སྡེ་བྱེ་སྐྱེ་དང་ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་པའི་མདོ་སྡེ་པ་དག། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དམ་པར་མེད་ན་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དུ་མེད་དེ། བྱིད་ལྟར་ནའང་

རྣམ་པ་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་རགས་པ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པར་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་འཛིག་རྟེན་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་ཡོད་ཅེས་འདོད་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་ཏེ། མཛོད་ལས། གང་ལ་བཙོམ་དང་སྟོ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྟོ་མི་འཇུག་པ། །བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྟོག་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་རགས་པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་གུང་ཀུན་རྟོག་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་ལྡངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དབྱེད་ན་མ་གྲུབ་གུང་མ་བཏགས་འཛིག་རྟེན་གྲགས་དོར་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བས་ན། མེད་ན་མི་སྒྲུང་བས་བྱུང་པ་པམོ་གཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་བར་ཅི་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཁོ་ན་རེ་མི་མཚུངས་ཏེ། རྣམ་སོགས་གདགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་བཞི་རྗེས་སུ་ཡོད་པས། རྒྱུ་དཔེ་རྣམ་པར་བཏགས་པ་དེ་ཀུན་རྟོག་ཏུ་ཡོད་པར་འཐད་གུང་། དབྱེད་མ་པ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཆ་ལས་དེའི་རྒྱུ་རྗེས་སུ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པར་ཐམས་ཅད་མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མི་ལྟོག་སྟུང་ན། གདགས་པའི་རྒྱུ་རྗེས་སུ་གྲུབ་པའང་མི་རིགས་ཏེ། བརྒྱུ་པ་ལས། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་པར། ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་ཡོད་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱུང་སོགས་མ་གཏོགས་པར། །གཞུགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་བཏགས་ཡོད་ཀ་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱིམ་དུ་བཏགས་པ་དང་། །བཏགས་ཡོད་ཤིང་ལ་བརྟེན་ནས་ནགས་ཚལ་དུ་བཏགས་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དང་བདག་
གཞན་གཉིས་ཀ་ལས། །དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་
བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་དངོས་
པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དང་བདག་གཞན་གཉིས་
ཀ་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་
ཆོས་ཅན། འབྲུལ་སྣང་ཙམ་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ།
འབྲུལ་སྣང་ཙམ་དུ་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག་མཐའ་བཞི་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་ཤེས་
ལས། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་
ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར། །བྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་དང་།
རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་དཔེར། །རིང་པོ་ཡོད་ན་
སྤངས་དུ་བཞིན། །འདི་སྐྱེས་པས་ན་འདི་སྐྱེ་དཔེར། །ཁར་མེ་བྱུང་བས་འོང་
བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ། སྟོང་བྱེད་ལྟ་བུ་དག་པའི་བྱེད་ཆོས་བསྟན་པ་ལ། ལྟ་བའི་
དངོས་རྒྱ་རྟེན་འབྲེལ་རིགས་པའི་ཆེ་བ་བཟོད་པ། ལྟ་བའི་རྩི་བོ་དངོས་བཟུང་བ།
ལྟ་བའི་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ། ལྟ་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ། ལྟ་
བའི་ཆེད་དུ་དབྱེད་ཀྱང་སྦྱོན་མེད་ཚུལ། ལྟ་བའི་བསམ་པ་ཆགས་སྤངས་གི་སྦྱོན་
བསྟན་པ། ལྟ་བའི་ཀུན་སྟོང་ཆགས་སྤངས་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་བདུན་
ལས།

དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །རྟོག་པ་
འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རུས་པ། །དེ་ཕྱིར་བརྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི།
ལྟ་བུ་བཟུང་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་
རྣམས་འདི་ཡོད་པ་ལས་འདི་འབྱུང་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པས། དངོས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་འདི་དག་དོན་དམ་དུ་མ་ཟངས་
ཐ་སྦྱང་དུ་ཡང་ཡོད་པར་བརྟག་པར་མི་རུས་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྱུང་གི་
རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི་ལྟ་བུ་བཟུང་བའི་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་བཟུང་བ་མཐའ་དག་གཅོད་དེ་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། གང་ཞིག་རྟེན་ལས་སྐྱེས་པ་
འདི་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྟེན་ལ་རག་ལས་གང་
དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་སྟེ། །དངོས་པོ་ཇི་
ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་དབྱེད་ཟིན། །དངོས་པོ་མེད་པར་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་
དཔེར། །བྱེད་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་མིན་དེ་བཞིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དངོས་འཛིན་
གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ཡུལ་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་སྟེ། འོན་ཀྱང་
དངོས་པོ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བྲུབ་པ་མེད་པར་མེད་སྣང་སྟོང་པའི་རང་གཟུགས་ཙམ་
ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་དབྱེད་ཟིན་པས་རྒྱ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་འདི་
རྣམས་མི་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་བྱེད་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་
ནོ། །འདིས་ནི་དབྱུ་མའི་ལྟ་བའི་རྩི་བོ་དངོས་བཟུང་བ་སྟེ། འདིའི་ཐད་རང་འགྲེལ་

ལས། གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་དངོས་པོ་སྲིད་པ་རྣམས་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པའི་
 ལམ་མངོན་དུ་མཛད་པར་གྱུར་བས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གཟིགས་པ་དག་གིས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་དངོས་པོ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་
 ཤིང་སོགས་གསུངས་པས་མདོར་ན། གང་ཆོ་སྤྱོད་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ནིང་སྟོ་ཡང་
 སྤྱོད་དང་བྲལ་བ། ཞེས་པ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་དམིགས་པ་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་
 པ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པས་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པའང་ཞིན་པ་གང་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་
 ཙམ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་བརྟུང་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེ་སེའི་སྤྱོད་པོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས། ཞེས་པ་སྟེ།
 སེ་སེའི་སྤྱོད་པོ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་བཅིངས་ཏེ།
 གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། མི་རྟོག་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར། རྟོག་རྣམས་
 ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དེ། རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་
 གསུངས། ཞེས་པ་སྟེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གང་ལ་འདྲ་མི་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་
 ལ་སྤྱོད་པས་སོ། །ཡོད་མེད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཚུལ་བཞིན་རྣམ་པར་དཔྱོད་
 པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་གྱིས། འདིར་ནི་ཡོད་ཉིད་འགོག་པ་སྟེ། མེད་ཉིད་ཡོངས་སུ་
 འཛིན་པ་མིན། རྟག་པོ་མིན་ཅེས་སྒྲུས་པ་ན། གཤམ་པོ་ཡིན་ཅེས་མ་བཟོད་
 བཞིན། ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་རྟོག་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྔ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱུང་རྩྱུང་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། མ་
 མཛད་རྣམས་གྲོལ་ཕྱིར་ན་དེ་ཉིད་བསྟན། གཤམ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན།
 གཞན་གཞུང་འཛིག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། ཅེས་པ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
 དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རིགས་པ་དུ་མས་དབྱུང་པ་མཛད་པ་ནི་ཆོས་ཅན།
 རྩྱུང་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་མ་མཛད་དེ། ལུས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐར་
 པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ན་དམིགས་མེད་སྤྱགས་བཅུ་ཆེན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་
 རྣམ་པར་བཤད་པ་ན། གཞན་དངོས་པོར་ལྟ་བའི་ལུགས་འཛིན་པའི་གཞུང་
 ལུགས་རྣམས་འཛིག་པར་འགྱུར་ན་འདྲ་ཉེས་པ་མེད་དེ། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་
 ཐབས་ཟབ་མོ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། རྩྱུང་པ་མཛད་ཕྱིར་གསུངས་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མེ་
 ཡིས་བུད་ཤིང་ལྟར། འདི་ཡིས་པས་ཀྱི་རྟོག་པ་བསྟེགས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

དུག་པ་ནི། རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་དུ། གཞན་གྱི་ལྟ་
 ལུགས་གང་རྟོག་པ་ཉིད། ཅེས་པ་སྟེ། རང་གི་ལྟ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་དེ་བཞིན་
 དུ་གཞན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་ཁོང་ལུགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆགས་སྤང་གི་རྟོག་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཆགས་སྒྲིབ་གི་སྒྲོ་ནས་འཆད་ཅོད་སོགས་བྱེད་པ་ནི་ཐར་པ་
 ཐོབ་པ་ལྟ་ཅིང་ནས་མོང་དུ་སྒྲེབ་ཡོན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། རང་གི་ཕྱོགས་ལ་
 ཆགས་ཡོད་ཅིང་། བཞི་བརྒྱ་གསུམ་ལ་སྒྲོང་མི་དག་འོ། ། བྱུང་ན་འདས་པར་མི་
 འགོ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་སྒྲོང་ཞི་བར་ཡོང་མི་འགྱུར། ཞེས་དང་། མདོ་ལས། གང་
 ཞིག་ཆོས་འདི་ཐོས་ནས་ཆགས་བྱེད་ཅིང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐོས་ནས་ཁོང་སྒོ་
 བྱེད་། རང་རྒྱལ་དང་ནི་རྒྱལ་པས་བཅོམ་པ་དེ། རང་རྒྱལ་དབང་གིས་སྤྱད་
 བསྐྱུང་ཆེས་སུ་སྒྲོང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བདུན་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཁོང་སྒོ་རྣམས་བསལ་ཏེ། རྣམ་
 དཔྱད་པ་ནི་ལྷན་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། ཀུན་སྒྲོང་ཆགས་སྒྲིབ་
 བཅས་ན་སྒྲོན་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བསམ་པ་འདོད་ཆགས་ཁོང་སྒོའི་ཀུན་སྒྲོང་རྣམ་
 བར་བསལ་ཏེ། སྒྲོང་བ་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཚུལ་བཞིན་རྣམ་པར་དཔྱད་
 པ་ནི་ཆོས་ཅན། ལྷན་དུ་སྒྲིབ་ཞི་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
 བསམ་སྒྲོང་རྣམ་པར་དག་པས་གཞུང་ལུགས་ལ་དཔྱད་པའི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་རྣམ་
 དག་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་སྒྲུབ་པ།

དགག་བྱ་བདེན་པར་གྱུབ་དང་རང་བཞིན་གྱུབ། །

ཤེས་བྱར་མེད་པ་ཁོ་ན་འགོག་པ་དེ། །

དངོས་འཛིན་སྒྲོག་ཆེད་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་ལ། །
 ཆོས་བདག་རགས་པ་འགོག་པ་ཙམ་དུ་བས། །

དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་གསུམ་ཡང་། །
 ཀུན་རྫོབ་སྒྲིབ་དང་དགག་བྱ་གཞན་སྟོང་གི། །
 དམིགས་རྟེན་འཁར་དབུག་བརྟེན་པའི་ཆན་འཁོགས་བཞིན། །
 མཐའ་བྲལ་ལམ་དུ་དུང་བཟོད་པར་དཀའ། །

སྒྲིབ་བའི་ཆོས་དེ་གཞི་མེད་ཅ་བྲལ་སྟོང་། །
 སྟོང་པ་དེ་ཉིད་འགག་མེད་སྒྲིབ་བར་ཤར། །
 སྒྲིབ་སྟོང་དགག་སྒྲིབ་ན་བུན་ཡལ་པའི་ཆོ། །
 རོས་བབྱང་བྲལ་བའི་ལྷ་ལམ་མཐོང་ངམ་སྒྲུམ། །

བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ཐབ་མོས་མ་བརྒྱན་པའི། །
 རྟོག་གའི་རྟོག་དཔྱད་ཇི་ལྟར་བཅོན་ན་ཡང་། །
 མཐར་འཛིན་དམིགས་རྟེན་ཞིག་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གིས། །
 དགག་སྒྲིབ་རྒྱུད་ངན་མ་སྒྲེས་རང་མཚང་དོམ། །

རབ་རིབ་ལྷན་རིང་སྒྲ་ཤད་སྒྲ་བ་ལ། །
 དགག་སྒྲ་བ་ནོ་ཁུལ་བྱས་པ་མཚར་ཆེས་ཀྱང་། །
 མིག་དབང་དག་པར་འདི་འདྲའི་ངལ་བ་བརྒྱ། །
 བསྟེན་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དམ་ལེགས་པར་སོམས། །

གྲགས་འདོད་གཞན་སྒྲ་ལྷག་འདོད་སེར་སྒྲ་དང་། །
 རིང་བྱ་དྲངས་ཆེད་དཀྱིག་དང་མཐའ་བྲལ་དོན། །
 དགག་སྒྲ་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ངལ་བ་རྣམས། །
 དོན་མེད་མཐོང་ནས་ད་ནི་རང་གར་སྒྱུར། །

ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་དོ། །

༥ གཉིས་པ་རྣམ་བཟུན་ཤིང་རྟའི་རིགས་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རོ་བོ་
 ལྟོང་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་བསྟན་པ་ལ། བརྟགས་ན་གང་
 ཟག་བདག་མེད་ཁས་ལེན་དང་བྲལ་བ། མ་བརྟགས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བའི་ཚུངས་པ་
 ལྟོང་བ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མཛོད་བསྟན།
 རྣམ་བཟུན་ཤིང་རྟའི་རིགས་པས་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བཤད། དབྱིབས་དང་
 ཆོགས་པའི་རིགས་པས་བདག་མེད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་སྒྲིན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིན་ཆོགས་ལ། །ལྷ་ལས་

བྱང་བར་སྒོ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཞིང་། །བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །
 རྣམ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། ལུང་དང་རིགས་
 པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་བསྟན་པ་ནི། ཐར་པ་དོན་གཉིད་ཀྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་
 བདག་འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྒྲིན་ན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་རྣམས་མ་ལུས་པ་འཛིན་
 ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་ལས་བྱང་བར་སྒོ་ཡིས་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིང་ལུང་པོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་
 རས་བརྟགས་པའི་བདག་ནི་འཛིན་ལྷ་འདི་ཡི་དམིགས་ཡུལ་དུ་བཟུང་ནས་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་གྲུབ་པར་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ཡིན་པ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས།
 རྣམ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཐོག་མར་འཛིན་ལྷ་ལྷན་སྒྲིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བདག་ནི་འགོག་
 པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འཛིན་ལྷ་ལྷན་སྒྲིས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི་
 བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་བདག་གས། གང་ཟག་གས། སེམས་ཅན་སོགས་མཛོད་
 ལས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། དེ་ནི་ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཡིན་
 པས་བརྟགས་ན་མེད་ཀྱང་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་ཙམ་དུ་ཡོད། དེ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སེམས་བྱུང་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་འཛིན་
 ལྷ་ལྷན་སྒྲིས་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་ནི། ང་
 དང་ངའི་སྒྲིམ་པ་དེ་ལྷ་བྱའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་དམིགས་པ་བདག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དང་

དང་ང་ཡི་བཀའ་རུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་
 ཅན་འཛིན་ལྟ་ལྟོན་སྐྱེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེའི་འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་པའི་
 གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཐ་སྙད་
 ཏུ་ཡང་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ནི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བསྐྱེས་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་བདག་སྟེ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡང་མེད། གང་
 ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་མ་བཤགས་པར་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཤགས་པ་
 གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས།
 དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་
 པའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་
 ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་ཏྲོག་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ནི་ཐར་པའི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་གོམ་པ་དང་པོ་སྟེ། དེ་མེད་པར་དངོས་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་ལྡོག་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར།
 དེང་སང་དེ་ནི་གསར་ཕྱོགས་པ་དང་རང་ཕྱོགས་སློ་གསར་རྣམས་ལ་འགྲོ་དོན་
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་དང་ཐུན་མོང་གི་བཤད་པ་དང་ཡང་
 མཐུན་ཞིང་འཆད་པ་པོ་འཆད་སྤྱོད་པ་པོ་གོ་སྤྱོད་བས་མང་མོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 བ་འདི་ལས་ལྷག་པའི་དབྱུ་མའི་ལྟ་བུ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
 པའི་གནས་ལུགས་ནི་ཡོད་མེད་དགག་སྒྲུབ་ལས་འདས་པ་སྟེ། དབྱུ་མ་ཤེས་རབ་
 ལ་འཕྱག་པ་ལས། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་དགག་འབའ་ཞིག་ །དངོས་ལ་དགག་

སྒྲུབ་གང་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་
 བ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་འཛིན་ལྟ་ལྟོན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་
 པའི་བདག་གས། གང་ཟག་གས། ང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་
 ཏེ། ལས་གསོག་པ་པོ་དང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་སོགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོན་
 ཀྱང་དེའི་མཚན་གཞི་འཛིན་ལུགས་མི་འདྲ་སྟེ། གནས་མ་བྱ་སྟེ་པས་དེ་རྟག་མི་
 རྟག་གང་དུ་ཡང་བཟོད་དུ་མེད་པ་དང་། མང་པོ་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་གི་ཕུང་པོ་ལྷ་
 ཆར་དང་། ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་ཕུ་འདོད་པ་ནི་བདག་ཇས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་
 ལུགས་དང་། སེམས་ཅམ་པས་གདགས་གཞི་ཀུན་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
 པའི་གང་ཟག་དང་། རང་རྒྱུད་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་
 དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་པས་ཕུང་པོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་གང་ཟག་
 དེའི་མཚན་གཞིར་འཛིན་སྟེ། ཁ་ཆེ་བྱེ་སྤྱོད་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་པའི་བར་བདག་
 བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་ལུང་ཁྱེད་སེམས་ནི་མང་གི་
 དོགས་ནས་མ་དངས་སོ། །རང་སྟེ་དངོས་སྤྱོད་བས་སྤྱོད་ལྡོག་ནས་གང་ཟག་
 བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་ཀྱང་མཚན་གཞི་ལ་རྣམ་ཤེས་སོགས་བཞག་པས་དེ་
 དག་གི་ལུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་མ་བྱུང་ཞེས་དགོ་
 ཕྱོགས་པ་རྣམས་འདོད་ཅིང་རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཅམ་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་
 གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ཀུན་གཞི་འདོད་པ་ལ་གོ་བོས་དགག་པར་མཛད།
 བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་མདོ་ལས་རྣམ་བཞིའི་རིགས་

པ་དང་། སློབ་དཔོན་གྲུ་མ་དེའི་སྤེང་དུ་གཞན་ཉིད་བརྟགས་པའི་རིགས་པ་བསྐྱེད་
 པས་མཁུ་ལཱའི་རིགས་པ་དང་། རྒྱ་བས་དེའི་སྤེང་དུ་ཚོགས་པ་དང་དབྱིབས་
 བརྟགས་པའི་རིགས་པ་བསྐྱེད་པས་མཁུ་བདུན་ཤིང་རྟའི་རིགས་པ་གསུངས་ཀྱང་།
 མདོར་ན་བདག་ཕུང་དེ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བཀག་པས་ཁེགས་སྟེ། བདག་
 ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དེ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་བདག་ཕུང་ཐ་དད་གཏན་མེད་
 གྱི་གཅིག་ཏུ་འདོད་དགོས་དེ་ལྟ་ན་མདོན་གསུམ་དང་འགལ། ཐ་དད་དུ་སྤྱང་
 བར་འདོད་ན་བདག་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དེ་བོ་གཅིག་པ་ལས་ཉམས་
 སོ། །ཁད་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་བོ་ཐ་དད་ན་ཕུང་པོ་མཐའ་དག་བསལ་བའི་
 ལུལ་ན་བདག་ཡན་གར་བཞིག་དམིགས་དགོས་པ་ལ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
 གྱིས་ཁེགས་པར་མ་ཟད། དེ་འབྲའི་བདག་དེ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པས་
 ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་གསོག་སྟེང་གི་རྟེན་དུ་མི་འགྱུར་བས་སོ། །རིགས་པ་དེ་དག་
 གཞུང་གི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འཇུག་སོ། །དེ་ལྟར་སློབ་གསུམ་
 རྣམས་ལ་གང་ཟག་དང་ཚོས་བདག་རགས་པ་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་
 རོ་སྤྱད་པས་གཞུང་གི་གོང་འོག་ཀུན་ཏུ་བདག་མེད་སྤྱོད་རགས་གང་གཏན་ལ་
 འབེབས་དང་དངོས་ལུགས་ཀྱི་བཤད་པ་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་ན་གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་
 ལྟར་གི་འཛིགས་སྒྲག་དང་འགལ་འདུ་མེད་མི་ཡོང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་རྒྱལ་ཆེ་
 བར་སེམས་སོ། །དེ་ནི་དཀྱུས་མའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ།
 གཉིས་པ་རྣམ་བདུན་ཤིང་རྟའི་རིགས་པས་བདག་མེད་རྒྱུས་པར་བཤད་

པ་ལ། རྣམ་བདུན་རིགས་པས་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདག་འགོག་པ།
 རྣམ་བཞི་རིགས་པས་འཛིག་ལྟའི་རི་རྩེ་ཉི་ལུ་འགོག་པ། རྣམ་ལཱའི་རིགས་པས་
 གནས་མ་བྱའི་གང་ཟག་བརྟེན་མེད་འགོག་པ། རྣམ་བདུན་རིགས་པའི་རྣམ་
 གངས་སྟོམ་དུ་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་གཞན་ཉིད་ལ་
 བརྟགས་པའི་རིགས་པས་སྤྱ་སྟེགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་འགོག་པ། དེ་ཉིད་ལ་
 བརྟགས་པའི་རིགས་པས་མང་བཀུར་བའི་ཀུན་བརྟགས་འགོག་པ། ཚོགས་
 དབྱིབས་ལ་བརྟགས་པའི་རིགས་པས་བྱི་མའི་མཇུག་བསྟུ་བ། ལྷག་མ་གསུམ་
 གྱི་རིགས་པས་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འགོག་པ་དང་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ལ་དགག་བྱའི་རྟག་བདག་དོས་བཟུང་། སྦྱོར་མེད་པའི་རྟགས་
 གྱིས་འགོག། ལྷན་སྦྲེས་ལྟ་ལྟུང་རྟག་བདག་མིན་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་
 ལས།
 དང་པོ་ལ། གངས་ཅན་པའི་ལུགས་དང་། གྲེ་བྲག་པའི་ལུགས་གཉིས་
 ལས།
 དང་པོ་ནི། ཐ་བོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག། ཁོ་ན་ཏན་བྱ་མེད་
 སྤྱ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས། ཁེས་པ་སྟེ། གངས་ཅན་པ་ན་དེ། བདག་ནི་
 ལུལ་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་པོ་སྟེ་ཐ་བ་པོ་ཡིན་པ། རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པ། རྣམ་
 འགྱུར་གྱི་བྱེད་པ་པོ་མིན་པའི་བདག རུལ་སུན་སྤིང་སྟོབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
 མེད་པ། ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བས་བྱ་བ་མེད་པ་སྟེ། བདག་བྱུང་ཚོས་ལཱ་ལཱ་དུ་

ལུ་སྟེགས་གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེའི་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས། ལུ་སྟེགས་
ཅན་རྣམས་ལུགས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། གྲངས་ཅན་པ་དེའི་ལུགས་
ལས་བདག་འདོད་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་གྱི་དབྱེ་བ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས།
བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ལུ་སྟེགས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ནི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བྱེ་
བྲག་པ་ན་རེ། བདག་དེ་བ་པོ་ཡིན་པ། རྟག་དངོས་ཡིན་པ། བྱེད་པ་པོ་ཡིན་
པ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། བྱ་བ་མེད་པ་སྟེ་བདག་བྱུང་ཆོས་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཞེས་
ཟེར་རོ། གཉིས་པ་སྟེ་མེད་རྟགས་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི། མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་སྟེ་བ་
དང་ཐལ་གྱིར། རྟེན་ལྗེས་ཀྱི་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ཞིང་། འདི་ནི་རར་འཛིན་
རྟེན་དུ་འང་མི་རིགས་ལ། འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། ཁང་གི་ཕྱིར་
བསྟན་བཅོས་བསྟན་བཅོས་ལས་དེའི་བྱུང། ལུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་
བསྟན་དེ་ཀུན་ལ། རང་གྲགས་མ་སྟེས་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་གནོད་པ། རྟེན་ཕྱིར་
དེ་བྱུང་ཀུན་གྱི་ཡོད་མ་ཡིན། རྟེན་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ། །
ཕྱང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་གྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། ལུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་
བརྟགས་པའི་བདག་ཆོས་ཅན། མེད་དེ་མོ་གཤམ་བྱ་ལྟར་སྟེ་བ་དང་ཐལ་པའི་
གྱིར། རྟེན་ཕྱིར་སྟེ་བ་མེད་པར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་མིན་ཞིང་
ཞེས་པས་དུང་སྟོན་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་རར་འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་
རྟེན་དུ་འང་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལ། འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འདོད་

དེ། ཆོད་མས་མ་དམིགས་པའི་གྱིར། མ་སྟེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་གྱིར།
གྲངས་ཅན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལས།
བདག་དེའི་བྱུང་པར་ལུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་པ་དེ་ཀུན་ལ་སྟོན་ཡོད་དེ།
ལུ་སྟེགས་རང་ལ་གྲགས་པའི་མ་སྟེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་དེའི་
གྱིར། གྲངས་ཅན་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་བདག་དེ་ལ་བྱུང་
པར་གྱི་ཆོས་སྣ་ཆོགས་བཤད་པ་ཀུན་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་གཞི་བདག་དེ་
མ་གྲུབ་པ་དེའི་གྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྱང་པོ་ལས་དེ་བོ་གཞན་པའི་
བདག་མེད་དེ། ཕྱང་པོ་བཟུང་བ་མ་གཏོགས་བདག་དེ་ཡན་གར་དུ་འཛིན་པ་མ་
གྲུབ་པའི་གྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འཛིན་རྟེན་རར་འཛིན་སྟོ་ཡི་རྟེན་དུ་ཡང་། མི་འདོད་དེ་
རིག་མིན་པ་འང་བདག་ལྟའི་གྱིར། ཁང་དག་དུང་འགྲོ་བསྐལ་མང་བསྐལ་གྱིར་
པ། རྟེན་གྱི་མ་སྟེས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ། རར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་
འཇུག་མཐོང་སྟེ། རྟེན་ན་ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགའ་མེད། རེས་པ་སྟེ།
ཕྱང་པོ་ལས་དེ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་ཆོས་ཅན། འཛིན་རྟེན་རར་འཛིན་གྱི་སྟོ་ཡི་
དམིགས་རྟེན་དུ་ཡང་མི་འདོད་དེ། དེ་འདྲའི་བདག་དེ་རྟོགས་དགོས་ན་ལུ་སྟེགས་
པའི་གཞུང་ལུགས་ལས་ཤེས་དགོས་ཀྱང་བྱིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་བདག་དེ་རིག་
ཅིང་རྟོགས་པ་མིན་པའི་དུང་འགྲོ་བ་སོགས་པ་ལ་འང་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡོད་པའི་
གྱིར། དེ་དག་གིས་བདག་དེ་ད་ལྟ་མ་ཤེས་ཀྱང་སྟེ་བ་སྟོན་མ་རྣམས་སུ་གོ་མས་

པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་སྐྱེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་གང་
 དག་དུང་འགྲོའི་གནས་སུ་བསྐྱེད་པ་མང་པོར་འཛོལ་བ་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་དེས་
 གྲུང་མ་སྐྱེས་པ་རྟག་པའི་བདག་འདི་ནི་མ་མཐོང་ལ། འཛིག་ལྟ་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱིང་ར་
 འཛིན་ནི་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་ཕུང་པོ་ལས་
 གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་འགའ་ཡང་མེད་པར་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟགས་པའི་རིགས་པས་མང་བཟུར་བའི་ཀུན་
 བརྟགས་ཀྱི་བདག་འགོག་པ་ལ། བདག་ཕུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བཞུང་བ།
 ཡོད་མེད་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པས་འགོག་པ། སྐྱོན་སྤོང་སྤོང་ཉིད་དང་
 སྒྲུབ་བས་དགག་པ། ལུང་གི་གནོད་པ་ལུང་གིས་སེལ་བ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་
 ལྟའི་དམིགས་པ་ཕུང་པོ་ཁོ་ལོ། ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་ཕུང་པོ་ནི། ལྷ་
 ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། ཆེས་པ་སྟེ། རང་སྡེ་མང་པོས་
 བཟུར་བ་ན་རེ། ཕུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་བདག་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་ཏུ་
 ལྟ་བའི་དམིགས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ཁོ་ལོ། ཞེས་དང་དེའི་ནང་ནས་མང་བཟུར་བ་
 ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་ཕུང་པོ་ནི་ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་དེ། མདོ་ལས། དགོ་
 སྤོང་དག་དགོ་སྤོང་རམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྐྱེས་དུ་ཡང་དག་
 པར་རྩེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལོན་པའི་ཕུང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་དག་ལ་ཡང་དག་
 པར་རྩེས་སུ་ལྟ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་དང་། མང་བཟུར་བ་ཁ་ཅིག་ནི།

སེམས་གཅིག་སུ་བདག་ཏུ་འདོད་དེ། མདོ་ལས། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་
 ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་སྐྱེ་ཞིག་མགོན་དུ་གྱུར། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྒྲུབ་བས་
 ནི། ཁ་ལས་པས་མཐོང་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་དང་། སེམས་འདུལ་
 བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། སེམས་འདུལ་བ་ནི་བདེ་བ་འདྲེན། ཞེས་རེ་འགའ་
 བདག་འདུལ་བར་གསུངས་པ་གང་ཞིག་རེ་འགའ་སེམས་འདུལ་བར་གསུངས་
 པས་སོ། ཞེས་ཟེར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། མང་བས་བདག་དེ་
 དག་གྲུང་མང་བར་འགྱུར། བདག་ནི་རྩེས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྟ་བ། རྩེས་ལ་
 འཇུག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར། སྤྱང་ན་འདས་ཆོ་དེས་པར་བདག་ཆད་
 འགྱུར། སྤྱང་ན་འདས་སྐྱོན་སྤྱང་ཅིག་དག་ལ་ནི། སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པོ་མེད་
 པས་དེ་འབྲས་མེད། གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་བླ་བར་འགྱུར། ཉེ་
 ཉིད་དུ་རྒྱུད་ཡོད་ན་སྐྱོན་མེད་ན། སྤྱར་ནས་དཔུང་ཆོ་རྒྱུད་ལ་ཉེས་མཐའ་བྲིན།
 དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་དང་སེམས་བདག་མི་རིགས། འཛིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་ལ་སོགས་
 མེད་ཕྱིར་རོ། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ། ཉེ་ཆོ་དེས་པར་
 དངོས་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཐལ་བ་རྣམས་པ་བདུན་ཡོད་དེ།
 གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན་དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་དེ་མང་བས་བདག་དེ་དག་གྲུང་
 མང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་ནི་ཕུང་པོ་ཡིན་ན་རྩེས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྟ་
 བའི་སྐོར་རྩེས་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ན་སྐྱེ་ཞིག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་

ཐལ་བ་དང་། ལྷག་མེད་དུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆོ་ངེས་པར་བདག་ཆད་
 པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཆོ་སྤྱང་པོ་ལྷ་རྒྱུ་ཆད་པའི་ཕྱིར། སྤྱང་ན་ལས་
 འདས་པའི་སྡོན་དུ་སྐྱད་ཅིག་དག་ལ་ནི་སྤྱང་པོ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་སྐྱེ་འཇིག་གྱེད་
 པར་ཐལ། བདག་སྤྱང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེའི་ཆོ་དེའི་
 དུས་ན་རྒྱལ་པོར་ལས་ལྷས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། ད་ལྟའི་སྤྱང་པོ་འདི་སྡོན་གྱི་སྤྱང་པོ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་བྱས་པ་
 རྒྱད་ཟ་བར་ཐལ། བདག་སྤྱང་པོ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་འཇིག་བྱས་པས་འབྲས་བུའི་དུས་ན་
 ལས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པས་ལས་དེའི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་མཁན་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལས་གསོག་དུས་ཀྱི་སྤྱང་
 པོ་ལས་འབྲས་བུ་སྤྱོད་དུས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐྱད་ཅིག་
 ལྷ་ཕྱི་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དེ་དག་ལ་བྱུང་པའི་
 རྒྱད་གཅིག་ཡོད་པས་ན་སྡོན་མེད་དོ་ཞེས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱད་ཅིག་ལྷ་ཕྱི་ཐ་དད་
 པ་ལ་སྤར་རྣམ་པར་དབྱུང་པའི་ཆོ་རྒྱད་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏེ།
 བྱམས་པ་ཉར་སྤྲས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི། གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱད་གཅིག་
 གཏོགས་མིན་ཏེ། གང་དག་རང་མཚན་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། དེ་དག་རྒྱད་
 གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
 ཐལ་བ་རྣམ་པ་དུག་འབབ་པ་དེའི་ཕྱིར་སྤྱང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཡིན་པར་མི་
 རིགས་སོ། རིགས་པ་དེ་དག་དང་འགལ་བ་མ་ཟད། ལུང་དང་ཡང་འགལ་

བའི་ཐལ་བ་ཡོད་དེ་སྤྱང་པོ་བདག་ཡིན་ན་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་
 པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་
 པ་ལ་སོགས་པ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ནི་སྤྱང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་
 བ་བཅུ་བཞི་དང་འགལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་བཅུ་
 བཞི་ནི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་བཞི། འཇིག་
 རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་མི་ལྷན་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་བཞི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
 གོང་པ་ཆད་འབྱུང་མི་འབྱུང་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་བཞིའོ། །ལུས་སློག་གཅིག་
 དང་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སྟེ་བཅུ་བཞིའོ། །དེ་དག་གྱི་རོལ་པས་སྟོན་པ་ལ་
 ལུས་པའི་ཆོ་སྟོན་པས་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱད་
 གཞི་བདག་ལས་བརྒྱམས་ནས་འདི་བ་ཡིན་པས་བདག་བཀག་ན་ནི་སྡོད་དུ་མ་
 འགྱུར། རྟག་མི་རྟག་སོགས་སུ་ལུང་བསྟན་ན་ནི་རྒྱད་གཞི་བདག་མེད་པས་རྒྱད་
 ཆོས་དེ་དག་མི་བྱུང་པས་སོ། །ཁ་ལ་ཏེ་བྱེད་ཅིག་ལྷར་སྤྱང་པོ་བདག་ཡིན་ན་སྟོན་
 པས་མི་རྟག་པ་དང་། མཐའ་དང་ལྷན་པར་ཡང་ལུང་དུ་བསྟན་དགོས་ན། དེ་
 ལྷར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པས་སྤྱང་པོ་བདག་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ། །ཤར་གྱི་རི་བོའི་
 སྟེ་པའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་གང་
 རུང་དུ་འཛིན་ན་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ན། འདིར་འཇིག་རྟེན་ནི་
 བདག་ལ་གོ་དགོས་པས། སྤྱང་པོ་བདག་ཡིན་ན་དེ་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་
 བསྐྱད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མང་བཀུར་བ་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་

མེད་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་དེའི་ཆོ་དེས་པར་དངོས་པའི་ཆོས་ཕུང་པོ་རྣམས་
 མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལ་དབྱུང་པ་འདི་འཇུག་སྟེ། མང་པོ་བཀྱར་བས་ཕུང་པོ་འཇིག་ལྟ་
 ལྟོན་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་གམ་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པ་ལ།
 བྱོང་གི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ། །དེ་ཆོ་དེས་པར་དངོས་རྣམས་མེད་
 པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཐལ་བ་དེ་ཅི། ཕུང་པོ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་
 བདག་ཏུ་འདོད་ན་དེ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ན་དེ་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པར་
 ཐལ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། ཡིན་ན་རང་ལུགས་ལ་འང་ལས་འབྲས་ཀྱི་
 རྟེན་དུ་འགྱུར་པའི་བདག་གམ་གང་ཟག་དེ་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་ཆོ་གང་ཟག་དེ་
 མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རིགས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་གང་ཟག་མེད་པར་རྟོགས་མི་
 དགོས་པ་དེ་རིགས་པ་སྤྱོད་པར་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་ཚོར་དམ་པར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདི་འབྲའི་སྟོན་དེ་བབ་པར་དོགས་ནས་མེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་འཇུག་
 འགྲེལ་དུ། ས་རོལ་པོས་ཕུང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་བདག་དང་
 གང་ཟག་རྣམས་ཐ་སྐྱོད་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་བཀྲགས་དོན་
 བཅའ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་དང་སེམས་བདག་ཡིན་པ་དེ་
 རང་གི་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་བདག་ཏུ་འགྱུར་ལ། བདག་མེད་པར་མཛོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆོ་བདག་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་

པས། ས་རོལ་པོས་ཕུང་པོ་དང་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་
 ཅད་མེད་པར་མཐོང་དགོས་པའི་སྟོན་འཇུག་ལ། མིང་དུ་བཀྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་
 འཇིག་གི་བཀྲགས་དོན་བཅའ་ནས་འཇིག་པར་མི་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་སྟོན་དེ་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་རགས་པ་ཙམ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་དེ་ལྟ་ཡིན་ཀྱང་། །བདག་
 མེད་སྤྱོད་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་བཀྲགས་པ་ཙམ་གྱི་བདག་དེ་
 ཡང་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་ཏེ། གང་ཕྱིར་གཟུགས་ཆོར་བདག་མིན་འདུ་ཤེས་
 ཀྱང་། །སོགས་ཀྱི་ཐད་དུ་རང་འགྲེལ་ལས། གང་ལས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་བཀའ་པ་དེ་ལས་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པའི་
 བདག་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཡུལ་ཕུང་པོའི་ཉི་བར་ལེན་པ་ཙམ་བཀའ་གོ་ཞེས་
 བྱ་བ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སེམས་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལ་བསམ་ན་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་བདག་མེད་སྤྱོད་
 མེ་རྟོགས་ཆོ་གང་ཟག་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པར་སྤྱད་སྟེ། དེ་ལྟར་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་དེ་གང་ཟག་བདེན་པར་སྤྱོད་པ་དང་། རང་གི་དེ་བོས་སྤྱོད་པས་
 སྟོང་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་གང་ཟག་གང་ཟག་རང་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་
 དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། གོད་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ། །ཕུང་པོ་
 འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཏེ་ལྷ་ཆར་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན། །
 རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྟ་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་

འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ལ་སྦྱར་ན། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་
 ལ། བདག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཏེ་དེ་ཉིད་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པར་
 འདོད་པ་ན། །རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གང་ཟག་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཁ་བསྐྱར་བ་
 ཅམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཆོ་བ་རྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་མེད་
 པར་རྟོགས་དགོས་མི་དགོས་གསལ་པོར་ཤེས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་ལྷ་
 ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ནི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ན་མེད་པར་
 རྟོགས་མི་དགོས། བདག་མེད་རྟོགས་ཆོ་གང་ཟག་རང་གིས་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་
 ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པ་ཞིག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྩུབ་གྱིས་བདག་འཇིན་སྤང་དགོས་
 ན། བདག་མེད་རྟོགས་ཆོ་མེད་པའི་བདག་སྟོང་ཞིང་། །དེ་ནི་རང་འཇིན་རྟེན་
 དུ་འང་མི་རིགས་ལ། །ཞེས་སོགས་གཞན་ལ་གང་བརྗོད་པ་དེ་རང་ལ་འང་འབྱུང་
 བར་སྤང་བས་ལེགས་པར་དབྱུང་པར་འཆལ་ལོ། །འོ་ན་སྦྱོན་དེ་མང་བཀུར་བ་
 ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་སྒྲུལ་ན། དེ་དག་གིས་སྤང་པོ་ནི་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱབས་མི་
 འདོད་དེ། ཆོས་བདག་མེད་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་བདག་མེད་པར་
 རྟོགས་ཆོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་གང་ཟག་ཁོ་རང་རང་མེད་པར་
 རྟོགས་དགོས་པར་འདོད་ཅིང་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པས་ན། བདག་མེད་
 མཐོང་ཆོ་སྤང་པོ་མེད་པར་མཐོང་བར་ཐལ། སྤང་པོ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 ཐལ་བ་འཕེན་པར་སྤང་ངོ། །འོ་ན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྲེལ་གྱི་སྤྲེལ་འབྱུར་བའི་བཤད་
 པ་ཅམ་ལས་དེང་སང་གི་རང་ལུགས་འཇིན་པར་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་

ལ་འང་འཕྲོད་དག་འ་ན་གཞན་གྱི་ཐུགས་ལ་མ་བབས་པ་ནི་སྒྲོས་མ་དགོས་ཀྱང་
 རང་གིས་གང་བློ་དབྱུང་པའི་སྒྲོ་ཅམ་དུ་སྦྱོར་བརྗོད་པར་དབང་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་
 ཁྱིམ་པ་ཅམ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟག་བདག་སྤངས་ན་དེ་ཆོ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་
 མམ་སྤང་པོ་བདག་མི་འགྱུར། །ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །
 གཞུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །གཞུགས་ལ་དམིགས་ནས་
 འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས། །སྦྱེ་འབྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། །
 ཞེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆོ་རྟག་པའི་བདག་
 སྤངས་པ་འམ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་སྤང་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྦྱོན་མེད་
 ངོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡི་ཆོ་རྟག་བདག་མེད་པར་
 རྟོགས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་མམ་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ།
 མེད་པར་མཐོང་རྒྱུ་ནི་བདག་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད། ཁྱོད་ཀྱི་
 རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མི་རྟག་སྤྲུག་
 བསྐྱལ་སྟོང་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། རྟག་
 པའི་བདག་མེད་པ་ཅམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་
 མེད་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ད་དུང་འདོད་ཆགས་སྦྱེ་བར་ཐལ།
 གཞུགས་ལ་བདེན་པར་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་དེའི་འབྲས་བྱ་
 འདོད་ཆགས་སོགས་སྦྱེ་བར་འབྱུར་ཏེ། གཞུགས་སོགས་སྤང་པོ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་མི་

ཏག་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས། །གསུངས་པ་དེ་
ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་འདོད་ན། །དེ་ནི་ཕུང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ། །
གཟུགས་བདག་མིན་སོགས་མཛད་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །གང་ཕྱིར་
གཟུགས་ཚོར་བདག་མིན་འདུ་ཤེས་ཀྱང་། །མ་ཡིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་མིན་རྣམ་
ཤེས་ཀྱང་། །མིན་པར་མཛད་གཞན་ལས་གསུངས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །མདོར་བསྟན་
ཕུང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། །ཁོ་ན་དེ། གང་གི་ཕྱིར་སྟོན་
པས་ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། །མདོ་ལས། དག་སྟོང་དག་དག་སྟོང་
ངམ་བུམ་ཟེ་གང་སྤྱད་ག་ཅིག་བདག་གོ་སྟེ་མ་དུ་ཡང་དག་པར་རྩེས་སྤྱད་པ་དེ་
དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྩེས་སྤྱད་
ལྷ་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས། །དེ་ནི་ཕུང་པོ་
ལས་དེ་བོ་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་འགོག་པ་སྟེ། ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་པར་སྟོན་
པའི་དོན་མིན་ཏེ། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་སོགས་མཛད་གཞན་ལས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཚོར་བདག་མིན་
འདུ་ཤེས་ཀྱང་མ་ཡིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་མིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདག་མིན་པར་
མཛད་གཞན་ལས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། དག་སྟོང་དག་དག་སྟོང་ངམ་བུམ་ཟེ་
གང་སྤྱད་ག་ཅིས་པའི་མདོར་བསྟན་པ་འདིས་ཆོས་ཅན། ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ཅེས་
བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །མདོ་གཞན་ལས་ཕུང་ལྷ་བདག་མིན་པར་གསུངས་པའི་

ཕྱིར།

༥ གསུམ་པ་ཚོགས་དབྱིབས་ལ་བརྟགས་པའི་རིགས་པས་ཕྱི་མའི་
མཛུགས་བསྐྱེད་པ་ལ། ཚོགས་དང་དབྱིབས་ཀྱི་གང་ཟག་རྩས་ཡོད་རིམ་ལྡན་དུ་
འགོག་པ། བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཅོམ་ལས་འཛིན་ཡུལ་མ་དེས་པར་བསྟན་པ།
སྤང་བྱ་ཏག་བདག་ཡིན་ན་ལྟན་སྟེས་མི་སྟོང་བར་ཐལ་བ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་ན་ཕུང་པོ་རེ་རེ་ནས་བདག་
མིན་ཚུལ། ཕུང་པོ་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་བདག་མ་ཡིན་ཚུལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་ཆོ་ཕུང་རྣམས་ཀྱི། ཚོགས་པ་
ཡིན་གྱི་ཕུང་པོའི་དེ་བོ་མིན། །མགོན་མིན་འདུལ་བའམ་དཔང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན། །
དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཆོ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཚོགས་གནས་
རྣམས་། ཤིང་རྩ་ཉིད་འགྱུར་ཤིང་རྩ་དང་བདག་མཚུངས། །མདོ་ལས་ཕུང་པོ་
བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་ཅོམ་བདག་མ་ཡིན། །ཞེས་
པ་སྟེ། །མདོ་ལས། ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས་བཞེད་པའི་ཆོ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་
ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་ཕུང་པོའི་དེ་བོ་འམ་ཕུང་པོ་རེ་རེ་ནས་བདག་ཏུ་
སྟོན་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་རྣམས་ནི་ནགས་ཚལ་པོ་ཞེས་བཞེད་པའི་ཆོ་ཤིང་
གི་ཚོགས་པ་ནགས་ཚལ་ཡིན་གྱི་ཤིང་རེ་རེ་བ་ནགས་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་པ་
བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་
ཆོས་ཅན། བདག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། བདག་ཉིད་

བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ། བདག་ཉིད་བདག་གི་དགྲ་ཡང་ཡིན། །ལེགས་དང་
 ངན་པར་བྱེད་པ་ལ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དཔང་པོ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བདག་
 ཉིད་ལེགས་པར་འདུལ་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །
 ཞེས་བདག་ཡིན་ན་མགོན་དང་དཔང་པོ་དང་འདུལ་བ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག།
 ཚོགས་པ་ཙམ་མགོན་མིན་ཞིང་གདུལ་བར་བྱ་བའམ་འདུལ་བྱེད་དང་དཔང་པོ་
 ཉིད་ཀྱང་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོགས་པ་དེ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་དེ་ཕུང་
 པོའི་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། བདག་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་
 མགོན་དང་འདུལ་བ་དང་དཔང་པོ་ཡིན་པར་མི་འགལ་ཏེ། མགོན་བྱེད་པ་ནི་
 ཚོགས་པ་ཅན་ཡིན་ལ་ཚོགས་པ་ཅན་དང་ཚོགས་པ་གཉིས་དེ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེས། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ་བདག་གི་སྒྲུ་རེས་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་
 ལ་སྒྲུར་ལ་རེས་ཚོགས་པ་ཅན་ལ་སྒྲུར་བ་ལ་གང་འདོད་ལས་རིགས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་
 དེའི་ཆེ་ཤིང་རྟ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་སྒྲོགས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་རྣམས་
 ཤིང་རྟ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤིང་རྟ་དང་བདག་གཉིས་རང་གི་ཡན་ལག་
 གི་ཚོགས་པ་ལ་འཛོམས་མི་འཛོམས་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་
 ལག་གི་ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་ཞེས་བཏགས་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་
 རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་དང་བདག་དང་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པ་ཡིན་

པར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་པ་ཙམ་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རང་
 འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་བཏགས་པ་དེ་ནི་བཏགས་པ་ཉི་ལམ་
 ལེན་པའི་ཚོགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་འགྱུར་བ་
 ལས་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་དག་གྱུར་བྱས་ནས། འགྱུར་བ་ལས་
 གྱུར་པ་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་མེད་ཀྱི། དེ་
 གཉིས་འདུས་པ་ཙམ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་ཕུང་པོ་གྱུར་བྱས་
 རས་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་མི་རུང་
 རོ། །རྩམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ངས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས། དེ་ཡང་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། རྩམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་
 ཙམ་ཉིད་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བཟུལ་ཞིང་བཟླས་པ་མཆུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ལ་ཚོགས་པ་ཙམ་མི་རུང་བར་
 གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབྱིབས་ཤེན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཕྱིར། །ཁྱོད་ལ་དེ་
 དག་ཉིད་བདག་ཅེས་འགྱུར་གྱི། །སེམས་སོགས་ཚོགས་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་
 མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། གཤམ་ཏེ་ཕུང་
 པོ་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་བཤོད་པ་དེ་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས། དབྱིབས་དེ་གཟུགས་
 ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཚེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཁྱོད་ལ་གཟུགས་ཅན་དེ་དག་ཁོ་ན་
 ཉིད་བདག་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་གྱི། །སེམས་སོགས་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་ནི་བདག་

ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སེམས་དང་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་
དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལེན་པོར་ཉར་ལེན་གཅིག་རིགས་མིན་ཏེ། །དེ་ལྟ་ན་
ལས་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་འགྱུར། །བྱེད་པོ་མེད་ལས་ཡོད་སྒྲུལ་སྒྲོ་ཡིན་ན། །ཁ་
ཡིན་གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ལས་མེད། །གང་ཕྱིར་ཐུབ་པས་བདག་དེ་ས་ཆུ་མེ།
སྤྱད་དང་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ། །ཁམས་དུག་དང་ནི་མིག་སོགས་
རེག་པ་ཡི། །རྟེན་དུག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉར་བརྟེན་ཞིང་། །སེམས་དང་སེམས་
བྱུང་ཚེས་རྣམས་ཉར་བཟུང་ནས། །དེས་གསུངས་དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་རྣམས་དང་།
དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཚོགས་ཙམ་ཉིད་མིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་དར་འཛིན་སྒོ་དེ་རྣམས་ལ་མིན།
ཞེས་པ་སྟེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་བདག་དེ་ཚོས་ཅན། རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཕུང་པོ་
དང་གཅིག་ཏུ་རིགས་པའི་དངོས་པོ་མིན་ཏེ། བདག་ཕུང་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་
ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་ཤེས་ལས།
བྱུང་ཤིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
མེ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི། །ཉེ་བར་སྤང་བའི་རིམ་པ་ཀུན། །བྱམ་སྒྲུལ་
སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །ཁ་ལུས་པ་ནི་རྣམ་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པས་
སོ། ། །དེ་འདྲའི་རིགས་པ་དང་འགལ་གྱི་དོགས་ནས་གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་བདག་
མེད་ཀྱང་ལས་སྤྱུ་བྱ་བ་ཕུང་པོ་འདུས་པ་ཙམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་སྒྲུལ་དུ་སྒྲོ་ལ་
སེམས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་ཞེན། དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་

བདག་མེད་པར་ལས་ཕུང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེས་ལས། དེ་བཞིན་ཉར་ལེན་
ཤེས་པར་བྱ། །ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་
གིས། །དངོས་པོ་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཕུང་པོའི་
ཚོགས་པ་ཙམ་དང་རེ་རེ་བ་བདག་མིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་ཐུབ་པས་བདག་དེ་ས་ཆུ་མེ་
སྤྱད་དང་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ཁམས་དུག་དང་ནི། །མིག་སོགས་
རེག་པ་ཡི་རྟེན་དུག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གམ་སེམས་ཅན་ཞེས་ཉེ་བར་
བསྟན་ཞིང་། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ཚེས་རྣམས་བདག་དུ་གདགས་པའི་
རྒྱུར་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་དེས་པར་གསུངས་ཏེ། །ཡབ་སྲས་མཇུག་བའི་མདོ་ལས།
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བྱ་གང་ཟག་འདི་ནི་ཁམས་དུག་དང་། །རེག་པའི་སྐྱེ་མཆོད་
དུག་དང་། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚེས་རྣམས་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་
བདག་ཏུ་བཏགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་དེ་ནི་ཕུང་པོ་
རེ་རེ་བ་དེ་རྣམས་དང་། དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་མ་ཡིན་ལ་ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཉིད་
ཀྱང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་པར་གོང་གི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་
འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྒོ་དེའི་དམིགས་ལུལ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་མིན་ཏེ། ཕུང་པོ་རེ་
རེ་དང་ཚོགས་པ་ཙམ་བདག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་ཚོར་ཏུ་གཤམ་པའི་བདག་སྤོང་ཞིང་། །འདི་
ནི་རང་འཛིན་རྟེན་དུ་འང་མི་འདོད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་
བ། །དབྱིས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྒྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མཚར། །རང་བྱིས་ཅིག་ཕུག་སྒྲལ་

གནས་མཐོང་བཞིན་དུ། །འདི་ན་སྤང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་པ་བསལ་ཏེ། །སྤྱུལ་གྱི་
 འཛིགས་པ་འདུང་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི། །ཁྱེལ་གཞན་གྱི་གནས་པོར་འགྱུར་ཉིད་དོ། །
 ཞེས་པ་སྟེ། མང་བཟུང་སྟེ་པས་བདག་སྤང་དེ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པ་ལ་
 གོང་དུ། བྱོང་གི་ནུལ་འགྱུར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ། །དེ་ཆོ་དངོས་རྣམས་ངེས་
 པར་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ཐམ་བཤེན་ཆོ། ལན་དུ་བདག་མེད་པར་
 མཐོང་རྒྱུ་འདི་བདག་ནི་རྟག་བདག་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་ལ། རྟག་བདག་སྤངས་ན་དེ་ཆོ་
 དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཁོ་གས་གྱི་སྦྱོན་བཟོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བྱོང་གི་འཛིག་ལྟའི་
 དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ནི་སྤང་པོར་འདོད་ཅིང་མེད་པར་མཐོང་རྒྱུ་དང་
 སྤང་རྒྱུ་འདི་བདག་རྟག་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆོ་ན་
 རྟག་པའི་བདག་ཅམ་སྤོང་ཞིང་འདི་ནི་དར་འཛིན་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་དམིགས་རྣམ་གང་
 གི་རྟེན་ལས་ཡུལ་དུ་འདུང་བྱོང་རང་གིས་ཀྱང་མི་འདོད་ཅིང་རིགས་པས་ཀྱང་མི་
 འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་ཅམ་ཤེས་པས་
 ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དཀྱིས་ཀྱང་སྟེ་རྩ་བ་དུང་ནས་
 འབྱེན་ཞེས་སྤྱོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཚར་ཏེ། ཇི་ལྟར་མཚར་སྟེ་མ་ན། དཔེར་ན་མི་སྤྱོད་
 པོ་ཞིག་གིས་རང་གི་བྱིམ་གྱི་ཕྱི་ཕྱག་ན་དུག་སྤྱུལ་གཞན་པ་མཐོང་བཞིན་དུ་འདི་
 ན་སྤང་ཆེན་མེད་ཅེས་སྤང་ཆེན་ཡོད་མེད་གྱི་དོགས་པ་བསལ་ཏེ་དེས་སྤྱུལ་གྱི་
 འཛིགས་པ་འདུང་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཁྱེལ་ལས་པ་གཞན་གྱི་གནས་པོར་ཏེ་བཞུང་
 གང་དུ་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །འདིས་ནི་ཉན་ཐོས་མཛོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་དག་གིས་

ཐོག་ཆེན་ནས་བཤད་པའི་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་པར་རང་སྤྱུ་སྤྱུལ་པའི་གང་
 ཟག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཐར་ལམ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཀུན་གྱི་ཞེ་འདོད་བཀག་པ་
 ཡིན་ནོ། །དར་འཛིན་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་གསང་ཅམ་
 པོ་ནི་སྤང་པོའི་འཛིན་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བས་ན་རྒྱུ་སྤང་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སྤང་པོ་
 རགས་པའི་ཆ་སྤོང་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་བར་དུ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་ཅམ་པོ་དེ་
 མ་སྤྱུལ་པར་རྟོགས་མི་རུས། དེ་མ་རུས་ན། རྟག་བདག་དར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་མིན་
 པས་དེ་མེད་པར་ཤེས་པས་དར་འཛིན་སྤོང་བར་འདོད་པ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་
 དུ་འགྱུར་ཚུལ་སྤྱི་དང་། བྱང་པར་མང་བཟུང་བ་རང་གིས་དར་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་
 གྱུར་པའི་བདག་ནི་སྤང་པོར་འདོད་ཅིང་། མེད་པར་རྟོགས་རྒྱུ་དང་སྤང་བྱ་ནི་རྟག་
 བདག་ཏུ་འདོད་པས་དར་འཛིན་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་ཡུལ་བདག་སྤྱུལ་ལྟ་བུ་གནས་པར་
 མཐོང་བཞིན་དུ་སྤང་ཆེན་མེད་ཅེས་རྟག་བདག་མེད་པའི་དོགས་པ་བསལ་ནས་
 སྤྱུལ་ལྟ་བུ་འཛིག་ལྟའི་གཞོན་པ་སྤང་བ་ནི་མཚར་རོ་ཞེས་ནང་འགལ་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ། སྤང་བཤད་པའི་ལྷག་མ་བརྟེན་བརྟེན་པ་དང་ལྷན་པར་
 བརྟགས་པའི་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་བདག་འཛིན་འགོག་པ་ནི།
 སྤང་པོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་། །སྤང་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་མིན་གང་
 ཕྱིར་འདིར། །ཁམས་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན། །ཁམས་ཉིད་དེ་མེད་དེ་
 ཕྱིར་འདི་རྟོག་པའོ། །བདག་ནི་གཟུགས་ལྷན་མི་འདོད་གང་ཕྱིར་བདག་ །ཡོད་

མིན་དེ་ཕྱིར་ལྷན་དོན་སྒྲུབ་བཅེད། གཞན་ན་གནས་ལྷན་གཞན་མིན་གཟུགས་
 ལྷན་ན། བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་མེད། ཅེས་པ་སྟེ། རྟེན་
 སུང་པོར་བདག་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན། བདག་ལ་ཡང་སུང་པོ་དེ་
 རྣམས་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདིར་བརྟེན་པའི་
 སྐབས་སུ་བདག་སུང་གཉིས་ཐ་དད་གཞན་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་བདག་སུང་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་འདིར་འཐད་པར་འགྱུར་རིགས་ན་ཡང་། བདག་
 སུང་གཉིས་གཞན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་སུང་གཉིས་རྟེན་
 བརྟེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་འདི་ནི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 བདག་ནི་གཟུགས་སོགས་སུང་པོ་དང་ལྷན་པར་མི་འདོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 བདག་ཡོད་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ལ་སུང་པོ་ལྷན་པའི་དོན་དུ་སྒྲུབ་བཅེད་དེ།
 མོ་གཤམ་བྱ་ལ་སུང་པོ་ལྷན་དོན་གྱི་སྒྲུབ་བཅེད་པ་བཞིན། བདག་སུང་གཉིས་
 གཞན་དུ་ཡོད་ན་གང་ཟག་བྲག་གིས་ལ་གཞན་གསུགས་སུང་ལྷན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
 དང་། གཞན་མིན་ན། ལྷན་སྒྱུན་གཟུགས་ལྷན་ཞེས་བརྗོད་རིགས་ན་ཡང་།
 བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྷན་དོན་སྒྲུབ་བཅེད་
 མི་སྲིད་དོ། །

གཉིས་པ་ཤིང་རྟ་རྣམ་བཞིའི་རིགས་པས་འཇིག་ལྟའི་རི་རྩེ་ཉི་ཤུ་འགོག་
 པ་ལ། འཇིག་ཚྲིགས་ལ་ལྟ་བའི་ཆ་ཉི་ཤུ་དང་། དེ་དག་འཇིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་པས་
 ཀུན་བརྟེན་ཡིན་ཚུལ་བསྟན་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཟུགས་ལྷན་མིན། །
 གཟུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལ་འང་གཟུགས་ཡོད་མིན། །དེ་ལྟར་རྣམ་བཞིར་
 སུང་ཀུན་ཤེས་བྱ་སྟེ། །དེ་དག་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཉི་ཤུར་འདོད། ཅེས་པ་སྟེ། ཤེས་
 བྱ་ཚེས་ཅན། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཆ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་པ་ལ་
 བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་ནི་གཟུགས་དང་ལྷན་པ་མིན་པ་ལ་ལྷན་
 པར་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་ལྟ་བ། བདག་
 ལ་འང་གཟུགས་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་བདག་ལ་གཟུགས་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་
 གཟུགས་སུང་གཅིག་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་ཚུལ་རྣམ་པ་བཞིར་ཡོད་པ་བཞིན་སུང་པོ་
 ལྷན་པ་བཞི་པོ་གཞན་ཀུན་ལ་འང་བདག་ཏུ་ལྟ་ཚུལ་བཞི་རེ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
 དག་བསྐྱེམས་ན་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཉི་ཤུ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །འོ་ན་ཅ་ཤེས་ལས་
 སུང་མིན་སུང་པོ་ལས་གཞན་མེད། །དེ་ལ་སུང་མེད་དེར་དེ་མེད། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་སུང་ལྷན་མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་
 རིགས་པ་རྣམ་པ་ལྟ་རེ་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་མེད་དེ་ནི་སྤྲུལ་སྟེགས་
 པའི་ལུགས་དགག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། འདིར་བསྟན་ཉི་ཤུར་བཞག་པ་ནི་མདོ་སྟེ་
 ལས་གསུངས་ཤིང་དེའི་རྒྱུ་ཚུན་ཡང་འཇིག་ཚྲིགས་ཞེས་པ་སུང་པོ་ལ་འདོད་པ་
 རང་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཡང་། དེ་ལ་ལྟ་བའི་དོན་ལ་དངོས་སྒྲུབ་གསུམ་གྱིས་
 སུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བར་འདོད་ལ། དབྱུང་པས་སུང་པོ་
 དམིགས་ལུལ་དུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་མེད་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བས་འཇིག་

ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བུ་ལ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཞེས་བར་གྱི་ཚོགས་མི་མངོན་
 པར་བྱས་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་གང་ལྟར་ན་ཡང་། བདག་ཕུང་གཞན་དུ་ལྟ་བུ་བཏོད་པའི་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་དམིགས་
 དུམ་དུ་མ་བྱས་པར་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བར་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དབུ་མའི་ལུགས་
 ལྟར་ན་ཕུང་པོ་ལ་མ་སྟེས་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བར་སོང་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་ནི་འཛིག་ལྟ་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ལ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་པར་གི་བཞེད་པའི་
 བྱུང་སྟེས་ཏེ་རང་རྒྱུད་པས་ཕུང་པོར་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་འཛིག་ལྟ་
 བཞེད་ཅེས་གྲུང་མཁས་པ་གཞན་ནས་བཞེད་དོ། །མདོར་ན་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་
 བའི་ཆ་ཉི་ཤུ་པོ་ནའོ་ཞེས་འཇུག་འགྲེལ་སྟེ་པོར་བགས་པ་ལས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། ལྟ་རི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོ་རྟེ་ཡིས། །བཅོམ་བདག་
 གང་དང་ལྟ་བུ་ཅིག་འཛིག་འཇུག་པ། །འཛིག་ཚོགས་ལྟ་རི་ལྟ་བུ་སྤྱུག་ལ་གནས་
 པ། །རྟེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་འདི་དག་གོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་
 བའི་ཆ་ཉི་ཤུ་པོ་ཆོས་ཅན། བྱུང་མཐོང་སྤྱོད་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་འཛིག་
 ལྟ་ལྟ་སྟེས་ལ་བརྟེན་པའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤྱོད་གི་ཆར་གྱུར་པའི་
 འཛིག་ལྟ་ལྟ་སྟེས་ཀྱི་རི་པོ་དེ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོ་རྟེ་ཡིས་
 བཅོམ་པ་ན་བཅོམ་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བགང་དང་ལྟ་བུ་ཅིག་ཏུ་བྱེད་འཛིག་ཅིང་སྟོང་
 བར་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཛིག་ཚོགས་ལྟ་བུ་བའི་རི་ལྟ་བུ་སྤྱུག་པོ་ལ་
 གནས་པ་ནི་དེ་ཡི་རྟེ་མོ་ལྟ་བུར་མཐོ་བར་གྱུར་པ་བཤད་མ་ཐག་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་

བ་ཉི་ཤུ་འདི་དག་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་རྟོ་བོར་གྱུར་པའི་བདག་ལྟ་འོ། །

༥ གསུམ་པ་ཤིང་རྟ་རྟེས་ལྟ་རི་རིགས་པས་བཞེད་མེད་ཀྱི་གང་ཟག་
 འགོག་པ་ལ། རྟོགས་སྤྱོད་པ། དེ་དག་གི་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། །ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག་ །ལ་སོགས་བཞེད་
 མེད་གང་ཟག་ཇུས་ཡོད་འདོད། །རྟེ་ཤེས་དུག་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་། །དེ་
 ནི་རང་འཛིན་གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། མང་བཀྱར་བའི་ནང་
 ཚན་གནས་མ་བྱ་བ་ཁ་ཅིག་གང་ཟག་ནི་ཕུང་པོ་དང་དེ་ཉིད་དེ་གཅིག་མིན་ཏེ། སྟེ་
 འཛིག་ཅན་དུ་ཐལ་བས་སོ། །ཀུན་ཉིད་མིན་ཏེ། ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེར་འཛིན་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བཞེད་དུ་མེད་པའི་ལས་
 འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གང་ཟག་ཇུས་སྤྱོད་པར་འདོད་ལ། །རྟེ་ཤེས་དུག་གི་ཤེས་
 བྱར་ཡང་གང་ཟག་དེ་འདོད་ཅིང་། དེ་ནི་རང་འཛིན་ལྟ་བུ་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་
 གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཇུས་སྤྱོད་ན་བཞེད་མེད་དག་ག། བཞེད་དུ་མེད་ན་
 བརྟགས་པར་གྲུབ། དངོས་ཚོས་བྲལ་བས་དངོས་མེད་གྲུབ། ཚུལ་དེས་
 བརྟགས་པ་ཅོམ་དུ་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་སེམས་བཞེད་མེད་མི་རྟོགས། །
 དངོས་ཡོད་བཞེད་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །ཀལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་

གྲུབ་ལྟར་ན། །སེམས་ལྟར་གྲུབ་དངོས་བཟོད་དུ་མེད་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ།
 དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞུགས་ལས་སེམས་གཅིག་དང་ཐ་དང་
 དུ་བཟོད་དུ་མེད་པར་མི་རྟོགས་པ་བཟོད་དུ་ཡོད་པ་ལྟར། གང་དངོས་པོར་
 ཡོད་པ་ཡིན་ན་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སུ་བཟོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་འཇམ་ཤེས་པར་
 བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན། གང་ཟག་ཀྱང་དངོས་པོར་
 ཡོད་པས་སོ། །གཤམ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྲུབ་པར་
 ལྟར་ན། སེམས་ལྟར་དུ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། དེ་ཉིད་དང་
 གཞན་ཉིད་སོགས་བཟོད་དུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞུགས་ལས་
 སེམས་གཞན་དུ་བཟོད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་ཁྱོད་བྱམ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི། །ངོ་པོ་
 གཞུགས་སོགས་ལས་བཟོད་མེད་འགྱུར་བས། །བདག་གང་སྤང་པོ་ལས་བཟོད་
 མེད་འགྱུར་ཏེ། །རང་གིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ།
 ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སུ་མི་གྲུབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་
 བྱམ་པ་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་པོར་རང་གི་གདགས་གཞི་གཞུགས་
 དང་ཁྱི་དང་རྩོད་འགྱུར་བ་བཞི་སོགས་རྩལ་རྣམས་བརྒྱུད་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་
 དུ་བཟོད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ན། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་མེད་ཀྱི་བདག་གང་
 ཞིག་ཀྱང་སྤང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཟོད་དུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
 དེས་ན་བདག་དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་པོས་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱ།

སྟེ། དཔེར་ན་རང་གི་ཆོགས་པ་ལས་གཅིག་ཐ་དང་དུ་བཟོད་དུ་མེད་པས་བྱམ་པ་
 བཏགས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོགས་བཅད་འདི་གཉིས་ཀྱིས་རྣམས་སུ་ཡོད་
 ན་བཟོད་དུ་མེད་པ་དགག་པ་དང་བཟོད་དུ་མེད་ན་བཏགས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་
 བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་བདག་ལས་གཞན་ནི། །མི་འདོད་
 གཞུགས་སོགས་ལས་གཞན་དངོས་འདོད་ཅིང་། །དངོས་ལ་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་
 མཐོང་འགྱུར་བ། །དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་དངོས་ཆོས་དང་བྲལ་ཕྱིར། །ཞེས་པ་སྟེ།
 ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གསལ་རིག་ལས་གཞན་དུ་ནི་མི་
 འདོད་ལ་གཞུགས་སོགས་བཅའ་པའི་ཆོས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོར་
 འདོད་ཅིང་། དངོས་པོ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དང་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་མཐོང་བར་
 འགྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་དངོས་པོར་མེད་དེ། དངོས་
 པོའི་ཆོས་གཅིག་དང་ཐ་དང་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་རང་འཛིན་རྟོན་ནི་དངོས་པོ་མིན། །སྤང་ལས་གཞན་
 མིན་སྤང་པོའི་ངོ་པོ་མིན། །སྤང་པོ་རྟོན་མིན་འདི་ནི་དེ་ལྟར་མིན། །འདི་ནི་སྤང་པོ་
 རྣམས་བརྟེན་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། རྣམས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།
 རང་འཛིན་པའི་རྟོན་ནི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རྣམས་སུ་
 གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བདག་ཆོས་ཅན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་མིན་ཏེ། སྤང་པོ་མ་
 གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བདག་ཆོས་ཅན། སྤང་པོའི་ངོ་པོ་དང་

གཅིག་མིན་ཏེ། སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། །བདག་ཆོས་ཅན།
 སྤང་པོ་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ་དང་། །བདག་འདི་ནི་
 སྤང་པོ་དེ་དང་ལྷན་པའང་མིན་ཏེ། སྤང་པོ་དང་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 །བདག་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། མ་བརྟགས་གྲགས་པ་ཙམ་དུ་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་
 བས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྐྱོད་ཙམ་དུ་བདག་བསྟོན་དུ་
 མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

༥ བཞི་པ་རྣམ་བདུན་ཤིང་རྟེན་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་སྟོམ་དུ་བསྟན་
 པ་ནི། ཤིང་རྟེན་པ་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། །གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་
 ལྷན་ཡང་མིན་ཞིང་། །ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན། །འདུས་པ་
 ཙམ་མིན་དབྱིབས་མིན་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཤིང་རྟེན་ཆོས་ཅན། རང་གི་
 ཡན་ལག་ལས་གཞན་དུ་འདོད་ན་རིགས་པ་མིན་ཏེ། ཡན་ལག་རྣམས་ལས་
 གཞན་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །རང་གི་ཡན་ལག་ལས་གཞན་མིན་པ་མ་ཡིན་
 པ་གཅིག་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཡན་ལག་དུ་མ་ཡོད་པས་ཤིང་རྟེན་དུ་མར་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར། ཤིང་རྟེན་པ་ཡན་ལག་དེ་དག་དང་ལྷན་པ་ཡང་མིན་ཞིང་། ཡན་ལག་
 རྣམས་ལ་ཤིང་རྟེན་བརྟེན་པ་མིན་ལ། ཡན་ལག་དག་ཤིང་རྟེན་པ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ།
 རོ་པོ་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྟེན་རང་གི་ཡན་ལག་འདུས་པ་ཙམ་ཡང་
 མིན་ལ། ཡན་ལག་བཞུགས་པའི་དབྱིབས་ཉིད་ཀྱང་ཤིང་རྟེན་མིན་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན། །བདག་ཀྱང་རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་དང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་ལྷན་པ་

བརྟེན་དང་བརྟེན་པ་སྤང་པོ་འདུས་པ་དང་དབྱིབས་བཅས་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་
 བཅའ་ན་མི་རྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །རྩ་ཤེར་དུ་རྣམ་ལུ་ཡི་རིགས་པ་ལས་མ་གསུངས་
 པས་འདིར། ཆོགས་པ་དང་དབྱིབས་བསྟན་ཏེ་རྣམ་བདུན་ཤིང་རྟེན་རིགས་པ་
 བསྟན་པ་ནི། །ཁ་ཅིག་ཆོགས་པ་དང་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟེན་མིན་རྣམ་སྟེན་པ་སྤིང་
 པས་དེ་ལ་ཆོགས་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟེན་པའི་དོགས་པ་མ་བསལ་ན། སྤང་
 པོའི་ཆོགས་པ་ཙམ་དང་སྤང་པོའི་དབྱིབས་ཙམ་བདག་ཡིན་ནོ་སྟེ་རྣམ་པའི་དོགས་
 པ་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པས་འདིར་བདག་དང་ཤིང་རྟེན་མཚུངས་པས་རྣམ་བདུན་ཤིང་
 རྟེན་རིགས་པས་བདག་མེད་གཏན་ལ་པལ་པར་མ་ཟད། ཆོགས་དབྱིབས་བྱེ་
 བྲག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡང་གནད་འདི་ལགས་སོ། །

༥ གསུམ་པ་དབྱིབས་དང་ཆོགས་པའི་རིགས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་
 ལ། ཆོགས་པ་ཤིང་རྟེན་འདོད་པ་དགག། དབྱིབས་ཤིང་རྟེན་འདོད་པ་དགག།
 བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྩ་འབྲས་སྟོང་པར་བསྟན། རིགས་པ་དེས་གཞན་ཡང་
 སྟོང་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོགས་ཙམ་ཤིང་རྟེན་འགྱུར་ན་ནི། །སྤིང་བྱུར་
 གནས་ལ་འད་ཤིང་རྟེན་ཡོད་འགྱུར། །ཁང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་
 དག །མེད་པས་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟེན་རིགས་པ་འད་མིན། །ཞེས་པ་སྟེ། གལ་
 ཏེ་ཆོགས་པ་ཙམ་ཤིང་རྟེན་པར་འགྱུར་ན་ནི། ཤིང་རྟེན་བཞིག་པའི་ཡན་ལག་
 སྤིང་བྱུར་གནས་པ་ལ་ཡང་ཤིང་རྟེན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡན་ལག་ཆོགས་

པ་ཙམ་ཤིང་རྩེ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེན་ཡན་
ལག་སེལ་བྱུང་གནས་པ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྩེ་མེད་པས་ན་དེའི་ཡན་ལག་
དག་གྲང་མི་འགྲུབ་སྟེ། མོ་གཤམ་བྱུང་གྲུབ་པས་དེའི་ཡན་ལག་བཞིན་ནོ། །
དེས་ན་ཡན་ལག་མེད་པས་དབྱིབས་ཙམ་ཞིག་གྲང་ཤིང་རྩེ་རིགས་པ་འང་མིན་
ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་དབྱིབས་ཡན་ལག་རེ་རེ་སྤྱད་ཡོད་འགྱུར། ཇི་
བཞིན་ཤིང་རྩེ་གཏོགས་ལ་འང་དེ་བཞིན་ན། ཁྱེ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར།
ད་ལྟར་ཡང་ནི་ཤིང་རྩེ་ཡོད་མ་ཡིན། །ད་ལྟ་གཤམ་ཏེ་ཤིང་རྩེ་དུས་འདིར། །
འཕང་ལོ་སོགས་ལ་དབྱིབས་ཐ་དད་ཡོད་ན། །འདི་གཟུང་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་ཡོད་
མིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྩེ་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་
ཚོགས་པ་ཅང་མེད་པས། །དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་ན། །གང་
ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བརྟེན་ནས། །འདིར་ནི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་ཇི་ལྟར་
འགྱུར་། །ཞེས་པ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཤིང་རྩེ་ཡིན་ན། ཡན་ལག་
རེ་རེའི་དབྱིབས་ཤིང་རྩེ་ཡིན་ནས། ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྩེ་ཡིན།
དང་པོ་ལྟར་ན། སྤྱད་མ་བསྒྲིགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ཁྱོད་པར་མེད་པའི་
དབྱིབས་ཡིན་ནས། སྤྱད་དང་མི་འདྲ་བའི་དབྱིབས་གཞན་ཡིན། དང་པོ་ལྟར།
ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིང་རྩེ་འདོད་པའི་དབྱིབས་ཡན་ལག་རེ་རེ་སྤྱད་དུ་སྤྱད་ཤིང་རྩེ་མ་
བསྒྲིགས་པའི་སྐབས་ན་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ཇི་བཞིན་དུ་བསྒྲིགས་ནས་ཤིང་རྩེ་

གཏོགས་ལ་འང་སྤྱད་མ་བསྒྲིགས་པའི་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་དེ་བཞིན་ཡིན་ན་ནི།
སྤྱད་ཡན་ལག་རྣམས་སོ་སོར་གྱེ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་ཤིང་རྩེ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་ལྟར་ད་ལྟར་ཡན་ལག་བསྒྲིགས་པ་ལ་ཡང་ནི་ཤིང་རྩེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར། ད་ལྟ་གཤམ་ཏེ་ཤིང་རྩེ་དུས་འདིར་དུས་འདིར་
སྤྱད་ཀྱི་འཕང་ལོ་སོགས་པ་ལས་དབྱིབས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དེ་ཞེན། དེ་ལྟ་བུའི་
དབྱིབས་དེ་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་མ་བཟུང་
བ་དེའི་ཕྱིར་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྩེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁོད་གི་ཙམ་བའི་བརྟེན་པ་
གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྩེ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ཡང་མི་འཐད་
དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེན་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཇུས་སུ་ཅང་མེད་པས་སོ། །དབྱིབས་དེ་
ཡན་ལག་ཚོགས་ཙམ་གྱི་བརྟགས་ཚེས་མ་ཡིན་པར་ཇུས་ཡོད་ཡིན་ན། ཡན་
ལག་གི་ཚོགས་པ་གང་ཞིག་ཇུས་སུ་ཡོད་པ་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས།
འདིར་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡན་ལག་གི་
ཚོགས་པ་ཇུས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིབས་ཇུས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་ལྟར། །མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱ་
ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། །འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་རང་བཞིན་ཅན། །ཐམས་ཅད་
གྲང་ནི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པ་སྟེ། གཤམ་ཏེ་ཚོགས་པ་བརྟགས་ཡོད་
ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིབས་བརྟགས་ཡོད་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ལྟར་ན་ཁྱོད་

གྱི་ཚོགས་པ་བཏགས་ཡོད་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིབས་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོགས་པ་
འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འཐད་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་དང་ས་
བོན་སོགས་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས། སྐྱེ་བ་དང་སྐྱུ་གུ་སོགས་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་
མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

བཞི་པ་ནི། འདིས་ནི་གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟར་གནས་རྣམས་ལ། །བྱམ་
སྒོ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །སྐྱེ་བ་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་
ཡོད་མིན། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་དབྱིབས་མི་རིགས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཤིང་རྟའི་
ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཚོས་ཅན།
ལོག་རྟོག་གཞན་ཡང་ལེགས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་རྩལ་ཇུས་བརྒྱད་པོ་དེ་ལྟར་
གནས་པའི་ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་བྱམ་པའི་སྒྲུལ་པའི་སྒོར་འབྱུར་བ་འཐད་དེ་ཞེས་
བྱ་བའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟར་
མི་རིགས་པ་ལྟར། བྱམ་པའི་རྩལ་ཇུས་བརྒྱད་འདུས་གྱི་ཚོགས་པ་འང་བྱམ་པར་
མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར ། གཞན་ཡང་གོང་དུ་མཐའ་བཞི་
སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་བེན་པས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་
གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་ཚོགས་པ་དེ་དག་དབྱིབས་
སུ་མི་རིགས་སོ། །

༥ གཉིས་པ་མ་བཏགས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བས་རྩྱེད་པ་སྒྲོང་བ་ལ།
འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་བརྟེན་

ནས་འབྱུང་བ། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་རྩྱེད་པ་སྒྲོང་བ་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ལ། དཔེ་ཤིང་རྟ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཚུལ། དོན་གང་ཟག་
བརྟེན་ནས་བཏགས་ཚུལ། ཚོས་གཞན་ཡང་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཚུལ་དང་
གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ། མཐའ་བདུན་དུ་མ་དབྱེད་པར་གྲགས་པ་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་
བསྟན། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ལྟོས་ཏེ་བཏགས་པའི་ཐ་སྐྱད་དེས་དོན་གྲུབ་ཚུལ།
དོན་དམ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཐན་ཡོན་དངོས། དེ་ལ་དོགས་པ་སྒྲོང་བ་
དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་དུ། །རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་
འགྲུབ་འབྱུར་མིན་མོད་ཀྱི། །རྣམ་པ་དབྱེད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར།
རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཤིང་རྟ་དེ་ནི་དེ་ལོ་
ན་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྩྱེད་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་རུང་རིགས་པ་
རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་དབྱེད་ན་རྩལ་ཅམ་དུ་ཡང་འགྲུབ་པར་འབྱུར་བ་མིན་མོད་ཀྱི།
འོན་ཀྱང་ཤིང་རྟ་ཉོས་ཤིག། ཤིང་རྟ་འཚོས་ཤིག་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་རྒྱུན་ཆད་པའི་
སྒྲོན་ནི་མེད་དེ། རིགས་པས་རྣམ་པ་དབྱེད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱི་
དབང་ལས་འདིར་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་ཞེས་འདོགས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆ་ཤས་ཅན། ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་བྱེད་

ཤོ་ཞེས་འགྲོར་བསྟན། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ལེན་པའི་ཉིད་དུ་འགྲུབ། །འཇིག་རྟེན་
 གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་བརྟག་ཅིག །ཅེས་པ་སྟེ། ཤིང་རྩ་ཆོས་ཙན། རྩོད་ལ་
 མིང་གི་ཐ་སྟངས་ཀུན་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཤིང་རྩ་དེ་ཉིད་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་
 ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཙན་དང་། ཤིང་རྩ་དེ་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་ཆ་ཤས་
 ཙན་དང་། འཕང་ལེ་སོགས་ཉེར་བར་སྒྲུབ་བྱ་ལེན་པའི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཤིང་རྩ་
 དེ་ཉིད་བྱེད་པ་ཤོ་ཞེས་ཀྱང་འགྲོ་བར་གྲགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་བསྟན་ལ།
 རང་གི་ཡན་ལག་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ལེན་པའི་ཉིད་དུ་
 འགྲུབ་པས། དངོས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བདད་ཆོགས་པ་ཤིང་
 རྩམ་ཡིན་ན། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཤིང་རྩ་མེད་པར་ཁས་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་བརྟགས་ཤིག །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་བཤུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཡོད་ཅེས་རྣམ་
 འབྱོར་པས་འདིའི་ཡོད་མི་རྟེན། །དེས་དེ་ཉིད་ལ་འང་བདེ་བླག་འཇུག་འགྱུར་
 བས། །འདིར་དེའི་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཤིང་རྩ་ཆོས་
 ཙན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་། རིགས་པ་རྣམ་པ་བཤུན་གྱིས་དབྱུང་ན་
 མེད་པའི་ཤིང་རྩ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུར་རམ་དེ་ལྟར་ཡོད་ཅེས་རྣམ་འབྱོར་
 པས་ཤིང་རྩ་འདིའི་ཡོད་ཚུལ་མི་རྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྣམ་དབྱུང་
 མེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ལྟར་དུ་ཤིང་རྩ་གྲུབ་པའི་གྲུབ་ཚུལ་དེས་ཐ་སྟངས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་འཕྲང་པར་མ་ཟད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ལ་འང་

བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་ན། དབྱུ་མའི་སྐྱབས་འདིར་ཤིང་རྩ་དེའི་གྲུབ་
 པའམ་སྤང་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པར་བྱའོ། །གཞུང་
 འདིས་རྣམ་པ་བཤུན་གྱིས་དབྱུང་ཆེ་ཤིང་རྩ་ལ་ཙན་མ་མ་གྲུབ་ཀྱང་མ་བརྟགས་སྤང་
 ཙན་དོར་ཤིང་རྩའི་བྱ་བྱེད་བསྐྱུ་མེད་སྤང་བ་འཕྲང་པ་ལྟར། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བརྟགས་ན་མ་རྟེན་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྤང་ཙན་བསྐྱུ་མེད་དུ་ཤར་བའི་ཚུལ་བརྟན་པ་
 ཡིན། མདོར་ན་དབྱུ་མ་འཇུག་པ་འདིའི་རིགས་པའི་རྣམ་པ་རེ་རེས་ཀྱང་ཆོས་
 ཀུན་བརྟགས་ན་སྒྲོས་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ཉིད་བསྐྱུ་མེད་སྤང་ཚུལ་
 མེད་སྤང་སྟོང་བའི་རང་གཞུགས་སུ་ཤར་བ་བསྟན་པས་གཞུང་འདི་གིན་ཏུ་ནས་
 གྱིན་སྐྱབས་ཆེ་བས་འདི་དང་མཇུག་པའང་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་
 སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཤིང་རྩ་ཡོད་ཉིད་མིན་ན་དེའི་ཆོ། །ཡན་ལག་ཙན་མེད་དེའི་
 ཡན་ལག་ཀྱང་མེད། ཤིང་རྩ་ཆོག་ན་ཡན་ལག་མེད་དཔེ་བཞིན། །སྒྲོ་མེས་ཡན་
 ལག་ཙན་བསྐྱེགས་ཡན་ལག་གོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཤིང་རྩ་མ་གྲུབ་མེད་ཤིང་
 རྩའི་ཡན་ལག་གི་ཆོགས་པ་གྲུབ་བོ་སྟམ་ན། དེ་ཡང་མི་འཕྲང་དེ། ཤིང་རྩ་ཡོད་
 པ་ཉིད་མིན་ན་ཆོས་ཙན། དེ་ཡི་ཆོ་ཡན་ལག་ཙན་ཤིང་རྩ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེའི་
 ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། ཤིང་རྩ་ཆོག་ན་དེའི་ཡན་ལག་མེད་པ་ལྟར་རོ། །
 དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པའི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་མེས་ཡན་ལག་ཙན་ཤིང་རྩ་ལ་
 ཙན་མེད་པར་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྐྱེགས་པ་ན་ཡན་ལག་གི་འབྲུད་ཤིང་རྣམས་ཀྱང་

ཤེས་པ་གྱི་མེས་ཚོགས་ཀྱི་ཞེས་སྒྲོམ་མི་དགོས་ཏེ་ངེས་པར་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།
 ཁོ་ན་རེ་ཤིང་རྟེན་མེད་ན་དེའི་ཡན་ལག་མེད་པ་མ་ངེས་ཏེ། ཤིང་རྟག་ཡང་ལ་ལྟར་
 བས་ཞིག་པ་ན་ཤིང་རྟེན་མེད་ཀྱང་དེའི་ཡན་ལག་འཕང་ལོ་སོགས་དམིགས་པས་སོ་
 ཞེན། དེ་ནི་སྤར་ཤིང་རྟེན་གསུམ་ལྟེང་གི་གང་ཟག་གིས་སློང་རྟག་པས་སྤར་གྱི་ཤིང་
 རྟེན་དེའི་ཡན་ལག་གོ་ཞེས་སྒྲེལ་ནས་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་གྱི། དེ་ལྟར་མིན་
 བ་སྤར་ཤིང་རྟག་ཏུ་ནས་མཐོང་མ་ལྟེང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་འཕང་ལོ་
 སོགས་མཐོང་ཆོ་ཤིང་རྟེན་འཕང་ལོར་རྟེན་པ་དགོས་ན་དེ་ལྟར་མི་རྟེན་པ་
 མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ གཉིས་པ་དོན་གང་ཟག་བརྟན་ནས་བརྟགས་ཚུལ་ལ། གང་ཟག་
 བརྟན་ནས་བརྟགས་པར་འཛིན་ཚུལ། རྟག་ཆད་སྒལ་བའི་ལྟ་བུ་རྟགས་ཚུལ།
 ངར་འཛིན་དམིགས་ལུལ་མ་བརྟགས་གྲགས་ཚུལ། དེ་མེད་རྟེན་པས་རྣམ་
 གྲོལ་འཐོབ་ཚུལ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་འཛིན་རྟེན་གྲགས་པས་སྤང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་
 དེ་བཞིན་སྒྲེམ་ཆེད་དུག་བརྟན་ནས། །བདག་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད།
 ཉེར་ལེན་ལས་ཡིན་འདི་ནི་བྱེད་པོ་འང་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན།
 བདག་ཀྱང་ཤིང་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ན་བརྟགས་ན་
 མ་གྲུབ་ཀྱང་འཛིན་རྟེན་གྲགས་པའི་དབང་ལས། སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་དེ་

བཞིན་དུ་སྒྲེམ་ཆེད་དུག་ལ་བརྟན་ནས་བདག་ཀྱང་ཤིང་རྟེན་ལྟར་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་
 ཉིད་དུ་འདོད་ཅིང་། ཉེར་ལེན་སྤང་པོ་དེ་ལས་ཡིན་ལ། བདག་འདི་ནི་ལས་དེ་ལ་
 བརྟན་ནས་བྱེད་པ་པོ་འང་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་ཡོད་མིན་ཕྱིར་འདི་ནི་བརྟན་མིན་ཞིང་། །མི་བརྟན་
 ཉིད་མིན་འདི་ནི་སྒྲེམ་འཛིན་མིན། །འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །ཡོད་
 མིན་དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་མིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དངོས་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན། བརྟན་ནས་བརྟགས་པའི་བདག་འདི་ནི་རང་བཞིན་
 གྱིས་མི་འགྱུར་བའི་བརྟན་པ་མིན་ཞིང་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱང་མིན་ལ། བདག་འདི་
 ནི་སྒྲེམ་བདག་འཛིན་པ་ཙན་ཡང་མིན་པས་ན་འདི་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པ་ཡང་གལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མིན་ནོ། །བདག་ནི་སྤང་པོ་སོགས་ལས་དེ་
 ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་ཀྱང་མིན་ཏེ། དེ་གསུམ་པས་བརྟགས་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གང་ལ་རྟག་ཏུ་འགྲོ་རྣམས་ངར་འཛིན་སྟོ། །རབ་ཏུ་
 འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡི་གང་ཡིན་དེར། །ང་ཡིར་འཛིན་སྟོ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི། །མ་
 བརྟགས་གྲགས་པའི་གཏི་མུག་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འཆིང་གྲོལ་གྱི་
 གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་དེ་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེན། གང་ལ་
 དམིགས་ནས་དུས་རྟག་ཏུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ངར་འཛིན་གྱི་སྟོར་བ་ཏུ་
 འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡི་བདག་གི་བཅིག་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེར་ང་ཡིར་འཛིན་
 པའི་སྟོ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི་མ་བརྟགས་གྲགས་པའི་ངོར་གཏི་མུག་ལས་གྲུབ་

པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དག།
མཐོང་ངོ་སྐྱེ་བ་དེ་མཐའ་ལ། ཁ་ཏི་ཐུག་དབང་གིས་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། གང་གིས་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། །དེ་གིས་བདག་གི་
བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན། །དེ་གིས་བདག་དང་བདག་གི་སྟོང་ལྟ་ཞིང་། །རྣལ་
འབྱོར་པ་དེ་རྣམས་པར་གྲོལ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་
གི་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་
ཕྱིར་ཞེན། དཔེར་ན་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་མེད་པ་ཅན་གྱི་བྱ་བའི་ལས་རྒྱ་བུ་མེད་
པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་བའི་ཆོས་མིག་ལ་སོགས་པ་འབང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་བདག་
མེད་པར་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། དེ་གིས་བདག་དང་བདག་གི་བ་སྟོང་པར་ལྟ་ཞིང་སྐྱོམ་
པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམས་པར་གྲོལ་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་ལྟ་ལྟོན་
སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་སྐྱོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཆོས་གཞན་ཡང་བརྟེན་ནས་བཀྲགས་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། བུ་
པ་སྐྱེས་བྱ་རེ་ལྟེ་དཔལ་དང་ནགས་ཚུལ་སྟེང་བ་ལྟོན་གིང་དང་། །ཁང་བྱིས་གིང་
རྟ་ཕྱན་དང་འགྲོན་གཞས་ལ་སོགས་པ་དངོས་རྣམས་གང་དག་དང་། །དེ་བཞིན་
གང་དག་སྐྱོན་སྐྱེ་འདིས་བསྐྱད་པ་དེ་རྣམས་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །གང་གིས་སྐྱབ་
དབང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལྟོན་ཅིག་ཅོད་མི་མཛད་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་
འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་དང་ནི་བྱུང་གིང་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་ཅན་ཡན་

ལག་ཅན་ཆགས་དང་མཚན་གཞི་མེ་ལ་སོགས་པ་དོན་དག། །དེ་རྣམས་གིང་རྟེན་
རྣམ་དབྱང་བུས་པས་རྣམ་བདུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་
པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྐྱོན་ལོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། བུ་པ་དང་སྐྱེས་བྱ་དང་རེ་ལྟེ་སྟེ། །སྐྱེས་ལས་བཀྲགས་པའི་འབྱུང་གིས་བསྐྱེས་པར་བྱ་
ཚུལ་ཡོད་པུ་ཅིག་མཚན། །དཔལ་དང་། ནགས་ཚུལ། སྟེང་བ་དང་། ལྟོན་གིང་དང་།
ཁང་བྱིས་དང་། གིང་རྟ་ཕྱན་དང་། འགྲོན་པའི་གཞས་དང་ལ་སོགས་པའི་
དངོས་པོ་རྣམས་གང་དག་དང་། དེ་བཞིན་ཐ་སྐྱད་གང་དག་གི་སྐྱོན་སྐྱེ་བྱེད་པོ་
འདིས་བསྐྱད་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་རྣམ་བདུན་རིགས་པས་དབྱང་ན་རྟུལ་ཅོམ་མ་
གྲུབ་ཀྱང་མ་བཀྲགས་སྐྱེད་ཚུལ་འགག་པ་མེད་པ་ཅོམ་དུ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་བྱ་
སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་སྐྱབ་དབང་སྟོན་པ་སྐྱགས་རྩེ་ཅན་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་དང་ལྟོན་
ཅིག་ཅོད་ཀྱིང་འཇིག་རྟེན་དང་ལྟོན་ཅིག་ཅོད་པར་མི་མཛད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་
གྲགས་པ་ལ་གཞོན་པ་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ན་དངོས་པོ་གང་དག་
གི་ཐ་སྐྱད་ཇི་ལྟར་འདོད་ཅེ་ན། བུ་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་
དང་། བུ་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། བུ་པའི་མཚུངས་ཞབས་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་
དང་། བུ་པ་ཡན་ལག་ཅན་དང་། ཡུལ་ལ་ལྟག་པར་ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་
དང་། དེ་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་ཆགས་ཅན་དང་། ལྟོ་ལྟོར་བ་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་དང་།
གསེར་གྱི་ལྟོ་ལྟོར་བ་མཚན་གཞི་དང་། སྟེན་བྱེད་མེད་དང་། བསྐྱེས་བྱ་བྱུང་
གིང་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བད་དང་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་དོན་

གང་དག་དེ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཤིང་རྩེ་རིགས་པས་རྣམ་དཔུང་བྱས་པས་རྣམ་པ་
བདུན་གྱི་ཚུ་པ་དེ་ན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་
གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སློན་པ་ཡོད་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལ། རྒྱ་
འབྲས་གང་སྒྲིབ་ནས་དགག་པ། སྤང་དང་མ་སྤང་ཟླ་ནས་དགག་པ།
གཅིག་མ་གྲུབ་ན་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྐྱེད་དེ་ལྟ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་།
གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་ན་ནི་དེ་མེད་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར། །འབྲས་བུ་ཡང་ནི་
རྒྱ་ཡོད་ཀྱིས་ན་སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གང་ལས་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་གང་
ཞིག་ལས་སྤར་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་སློས། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་ཆོས་ཅན།
ལྟོས་གྲུབ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་མི་
འཕྲད་ཚུ་པ་འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དེ་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་ན་ནི་སྐྱེད་བྱེད་དེ་
མེད་པས་འབྲས་བུ་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། འབྲས་བུ་ཡང་ནི་རྒྱ་ཡོད་པར་གྱུར་
ན་སྐྱེད་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། རྒྱ་གང་ལས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་སྐྱེད་པར་
འགྱུར་བ་རྒྱ་འབྲས་དེ་གཉིས་གང་ཞིག་ལས་སྤར་གང་ཞིག་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་
སློས་ཤིག། །དེ་ནི་རྒྱ་ཞེས་པ་འབྲས་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་བརྟགས་པར་བཞག་པ་
ལས་བརྟགས་ན་མི་འགྲུབ་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་པ་བུ་ལ་སྤྱར་ན། གང་

བག་རྒྱ་བོ་དེ་པ་ཡིན་ན་ཁོ་ལ་བུ་ཡོད་དགོས་དང་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་ནི།
དགོས་པོ་སློང་སློང་ལྟ་ན་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། །ཁྱོད་པ་ཡིན་པར་བུ་ཡོད་པ་
ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་པ་ཡིན་པ་ལ་བུ་ཡོད་དགོས་ན། སའི་
སློན་དུ་བྱ་གྲུབ་དགོས་པར་ཐལ། །ཁྱོད་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་ལ་བུ་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་པ་ལས་བུ་ལོ་ཆས་པར་ཐལ། པ་བུ་དུས་མཉམ་གྲུབ་པར་ཡང་
མི་རིགས་ཏེ། པ་ལས་བུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་པ་བུ་གཉིས་ལས་གང་ཞིག་སློན་དུ་གྲུབ་པར་སློས་ཤིག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་སྤང་ནས་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ན་དེའི་
ཆོ། །དེ་དག་ལུས་པ་གཅིག་པས་སྐྱེད་བྱེད་འབྲས་བུ་ཐ་དང་མེད་འགྱུར་ཞིང་།
སེམས་ན་ནི་རྒྱ་འདི་རྒྱ་མིན་རྣམས་དང་བྱུང་པར་མེད་འགྱུར་ལ། །གཉིས་པོ་འདི་
དག་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ།
གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་དང་སྤང་ནས་
འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དམ་འོན་ཏེ་མ་སྤང་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་
རྒྱ་འབྲས་འཕྲད་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཆོ་རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་སྤང་ན་དེ་དག་ཆ་ཕྱེ་རྒྱ་མེད་པའི་ལུས་པ་འམ་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་གྱུར་
པས་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དེ་བོ་ཐ་དང་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ཞིང་།
གཉིས་པ་ལྟར་མ་འཕྲད་པར་རྒྱ་འབྲས་ཤར་ལུག་གི་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་སེམས་ཡིན་ན་
ནི། རྒྱ་འདི་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མིན་རྣམས་དང་བྱུང་པར་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་

ཏེ། སེ་སེ་བའམ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཞིག་བྱུང་ན་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་
 ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 རིགས་པས་བརྟགས་ན་རྒྱུ་འབྲས་མ་གྲུབ་ཏེ། རྒྱུ་དང་འབྲས་བྱ་སྤང་མ་སྤང་གི་སྒོ་
 བས་མི་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག་སྤང་མ་སྤང་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་སྐྱེ་ཚུ་པ་གི་
 རྟོག་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཁྱོད་གི་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ་ཕྱིར་
 འབྲས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་ཡོད་མིན་འབྲས་བྱ་པ་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་མེད་ཅན་གྱི་ཡོད་པ་འདྲ་མིན།
 གང་ཕྱིར་འདི་དག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་སྐྱུ་མ་དང་འབྲ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །བདག་ལ་
 སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཅི་
 སྟེ་ཁྱོད་གི་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་ན་ནི་དེའི་ཕྱིར། འབྲས་བྱ་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཐལ། སྤང་མ་སྤང་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པར་
 མི་བྱེད་པ་གང་ཞིག། དེ་ལས་སྐྱེ་ཚུ་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་འབྲས་བྱ་
 དང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་ཅན་དུ་
 འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་འབྲས་བྱ་མེད་ན་ཁྱོད་རྒྱུར་འཇོག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ནི་ཡོད་པ་འདྲ་མིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་སྒྲ་བ་དབྱུ་མ་པའི་ཕྱོགས་ལ་དེ་འབྲའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེས། རྒྱ་
 འབྲས་འདི་དག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྐྱུ་མ་དང་འབྲ་
 བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་དབྱུ་མ་པ་བདག་ལ་རྒྱུ་འབྲས་སྤང་མ་སྤང་བརྟགས་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་

འགྱུར་ཞིང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མཚན་བཤད་མ་
 ཐག་པའི་སྐྱུ་མ་དང་འབྲ་བ་དེའི་ཕྱིར།

༥། གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་ཚུད་སྟོང་ལ། རིགས་པས་སུན་
 འབྱིན་མི་ལུས་པའི་ཚུད་པ་བཤོད་པ། བརྟགས་ན་ཁས་ལེན་མེད་པས་ཚུད་པ་
 སྟོང་བ། མ་བརྟགས་གྲགས་སྟེ་སྟོད་པས་ཚུད་པ་སྟོང་བ། རང་བཞིན་ཡོད་པར་
 སྐྱབ་པའི་དཔེ་མེད་པ། སུན་འབྱིན་ལྷག་མ་རྣམས་གི་ཞལ་འཕང་བ་དང་ལྷ་
 ལས།

དང་པོ་ནི། སུན་འབྱིན་འདིས་སུན་དབྱུང་བྱ་སྤང་ནས་འབྱིན་ནམ་མ་སྤང་
 པར། །ཡིན་ཞེས་ཉེས་པ་འདིར་ནི་ཁྱོད་ལ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནམ། །གང་ཆོ་
 དེ་སྐད་སྒྲ་ཞིང་རང་ཕྱོགས་ཁོ་ན་རྣམ་འཛུལ་པ། །དེ་ཆོ་ཁྱོད་གིས་སུན་དབྱུང་
 སུན་ནི་འབྱིན་པར་ལུས་མ་ཡིན། །གང་ཕྱིར་རང་གི་ཆོག་ལ་འདྲ་ཐལ་བ་
 མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་གིས། །རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་མཐའ་དག་ལ་སྐྱུར་
 འདེབས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཁྱོད་ནི་སྐྱེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་མི་འགྱུར་ཞིང་གང་གི་ཕྱིར།
 །ཁྱོད་ལ་རང་ཕྱོགས་མེད་པས་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཚོལ་བའང་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱ་
 འབྲས་སྤང་མ་སྤང་བརྟགས་པའི་ཉེས་པ་དབྱུ་མ་པ་ཁྱོད་ལ་འདྲ་མཚུངས་ཏེ། ཁྱོད་
 གི་སུན་འབྱིན་གི་རིགས་པ་འདིས་སུན་དབྱུང་བྱ་སྐྱོན་དང་སྤང་ནས་སུན་འབྱིན་
 ནམ་མ་སྤང་པར་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཉེས་པ་དེ་སྐབས་འདིར་ནི་དབྱུ་མ་
 པ་ཁྱོད་ལ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ཏེ། སྤང་ནས་འབྱིན་ན་སུན་འབྱིན་

བྱེད་དང་དབྱུང་བྱ་དེ་དག་ནུས་པ་གཅིག་པས་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་གང་
 གིས་གང་སྲུན་འབྱིན། མ་ཕྱད་པར་འབྱིན་ན་དེ་དག་སེ་སེར་འགྱུར་བས། སོ་
 སོར་ན་ནི་སྲུན་འབྱིན་བྱེད་འདི་ནི་སྲུན་འབྱིན་མ་ཡིན་པ་དང་བྱུང་པར་མེད་པར་
 ཐལ་ཞིང་། སྲུན་དབྱུང་བྱ་དང་འབྱིན་བྱེད་གཉིས་པོ་ཕྱད་མ་ཕྱད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་
 པོ་སྤངས་ནས་སྲུན་འབྱིན་ཚུལ་རྟོག་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་གྱུར་པ་
 མིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཆོ་སྲུན་འབྱིན་ལྟར་སྤང་དེ་སྤང་སྤྱོད་ཞིང་རང་ཕྱོགས་ཁོ་
 རང་གིས་རྣམ་པར་འཛུམས་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་བྱིས་སྲུན་དབྱུང་བྱ་སྲུན་ནི་
 འབྱིན་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན་དབྱུང་པ་རང་གི་ཆོག་ལའང་
 བ་རོལ་པོ་ལ་འཕངས་པའི་ཐལ་བ་མཚུངས་པར་འབབ་པའི་ལྷག་ཆོད་ཀྱིས།
 འཐད་ལྷན་ཡང་དག་གི་རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་རང་བཞིན་
 མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་བ་འདེབས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། བྱིད་ནི་སྤྱོད་པོ་དམ་པས་ཐུགས་བརྩེས་
 བཞེད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གང་གི་ཕྱིར་བྱིད་ལ་རང་ཕྱོགས་བཞག་པ་མེད་
 པས་གཡོ་སྒྱུའི་ཐོལ་གྱིས་རིགས་མི་རིགས་མ་བརྟགས་པར་གཞན་ལ་སྒྱུན་བརྩོད་
 གང་ཐུབ་བྱེད་དེ་སྲུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྟོལ་བའང་ཡིན་ནོ། །ལྷག་ཆོད་ཀྱི་རིགས་པའི་
 དཔེ་ལ་བཤད་སྟོལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཅིག་ནི་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་པ་ཅན་ཡིན་པ་
 ལ་པར་ཕྱོགས་ཀྱི་སོ་རྟུལ་ཞིང་ཚུར་ཕྱོགས་ཀྱི་སོ་རྟོ་བས་པར་ཤིང་སོགས་ལ་རྒྱབ་
 ཆོ་མི་ཆོད་པར་ཡར་མཆོངས་ནས་ལྷག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སོ་རྟོ་པོས་རང་མགོར་
 པོག་ནས་ཆོད་པ་ལ་ལྷག་ཆོད་ཟེར། གཅིག་ནི་གྱི་ལྷགས་རང་དང་མི་ལྷན་པས་

ཤིང་ལ་རྒྱབ་ཆོ་ཤིང་མ་ཆོད་པར་གྱི་རང་གི་ལྷག་པ་ནས་ཆད་སོང་བ་ལ་ལྷག་ཆོད་
 ཟེར་རོ། །

༥ གཉིས་པ་ནི། སྲུན་འབྱིན་པས་སྲུན་དབྱུང་བྱ་མ་ཕྱད་སྲུན་ནི་འབྱིན་
 བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་ཕྱད་ནས་ཡིན་ཞེས་སྒྲས་ཟེན་ཉེས་པ་འདིར་གང་ལ། ཁྲེས་
 པར་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནི། ཡོད་པ་མིན་པས་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྤྱིད་མ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། དངོས་སྤྱོད་ཀྱིས་སྲུན་
 འབྱིན་པས་ནི་སྲུན་དབྱུང་བྱ་མ་ཕྱད་པར་སྲུན་ནི་འབྱིན་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་
 ཕྱད་ནས་སྲུན་འབྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲས་ཟེན་པའི་ཉེས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། འདིར་
 གང་ལ་དེས་པར་རང་དོར་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྒྱུན་དུ་འགྱུར་གྱི།
 དབྱུང་མ་པ་བདག་ལ་རང་དོར་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་འདི་ནི་ཡོད་པ་མིན་པས་ན་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྒྱུན་དེ་ནི་སྤྱིད་པ་མིན་ཏེ། ཐལ་སྒྲོག་ལས། གལ་ཏེ་དས་
 དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། ཁྲེས་ན་ང་ལ་སྒྱུན་འདི་ཡོད། ཁྲེས་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པ་
 བཤུགས་པ་ལ་སྒྱུན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བྱིད་ཀྱི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་བྱུང་པར་
 རྣམས་༥ ཁྱུགས་བརྟན་ལ་ཡང་གཟས་བརྟན་ལ་སོགས་རྣམས་ཆོ་མཐོང་
 འགྱུར་ལ། ཉི་མ་དང་ནི་གཟུགས་བརྟན་རྣམས་པར་ཕྱད་དང་མ་ཕྱད་པར། ཁྱི་
 རིགས་མོད་ཀྱི་བརྟེན་ནས་ཐ་སྤྱད་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། ཁྱི་བདེན་
 བཞིན་དུང་རང་གི་བྱུང་བཞིན་མཛེས་པར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཕྱིར། ཁྲེ་ནི་ཡོད་པ་ཇི་

ལྟར་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་གདོང་། སྤྱང་བར་བྱ་ལ་རུས་པ་མཐོང་བར་
 འགྱུར་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི། འཐད་པ་དང་བྲལ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱེད་གས་
 ཞེས་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བྱོད་གྱིས་ཀྱང་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་
 དངོས་ལ་ཡོད་པའི་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་སྤྱི་དང་བྱེད་པ་ཉི་མ་གཟས་བབྱང་ནས་ནག་
 པོར་གྱུར་པ་རྣམས། རྒྱུ་ལྡན་དུ་ཤར་བའི་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་ཡང་བརྟེན་
 རས་ཉི་མའི་བྱང་ཆོས་སྤྱི་དང་། གཟས་བབྱང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་འཆོ་བའི་
 བྱང་པར་ཀུན་ཆད་ལྷག་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། ཉི་མ་དང་ནི་དེའི་
 གཟུགས་བརྟན་རྣམས་པར་སྤང་དང་མ་སྤང་པར་འབྱུང་ཞེས་བརྟགས་ན་མི་རིགས་
 མོད་གྱི་འོན་ཀྱང་ཉི་མ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་བརྟན་ཐ་སྐྱོད་ཙམ་དུ་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་ཞིང་། དེ་དང་འབྲེལ་བར་གཟུགས་བརྟན་མི་བདེན་བཞིན་དུ་འདར་རང་གི་
 བྱང་གྱི་བཞིན་གྱི་སྦྱོན་བསལ་ནས་མཛེས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 གཟུགས་བརྟན་དེ་ལ་ནི་དེ་འདྲའི་རུས་པ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་
 སྐབས་འདིར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་གདོང་སྤྱང་བར་བྱ་བ་ལ་
 རུས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ནི། བརྟགས་ན་འཐད་པ་དང་
 བྲལ་བ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱེད་གས་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞིན་ལ་ཏེ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་དངོས་གྲུབ་དང་།
 དངོས་སུ་གོ་བྱ་ཉིད་འགྱུར་བསྐྱབ་བྱའི་དེ་བོ་འདར་ཡོད་གྱུར་ན། བྲལ་པ་ལ་སོགས་

རིགས་པ་ཉི་བར་སྦྱོར་བར་འགྱུར་ཞིག་ན། འདེམ་ཡོད་པ་མིན་པས་བྱོད་གྱི་
 ཡིད་ཆད་འབའ་ཞིག་ཡིན། དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་
 སུ་གཞུག་པར་ནི། རུས་པར་ཆེས་སྤྱི་ལྟ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གཞན་དག་ལ།
 ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བདེ་ལྷག་ཏུ་ནི་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། རྟོག་གོ་དན་པས་བྲལ་བས་
 འཇིག་རྟེན་ཅི་སྟེ་འདིར་རྩོལ་བྱེད། ཁེས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་དབུ་མ་པ་རང་གི་
 རུགས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་གོ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་དང་། དངོས་སུ་གོ་བྱ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་དེ་བོ་འདར་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་པར་འགྱུར་ན། རྒྱ་འབྲས་སྤང་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་ཉི་བར་བཀོད་དེ་
 རྩོད་པའི་སྦྱོར་བར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་
 བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་མ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་དངོས་སྤྱི་
 བྱོད་གྱི་དེ་དོན་གྲུབ་མ་ཐུབ་པས་ཡིད་ཆད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། དངོས་རྣམས་
 མཐའ་དག་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་སྤྱི་བུ་བྱོད་ལ་དེད་དབུ་མ་པས་ དངོས་པོ་
 རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི་རུས་ཤིང་ཆོས་རང་གི་
 ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཆེས་སྤྱི་བུ་ལྟ་དེ་ལྟར་དངོས་སྤྱི་བྱོད་གྱིས་དངོས་པོ་
 རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་གཞན་ཁོ་བོ་དབུ་མ་པ་དག་ལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་
 བདེ་ལྷག་ཏུ་ནི་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པར་རྩོལ་སྤྱི་གཉིས་ཀར་གྲགས་
 པའི་ཆོས་ཅན་སྤང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེ་སྤྱི་མ་མི་ལམ་སོགས་ཡོད་པ་
 གང་ཞིག་དངོས་སྤྱི་བར་གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པའི་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དཔེ་མེད་

པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱབ་ཀྱིས་པ་མིན་ནོ། །དངོས་པོར་སྐྱབ་བཞིན་
ལ་སྐྱེ་ཞིག་གིས་བཅོལ་ནས་རྟོག་གོ་ངན་པའི་བྱ་བས་སྒྲིན་བྱ་རང་གི་ཁ་ལྷན་
བཀུམས་པ་བཞིན་འཛིན་རྟོག་རྣམས་ལམ་ལོག་ཏུ་བྱིད་དེ་ཅི་སྟེ་འདིར་འཆིང་བའི་
ཚོལ་བ་བྱ་སྟེ། བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་མཐའ་དག་
དོར་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ནི། སུན་འབྱེན་ལྷག་མ་གོང་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡང་ནི་ཤེས་བྱས་ནས།
ཕྱད་པ་ལ་སོགས་ཕྱོགས་གྱི་ལན་གྱི་ཆེད་དུ་འདིར་གཏང་བ། །སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་
ཚོལ་བ་པོ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་པ། །དེ་སྐད་སྐར་བཤད་ལྷག་མ་ཕྱོགས་འདི་
ཉིད་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དངོས་པོར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་
འདིར་རྒྱ་འབྲས་ཕྱད་མ་ཕྱད་གྱི་སུན་འབྱེན་ལས་གཞན་ལྷག་མ་གོང་དུ་བསྐྱེད་པ་
ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མི་འཐད་པའི་
ཚོད་སྟོང་དུ། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སོགས་པ། །ཚོགས་ལ་
ལྷོས་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན། །ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྒྱན་སོགས་
སྟོང་ལས། །ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྐྱེ་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་སྟོང་ན་ཡང་། །སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བདེན་པ་
གཉིས་སུ་འང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པ་མིན།
ཞེས་སོགས་བརྟགས་ན་མ་གྲུབ་ཀྱང་མ་བརྟགས་གྲགས་པ་ཅོམ་དུ་ཡོད་པར་
བསྐྱེད་པ་ཡང་ནི་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དངོས་སྐྱབ་བཞིན་གྱིས་སུན་འབྱེན་འདིས་

སུན་དབྱུང་བྱ་དང་ཕྱད་དང་མ་ཕྱད་པར་སུན་འབྱེན་པ་ཡིན་ཞེས་བརྟགས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ལན་གྱི་ཆེད་དུ་འདིར་ཡང་གོང་གི་རིགས་པ་ཞལ་འཕང་བའི་ཚུལ་དུ་
བཏང་བར་བྱ་སྟེ། དབྱུང་པ་རང་ལ་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཚོལ་བ་པོ་ཡི་སྐྱེན་ཡང་ཡོད་
པ་མིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་རང་ལ་ཁས་ལེན་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་སྐད་སྐར་བཤད་ཐེན་ཏེ།
རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ། །རྣམ་པར་དབྱུང་པའི་འབྲས་བྱར་
མ་ཁས་རྣམས་གསུངས། །ཞེས་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དག་གི་པ་ཅོམ་ལས་རང་
ཕྱོགས་ཁས་བླངས་མེད་པས། །རང་གི་ཚིག་ལ་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆེད་
དུ་ཐལ་བའི་ཚོད་པ་དང་། སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཚོལ་བར་ཐལ་བའི་ཚོད་པ་གཉིས་ལ་
གཞོད་བྱེད་དུ་བརྟོག་པའི་སུན་འབྱེན་ལྷག་མ་ནི་འདིར་བྲངས་མ་ཐག་པའི་དངོས་
པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་བདེན་གཉིས་འགལ་བ་མེད་
པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

འདིར་སྐྱེས་པ།

- གང་ཟག་རང་བཞིན་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་། །
- གང་ཟག་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པའི་མེད་དག་ག་དང་། །
- གང་ཟག་སྒྲིམ་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་ཚུལ་གསུམ། །
- འཁོར་ཅུ་གཅོད་པའི་རིམ་པ་རྣམ་གསུམ་ལགས། །

དེ་ལས་དང་པོ་ཐོག་དམན་རྩེས་ཐོབ་དང་། །
 གཉིས་པ་དེ་ཡི་མཉམ་གཞག་ཉམས་ལེན་ཏེ། །
 རྒྱ་བྲག་མཆི་མའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་འདས་པའི། །
 ཉན་རང་ཐར་པ་ཐོབ་ལ་དེས་ཆོག་མོད། །

རང་གཞན་དོན་གཉིས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་གྱུར་པའི། །
 རྣམ་མཁུན་རིན་ཆེན་གླིང་དུ་བགོད་པ་ལ། །
 གང་ཟག་སྒྲིམ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་དགོས་ཚུལ། །
 ཤེས་ན་དགག་བྱ་དོས་འཛིན་འཕྲང་ལས་གྲོལ། །
 ཞེས་པ་ནི་བར་སྐྱབས་ཀྱི་བསྟུ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལྟེན་གསུམ་པ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་སྟོན་མེད་ཆེན་འཕགས་པའི་རྟོགས་
 རིགས་བྱུང་པར་བསྟན་པ་ལ། མདོ་རྒྱུ་བསྟུ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་སྟོང་བསྟན་
 སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་རབ་དབྱེ་བསྟན་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་བཞི་འཕྲུ་བ་དབྱེ་
 བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་དགྲོལ་ཕྱིར། ཆོས་དང་
 གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སྤྲུང་ཡང་འདི་ཉིད་
 བོ། །ཀུན་ལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱེ་སྟེ་རྣམ་མཁུན་གསུངས། །སྒྲིམ་དང་བཅས་པར་སྟོང་

པ་ཉིད། །བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས་མདོར་བསྟུ་སྟེ། སྤྲུང་ཡང་བཞིར་བཤད་དེ་
 དག་ནི། ཐོག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་སྟེ། བསྟན་བྱ་བདག་མེད་
 པ་འདི་ནི་དགོས་པ་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་དགྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་
 སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བདག་མེད་རྣམ་པ་
 གཉིས་སྟོན་པས་གསུངས་ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 པ་ནི་རང་སངས་རྒྱུ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་བསྟན་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་
 ཐོབ་པས་རྣམ་པར་དགྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏོ། །ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཉིད་
 འདི་པ་ཙམ་མཐོང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བསྟོན་པ་མེད་དེ། །མམས་གསུམ་ན་སྟོང་པའི་ཉོན་མོངས་
 པ་སྟོང་བའི་ཐབས་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་
 མ་ལུས་པར་བསྟོན་པ་ནི་ཡོད་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས། སྤྲུང་
 ཉན་རང་གིས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་ཆགས་བྲལ་ལྟར་སྤྲུང་
 འཁོར་བར་ལྷོག་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་རྟག་བདག་ཙམ་མེད་པར་ཤེས་པས་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གོ་མི་ཆོད་པས་སྤྲུང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་ཉན་
 རང་ལ་ཡོད་པར་བསྟུ་བས་ནས་འདིར་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ལ་ཡང་བྱུང་
 པར་ཕྱེ་སྟེ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ནི་ཀུན་མཁུན་གྲོང་ཆེན་དང་མི་པམ་ཆོས་རྩེའི་

གསུང་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སྤྱད་ཡང་
 སྟོང་ཉིད་འདི་ཉིད་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བྱེ་སྟེ་རྣམ་པ་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། སྟོས་
 པ་དང་བཅས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་མདོར་བསྡུས་
 ཏེ་སྤྱད་ཡང་བཞིར་བཤད་ལ་བྱོན་བསྡེམས་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་
 ཐུན་མིན་གྱི་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་བརྟུ་སྤྱད་པའི་
 དུལ་ཉིད་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ནི་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་དབང་གིས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་བསྐྱད་པར་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། གང་
 ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ། ཡིན་ཕྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་། །དེ་བཞིན་རྣ་བ་སྣ་
 དང་ལྗེ། །ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྐྱད་པར་བྱ། །ཐེར་བྱས་གནས་པ་མ་ཡིན་དང་། །
 འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །མིག་ལ་སོགས་པ་དུག་པོ་ཡི། །རང་བཞིན་མེད་
 ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ནང་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་པ་སྟེ། མིག་སོགས་ནང་
 གི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས། མིག་སོགས་དེའི་
 རང་བཞིན་དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་
 མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། མིག་མིག་གིས་སྟོང་ན་མིག་ཐ་སྙད་དུ་འང་
 མེད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ་མིག་གི་སྟོང་ཉིད་མིག་གི་རྩལ་དུ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུམ་

བསྡུས་པར། གཞུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཞུགས་སོ། །གཞུགས་ལས་
 སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། །སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཞུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་པའི་བཀའ་འདྲི་མཐེད་པ་དེ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཆོག་གིས་ལྷན་པ་གདབ་མི་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྗེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་
 བསྐྱད་པར་བྱ་ཞིང་། རིགས་པས་བརྟགས་ན་དེ་དག་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཐ་སྙད་
 དུ་ཡང་གཞི་མེད་ཅུ་བྲལ་ཡིན་པས་ཐེར་བྱས་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱང་ཆ་
 མེད་སྤྱང་སྟོང་པའི་རང་གཞུགས་འགག་པ་ལྟར་སྤྱང་ཡང་སྤྱ་ཤད་ལྟར་འགག་པ་
 མེད་པས་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མིག་ལ་སོགས་པ་དུག་པོ་ཡི་རང་
 བཞིན་མེད་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ། ཡིན་ཕྱིར་
 གཞུགས་ནི་གཞུགས་ཀྱིས་སྟོང་། །སྤྱང་དང་ཇི་རོ་རིག་བྱ་དང་། །ཆོས་རྣམས་ཉིད་
 ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཞུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། །ཕྱི་རོལ་སྟོང་པ་
 ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཅུ་གཞུང་ཞལ་གསལ་བས་ཆོག་འགྲེལ་
 གྱིས་མ་ཉོབ་པར་སྦྱོར་དག་རེ་བཀོད་ན། གཞུགས་སོགས་ཕྱི་ཡུལ་གྱི་ཁམས་
 དུག་པོ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དུག་པོ་རང་
 རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། གཉིས་ཆར་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་
 ནོ། །ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དབང་རྟེན་ཁོག་པ་འཕམ་ཕྱི་ནང་

གི་ཆོས་གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། །

བཞི་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། །
མཁས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན། །སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི། །ངོ་བོས་
སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན། །སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་གང་། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་
ཉིད་དུ་འདོད་དེ། །སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི། །འཛིན་པ་བརྟོག་ཕྱིར་
གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལ་མཁས་
པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་
འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་ཅེས་
བྱའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། །
དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་དངོས་པོར་ཞེན་
པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་པ་བརྟོག་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

ལྔ་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། །སེམས་ཅན་སྟོང་ཀྱི་འཛིན་ཏེན་ནི། །ལ་
ལུས་བྱུང་བྱེད་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །ཆོད་མེད་དཔེ་ཡིས་སྤྲུམ་ཐའ་ནི། །མེད་ཕྱིར་
ཕྱོགས་རྣམས་ཆེན་པོ་ཉིད། །འདི་དག་བཅུ་ཆར་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱིས། །སྟོང་པ་
ཉིད་ནི་གང་ཡིན་དེ། །ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་དེ། །ཆེན་པོར་འཛིན་པ་བརྟོག་
ཕྱིར་གསུངས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུ་ཆོས་ཅན། ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
སེམས་ཅན་སྟོང་ཀྱི་འཛིན་ཏེན་ནི་ལུས་པ་ལ་བྱུང་བྱེད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
ཁྱོད་ཆོད་མེད་པའི་དཔེ་ཡིས་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་

པ་སོགས་ཀྱང་སྤྲུམ་ཐའ་ནི་མེད་པར་ཆོད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཤར་
ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ནི་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། །འདི་དག་བཅུ་ཆར་ཕྱོགས་
རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། །དེ་
གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། །ཆེན་པོར་འཛིན་པ་བརྟོག་ཕྱིར་གསུངས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

དྲུག་པ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། །དེ་ནི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པས། །
དོན་དམ་མུ་དཔེ་འདས་པ་ཡིན། །དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་། །དེ་ནི་དོན་དམ་
སྟོང་ཉིད་དེ། །མུང་འདས་དངོས་པོའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི། །འཛིན་པ་བརྟོག་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། །དོན་དམ་མཁུན་པས་དོན་དམ་པ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པར་མཛད། །
ཅེས་པ་སྟེ། མུང་འདས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་དགོས་པ་མཆོག་
ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཉིད་དེས་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། །དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
ཡིན་ལ། །དེ་ནི་དོན་དམ་མཁུན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་མུང་འདས་དངོས་པོར་འཛིན་
པ་བརྟོག་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

བདུན་པ་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། །རྒྱུན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་
པོ། །འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྟན། །དེ་ནི་དེ་ཡི་སྟོང་ཉིད་གང་། །དེ་ནི་
འདུས་བྱས་སྟོང་ཉིད་གསུངས། །ཞེས་པ་སྟེ། །ཁམས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན།
འདུས་བྱས་ཡིན་ཏེ། །རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། །དེ་དེ་ཡིས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདུས་
བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

བརྒྱུད་པ་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། གང་ལ་སྐྱེ་གནས་མི་རྟག་ཉིད།
དེ་དག་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས། །དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་། །དེ་ནི་འདུས་མ་
བྱས་སྟོང་ཉིད། །ཅེས་པས་བསྟན་ཏོ། །

དགུ་པ་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། གང་ལ་མཐའ་ནི་ཡོད་
མིན་པ། །དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བཅེད། །དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད། །
མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་ཉིད་བསྟན། །ཅེས་པ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཅན།
མཐའ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་དེ་
ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །

བརྒྱུ་པ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ཐོག་མ་དང་པོ་
མཐའ་མ་མཐའ། །དེ་དག་མེད་པས་འཁོར་བ་ནི། ཐོག་མ་མཐའ་མ་མེད་པར་
བཅེད། །འགྲོ་ཁོང་བྲལ་ཕྱིར་མི་ལམ་ལྟའི། །སྲིད་འདི་དེ་ཡིས་དབེན་ཉིད་
གང་། །དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ། །མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཞེས། །བསྟན་
བཅོས་ལས་ནི་དེས་པར་བསྟན། །ཅེས་པ་སྟེ། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བའི་
འགྲོ་བ་རྣམས་འགྲོ་ཁོང་དང་བྲལ་ཕྱིར་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་སྲིད་པ་འདི་དེ་ཡིས་དབེན་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་
བསྟན་བཅོས་ལས་དེས་པར་བསྟན་དོ། །

བརྒྱུ་གཅིག་པ་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། དོར་བ་ཞེས་བྱ་འཐོར་བ་
དང་། །འཐོར་བ་ལ་ནི་དེས་པར་བཅེད། །དོར་མེད་གཏོང་བ་མེད་པ་སྟེ། །

འགའ་ཡང་དོར་མེད་གང་ཡིན་པའོ། །དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་ཉིད་སྟོང་
པ་ཉིད་གང་ཡིན། །དེ་དེའི་ཕྱིར་ན་དོར་མེད་པ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་
བཅེད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། དོར་བ་འམ་འཐོར་བ་དང་
གཏོང་བ་མེད་དེ། དོ་བོ་ཡུལ་དུས་འགར་ཡང་དོར་བ་མེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་དེ་ཡིས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་
བཅེད་དོ། །

བརྒྱུ་གཉིས་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། འདུས་བྱས་ལ་སོགས་དེ་བོ་
ཉིད། །ཁང་ཕྱིར་སློབ་མ་རང་སངས་རྒྱས། །རྒྱལ་སྐུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
རྣམས་ཀྱིས། །ཁ་མཇུང་དེའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ལ། །སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བོ་
ཉིད། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྟོང་ཉིད་གང་། །དེ་ནི་
རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་པ་སྟེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་ཆོས་ཅན། །རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། གང་ཕྱིར་སློབ་མ་རང་སངས་རྒྱས་དང་
རྒྱལ་སྐུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་
མཇུང་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་དེ་ཡིས་སྟོང་པ་ཉིད་
གང་ཡིན་པ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །

བརྒྱུ་གསུམ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་
རེག་རྩལ་དང་། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་རྩལ་དང་། །གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཅན་
མིན་དེ་བཞིན། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས། །ཆོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་

ཅད་ཀྱི། །དེ་དག་གིས་དབེན་སྟོང་ཉིད་གང་། །ཞེས་པ་སྟེ། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་
གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་དག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །

བཅུ་བཞི་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མདོར་
བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། །གཞུགས་སུང་ལ་སོགས་དངོས་མེད་གང་། །དེ་དག་རང་
མཚན་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་པ་སྟེ། །གཞུགས་སུང་ལ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱན་
རིགས་པས་བརྟགས་ན་དངོས་པོར་མེད་པ་ཆོས་ཅན། །རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་
པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཆོས་ཅན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྟོག་ཆས་བཞག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། །གཞིའི་ཆོས། །ལམ་གྱི་ཆོས། །འབྲས་བུའི་ཆོས་
གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །

དང་པོ་ནི། །གཞུགས་ནི་གཞུགས་སུང་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཆོར་བ་ཕྱོད་
བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །འདུ་ཤེས་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་མདོན་པར་
འདུ་བྱེད་པའོ། །ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ། །རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
དོ། །ཡུང་པོ་སྟུག་བསྐྱེད་པར་མཚན་ཉིད། །ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྟུལ་གདུག་
འདོད། །སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བའི་སྟོར་ལྟར་ཉིད་དུ་
གསུངས། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་འདུ་འཕྲོད་མཚན་ཉིད་

དོ། །ཞེས་པ་སྟེ། །ཐོག་མར་རང་དང་འདྲ་བའི་རྟོག་གོ་ངན་པ་རྣམས་འདི་ལྟར་
བསམ་དགོས་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛིན་ཆེ་རང་རང་གི་དོན་ལྟོག་དེས་
ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལྟོ་ལྟོར་བ་བྱུང་པའི་མཚན་ཉིད་བཞག་ཀྱང་བྱུང་པའི་སྟོང་
གི་ལྟོ་ལྟོར་བ་ལས་གཞན་དོན་མེད་ཀྱི་སྟོ་ལོ་དང་བ་སྒྲང་སོགས་ཀྱི་ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་
མོར་བའི་སྐབས་མེད་ལ། །དོན་ལྟོག་དེས་མ་ཟིན་ན་ལྟོ་ལྟོར་ཞབས་ཞུས་ཆུ་སྟོར་
དོན་བྱེད་ལུས་པ་སོགས་ཆོག་ཆོགས་མང་ཡང་ཁ་ཕོར་དང་ལྷུང་བ་བཟེད་རྣམས་
ཀྱང་ད་དུང་བྱུང་པ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་དོགས་པ་སེལ་མི་ལུས་སོ། །དེས་ན་དབུ་
མ་རྒྱན་འབྲེལ་ལས། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྟོག་པ་དེས་འཛིན་དགོས་པར་བཀའ་
བསྟུལ་པ་ལྟར་དེས་པར་དྲན་དགོས་ཀྱིས་དེ་མིན་དཔལ་ལྷན་སྐྱབས་པའི་མཚན་ཉིད་
དེ་དག་སྟོན་ཅན་དུ་མཐོང་ནས་རང་ཆོག་གི་ལྷན་པ་གང་བ་དགོས་པ་ནི་སྟོས་མ་
དགོས་སོ། །

གཞུང་དོན་ལ། །གཞུགས་ནི་གཞུགས་སུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་།
ཆོར་བ་ཕྱོད་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། །འདུ་ཤེས་ནི་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ།
འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སེམས་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །ཡུལ་གྱི་དོ་བོ་སོ་
སོར་རྣམ་པ་རིག་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཡུང་པོ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་སྟུག་བསྐྱེད་པ་དང་། །ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་སྟུལ་གདུག་པ་ལྟར་འཁོར་
བར་འཛིན་པར་འདོད་དོ། །སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
སྐྱེ་བའི་སྟོར་ལྟར་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་ཤིང་། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་

གི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་གྱིས་འདུ་ཤིང་འཕྲོད་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་གཞི་ལོ་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། གང་གིས་ཆོས་ཅན་མཚན་ཉིད་རང་རང་གི་དོ་བོ་སྟོང་པའི་ཆ་ནས་བཞག་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ། སྟོང་པ་པར་བྱིན་ཏུག་གི་
མཚན་ཉིད། སྒོམ་པ་བསམ་གཟུགས་བྱུང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལྷ་བ་རྣམ་
ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། གཏོང་བ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་བྱིན། རྒྱལ་བྱིས་པ་གདུང་མེད་
མཚན་ཉིད་བཟོད། །ཁྲིའམ་མཚན་ཉིད་བཟོན་འགྲུས་ཀྱི། །ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་ཉིད་
དོ། །ཁས་མ་གཏན་སྤྱད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཤེས་རབ་ཆགས་མེད་མཚན་
ཉིད་དེ། །པ་རོལ་བྱིན་པ་ཏུག་རྣམས་ཀྱི། །མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་བཟོད། །
ཅེས་པ་སྟེ། གཏོང་བའི་སེམས་པ་སྦྱིན་པའི་པར་བྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱལ་
བྱིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་མེད་པ་དང་། བཟོད་པའི་མཚན་
ཉིད་ཁྲིའམ་མེད་པ་དང་། བཟོན་འགྲུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་དགོ་
བ་ལ་སྟོབ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དགོ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་
པའི་སེམས་ཅུང་གཅིག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ནི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་མཚན་
ཉིད་དེ། པ་རོལ་བྱིན་པ་ཏུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་མདོ་
ལས་བཟོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་རྣམས་དང་ཚད་མེད་དང་། །དེ་བཞིན་
གཞན་གང་གཟུགས་མེད་པ། །དེ་དག་ཡང་དག་མཁུན་པ་ཡིས། །མི་འབྲུག་
མཚན་ཉིད་ཅན་ཏུ་གསུངས། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མ་ཏུ་བདུན། །དེས་པར་
འབྱུང་བྱེད་རང་མཚན་ཉིད། །ཅེས་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རྣམས་དང་།
ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་གཞན་གང་གཟུགས་མེད་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་
ནི་ཡང་དག་མཁུན་པ་ཡིས་རྒྱུད་མི་འབྲུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏུ་གསུངས་སོ། །
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་སུ་མ་ཏུ་སོ་བདུན་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་འཁོར་བ་ལས་ངེས་
པར་འབྱུང་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། །དམིགས་པ་མེད་པས་
རྣམ་དབེན་ཉིད། །མཚན་མ་མེད་པ་ཞི་ཉིད་དེ། །གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྱག་
བསྐྱེལ་དང་། །གཏི་མུག་མེད་རྣམ་ཐར་རྣམས་ཀྱི། །མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་
བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་
མཐར་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པས། །དམིགས་པ་ས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཉིད་
དང་། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། །དམིགས་
གཏང་གྱི་མཚན་མ་ཞི་བ་ཉིད་དེ། རྣམ་པར་ཐར་པ་སྒོ་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི།
སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་གཏི་མུག་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱུད་པོ་རྣམས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་སྒོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།

སྟོབས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ནི། །གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རང་བཞིན་
 གསུངས། སྟོབ་པའི་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་ནི། ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། །
 སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་རྣམས་ནི། སྟོབས་སོགས་ཚད་མེད་མཚན་ཉིད་ཅན། །
 འགོ་ལ་ཕན་པ་ཉེར་སྒྲུབ་པ། །བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཅན་
 རྣམས་ཡོངས་སྒྲིབ་པ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའོ་དགའ་བ་ནི། །རབ་དགའི་མཚན་
 ཉིད་བཏང་སྟོམས་ནི། །མ་འདྲེས་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ། །ཁངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་
 མ་འདྲེས་པ། །བཙུ་དང་བརྒྱད་དུ་གང་འདོད་དག །གང་ཕྱིར་སྟོན་དེས་མི་
 འཕྲོགས་པ། །དེ་ཕྱིར་མི་འཕྲོགས་རང་མཚན་ཉིད། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་
 ཤེས་ནི། །མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད། །གཞན་ནི་ཉི་ཆོ་བ་ཉིད་ཀྱིས། །
 མངོན་སུམ་ཞེས་བྱར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོབས་རྣམས་ནི་ཆོས་ལྔ་ཞིང་
 སྤྲ་བ་ནས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ནི་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས།
 སྟོབ་པའི་མི་འཇིགས་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི། །ལྷ་དང་བྲམ་ཟེ་དག་སྟོང་བདུད་
 སོགས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། སོ་སོ་ཡང་དག་པ་
 རིག་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལ་སྟོབས་པ་སོགས་ཚད་མེད་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཅན་དང་། འགོ་ལ་ཕན་པ་ཉེར་སྒྲུབ་པ་ནི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་
 བྱའོ། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྟོབ་པ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །རབ་
 ཏུ་དགའ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དགའ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་ནི་ཆགས་སྤང་དང་
 མ་འདྲེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཁངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུ་

དང་བརྒྱད་དུ་གང་འདོད་པ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། གང་ཕྱིར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེས་མི་འཕྲོགས་པ་དེའི་ཕྱིར་མི་འཕྲོགས་པ་ནི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
 བཅོ་བརྒྱད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་
 བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་ལ། དེ་ལས་
 གཞན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་ཉེ་ཆོ་བ་ཙམ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བར་མི་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་བཞི། གང་ཞིག་
 འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་དང་། །འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་། །དེ་དེ་ལོ་
 བས་སྟོང་པ་ཉིད། །དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་པ་སྟེ། གང་ཞིག་
 འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་ལོ་
 བས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །

བཅོ་ལྷ་པ་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ད་ལྟ་བ་འདི་མི་གནས་ཤིང་། །
 འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་དུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པ། །དེ་ལ་མི་
 དམིགས་པ་ཞེས་བཟྍ་ད། །མི་དམིགས་པ་དེ་རང་ངོ་བོ། །དེ་ཡིས་དབེན་པ་ཉིད་
 གང་དེ། །ཐེར་ཟུག་གནས་མིན་འཇིག་མིན་པས། །མི་དམིགས་ཞེས་བྱའི་སྟོང་
 ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ད་ལྟ་བ་འདི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་ཤིང་།
 འདས་པ་ཞིག་པ་དང་མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་དུས་གང་དུ་
 དུས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་མི་དམིགས་པ་དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བཟྍ་དད།

མི་དམིགས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཡིས་དབེན་པ་ལམ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་
རིགས་པས་དབྱུང་ཀྱང་མི་ལེགས་པའི་ཐེར་བྱས་གནས་པ་མིན་ཞིང་དེ་ལྟར་འཇིག་
པ་མིན་པས་ན་དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བཟོད་དོ། །

ལྟེན་བཅུ་དྲུག་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། རྒྱུན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་
དངོས་རྣམས་ལ། །འདུས་པ་བ་ཡི་ངོ་བོ་མེད། །འདུས་པ་བ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །
སྟོང་ཉིད་དངོས་མེད་སྟོང་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན་
འདུས་པ་བ་ཡི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། །འདུས་
པ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། །འདུས་པ་བ་ཡི་ངོ་བོ་མེད་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་དེའི་སྟོང་པ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

གསུམ་པ་སྟོང་ཉིད་བཞིའི་རབ་དབྱེ་བསྟན་པ་ལས། དང་པོ་དངོས་
པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། དངོས་པོའི་སྒྲིལ་མཛོར་བསྟུས་ན། །ཕྱང་པོ་ལྷ་རྣམས་བཟོད་
པ་ཡིན། །དེ་རྣམས་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་། །དེ་དངོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །
ཅེས་པ་སྟེ། དངོས་པོའི་སྒྲིལ་བཟོད་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་རང་རང་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་
ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དངོས་པོའི་ཆོས་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། མཛོར་བསྟུས་ན་ནི་དངོས་
མེད་པ། །འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས་ལ་བཟོད། །དེ་ཉིད་དངོས་མེད་དེས་སྟོང་

ཉིད། །དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་པ་སྟེ། །འདུས་མ་བྱས་རང་གིས་
སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་
མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

གསུམ་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། །རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ནི། །
རང་བཞིན་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དེ། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མ་བྱས་པས། །རང་
བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྟན། །ཅེས་པ་སྟེ། །ཆོས་རྣམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་
བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཅན། །རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ།
འདིར་ལྟར་རང་བཞིན་ནི་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་མ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ན་རང་བཞིན་
ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །

བཞི་པ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། །སངས་རྒྱུ་རྣམས་ནི་བྱུང་
བའམ། །ཁ་བྱུང་ཡང་རུང་དངོས་སུ་ན། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད། །
གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད། །
དེ་བཞིན་དངོས་པོའི་སྟོང་ཉིད་དོ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་ལས། །དེ་དག་
དེ་སྐད་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །ཞེས་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱུ་རྣམས་ནི་བྱུང་བ་འམ་མ་
བྱུང་ཡང་རུང་། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ངོ་བོར་
རབ་ཏུ་བསྒྲགས་ཏེ། །དེ་ལ་རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་
དེ་དག་ཆོས་ཅན། །གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །གཞན་ནི་སོ་སྟེ་
ལས་གཞན་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། །དེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཆ་

ནས་དེ་ལྟར་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་
གཅིག་ཏུ་ན་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
དངོས་པོ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་
གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག།
གོང་དུ་དེ་སྐད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་བསྒྲགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
གསུངས་སོ། །

སྟོང་ཉིད་བཞི་པོས་བཅུ་དྲུག་བསྟར་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོ་དང་གཉིས་པས་
འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དང་།
གསུམ་པ་དང་བཞི་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་བསྟན་སོ། །

གསུམ་པ་མ་ཁྱེན་བརྩེ་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཆུག་བསྟར་བ་ལ།
དང་པོ་མ་ཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། དེ་ལྟར་སློབ་ཀྱིས་ཟེར་གྱིས་སྤང་བ་གསལ་བྱས་
པ། །རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྐུ་རུ་ར་བཞིན་དུ། །སྤྱིད་གསུམ་འདི་དག་མ་
ལུས་གདོད་ནས་སྐྱེ་མེད་པར། །རྟོགས་ཏེ་ཐ་སྐྱད་བདེན་པའི་སྟོབས་གྱིས་འགོག་
པར་འགོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤང་མཉམ་ཉིད་བཅུ་ཉི་ལྔ་ཆོས་ཆོས་དབྱིངས་
ལ་མཉམ་པར་འཇུག་པར་བཤད་པའི་སློབ་གྲོས་ཀྱི་ཟེར་ཤེས་རབ་མར་ཕྱིན་ལྷག་
པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་གི་སྤང་བའི་ལུས་པ་འཛོམས་ཏེ་སྤང་བ་གསལ་བར་བྱས་པའི་
ས་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ལུས་ཆོས་ཅན། རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྐུ་
རུ་ར་བཞིན་དུ་སྤྱིད་གསུམ་འདི་དག་མ་ལུས་པ་གདོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་

ཏེ། དོན་དུ་འགོག་པར་གཞུག་བྱ་འཇུག་བྱེད་དང་བྲལ་ཡང་། ཐ་སྐྱད་བདེན་
པའི་སྟོབས་གྱིས་ཤེས་རབ་ལྷག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོག་པར་འགོ་བ་སྟེ་འཇུག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། རྟོག་ཏུ་འགོག་པར་
གཏོགས་པའི་བསམ་གཏན་ཡིན་མོད་ཀྱི། །འགོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སླིང་རྗེའང་
སྐྱེད་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། རྟོག་ཏུ་འགོག་
པར་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བསམ་གཏན་དང་
ལུན་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་གཞན་དོན་རྒྱུ་ཆད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགོ་བ་
མགོན་མེད་པ་རྣམས་ལ་སླིང་རྗེའང་ཤེས་རབ་ལྟར་ལྷག་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། གདོད་ནས་སྐྱེ་མེད་རང་བཞིན་འདི། །སློབ་ཀྱི་གཏིང་ནས་རྟོགས་སྤྱད་
ན། །འཁོར་བའི་འདམ་དུ་བྱིང་བ་ལ། །སླིང་རྗེ་དང་གིས་སྐྱེ་བར་འཇུག། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། དེ་གོང་བདེ་གཤེགས་གསུང་སྐྱེས་
སངས་རྒྱས་འབྲིང་བཅས་ནི། །མ་ལུས་པ་རྣམས་སློབ་ཀྱིས་ཐམས་པར་བྱེད་པའང་
ཡིན། །ཀྱུ་རྩོལ་དེ་ཉིད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་སྤྱད་པ། །རང་པའི་རྒྱལ་
པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བའི་དང་པ་ཡིས། །མ་དུན་དུ་བདར་ནས་དགོ་བའི་རྩྭ་གི་ལྷགས་
སྟོབས་གྱིས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་མཆོག་ཏུ་འགོ། །ཞེས་པ་
སྟེ། འདི་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་རུས་པ་དང་མཐར་ཐུག་གི་རུས་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ས་དྲུག་པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཆོས་ཅན། །བྱིང་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་རུས་པ་

གཞན་ཉན་རང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད་པའི་དངོས་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ།
 བྱེད་ཀྱི་དངོས་འབྲས་སུ་གྱུར་པ་དེ་གོང་མ་ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བདེ་
 གཤེགས་གསུང་སྐྱེས་སངས་རྒྱས་འཁྲིང་དང་བཅས་པ་ནི་མ་ལུས་པ་རྣམས་སློ་
 ཡིས་པམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཆེ་བའི་
 ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཡས་
 གཡོན་གྱི་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་དང་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་འབྲ་
 བའི་རྒྱལ་སྐུ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་སུ་བསྟོན་པའི་རུས་པ་
 དང་ལྡན་ཏེ། འཁོར་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་རང་པ་ཡིས་མདུན་དུ་བདར་ནས།
 དག་བའི་རྒྱུད་གི་ཕྱགས་ཆེན་པོའི་སྟོབས་གྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་པ་
 རོལ་མཚོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མཚན་ནི། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་ཤད་རབ་གསལ་འོད་
 སྒྲུང་གསལ་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་དུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༥ ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ལ། སྤྱི་དོན་གཞུང་དོན་མཚན་དང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ལ། རོ་བོ་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་
 འཁྲིང་པོའི་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་གྱི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་
 བྱེད་པ། དེས་ཆོག། བསྟོན་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རིང་དུ་སོང་

བའི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །བསྟོན་གཅིག་ལམ་ནི་ལམ་ལ་འབད་རྩོལ་ནི་
 བའི་ས་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འབྲེལ་བར་གནས་པས་འཁོར་བ་ལས་རིང་དུ་
 སོང་བའོ། །སྟོང་བའི་བྱུང་པར་ཁམས་གསུམ་ཀའི་སྒྲོམ་སྤང་འཁྲིང་པོའི་རྒྱུད་དུ་
 ཞེ་དུག་སྤངས། རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་ཆོས་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས།
 དེའི་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མདོ་དང་རྒྱས་པ་དུ་མར་གསུངས་ཀྱང་དོན་ཆོས་
 གྱིད་བྱིངས་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱེད་
 བ་ཤིག་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ། ཤས་ཆེ་བའི་བྱུང་པར་ཐབས་གྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤས་ཆེ། སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་བྱུང་པར་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་
 པོའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་རུས་པའོ། །

གཉིས་པ་རིང་སོང་གི་ཡོན་ཏན་ཐབས་ལ་མ་ཁས་ཚུལ་ནི། རིང་དུ་སོང་
 འདྲིར་འདྲི་ནི་སྐྱད་ཅིག་དང་། །སྐྱད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་།
 ཐབས་གྱི་པ་རོལ་ཕྱིན་ལེགས་འབར་བའང་ཐོབ། ཅས་པ་སྟེ། ས་བདུན་པ་རིང་
 དུ་སོང་བ་འདྲིར་གནས་པའི་བྱུང་སེམས་འདྲི་ནི་ཆོས་ཅན། ས་དབུག་པ་ལས་ལྷག་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྩོལ་བ་མེད་པའི་སྒྲོན་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་
 ནི་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་ཐབས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 ལེགས་པར་འབར་བའང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་ལ་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྒྲོམས་
 པར་འཇུག་རུས་ཀྱང་སྤྲིད་ནི་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ལམ་གྱི་རང་
 བཞིན་ཉོན་མོངས་མི་སྟོང་བའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་

གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ལྟར་འགོག་པ་མཛད་ན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཐབས་
 གྱི་པར་ཕྱིན་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ས་རྒྱལ་པ་མན་ཆད་དུ་མེད་ཅིང་ས་རྒྱལ་པར་
 མཁུན་བཅེ་རུས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དེ་ལས་འདིར་གསུམ་དུ་ལྷག་པར་
 འགྱུར་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་རབ་གསལ་འོད་སྣང་
 གསུམ་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

ལྟ་ས་བརྒྱུད་པ་མི་གཡོ་བ་ལ། སྤྱི་དོན་གཞུང་དོན་མཚན་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ས་བརྒྱུད་པ་མི་གཡོ་བ་ལ། དེ་པོ་ཐོག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་
 རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ།
 དེས་ཆོག། འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོའི་ཕྱིར། མི་གཡོ་བ་ཡི་སར་འདོད་
 དོ། ཞེས་སོ། འདུ་ཤེས་གཉིས་ནི་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་དང་། མཚན་མ་མེད་
 པའི་འདུ་ཤེས་སོ། སྟོང་བའི་བྱུང་པར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་རྒྱུད་དུ་
 ཆེན་པོ་ཞེ་དུག་སྤངས། རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་ཆོས་ཉིད་བྱི་གང་མེད་པ་དང་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པ་དང་ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་རྟོགས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་སྟོང་ཆེན་འབྲུམ་ཕྱག་གཅིག་གི་རྒྱལ་དང་མཉམ་པ་ཐོབ། ཤས་ཆེ་བའི་
 བྱུང་པར་སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤས་ཆེ། སྤྱི་བ་འཛིན་པའི་བྱུང་པར་སྟོང་གི་

བདག་པོ་ཆོངས་པའི་སྤྱི་བ་འཛིན་རུས་པའོ། །
 གཉིས་པ་ལ་བྱུང་གཞི་སའི་དེས་ཆོག་མཛོར་བསྟན། བྱུང་ཆོས་སའི་
 ཡོན་ཏན་བརྫོད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡང་ཡང་སྤར་དགོ་ལས་ལྷག་
 ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། ཁང་དུ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཉིད་འགྱུར་བ། མི་གཡོ་བའི་བདག་
 ཉིད་ཆེ་དེ་འཇུག་ ཁྱེས་པ་སྟེ། ས་བརྒྱུད་པར་གནས་པའི་རྒྱལ་སྤྱུས་དེ་ནི། ཡང་
 བས་ཡང་དུ་སྤར་ས་བདུན་པའི་དགོ་བ་ལས་ཆེས་ལྷག་པར་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 ས་གང་དུ་མི་སྤྱི་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་
 ས་བརྒྱུད་པ་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བ་དེ་ལ་རྒྱལ་སྤྱུས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 དེ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། ཇི་ལྟར་འཇུག་ཚུལ་ནི་མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པ་ལས་གསུངས་
 པའི་དོན་བསྟན། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པས་འཇུག་གྱུར་
 ལམ་བཟོད་པ་བྱུལ་ལ། བརྒྱུད་པ་ནས་རྩོལ་མེད་དང་གིས་འཇུག་པས་བཟོད་པ་
 ལྷུར་བའི་དཔེ་ཡང་མདོ་སྟེ་ཉིད་ལས། བྱ་ཆེན་པོ་རྒྱ་མཚོར་མ་ཐུག་གི་བར་དུ་
 སྤྱི་བ་བྱས་རྩོལ་བས་འགོ་བ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཕྱིན་ནས་རྒྱུད་ལྷགས་ཀྱིས་
 རྩོལ་མེད་དུ་བཟོད་པའི་ལྷུར་བྱུང་བཞིན་སྟོན་རྩོལ་བས་བསྐྱལ་བ་འབྲུམ་དུ་འང་
 གཞོན་མི་རུས་པའི་ས་ལམ་ཡང་འདི་ནས་ཡུད་ཅམ་ཞིག་ལ་གཞོན་པར་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུའོ། སྤྱིར་བཟོད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐབ་མོའི་རྣམ་པ་དང་སྟོང་སྟེ་སྟེ་
 མཐུན་པ་སྤྱིར་ལམ་བཟོད་པ། ཐབ་མོ་མཛོན་སུམ་རྟོགས་པ་མཐོང་ལམ་བཟོད་
 པ། ཐབ་མོའི་དོན་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་མེད་དུ་འབྲེས་ཤིང་གཉིས་སྤང་

གཉིས་པ་ལ། སློན་ལམ་དག་ཅིང་འགོག་པ་ལས་སློང་ཚུལ། སྤང་བྱ།
སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན། རྟོགས་པས་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། འདི་ཡི་སློན་ལམ་གིན་ཏུ་དག་འགྱུར་ཁིང་། རྩལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
འགོག་ལས་སློང་བར་མཛད། ཅེས་པ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པའི་བྱང་སེམས་འདི་ཡི་
སློན་ལམ་འབྲུམ་ཐུག་གྲངས་མེད་བཏབ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གིན་ཏུ་དག་པར་
འགྱུར་ཁིང་འཕེལ་བ་ཡིན་ཏེ། སློན་ལམ་གྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
མི་གཡོ་བའི་ས་འདི་ནི་གཞོན་ལུང་ས་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་ཐོགས་ཏེ། རང་འབྲེལ་
ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ནི་གཞོན་ལུང་སར་
རྣམ་པར་བཞག་ཏེ། དགུ་པར་ནི་རྩལ་ཆབ་ཐོབ། བཅུ་པར་ནི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་
བ་ལྟར་རྩལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། རྩལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སློང་བར་མཛད་དེ།
ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་འགོག་ལས་སློང་ཚུལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
འགོག་པ་ལས་སློང་བའང་དེ་ལ་སློན་ཡོད་པའི་རྩུ་མ་ཆན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་ས་
བརྒྱད་པའི་ཆེ་བ་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཇམ་མགོན་མི་པམ་ཆོས་
རྗེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྩལ་བའི་
སྤྲུལ་དག་དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་སློན་གྱི་སློན་ལམ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ཡི་

ལྷོ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ། སངས་རྒྱལ་བཙེམ་ལྷན་འདས་རྣམས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤམ་བསྐྱབ་པར་མཛད་དེ། དེ་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་ཀྱང་
 བཀའ་བསྩལ་ཏེ། །འགས་ཀྱི་བྱ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་
 རྩིས་སྤྱོད་ཀྱིས་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་འད་ཡིན་ན། །འོན་ཀྱང་
 འགས་ཀྱི་བྱ་གང་དེད་ཀྱི་སྟོང་བས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་བྱོས་ཤིག། བཙོན་
 འགྲུས་རྩོམས་ཤིག། བཟོད་པའི་སྒོ་འདི་ཉིད་ཀྱང་མ་དོར་ཅིག། འགས་ཀྱི་བྱ་
 ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་ཀྱང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་
 སྤྱོད་པ་མཁའ་བར་བརྟུ་མཁའ་བཞིན་མོངས་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྲུར་
 བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཡིད་དཔེན་སྦྱོར་བ་འདི་དག་ལ་སོམས་
 ཤིག་ཅེས་སོགས་ནས་གཤེད་སངས་རྒྱལ་བཙེམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་གིས་བྱང་
 རྒྱལ་སོམས་དཔལ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁའ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་པར་བསྐྱབ་པའི་
 སྒོ་རྣམས་སྤྱོད་ཀྱིས་པར་མཛད་དུ་ཟིན་ན་དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་ལས་
 འདའ་བར་འགྲུར་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གངས་ལྗོངས་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་ཀྱི་རྟོག་རྟུང་པ་
འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཨ་ཇི་ཏའི་མདོ་སྡུང་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། སྤྱི་ཙམ་དུ་ཡང་
དག་པའི་མཐའ་ནི་སྟོས་པ་ཀུན་གྱིས་དཔེན་པ་ཁོན་ཡིན་ན་དེ་ལ་རོག་ཅིག་པའི་

ཚུལ་གྱིས་འདྲེས་པར་གྱུར་པའི་མཉམ་བཞག་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་
 དག་ས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་བའི་དབྱིངས་དེ་ཁོ་ནར་བར་མ་
 དོར་བྱུང་ན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་སྤིང་དམ་སྒྲུབ་པ་ལ་དེ་མི་སྤིང་དེ་ཐབས་ལ་
 མཁས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱུགས་པར་འགྱུར་གྱི་བར་
 ཏུ་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། མདོ་གཞན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 བསྐྱལ་མ་མཛད་པ་སོགས་ཀྱིས་ནི་བ་ལས་སྤོང་བའི་ཚུལ་སོགས་ནི་མཐའ་
 འགོག་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དེ་པོ་ལ་
 ཞིབའི་མཐར་ལྗུང་བའི་གཞི་ཞིག་ཡོད་པས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་དེ་སྤིང་ཞིར་དེ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤར་བྱིན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་དེ་རྟོགས་
 པ་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་སུ་འང་མི་རུང་བ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 གནད་ཉམས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལོ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐུན་
 མོང་བར་འགྱུར་གྱི། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་
 རོ། །

འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་རང་གི་དོ་བོས་
 བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའི་
 དོན་ཡིན་པས་སྤིང་ཞིར་མི་གནས་ལ། དེ་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་
 སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་སྟོབ་ལམ་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མི་སྤིང་དེ་མངོན་དུ་
 བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཆ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེར་དོགས་པ་མི་དགོས་པས་དེ་བར་མ་

དོར་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་སོགས་ཅི་ལ་གསུང་སྒྲུབ་ན་སྟོབ་ལམ་
 གྱི་སྐྱབས་སུ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཆེ་ཆུང་དུ་ཡོད་པ་ལས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
 དམིགས་པ་མེད་པའི་ལྟོག་ཆ་ནས་བབྱུང་སྟེ་བརྒྱལ་དེ་ཁོ་ནར་ཞེན་ནི་བ་ཕྱོགས་
 གཅིག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མཐའ་ཡི་འཛིན་པ་བསལ་བའི་ཐབས་མཁས་བསྟན་
 པའི་ཆ་ནས་ཡང་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟ་བུ་གྱི་སྟོང་ཉིད་
 མཐར་ཐུག་པ་དེ་དག་ས་པས་ཀྱང་སྤྲུང་ཡང་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ཡིན་
 པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་རང་གི་ནང་གི་ཐབས་མཁས་པའི་སྟོབས་
 དང་། དེ་ལ་གནས་པ་ལ་ཕྱིའི་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱ་
 བྱེད་ཀྱིས་ངའི་ཆོས་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་མ་ཐོབ་པས་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཆད་མེད་པ་ལ་སྤིང་རྗེར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱེད་བའང་ཆོས་
 ཉིད་ཡིན་ལ། ས་བརྒྱད་པ་བ་དེས་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟ་བུ་གྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་གནས་པ་
 རྩོལ་བ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཐོབ་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་བའི་དབྱིངས་ལ་
 གནས་པའི་ཉིང་འཛིན་ཤས་ཆེ་བས་ད་དུང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟ་
 ཡོངས་སུ་དག་པའི་བདག་ཉིད་ཐབས་ཤེས་ཆ་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་བྱུང་གཅིག་
 ཏུ་ཆུད་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་སྟོན་ཡུལ་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་དང་མཆུངས་པ་མ་ཐོབ་པས། སྤྲུང་ཡང་ལམ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཇུག་
 དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བརྒྱལ་རེས་འགའ་ཞིག་ན་ཡང་བར་མ་དོར་བྱུང་ན་
 ལས་འདའ་མཁན་གྱི་དག་ས་པ་ཞིག་སྤིང་པའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མིན་ཏེ། ས་

དང་པོ་ནས་ཀྱང་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་མཛོད་དུ་མཐོང་བས་
 སངས་རྒྱུ་གྱི་རིགས་སུ་ངེས་ཀྱང་། མ་དག་ས་བདུན་དུ་དག་ས་དང་འབྲ་བར་
 མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོབ་པས་ཐབས་གྱི་ཕྱོགས་ལ་གནས་པ་ཤས་ཆེ་བ་བཞིན་
 བོ། །དེ་ལ་མ་དོ་རྣམས་ནས་བརྒྱལ་སངས་རྒྱུ་རྣམས་གྱིས་མ་བསྐྱལ་དུ་བྱིན་
 བཤེད་གདོན་མི་བར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུང་བ་མ་ཡིན་
 རམ་ཞེས་ན་དེ་ཡིན་མོད་དེ། དེ་ནི་ས་བརྒྱད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པའི་སྤུལ་
 དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དཔེར་གསུངས་པ་
 སྟེ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་གྱིས་དེ་ལ་མི་བསྐྱལ་བ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་སྲིད་དེ།
 དེའི་ནང་གི་ཐབས་མཁས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་གིས། ཕྱི་རི་རྒྱུན་བསྐྱལ་མ་དེ་
 ལྟར་མཛད་ནས་ཡང་དག་པའི་སྒོ་བསྐྱལ་པ་འང་ཆོས་ཉིད་དེ། དེར་མ་བཟང་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ནས་ཀྱང་ཡིན་ན་
 འདི་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མཐའ་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་
 ཟུ་འདས་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུ་ཉིད་མ་ཐོབ་པར་བར་མ་དོར་མྱ་ངན་ལས་འདས་ན་
 དེ་ནི་ཞིབ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མྱང་འདས་ལས་འོས་མེད་ལ། དེར་མི་འདའ་བའི་
 ཐབས་མཁས་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་སྟོང་ཉིད་སྟིང་རྩེ་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཞན་མིན་ཀྱང་། ཐབས་མཁས་དེ་
 འབྲ་བ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་དག་ས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་ཤིག་
 བསྟན་པ་ཡིན་པར་གོ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དོགས་པའི་གནད་

གལ་ཆེ་བ་ཅུང་ཟད་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནི་སྒྱུན་རྣམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་
 མི་གནས་ཕྱིར། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་ངི་མ་དེ་དག་ཅུ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་།
 ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་སྒྲ་མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་རྣམས་གྱི་ནི། །
 འབྱོར་པ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་བཟུང་བ་ལ་ལུས་འཐོབ་པར་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ།
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མངའ་དབང་སྒྱུར་བའི་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནི་
 སྒྱུན་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་མེས་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་པའི་ངི་མ་དེ་དག་ཅུ་བཅས་ཉེ་བར་
 ཞི་བར་འགྱུར་ཞིང་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲ་མར་
 གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་གྱི་ཡོན་
 ཏན་ནི་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱིམ་དགོས་ཏེ། སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
 གྱི་འབྱོར་པ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་དང་བཟུང་བ་ལ་ལུས་པ་འཐོབ་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་
 པས་དེ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རང་འགྲེལ་ལས་འདི་
 ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྲིད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདོད་
 ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་སྲིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་ས་བརྒྱད་པར་ཉོན་སྐྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་པར་གསུངས་པས་ཉན་རང་གི་
 སྤངས་རྟོགས་རྟོགས་ཚུལ་དང་སྤང་བྱ་སྟོང་ཚུལ་ཡང་དབུ་མེས་མཐུན་པར་
 བཞེད་ཚུལ་སོགས་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མས་དབུ་མ་རྒྱན་སོགས་ནས་ཡང་ཡང་

བཀའ་བསྐྱེལ་པ་ལྟར་ཁོ་བོས་ཀྱང་ཤེར་བྱིན་སྒྱི་དོན་དུ་བྱིས་ཟིན་པས་དེ་ལས་
རྟོགས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཁོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་རྣམས་བརྩེ་པོ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་ཞིང་དེ་དག་གིས། སྲིད་པའི་འགོ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་སྣ་ཚོ་གསུམ་སྟོན་
པར་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པའི་རྒྱལ་སྤྱའི་ཆོས་ཙན། ཉོན་
སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བ་འགགས་ཀྱང་ཆོག་ས་གཉིས་
རྟོགས་པར་བྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དབང་རྣམས་པ་བརྩེ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་།
དབང་བརྩེ་པོ་དེ་དག་གིས་སྲིད་པའི་འགོ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སྣ་
ཆོག་ས་སྟོན་པར་བྱེད་དེ་འགོ་བའི་དོན་མཐའ་ཡས་པ་མཛད་པར་འགྱུར་བཞིན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་རྣམས་པ་བརྩེ་པོ་སྟོབས་ཀྱིས་འགོ་དོན་མཛད་ཚུལ་ཡོད་དེ།
རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་དབང་བརྩེ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བསྐྱེལ་པ་བཟོད་དུ་མེད་
པའི་ཡང་བཟོད་དུ་མེད་པར་ཆོ་ཆད་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པས་ཆོ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ།
ཉིང་དེ་འཛིན་དེས་པར་སེམས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཇུག་པས་
སེམས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་བཀོད་པ་
དུ་མས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱ་བས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་ཡོ་བྱང་ལ་དབང་བ་
འཐོབ་པོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བྱིན་གྱི་རྒྱ་བས་ཀྱིས་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
སྟོན་པས་ལས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་
ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་དུས་

གང་དུ་ཅི་དགའ་བར་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་སྟོན་
ལས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
རབ་ཏུ་གང་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་མོས་པ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་པོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་རྩལ་ལྷན་གྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་རྩལ་ལྷན་ལ་
དབང་བ་འཐོབ་པོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དང་།
མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་
པོ། །ཁམས་དང་དབྱས་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་སྒྲུང་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་ཆོས་ལ་
དབང་བ་འཐོབ་པོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ནི། དབྱམ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་ཤད་རབ་གསལ་འོད་
སྤང་གསར་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༥ ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་ལ། སྒྱི་དོན་གཞུང་དོན་མཚན་དང་
གསུམ་ལས།

དང་པོ་ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས་ལ། ངོ་བོ་ཐེག་ཆེན་སྟོ་ལས་
ཆེན་པོའི་འབྲིང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བྱང་པར་ཅན་གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་
བྱེད་པ། དེས་ཆོག། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སྟོ་བཟང་། ས་དེ་ལེགས་པའི་སྟོ་

གྲོས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །སྤྱོད་བའི་བྱུང་པར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་རྒྱུ་
 དུའི་འབྲིང་པོ་ནི་དུག་སྤངས། རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་ཆོས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་
 བའི་གནས་སུ་རྟོགས། ཀུན་རྫོང་གི་ཡོན་ཏན་སྤོང་ཆེན་འབྲུམ་ཕྱག་བརྩའི་རྩལ་
 གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཐོབ། ཤས་ཆེ་བའི་བྱུང་པར་སྒྲོན་ལམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་ཤས་ཆེ། སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་བྱུང་པར་སྤོང་གཉིས་གྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་
 པོའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཀུས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྟོབས་དང་རིག་བཞི་དག་ཚུལ་ནི། དགྲུ་པ་ལ་ནི་དེའི་སྟོབས་
 ལྟ་ཞིག་མཐའ་དག་རྟོགས་པར་དག་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་བཞིན་ཡང་དག་རིག་ཆོས་
 རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའང་ཐོབ། ཅེས་པ་སྟེ། ས་དགྲུ་པ་ལ་གནས་
 པའི་བྱུང་ཁམས་དེ་ཆོས་ཅན། ས་བརྒྱུད་པའི་ཡོན་ཏན་ལས་བྱུང་པར་དུ་
 འཕགས་པ་ཐོབ་སྟེ། སྟོབས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་ཞིག་མཐའ་དག་རྟོགས་པར་
 དག་པར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག། དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཆོས་གྱི་
 རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟོབས་གྱི་པར་
 ཕྱིན་དག་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བྱུང་རྒྱུ་ཁམས་དཔའི་སྟོབས་བརྩུན་ཅི་ཐུབ་པ་
 དགོངས་རྒྱུ་དུ་མདོ་དྲངས་པ་ལྟར་ན། བསམ་པའི་སྟོབས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་
 ཏུ་སྤྱོད་པ་མེད་པ། ལྷག་པའི་བསམ་པའི་སྟོབས་ནི་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་
 བ། གཟུངས་གྱི་སྟོབས་ནི་ཆོས་མི་བཟེད་པ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ནི་རྟག་ཏུ་
 རྣམ་གཤེད་མེད་པ། ཡང་དག་འབྱོར་བའི་སྟོབས་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་འཛིག་རྟེན་

གྱི་ཁམས་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ། དབང་གི་སྟོབས་ནི་ཡིད་ལ་
 རེ་བ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ། སྟོབས་པའི་སྟོབས་ནི་ཤེས་རབ་ཆེ་བས་སངས་རྒྱུས་
 གྱི་ཆོས་ཀུན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པ། སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་སངས་རྒྱུས་ཀུན་
 གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱོད་བམི་གཏོང་བར་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ། ཤར་ཕྱིན་གྱི་སྟོབས་
 བདག་ཉིད་གྱིས་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པའི་སྤྱོད་པ་མི་
 གཏོང་བའོ། །བྱམས་པའི་སྟོབས་སེམས་ཅན་ཀུན་སྐྱོབ་པའི་སྤྱོད་པ་བཙུན་
 འགྲུལ་མི་གཏོང་བ། སྤྱིང་རྩེའི་སྟོབས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་སེལ་
 བར་བྱེད་པ། ཆོས་ཉིད་གྱི་སྟོབས་ནི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་སོགས་གྱི་ཆོས་ཉིད་མདོན་དུ་
 བྱེད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱ་བས་པའི་སྟོབས་ནི་རྣམ་མཁུར་
 ཡེ་ཤེས་ལ་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པའོ། །གཞན་ཡང་བཟང་སྤྱོད་སྒྲོན་ལམ་ལས་བསྐྱེན་
 པའི་སྟོབས་དགྲུ་སྟེ། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཞིང་ཐ་དད་པར་ཐོགས་མེད་བཟོད་
 ཀུས་པས་ཀུན་ཏུ་སྐྱུར་བའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་སྟོབས་རྣམས་དང་། ཐབས་ཚུལ་མཐའ་
 ཡས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་ནས་པན་པའི་སྤྱོད་པར་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་བཞོན་པ་བཟང་པོ་འདུ་བས་ཐེག་པའི་སྟོབས་རྣམས་དང་། ཕྱིན་དུག་
 བསྐྱེད་དངོས་བཞི་ཆད་མེད་བཞི་སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་འགྲོགས་པའི་སྟོམས་
 འཇུག་ཟད་པར་བེལ་གཞོན་མདོན་ཤེས་སོགས་ཀུན་ཏུ་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་
 རྣམས་དང་། པན་བདེའི་བསམ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བ་

བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་པོ་དག་གི་སྟོབས་དང་། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་
 ཀུན་ནས་རབ་ཏུ་དགོ་བའི་སྤྱིན་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་རྣམས་དང་།
 དུས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྒྱུར་པའི་ཡེ་
 ཤེས་མཛོན་པར་མ་བྱེན་པའི་སྟོབས་དང་། གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་དང་། གཞན་དོན་སྒྱུབ་པའི་ཐབས་མཁས་དང་། མཛོན་ཤེས་རྒྱ་
 འཕྲུལ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དམིགས་པ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 གྱི་སྟོབས་ཏེ་སྟོབས་དགུ་པེ་དེ་དག་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྱུར་བ་ཉིད་དུ་ཐོབ་
 པའི་སྟོབས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་སམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱང་པར་ལས་བྱས་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྟོབས་རྣམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞིའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་ཆུ་པ་ཡོད་
 དེ། དེ་ཡང་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་ནི། གསུང་རབ་ཀྱི་བཟོད་བྱ་འཁོར་
 འདས་ཀྱི་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་འདི་དང་འདིའི་ཞེས་སོ་སོ་མ་ཞོར་བར་
 ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་རྫོང་བྱེད་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྟོགས་པའོ། །འདི་གཉིས་ནི་
 བཤད་བྱའི་དོན་ནོ། །དེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་ནི། ཆོས་དང་
 དོན་དུ་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་ལྷ་གྲུ་མི་སོགས་ཀྱི་སྐད་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་འཆད་པ་ལ་
 ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། གདུལ་བྱ་དང་
 འཆོམས་པར་རྒྱས་བསྐྱུས་དང་ཐབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་སོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་

བཞིན་དུ་འཆད་རུས་པའི་སྟོབས་པ་མི་ཟད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །འདི་གཉིས་
 ནི་འཆད་བྱེད་དོ། །དེ་འབྲེལ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་དག་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དབྱ་མ་ལ་འཕྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་རབ་གསལ་པའོད་སྒྲ་
 གསར་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་དགུ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

ལ། ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ལ། སྤྱི་དོན་གཞུང་དོན་མཚན་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ལ། ངོ་བོ་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལས་ཆེན་པོའི་
 ཆེན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བྱང་པར་ཅན་གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ།
 དེས་ཆོག། སྤྱིན་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཁམས། །བྱང་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་
 ཀྱི་སྤྱིན། ཞེས་སོ། །གཉིས་ནི་གཞུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྤྱིན་གཉིས་ཀྱིས་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བྱང་པའོ། །སྟོང་བའི་བྱང་པར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་
 སྤང་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ཞེ་རྒྱུག་སྤངས། རྟོགས་པའི་བྱང་པར་ཆོས་ཉིད་ཐིན་ལས་
 ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་རྟོགས། ཀུན་རྫོང་གྱི་ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
 བཟོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བཟོད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཐོབ།
 ཤས་ཆེ་བའི་བྱང་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤས་ཆེ། སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་
 བྱང་པར་གནས་གཙང་ལྷའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པར་རུས་པའོ། །

གཉིས་པ་ས་དེར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་དེས་ཚིག་བསྟན་པ་ནི། བཙུ་
 པའི་ས་ལ་དེ་ཡིས་ཀུན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐྱར་བ། །དམ་པ་
 འཕྲོ་བ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པར་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་པའང་ཡིན། །ཆར་སྤྱིན་
 རྣམས་ལས་ཆུ་ཆར་འབབ་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི། །དགེ་བའི་ལོ་རྒྱུ་
 ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལས་ཀྱང་ལྷན་གྲུབ་ཆོས་ཆར་འབབ། ཅེས་པ་སྟེ། བཙུ་པའི་
 ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་ཆོས་ཅན། ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ལས་བྱུང་
 པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ། རྩོགས་ཀུན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ལས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་དམ་པ་འཕྲོ་བ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་བྱིན་
 ལྷག་པར་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོ་ས་བཙུ་པ་ལས། ཇི་སྐད་དུ། དེ་
 ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་འབྱུང་ཕྱག་བཙུ་ཇི་སྟེད་པའི་ཐམས་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱུང་པར་མེད་
 པར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མདོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། མདོན་དུ་གྱུར་
 མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་གསུམ་འབྱུང་ཕྱག་བཙུའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་
 པོའི་པར་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པས་སྤྲུལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 བས་རྒྱས་པར་སྟོང་གསུམ་འབྱུང་ཕྱག་བཙུར་ཆོད་པའི་རྩལ་ཕྱར་བ་ཀྱི་རྩལ་སྟེད་
 ཀྱི་པར་འཁོར་དང་ལྷན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་
 ལུས་ཀྱང་དེ་དང་འཆོམ་ཞིང་དེའི་རྒྱེན་དུ་འབབ་པར་གནས་སོ། །དེ་ཉིང་དེ་

འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་པར་དེ་ལ་འབྱུང་པར་ཀུན་ཏུ་སྤྲོད་དོ། །དེ་དེ་ལ་འབྱུང་པ་
 དང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་ནས་གདན་འཛོམ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྤྲུལ་ནས་འོད་ཟེར་དག་ལྷུང་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་
 དབང་བསྐྱར་བར་མཛོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །

ས་བཙུ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ཞེས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ཆར་སྤྱིན་རྣམས་ལས་ཆུ་ཆར་འབབ་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་རྒྱུ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་ས་བཙུ་པ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་
 ལས་ཀྱང་འབད་ཚོལ་མེད་པར་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དབྱུ་མ་ལ་འབྱུང་པའི་རྣམ་བཤད་རབ་གསལ་འོད་སྤྲང་
 གསལ་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་བཙུ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

ལྟ་ གཉིས་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ས་བཙུའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ།
 ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱུས་པུ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ། ས་གཉིས་པ་ནས་
 བདུན་པའི་བར་གོང་གི་གྲངས་བསྐྱར་གྱིས་བསྟེ་བ། དག་པ་ས་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་རྩལ་གྱི་གྲངས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་ཚོ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱུ་བརྒྱུ་མཐོང་ཞིང་། །དེ་དག་གིས་
 གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་འདི་ཡིས་རྟོགས། །དེ་ཉིད་ཚོ་ན་བསྐྱལ་པ་བརྒྱུར་གནས་
 ཤིང་། །སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་ཡང་དག་འཇུག། །སྟོ་ལྟ་ཉིད་འཛིན་བརྒྱ་
 སྟག་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་གཏོང་བྱེད་དེ། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱའདི་ཡིས་
 ཀུན་ནས་གཡོ་ཞིང་སྤང་བར་རུས། །དེ་བཞིན་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་དེ་སེམས་ཅན་བརྒྱ་
 སྟག་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །བརྒྱ་སྟག་གྲངས་དང་རྩེས་འབྲེལ་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་
 བར་འགྱུར། །དེས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྟོ་རྣམས་ཡང་དག་འབྱེད་བྱེད་ཐུབ་དབང་སྟེ།
 རང་གི་ལུས་ལ་ལུས་རྣམས་ཀུན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། །རང་གི་
 འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛེས་འབྱོར་ལུས་ནི་རེ་རེ་ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་སྟེང་པོ་
 བརྒྱ་སྟག་དག་དང་རྩེས་སྟེང་པོ་འབྲེལ་པའང་སྟོན། །སྟོ་ལྟ་རབ་ཏུ་དག་འབར་
 གནས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི། །ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་ཞེས་པ་སྟེ། ས་དང་པོར་
 ཚོས་ཅན། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་སྟག་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་འཕྲོག་པ་དེ་ཡི་
 ཚོ་བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་སངས་རྒྱུ་བརྒྱུ་འཇུག་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་
 བརྒྱུ་པོ་དེ་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱང་བྱང་སེམས་འདི་ཡིས་རྟོགས་པ་དང་།
 སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཉིད་ཚོ་ན་བསྐྱལ་པ་བརྒྱུར་གནས་ཤིང་བཞུགས་པ་དང་། སྟོན་
 འདས་པའི་བསྐྱལ་པ་བརྒྱུར་དང་ཕྱི་མའི་བསྐྱལ་པ་བརྒྱུར་མཐར་ཡང་སྐད་ཅིག་
 གཅིག་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཟིགས་པ་ཡང་དག་པར་འཇུག་པ་དང་། །སྟོ་ལྟ་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ཉིད་དེ་འཛིན་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་སྟག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་

ཅིང་གཏོང་བར་བྱེད་པ་དང་། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱུ་བྱང་སེམས་འདི་
 ཡིས་ཀུན་ནས་གཡོ་ཞིང་འགྲུལ་བར་རུས་པ་དང་། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་
 སྤང་བར་བྱེད་རུས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས་
 སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྟག་སྟོན་པར་རུས་པར་བྱེད་ཅིང་། །བརྒྱ་སྟག་གྲངས་དང་
 རྩེས་སྟེང་པོ་འབྲེལ་ཞིང་ཁམས་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། །བྱང་
 སེམས་དེས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྟོ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་སྟག་རྣམས་ཡང་དག་པར་འབྱེད་པར་
 བྱེད་པ་དང་། །ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྟེང་པོ་གྱིས་བྱང་སེམས་འདིས་རང་གི་
 ལུས་ལ་ལུས་བརྒྱ་རྣམས་ཀུན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་པ་དང་། །དེ་
 ལའང་རང་རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛེས་ཤིང་འབྱོར་པས་བརྒྱན་པའི་
 གཅི་བའི་ལུས་ནི་རེ་རེ་ཞིང་འཁོར་རྒྱལ་བའི་སྟེང་པོ་བརྒྱ་སྟག་རེ་རེ་དག་དང་
 རྩེས་སྟེང་པོ་འབྲེལ་པའང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །སྟོ་ལྟ་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དག་འབར་གནས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་འཕྲོག་
 པར་འགྱུར་ནས་ཞེས་པ་གཉིས་པ་སེགས་སྟེང་སྟེང་སྟེང་སྟེང་སྟེང་སྟེང་སྟེང་སྟེང་
 འཇུག་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་རྩི་མ་མེད་གནས་པས། །དེ་དག་སྟོང་
 ནི་ཡང་དག་འཕྲོག་པར་འགྱུར་ཏེ་ས་ལྔ་པོ། །འདི་དག་རྣམས་ལ་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་ཡིས་ནི་འབྲུལ་སྟེང་དང་། །བྱེ་བ་སྟེང་བརྒྱུ་འཕྲོག་ཅིང་དེ་ཡིས་བྱེ་
 བ་སྟོང་འགྱུར་འཕྲོག། །དེ་ནས་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟེང་འགྱུར་ཡང་འཕྲོག་བྱེ་བ་སྟེང་

ཁྲག་ཁྲིག་ཕྱག་བརྒྱར་རྫོགས་པར་བསྐྱར་དང་སྐྱར་ཡང་སྟོང་ཕྱག་རྒྱ། ཡང་
 དག་པར་ནི་བསྐྱར་བ་མཐའ་དག་རབ་རྒྱ་འཕྲོག་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། ས་
 དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་དེ་བཞིན་ཁོ་ཙམ་གཉིས་པ་རིམ་མེད་པར་
 གནས་པ་ས་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་ནི་ཡང་དག་པར་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱལ་སྟོང་གི་ཞལ་མཐོང་བ་
 བློ་རུ་གི་ལུས་སྟོང་ཕྱག་རེ་རེ་ལའང་འཁོར་བྱང་སེམས་སྟོང་ཕྱག་རེ་རེ་ས་
 བསྐྱར་བར་སྟོན་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་གསུམ་པ་ནས་བདུན་
 པའི་བར་གྱི་ས་ལྷ་པོ་འདི་དག་རྣམས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་
 ནི་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཆན་བརྒྱ་གཉིས་ཐོབ་ཆུང་ཡོད་དེ། ས་གསུམ་པར་ཡོན་ཏན་
 འབུམ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་དང་། ས་བཞི་པར་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་འཕྲོག་
 ཅིང་། ས་ལྷ་པ་བ་དེ་ཡིས་ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་སྟོང་འགྱུར་ཏེ་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་
 གཉིས་ཐོབ་ལ། དེ་ནས་ས་རྒྱལ་པར་ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་འགྱུར་ཡང་
 ཐོབ་ཅིང་། ས་བདུན་པར་ཡོན་ཏན་བྱེ་བ་ཕྱག་ཁྲག་ཁྲིག་ཕྱག་བརྒྱར་རྫོགས་པར་
 བསྐྱར་བ་བརྒྱ་གཉིས་དང་། སྐྱར་ཡང་སྟོང་ཕྱག་རྒྱ་ཡང་དག་པར་ནི་བསྐྱར་བ་
 མཐའ་དག་རབ་རྒྱ་འཕྲོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་དག་ས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མི་གཡོའི་སར་གནས་
 རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེས། སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་བསྐྱོམས་འཇིག་རྟེན་ན། །
 རྩལ་ཆད་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་། ཁྲངས་མཉམ་ཡོན་ཏན་དག་ནི་ཐོབ་

པར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོའི་སར་གནས་པ་འདྲ་ཤེས་
 གཉིས་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཆུང་ཡོད་
 དེ། སྟོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་བསྐྱོམས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་རྩལ་ཆད་ཇི་སྟེད་
 ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་གྲངས་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་དག་ནི་འཕྲོག་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ལེགས་པའི་སློབ་ཁྲིམས་ས་ལ་གནས་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དེས་སྐྱར་བསྐྱར་ཡོན་ཏན་དག་ ཁྲངས་མེད་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་
 པ། བསྐྱོམས་པ་ཕྱག་བརྒྱའི་རྩལ་ཆད་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ།
 ལེགས་པའི་སློབ་ཁྲིམས་ས་ལ་གནས་པ་ཡི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཆོས་ཅན།
 ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཆུང་ཡོད་དེ། སྐྱར་བསྐྱར་པའི་ཡོན་ཏན་དག་གྲངས་མེད་བརྒྱ་
 ཕྱག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱོམས་པ་ཕྱག་བརྒྱའི་རྩལ་ཆད་དང་མཉམ་པའི་
 ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཞིག་བརྒྱ་པ་འདིར་དེའི་ཡོན་ཏན་དག་ །དག་གི་སྟོང་
 ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་འགྱུར་ཞིང་། །དག་གི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་བསྐྱོམས་རྣམས་
 བ། རྩལ་དག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་འགྱུར། །བསྐྱུའི་ཁྲུང་བྱར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་རྣམས་དང་། །ལྷན་གཅིག་རྫོགས་སངས་རྒྱལ་སྐྱབས་བཟང་འདས་དང་།
 དེ་བཞིན་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དག་གྲང་། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་ལུས་།
 ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཞིག་ས་བརྒྱ་པ་འདིར་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེའི་ཡོན་ཏན་དག་

གི་གྲངས་ཚད་ཆོས་ཅན། དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་པར་འགྱུར་ཞིང་
 དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྗོད་
 དུ་མེད་པ་བསྐྱེམས་པ་རྣམས་ན། རྣམ་དག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་གྲངས་དང་
 མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གནས་ཡང་རང་གི་བ་སྤྱི་ཁྱུང་
 གུ་རེ་རེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱོད་བྲལ་ལས་འདས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དག་
 གྲང་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལ། དང་པོར་བྱང་
 ཆུབ་བརྟེན་པའི་ཚུལ། ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོ་བོ། བྱང་ཆུབ་བརྟེན་ནས་སྤྱུལ་
 པས་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ་དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཚུང་པ་སྤོང་བ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ། དུས་ནམ་གྱི་ཆོད་དང་། གནས་གང་དུ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་
 བརྟེན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གང་གིས་ནམ་མཁའ་ངོ་མ་མེད་ལ་ཁྱེ་
 སྤང་གསལ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། སྤོན་ཆོ་སྟོབས་བཅུ་བསྐྱེད་པའི་ས་ལ་ཁྱོད་
 ཀྱིས་སྤྱར་ཡང་འབད་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་ངོ་མ་
 མེད་པ་ལ་ཁྱེ་བའི་སྤང་བས་གཞུགས་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་
 མེད་པས་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སྤོན་ཆོ་སྟོབས་བཅུ་

པ་བསྐྱེད་པའི་ས་བཅུ་པ་རྒྱན་མཐའ་རྟེན་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱར་
 ཡང་འབད་པར་གྱུར་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་
 པའི་ལུན་པ་བཅོམ་བར་མཛད་ནས། འབྲས་བུ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་
 བ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སངས་ནམ་རྒྱས་ན་ས་བཅུ་རྒྱན་
 མཐའ་རྟེན་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཤེས་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་བྱེད་པ་བཅོམ་པའི་ཕྱི་ལོག་
 དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ན་སངས་རྒྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་གྱུར་གོ་འཕང་
 མཆོག་ཞི་བ། ཁྱོད་ཏན་མཐའ་དག་མཐའ་ཐུག་མཚུངས་པ་མེད་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་
 བརྟེན་ཏེ། ཞེས་པ་སྟེ། གནས་གང་དུ་སངས་རྒྱས་ན་འོག་མིན་དུ་ནི་ཐོབ་བྱ་རྣམ་
 མཁུན་གང་གི་དོན་དུ་འབད་པར་གྱུར་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་
 ཉེ་བར་ཞི་བ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐའ་ཐུག་གང་དང་ཡང་
 མཚུངས་པ་མེད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྟེན་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་དང་ལོངས་སྤྱོད་མཛོན་
 པར་སངས་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས། དེ་ཆེན་སྒྲ་ཆོགས་མཛོན་པ་ཡི། འོག་མིན་
 གནས་མཆོག་ཉམས་དགའ་བར། ཁཛུང་མའི་གནས་ཀྱི་སྟེང་བཞུགས་ཏེ། །
 ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་རྒྱས། སྤྱུལ་པ་པོ་ཞིག་འདིར་འཆང་བྱ། །
 ཞེས་པ་ལྟར་འཕགས་པའི་གནས་གཙང་ལྷ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་འཁོར་ས་
 བཅུའི་བྱང་སེམས་ལས་གཞན་མེད་པའི་འོག་མིན་དབང་ཐུག་ཆེན་པོའི་གནས་
 ཡིན་ཏེ། ཡིད་བཞིན་མཛོད་ལས། དེ་དག་གོང་ན་སྤྱིད་པ་མཐའ་མའི་གནས།

འོག་མིན་རྣམ་མཛེས་ས་བཅུ་ཐོབ་པའི་གནས། དྲངས་ཤིང་གསལ་ལ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་གནས་གཙང་མ་ལྷ་ལས་འདས་པ་
 བྱུང་བ་ལྟ་ཆེན་པོའི་གནས་ཡོད་དོ། ས་བཅུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱོམས་
 པ་རྣམས་དེར་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར།
 དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། རྡོ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་
 དག་ལྷགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད་ལྟར་ནས། མཁའ་བཟང་ཁྱོད་གྱིས་རྣམ་ཅིག་
 གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ལྷགས་སུ་རྒྱུད། ཅེས་པ་སྟེ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་བ་ཆེས་ན་
 ཆོས་ཀྱི་རོ་མཉམ་ཉིད་དུ་གཟིགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན། བྱམ་པ་དང་འཁར་གཞོངས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་དབྱེ་བས་བྱམ་པའི་
 རྣམ་མཁའ་དང་། འཁར་གཞོངས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ཞེས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་ཅུ་
 ལས་དེ་དག་གི་རྣམ་མཁའ་ལ་རང་གི་རོ་སོས་དབྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར།
 གཟུགས་དང་ཆོར་བ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་
 དབྱེ་བ་ཅུ་ལས་སྟོན་ཉིད་རང་གི་རོ་སོས་བྱང་པར་གྱི་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་མེད་
 དོ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཐ་དད་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བཟང་
 ངན་མེད་པར་རོ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ལྷགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད་པར་ལྟར་ནས།
 མཁའ་བཟང་ཁྱོད་གྱིས་མཁའ་ཕྱེད་པའི་རྣམ་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་མཐར་དག་
 ལྷགས་སུ་རྒྱུད་པའི་སྐོར་རྣམས་སངས་རྒྱུས་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་གཅིག་ཅར་

དུ་གཟིགས་པའི་མཁའ་ཕྱེད་པ་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱུར་བའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་རང་
 འགྲེལ་ལས། མཁའ་ཕྱེད་པའི་རྣམ་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། ཤེས་བྱའི་དབྱིལ་འཁོར་
 ཀྱི་ཁྱབ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འདིར་སངས་རྒྱུས་གྱིས་བདེན་
 གཉིས་མཁའ་ཕྱེད་ཚུལ་ལ་མཁའ་པ་གཞན་གྱི་དགག་བཞག་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྒྲིམ་པ་
 མང་བས་སོ་སོའི་གཞུང་དུ་གསལ་མོད།

འདིར་རང་ལུགས་སངས་རྒྱུས་གྱིས་ཤེས་བྱ་མཁའ་ཕྱེད་ཚུལ་ལ་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུས་ཇི་མེད་འོད་ཟེར་གྱིས་གྲུབ་མཐའ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་ལས་དགག་
 བཞག་སྟོན་ཚུལ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་དེས་ཤེས་བྱ་
 མཁའ་ཕྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལུགས་དོར་བ་དང་། ཡང་དག་
 པའི་ལྟ་བ་དགོད་པའོ། རང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་དབྱེ་བ་པར་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་
 སངས་རྒྱུས་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་པས། ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཁའ་ཕྱེད་པའང་མེད་དེ་ཤེས་བྱ་
 སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རིག་པ་མ་རིག་པའི་བྱུང་བ་ཡིན་
 ཏེ། བྱེད་པའི་རིག་པ་ལྷོག་པས་བྱེད་པའི་རིག་པ་ལོག་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་
 ལས་དེ་སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐྱེ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྟོན་དོས་ཆོས་སྐྱེ་ལ་ལྷོས་ན་ཡེ་ཤེས་ཡོད་
 མེད་གཉིས་ཀར་མ་གྲུབ་པས་ཡོད་ཅེས་བཞག་ཀྱང་འགོག་ལ། མེད་ཅེས་འདོད་
 ཀྱང་འགོག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་མེད་པའང་མི་འཐད་ལ། སྟོན་དོས་གཟུགས་
 སྐྱེ་ལ་ལྷོས་ན། གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲུང་ནས་དོན་མཛད་པ་སྒྲུང་དགོས་པས་ཡེ་ཤེས་

གྲུང་སྒྲུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་པ་ཡིན་ཡང་། གང་གིས་གྲུང་མ་བཏགས་པར་སྒྲུང་
 བའི་རྣམ་གཞག་གི་ཡུལ་རྣམས་སྒྲོས་པ་ཞེས་གཞག་ཏུ་མེད་པས། དེ་ཉིད་འཇིག་
 རྟེན་པས་གྲུང་ཁས་ལེན་པས་འགོག་པར་མི་རིགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་
 གི་མདོ་ལས། གང་འཇིག་རྟེན་པས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དེ་ནི་ངས་གྲུང་ཡོད་
 པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། ། རིག་པ་མ་རིག་པའི་
 རྟེན་ཡིན་གྱི་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་མ་རིག་པ་ལོག་པས་རིག་པ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་
 ཏེ། ཁང་པ་ཞིག་གྲུང་ས་གཞི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། ། སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོས་སྐུ་
 རིག་པས་མདོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐུ་ཡིས་མདོན་
 སུམ་མཛད། ། ཅེས་ཞུས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སེམས་འགགས་ཀྱང་ཡོ་
 ཤེས་ནི་མི་འགག་གི་སྤྱིང་དུ་ཆེས་བཟང་བ་དེ་རྟག་ཏུ་ཡོད་དོ། ། གཞན་དུ་ན་
 སེམས་གང་གི་སྤྱིང་དུ་འགགས། འཇུག་པ་རྒྱུན་ཆད་ནམ་མཁའ་ལྟར་འདོད་ན་
 རྒྱུང་འཕེན་པ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། ། དེས་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་ཀུན་
 གཞི་ཆོགས་བརྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་རིག་པ་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་འགག་པར་བྱེད་དོ། །
 འཇུག་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། གང་གི་དོན་དུ་མཛད་པ་འདི་མཛད་པ་སྒྲ་ན་མེད་
 པའི་ཡོ་ཤེས་དེ་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འོག་མིན་གྱི་གནས་ཁོར་རྟེན་པར་
 མཛད་དེ་ཞེས་གསུངས་པས་ཡོ་ཤེས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་འོས་པ་ཉིད་
 དོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཡང་སེམས་ཅོམ་པ་འགའ་ཞིག་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་
 ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མཁྱེན་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་མཁྱེན་ན་
 གཞུང་འཛིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ལ། རྣམ་པ་མ་ཤར་ཡང་མཁྱེན་ན་ཏུ་ཅད་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་པའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡོ་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་མི་མཁྱེན་
 ཅིང་ཤེས་པ་ལའང་རྣམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བརྟག་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཡང་དངོས་པོར་སྒྲ་བ་བདེན་གཉིས་པ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱུས་
 ཀྱི་ཡོ་ཤེས་ལ་མ་དག་པ་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྒྲུང་རང་མཚན་པ་དངོས་སུ་སྒྲུང་ལ།
 དེ་ཉིད་ཇི་སྟེང་པའི་ཡོ་ཤེས་ཀྱིས་མཁྱེན་ནོ། ། གཤམ་ཏེ་མི་མཁྱེན་ན་མ་དག་པའི་
 སྒྲོད་བཅུད་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡོ་ཤེས་ཀྱིས་མ་
 གཟིགས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་མ་གཟིགས་པ་ལ་ཤེས་བྱ་མེད་པས་བྱུང་
 སྟེ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས། ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས། མཁྱེན་ནས་
 ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པས་གཟིགས་པ་ལོགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ན་མེད་པར་གོ་བར་བྱའོ་ཞེས་
 པས་གྲུབ་པོ། དེས་ན་མ་དག་པ་གཟིགས་ཀྱང་འབྲུལ་པའི་ཉེས་པས་མི་གོས་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པའང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་པར་
 ཞོག ། དྲག་པ་ས་གསུམ་ནས་སྒྲོ་ལྗེ་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་ཞིང་ཁམས་
 དག་པ་ལ་དབང་བ་བཤད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། ཡིད་དང་འཛིན་དང་རྣམ་པར་

ཏྲིག་ རྒྱུར་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་དང་། ཁྱིའ་དང་ཡེ་ཤེས་ལས་དག་ལ། །
 དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས། དབང་དེ་མི་གཡོ་ལ་སོགས་པའི། སྐུ་གསུམ་
 ལ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། བཞི་ལ་རྣམ་གཉིས་དེ་ལས་གཞན། དབང་ནི་རེ་རེ་འདོད་
 པ་ཡིན། ཅེས་པ་འདིའི་དོན་རྟོག་རྒྱུར་དང་། སངས་རྒྱུས་ནི་འབྲུག་སྣང་གི་རི་མ་
 དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རང་དོ་ལ་ནམ་ཡང་འབྲུག་པ་སྣང་བར་མི་རིགས་སོ། ཡང་
 ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་མ་ཁྱེན་ཡང་། མ་དག་
 པའི་སྣོད་བཅུད་མ་ཁྱེན་མི་སྲིད་དེ། དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་
 ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་དག་པའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དག་པར་
 གནས་ལྟུང་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའང་མི་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། ཡིན་ན་འགྲོ་བའི་འབྲུག་སྣང་
 མི་མ་ཁྱེན་པ་བྱུང་ལ། མ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །
 དེས་ན་ལུགས་དེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཅོམ་མམ། ཁྱིའ་མཐུན་
 ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བས་ལུགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡང་དག་པའི་ལུགས་དགོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཤེས་བྱ་གཟིགས་
 པའི་ཚུལ་དང་། རྩོད་པ་སྦྱོང་བའོ། །

དང་པོ་ནི་རང་སྣང་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲུག་པ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་
 ཕྱིར་། འབྲུག་སྣང་རྩལ་ཅོམ་ཡང་གཟིགས་པ་མེད་དེ། འབྲུག་པ་གཏན་ནས་
 སྣངས་ཏེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་སྣང་འབྲུག་དོ་ལ་ལྟོས་ནས་འགྲོ་བ་སོ་སོ་

ལ་འཆར་ཚུལ་རྒྱུ་འབྲས་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་རྒྱུ་རུ་ར་ཕྱག་མཐིལ་དུ་བཞག་
 པ་ལྟར་མ་ཁྱེན་ནོ། དེའང་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་དུས་མཉམ་དུ་རང་གཞན་གྱི་སྣང་
 བ་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 བདེན་གཉིས་ལས། མ་ཁྱེན་པའི་སྣང་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་། ཤེས་བྱའི་དགྲིལ་
 འཁོར་ཀླན་བྲུབ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་དཔེ་ཞིག་
 གིས་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་བཟང་མཆོག་འབྱོར་པ་
 མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་པ་ན། ཁྱིམ་བདག་སྤྱན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སུ་བེད་ནི་
 སྤྱོད་ལ་དུ་གཉིད་དུ་སོང་བ་ལས་སང་དེ་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མདོན་ཤེས་
 ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེའི་མི་ལམ་དུ། ལུ་བེད་ཡང་གཉིད་དུ་སོང་ནས་འགྲོ་དུག་སོ་སོའི་
 འབྲུག་སྣང་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བར་མ་སྣ་ཆོགས་པ་མི་བདོ་བའི་དུས་
 དེར་། དེ་མ་ཐག་གཉིད་སང་པ་མེད་པས་གཉིད་སྦྱོང་ཡང་ཕན་པ་མེད་ནས། སུ་
 བོ་དེས་ལུ་བེད་ལ་སོགས་པར་སྤྱེས་ཏེ་བདེ་སྤྱག་ལ་སྦྱོད་པ་དེའི་དུང་དུ་དགོ་སྦྱོང་
 ངམ་བྲམ་ཟེའམ། སྤྱེས་པའམ་བྱུང་མེད་དམ་སངས་རྒྱུས་སམ་ཉན་རང་ངམ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའམ། སོ་སོ་སྤྱེ་བོ་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་སྤྱུལ་
 བས། གྱེ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟོག་པ། སྤྱིང་པོ་མེད་པ། ཡང་དག་པར་
 སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲུག་སྣང་འདི་རྩལ་པས་བདེན་པར་མ་ཞེན་ཅིག། ཆོས་
 སྦྱོད་ཅིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བསྟན་ནས། རྒྱ་དེས་མི་དགོ་བདོར།
 དགོ་བ་བསྐྱུ་བས་པས་ཆོ་རབས་ཡང་ཡང་འཕྲོས་པ་ལྟར་སྣང་དུས་མཐོང་རིས་ཀྱི་

བདེ་བ་དང་ཆོས་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གྱུར་ཏེ་གནས་སྐབས་སུ་བདེ་བར་གྱུར་པ་
 ལས། གཉིད་ཀྱང་ཁད་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་འོག་ཏུ་འཁོར་བ་རྩུན་པར་ཤེས་པའི་
 རྒྱུ་དེས་གཉིད་སད་པ་ན། སྤར་གྱི་མལ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་མི་ལམ་གྱི་
 བ་ཡང་མཐོང་ལ། སྤ་བོས་སྤྱལ་པ་བཀྲེན་སྤོང་བྱས་པའང་བྲན་བཞིན་དུ། སྤ་
 བོ་དང་དོན་ལ་བཟང་ངན་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། དར་ཅིག་བཟང་ངན་དུ་སྤང་བ་དེ་
 ཉིད་ལ། སྤུན་གཉིས་བཞད་གད་དུ་དོན་དེ་སྤོང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། སངས་
 རྒྱུ་དང་སེམས་ཅན་སྤྱིར་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁད་བཟང་ལ་མཉམ་དུ་དབང་ཡང་རེ་
 ཞིག་སྒོ་བྱར་སྤྱི་བ་པའི་གཉིད་སད་མ་སད་ཁྱད་ལྟ་བུས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ།
 དེའང་ཤེས་བྱའི་མཁྱེན་ཚུལ་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་སྤྱེ་འགག་ལ་སོགས་
 པའི་སྒྲོས་པ་དང་མཚན་མར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་མཐའ་དག་ཆོད་ནས་རང་
 བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཤེས་བྱ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མ་དམིགས་པར་མངོན་སུམ་དུ་
 ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ལ། ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཁྱེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས།
 འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་ཆོས་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ཞི་བ་ལྷས།
 གང་ཆོ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག་སྒྲོ་ཡི་མཐུན་ན་མི་གནས་པ། དེ་ཆོ་རྣམ་
 པ་གཞན་མེད་པས། དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། ཞེས་སོ། །

ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཉམ་པར་
 གཞག་པ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་རྩུན་པ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་

མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ནི་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ་ཞེས་སོ། དེའང་
 དབང་ཤེས་ལྟར་ཡུལ་སོ་སོར་འཛིན་པས་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་རྩལ་
 གཅིག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤལ་བོ་ཆེ་ལས། རྒྱལ་
 བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མེད་གྱིས། སྐྱད་ཅིག་གིས་ནི་དོན་ཀྱན་རིག་ཁེས་སོ། དུས་
 གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་རྣམས་སྤྱི་རིམ་གྱིས་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་གྱིས། དུས་ཅིག་ཅར་
 མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་བཏང་བས། །
 འགོ་བ་སྤང་བར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ། སངས་རྒྱུ་
 ཡེ་ཤེས་ཅིག་ཅར་སྤང་། ཞེས་སོ། དེ་དག་ཀྱང་མཉམ་གཞག་གི་ངང་ལས་མ་
 གཡོས་པར་གཟིགས་གྱི། རྩལ་ཐོབ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་དེ། རྣམ་གཡེད་བག་
 ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། དེ་ཉིད་ལས། ཐུབ་པ་སྤྱི་བ་ཀྱན་དེས་
 པར་གྲོ་ལ། ཁེས་སོ། མཉམ་རྩལ་སུ་བཏགས་པ་ནི་རང་དོན་ཆོས་སྤྱུ་ལས་མི་
 གཡོ་བ་མཉམ་གཞག་ལ། དེའི་ངང་ལས་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་འབྱུང་བ་རྩལ་
 ཐོབ་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། སྤྱི་བ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡི། རྒྱུ་
 ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། མི་རྟོག་པ་དང་དེ་ཡི་ནི། རྩལ་ཐོབ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་
 འདོད་། ཁེས་བཟང་ཙམ་གྱི་ཆ་ལ་དགོངས་ནས་བརྗོད་ཀྱང་། ཏྲག་ཏུ་མཉམ་
 གཞག་ལས་མི་གཡོ་བར་དགོན་མཆོག་བཅུགས་པ་ལས། སྤང་ཆེན་བཞུགས་
 ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག་སྤང་ཆེན་གཟིམས་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག་སྤང་ཆེན་

མནལ་ཡང་མཉམ་གཞག་ཡིན། ཅེས་པས་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྔོང་བ་ལ་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟ་བུ་མཁུན་པའི་ཡུལ་
ཆོས་ཉིད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཏེ། ཇོ་རྩེ་
གཙོང་པ་ལས། ཆོས་ཉིད་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེན་ཤེས་པར་ཡོད་མི་རྣམས། །
ཞེས་པའི་ལན་ནི། ཆོས་ཉིད་དེ་དོ་བོར་གྲུབ་པའི་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་
གསུངས་ཀྱང་། བརྗོད་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མཐའ་བྲལ་ཅིང་ཁོ་ལོ་རང་
གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་མཁུན་ཏེ་སྒྲིག་གཙན་འཛིན་གྱིས་ཡུམ་ལ་
བསྟོད་པ་ལས། སྒྲིབ་སམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་ལོ་ལྟེན། ཁ་སྐྱེས་མི་
འགག་ནམ་མཁའ་དོ་བོ་ཉིད། ཁོ་ལོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྟོང་ཡུལ་བ། ཁུ་
གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་སྟེང་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་དག་པ་རང་མཚན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཟིགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཞེན། བདེན་པ་མེད་ཀྱང་རྩལ་པ་ཡོད་པས་མཁུན་ནོ།
ཤེས་བྱའི་མཐའ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་གངས་དང་། འཁོར་བའི་ཐོག་མཐའ་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཞེན་འང་། ཤེས་བྱ་
ལ་སྲིད་པ་སངས་རྒྱུས་གྱིས་མཁུན་པར་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱི་མི་སྲིད་པ་དེ་ཤེས་བྱ་མ་
ཡིན་པས་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རི་བོར་གི་རྩ་བཞིན་ནོ། ཉེ་འདྲ་རྒྱུད་སྒྲུབ་མའི་
འགྲེལ་པར། ཐོག་མེད་རྒྱུར་ཀྱང་ཐལ་དང་ལྡན་པ། ཞེས་གསུངས་པས།
ནམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་བྱི་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ།

ལེགས་པར་མཁུན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྔོང་བ་ལ། མཁུན་དང་སྟོན་པ་མེད་པར་རྩོད་པ་དང་།
ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཆོ་ཞི་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྟོ་གོས་འཇུག་
མི་འགྱུར། ཁྱོ་མ་ཞུགས་པར་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་དེས་པར་རིགས་པ་འང་མ་
ཡིན་ལ། ཀྲུན་ནས་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགལ་བར་
འགྱུར། ཁ་ཁྱེན་པོ་མེད་པར་བྱེད་གྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན།
ཞེས་པ་སྟེ། དངོས་སྒྲིག་རེ། དབུ་མ་པ་བྱེད་གྱི་ལུགས་ལ་གང་གི་ཆོ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཞི་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ན། དེ་ལ་སྟོ་གོས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
དམིགས་གཏང་གི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོ་མ་ཞུགས་པར་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་དུ་
དེས་པར་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཀྲུན་ནས་ཤེས་པ་མེད་པར་ནི་ཤེས་
པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ཡུལ་མ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པར་བཞག་
པ་གཉིས་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁུན་པ་པོ་མེད་
པར་འགྱུར་བས་དབུ་མ་པ་བྱེད་གྱིས་གཞན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་འདི་
ལྟ་བུའོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་སོ་ཞེན།
གཉིས་པ་ལན་ལ། ཡུལ་སྟེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་འཐད་ཚུལ་དང་། ཡུལ་
ཡུལ་ཅན་ཐ་དང་དུ་མི་རྟོག་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པར་འཐད་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། གང་ཆོ་སྟེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྟོ་ཡང་སྟེ་བ་དང་བྲལ་བ།
དེ་ཆོ་དེ་རྣམ་བཞེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་

གང་གི་མཆོད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡིས་ཡུལ། །དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་
 ལྷན་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས་རིགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། གང་གི་ཆོ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་གདོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་མཐའ་བཞི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བའི་གནས་
 ལུགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ཡང་སྐྱེ་སོགས་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་སྟོས་
 པའི་འཛིན་སྐྱེད་མཐའ་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཆོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེའི་མཆོད་པ་བརྟེན་
 པ་སྟེ། ཡུལ་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་བཞིན་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟོས་པའི་འཛིན་སྐྱེད་ས་
 བྲལ་བ་ཅམ་ལས་ཡུལ་ཅན་དེ་ཡིས་ཡུལ་དེ་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་ཐ་ལྷན་བཀྲགས་
 པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དངོས་སུ་ནུབ་ཡུལ་ཅན་དེ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་འཛིན་སྐྱེད་ས་དང་བྲལ་བའི་
 ཕྱིར་ཉེ། དབྱུ་མ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་དགག་
 འབའ་ཞིག །དངོས་ལ་དགག་སྐྱབ་གང་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་
 རོ། །དེ་ཡང་དཔེ་ཅི་ལྟར་ན་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་འཛིན་པའི་སེམས་ནི་ཡུལ་སྟོན་པོ་གང་
 གི་མཆོད་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་གྱུར་པ་ན། སེམས་དེ་ཡིས་ཡུལ་སྟོན་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་
 ཤེས་སོ་ཞེས་བཅོམ་པ་འཛིན་ཉེན་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདྲིར་ཡང་
 ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དང་མེད་ཀྱང་འཛིན་ཉེན་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཐ་ལྷན་ལ་ཉེ་བར་
 བརྟེན་ནས་ཡུལ་རིག་པ་དང་རྟོགས་སོ་ཞེས་བཅོམ་པ་མི་ཚོངས་པའི་ཆེད་དུ་
 བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་པས། སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་སྟོན་པའི་
 འབྲས་བུར་འདོད་ཅིང་། སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཆོ་སྟོན་པོ་མེད་པས་དབྱུང་ན་
 སྟོན་པོ་རྟོགས་ཚུལ་མི་འབྲང་གྱིང་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྟོན་པའི་མཆོད་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་

ཅམ་ལ་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཐ་ལྷན་བྲལ་བ་བཞིན། འདྲིར་ཡང་ཡུལ་སྟོས་བྲལ་དང་
 དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཐ་དང་དུ་མི་སྒྲིང་ཡང་སྟོ་སྟོས་བྲལ་གྱི་མཆོད་པར་འཛིན་
 སྐྱེད་ས་ཞིག་པ་ཅམ་ལ་སྟོས་བྲལ་རྟོགས་པར་བཞག་གོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་
 བས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎ་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཤུཌི་དེ་བས་གྱུང་། གང་ཆོ་དངོས་དང་
 དངོས་མེད་དག །སྟོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཆོ་མཆོད་པ་གཞན་མེད་པར།
 དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་དཔེ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་ལོངས་སྟོང་རྟོགས་སྐྱབ་སོང་ནམས་ཀྱིས། ཟིན་དང་
 སྐྱལ་པ་མཁའ་གཞན་ལས་དེའི་མཐུས། །སྒྲ་གང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་འབྱུང་བ།
 དེ་ལས་འཛིན་ཉེན་ཀྱིས་གྱུང་དེ་ཉིད་རིག །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡུལ་སྟོ་མེད་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་བརྟེན་ཆོ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སྟོང་རྟོག་པ་མེད་
 གྱུང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགའ་ཉེ། གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དེ་ཡི་
 བདག་རྟེན་ལས་བྱུང་བའི་ངས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་མཐར་ཐུག་པ་ལོངས་
 སྟོང་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་དང་། དེ་ཡི་བདག་རྟེན་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའམ་བསོད་
 བསམ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དག་མ་དག་གི་གདུལ་བྱ་མཐར་དག་ལ་སྐྱེད་པའི་མཆོག་གི་
 སྐྱལ་སྐྱེ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་དང་པརྟོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱལ་པ་དང་། བས་
 མཁའ་སྟོང་པ་དང་། གཞན་ཡང་སེམས་མེད་བཅའ་པོ་སོགས་ལས་གྱུང་སངས་
 རྒྱས་དེའི་མཐུས་སྒྲ་གང་དག་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་བྱུང་བ་དེ་ལས་འཛིན་

རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིག་པ་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་
ལས་ཤིང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དཔག་བསམ་ཤིང་། ཇི་ལྟར་རེ་བ་ཡོངས་སྒོར་བཤ།
དེ་བཞིན་གཏུལ་བྱའི་སྟོན་ལམ་གྱི། །དབང་གིས་རྒྱལ་བའི་སྐྱར་སྐྱར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་རྩལ་ལན་སྟོབས་ཆེན་ལྷན་པས་འདིར། །ཡུན་
རིང་ཆེས་འབད་པས་བསྐྱོར་འཁོར་ལོ་ནི། །དེའི་ཚུལ་དུ་ལྟར་སྐྱེས་པ་མེད་བཞིན་
དུ་འང་། །འཁོར་ཞིང་བུམ་པ་ལ་སོགས་རྒྱུར་མཐོང་ལྟར། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་
ཚུལ་མེད་བཞིན་དུ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅན་སྐྱེས་ལ་བཞུགས་དེའི། །འཇུག་པ་
སྐྱེ་བའི་དགོངས་སྟོན་ལམ་གྱི། །བྱུང་པར་གྱིས་འཕངས་པས་ཆེས་བསམ་མི་
བྱུང་། །ཅེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་ལ་འབད་ཚུལ་མེད་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་
འགོ་དོན་བྱེད་ཚུལ་དཔེ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་རྩལ་ལན་སྟོབས་ཆེན་ལྷན་
པས་འདིར་ཡུན་རིང་ཆེས་འབད་པས་བསྐྱོར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། རྩལ་ལན་དེའི་
ཚུལ་བད་ལྟར་སྐྱེས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འང་འཁོར་ཞིང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུར་
མཐོང་བ་ལྟར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དུ་ལྟར་རྟོག་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་བམེད་བཞིན་དུ་
ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེས་ལ་བཞུགས་པ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་སྐྱེདེའི་
ཕྱིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་གཏུལ་བྱ་སྐྱེ་བའི་དགོངས་བད་སྟོན་སྟོན་པ་ལམ་གྱི་སྟོན་
ལམ་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས་འཕངས་པས་ཆེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཚུལ་གྱིས་
འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་

འཇུག་ལས། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྗིད་གི་ནི། །མཆོད་སྟོང་བསྐྱབས་ནས་
འདས་རྒྱུར་པ། །དེ་འདས་ཡུན་རིང་ལོན་ཡང་དཔེ། །དུག་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱེད་
བཞིན་། །བྱུང་ཚུལ་སྤྱོད་པས་རྩེས་མཐུན་པས། །རྒྱལ་བའི་མཆོད་སྟོང་བསྐྱབས་
པ་ཡང་། །བྱུང་ཚུལ་སེམས་ཅན་པའུ་འུ་འུ་ལས། །འདས་ཀྱང་དོན་རྣམས་
ཐམས་ཅད་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འཐོབ་བྱ་བྱུང་ཚུལ་གྱི་དོ་བོ་ལ། རྟེན་སྐྱེའི་རྣམ་གཞག། རྟེན་
པ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ཡོ་ཆོས་སྐྱེའོངས་སྐྱེ་རྒྱུ་མཐུན་པའི་སྐྱེད་དགས་ལས། དང་
པོ་ཆོས་སྐྱེའི་མཆོད་ཉིད། དབྱེ་བ། གཞུང་གི་བསྟན་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྐྱེམེད་
པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ལས། ཆོས་སྐྱེའི་དབྱིངས་
དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྐྱེམེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མ་ཐུན་དག་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་
ཤེས་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཞེས་དང་། སྤྱིངས་ཡིག་
བདུད་ཅི་ཐེག་ལེ་ལས། ཤེས་བྱ་སྟོན་བྲལ་དེ་ཉིད་དང་། །དབྱེར་མེད་ཡེ་ཤེས་
རྣམ་འབྲས་པ། །དེ་ཉིད་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱི། །རང་བཞིན་ཆོས་སྐྱེའོངས་
བྱུར་བཛོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱེད་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ཡོད་དེ། སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྐྱེད་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་
ནས་བཞག་པའི་སྐྱེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་མཛོད་ལས། དབྱིངས་དག་
མཉམ་སྟོང་པ་སྐྱེ་ནམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་ལ།
ཡེ་ཤེས་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་རིག་པའི་ངོ་བོ་སྟེ་སྡེ་ཆོན་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་གི་
རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་འདོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་བྱུང་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མ་ལུས་པ། །བསྐྱེད་པ་པས་
ཞི་དེ་རྒྱལ་ནམས་ཆོས་སྐྱེ་སྟེ། །དེ་ཆོ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། །སེམས་
འགག་པ་དེ་སྐྱེ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། །ཅེས་པ་སྟེ། གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་བྱའི་
བྱུང་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མ་ལུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ཡིས་བསྐྱེད་པས་དབྱིངས་དང་ཡེ་
ཤེས་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཞི་བ་དེ་ལ་རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་
ཆོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་འཆི་འཕོ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་ཅིང་
ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་གཏན་ནས་འགག་
པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་སྤྱར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཐུགས་དྲག་ཏུ་མཉམ་པར་མི་
གཞག་པ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་སྐྱེ་དེ་ཉིད། རྟོན་ལོངས་སྟོང་རྟོན་པའི་སྐྱེ་ཡིས་
མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཐ་སྐྱད་དུ་ནམ་པར་བཞག་གོ། །རང་འགྲེལ་
ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཤེས་བྱའི་བྱུང་ཤིང་སྐྱམ་པོ་མ་ལུས་པ་
བསྐྱེད་པས་ལས་ཤེས་བྱ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
སངས་རྒྱལ་ནམས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཏེ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་ལ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་ཡུལ་ཅན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
ནམས་མི་འདུག་པས་སྐྱེ་ཁོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པར་ཀུན་རྟོག་དུ་ནམ་པར་
བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལོངས་སྟོང་རྟོན་པས་སྐྱེ་ལའང་། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ།
གཞུང་གི་བསྟན་ཚུལ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ཡོད་དེ། དེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་མཐར་མཛོད་ལས། ལོངས་སྟོང་རྟོན་པའི་སྐྱེ་ནི་ལའོར་
བའི་ཆ་ཀུན་གཞི་ཆོགས་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་དབྱིངས་སུ་རྩལ་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཆ་
ནས་བཞག་པའི་གཞིའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྤང་ཆའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་རྟོགས་པ་
སྟེ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་དེས་པ་ལྷ་ནི་གནས་དེས་པ་འོག་མིན་སྐྱེ་པོ་བཞོད་པར།
ལའོར་དེས་པ་ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་ལ། ཆོས་དེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འབའ་
ཞིག་ རྟོན་པ་དེས་པ་ནམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱིས། དུས་དེས་པ་རྟག་པ་རྒྱན་གྱི་
ལའོར་ལོར་ཏེ། ཞེས་དང་། གནས་དེས་པ་འོག་མིན་གྱི་གནས་ལ་དེས་ལཱོན་
ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། དེའང་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པའི་གནས་སྐྱེ་པོ་བཞོད་
པ་ན་སངས་རྒྱལ་སྟེ། །དེ་རྟོགས་གང་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མི་ལམ་གཉིད་གང་དུ་སོང་
བ་དེར་འོང་གི་འདི་ཁོ་ནར་ཡོད་དེ་ཞེས་མ་ཆད་པ་ལྟར། གང་དུ་སྐྱིབ་པ་མཐའ་
དག་དང་བྲལ་ནས་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པ་དེ་ན་ཡོད་དེ།
ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། དབང་ཕུག་ཆེན་པོའི་གནས་མཆོག་ན། །འོག་

མིན་དེ་ཉིད་རྣམ་མཛེས་པ། །ཤེས་པ་གསུམ་པ་གཅིག་ཉིད་དུ། །འབྲེས་པར་གྱུར་
ལ་བདག་སྤྱོད། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་དུ་འོག་མིན་དུ་
ནིག་དག་གི་དོན་དུ་འབད་གྱུར་གོ་འཕང་མཆོག་ཞིག། །ཞེས་གསུངས་པའི་འོག་
མིན་དང་འདིར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་གསུངས་པའི་འོག་མིན་དོན་གཅིག་དང་
དེར་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཚུངས་པ་མེད་པར་བརྟེན་པའི་སངས་རྒྱུ་དབྱེ་གཞི་
བཞག་ནས། འདིར་སྐྱབས་ཀྱིས་དུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཉིས་པ་སྤྱོད་བཅོལ་རིགས་
ཀྱིས་དབྱེ་ན། ས་བཅུ་པ་བ་ཁོན་ལ་སྤྱང་བའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ས་བཅུ་ཀ་ལ་སྤྱང་
བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཞི་སྤྱད་པའི་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཞིང་། །ཡིད་
བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག་ །འགྲོ་གྲོལ་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འབྱོར་སྤང་
རྟག་ །འདི་ནི་སྤྱོད་དང་བྲལ་ལ་སྤྱང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་
རྟོགས་པའི་སྤྱོད་འདི་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་སྤྱོད་ཡིན་ཡང་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་དུ་གཟུགས་སྤྱོད་བཞེད་ས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟར་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཉེར་འཆོལ་ཉིད་དུ་ལོངས་སྤྱོད་དེས་པ་ལྟ་ལྟ་གྱི་ཚུལ་དུ་གསལ་བར་
གྱུར་ཅིང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ནས་འགྲོ་བ་
ཐམས་ཅད་མ་གྲོལ་གྱི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འབྱོར་པའི་སྤང་དུ་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་པ་ལྟ་ལྟ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱང་བའི་
ཡུལ་ཡོད་དེ། ཐུགས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ས་

བཅུའི་འཕགས་པ་ཁོན་ལ་སྤྱང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་སྤྱོད་བཞེད་པ་ལ། སྤྱོད་དང་བ་སྤྱོད་ཁུང་བུར་རང་
གི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྤྱོད་ཚུལ། གནས་དེར་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྤྱོད་ཚུལ། བཞེད་
པ་ལ་མངའ་དབང་བསྤྱོད་ཚུལ་གསུམ་པས།

དང་པོ་ནི། ཐུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོར་དེའི་རྒྱུ་མཐུན། །གཟུགས་
སྤྱོད་གཅིག་ལ་རང་གི་སྤྱོད་གནས་སྤྱོད་སྤྱོད། །སྤྱོད་འགགས་གསལ་དང་མ་འཆོལ་
བྱུང་ཚུལ་ནི། །མ་ལུས་ཀྱིས་བཀྲ་མཐའ་དག་སྤྱོད་པར་མཛད། །སངས་རྒྱུ་
ཞིང་ཇི་འབྲེལ་བྱུང་དབང་དེ་དང་། །དེ་དག་སྤྱོད་མཐུ་སྤྱོད་པས་ཇི་འབྲེལ་དང་། །
ཉན་ཐོས་དག་འདུན་ཇི་སྟེད་ཇི་ལྟ་དང་། །བྱུང་ཚུལ་སེམས་རྣམས་དེར་གཟུགས་
ཇི་འབྲེལ་དང་། །ཇི་འབྲེལ་ཆོས་དང་དེར་བདག་ཇི་འབྲེལ་དང་། །ཆོས་ཐོས་སྤྱོད་པ་
གང་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། །སྤྱོད་གང་ཇི་ཅམ་དེ་དག་ལ་ཐུལ་བ། །དེ་དག་མ་ལུས་སྤྱོད་
གཅིག་ལ་སྤྱོད་མཛད། །དེ་བཞིན་ཚུལ་བྱིས་ས་བཅོལ་བཅོལ་ཏིང་འཛིན་དང་། །
ཤེས་རབ་སྤྱོད་ཆེ་སྤྱོད་གྱི་གནས་སྤྱོད་གང་། །མ་ཆང་མེད་དེ་དག་ཉིད་སྤྱོད་པ་
ཀུན་ །སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཁུང་བུར་རང་གསལ་བར་སྤྱོད། །ཞེས་པ་སྟེ། སངས་
རྒྱུ་བཅོལ་ལྟར་འདས་ཆོས་ཅན། གདུལ་བྱ་གདུལ་བའི་ཆེད་དུ་རང་གི་སྤྱོད་
ཚུལ་ཀུན་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཁུང་བུར་རང་གི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྤྱོད་ཚུལ། ཐུབ་པའི་དབང་པོས་
དུས་གཅིག་ཁོར་ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་གཟུགས་སྤྱོད་གཅིག་ལ་
རང་གི་སྤྱོད་པའི་གནས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་འགགས་ཟིན་པ་མ་ལུས་པའང་རྣམ་པ་གསལ་

བཀོ་རིམ་མ་འཛེལ་བ་ཇི་ལྟར་སྤྱད་བའི་ཚུལ་ནི་མ་ལུས་པ་ཆད་ལྷན་མེད་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་བཀྲ་བའམ་གསལ་བར་མཐའ་དག་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་
 དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཅི་དང་ཇི་འདྲ་བར་ཞིང་དེའི་སྟོན་པ་ཐུབ་
 དབང་དེ་དང་དེ་དག་གི་སྐྱེད་པའི་མཐུ་སྟོབས་ཇི་འདྲ་བ་དང་། འཁོར་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ཇི་སྟེང་ཇི་ལྟར་བ་དང་། སྟོན་པ་དེའི་འཁོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བའུགས་སྟོང་ཚུལ་སོགས་ཇི་འདྲ་བ་དང་། དེར་ཐོག་
 པ་ཇི་འདྲའི་ཆོས་དང་། དེར་བདག་ཉིད་རིགས་དང་ཆས་དང་དབང་པོ་སོགས་ཇི་
 འདྲ་བ་དང་། ཆོས་ཐོས་ནས་སྟོང་པ་གང་ལ་སྟོང་པ་དང་། སྦྱིན་པ་གང་ཇི་ཅུ་
 སངས་རྒྱུས་སྤྲུལ་བཅས་དེ་དག་ལ་ཕྱལ་བ་དེ་ནི་མ་ལུས་པ་སྐྱེ་བཅིག་ལ་སྟོན་པར་
 མཛད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་བཙོན་འགྲུས་ཏིང་འཛིན་དང་
 ཤེས་རབ་ལ་སྟོང་པའི་ཆོ་སྤྱད་ཀྱི་གནས་སྐབས་གང་མ་ཆད་བ་མེད་པ་དེ་དག་
 དང་། སྟོན་ཀྱི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཀུན་སྐྱེ་ཡི་བ་སྤྱིའི་བྱང་བྱུང་འདས་གསལ་བར་
 སྟོན་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་གང་དག་འདས་དང་འབྱུང་འབྱུར་གང་།
 གང་དག་ད་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར། གང་སེམས་མཐོན་ཆོས་སྟོན་སྤྱུག་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་བཟུང་བའི། འགོ་དབྱུགས་འབྱིན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་བཞུགས་པ་
 དང་། རྒྱང་པོའི་ཐུགས་བཟུང་བྱང་རྒྱུ་སྟོང་པོའི་བར། དེ་དག་སྟོང་ཀུན་
 དངོས་རྣམས་མིག་འཕྲུལ་གྱི། རང་བཞིན་མཁྱེན་ནས་བདག་བཞིན་བ་སྤྱི་ཡི།

བྱང་བྱུང་དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན། དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་དང་། རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་ཀྱི། སྟོང་དང་དེ་
 ལྷན་སྐྱེ་པོའི་གནས་སྐབས་ནི། ཐམས་ཅད་བ་སྤྱིའི་བྱང་བྱུང་ཀུན་ཆོ་སྟོན།
 ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱུ་ཐུན་གཟུགས་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། གཞན་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་ཀུན་སྤྱིའི་བ་
 སྤྱི་བྱང་བྱུང་པའི་སྟོན་ལུས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་གང་དག་འདས་པ་དང་
 འབྱུང་བར་བྱུར་པ་གང་དང་། གང་དག་ད་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར་
 གསུང་གི་གང་སེམས་མཐོན་པོས་ཆོས་སྟོན་པས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཟུང་བའི་འགོ་
 བ་རྣམས་ལ་བདེ་བའི་དབྱུགས་འབྱིན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་བཞུགས་པ་དང་། དང་
 པོའི་ཐུགས་བཟུང་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་རྒྱུ་སྟོང་པོའི་བར་དུ་སངས་རྒྱུས་དེ་
 དག་གི་སྟོང་པ་ཀུན་དངོས་པོ་རྣམས་མིག་འཕྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ནས་
 བདག་གི་སྟོང་ཚུལ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བ་སྤྱིའི་བྱང་བྱུང་དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་
 བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 དང་། རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་དང་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་ཀྱི་སྟོང་པ་དང་། དེ་དག་གི་
 ལྷན་མ་སོ་སོ་སྐྱེ་པོའི་གནས་སྐབས་ནི་ཐམས་ཅད་བ་སྤྱིའི་བྱང་བྱུང་དུས་གཅིག་
 གི་ཆོ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་འཇུག་པ་ཡིས། རྩལ་གཅིག་
 ཡུལ་ལ་མཁའ་གཏུགས་འཇིག་རྟེན་དང་། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་བྱུང་
 རྩལ་སྟོན་མོད། རྩལ་རགས་མི་འབྱུར་འཇིག་རྟེན་སྤྲ་མི་འབྱུར། རྣམ་རྟོག་མི་

མངའ་བྱོད་གྱིས་སྲིད་མཐའི་བར། རྒྱུད་ཅིག་དེ་རེ་རེ་ལ་སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་། ཇི་
 སྟེང་སྟོན་པ་དེ་སྟེང་འཛམ་བུ་གླིང་། ཁ་ལུས་རྩལ་གང་དེ་སྟེང་ལ་གྲངས་མེད་།
 ཅེས་པ་སྟེ། རྩུ་མ་ཐུན་གཟུགས་སྐྱེ་ཚེས་ཅན། བཞེད་པ་ཐུན་ཚོགས་ལ་མངའ་
 དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ། དག་པ་རྩུ་མ་ཐུན་གཟུགས་སྐྱེ་འདི་ནི་བཞེད་པ་ཅམ་
 གྱིས་དེ་ལྟར་འབྲུག་པ་ཡིས་རྩལ་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཞུགས་
 པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་
 རྩལ་ཕྲ་རབ་གཅིག་གིས་བྱུང་བ་སྟོན་མོད་ཀྱི་རྩལ་དེ་རགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་
 ཞིང་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་བ་ཐུབ་
 པ་བྱོད་གྱིས་སྲིད་པའི་མཐའི་བར་དུ་རྒྱུད་ཅིག་མ་དེ་རེ་རེ་ལ་སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཇི་
 སྟེང་སྟོན་པ་དེའི་གྲངས་འབྲུག་པ་དེ་ཉིད་འཛམ་བུའི་གླིང་མ་ལུས་པའི་རྩལ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་གྲངས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྩུ་མ་ཐུན་གཟུགས་སྐྱེས་སྲིད་
 མཐའི་བར་རྒྱུད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཇི་སྟེང་སྟོན་པའི་གྲངས་དེ་འཛམ་
 བུའི་གླིང་མ་ལུས་པའི་རྩལ་གྱི་གྲངས་ཀྱིས་བཟང་དུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རྩུ་
 མ་ཐུན་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་དེ་ལ་ལོངས་སྐྱེད་དང་སྐྱེལ་སྐྱེ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པར་
 སེམས་སོ། །སྐྱེལ་སྐྱེའོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོབས་བརྟུ་བཤད་
 པ། ཡོན་ཏན་ཀུན་བརྩོད་མི་རུས་པའི་ཚུལ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་བཤད་པའི་ཕན་
 ཡོན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། གནས་དང་གནས་མིན་མཁུམ་སྟོབས་དང་། །དེ་བཞིན་
 ལས་རྣམ་སྤྱོད་སྟོབས་དང་། །མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཐུགས་རྒྱུད་དང་། །སྣ་ཚོགས་
 ཁམས་ནི་མཁུམ་སྟོབས་དང་། །དེ་བཞིན་དབང་མཚོག་མཚོག་མ་ཡིན། །
 མཁུམ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་དང་། །བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཏིང་འཛིན་དང་། །
 སྟོན་པ་ལ་འབྲུག་སོགས་སྟོབས་དང་། །སྟོན་གནས་ཐར་པ་མཁུམ་པ་དང་། །
 དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་སྟོབས་དང་། །ཟག་རྣམས་ཟད་པ་མཁུམ་སྟོབས་ཏེ། །སྟོབས་
 ནི་བརྟུ་པོ་འདི་དག་གོ། །ཞེས་པས་མདོར་བསྟན་ནས།

གཉིས་པ་ལ་སྟོབས་བརྟུ་ལས། དང་པོ་གནས་དང་གནས་མིན་མཁུམ་
 པའི་སྟོབས་ནི། རྩུ་གང་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ངེས་པར་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་
 གནས་སུ་དེ་མཁུམ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །བཤད་པ་ལས་བརྒྱུག་གནས་མིན་
 ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ། །མཁུམ་པ་ཐོགས་པ་སྤངས་པ་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད། །
 ཅེས་པ་སྟེ། རྩུ་དག་གི་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་ངེས་
 པར་སྐྱེ་བར་གྱུར་པའི་རྩུ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་དེའི་གནས་སུ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཁུམ་
 པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། བཤད་མ་ཐག་པ་ལས་བརྒྱུག་སྟེ།
 རྩུ་དག་སྤྱི་གཤམ་རིམ་པ་བཞིན་འབྲས་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་བདེ་བ་འབྱུང་བ་
 གནས་མིན་པ་སྟེ་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་མཁུམ་པ་ཐོགས་པ་སྤངས་པ་དེ་ནི་
 སྟོབས་སུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱོད་མཁུམ་པའི་སྟོབས་ནི། འདོད་དང་མི་འདོད་

དེ་ལས་བརྒྱུ་དང་ཟད་དངོས་ཀྱི། །ལས་དང་དེ་ཡི་རྣམ་སྤྲིན་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་
 ལའང་། མཁུན་པ་རུས་མཐུ་ཐོགས་མེད་སེམས་འཇུག་འགྱུར་བ། །དུས་
 གསུམ་ཤེས་བྱ་བྱུང་མཛད་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་འདོད། །ཅེས་པ་སྟེ། འདོད་པའི་ལས་
 རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། མི་འདོད་པའི་ལས་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་
 དང་། དེ་དག་ལས་བརྒྱུ་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དག་མི་དག་མ་ཡིན་པའི་འབྲེམ་མ་
 དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཟག་མེད་དངོས་ཀྱི་ལས་དང་། དེ་
 ཡི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་པ་ལའང་མཁུན་པ་རུས་མཐུ་
 ཐོགས་མེད་དུ་སེམས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཀུན་
 ལ་བྱུང་པར་མཛད་པའི་མཁུན་པ་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི། འདོད་ཆགས་
 སོགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པ་ནི། །ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་དམན་
 འབྲིང་གང་ཡང་བྱུང་འཕགས་འདོད། །དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གཡོགས་
 མོས་ལའང་མཁུན་པ་ནི། །དུས་གསུམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བྱུང་པ་སྟོབས་ཞེས་བྱ།
 ཞེས་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་དད་པ་སོགས་དག་གི་
 རྣམས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་རང་རང་གི་ས་པོན་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་འདོད་པའམ་
 མོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་པ་དམན་པ་དང་འབྲིང་དང་གང་ཡང་བྱུང་འཕགས་
 སུ་འདོད་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཡོགས་པའི་མོས་པ་
 ཅན་རྣམས་ལའང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཁུན་པ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་བྱུང་

པའམ་མཐའ་དག་མཁུན་པ་ནི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །

བཞི་པ་ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི། སངས་རྒྱལ་ཁམས་
 ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་ལ་མཁུན་པ་རྣམས་ཀྱིས། །མིག་སོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 གང་དེ་ཁམས་སུ་གསུང་། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་མཁུན་པ་མཐའ་
 ཡས་ཤིང་། རྣམ་ཀུན་ཁམས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་འཇུག་སྟོབས་སུ་འདོད། །ཅེས་པ་
 སྟེ། སངས་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་
 ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་མ་ལུས་པ་དེ་དག་ཁམས་སུ་གསུངས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དུ་མ་ལ་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་མཁུན་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་ཆོད་བཟུང་དུ་མེད་
 པའི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །

ལྷ་པ་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི།
 ཀུན་ཏུ་རྟོག་སོགས་ཆེས་རྩི་ཉིད་ནི་མཆོག་བཞེད་ལ། །འབྲིང་གནས་སྐབས་དང་
 ཏུལ་ཉིད་མཆོག་མིན་པར་བཤད་དང་། །མིག་ལ་སོགས་དང་པན་ཚུན་སྒྲུབ་རུས་
 རྒྱུ་པ་ལ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཆགས་མེད་སྟོབས་སུ་གསུངས། །
 ཞེས་པ་སྟེ། རང་རང་གི་ཡུལ་ལ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ཏུ་རྟོག་སོགས་
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་དད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་བྱུང་
 ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་པོ་ཆེས་རྩི་ཉིད་ནི་མཆོག་ཏུ་བཞེད་ལ། །འབྲིང་གི་གནས་
 སྐབས་དང་བརྟུལ་བ་ཉིད་མཆོག་མིན་པར་བཤད་པ་དང་། །མིག་ལ་སོགས་པའི་

དབང་པོ་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་དེ་བོ་དང་། དེ་དག་པན་ཚུན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འབྲས་བུ་སྐྱབ་
པར་ལུས་ཤིང་དོན་དུ་དེ་དག་གི་དེ་བོ་སྟོང་ཉིད་དམ་བྱང་ཚུབ་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་སྟོབས་སུ་གསུངས་སོ། །

དུག་པ་ཀུན་ཏུ་འགོ་བའི་ལམ་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི། ལམ་འགའ་རྒྱུ་
བཞིན་དང་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱུ་གི། བྱང་ཚུབ་དང་ནི་ཉན་ཐོས་བྱང་ཚུབ་ཡི་
དྲགས་དང་། འདྲ་འགོ་ལྷ་མི་རྣམས་དང་དཔྱུལ་བ་སོགས་འགོ་བ། ཁྲེ་ལ་
མཁུན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། ཁྱེད་པ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་
སྟོང་རྗེ་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ་འགའ་རྒྱུ་བཞིན་དུ་འགོ་བའི་ལམ་དང་བདག་
མེད་བྱེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ལམ་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱུ་གི་བྱང་ཚུབ་དང་ནི།
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་རྟོགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་འགོ་བའི་ལམ་
དང་། དུག་གསུམ་གྱི་ཀུན་ནས་སྟོང་བ་ཡི་དྲགས་དང་དུང་འགོ་དང་། ཟག་
བཅས་ཀྱི་དགོ་བ་མཐོ་རིས་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དང་། མི་དགོ་བ་སྟོབས་ཆེ་བ་
དཔྱུལ་བ་སོགས་སུ་འགོ་བའི་ལམ་ལམ་སྒྲ་ཆོགས་པ་དེ་ལ་མཁུན་པ་ཆགས་
ཐོགས་སྤངས་ཏེ་འཇུག་པ་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །

བདུན་པ་བསམ་གཏན་དང་རྣམ་ཐར་སོགས་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི།
འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་རྣམ་འབྱོར་བྱེ་བྲག་ལ་ཐ་དང་། བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་
བརྒྱུད་ཀྱི་ཞིག་ནས་གང་དག་དང་། སྟོམས་འཇུག་བྱེད་པར་གང་དག་གཅིག་
དང་བརྒྱུད་ཐུང་པ། ཁྲེ་ལ་མཁུན་པ་ཐོགས་མེད་འདི་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད། །

ཅེས་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་ན་བཞུགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པའི་བྱེ་བྲག་
མཐའ་ཡས་པ་ལ། ཐ་དང་པའི་བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱུད་གང་
དག་དང་། ཞིག་ནས་གང་དག་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་བྱེད་པར་གང་དག་
འགོ་ག་སྟོམས་གཅིག་དང་བསམ་གཏན་གསུགས་བརྒྱུད་དེ་སྟོམས་འཇུག་དགུར་ཐུང་
པ་དེ་ལ་མཁུན་པ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པ་འདི་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད་དོ། །

བརྒྱུད་པ་སྟོན་གནས་རྗེས་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི། ཇི་སྟོན་གཏི་ཐུག་
དེ་སྟོན་སྟོན་གནས་འདས་བདག་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་ཡི་སྟོན་པའི་
སེམས་ཅན་ནི། ཇི་སྟོན་དེ་སྟོན་མཐའ་ཡས་གཞིར་བཅས་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་།
བཅས་རྣམས་ལ་སྟོན་གང་དང་གང་ཡིན་སྟོབས་སུ་བཤད། ཁྱེད་པ་སྟེ། ཇི་སྟོན་
དུ་གཏི་ཐུག་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་དུ་སྟོན་པར་གནས་པ་ན་འདས་པའི་དུས་སུ་བདག་
དང་སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་ཡི་སྟོན་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ཇི་སྟོན་པ་དེ་སྟོན་མཐའ་
ཡས་པའི་ས་གཞིར་གནས་བཅས་པའི་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་
མཁུན་པའི་སྟོན་གང་དང་གང་ཡིན་པ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པ་འདི་ནི་སྟོབས་སུ་
བཤད་དོ། །

དགུ་པ་འཆི་འཕོ་བ་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
སེམས་ཅན་རེ་རེ་འཆི་འཕོ་དང་། སྟོན་གང་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་ནས་མཁའ་
མཐར་ཐུག་དང་། བུ་མང་དེ་ལ་མཁུན་པ་དུས་དེར་འཇུག་པ་ཡིས། ལ་
ཆགས་རྣམ་ཀུན་ཡོངས་དག་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། ཁྱེད་པ་སྟེ།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྒྲིབ་གང་དང་གང་
ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་གནས་པ་ནས་མཁའ་མཐའ་ཐུག་པ་
དང་ལས་སྒྲུ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱུན་པའི་བཀྲ་ཤིང་གུང་ས་མང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་
མ་ཁྱེན་པ་དུས་རྒྱུད་ཅིག་གཅིག་ལ་དེར་འཇུག་པ་ཡིས་མ་ཆགས་ཐོགས་མེད་རྣམ་
ཀུན་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཐའ་ཡས་པ་མ་ཁྱེན་པ་འདི་ནི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །

བརྩུ་པ་བྲག་བྱང་མ་ཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། རྣམ་ཀུན་མ་ཁྱེན་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་སྤྱར་དུ་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི། ཉོན་མོངས་དག་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་འཇིག་
འགྱུར་དང་། སྟོབས་མ་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྟོ་ཡིས་འགོག་པ་གང་། ཉེ་ལ་
མ་ཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། ཁྱེས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་
རྣམ་པ་ཀུན་མ་ཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱར་དུ་རྒྱུད་ཅིག་གཅིག་ལ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་
ཉོན་མོངས་དེ་དག་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་འཇིག་སྟེ་སྤངས་པར་གྱུར་པ་
དང་། སྟོབས་མ་ཉར་ཐོས་དང་ལ་སོགས་པ་རང་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་བྲག་
མེད་ཀྱི་སྟོ་ཡིས་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མཐའ་ཡས་
པར་འཇུག་པ་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་བརྗོད་མི་རུས་པའི་ཚུལ་ནི། རྣམ་མཁའ་མེད་
པས་འདབ་ཆགས་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི། འདིར་ནི་རང་མཐུ་བྱང་པས་ལྷོག་
པར་འགྱུར་དེ་བཞིན། སྟོབས་མ་དང་བཅས་སངས་རྒྱས་སྤྱུང་རྣམས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི། ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་མ་བརྗོད་ལྷོག་པར་འགྱུར། ཉེ་ཕྱིར་

བདག་འདུས་ཁྱོད་ཡོན་འདི་དག་ཅི། ཤེས་པ་དང་ནི་བརྗོད་པར་རུས་འགྱུར་
རམ། ཁོཅ་གྱུང་དེ་དག་འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་ཀྱིས། བཤད་ཕྱིར་དོགས་སྤངས་
ཅུང་བྱང་ཅམ་ཞིག་སྤྱུས། ཞེས་པ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་མེད་པས་འདབ་ཆགས་ཀྱི་
དབང་པོ་མཁའ་ལྷིང་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི། འདིར་ནི་རང་གི་གཤོག་རྩ་ལ་གྱི་
རུས་མཐུ་བྱང་པས་ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོབས་མ་ཉར་ཐོས་དང་བཅས་
པའི་རང་རྒྱུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུང་ཁྱེས་སེམས་དཔའ་ས་ཆེན་པོ་
ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྱུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་
ཡས་པ་མ་བརྗོད་པར་ལྷོག་པར་གྱུར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བྱང་པས་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། ཉེ་ཕྱིར་ལྷོ་བསྐྱུགས་པ་བདག་འདུས་པས་སངས་རྒྱས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
འདི་དག་ཅི་ཤེས་པ་དང་ནི་བརྗོད་པར་རུས་པར་འགྱུར་རམ་སྟེ་མི་འགྱུར་རོ། །
འོཅ་གྱུང་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི་འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་ཀྱིས་རྒྱུ་
བའི་དགོངས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ལོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་སུ་
བདག་གིས་གྱུང་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་དོགས་པ་སྤངས་ཏེ་ཅུང་བྱང་ཅམ་ཞིག་སྤྱུས་པ་ཡིན་
ནོ། །

གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཤེས་པའི་པན་ཡོན་ནི། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་རྒྱ་ཆེ་བའོ། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ཤེས་པས།
ཡོན་ཏན་འདི་དག་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ན་གཉིས་སུ་བསྐྱུ་སྟེ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་དབྱིངས་ཇི་ལྟ་

བ་བཞིན་མཛོད་དུ་གྱུར་པ་ཆོས་སྐྱུ་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ཡོན་ཏན་གཞན་
ལོངས་སྐྱུ་དང་རྒྱ་མཐུན་པའི་སྐྱུ་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཟབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་པར་ཕྱིན་དུག་གི་ཚུལ་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་ནས་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྒྲོས་བྲལ་ནས་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་
ཐོབ་ཏུ་ལའོར་གསུམ་མི་རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་པར་ཕྱིན་དུག་གིས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱལ་
སྤུངས་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྒྱ་བས་པོ་ཆེ་ལ་བསྐྱབས་པས། སྤྱིར་ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་དང་
བྱེ་བྲག་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གོང་དུ་ཟབ་ཅིང་
རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་ནི། ཁྲིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ནི་ཐོབ་
འགྱུར་བས། ཁོ་གས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་ནས་སྐྱུ་པས་གཞན་དོན་མཛད་ཚུལ་ལ།
སྟོན་པ་མཆོག་གི་སྐྱུ་ཡོན་རྣམས་ཐར་སྟོན་པ། བསྟན་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ། སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཅུགས་པའི་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོད་
མེད་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་དག་མ་དག་གཉིས་ཀ་ལ་སྤང་
བའི་གཟུགས་སྐྱེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མདོ་རྒྱན་ལས། བཟོ་དང་སྦྱེད་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེ། ལྷ་
ངན་འདས་པ་རྟག་སྟོན་པས། ཁངས་རྒྱས་སྐྱུ་པའི་སྐྱུ་འདི་ནི། རྣམ་པར་

གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་ནོ། །ཞེས་རྣམ་པ་བཞིར་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཀུན་མཁུའི་དང་
མི་པམ་ཆོས་རྗེ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་ཆོག་ཟིན་ལ་མི་མཐུན་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་
དགོངས་པ་མི་འགལ་ཚུལ་ཤར་ཕྱིན་སྐྱེ་དོན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་ཡང་མི་གཡོ་སྐྱུ་མངའ་བྱོང་གིས་སྤྱིད་གསུམ་བྱོན་
ནས་སྐྱུ་པ་རྣམས་ཀྱིས། གཤེགས་པ་དང་ནི་བལྟམས་དང་བྱང་ཆུབ་ནི་བའི་
ལའོར་ལོའང་སྟོན་པར་མཛད། །དེ་ལྟར་བྱོང་གིས་འཛིག་རྟེན་གཡོ་བག་སྟོང་
ཅན་རེ་བའི་ཞགས་པ་ནི། ཁང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་ཐུགས་རྗེས་ལྷ་ངན་
འདས་པར་བགྱི་བར་མཛད། །ཅེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཅན།
སྐྱུ་པའི་སྐྱུ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་མངའ་སྟེ། སྤྱིར་ཡང་གདུལ་བྱ་གདུལ་བའི་
ཆོད་དུ་སངས་རྒྱས་པ་སོགས་བསྟན་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལས་མི་གཡོ་བའི་སྐྱུ་
མངའ་བ་བྱོང་གིས་སྤྱིད་པ་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས་སྐྱུ་པའི་རང་བཞིན་སྟོན་པའི་
མཛད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་ནས་གཤེགས་པ་དང་ནི། སྐྱུ་བལྟམས་པ་དང་།
བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མཛོད་དུ་བྱས་ནས་ནི་བ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་
དང་སྐྱུ་བྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་གདུང་དང་རིང་བསྐོལ་སོགས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་
དོན་མཛད་པ་འང་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཐབས་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
སྟོན་པ་བྱོང་གིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཡོ་བས་
བག་སྟེ་ཆགས་སྤང་རྗེས་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་རི་དྲགས་སྤྱིག་རྒྱ་
ལ་རྒྱར་རེ་བ་ལྟར་ཡུལ་ལ་རེ་བའི་ཞགས་པ་ནི་མང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་པའི་

སེམས་ཅན་རྣམས་ཐུགས་རྒྱུ་དན་ལས་འདས་པར་བགྱི་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

གསུམ་པ་བསྟན་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྦྱབ་པ་ལ། མཐར་
ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་རིགས་པས་སྦྱབ་ཚུལ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་
དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་ངི་མ་མཐར་དག་སེམས་བ་
ནི། ལྟར་བྱེད་གཞན་མེད་ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་འགྱུར་དབྱེ་ལའང་བརྟེན་མིན་
ཞིང་། དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་སློབ་ཤོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་
ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་དབྱེར་མེད་བསྟན། ཅེས་པ་སྟེ།
ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པ་ནི་དང་དོན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའི་དབང་འདི་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་
བཞི་སྒྲིལ་པ་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་ཤེས་པ་ལས་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་ངི་མ་བག་
ཆགས་མཐར་དག་སེམས་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ནི་ལྟར་བྱེད་པ་གཞན་མེད་ལ།
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་བཟང་དན་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་
ལའང་བརྟེན་པ་མིན་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སློབ་ཤོས་འདི་ཡང་འཛིན་
སྟངས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར་ན་སྟོན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐལ་ལྷན་གྱི་
འགྲོ་བ་ལ་ཐེག་པ་གཞན་དང་མི་མཉམ་པ་དབྱེར་མེད་པའི་ཐེག་པ་གཅིག་བསྟན་
པར་མཛད་དོ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་

ཆོས་དབྱིངས་ལ་བཟང་དན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ་གང་ཞིག་དེ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་
མཐར་ཐུག་པ་ལའང་བཟང་དན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་འགྲོ་ལ་ཉེས་པ་སྦྱེད་བྱེད་སྒྲིགས་མ་འདི་དག་
ཡོད་ཀྱུར་པ། དེ་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་སྟོད་ཡུལ་གཏིང་ཟབ་ལ་འཇུག་
མི་འགྱུར་ཞིང་། ཁ་དེ་གཤེགས་གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་མཁུན་རབ་ཐུགས་རྒྱུ་ཐབས་
དང་ལྷན་ཅིག་པ། མངའ་དང་གང་ཕྱིར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་དགྲོལ་ཞེས་
ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་བཞེས་ཏེ། དེ་ཕྱིར་མ་ཐས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་གླིང་དུ་ཆས་པའི་སྟེ་
ཆོགས་ཀྱི། ཁ་ལ་བཉེར་སེམས་གྲོང་ཁྱོད་ཡིད་འོང་བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་
ལྟར་། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་འདི་ནི་སྟོབ་མ་ཉེ་བར་ནི་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད། ལྟར་
ཞིང་རྣམ་པར་དབེན་ལའང་སྟོ་སྦྱངས་རྣམས་ལ་ལོགས་སུ་གསུངས། ཞེས་པ་
སྟེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ལས་མེད་ན་གང་གི་ཕྱིར་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་
ཡིན་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་མོས་པར་བྱེད་པ་ལ་
གོགས་སམ་ཉེས་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། བསྐྱལ་པ་དང་། ཉོན་
མོངས་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་ཆའི་སྒྲིགས་མ་འདི་དག་ཡོད་པར་ཀྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར།
འཛིག་རྟེན་པའི་གདུལ་བྱ་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་བསམ་མཁྱིས་མི་བྱབ་
པའི་ཆོས་ཉིད་གཏིང་ཟབ་པ་ལ་སྟོ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་
བའི་གདུལ་བྱ་ཡང་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡལ་བར་མི་འདོར་ཏེ།
གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་པ་ཁྱོད་ལ་གདུལ་བྱའི་དབང་པོ་མཁུན་པའི་མཁུན་རབ་

ཐུགས་ཐེ་ཐབས་དང་ལྷན་ཅིག་པ་མངའ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་མཚན་གཞན་ཡང་
 གང་གི་ཕྱིར་ན། སྡོན་སྡོན་པ་ལམ་གྱི་ཆེ་བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 དགོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་དམ་བཅས་པ་དེའི་ཕྱིར་།
 དཔེར་ན་དེད་དཔོན་མཁས་པས་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་སྤྱིང་དུ་ཆས་པའི་སྤྱོད་པའི་ཆོག་ས་གྱི་
 ལམ་གྱི་དཀའ་ཆོག་ས་གྱི་དལ་བཏེ་བར་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་གྲོང་ཁྱེར་ཡིད་དུ་འོང་
 བ་ལམ་གྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལྟར། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་
 ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་འདི་ནི་སྡོན་པ་ཉན་རང་སྡོན་པས་ཞན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སུ་
 བགོད་དཀའ་བས་སྒྲག་པ་རྣམས་གནས་སྐབས་ཀྱི་མུང་འདས་སྤྱག་བསྐལ་ཏེ་
 བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད་སྤྱད་བར་མཛད་ཅིང་། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་
 རྣམ་པར་དཔེན་པ་ཐོབ་པའི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་ལའང་ཕྱིས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ཆོས་བསྟན་ཏེ་སྤྱོད་སྤྱངས་ནས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཀྱང་
 གནས་སྐབས་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་འདྲ་དེ་དག་རྣམས་ལ་
 འོགས་སུ་བསྟན་པ་ཅུང་ལྡན་དོ། །འདིར་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་སྡོད་སྤྱངས་པ་
 རྣམས་ལ་འོགས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་བསྟན་ཅེས་འགྲེལ་འདུག་པས་གང་ལྟར་
 ཡང་འགལ་བ་མེད་པར་མཛོད་ནོ། །

གསུམ་པ་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་པ་སོགས་དུས་ཚད་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ།
 མཛོད་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཏྲག་ཏུ་སྤྱིད་པར་བཞུགས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པ་མ་ལུས་ཕྱོགས་ཞིང་སངས་རྒྱུས་ཡུལ་
 དག་ན། །སྤྱི་རབ་རྩལ་གྱི་རྩལ་རྣམས་བདོག་པར་བྱུར་པ་ཇི་སྟེད་པ། །བྱང་ཆུབ་
 མཆོག་རབ་དམ་པར་གཤེགས་པའི་བསྐྱལ་པའང་དེ་སྟེད་དེ། །འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་
 གསང་བ་འདི་ནི་བསྟན་བཟུང་བཟུང་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་
 ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་པའི་ཡ་མཐའ་ཚད་མེད་དེ། བརྟག་པ་མཐའ་
 བཟུང་གི་དཔེར་བཤད་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞིང་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཡུལ་དག་ན་སྤྱི་རབ་རྩལ་གྱི་རྩལ་རྣམས་བདོག་
 པར་བྱུར་པ་དེའི་གངས་ཇི་སྟེད་པ་ནི། ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དམ་
 པར་གཤེགས་པའི་བསྐྱལ་པའང་དེ་སྟེད་དེ། །འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་
 གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟན་པར་བཟུང་བ་མ་ལགས་སོ་སྟེ། སྡོན་དགོ་ཅ་མ་
 བསལ་གས་པ་རྣམས་མོས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་དང་། སྤྱལ་སྤྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། དང་
 པོ་ལྟར་ན་གཞུང་འདིས་སྤྱག་བསྐལ་གྱེ་བྲག་པ་ཅུང་ལས། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་
 ལ་བསྟོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་དུས་རབས་འདིའི་ནང་དུ་གསལ་དུ་སངས་རྒྱུས་པའི་
 སྤྱལ་སྤྱུ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་འདིར་འགྲེལ་བཤད་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོགས་
 སྤང་ཡང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ད་ལྟ་སྟོ་བྱུར་གྱི་ཇི་མས་

བསྐྱབས་པས་སངས་རྒྱུ་མཛོད་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་ནམ་ཞིག་སློབ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཟད་
 པའི་ཚོ། དེ་ཉིད་སངས་རྒྱུ་སྤྱུ་གནས་གྱུར་པས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་སློ་
 བྱུང་བུལ་དག་གི་ཆོས་སྤྱུ་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པས་དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་
 ཆ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་སུ། ཡང་ན་དེ་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །ཞུགས་པར་བྱ་
 བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཞེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐོག་མ་མེད་ཅེས་བཀའ་ཀྱང་
 རུང་སྟེ། སློབ་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཟད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱུ་གསལ་དུ་ཐོབ་
 རྒྱུ་མེད་ཅེས་པའི་ངེས་དོན་གྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་རབ་ཏུ་མང་
 བར་གསུངས་སོ་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་འཐད་ལྷན་མཐོང་བས་སྤྱི་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་
 ལས་གྲོལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རྟག་པར་བཞུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ། མཛོད་བསྟན་པ་
 དང་། རྒྱུ་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་ཇི་སྤྱིད་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་མཆོག་ཏུ་རབ་ཞི་བ། །
 འགྲོ་བ་མི་ན་ཞིང་ནམ་མཁའ་རྣམས་འཛིག་འགྱུར་མི་དེ་སྤྱིད་དུ། །ཤེས་རབ་ཡུམ་
 གྱིས་བསྐྱེད་པ་བྱོན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་མ་མ་ཡིས། །རྒྱལ་ལུགས་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཞི་
 བར་འགྱུར་པ་ག་ལ་མངའ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ནི་
 སྤྱིད་འཛིག་རྟེན་གྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་སངས་རྒྱུ་གྱིས་
 འགྲོ་བ་མི་ན་པར་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་། ནམ་མཁའ་
 རྣམས་པར་འཛིག་ཅིང་འགྱུར་བ་མི་ན་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་སྤྱིད་ཞི་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་

ཤེས་རབ་པར་ཕྱིན་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་བ་བྱོན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་མ་མ་ཡིས་
 འཁོར་བ་མ་སྟོང་ས་བར་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་ལུགས་བྱེད་པས་ཉན་རང་ལྟར་
 འགྲོག་པ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་པ་ག་ལ་མངའ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་
 སྤྱིད་རྗེ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཐུག་པ་མཛོད་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱུ་པ་ཤད་ལ། འགྲོ་བ་ཐུགས་བརྩེ་ཆད་མེད་པ་མངའ་རྒྱལ་
 དང་། དེའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་མི་ཟད་པས་སྤྱི་རྣམས་མི་འདའ་བའི་རྒྱལ་
 གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། གཏི་ཐུག་སྤྱོད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ཁ་ཟས་དུག་བཅས་བ་བ་ཡི། །
 སྤྱོད་པོ་ཉིད་གྱི་ནང་མི་དེ་ལ་བྱོན་བརྩེ་ཇི་ལྟ་བུ། །དེ་ལྟར་དུག་ཟོས་ཉན་པའི་བྱུ་ལ་མ་
 ཡིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་མིན། །དེས་ན་མགོན་པོ་མཆོག་ཏུ་རབ་ཞིར་གཤེགས་པར་
 འགྱུར་མ་ལགས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆོས་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་སྟོང་ས་པའི་གཏི་
 ཐུག་སྤྱོད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡུལ་འདོད་ཡོན་ལྷན་ཁ་ཟས་ལ་ཞེན་པའི་
 དུག་དང་བཅས་ཏེ་བ་བ་ཡི་སྤྱོད་པོ་རྣམས་སྤྱུག་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་གྱི་ཐུགས་
 སྤྱིད་རྗེ་ཆེན་པོས་བདག་གིར་བཞེས་པའི་ནང་མི་དེ་རྣམས་ལ་བྱོན་གྱིས་ཐུགས་
 བརྩེ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་དུག་ཟོས་ཏེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་དག་པོས་ཉན་པའི་བྱུ་ལ་འཛིག་
 རྟེན་ན་བརྩེ་བར་གྲགས་པའི་མ་ཡིས་བརྩེ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་དེ་ཙམ་སྤྱུག་པ་མིན་
 པ་དེས་ན། འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་སྤྱུག་དབང་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་
 མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་གཤེགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ལགས་ཏེ། འགྲོ་བ་རྣམས་

ལ་བྱ་གཅིག་ཕྱི་མཐའ་བྱ་ནད་ཀྱིས་གདུངས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལས་ལྷན་པའི་བརྟེན་པ་
 དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་མཁས་དངོས་དང་
 དངོས་མེད་པར་ཞེན་པ་ཡི་སྒོ་ཅན་གྱིས། །སྐྱེད་པ་འཇིག་གནས་སྐབས་དང་སྐྱུ་
 དང་མི་སྐྱུ་བྲལ་པ་ཕྱིས་བསྐྱེད་སྐྱུ་བསྐྲལ་དང་། །སྤྲིག་ཅན་འགྲོ་བ་འཕྲོ་བ་
 པ་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཕྱགས་བརྟེན་ཡུལ་དུ་རབ་དོང་བས། །བཅོམ་ལྷན་ཕྱགས་
 རྗེས་ཁྱོད་ཕྱགས་ཞི་ལས་བསྒྲོག་པས་ཁྱོད་ལ་བྱ་ངན་འདས་མི་མངའ། །ཞེས་པ་
 སྟེ། མགོན་པོ་ཁྱོད་བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་མི་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་ལ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་དང་། ལ་ལ་
 ནི་ལས་འབྲས་ལ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཞེན་ཏེ། དེ་ལས་སྡུ་མ་ལས་འབྲས་ལ་ཞེན་
 པའི་འཇིག་རྟེན་ཡང་དག་གི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ཅན་གྱིས་དགོ་བའི་འབྲས་བྱ་བ་དེ་འགྲོ་ལྟ་
 མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་བ་དང་ན་བ་དང་འཇིག་པའི་གནས་སྐབས་
 གྱི་སྐྱུ་བསྐྲལ་དང་། གཉེན་སྐྱུ་བ་དང་དག་མི་སྐྱུ་བ་དང་སེ་སེར་བྲལ་བ་
 དང་། འཕྲད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱུ་བསྐྲལ་ཁྱོད་བ་དང་། ཕྱི་མ་ལས་
 འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བུའི་ལོག་ལྟའི་སྤྲིག་ཏོ་ཅན་གྱིས་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 སྐྱུ་བསྐྲལ་དཔག་མེད་དུ་ཁྱོད་བའི་ངན་འགྲོའི་འགྲོ་བ་འཕྲོ་བ་པ་དེའི་ཕྱིར་དང་།
 འཇིག་རྟེན་དེ་དག་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱགས་བརྟེན་ཡུལ་དུ་འགྱུར་པ་འཕྲུ་རབ་དོང་བས།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཕྱགས་སྤིང་མེ་ཆེན་པོ་མ་མ་ཡིས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་སྐྱོད་
 བས་ཁྱོད་ཕྱགས་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་གཡང་ས་ལས་བསྒྲོག་པས་ཁྱོད་ལ་

འགྲོ་བ་མ་སྐྱོངས་ཀྱི་བར་དུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ག་ལ་མངའ་སྟེ་མི་མངའོ། །
 ཕ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་མཐའ་མར་དགོ་བ་འཇུག་གི་དོན་ལ། ཇི་
 ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བརྩམས་པའི་དགོ་བ་བསྟེན་པ། གང་གིས་
 མཇོང་པའི་མཇོང་བྱང་དང་། ལོ་པཎ་གང་གིས་བསྐྱུར་ཚུལ་བཤད་པ་སྟེ་བཞི་
 ལས།
 དང་པོ་ལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་ཚུལ། དེ་ལས་གཞན་
 པའི་ཆོས་མཆོག་མེད་ཚུལ། དགོས་པ་ལྷན་སྐྱུ་བ་དགོངས་པ་གསལ་ཚུལ། དེ་
 ཕྱིར་དེ་ལུགས་འཛིན་པར་གདམས་པ་དང་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ནི། ལུགས་འདི་དགོ་སྟོང་ཟླ་གསལ་གྱིས། །དབུ་མའི་བསྟན་
 བཅོས་ལས་བཏུས་ནས། །ལུང་ཇི་བཞིན་དང་མཛད་གཞི། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
 བཟྍེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་སྟེ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ལུགས་འདི་ཆོས་ཅན།
 དགོ་སྟོང་དཔལ་ལྷན་ཟླ་གསལ་གྱིས་རང་དགར་སྐྱུར་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། །དབུ་
 མའི་བསྟན་བཅོས་རྩ་ཤར་ལས་བཏུས་ནས་ས་བཏུ་པའི་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དང་། ལྷན་སྐྱུ་བ་ཀྱི་མཛད་གཞི་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དབུ་མ་འཇུག་པའི་གཞུང་
 ལུགས་འདིར་བཟྍེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་ནི། །ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། །འདིར་འབྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི། །མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་
 དེས་པར་མཛོད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་

འདི་ལས་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མེད་ཆོས་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་དཀྱིས་
 ཕྱིན་པ་སྟོན་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་གི་འདིར་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་
 དོན་དམ་བཤེན་པ་ཅུ་ལ་དུ་བཏོན་ནས་རིགས་པས་དབྱུང་ན་ཐ་སྐྱད་དུ་འདྲེ་བ་
 མེད་ཚུལ་བཟུལ་ལན་དང་བཅས་པ་བྱུང་བའི་ལུགས་དེ་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་
 གཞན་ན་ནི་མེད་ཅེས་གནས་ལུགས་དོན་ལ་མཁའ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་
 མཛོད་ཅིག། གཞུང་འདིར་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ལ་མེད་པའི་བྱུང་ཆོས་
 རིགས་པས་དབྱུང་ན་ཐ་སྐྱད་དུ་འདྲེ་བ་མེད་ཚུལ་བཟུལ་ལན་དང་བཅས་པ་
 བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། རིགས་དེས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་ན། བྱིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
 གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཕམ་འཇིག་རྟེན་དུ། །
 རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མེད་ཀྱི། རྣམ་དཔྱད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་
 ཉིད་ལས་འདིར། །རང་གི་ཡན་ལག་བཟྲེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་
 གཞུང་གོང་འོག་ཀུན་ནས་རིགས་པས་དབྱུང་ན་ཆོས་ཀུན་གཞི་མེད་ཅུ་བྲལ་ཡིན་
 པས་རྒྱལ་ཅོམ་ཡང་མི་རྟོག་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་པའི་ཆོས་ཀུན་གྱི་རྩོམ་པའི་རོང་སྒང་
 ཅོམ་མ་དབྱུང་ནས་བཞག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་
 བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རང་འབྲེལ་ལས།
 དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྟེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་སྒྲིམ་
 པ་དེ་ཉིད་དབྱུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྩོམ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 ནི་དབྱུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོད་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་

སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་གང་དག་གྲེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིམ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 གང་སྒྲིམ་པ་ཡང་སྒྲིམ་ཏུ་ཡིན་ནོ་སྒྲིམ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་
 བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ཆོས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་མཁའ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་
 པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷ་སྐྱབ་སྟོ་མཆོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་འོ་ཁ་དོག་གིས་འཇིགས་
 པས། སྐྱེ་བོས་ལུགས་བཟང་གང་དག་རྒྱུད་རིང་སྤངས་པས་དེ་ཡི་ཆོག །
 ལེའུར་བྱས་པའི་ཁ་འབྲས་ཀུ་ལུ་ཏ་ཁ་སྟེ་བའི་རུས། །ད་ལྟ་སྤྱོད་བྲག་པས་རེ་
 རྣམས་རབ་ཏུ་སྟོང་བར་བྱེད། ཅེས་པ་སྟེ། དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་གསལ་ཆོས་ཅན།
 བསྟན་བཅོས་དབྱུ་མ་འཇུག་པ་འདི་བཅུ་མས་པ་ལ་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་
 དེ། སྟོབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་སྟོ་མཆོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པ་མཐའ་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་ཆོས་དབྱིངས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་ཁ་དོག་གིས་
 འཇིགས་པས་དངོས་སྒྲིམ་པའི་སྐྱེ་བོས་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་པོ་གང་དག་རྒྱུད་
 རིང་དུ་སྤངས་པས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མཐའ་སྤྱག་པ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་
 ཤིང་འཆད་པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་པར་གྱུར་ཀྱང་། དབྱུ་མ་ཅུ་བ་དེའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་
 པ་ཁ་འབྲས་པ་སྟེ། ཁ་ཅུང་ཟད་ལས་མ་སྟེ་བའི་ཀུ་ལུ་ཏ་དེ་ཉིད་ད་ལྟ་གཞུང་དབྱུ་མ་
 འཇུག་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གཏན་ལ་

འབེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞུང་ཙུ་ཤེས་ཀྱི་ཀུ་ལུ་ཏའི་ཁ་གསལ་རྒྱས་རྒྱུགས་
གསུམ་གྱིས་ལེགས་པར་བྱེ་བའི་བེལ་མངར་བདུད་རྩིའི་རྒྱས་ད་ལྟ་རྒྱ་བགས་
པ་བདག་གིས་སྒྲུབ་ལུན་དག་རྒྱལ་བདག་པའི་ལམ་བཟང་བཟའོ་དབུ་མའི་ལྟ་
སྒྲོམ་སྒྲོང་གསུམ་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རེ་བ་རབ་ཏུ་སྒྲོང་བར་བྱེད་
དོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་ཉིད་བཤད་བཞིན་ཟབ་མོ་འཛིགས་རུང་འདི་ནི་སྔོན་གོམས་
ཉིད་ལས་སྒྲེ་བོ་ཡིས། །དེས་པར་རྟོགས་འགྱུར་འདི་ནི་གསན་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་
གྱིས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་ཚུལ་ལུགས་རང་གྲོམ་སྒྱུར་བ་འདི་དག་
མཐོང་ནས་བདག་ཏུ་བརྟེན་པ་ཡི། །གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལྟར་གཞན་ལུགས་
བཞེད་གཞུང་འདི་ལས་གཞན་ལ་དགའ་སློང་བར་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་དོན་གོང་དུ་བཤད་བཞིན་པ་མཐའ་བཞི་སྒྲོམ་པ་དང་བྲལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོ་ལ་
མ་སྒྱུངས་པ་རྣམས་འཛིགས་སུ་རུང་བ་འདི་ནི་སྔོན་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གོམས་
པའི་མཐུ་ཉིད་ལས་སྒྲེ་བོ་ཡིས་དེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལྟར་མིན་ན་
ཟབ་མོའི་གནས་ལུགས་འདི་ནི་ཐུན་མོང་བའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་
གསན་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱི་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་ན། དགག་
སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་འདི་ཉིད་རྟོག་གའི་ཚུལ་ལུགས་
དང་མཐུན་པའི་དགག་སྒྲུབ་རང་གྲོམ་སྒྱུར་བ་འདི་དག་མཐོང་ནས། དངོས་པོ་
རྣམས་བདག་ཏུ་ཡོད་པར་བརྟེན་པའི་ཕྱི་རོལ་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལྟར་

གཞན་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པའི་གཞུང་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ལས་གཞན་དུ་
གྱུར་པ་ལའང་དགའ་བའི་སློང་བར་བྱ་སྟེ། ཚིག་སྒྲུབ་སྒྲུབ་འདྲ་ཡང་དོན་ལ་མ་
ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་དེང་སང་གི་བཀའ་བརྒྱུད་པ་དང་སྤྱིར་མ་པ་
རྣམས་ལ་གདམས་པ་སྟེ། རང་གི་པ་ཆོས་ཟབ་མོ་བཞག་ནས་རྟོག་གའི་གཞུང་
ལུགས་ལ་སྤྱིར་པོར་འཛིན་པའི་འབྲས་ཏྲགས་སུ་དགོན་སྡེ་ཐམས་ཅད་འབྲུག་
པར་བྱེད་དེ་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་སྦྱིད་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ན་གདམས་པ་ལ་འདི་ལ་
ཡིད་ཆེས་ཏེ་གཟབ་པར་བྱའོ། །གཞུང་འདིའི་སྡེ་འགྲེལ་དུ། གལ་ཏེ་གནས་
བརྟན་དབྱིག་གཉེན་དང་སྤྱོད་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཆོས་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་སྒྲུངས་སམ་
ཞེན། དེ་སྐད་དུ་སྒྲུབ་ཤོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩོམ་མཁུ་སྒྲུགས་ཀྱི་
སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་ཡིན་གསུངས་པ་འདྲ་བཀའ་གཤམ་ཆོས་རྩོམ་པའི་གསུངས་
པ་འདྲ་མཐུན་སྒྲུང་ཅམ་དུ་བསམ་ན་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མང་སྒྲུབ་སྟེ། སྤྱོད་སྒྲུབ་
དང་ཆོས་སྒྲོང་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཏུ་ཅང་ཕྱིས་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དགེ་བ་བསྟོན་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་སྒྲུབ་ལུགས་བཟང་བསྟན་
ལས་བདག་གི་བསོད་ནམས་སྤྱོད་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐར། །བྱུང་ཅིང་ཡིད་མཁའ་ཉོན་
མོངས་ཀྱིས་སྟོར་སྟོན་གའི་རྒྱ་སྐར་ལྟར་དཀར་བའམ། །སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལ་
གདེངས་གའི་མོར་བྱ་དང་འདྲ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས། །འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་དེ་
ཉིད་རྟོགས་ནས་རྒྱུར་དུ་བདེ་གཤེགས་སར་བསྟོན་ཤོག། །ཅེས་པ་སྟེ། སློབ་
དཔོན་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་པོ་ཟབ་རྒྱས་ལྡང་འཇུག་གི་དོན་ཟབ་མོ་བསྟན་པ་

ལས་ཐོག་བཟུགས་པ་བཤག་གི་བསོད་ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར་ཁུབ་ཅིང་། དེ་ཉིད་
གང་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམས་ལའང་དངས་པ་ཉིད་ཉོན་མོངས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོན་པོར་བྱས་པའི་དགྱིལ་དུ་བསོད་ནམས་དག་བའི་རོ་བོ་ནི་
སྟོན་ཀའི་རྒྱ་སྐར་ལྟར་དཀར་བའམ། སེམས་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
སྒྱུལ་ལ་གླུ་དབང་གཙུག་གི་གདེངས་ཀའི་ནོར་བུ་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་
དང་འདྲ་བའི་དག་བཟང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་པས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཟབ་མོ་མཛོད་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་སྐྱུར་དུ་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་སར་བགྲོད་པར་ཤོག། འདིར་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྟོར་ཞེས་པ་དང་།
སེམས་ཀྱི་སྒྱུལ་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བླ་གསལ་རང་ཉིད་འཕགས་
ས་མ་ཐོབ་པའི་ཉོན་མོངས་མཛོད་ཀྱི་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ཞེས་ཁེངས་པ་བསྐྱུངས་པའི་
ཚིག་ཡིན་ནམས་སྟོམ་མོ། །འགྲེལ་བཤད་གཞན་ལས་ནི། ཡིད་མཁའ་ཉོན་མོངས་
པས་སྟོན་པོར་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྒྱུལ་གཉིས་འཁོར་བའི་གནས་ཀྱི་
སེམས་ཅན་ལ་བཤད་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁྲོད་ན་བཞུགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མཛོད་
པ་པོའི་བསོད་ནམས་རྒྱ་སྐར་གྱི་འོད་དང་ནོར་བུ་གཉིས་ནི་རིམ་པར་གདུལ་བྱའི་
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་བྱུང་བ་ལ་ཡང་བཤད་པར་སྣང་ངོ་། །

གསུམ་པ་གང་གིས་མཛོད་པའི་མཛོད་བྱུང་ནི། དང་པོ་ནི། དབྱུལ་ལ་
འཇུག་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྩྭ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བཟུགས་

པ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བ། །མི་འཕྲོགས་པའི་མ་ཁྲེན་རབ་དང་
ཐུགས་རྩེ་མངའ་བ། རི་མོར་བྲིས་པའི་བ་དུས་མ་ལས་འོ་མ་བཞོས་པས་བདེན་
པར་ཞེན་པ་བསྐྱོག་པར་མཛོད་པས་སྐྱུར་བ་རྩོགས་མོ། །

བཞི་པ་ལོ་པར་སུ་ཡིས་བསྐྱུར་རྩྭ་པ་ནི། །ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་གོང་ཁྲོམ་
དཔེ་མེད་ཀྱི་དབྱུས། རིན་ཆེན་སྤྲུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། །ཁ་ཆེའི་རྩྭ་པ་
དཔལ་འཕགས་པ་ལྟའི་སྐྱེ་རིང་ལ། །རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཉི་ལ་ཀ་ཀ་ལ་ཤ་སྟེ་
ཐིག་ལེ་བྱུམ་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བརྩེ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གསལ་གྱིས་ཁ་ཆེའི་
དཔེ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱུར། ཕྱིས་ར་ས་ར་མོ་ཆེར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀན་
ཀ་ལྷ་སྟེ་གསེར་གྱི་གོ་ཆ་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་ལོ་གཤམ་ཕྱོགས་པའི་
དཔེ་དང་གཙུགས་ཤིང་ལེགས་པར་བཅོས་ཏེ་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ། །

སྐར་སྒྲུལ་པ།

འགྲོ་བའི་འདྲན་མཆོག་ལྷ་ཀྱུ་མེད་གེ་ཡིས། །གངས་མེད་བསྐྱལ་པར་ཆོགས་
གཉིས་བསྐྱུབས་པའི་བཅུད། །རྣམ་གསུམ་འཁོར་ལེའི་ཡང་ཁུན་ཉིང་ཁྲའི་
དབྱིད་། ཁབ་མོ་དབྱུ་མའི་གཏམ་དེ་སྲིད་ཞིའི་དཔལ། །དོན་དེ་ཐོག་མར་གྲུ་སྐྱུ་བ་
རལ་པར་ཉལ། །བར་དུ་དྲང་སྟོང་རྒྱ་བའི་ལྟོ་བར་འབྱིལ། མཐའ་མར་ལོ་པར་
ཁྲུ་མཆོག་ཁ་ལམ་ནས། །འབབ་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱུད་ལྷན་བདུད་ཅི་ཡིན། །
དེ་ཉིད་གང་གི་སྤྲིང་གའི་དཔལ་ལེན་དུ། །བསྐྱེམས་ན་སྲིད་པ་རྩྭ་པོར་བྱེད་

འགྱུར་ཞེས། །བསྐྱུགས་པའི་དོན་དེ་སྤྲུལ་ལྟ་ནའང་། །འཛིག་རྟེན་འདི་ན་སྤིང་
 པ་མཐའ་མར་གྲགས། །དེ་ཉིད་མི་ལྟ་ན་མཁས་པའི་བཤད་ཡམ་དང་། །ལོ་རྒྱར་
 རྒྱས་བརྗོད་བྱུང་པའི་སྒྲོམ་སྒྲུབ་ནམས། །ཇི་ལྟར་བཟང་ཡང་ཆུ་ཡི་ལྷ་བ་བཞིན། །
 རྣམ་མཁུན་རིན་ཆེན་སྤིང་དུ་བཤོད་པར་དགའ། །དེས་ན་དེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ཀྱི་གཞིར། །སྤང་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལྟ་བུའི་ས་རྟོལ་དབང་། །བལ་སྤྱོད་
 ཡོན་ཏན་ཁྱུང་གིས་གཡུར་བ་བར། །ཁ་ཁུང་འདིར་བཙོན་ན་མི་རིང་སྟོད་པར་
 དེས། །སྒྲོམ་བལ་སྟོན་ལ་སྒྲོམ་བཅས་ཆོག་གིས་ནི། །ལྟན་པ་མ་བཏབ་དོན་ལ་
 རྟོན་པ་འདི། །རྟོག་གོ་དབྱེས་པའི་མཆོད་སྤྱོད་མི་འགྱུར་ཡང་། །ཀུན་མཁུན་
 ཡབ་སྲས་ལུགས་དང་མཛའ་ན་སྟུམ། །མཁས་སྐུ་བཤོད་མའི་ཞལ་ཆབ་དྲི་བལ་
 ཡང་། །དེར་སངས་སྤང་མཛོད་འབྱུང་བའི་བྱི་ལུང་བཞིན། །ཀུན་གྱིས་བཏུ་
 རྟོག་མེད་པའི་དུས་ངན་འདིར། །བདག་འདྲས་འཁྱིལ་ལས་འདི་སྟོལ་མི་ན་ཅི། །
 འོན་ཀྱང་རང་སེམས་དྲངས་པའི་འོ་མའི་མཆོར། །ཡིད་མཐུན་གྲོགས་ཀྱིས་
 བསྐྱུལ་བའི་དྲི་བཞོན་གྱིས། །ཁ་ཡོ་བའི་བརྒྱུད་པས་ཀུན་རྟོག་གར་གྱི་གཞུགས། །
 ཡིག་རིང་འཁོད་པའི་སྒྲེགས་བམ་ཕུང་པོར་གྲུབ། །ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཆུལ་གཟའ་
 སྐར་འོད་སྤང་འབུམ། །བཏུ་བའི་འཕྲེན་བྱེད་ལྟོངས་པའི་དཔུས་ལོང་གིས། །
 རང་བཟོས་གོས་པ་གྲུ་ཆོམ་དོར་བའི་སྟོན། །ཆོས་སྤྱན་ལྟན་པར་འཆགས་ན་བཙེ་
 བས་དགོངས། །དེ་ལས་འབྱུང་བའི་རབ་དཀར་རྒྱ་བའི་ཞལ། །ཁ་སྤུར་འོད་
 ཀྱིས་འབྱུང་པའི་འཛུམ་འཕྲེད་གིས། །འཛིག་རྟེན་དུས་ཀྱི་ལྷན་པ་ཀུན་ཞི་ནས། །

བསྐྱུན་དང་འགྲོ་བའི་ཀུ་ལུང་བཞད་པར་སྟོན། །བྱུང་པར་འོད་གསལ་ཐོག་པའི་
 ཆོས་ཆུལ་སྤྱང་། །སྤྲེལ་ལ་མི་ངལ་པམ་ཆེན་བི་མའི་གར། །ཤང་ཅེ་ཨས་མཆོན་
 གྲུབ་དབང་རྣམ་གཉིས་དང་། །བཤེས་གཉེན་བཀའ་རིན་ཅན་རྣམས་ཞབས་བརྟན་
 གསོལ། །བདག་ཀྱང་འདི་ནས་བྱང་ཆུབ་སྤིང་པའི་བར། །སྤིང་ལ་སྟོལ་སྤིང་
 པར་འགྲོ་བའི་ཆེད། །སྤིང་སྟོབས་དགུ་བསྐྱུར་བསྐྱེལ་བའི་ཐབས་ཤེས་གྱིས། །
 བསྐྱུན་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ཆེན་བྱེད་པར་ཤོག། །མི་གཙང་ཇུས་ངན་ཆོགས་པའི་ག
 བྲག་ལུས། །མི་བརྟན་དུག་གསུམ་བདག་ཉིད་འབྱུང་བའི་ཡིད། །མི་རྟག་སྤིང་པོ་
 མེད་པའི་ཁོར་ཇུས་གསུམ། །མི་ལུས་དོན་ལྟན་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བར་སྟོན། །
 ཐོག་མེད་དུས་ནས་ལུས་ཀྱི་བློད་ལ་བཅར། །བྱམས་བཙུམ་ཞིམ་མངར་ལུ་ཁ་བ་
 ལ་བསྐྱུན། །འཛུམ་པའི་བཞིན་གྱིས་བསྐྱུངས་པའི་མ་ཆན་རྣམས། །ལམ་འདིར་
 ལུགས་ནས་མཛོད་ན་ངས་རྒྱས་པར་ཤོག། །

དབུ་མ་འཕྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་རབ་གསལ་འོད་སྤང་གསར་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་ཡང་ཕྱན་རང་ཉིད་པ་སྤྲུལ་འགྱུར་བསྐྱུན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་པན་
 ཆེན་བི་མའི་རྣམ་པོལ་སྐྱུ་བས་རྗེ་སྤྱད་དབང་པས་ཁོར་སུ་མཆོག་གི་བཀའ་ལུང་བློད་
 དུ་བཙུངས་ནས་མི་ལོ་བཞིའི་རིང་རྒྱས་མེད་ཀྱི་གནས་སུ། དེས་མེད་ཀྱི་གྲོགས་
 དང་འགྲོགས་ཤིང་། འདིས་མེད་ཀྱི་ཟས་ལ་སྟོད་བཞིན། འཕགས་མཆོག་
 མིག་མི་འཛུམ་པའི་གདུལ་ཞིང་སྟོད་མངའ་རིས་སྟོར་གསུམ། བར་དབུས་
 གཙང་རུ་བཞི། སྤང་མཛོད་ཁམས་སྤང་དུག་དུ་གྲགས་པ་ལས། མཛོད་ཁམས་

སྒང་དུག་གི་ནང་གསེས་འབྲི་རྩ་བོའ་མོ་སྒང་གི་ཆར་གཏོགས། མ་རིན་ཆེན་
 མཆོག་གི་དངོས་སློབ་གསལ་བ་སྟིང་པའི་ཤིང་རྟ་བྱེ་རུ་མཆོག་སྐྱོང་དབང་པོ་དང་
 རྗེ་འུག་འཛིན་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་སོགས་སྟོན་སྟོན་ལ་ཁས་གུང་དུ་མའི་ནངས་
 གྱིས་དགོ་མཆོན་དུ་བྱས་པའི་གནས་མཆོག་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱ་འགྱུར་སྟིང་མའི་
 ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དུག་གི་ཡ་གྲུལ་དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་སྤྱིང་གི་
 བཤད་སྤྱ་སྤྱ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྤྱགས་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་སྤྱིང་དུ་ལ་ཁན་
 པའི་སྤྱི་ལྷ་བསྐྱེད་སྤྱུགས་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༤ ལོ་ད་ལྟ་ ༣ ཆོས་ ༡༥ བདག་ཅག་གི་
 སྟོན་པས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུངས་པའི་དུས་ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་།
 རྒྱ་དང་མི་རྒྱུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དཔྱིད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་དར་ལ་བབ་པའི་དགའ་
 སྟོན་ལ་རོལ་པའི་དུས་ཆོས་དགོ་བར་དབྱར་རྩེ་ལྗོངས་ཀྱི་འབྲུམས་པོ་བ་ཆོ་
 དབང་བསོད་ནམས་སྤྱ་འབྲོད་པས་ཐོས་བསམ་དབྱར་མཆོ་རྒྱས་པའི་དཔལ་ཡུལ་
 བཤད་སྤྱར་རང་ཤག་ཤེས་ཀྱི་ཁང་བྱར་སྤྱག་ལས་སྤྱ་བསྐྱར་བ་སྤྱེ་འདིས་ཀྱང་
 རྒྱལ་པའི་བསྐྱར་པ་ལ་སློ་ཀུན་ནས་སྤྱན་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །དགེ་ལོ། །དགེ་ལོ།
 དགེ་ལོ། །